Pla de gestió Natura 2000
COVES

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

2. ÀMBIT DE GESTIÓ

2.1. ÀMBIT DE GESTIÓ

2.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT

2.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ

2.3.1. Figures de protecció

2.3.2. Relació amb altres espais de la Xarxa Natura 2000

2.3.3. Instruments de gestió i planificació de la conservació

2.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ

2.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN LA GESTIÓ

2.5.1. Normativa europea

2.5.2. Normativa estatal

2.5.3. Normativa autonòmica

2.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten la gestió 10

2.5.4.1. Pla Territorial de Mallorca

2.5.4.2. Plans sectorials que afecten les ZEC

2.6. PRINCIPALS INTERESSATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI

2.7. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI

3. INVENTARI I DESCRIPCIÓ

3.1. INVENTARI I DESCRIPCIÓ DELS HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI

3.1.1. Descripció de l'hàbitat 8310 – Coves no explotades pel turisme

3.1.2. Avaluació de l'hàbitat segons els FND

3.2. INVENTARI I DESCRIPCIÓ DE LES ESPÈCIES XARXA NATURA 2000

3.2.1. Miniopterus schreibersii

3.2.1.1. Característiques de l'espècie

3.2.1.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

3.2.2. Myotis capaccinii

3.2.2.1. Característiques de l'espècie

3.2.2.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

3.2.3. Myotis myotis

3.2.3.1. Característiques de l'espècie

3.2.3.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

3.2.4. Rhinolophus ferrumequinum

3.2.4.1. Característiques de l'espècie

3.2.4.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

3.2.5. Rhinolophus mehelyi
3.2.5.1. Característiques de l'espècie
3.2.5.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND
3.2.6. Rhinolophus hipposideros
3.2.6.1. Característiques de l'espècie
3.2.6.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND
3.3. ESPÈCIES ADDICIONALS
3.3.1. Altres espècies i restes fòssils
3.4. PROCESSOS ECOLÒGICS
4. GRAU DE CONSERVACIÓ
4.1. IDENTIFICACIÓ DE LES PRIORITATS DE CONSERVACIÓ
4.2. GRAU DE CONSERVACIÓ I EVOLUCIÓ DE TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI
4.2.1. Hàbitat 8310 Coves no explotades pel turisme
4.3. GRAU DE CONSERVACIÓ I EVOLUCIÓ DE LES ESPÈCIES XARXA NATURA 2000
4.3.1. Miniopterus schreibersii
4.3.2. Myotis capaccinii
4.3.3. Myotis myotis
4.3.4. Rhinolophus ferrumequimun
4.3.5. Rhinolophus mehelyi
4.3.6. Rhinolophus hipposideros
4.4. DESCRIPCIÓ PRESSIONS I AMENACES
5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ
5.1. OBJECTIUS GENERALES
5.2. OBJECTIUS OPERATIUS
6. MESURES I ACCIONS
6.1. MESURES PREVENTIVES I GENERALS
6.2. MESURES I ACCIONS REGULADORES 45
6.3. MESURES I ACCIONS EXECUTIVES
7. SEGUIMENT I AVALUACIÓ 48
7.1. SEGUIMENT DEL COMPLIMENT DE LES MESURES
7.2. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA
8. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS
8.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ
8.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT
8.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA
9. BIBLIOGRAFIA
ANNEXOS

ANNEX I. CARTOGRAFIA

PLA DE GESTIÓ COVES

1. INTRODUCCIÓ

La riquesa de les cavitats hipogees de les Illes Balears és molt àmplia i extensa per la seva naturalesa geològica, especialment a l'illa de Mallorca.

La presència en aquestes cavitats d'Hàbitats d'Interès Comunitari de l'Annex I i/o d'espècies d'interès comunitari que figuren en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestre, van portar a la seva designació com a Llocs d'Importància Comunitària (LIC), passant a formar part de la Xarxa Natura 2000. (*Decisió de la Comissió de 18 de novembre de 2011, per la qual s'adopta la cinquena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània*).

El present Pla s'elabora amb la finalitat d'adequar la gestió d'aquests espais de la Xarxa Natura 2000 al que disposa la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de Patrimoni Natural i de la Biodiversitat i d'acord amb les directrius de conservació de la Xarxa Natura a Espanya.

Es planteja un **pla conjunt** per a les 30 cavitats de l'illa de Mallorca incloses a la Xarxa Natura 2000. Aquest plantejament es deu a que les coves formen part d'un **sistema càrstic hipogeu complex** que traspassa o supera l'àmbit delimitat de la pròpia cavitat, algunes d'elles estan connectades entre elles, i les espècies de quiròpters presents utilitzen diverses cavitats en funció de les etapes del seu cicle biològic, on les pressions, amenaces i necessitats de protecció són molt similars. A més, l'existència d'un pla comú garanteix la coherència de la xarxa en el seu vessant de connectivitat i deixa oberta la porta a futures designacions d'altres cavitats de l'àmbit de gestió com a Llocs d'Importància Comunitària (LIC).

D'altra banda, cal tenir en compte que un pla de gestió ha d'abastar aquella superfície necessària per mantenir en un estat de conservació favorable els hàbitats i espècies pels quals s'ha inclòs a la Xarxa. En aquest sentit i en relació a **l'àmbit de gestió del present pla**, la Llei 42 /2007 estableix la necessitat d'aplicar mesures preventives dirigides a evitar el deteriorament dels hàbitats naturals i de les espècies. Aquestes mesures s'han d'establir sobre les activitats que puguin causar perjudici a aquests hàbitats i espècies, independentment que es desenvolupin dins o fora dels espais Natura 2000. Per això, ateses les peculiaritats i el desenvolupament d'aquests ecosistemes subterranis i tenint en compte que els usos i actuacions que es realitzin sobre els terrenys on es localitzen les cavitats poden comprometre la conservació dels seus hàbitats i espècies, en cada cavitat s'ha determinat un àmbit d'aplicació d'aquest pla més ampli que el correspon a la delimitació dels espais de la xarxa Natura.

Finalment, aquest instrument es planteja amb un caràcter flexible i adaptatiu, que permetrà adequar la gestió de les ZEC a la realitat canviant que caracteritza el funcionament dels processos naturals, i als millors coneixements que d'ells es van obtenint.

2. ÀMBIT DE GESTIÓ

2.1. ÀMBIT DE GESTIÓ

L'establiment d'un àmbit de gestió superior, en superfície, als límits establerts per als espais xarxa Natura té com a finalitat poder aplicar mesures encaminades al compliment dels objectius de conservació dels hàbitats i espècies d'interès comunitari presents a les ZEC. En aquest àmbit s'ha d'aplicar mesures de gestió de caràcter preventiu per garantir o assolir l'estat de conservació adequat per a aquests elements.

Aquest àmbit s'ha determinat atenent a l'entrada de cada cavitat, al seu recorregut i a aspectes relacionats amb l'àrea d'influència dels sistemes càrstics d'acord amb els estudis espeleològics més actuals desenvolupats des de la Federació Balear d'Espeleologia. La superfície total és de 2897,91ha.

A la següent taula es detalla la superfície per municipi de l'àmbit de gestió (*Veure Annex 9.1.1. Cartografia de l'àmbit del Pla de gestió*)

Taula 1 – ZEC de l'àmbit de gestió

ÀMBIT DE GESTIÓ	ZEC INCLOSES	COORDENADES CENTRE		ALTITUD (m)	MUNICIPIS	SUP. (ha)
NOM	CODI	X	Y			
Cova des Bufador des Solleric	ES5310038	482649,9	4400089,2	380	Alaró	27,92
Cova de sa Bassa Blanca	ES5310039	515457,8	4410472,2	37	Alcúdia	7,61

ÀMBIT DE GESTIÓ	ZEC INCLOSES	COORDENADES CENTRE		ALTITUD (m)	MUNICIPIS	SUP. (ha)
NOM	CODI	X	Y			
Cova de les Maravelles	ES5310040	481294,5	4400032,6	600	Bunyola	8,28
Cova de Canet	ES5310041	468100,7	4389377,2	160	Esporles	5,21
Avenc d'en Corbera	ES5310042	468255,0	4388768,2	140	Palma de Mallorca (52,44 ha) Esporles (9,16 ha)	46,02
Cova dels Ases	ES5310043	523226,0	4364873,50	24	Felantix	62,41
Cova des Coll	ES5310044	522510,8	4364558,6	11	Felantix	75,45
Cova d'en Passol	ES5310045	521214,1	4360142,3	22	Felantix	26,18
Cova de ses Rates Pinyades	ES5310046	496992,9	4397539,4	110	Inca	8,75
Cova des Corral des Porcs	ES5310047	488386,7	4397018,6	230	Lloseta	8,68
Cova de sa Guitarreta	ES5310048	492808,0	4362061,5	50	Llucmajor	28,68
Cova des Pas de Vallgornera	ES5310049	489408,9	4358114,9	20	Llucmajor	427,34
Cova d`en Bessó o Genovesa	ES5310050	527159,7	4375077,4	22	Manacor	20,30
Cova de Can Bordils	ES5310051	530235,1	4378699,4	21	Manacor	26,91
Cova des Diners	ES5310052	528193,3	4380973,2	110	Manacor	14,20
Cova del Dimoni	ES5310053	529830,0	4377203,9	3	Manacor	3,78
Cova de sa Gleda	ES5310054	524820,1	4372522,6	36	Manacor	637,79
Cova des Pirata	ES5310055	524820,1	4372522,6	32	Manacor	637,79
Cova des Pont	ES5310056	524820,1	4372522,6	33	Manacor	637,79
Cova de Cal Pesso	ES5310057	506385,3	4418409,7	90	Pollença	22,18
Cova de Can Sión	ES5310058	499689,1	4409603,5	305	Pollença	24,94
Cova de Llenaire	ES5310059	505243,7	4415168,1	15	Pollença	3,43
Cova Morella	ES5310060	498648,3	4410489,3	540	Pollença	14,98
Cova Nova de Son Lluís	ES5310061	497127,2	4370159,4	170	Porreres (179,89) Llucmajor (69,79)	16,82
Es Bufador de Son Berenguer	ES5310062	479974,3	4392598,3	180	Sta. Maria del Camí	11,15
Cova de Can Millo o Coa Negrina	ES5310063	478593,9	4395031,1	307	Sta. Maria del Camí	12,64
Avenc de Son Pou	ES5310064	478874,4	4396037,4	430	Sta. Maria del Camí	17,77
Cova des Drac de Cala Santanyí	ES5310065	512740,2	4353592,4	15	Santanyí	9,34

ÀMBIT DE GESTIÓ	ZEC INCLOSES	COORDENADES CENTRE		ALTITUD (m)	MUNICIPIS	SUP. (ha)
NOM	CODI	X	Y			
Cova des Rafal des Porcs[1]	ES5310066	508699,7	4350109,8	55	Santanyí	50,25
Cova dels Estudiants	ES5310067	475416,5	4400943,8	70	Sóller	3,32

Les trenta cavitats incloses en l'àmbit del present Pla de Gestió es localitzen a l'illa de Mallorca (*Veure Annex 9.1.2. Mapes de situació de les coves*).
Aquestes cavitats es poden classificar en dos grans grups: coves litorals i coves continentals.

Coves litorals:

- **Coves marines**: contemplen un accés directe al mar (encara que no sempre sigui practicable l'entrada a la cova a través del mar). Les masses d'aigua presents a la cova són gairebé totes marines.

Càrstico-marina	ES5310053	Cova del Dimoni

- **Coves anquihalines**: que suposen un espai de transició entre els ambients marítim i terrestre. Són considerades com a zones de mescla d'aigua dolça, per infiltració de la zona poc profunda al sistema càrstic, i d'aigua salada, per la seva connexió, directament o indirecta, amb el mar.

Anquihalina	ES5310039	Cova de sa Bassa Blanca
	ES5310043	Cova dels Ases
	ES5310044	Cova des Coll
	ES5310045	Cova d'en Passol
	ES5310050	Cova d'en Bessó o Genovesa
	ES5310048	Cova de sa Guitarreta
	ES5310049	Cova des Pas de Vallgornera
	ES5310051	Cova de Can Bordils
	ES5310054	Cova de sa Gleda
	ES5310055	Cova des Pirata
	ES5310056	Cova des Pont
	ES5310065	Cova des Drac de Cala Santanyí
	ES5310066	Cova des Rafal des Porcs

Coves continentals:

- **Coves de drenatge**: es tracta de coves actives hidrològicament. Actuen com a sistema de drenatge de les aigües dolces perennes o intermitents. Poden ser coves de formació totalment natural o coves amb algun tram artificial.

Galeria de drenatge	ES5310038	Cova des Bufador des Solleric
	ES5310041	Cova de Canet
	ES5310067	Cova dels Estudiants

[1] Les coordenades que apareixen al Formulari Normalitzat de Dades del LIC són errònies. Per tant, s'ha inclòs les que es recullen a: JAUME, D.; PONS, G.X.; GRÀCIA, F & VICENS, D. (2001): *Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Importància Comunitària (LICs)*. Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears. 157 pp.

- **Cova de la zona vadosa**: són aquelles coves que actualment no presenten cap circulació activa de l'aigua. El seu ambient és totalment terrestre. Els possibles embassaments d'aigua en determinades zones de la cova es donen per estancament de l'aigua d'infiltració de la zona vadosa que arriba a la cova de forma constant o en un moment puntual.

Coves de la zona vadosa	ES5310040	Cova de les Meravelles
	ES5310042	Avenc d'en Corbera
	ES5310046	Cova de ses Rates Pinyades
	ES5310047	Cova des Corral des Porcs
	ES5310052	Cova des Diners
	ES5310057	Cova de Cal Pesso
	ES5310058	Cova de Can Sión
	ES5310059	Cova de Llenaire
	ES5310060	Cova Morella
	ES5310061	Cova Nova de Son Lluis
	ES5310062	Es Bufador de Son Berenguer
	ES5310063	Cova de Can Millo o Coa Negrina
	ES5310064	Avenc de Son Pou

2.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT

La titularitat dels terrenys on es localitzen 30 cavitats declarades Zones d'Especial Conservació incloses en aquest Pla són de titularitat privada, excepte les zones que es troben en Domini Públic Hidràulic i domini públic marítim terrestre.

2.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ

2.3.1. Figures de protecció

Una gran part de l'àmbit de gestió i per tant de les ZEC que engloba, està inclòs en àrees amb diferent grau de protecció declarades per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. Aquesta Llei té per objecte definir Àrees d'Especial Protecció d'Interès per a la Comunitat Autònoma degut als seus excepcionals valors naturals o paisatgístics, i establir les mesures i condicions d'ordenació territorial i urbanística precises per a la seva conservació i protecció. Es tracta, per tant, de figures de protecció de caràcter urbanístic: Àrees Natures d'Especial Interès (ANEI) i Àrea Rural d'Interès Paisatgístic (ARIP).

Les àrees d'àmbit de gestió estan incloses totalment o parcialment en aquestes Àrees d'Interès per a la Comunitat Autònoma:

Taula 2 - Àrees d'Especial Interès per a la Comunitat Autònoma

FIGURES	ÀMBIT DE GESTIÓ	CODI DE LA ZEC INCLOSA
ANEI	Cova de sa Bassa Blanca	ES5310039
	Cova de les Meravelles	ES5310040
	Avenc d'en Corbera	ES5310042
	Cova dels Ases	ES5310043
	Cova des Coll	ES5310044
	Cova de ses Rates Pinyades	ES5310046
	Cova des Pas de Vallgornera	ES5310049
	Cova de Can Sión	ES5310058
	Cova Nova de Son Lluís	ES5310061

FIGURES	ÀMBIT DE GESTIÓ	CODI DE LA ZEC INCLOSA
	Cova de Can Millo o Coa Negrina	ES5310063
	Avenc de Son Pou	ES5310064
ARIP	Cova de Cal Pesso	ES5310057
	Cova Morella	ES5310060
	Cova des Rafal des Porcs	ES5310066
ANEI, ARIP	Cova d'en Passol	ES5310045
	Cova des Corral des Porcs	ES5310047
	Cova de sa Gleda	ES5310054
	Cova des Pirata	ES5310055
	Cova des Pont	ES5310056
	Es Bufador de Son Berenguer	ES5310062
	Cova dels Estudiants	ES5310067

A més, algunes d'aquestes àrees formen part de **l'espai natural protegit** Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, que compta com a eines de gestió amb un Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) i un Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG). Les següents ZEC estan englobades dins l'àmbit territorial de gestió del PORN del Paratge Natural de la Serra de Tramuntana: Cova des Bufador de Solleric (ES5310038), Cova de les Meravelles (ES5310040), Cova des Corral des Porcs (ES5310047), Cova de Cal Pessó (ES5310057), Cova de Can Sión (ES5310058), Cova Morella (ES5310060), Cova des Bufador de Son Berenguer (ES5310062), Cova de Can Milo (ES5310063), Avenc de Son Pou (ES5310064) i parcialment la Cova dels Estudiants (ES5310067).

2.3.2. Relació amb altres espais de la Xarxa Natura 2000

Algunes d'aquestes cavitats coincideixen amb altres Llocs d'Importància Comunitària (*Veure Annex 9.1.3. Cartografia de coves coincidents amb altres LIC*):

Taula 3 - Cavitats que coincideixen amb altres espais de la Xarxa Natura

CODI	CAVITAT	CODI	LIC /ZEPA COINCIDENT
ES5310038	Cova des Bufador des Solleric	ES0000441	D'Alfabia a Biniarroi
ES5310040	Cova de les Meravelles	ES0000441	D'Alfabia a Biniarroi
ES5310043	Cova dels Ases	ES5310030	Costa de Llevant
ES5310044	Cova des Coll	ES5310099	Portocolom
ES5310045	Cova d'en Passol	ES5310030	Costa de Llevant
ES5310049	Cova des Pas de Vallgornera	-	-
ES5310055	Cova des Pirata	ES5310098	Cales de Manacor
ES5310056	Cova des Pont	ES5310098	Cales de Manacor
ES5310057	Cova de Cal Pesso	ES5310127	Costa Brava de Tramontana
ES5310058	Cova de Can Sión	ES5310092	Muntanyes de Pollença
ES5310060	Cova Morella	ES5310092	Muntanyes de Pollença
ES5310062	Es Bufador de Son Berenguer	ES0000441	D'Alfabia a Biniarroi
ES5310063	Cova de Can Milo	ES0000381	Puig Gros
ES5310064	Avenc de Son Pou	ES0000381	Puig Gros

2.3.3. Instruments de gestió i planificació de la conservació

El **Paratge Natural de la Serra de Tramuntana** va ser declarat mitjançant l'Acord del Consell de Govern de 17 de març de 2007 (BOIB núm. 54 EXT) i el seu Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals va ser aprovat per Decret 19/2007 de 16 de març.

Les cavitats incloses en l'àmbit del PORN del Paratge Natural de la Serra de Tramuntana (veure apartat 2.3.1.) es declaren com a llocs d'interès científic per les seves especials característiques pel que fa a formacions geològiques, jaciments paleontològics i poblacions faunístiques que obliguen la seva protecció. En elles es regula l'ús públic per preservar els valors naturals. A més, l'article 22 fa referència específica als sistemes hipogeus presents en aquest espai centrant-se en el seu nivell de protecció, en la prohibició d'abocaments, destrucció, alteració i extracció de qualsevol element geomorfològic i en la regulació de l'entrada a les coves, especialment les incloses a la Xarxa Natura 2000.

Pel que fa a les **espècies** presents en l'àmbit de gestió, algunes tenen plans específics de conservació o recuperació:

- Pla de conservació del rat penat de cova (*Miniopterus schreibersii*) a les Illes Balears (Aprovat per Resolució del Conseller de Medi Ambient de 5 de maig de 2008 - BOIB núm. 56 de 13 maig 2008)
- Pla de recuperació del rat penat de peus grans (*Myotis capaccinii*) i de conservació de quiròpters cavernícoles de les Illes Balears, aprovat per Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, de dia 6 de febrer de 2014 (BOIB núm. 25, 20-02-2014).

2.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ

- Govern de les Illes Balears:
  - Conselleria Agricultura, Medi Ambient i Territori:
    - Secretaria General: Cos de vigilància Agents de Medi Ambient.
    - Direcció General de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic: Biodiversitat i ordenació dels recursos naturals; Planificació de la conservació i de la gestió dels espais naturals protegits; Aprovació dels programes anuals d'execució i els projectes d'obres i activitats dels espais naturals protegits; Ecosistemes terrestres i marins; Paisatge; Espècies protegides; Recursos forestals; Planificació i gestió forestal i de forests; Prevenció i extinció d'incendis forestals; sanitat forestal; Caça.
    - Direcció General de Medi Rural i Marí: Vigilància, gestió i ordenació dels recursos marins.
    - Direcció General de Recursos Hídrics: Planificació hídrica, tarifes i plans d'estalvi, Domini Públic Hidràulic i règim jurídic de l'aigua.
    - Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA)
    - Institut Balear de la Natura (IBANAT): prevenció i extinció d'incendis forestals, gestió forestal i conservació dels espais naturals protegits.
  - Ajuntaments
  - Altres entitats

Per a aquelles ZEC incloses al Paratge Natural Serra de Tramuntana l'estructura de Gestió es correspondria amb el següent esquema (Ordre del Conseller de Medi Ambient, de 21 de maig de 2007, per la qual es crea l'autoritat de gestió del Paratge Natural Serra de Tramuntana):

- Conselleria de Medi Ambient i Empresa Pública
- Conselleria de Turisme
- Conselleria d'Agricultura
- Consell Insular de Mallorca
- Ajuntaments de l'àmbit territorial del Paratge
- Propietaris dels terrenys
- Director del Paratge Natural

2.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN LA GESTIÓ

2.5.1. Normativa europea

Directiva 92/43/CE, de 21 de maig, relativa a la Conservació dels Hàbitats Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres (Directiva Hàbitats). DO L 206 de 22.7.92

Decisió 97/266/CE de la Comissió de 18 de desembre de 1996 relativa a un formulari d'informació sobre un espai proposat per a la seva inclusió en la xarxa Natura 2000. DO L 107 de 24.4.97

Directiva 2000/60/CE del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2000 per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació a l'àmbit de la política d'aigües. DO L 327 de 22.12.2000

Decisió 2006/613/CE de la Comissió, de 19 de juliol de 2006, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CEE del Consell, la llista de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 259 de 21.9.2006

Reglament CE 1967/2006 del Consell de 21 de desembre de 2006 relatiu a les mesures de gestió per l'explotació sostenible dels recursos pesquers al Mar Mediterrani i pel qual es modifica el Reglament CEE 2847/93 i es deroga el Reglament CE 1626/94. DO L 409 de 30.12.2006

Directiva 2008/56/CE del Parlament Europeu i del Consell de 17 de juny de 2008 per la qual s'estableix un marc d'acció comunitari per la política del medi marí (Directiva marc sobre l'estratègia marina). DO L 164 de 25.6.2008

Decisió 2008/335/CE de la Comissió, de 28 de març de 2008, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la primera llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 123 de 8.5.2008

Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell de 30 de novembre 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres. DO L 20 de 26.1.2010

Decisió d'execució 2011/484/UE de la Comissió, d'11 de juliol de 2011, relativa a un formulari d'informació sobre un espai Natura 2000. DO L 198 de 30.7.2011

Decisió 2012/9/UE de la Comissió, de 18 de novembre de 2011, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la cinquena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 10 de 13.1.2012

Decisió d'execució 2013/29/UE de la Comissió, de 16 de novembre de 2012, per la qual s'adopta la sisena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 24 de 26.1.2013

Reglament UE 1380/2013 del Parlament Europeu i del Consell de 11 de desembre de 2013 sobre la Política Pesquera Comú, pel que es modifiquen els Reglaments CE 1954/2003 i CE 1224/2009 del Consell, i es deroguen els Reglaments CE 2371/2002 i CE 639/2004 del Consell i la Decisió 2004/585/CE del Consell. DO L 354 de 28.12.2013

2.5.2. Normativa estatal

Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests, BOE núm. 280, 22/11/2003; i Llei 10/2006, de 28 d'abril, per la qual es modifica la Llei 43/2003, BOE núm. 102, 29/04/2006.

Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. BOE núm. 299 de 14.12.2007

Lle 41/2010, de 29 de desembre, de protecció del medi marí. BOE núm. 317 de 30.12.2010.

Pla Estratègic del Patrimoni Natural i la Biodiversitat 2011-2017, en aplicació de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. Aprovat pel Reial Decret 1274/2011, de 16 de setembre. BOE núm. 236, de 30.9.2011

Directrius de conservació de la Xarxa Natura 2000, aprovades per Acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient en matèria de Patrimoni Natural i Biodiversitat i recollides en la Resolució de 21 de setembre de 2011, de la Secretaria d'Estat de Canvi Climàtic. BOE núm. 244 de 10.10.2011

Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, aprovat pel Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer. BOE núm. 46 de 23.2.2011

Resolució de 13 de novembre de 2012, de la Secretaria d'Estat de Medi Ambient, per la que es publica l'Acord del Consell de Ministres de 2 de novembre de 2012, pel que s'aproven els objectius ambientals de les estratègies marines espanyoles. BOE núm. 285 de 27.11.2012

Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, regulat pel Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost. BOE núm. 185 de 3.8.2013

Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes. BOE núm. 129 de 30.5.2013

Llei 27/2006, de 18 de juliol, que regula els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'acccés a la justícia en matèria de medi ambient.

2.5.3. Normativa autonòmica

Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i de Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears. BOE núm. 92 de 17.4.1991

Decret 32/1992, de 21 de maig, pel qual es declara «zona sensible», des del punt de vista de la protecció del medi ambient i dels recursos naturals i de la conservació de l'espai natural i del paisatge, a tot el territori de les Illes Balears. BOIB núm. 85 de 16.7.1992

Llei 7/1992, de 23 de desembre, per la qual es modifica la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i de Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears. BOIB núm. 8 de 19.1.1993

Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d' Ordenació territorial de les Illes Balears i de Mesures Tributàries. BOIB núm. 48 de 17.4.1999

Acord de Consell de Govern, de 28 de juliol de 2000, pel qual es dóna conformitat a la llista de Llocs d'Interès Comunitari (LIC) i a l'inici dels tràmits per a la declaració de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

Acord del Consell de Govern de 23 d'abril de 2004, d'inici de l'elaboració d'una disposició de caràcter general ampliant el llistat de LIC i ZEPA en l'àmbit de les Illes Balears, en el compliment de les directives comunitàries 79/409 / CE i 92/43/CEE. BOIB núm. 65 de 8.5.2004

Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO). BOE núm. 155 de 30.6.2005

Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears. BOIB núm. 106 de 16.7.2005

Decret 92/2005, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos marins de la comunitat autònoma de les Illes Balears. BOIB núm. 133 de 9.8.2005

Acord del Consell de Govern, de 3 de març de 2006, pel qual s'aprova definitivament la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) aprovada per l'Acord del Consell de Govern de 28 de juliol de 2000 a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 38 de 16.3.2006

Decret 28/2006, de 24 de març, pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 47 EXT. de 1.4.2006

Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i es declaren més Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 51 EXT. de 6.4.2006

Acord del Consell de Govern de 30 de maig de 2008, pel qual es creen noves zones d'especial protecció per a les Aus (ZEPA) i s'amplia la superfície d'algunes de les existents a l'àmbit de l'illa de Mallorca i de l'Illa de Menorca. BOIB núm. 78 EXT de 4.6.2008

Resolució del Conseller de Medi Ambient d'inclusió de diverses espècies al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció. BOIB núm. 66 de 15.5.2008

Decret Llei 3/2009 de 29 de maig de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica a les Illes Balears. BOIB núm. 78 de 30.5.2009

Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, BOE núm. 290 de 4 de desembre de 2013

2.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten la gestió

2.5.4.1. Pla Territorial de Mallorca

Segons la classificació dels tipus de sòls que s'estableix a les DOT i per tant el PTI, hi ha part de l'àmbit de gestió de les ZEC inclòs en àrees de desenvolupament urbà. Mentre que altres zones queden englobades a la categoria d'àrea sostreta al desenvolupament urbà, aquestes tenen com a finalitat la protecció dels elements que caracteritzen la seva identitat, i per tant es preserven els processos de desenvolupament urbanístic.

A les àrees de sòl rústic es reconeixen les següents categories en funció de les quals condicionen els usos: Àrees Naturals d'Especial Interès (ANEI), Àrees Rurals d'Interès Paisatgístic (ARIP), Àrees de Prevenció de Riscs (APR), Àrees de protecció Territorial (APT), Àrees d'Interès Agrari (AIA), Àrees de Transició (AT), Sòl Rústic de Règim General Forestal (SRG - F) i Sòl rústic de Règim General (SRG).

Atenent a la seva naturalesa i valors s'estableixen diferents categories (Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'Ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries) a la següent taula es mostren els percentatges de superfície de l'àmbit de gestió inclosos en cada categoria:

Taula 4 - Percentatge (%) de l'àrea per categoria de sòl

ÀMBIT DE GESTIÓ	AANP	ANEI	AAPI	ARIP	SRG	SRG-F	SU	AAmor
Cova des Bufador des Solleric	7	93						
Cova de sa Bassa Blanca	54	37						
Cova de les Meravelles	20	80						
Cova de Canet							77	33
Avenc d'en Corbera	8	17			18		42	15
Cova dels Ases	85	15						
Cova des Coll	37	20				<1	10	33
Cova d'en Passol	41	44		14				
Cova de ses Rates Pinyades		99			1			
Cova des Corral des Porcs		99					1	
Cova de sa Guitarreta					99	<1		
Cova des Pas de Vallgornera	24	29			24	10	13	
Cova d'en Bessó o Genovesa					1		90	9
Cova de Can Bordils					100			
Cova des Diners					100			
Cova del Dimoni					99		<1	
Cova de sa Gleda	12	35		52	<1	<1		
Cova des Pirata	12	35		52	<1	<1		
Cova des Pont	12	35		52	<1	<1		
Cova de Cal Pesso	99			1				
Cova de Can Sión	12	88						
Cova de Llenaire	<1				7	93		
Cova Morella	13	87						
Cova Nova de Son Lluís		97			2	<1		
Es Bufador de Son Berenguer		57		43				
Cova de Can Millo	15	85						
Avenc de Son Pou	14	86						
Cova des Drac de Cala Santanyí							72	28

ÀMBIT DE GESTIÓ	AANP	ANEI	AAPI	ARIP	SRG	SRG-F	SU	AAmor
Cova des Rafal des Porcs	4	96						
Cova dels Estudiants	15	37	15	33				

Font Pla Territorial de Mallorca: *Àrees Naturals Alt Nivell de Protecció (AANP), Àrees Naturals d'Especial Interès (ANEI), Àrees Rurals d'Interès Paisatgístic (ARIP), Sòl Rústic de Règim General Forestal (SRG-F), Sòl Rústic de Règim General (SRG), Sòl Urbà (SU) i AAmor (Àrees d'Amortització).*

2.5.4.2. Plans sectorials que afecten les ZEC

Plans sectorials competència del Govern de les Illes Balears:

(Revisió del) Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears, aprovat per Decret 96/2005 de 23 de setembre. BOIB núm. 147 de 27.9.2005.

Pla Director Sectorial del Transport de les Illes Balears, aprovat per Decret 41/2006 de 28 d'abril. BOIB núm. 66 de 6.5.2006.

Pla Director Sectorial de Telecomunicacions de les Illes Balears, aprovat per Decret 22/2006 de 10 de març. BOIB núm. 39 de 18.3.2006.

Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, aprovat per Reial Decret 684/2013, de 6 de setembre. BOE núm. 215 de 7.9.2013

Pla Especial d'Emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL), aprovat per Decret 41/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 128 EXT de 31.8.2005

Pla Especial de risc d'inundacions (INUNBAL), aprovat per Decret 40/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 141 EXT de 23.9.2005

Pla Especial d'Emergències Sísmiques a les Illes Balears (GEOBAL), aprovat per Decret 39/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 149 EXT de 7.10.2005

Pla Especial de risc d'accidents de transport de mercaderies perilloses (MERPEBAL), aprovat per Decret 82/2005, de 22 de juliol. BOIB núm. 153 EXT de 14.10.2005

Pla Especial per fer front al risc de fenòmens meteorològics adversos (METEOBAL), aprovat per Decret 106/2006, de 15 de desembre. BOIB núm. 9 EXT de 17.1.2007

Pla Especial de contingència per contaminació accidental d'aigües marines de les Illes Balears (CAMBAL), aprovat per Decret 126/2008, de 21 de novembre. BOIB núm. 168 de 2.12.2008

Pla Territorial de les Illes Balears en matèria de protecció civil (PLATERBAL), aprovat per Decret 50/1998, de 8 de maig. BOIB núm. 68 de 23.05.1998

Pla Forestal de les Illes Balears (en tramitació)

Llei 8/2012, de 19 de juliol, del Turisme de les Illes Balears. BOE núm. 189 de 8.8.2012, p. 56617

(Revisió del) Pla Director Sectorial de Pedreres de las Illes Balears, aprovat per Decret 61/1999, de 28 de maig. BOCAIB núm. 73 EXT. de 5.6.1999

Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 19 de juny de 2013 per la que s'aproven els criteris generales de distribució d'instal·lacions de servei de temporada al Domini Públic Marítim Terrestre. BOIB núm. 90 de 27.6.2013

Llei 8/2009, de 16 de desembre, de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis del mercat interior. BOIB núm. 186 de 22.12.2009

Plans sectorials competència del consell insular de Mallorca:

(Revisió del) Pla Director Sectorial de Carreteres, aprovat per Acord núm. 27133 del Ple del Consell Insular de Mallorca. BOIB núm. 183 del 17.12.2009

(Text Refós) Pla Director Sectorial per a la gestió de Residus de Construcció i Demolició, voluminosos i pneumàtics fora d'ús, aprovat per Acord núm. 22864 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 141 del 23.11.2002

(Revisió del) Pla Director Sectorial per a la gestió de Residus Urbans de l'Illa de Mallorca, aprovat per Acord núm. 3649 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 35 del 9.3.2006

Pla Director Sectorial de Camps de Golf

Altres plans o normes d'aplicació:

Normes subsidiàries dels municipis de l'àmbit de gestió.

2.6. PRINCIPALS INTERESSATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI

L'execució d'aquest Pla de gestió ha de comptar amb les aportacions dels diferents agents socials presents al territori, que segons les seves característiques i finalitat poden aportar un coneixement més profund de l'hàbitat i una major possibilitat d'èxit a les mesures i actuacions que es desenvoluparan per a la conservació d'hàbitats i espècies de la Xarxa Natura 2000 en aquests espais.
Principals actors en relació amb les cavitats:

a) Consells Insulars
b) Federació Balear d'Espeleologia (FBE)
c) Propietaris dels terrenys on es localitzen les coves

Principals agents socials col·laboradors a les actuacions dutes a terme sobre les cavitats designades LIC:

a) Ajuntaments
b) Universitat de les Illes Balears (UIB)
c) Institut Geològic i miner d'Espanya (IGME)
d) Direcció General de Recursos Hídrics
e) Associacions ambientals/ecològiques (GOB)
f) Col·legis oficials de geògrafs, biòlegs i enginyers

2.7. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI

En el cas de les cavitats, la importància dels usos que es fan sobre elles radica en els potencials impactes o efectes que poden produir sobre les condicions de l'hàbitat, tot incidint en el seu estat de conservació i en el de les espècies presents en ell (*Veure Annex 9.1.4. Mapes d'Usos a l'àmbit del Pla de Gestió*).
Així, per exemple, l'agricultura, la ramaderia o el desenvolupament urbanístic sense control podrien comprometre la conservació d'aquests espais de la xarxa Natura per alteracions en la quantitat i qualitat de l'aigua, cúmuls d'abocaments o col·lapse dels terrenys.
Cal tenir en compte, com ja s'ha esmentat en apartats anteriors, que alguns d'aquests usos estan regulats en trobar part d'aquests espais en zones declarades amb diferents figures de protecció, ja siguin de caràcter urbanístic o com a espai natural protegit.

Taula 5 - Percentatge de superfície per ús en l'àmbit de gestió (CORINE, 2012)

	1			2								3		4
ÀMBIT DE GESTIÓ	**112**	**131**	**133**	**211**	**212**	**221**	**222**	**223**	**241**	**242**	**243**	**31 1**	**324**	**411**
Cova des Bufador des Solleric				34	50					16				
Cova de sa Bassa Blanca												89		
Cova de les Meravelles								62				38		
Cova de Canet										100				
Avenc d'en Corbera										100				
Cova dels Ases				34		13				33				20
Cova des Coll				<1		99								
Cova d'en Passol										7		92		
Cova de ses Rates Pinyades				100										
Cova de Ases														
Cova des Corral des Porcs			22			78								

	1			2								3		4
ÀMBIT DE GESTIÓ	112	131	133	211	212	221	222	223	241	242	243	31 1	324	411
Cova de sa Guitarreta		58		31						12				
Cova des Pas de Vallgornera				32		68								
Cova d'en Bessó o Genovesa				100										
Cova de Can Bordils									100					
Cova des Diners									100					
Cova del Dimoni											30	2	68	
Cova de sa Gleda				73		10				17				
Cova des Pirata									<1				95	
Cova des Pont				<1					29				70	
Cova de Cal Pesso													100	
Cova de Can Sión												38	62	
Cova de Llenaire				100										
Cova Morella												<1	99	
Cova Nova de Son Lluís						100								
Es Bufador de Son Berenguer							76					23		
Cova de Can Millo						96				4				
Avenc de Son Pou					75					25				
Cova des Drac de Cala Santanyí	99											1		
Cova des Rafal des Porcs						69				31				
Cova dels Estudiants				26						74				

1. Superfícies artificials: 112 Teixit urbà discontinu. 131 Extracció de materials. 133 Pedreres.

2. Zones agrícoles: 211 Conreus de secà. 212 Terrenys de regadiu permanent. 221 Vinyes. 222 Fruiters. 223 Oliveres. 241 Cultius anuals associats a cultius permanents. 242 Mosaics de cultiu. 243 Terrenys principalment agrícoles, però amb importants espais de vegetació natural i semi-natural.

3. Zones forestals amb vegetació natural i espais oberts: 311. Boscos. 324 Matollars. 332 Roquissars.

4. Zones humides: 411 Aiguamolls interiors.

3. INVENTARI I DESCRIPCIÓ

3.1. INVENTARI I DESCRIPCIÓ DELS HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI

Els Formularis Normalitzats de Dades (FND) pels 30 LIC englobats en aquest pla de gestió, amb data d'actualització de setembre de 2011 (UE), identifiquen un únic Hàbitat d'Interès Comunitari (HIC) per a tots ells, el **8310 - Coves no explotades pel turisme**.

No obstant això, la informació facilitada per la Federació Balear d'Espeleologia (FBE) i l'existència de cavitats de tipologia litoral i la seva composició biològica permeten afirmar la presència de l'Hàbitat d'Interès Comunitari **8330 – Coves marines submergides o semisubmergides**. En aquest sentit les Bases Ecològiques per a la interpretació d'hàbitats a Espanya assenyalen, respecte a l'HIC 8310 i la seva interpretació, que algunes cavitats costaneres comparteixen aquest hàbitat amb l'HIC 8330. Per tot això, caldria precisar la presència d'aquest hàbitat i el seu estat de conservació (com es determina a la proposta mesures de gestió).

3.1.1. Descripció de l'hàbitat 8310 – Coves no explotades pel turisme

Aquest Hàbitat d'Interès Comunitari (HIC) engloba coves (en sentit ampli) tancades al públic, incloent-hi els sistemes hidrològics subterranis, que allotgen organismes molt especialitzats o endèmics, o que són de cabdal importància per a diverses espècies de l'Annex II (per exemple ratpenats o amfibis), segons la definició establerta al Manual d'interpretació dels hàbitats de la Unió Europea (EUR25, abril 2003).
Les coves són el resultat geomorfològic dels diversos processos d'erosió, climàtics, estructurals i geoquímics que incideixen a les litologies carbonatades. La riquesa de les cavitats hipogees de les Illes Balears és molt àmplia i extensa, especialment de l'illa de Mallorca. La raó de l'existència d'aquest gran nombre de coves en un espai tan petit, es troba en la seva naturalesa geològica. Una gran part de les illes està formada per roca calcària dels períodes secundari i terciari, que juntament amb els processos tectònics i estructurals experimentats, han estat els causants de l'origen d'aquesta riquesa hipogea que amaga sota terra.
La rellevància d'aquest hàbitat es basa precisament en la presència d'espècies cavernícoles, molt adaptades al medi. Es tracta d'espècies d'invertebrats, majoritàriament, que viuen únicament en aquestes cavitats, ja sigui al medi terrestre o a les aigües emmagatzemades en forma de llacs endocàrstics. Entre els invertebrats terrestres destaquen els coleòpters, particularment la família *Trechinae*, i entre els invertebrats aquàtics és important destacar que constitueixen una fauna endèmica dominada per crustacis (*Isopoda, Amphipoda, Syncarida , Copepoda*).
Pel que fa als vertebrats, les cavitats constitueixen llocs de cria o refugi per a un gran nombre d'espècies de ratpenats recollits en l'Annex II de la Directiva Hàbitats.

3.1.2. Avaluació de l'hàbitat segons els FND

Pel que fa a l'avaluació de l'HIC segons la informació recollida als Formularis Normalitzats de Dades[2] les 30 cavitats tenen una representativitat excel·lent, on la seva superfície relativa és menor del 2% del total de la superfície nacional determinada per aquest hàbitat i el seu estat de conservació és excel·lent. Des de l'any 2005, quan es reconeix la presència d'aquest hàbitat, els valors de representativitat, superfície relativa i conservació han estat constants.

Taula 6- Dades de l'HIC 8310 segons els FND

LIC	Representativitat[3]	Superfície relativa[4]	Conservació[5]	Global[6]
Totes les ZEC de l'àmbit de gestió	A	C	A	A

3.2. INVENTARI I DESCRIPCIÓ DE LES ESPÈCIES XARXA NATURA 2000

Només nou de les trenta cavitats incloses al pla compten amb la presència d'espècies de l'Annex II de la Directiva 92/43/CE, de 21 de maig, relativa a la conservació dels Hàbitats Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres, totes elles són mamífers pertanyents al grup dels ratpenats.

Taula 7 - Espècies de l'Annex II de la Directiva Hàbitats i cavitats a les que es localitzen segons la informació dels FND

[2] Decisió d'execució de la Comisió C(2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39

[3] **Representativitat**: Quant s'allunya l'hàbitat avaluat de la definició de *l'hàbitat tipus* segons el Manual d'Interpretació Europeu. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, significativa; **D**, presència no significativa.

[4] **Superficie relativa**: Proporció de superfície de l'hàbitat en relació amb la superfície total que ocupi al territori nacional de la regió biogeogràfica. Valors: A, 100 ≥ p > 15 %; B, 15 ≥ p > 2 %; C, 2 ≥ p > 0 %

[5] **Conservació**: Grau de conservació de l'estructura i de les funcions i possibilitat de restauració. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, mitjana o reduïda

[6] **Global**: Avaluació global del valor del lloc per a la conservació del tipus d'hàbitat. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bo; **C**, significatiu.

Codi UE	Nom científic	Nom comú	FND
			LIC
1310	*Miniopterus schreibersii*	Ratpenat de cova	ES5310039 Cova de sa Bassa Blanca ES5310042 Avenc d'en Corbera ES5310046 Cova de ses Rates Pinyades ES5310048 Cova de sa Guitarreta ES5310056 Cova des Pont ES5310058 Cova de Can Sión
1316	*Myotis capaccinii*	Ratpenat de peus grans	ES5310042 Avenc d'en Corbera ES5310046 Cova de ses Rates Pinyades ES5310058 Cova de Can Sión
1324	*Myotis myotis*	Ratpenat orellut gran	ES5310042 Avenc d'en Corbera ES5310046 Cova de ses Rates Pinyades ES5310048 Cova de sa Guitarreta ES5310050 Cova d'en Bessó ES5310056 Cova des Pont ES5310061 Cova Nova de Son Lluís
1304	*Rhinolophus ferrumequinum*	Ratpenat gran de ferradura	ES5310042 Avenc d'en Corbera ES5310046 Cova de ses Rates Pinyades
1302	*Rhinolophus mehelyi (*)*	Ratpenat de ferradura mitjà (*)	ES5310042 Avenc d'en Corbera ES5310046 Cova de ses Rates Pinyades ES5310048 Cova de sa Guitarreta ES5310056 Cova des Pont
1303	*Rhinolophus hipposideros*	Ratpenat de ferradura petit	ES5310048 Cova de sa Guitarreta

(*)Es considera extingida

A la informació dels FND cal afegir que, segons dades del Servei de Conservació d'Espècies del Govern Balear, el ratpenat de peus grans (*Myotis capaccinii*) es localitza a la Cova de sa Guitarreta (ES5310048), el ratpenat gran de ferradura (*Rhinolophus ferrumequinum*) a la Cova des Pont (ES5310056) i el ratpenat de ferradura petit (*Rhinolophus hipposideros*) a la Cova des Rafal des Porcs (ES5310066).

A més cal aclarir, pel que fa al ratpenat de ferradura mitjà (*Rhinolophus mehelyi*), que la seva presència segons els FND ha d'obeir a un error, ja que segons la informació continguda a l'esborrany del Pla de recuperació del ratpenat de peus grans (*Myotis capaccinii*) i de conservació de quiròpters cavernícoles de les Illes Balears (en tràmit), i les dades del Servei de Protecció d'Espècies, l'espècie està extingida a Mallorca i no s'ha localitzat durant els últims 30 anys, tot i que es reconeix la seva presència anterior per a les cavitats ES5310042 Avenc d'en Corbera, ES5310046 Cova de ses Rates Pinyades, ES5310048 Cova de sa Guitarreta i ES5310056 Cova des Pont.

D'altra banda, segons la informació del FND, estan també presents *Eptesicus serotinus* a la Cova des Pont (ES5310056) i *Myotis nattereri* a la Cova de sa Bassa Blanca (ES5310039), ambdues espècies recollides en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats.

Respecte a l'ús que els quiròpters fan d'aquestes cavitats a les diferents etapes del seu cicle aquestes es poden classificar:

Taula 8 - Tipologia de cova segons l'ús dels quiròpters

CODI	NOM	ÚS QUIRÒPTERS
ES5310042	Avenc d'en Corbera	Equinoccial
ES5310046	Cova de ses Rates Pinyades	Equinoccial i cria
ES5310048	Cova de sa Guitarreta	Equinoccial i cria
ES5310050	Cova d'en Bessó o Genovesa	Refugi/Pas
ES5310056	Cova des Pont	Refugi/Pas
ES5310058	Cova de Can Sión	Equinoccial
ES5310066	Cova des Rafal des Porcs	Refugi/Pas

Les cavitats que compten amb una major riquesa d'espècies són Avenc d'en Corbera (ES5310042) i la Cova de ses Rates Pinyades (ES5310046), ambdues amb quatre espècies diferents. Entre aquestes dues cavitats i la Cova de sa Guitarreta (ES5310048) s'ha detectat moviments d'individus marcats durant el seguiment del seu cicle anual.

3.2.1. *Miniopterus schreibersii*

3.2.1.1. Característiques de l'espècie

Hàbitat i distribució

És una espècie típicament cavernícola, que es refugia gairebé exclusivament en cavitats naturals, mines i túnels. De vegades, especialment a l'hivern o primavera, exemplars aïllats o petits grups d'individus poden ocupar refugis atípics per a l'espècie com és el cas de fissures de roques, habitatges o ponts. Els refugis es situen tant en el domini termomediterrani com supramediterrani, en àrees muntanyoses o planes, amb o sense cobertura vegetal. Es troba des del nivell del mar fins als 1.400 m, localitzant-se la majoria dels refugis entre els 400 i 1.100 m.

És una espècie d'origen subtropical àmpliament distribuïda pel sud d'Europa, Àfrica, Àsia i Austràlia, tot i que es qüestiona la pertinença a la mateixa espècie de les poblacions asiàtiques i australianes. A Europa està present en tot el sud del continent, des de la Península Ibèrica fins al Caucas. A Espanya ocupa la totalitat de la península i gran part de les Illes Balears, però és absent a les Illes Canàries. És més abundant a la franja mediterrània i a la meitat sud peninsular.

A les Balears s'ha observat desplaçaments de l'espècie entre les illes de Mallorca i Menorca.

Protecció

Espècie protegida en l'àmbit de la Unió Europea als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'Annex II, Espècies de Fauna Estrictament Protegides, del Conveni de Berna, de 19 de setembre de 1979, que Espanya va ratificar el 13 de maig de 1986 (BOE d'1 d'octubre de 1986).

A Espanya està catalogada com a espècie vulnerable, segons el Decret 139/2011, de 4 de febrer, pel desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

D'acord amb el Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears (3 ª ed., 2005), l'espècie es troba En perill.

3.2.1.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

Cal ressaltar que la població de l'espècie a les sis cavitats en què es localitza és, en tots els casos, petita (<2% de les poblacions presents al territori nacional) o no significativa.

Taula 9 - Evolució de *Miniopterus schreibersii* per cavitat segons FND[7]

Cova de sa Bassa Blanca (ES5310039)

[7] Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39.

Any FND	Pop.[8]	Cons.[9]	Isol.[10]	Glob.[11]
2001/02/03/05/07/11	C	B	C	B
Avenc d'en Corbera (ES5310042)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	B	C	C
Cova de ses Rates Pinyades (ES5310046)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	A	C	A
Cova de sa Guitarreta (ES5310048)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	B	C	B
Cova des Pont (ES5310056)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2005/07/11	D			
2001 /02/03	Present			
Cova de Can Sión (ES5310058)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2005/07/11	C	B	C	B
2001/02/03	Present			

3.2.2. *Myotis capaccinii*

3.2.2.1. Característiques de l'espècie

Hàbitat i distribució

És una espècie termòfila. Els refugis solen estar a prop d'ecosistemes aquàtics (rius, pantans, zones humides) ja que aquest és el seu hàbitat de caça. Troglòfila estricta, encara que existeixen casos de colonització de construccions amb condicions molt semblants a les cavitats. Els refugis de part apareixen a les zones baixes, mentre que els refugis de mascles, els d'èpoques intermèdies i els d'hibernació aconsegueixen major altitud. A Espanya s'ha citat entre el nivell del mar i 850 m d'altitud, encara que recentment s'ha localitzat colònies a Andalusia Oriental fins als 1.200 m.

La seva distribució va des de la Península Ibèrica fins al Mar Negre, on s'inclouen la major part de la costa mediterrània i moltes de les illes majors, estenent-se pel Pròxim Orient fins Uzbekistan. La distribució europea de *M. capaccinii* inclou els territoris costaners dels països mediterranis, la Península Balcànica, Bulgària i Romania. A Suïssa sembla haver desaparegut. A Espanya, és present a l'est de la península, Illes Balears i Ceuta.

A les Balears s'ha observat desplaçaments de l'espècie entre les illes de Mallorca i Menorca.

Protecció

[8] **"Pop." o Població:** Grandària i densitat en relació amb les poblacions presents al territori nacional. Valors: **A**, 100 % ≥ p > 15 %; **B**, 15 % ≥ p > 2 %; **C**, 2 % ≥ p > 0 %; **D**, Població no significativa.

[9] **"Cons." o Conservació:** Grau de conservació dels elements de l'hàbitat rellevants per a l'espècie, i possibilitat de restauració. Valors: **A**, Excel·lent; **B**, bona; **C**, mitjana o reduïda.

[10] **"Isol." o Aïllament:** Grau d'aïllament de la població en relació amb l'àrea de distribució natural de l'espècie. Valors: **A**, població (quasi) aïllada; **B**, població no aïllada però al marge de la seva àrea de distribució; **C**, població no aïllada integrada a la seva àrea de distribució.

[11] **"Glob". o Global:** Avaluació global del valor del lloc per a la conservació de l'espècie. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bo; **C**, significatiu.

Espècie protegida en l'àmbit de la Unió Europea als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'Annex II, Espècies de Fauna Estrictament Protegides, del Conveni de Berna, de 19 de setembre de 1979, que Espanya va ratificar el 13 de maig de 1986 (BOE d'1 d'octubre de 1986).

A Espanya està catalogada com a espècie en perill d'extinció, segons el Decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en règim de Protecció Especial i al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

L'espècie està considerada com gairebé amenaçada al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears.

3.2.2.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

Igual que en el cas de *Miniopterus schreibersii*, la població de l'espècie a les tres cavitats en què es localitza és petita (<2% de les poblacions presents al territori nacional) o no significativa.

Taula 10 - Evolució de *Myotis capaccinii* per cavitat segons FND

Avenc d'en Corbera (ES5310042)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	B	C	B
Cova de ses Rates Pinyades (ES5310046)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	A	C	A
Cova de Can Sión (ES5310058)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2005/07/11	C	B	C	B
2001/02/03	Present			

3.2.3. *Myotis myotis*

3.2.3.1. Característiques de l'espècie

Hàbitat i distribució

És una espècie típica de boscos madurs oberts i pastures arbrades. Al sud-est ibèric evita medis semiàrids. Es refugia en cavitats subterrànies, golfes càlides i soterranis. Mentre a la regió Mediterrània sol criar en cavitats, a centre-europa escull sobretot golfes. La cita ibèrica de major altitud, obtinguda a l'hivern, correspon a la Serra de Almijara (Màlaga), a 2.060 m, tot i que les colònies de cria no superen els 1.500 m.

La seva distribució a Europa és al sud d'una línia que passa pels Països Baixos, costa germano-polonesa i Crimea. A Espanya és freqüent a la regió Mediterrània i Mallorca, tot i que amb una distribució irregular marcada per la disponibilitat de refugis i la qualitat dels hàbitats de caça.

Protecció

Espècie protegida en l'àmbit de la Unió Europea als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'Annex II, Espècies de Fauna Estrictament Protegides, del Conveni de Berna, de 19 de setembre de 1979, que Espanya va ratificar el 13 de maig de 1986 (BOE d'1 d'octubre de 1986).

A Espanya està catalogada com a espècie vulnerable, segons el Decret 139/2011, de 4 de febrer, pel desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

L'espècie està considerada com Gairebé amenaçada al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears.

3.2.3.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

Juntament amb el ratpenat de cova és l'espècie que apareix en major nombre de cavitats, sis, i igualment la seva població és petita (<2% de les poblacions presents al territori nacional) o no significativa

Taula 11 - Evolució de *Myotis myotis* per cavitat segons FND

Avenc d'en Corbera (ES5310042)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	B	C	B
Cova de ses Rates Pinyades (ES5310046)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	A	C	A
Cova de sa Guitarreta (ES5310048)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	B	C	B
Cova d'en Bessó (ES5310050)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2005/07/11	C	C	C	C
2001 /02/03	Present			
Cova des Pont (ES5310056)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2005/07/11	C	B	C	B
2001/02/03	Present			
Cova Nova de Son Lluís (ES5310061)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2005/07/11	D			
2001/02/03	Present			

3.2.4. *Rhinolophus ferrumequinum*

3.2.4.1. Característiques de l'espècie

Hàbitat i distribució

Espècie que es localitza a qualsevol medi, amb preferència per zones arbrades amb espais oberts. Utilitza refugis de diversa naturalesa, normalment subterranis durant l'hivern, i es localitza preferentment a cavitats, mines o túnels, mentre que durant l'època d'activitat es localitza a cavitats, golfes i cellers. Les àrees de caça es troben entre 200 i 1.000m de distància dels seus refugis, a les quals arriben volant molt propers a terra. En aquestes zones utilitzen "perxes" o dormiders on romanen penjats fins que localitzen una presa sobre la qual s'abalancen. Es distribueix des del nivell del mar fins a 1.600 m d'altitud.

Respecte a la seva distribució, es presenta per tot el sud de la regió Paleàrtica, el límit septentrional europeu es troba al sud de Gran Bretanya i l'oriental a Grècia. A la Península Ibèrica es distribueix per gairebé tota la seva superfície, encara que no hi ha observacions en algunes zones d'Aragó, Galícia i les dues Castelles.

Protecció

Espècie protegida en l'àmbit de la Unió Europea als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'Annex II, Espècies de Fauna Estrictament Protegides, del Conveni de Berna, de 19 de setembre de 1979, que Espanya va ratificar el 13 de maig de 1986 (BOE d'1 d'octubre de 1986).

A Espanya està catalogada com a espècie vulnerable, segons el Decret 139/2011, de 4 de febrer, pel desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

3.2.4.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

L'espècie apareix únicament en dues cavitats però en ambdues la seva població és menor del 2% respecte al total nacional.

Taula 12 - Evolució de *Rhinolophus ferrumequinum* per cavitat segons FND

Avenc d'en Corbera (ES5310042)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	B	C	B
Cova de ses Rates Pinyades (ES5310046)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	A	C	A

3.2.5. *Rhinolophus mehelyi*

3.2.5.1. Característiques de l'espècie

Hàbitat i distribució

Espècie troglòfila estricta, que habita coves i mines, amb una marcada termofília. Ocupa refugis càlids i humits, i es situa dins d'aquests als sostres de temperatura més elevada, i durant la hibernació busca refugis més freds. Encara que hi ha cites per a la Península fins a 1.200 m d'altitud, l'espècie no supera habitualment els 500 m.

És circummediterrània i s'estén cap a l'est pel Pròxim Orient, tot arribant a Iran. A Europa, és present de forma discontínua als països mediterranis i en algunes de les illes majors. A Espanya està present al sud del Sistema Central, i a la costa mediterrània oriental. El límit superior de la seva distribució sembla ajustar-se a la isoterma de temperatura mitjana anual de 14 º C.

Protecció

Espècie protegida en l'àmbit de la Unió Europea als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'Annex II, Espècies de Fauna Estrictament Protegides, del Conveni de Berna, de 19 de setembre de 1979, que Espanya va ratificar el 13 de maig de 1986 (BOE d'1 d'octubre de 1986).

A Espanya està catalogada com a espècie vulnerable, segons el Decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

3.2.5.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

Com ja s'ha explicat anteriorment, el reflex de la presència d'aquesta espècie als FND es deu a un error ja que no es té constància de la presència de la mateixa a l'illa de Mallorca des de fa uns 30 anys.

3.2.6. *Rhinolophus hipposideros*

3.2.6.1. Característiques de l'espècie

Hàbitat i distribució

El seu caràcter cavernícola queda patent en tota la Península Ibèrica per la seva predilecció per les cavitats naturals, tot i que també es localitza sovint a cavitats subterrànies artificials i a edificacions. És més comú en àrees de coberta vegetal arbustiva i arbòria amb presència d'aigües superficials. És capaç d'ocupar un rang altitudinal molt ampli, amb un límit superior durant l'època hivernal de 2.000 m, i són freqüents al nord les colònies de cria fins als 1.100 m. El rècord està en una colònia a la Serra de Baza, Granada a 1.700 m.

És una espècie Paleàrtica, que s'estén longitudinalment des d'Irlanda, per l'oest, fins Cachemira, per l'est. Presenta una àmplia distribució latitudinal, que abasta des de les zones muntanyoses d'Etiòpia i Sudan, fins al sud d'Alemanya i Polònia. A Espanya és una espècie freqüent amb una distribució àmplia però irregular per tota la Península i Balears (Mallorca, Menorca i Eivissa) i territoris ceutins. Absent de les Illes Canàries.

Protecció

Espècie protegida en l'àmbit de la Unió Europea als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'Annex II, Espècies de Fauna Estrictament Protegides, del Conveni de Berna, de 19 de setembre de 1979, que Espanya va ratificar el 13 de maig de 1986 (BOE d'1 d'octubre de 1986).

Està inclosa a la Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial (Decret 139/2011, de 4 de febrer) però no així al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

3.2.6.2. Localització i evolució de l'espècie segons els FND

Aquesta espècie es localitza únicament a una cavitat i la població és petita (<2% respecte al total nacional).

Taula 13 - Evolució de *Rhinolophus hipposideros* per cavitat segons FND

Cova de sa Guitarreta (ES5310048)				
Any FND	**Pop.**	**Cons.**	**Isol.**	**Glob.**
2001/02/03/05/07/11	C	C	C	C

3.3. ESPÈCIES ADDICIONALS

L'hàbitat coves posseeix una fauna molt adaptada, a més de les espècies de quiròpters ja esmentades, destaca la presència d'un nombrós grup d'invertebrats que habiten a la zona terrestre o sota les aigües emmagatzemades en forma de llacs endocàrstics.

A les Balears l'hàbitat subterrani té una gran importància biològica en actuar com a hàbitat per a moltes espècies **d'invertebrats troglobis**. Algunes d'aquestes espècies són endemismes molt localitzats i altres, són veritables espècies relictes del Terciari que han sobreviscut als canvis climàtics en aquest ambient on la humitat i la temperatura es mantenen gairebé constants.

Les següents taules reflecteixen la varietat de grups i espècies de fauna invertebrada presents a les cavitats de les Illes Balears, d'acord amb les següents fonts:

Pons, J. i Vadell, M. 2011. Biospeleologia de les cavitats de les Illes Balears: Invertebrats terrestres. *ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 241-256*

Gràcia, F. i Jaume, D. 2011. La fauna aquàtica dels hàbitats anquihalins i dolçaquícoles de les cavitats Balears. *ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 257-268*

Gines, A. 1982. Inventario de especies cavernícolas de las Islas Baleares. *ENDINS, nº 9: 57-75*

Així mateix s'han assenyalat les cavitats en què han estat citades als FND.

Taula 14 - Invertebrats endèmics terrestres trobats a les cavitats de les Illes Balears. En vermell espècies troglòbies, en negreta espècies endèmiques i en vermell i negreta espècies troglòbies endèmiques. (Font: Pons i Vadell, 2011).

ESPÈCIE	ZEC	ESPÈCIE	ZEC	ESPÈCIE	ZEC	ESPÈCIE	ZEC	ESPÈCIE	ZEC	ESPÈCIE	ZEC	ESPÈCIE	ZEC	ESPÈCIE	ZEC
OLIGOCHAETA		**ARACH. PALPIGRADA**		*Spermophora elevata*	ES5310041	**ARACH. OPILIONES**		**MIRIÀPODES: DIPLOPODA**		*Parisotoma notabilis*		**DIPTERA**		*Atheta negligens*	
Allolobophora caliginosa		***Eukoenenia draco draco***		*Spermophora senoculata*		***Scotolemon krausi***		***Lophoproctus pagesi***		*Isotomurus palustris*		*Rhymosia dziedzickii*		*Atheta pittionii*	
Allolobophora georgii				*Spermophorides valentiana*		***Scotolemon balearicus***	ES5310039, ES5310058	*Propolydesmus dismilus*	ES5310057, ES5310058, ES5310064	*Folsomia candida*		*Medetera roghii*		*Ptomaphagus clavalis*	
Dendrobaena byblica		**ARACH. SCORPIONES**		*Holocnemus pluchei*		***Phalangium clavipus***		*Polydesmus coriaceus*		*Sinella tenebricosa*		*Aphiochaeta rufipes*		*Acronota orbata*	
Dendrobaena cognetii		***Euscorpius balearicus***	ES5310058	*Coscinida tibialis*		*Dicranolasma soerensen*		***Orphanoiulus religiosus majoricensis***	ES5310058, ES5310059	*Neelus murinus*		*cf. Hypocera flavimana*		*Gyrohypnus fracticornis*	
Dendrobaena rubida				*Crustulina sticta*		***Trogulus balearicus***		*Brachydesmus superus*		*Mesogastrura ojcoviensis*		*Limonia nubeculosa*		***Omalium espanoli***	
Eiseniella tetraedra		**ARACH. PSEUDOSCORPIONES**		*Pholcomma gibbum*		**CRUSTACEA ISOPODA**		*Brachydesmus proximus*		*Disparrhopalites patrizii*		*Leptocera caenosa*		***Xantholinus balearicus***	
		Chthonius dacnodes	ES5310056	*Steatoda grossa*		*Buddelundiella cataractae*		*Thalassisobates littoralis*		*Arrhopalites pygmaeus*		*Mosillus subsultans*		***Lobrathium bellesi***	
MOLLUSCA		*Chthonius hispanus*		*Steatoda paykulliana*		*Armadillidium granulatum*		*Blaniulus guttulatus*		*Mesaphorura critica*		*Penicilidia dufouri*		***Catops zariquieyi***	
Pisidium casertanum		*Chthonius ischnocheles*	ES5310057, ES5310058, ES5310064, ES5310067	*Steatoda triangulosa*		***Armadillidium serrai***		*Ophyiulus targionii*		*Orchesella cf. villosa*		*Nycteribia schmidli*		***Faronus espanoli***	
Pisidium personatum		***Chthonius balearicus***	ES5310042	***Theonoe major***		***Armadillidium strinatii***				*Megalothorax minimus*		*Nycteribia vexata*		***Bythinopsis balearica***	
Belgrandiella edmundi		***Chthonius bellesi***		*Theridion pallens*		*ArmadiIlidium vulgare*		**MIRIÀPODES: CHILOPODA**		*Ceratophysella gibbosa*		*Psychoda sp.*		***Abromus palaui***	
Tudorella ferruginea		***Chthonius ponsi***		*Centromerus sylvaticus*		*Armadillidium espanyoli*		*Lithobius forficatus*		*Dicyrtomina ornata*				***Leptobythus palaui***	
Lauria cylindracea		*Chthonius gibbus*		***Lepthyphantes balearicus***		*Paraschizidium olearum*		***Lithobius fagei***		*Dicyrtomina minuta*		**HYMENOPTERA**		*Elenophorus collaris*	
Rupestrella moraguesi		*Chthonius cf. tetrachelatus*		*Lepthyphantes stygius*		***Ballodillium pilosum***		*Lithobius inermis*		*Lepidocyrtus curvicollis*		*Ponera coarctata*		*Tentyria grossa*	
Oxychilus lentiformis		***Neobisium monasterii***	ES5310067	*Lepthyphantes tenuis*	ES5310056	*Armadillo officinalis*		*Lithobius microps*		*Caprainea echinata*		*Crematogaster scutellaris*		***Phylan semicostatus***	
Oxychilus pytiusanus		*Roncus lubricus*		*Lepthyphantes aff. obscurus.*		*Chaetophiloscia elongata*		***Lithobius microps oligospinus***						*Akis acuminata*	
Vitrea gasulli		*Roncus neotropicus*	ES5310042, ES5310057, ES5310058, ES5310064, ES5310067	*Lessertia dentichelis*		*Chaetophiloscia cellaria*		*Lithobius dieuzeidei*	ES5310056	**DIPLURA**		**COLEOPTERA**		*Akis bacarozzo*	
Sphincterochila candidissima		*Roncus caralinatus*		*Microneta viaria*	ES5310056	*Chaetophiloscia sicula*		*Lithobius piceus*	ES5310056	***Campodea majorica majorica***		*Elaphocera capdeboui*		*Blaps gibba*	
Ferussacia folliculus		*Roncus pugnax*	ES5310056	*Eidmannella pallida*		*Ctenoscia minima*		***Lithobius piceus tabacauri***		***Campodea majorica interjecta***		*Aglenus brunneus*		*Blaps lusitanica*	
Cernuella virgata		***Roncus vidali***	ES5310039, ES5310057, ES5310058	*Meta bourneti*	ES5310058, ES5310059	*Anaphiloscia simoni*	ES5310055	*Lithobius aeruginosus*		*Campodea zuluetai*		*Anommatus duodecimstriatus*		*Blaps bedeli mcminni*	
Xerocrassa frater		***Acanthocreagris balearica***		*Metellina merianae*	ES5310067	*Halophiloscia ischiana*		***Lithobius georgescui***	ES5310056	*Campodea subdives*		***Reicheia balearica***		*Cryptophagus sp.*	
Xerocrassa claudinae		*Allochernes powelli*		*Metellina segmentata*		*Leptotrichus panzeri*		***Lithobius vivesi***	ES5310040	*Campodea catalana*		*Porotachys bisulcatus*		***Macrothorax morbillosus macilentus***	
Xerocrassa nyeli				*Textrix coarctata*	ES5310048	*Porcellio baeticensis*		*Stimatogaster gracilis*		***Plusiocampa breuili***		***Duvalius balearicus***		*Gibbium psylloides*	
Xerocrassa caroli		**ARACH. ACARI**		*Eidmannella suggerens**	ES5310055, ES5310059	*Porcellio dilatatus*		*Stigmatogaster arcisherculis*		***Plusiocampa fagei***		***Duvalius ferreresi***		*Anobium punctatum*	
Xerocrassa ebusitana		*lxodes vespertilonis*		*Araneus angulatus*		*Porcellio laevis*		*Schendyla nemorensis*		*Japyx simplex*		***Henrotius jordai***		*Pselactus spadix*	
lberellus balearicus		*Oppia decipiens*		*Mangora acalypha*		*Porcellio incanus*		*Henia vesuviana*		***Homojapyx espanoli***		*Laemostenus algerinus*			
lberellus companyonii		*Dorycranosus punctulatus*		*Neoscona dalmatica*		*Porcellionides sexfasciatus sexfasciatus*		*Dignathodon microcepalum*				*Asaphidion curtum*		**PSOCOPTERA**	
Alloganthus graellsianus		*Atropacarus phyllophorus*		*Zilla diodia*		*Porcellionides sexfasciatus glaber*		*Eurygeophilus multistiliger*		**ORTHOPTERA**		*Ocys harpaloides*		*Psyllipsocus ramburii*	

Hygromia lanuginosa				*Zygiella x-notata*		*Porcellionides pruinosus*		*Geophilus insculptus*		*Gryllomorpha dalmatina*		*Bembidion tethys*		*Liposcelis decolor*	
Caracollina lenticula		**ARACH. ARANEAE**		*Lycosoides coarctata*		***Agabiformius manacori***		*Scutigera coleoptrata*				*Pleurophorus caesus*		*Marcenendius nostras*	
Helix aspersa		***Nemesia brauni***		***Malthonica balearica***		***Trichoniscus dragani***	ES5310039, ES5310058, ES5310067	*Cryptops hispanus*		**TRICHOPTERA**		*Mycetoporus longicornis*			
Otala lactea		*Filistata insidiatrix*		*Tegenaria domestica*		*Trichoniscus pusillus provisorius*				*Microptera fissa*	ES5310058	*Conosoma cavicola*		**SIPHONAPTERA**	
Otala punctata		*Uloborus plumipes*		*Tegenaria herculea*		*Trichoniscus fragilis*		**SYMPHYLA**		*Mesophylax asperus*		*Sepedophilus testaceus*		*Xenopsylla gratiosa*	
Papillifera bidens		*Mizaga racovitzai*		*Tegenaria pagana*		*Trichoniscus pygmaeus*		*Scutigerella inmaculata*				***Typhlosorius ibizensis***		HOMOPTERA	
Rumina decollata		*Scytodes velutina*		***Tegenaria scopifera***		***Balearonethes sesrodesanus***		*Stylopauropus pedunculatus*		**LEPIDOPTERA**		*Tachyporus nitidulus*		*Cixius pallipes*	
Myosotella myosotis		*Loxosceles rufescens*	ES5310048	*Micaria formicaria*		***Haplophthalmus chisterai***				*Triphosa dubitata*		*Medon apicalis*			
Ovatella firminii		*Dysdera crocata*	ES5310056, ES5310064, ES5310067	*Liocranum majus*		*Bathytropa granulata*		**COLLEMBOLA**		*Hypena obsitalis*	ES5310067	***Medon subterraneum***		**HETEROPTERA**	
Deroceras reticulatum		*Harpactea corticalis*	ES5310056	*Anyphaena alboirrorata*		*Trichorhina bonadonai*		*Heteromorus nitidus*		*Alucita hexadaclyla*		*Stilicus orbicularis*		***Velia hoberlandti***	
Limax flavus		***Harpactea dufouri***		*Heliophanus cupreus*		*Platyarthrus costulatus*		*Oncopodura delhezi*		*Pyrois effusa*		*Mycetoporus longicornis*		*Reduvius personatus*	
Gigantomilax majoricensis		*Ariadna insidiatrix*		*Zora sp.*		*Platyarthrus schölbi*		***Oncopodura gledensis***				***Hypotyphlus menorquensis***			
Acanthinula aculeata		*Leptoneta infuscata*	ES5310057, ES5310058, ES5310063, ES5310067	*Ero furcata*		*Stenoniscus pleonalis*		*Oncopodura tricuspidata*				***Paratyphlus cristobali***			
		Pholcus phalangioides				*Stenoniscus carinatus*		***Pseudosinella subcentralis***	ES5310067			***Atheta bellesi***			
						Spelaeoniscus coiffaiti		***Entomobrya vadelli***							

* Espècie importada (Gines, a. 1982. Inventario de especies cavernícolas de las Islas Baleares. *ENDINS, nº 9: 57-75*)

Taula 15 - Crustacis anquihalins estigobionts de cavitats de les Balears. En negreta espècies endèmiques (Font: Gràcia i Jaume, 2011)

ESPÈCIEZEC	ZEC	ESPÈCIEZEC	ZEC
ANPHIPODA		*Nitocra aff. psammophila*	ES5310054
Bogidiella balearica	ES5310049, ES5310054, ES5310056	*Stygocyclopia balearica*	
Racovella birramea		***Thompsonopia mediterranea***	
Pseudoniphargus mercadali		*Diacyclops clandestinus*	
Pseudoniphargus racovitzai		*Halicyclops troglodytes*	
Pseudoniphargus pedrerae		*Mesocyclops cf. salinus*	
Pseudoniphargus pytusensis		*Metacyclops subdolus*	
Pseudoniphargus trias		*Neocyclops (Protoneocyclops) mediterraneus*	
Pseudoniphargus daviui		***Ginesia longicaudata***	
Psammogammarus burri		*Muceddina multispinosa*	
Metacrangonyx longipes	ES5310056, ES5310066, ES5310067	***Troglocyclopina balearica***	
Salentinella angelieri	ES5310043, ES5310049, ES5310054, ES5310055, ES5310056, ES5310066	***Intercrusia garciai***	
ISOPODA		***Neoechinophora xoni***	
Anaphiloscia simoni	ES5310055	***Superornatiremis mendai***	
Trogloianiropsis lloberai		*Speleophria gymnesica*	
Microcharon sp.		*Speleophriopsis balearicus*	
Typhlocirolana moraguesi	ES5310039, ES5310043, ES5310049, ES5310051, ES5310054, ES5310055, ES5310056, ES5310066, ES5310067	**MYSIDACEA**	
Metacirolana ponsi		***Burrimysis palmeri***	
COPEPODA		***Retromysis nura***	
Troglo- Cyclopina balearica	ES5310043, ES5310056	**THERMOSBAENACEA**	
Exumella mediterranea	ES5310053	***Tethysbaena scabra***	
Metacalanus sp.	ES5310053	**DECAPODA**	
Paramisophria sp.	ES5310053	*Pachygrapsus marmoratus*	ES5310044
Stephos margalefi	ES5310053	*Palaemon serratus*	ES5310044
Stephos vivesi		*Dromia personata*	ES5310045
Thermocyclops dybowski	ES5310054	***Bermudacaris sp.***	

Taula 16 - Crustacis d'aigua dolça estigobionts de cavitats de les Balears. En negreta espècies endèmiques (Font: Gràcia i Jaume, 2011)

ESPÈCIE	CODI ZEC
ANPHIPODA	
Metacrangonyx longipes	ES5310056, ES5310066, ES5310067
Salentinella angelieri	ES5310043, ES5310049, ES5310054, ES5310055, ES5310056, ES5310066
Pseudoniphargus n.sp.	
ISOPODA	

Typhlocirolana moraguesi	ES5310039, ES5310043, ES5310049, ES5310051, ES5310054, ES5310055, ES5310056, ES5310066, ES5310067
Trichoniscus dragani	ES5310039, ES5310058, ES5310067
Microcharon sp.	
Balearonethes sesrodesanus	
COPEPODA	
Speocyclops hellenicus	ES5310058
Paracyclops fimbriatus	ES5310067
Diacyclops clandestinus	
Nitocrella stammeri	
BATHYNELLACEA	
Paraiberobathynella fagei	
DECAPODA	
Palaemon serratus	ES5310053

3.3.1. Altres espècies i restes fòssils

A més, a la Cova des Coll (ES5310044) es troba el porífer *Raphisia spelaea*, el mol·lusc bivalve *Mytilus edulis galloprovincialis* i els peixos *Chelon labrosus* i *Anguilla anguilla* i a la Cova de Can Sión (ES5310058) és present el gasteròpode endèmic *Oxychilus lentiformis*.

D'altra banda, cal ressaltar la presència d'abundants restes fòssils en moltes d'aquesta cavitats: Cova de sa Bassa Blanca (ES5310039), de Canet (ES5310041), des Coll (ES5310044), d'en Passol (ES5310045), des Corral des Porcs (ES5310047), d'en Bessó (ES5310050), de Can Bordils (ES5310051), de Can Sión (ES5310058), de Llenaire (ES5310059) i Es Bufador de Son Berenguer (ES5310062), on s'ha trobat restes d'espècies, moltes d'elles endèmiques (mamífers com *Hypnomys morpheus* i *Nesiotites gentilhome*, rèptils com *Podarcis lilfordi*, mol·luscs com *Oxychilus lentiformis* o *Tudorella ferruginea*, amfibis com *Alytes muletensis* o aus com *Tyto balearica*, entre d'altres).

3.4. PROCESSOS ECOLÒGICS

Les cavitats són excel·lents indicadors de la qualitat ambiental del medi circumdant. La seva dependència directa amb l'aigua subterrània i superficial els converteix en ambients molt vulnerables al dependre d'aquesta per a la seva formació. Presenten un elevat valor geològic, geomorfològic i una evident vinculació cultural amb la història de l'ésser humà.

Tot entenent els processos ecològics com la dinàmica de les interaccions biogeoquímiques entre els components biòtics i abiòtics d'un ecosistema, en el cas de les cavitats cal tenir especial atenció als processos relacionats amb el cicle hidrogeològic i amb el manteniment del microclima de les mateixes.

L'alteració hidrològica, en quantitat i/o qualitat, així com l'alteració dels paràmetres microclimàtics (temperatura, concentració de CO_2, la ventilació, o el radó) modificaran els processos de formació de les cavitats i comprometran la presència de la fauna cavernícola directament lligada a aquestes característiques, o fins i tot l'aparició d'organismes que puguin alterar alguns aspectes de la cavitat.

En aquest sentit cal destacar que entre la fauna associada a aquest hàbitat (segons les Bases Ecològiques per a la Conservació d'Hàbitats d'Interès Comunitari a Espanya) destaquen les següents espècies característiques i diagnòstiques del mateix. Són espècies diagnòstiques o diferencials dels mamífers: *Miniopterus schreibersii*, *Myotis myotis*, *Myotis capaccinii*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *R. mehelyi* i *R. hipposideros*. Segons s'ha recollit a les taules anteriors, altres fonts bibliogràfiques més especialitzades citen un ampli grup d'invertebrats, molts d'ells endèmics, també representatius d'aquestes cavitats.

En relació amb la flora, la multifactorialitat i interacció dels paràmetres implicats a la colonització, pervivència i dispersió dels vegetals és complexa i difícilment permet inferir patrons clars de distribució en un medi anisotròpic com és el cavernícola; hi ha alguns treballs específics que recullen la diversitat vegetal associada a les cavitats, molts d'ells esmentats a Roselló i Pericàs, 2011.

Per tant, les mesures i actuacions encaminades a mantenir o aconseguir un estat de conservació excel·lent a les cavitats (tant per al HIC 8310 com per a les poblacions dels quiròpters cavernícoles) es centraran en el manteniment d'aquests processos ecològics.

4. GRAU DE CONSERVACIÓ

4.1. IDENTIFICACIÓ DE LES PRIORITATS DE CONSERVACIÓ

Les prioritats de conservació identifiquen aquells elements sobre els quals es centrarà la gestió, mitjançant els quals s'ha de garantir l'estat de conservació favorable dels hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents a les ZEC i els processos ecològics bàsics que s'hagin identificat.
Tot atenent als inventaris d'hàbitats i espècies de la Directiva Hàbitats presents en l'àmbit de gestió, els elements prioritaris de conservació en què es centraran els objectius de gestió i mesures són:

- L'Hàbitat d'Interès Comunitari 8310 Coves no explotades pel turisme identificat en totes les cavitats de l'àmbit de gestió.
- El grup de quiròpters cavernícoles presents a algunes de les cavitats. Atès que les característiques i requeriments d'aquestes espècies són molt similars, es tracten com un únic grup.

4.2. GRAU DE CONSERVACIÓ I EVOLUCIÓ DE TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI

4.2.1. Hàbitat 8310 Coves no explotades pel turisme

Per avaluar l'estat de conservació d'aquest hàbitat és necessari el seguiment d'una sèrie de paràmetres indicadors:

a) Propietats físiques: modificacions de la ventilació, pertorbacions antròpiques, presència d'abocaments i residus, temperatura i concentració de CO_2

b) Hidrologia: composició i qualitat de l'aigua, volum i regularitat dels cabals d'infiltració, alteracions del nivell de l'aqüífer

c) Estructura: cobertura vegetal a les àrees d'infiltració

A la regió biogeogràfica mediterrània, tant a nivell europeu com nacional, l'estat de conservació de l'hàbitat d'interès comunitari Coves no explotades pel turisme (8310) es qualifica de desconegut. La manca d'un inventari de cavitats detallat i d'una cartografia adequada a causa del patró irregular de distribució dels afloraments rocosos solubles i les dificultats d'exploració pròpies d'aquest tipus d'hàbitats, són les principals causes del seu desconeixement.
Aproximadament el 50% de la superfície de l'hàbitat per a la regió biogeogràfica mediterrània (RBM) a Espanya es troba declarat com a LIC (segons dades de l'Atles dels Hàbitats d'Espanya, març de 2005). D'aquests LIC gairebé el 35% es consideren en un estat excel·lent (A) segons les dades aportades dels formularis normalitzats de les Xarxa Natura 2000 de 2006.

Taula 17 - Estat de conservació de l'HIC 8310 a la RBM a nivell d'Europa i Espanya

	ESTAT DE CONSERVACIÓ			
	EUROPA RBM		ESPANYA RBM	
HÀBITAT	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL
8310 Coves no explotades pel turisme	XX	XX	XX	XX

(XX= desconegut / U1= inadequat / U2= dolent /FV= favorable) *(Font: EIONET)*

A les Illes Balears, la presència d'aquest hàbitat representa el 35,15% de la superfície total de l'hàbitat i el 22% en nombre del LIC per a la regió biogeogràfica mediterrània del territori espanyol.
A les 30 cavitats incloses en aquest Pla el grau de conservació de l'hàbitat 8310, segons l'anàlisi històrica dels formularis normalitzats de dades de la Xarxa Natura 2000 (FND), és **excel·lent** per a tots ells, amb la superfície relativa menor del 2%, però romanent constant.
L'evolució de l'hàbitat, segons l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, mostra una tendència a curt termini **estable**.

4.3. GRAU DE CONSERVACIÓ I EVOLUCIÓ DE LES ESPÈCIES XARXA NATURA 2000

4.3.1. *Miniopterus schreibersii*

A nivell europeu i nacional de la regió biogeogràfica mediterrània (RBM) l'estat de conservació de *Miniopterus schreibersii* es presenta a la següent taula:

Taula 18 - Estat de conservació de *Miniopterus schreibersii* a la RBM a nivell d'Europa i Espanya

	ESTAT DE CONSERVACIÓ	
	EUROPA RBM	ESPANYA RBM

QUIRÒPTER	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL
Miniopterus schreibersii	U1	U2	XX	XX

(XX= desconegut / U1= inadequat / U2= dolent /FV= favorable) *(Font: EIONET)*

A Balears i segons els informes del sistema de vigilància de la conservació establerta a l'article 11 de la Directiva Hàbitats, es considera una àrea de distribució de referència favorable (amb tendència a l'augment per millora de coneixement). La població de referència favorable per a Balears s'estableix en 3.000 individus, actualment és d'uns 1.000 individus.
En concret, a l'illa de Mallorca s'estima que la població és petita i poc coneguda, d'uns 500 exemplars. Encara que en general està en bon estat de conservació hi ha la possibilitat que la població estigui patint molèsties en alguns refugis, i que fins i tot hagi desaparegut d'alguns d'ells.
Cal tenir en compte que a Mallorca, *Miniopterus schreibersii* ha perdut durant els últims anys importants refugis, com ara la Cova d'en Colombenet (per despreniments a l'entrada de la cavitat), o patit molèsties com a l'Avenc d'en Corbera.
El grau de conservació es considera excel·lent a la Cova de ses Rates Pinyades (ES5310046), i bo per a les cavitats de sa Bassa Blanca (ES5310039), Avenc d'en Corbera (ES5310042), sa Guitarreta (ES5310048) i Can Sión (ES5310058), en tots els casos la població és petita (< 2% de la població nacional), i trobant-se integrada a la seva àrea de distribució.
A la Cova des Pont (ES5310056) la població no és significativa, pel que no s'ha establert el seu grau de conservació.

4.3.2. *Myotis capaccinii*

A nivell europeu i nacional de la regió biogeogràfica mediterrània l'estat de conservació de *Myotis capaccinii* es presenta a la següent taula:

Taula 19 - Estat de conservació de *Myotis capaccinii* a la RBM a nivell d'Europa i Espanya

	ESTAT DE CONSERVACIÓ			
	EUROPA RBM		ESPAÑA RBM	
QUIRÒPTER	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL
Myotis capaccinii	XX	U2	XX	XX

(XX= desconegut / U1= inadequat / U2= dolent /FV= favorable)
(Font: EIONET)

Myotis capaccinni es desplaça entre les illes de Mallorca i Menorca i mostra gran mobilitat entre refugis distants. A Balears i segons els informes del sistema de vigilància de la conservació que estableix l'article 11 de la Directiva Hàbitats, es considera que tant la tendència de la població com de la seva àrea de distribució és l'augment, així que les perspectives futures de l'espècie són bones.

En concret per a les cavitats d'aquest pla en què es localitza l'espècie, es considera el grau de conservació excel·lent per a la cavitat de ses Rates Pinyades (ES5310046) i bo per l'Avenc d'en Corbera (ES5310042) i Can Sión (ES5310058) on en tots els casos la població és petita (<2% de la població nacional), i trobant-se integrada a la seva àrea de distribució.

4.3.3. *Myotis myotis*

A nivell europeu i nacional de la regió biogeogràfica mediterrània l'estat de conservació de *Myotis myotis* es presenta a la següent taula:

Taula 20 - Estat de conservació de *Myotis myotis* a la RBM a nivell d'Europa i Espanya

	ESTAT DE CONSERVACIÓ			
	EUROPA RBM		ESPAÑA RBM	
QUIRÒPTER	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL
Myotis myotis	U2	U2	XX	XX

(XX= desconegut / U1= inadequat / U2= dolent /FV= favorable) *(Font: EIONET)*

Myotis myotis a les Illes Balears realitza desplaçaments de curta distància, sense canviar d'illa. A Balears i segons els informes del sistema de vigilància de la conservació que estableix l'article 11 de la Directiva Hàbitats es considera una àrea de distribució amb tendència al declivi per causes desconegudes. L'espècie es considera comú a Mallorca (entre 500-1000 exemplars) i extingida fa segles a Eivissa. Les seves perspectives futures es consideren pobres.

Pel que fa a les cavitats d'aquest pla en què l'espècie és present, el grau de conservació és excel·lent per a la cavitat de ses Rates Pinyades (ES5310046) i bo per l'Avenc d'en Corbera (ES5310039), sa Guitarreta (ES5310048) i Cova des Pont, on en tots els casos la població és petita (< 2% de la població nacional), i trobant-se integrada a la seva àrea de distribució.

Tot i així, el seu grau de conservació es considera dolent o reduït a la Cova d'en Bessó (ES5310050) i no es pot determinar a la Cova Nova de Son Lluís (ES5310061) atès que la població de l'espècie no és significativa.

4.3.4. *Rhinolophus ferrumequimun*

A nivell europeu i nacional de la regió biogeogràfica mediterrània l'estat de conservació de *Rhinolophus ferrumequinum* es presenta a la següent taula:

Taula 21 - Estat de conservació de *Rhinolophus ferrumequinum* a la RBM a nivell d'Europa i Espanya

	ESTAT DE CONSERVACIÓ			
	EUROPA RBM		ESPAÑA RBM	
QUIRÒPTER	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL
Rhinolophus ferrumequinum	U2	U2	XX	XX

(XX= desconegut / U1= inadequat / U2= dolent /FV= favorable) *(Font: EIONET)*

L'espècie és sedentària, amb dispersió a curtes distàncies i sense canviar d'illa (Serra-Cobo et al., 2006). Sembla que les poblacions de Mallorca i Menorca estan genèticament aïllades entre si i respecte a la població Ibèrica. Segons els informes del sistema de vigilància de la conservació que estableix l'article 11 de la Directiva Hàbitats, es considera una àrea de distribució amb tendència a l'augment i amb bones perspectives futures per a la millora del coneixement. No obstant això, respecte a la població es considera que les perspectives són pobres.
Pel que fa a les cavitats d'aquest pla on l'espècie és present, es considera que el grau de conservació és excel·lent per a la cavitat de ses Rates Pinyades (ES5310046) i bo per l'Avenc d'en Corbera (ES5310042), on en ambdós casos la població és petita (<2% de la població nacional), i trobant-se integrada a la seva àrea de distribució.

4.3.5. *Rhinolophus mehelyi*

A nivell europeu i nacional de la regió biogeogràfica mediterrània l'estat de conservació de *Rhinolophus mehelyi* es presenta a la següent taula:

Taula 22 - Estat de conservació de *Rhinolophus mehelyi* a la RBM a nivell d'Europa i Espanya

	ESTAT DE CONSERVACIÓ			
	EUROPA RBM		ESPAÑA RBM	
QUIRÒPTER	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL
Rhinolophus mehelyi	U2	U2	U2	U2

(XX= desconegut / U1= inadequat / U2= dolent /FV= favorable)
(Font: EIONET)

És una espècie sedentària i molt fidel als seus refugis. Es considera extingida a les Balears.

4.3.6. *Rhinolophus hipposideros*

A nivell europeu i nacional de la regió biogeogràfica mediterrània l'estat de conservació de *Rhinolophus hipposideros* es presenta a la següent taula:

Taula 23 - Estat de conservació de *Rhinolophus hipposideros* a la RBM a nivell d'Europa i Espanya

	ESTAT DE CONSERVACIÓ			
	EUROPA RBM		ESPANYA RBM	
QUIRÒPTER	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL	TENDÈNCIA	AVALUACIÓ GLOBAL
Rhinolophus hipposideros	U2	U2	XX	XX

(XX= desconegut / U1= inadequat / U2= dolent /FV= favorable) *(Font: EIONET)*

L'espècie és considerada sedentària i molt escassa a les Balears (<100 exemplars). Segons els informes del sistema de vigilància de la conservació que estableix l'article 11 de la Directiva Hàbitats es considera una àrea de distribució amb tendència a l'augment. No hi ha dades de població però l'avaluació en conjunt es considera favorable.

El grau de conservació es considera mig o reduït amb una població petita (<2% població nacional) en el cas de l'única cavitat on es localitza l'espècie, la Cova de sa Guitarreta (ES5310048).

4.4. DESCRIPCIÓ PRESSIONS I AMENACES

L' identificació de les pressions o amenaces, sobre l'HIC 8310 Coves no explotades pel turisme i/o l'HIC 8330 Coves marines submergides o semisubmergides i sobre el grup d'espècies que es localitzen en algunes de les cavitats, permetrà l'establiment de mesures i actuacions necessàries per eliminar o mitigar els problemes de conservació sobre dos elements.

Entenent per pressions els factors que tenen o han tingut impactes sobre les prioritats de conservació, i per amenaces els factors que, de forma objectiva, s'espera provoquin un impacte sobre les mateixes en un futur proper, a continuació, es detallen aquestes pressions i amenaces de forma particular per a cadascuna de les ZEC englobades a aquest Pla. Així mateix es recullen les fonts bibliogràfiques principals que contenen informació més precises sobre les característiques de les cavitats.

Taula 24 - Pressions i amenaces per cada ZEC

COVA DES BUFADOR DES SOLLERIC (ES5310038)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

La titularitat dels terrenys on es localitza la cavitat manté un estricte control de les visites a la mateixa, no es considera cap amenaça per a aquest espai localitzat a zones declarades AANP i ANEI i en l'àmbit del PORN del Paratge Natural Serra de Tramuntana

Codi UE[12]	**Codi ant.**	**Pressió /Amenaça (P/A)**
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DE SA BASSA BLANCA (ES5310039)

Hàbitat 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

[12] Codis estàndard de pressions i amenaces definit per la Unión Europea:
http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)

Tot i que la cova es localitza pròxima a un nucli urbà, no es detecta risc de contaminació difusa. La principal amenaça prové de les visites incontrolades, excepte a l'època estival ja que la cova és molt perillosa a l'estiu per l'alta concentració de CO_2. D'altra banda, la cavitat té un tancament que està forçat i és inadequat per al pas dels quiròpters.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o en mal estat** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DE LES MARAVELLES (ES5310040)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Aquesta cavitat va ser molt visitada al passat. Actualment, la titularitat dels terrenys en què es localitza la cavitat manté un estricte control de les visites a la mateixa, de manera que no s'estimen amenaces per a aquest espai localitzat a zones declarades AANP i ANEI i en l'àmbit del PORN del Paratge Natural Serra de Tramuntana.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DE CANET (ES5310041)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Es tracta d'una cavitat de molt fàcil accés. A l'entrada hi ha senyalització d'advertència dels valors de la cavitat, i hi ha una barrera però es troba semiobstruïda. Al passat es va condicionar per a la visita (túnel artificial d'accés de 25m, graons, baranes i camins) on quedaven presents les infraestructures de condicionament per a la visites.

D'altra banda la cavitat es troba a una àrea de desenvolupament urbà, la realització d'obres i construccions podria afectar-la.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o en mal estat** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)

H02	701	**Contaminació d' aigües subterrànies** (fonts puntuals i fonts difuses) per usos urbans i agrícoles (P/A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)
E01	400	**Zones urbanes**, assentament humans i construccions (A)

AVENC D'EN CORBERA (ES5310042)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

En diferents moments al passat va ser utilitzada com a abocador, el que va poder arribar a dificultar el pas dels quiròpters a la cavitat, però ha estat objecte de campanyes de neteja per la Federació Balear d'Espeleologia (FBE). Les visites incontrolades suposen una amenaça tot i que l'accés a la cova és a través d'un pou vertical.

La cavitat funciona com eventual engolidor d'aigua d'un torrent, en aquest sentit hi ha infraestructures per a la recol·lecció d'aigua. A més, es troba a una àrea de desenvolupament urbanístic que té un risc per possibles col·lapses del terreny i augment del risc de contaminació.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
E01	400	**Zones urbanes**, assentament humans (A)
H02	701	**Contaminació d' aigües subterrànies** (fonts puntuals i fonts difuses) per usos urbans i agrícoles (P/A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DELS ASES (ES5310043)

La cova des Ases i la des Coll comparteixen un sector que a dia d'avui està en estudi i exploració, i del qual es té constància de grans ramificacions que en un futur podrien arribar a connectar les dues cavitats.

Hàbitats: 8310 i 8330

Bibliografia:

- Watkinson, F., Monserrat, T., Clarke, O. i Landreth, R. 1997. Les coves de la zona de Ses Partions – Portocolom (Felanitx, Mallorca). ENDINS nº21:5-36
- Gràcia, F., Clamor, B. Jaume, D. Fornós, J.J., Uriz, M.J. Martin, D. GIL, J. Gracia, P. Febrer, M. i Pons, G. 2005. La cova des Coll (Felanitx, Mallorca): espeleogènesi, geomorfologia, hidrologia, sedimentologia, FAUNA I conservació. ENDINS, núm. 27: 141-186

La visites incontrolades, que ocasionen molèsties a la fauna i alteracions de l'hàbitat, així com l'acumulació de residus (piles i altres deixalles en diferents punts de la cavitat) i actes de vandalisme (com manifesten les pintades a les parets i trencaments d'espeleotemes), juntament amb la pràctica incontrolada de l'espeleobusseig (que produeix l'alteració de la terbolesa de l'aigua, haloclines, seqüències de sediments hipogeus i ruptura d'espeleotemes), suposen les principals amenaces per a aquesta cavitat.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)

G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (P)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (P)

COVA DES COLL (ES5310044)

La cova des Ases i la des Coll comparteixen un sector que a dia d'avui està en estudi i exploració, i del qual es té constància de grans ramificacions que en un futur podrien arribar a connectar les dues cavitats.

Hàbitats: 8310 i 8330

Bibliografia:

- Watkinson, F., Monserrat, T., Clarke, O. i Landreth, R. 1997. Les coves de la zona de Ses Partions – Portocolom (Felanitx, Mallorca). ENDINS nº21:5-36
- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Les principals amenaces en aquesta cavitat provenen de la pràctica incontrolada de l'espeleobusseig que suposa l'alteració de la terbolesa de l'aigua, haloclines, seqüències de sediments hipogeus i ruptura d'espeleotemes, i de la seva localització a una àrea de desenvolupament urbanístic, el que augmenta el risc de contaminació i de col·lapse dels terrenys. De fet, s'ha detectat problemes de contaminació per infiltració d'aigües residuals d'un pou negre.

A més, es produeix la captació d'aigües per omplir una piscina particular.

Codi UE	**Codi ant.**	**Pressió /Amenaça (P/A)**
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
E01	400	**Zones urbanes**, assentament humans (A)
H02	701	**Contaminació d'aigües subterrànies** (fonts puntuals i fonts difuses) (P/A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)
J02.07	810	**Captació d'aigües subterrànies** (P)

COVA D'EN PASSOL (ES5310045)

Hàbitat: 8310 i 8330

Bibliografia:

- Gracia, F. Clamor, B. i Wathinson, P. 1998. La cova d'en Passol i altres cavitats Litorals situades entre Cala sa Nau i Cala Mitjana (Felanitx, Mallorca). ENDINS nº22: 5-18
- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

La pràctica incontrolada de l'espeleobusseig (tot i ser una cavitat perillosa) suposa una clara amenaça a aquesta cavitat per la facilitat de destrucció d'espeleotemes molt afectats per la corrosió. A més, s'ha detectat formacions destrossades a la sala terrestre.

Actualment, la titularitat dels terrenys manté tancat l'accés a la cavitat. A més, s'ha detectat la captació d'aigua (d'alta salinitat).

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)
J02.07	810	**Captació d'aigües subterrànies** (P)

COVA DE SES RATES PINYADES (ES5310046)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Aquesta cavitat destaca per la seva importància per als quiròpters cavernícoles.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DES CORRAL DES PORCS (ES5310047)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

L'entrada de la cavitat va ser utilitzada, en temps recents, com a corral. Es troba en l'àmbit del PORN del Paratge Natural Serra de Tramuntana.

Codi UE	Codi. ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DE SA GUITARRETA (ES5310048)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

COVA DE SA GUITARRETA (ES5310048)

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

La visites incontrolades (la cavitat és de molt fàcil accés i localització) suposen l'única amenaça per a aquesta cova. Les sales inferiors no són visitades ja que l'acumulació d'orins i guano actuen com a repel·lent natural.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o en mal estat** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DES PAS DE VALLGORNERA (ES5310049)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Revista ENDINS nº 19, 23, 30, 31, 32, 33, 34 i 35
- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

L'alteració directa del microclima de la cavitat per la potencial obertura de noves entrades, suposen una amenaça per a aquesta cavitat.

D'altra banda, la seva localització en una àrea de desenvolupament urbanístic, suposa un augment del risc per contaminació i col·lapse dels terrenys. Igualment, la contaminació de l'aigua per usos agroramaders i residencials i la captació d'aigües subterrànies, que podrien generar fenòmens d'intrusió salina, suposen una amenaça per a aquest espai.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (A)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Obertura de noves entrades** (A)
E01	400	**Zones urbanes**, assentament humans (A)
H02	701	**Contaminació d'aigües subterrànies** (fonts puntuals i fonts difuses) per usos urbans i agrícoles (P/A)
J02.07	810	**Captació d'aigües subterrànies** (els fenòmens de sobreexplotació d'aqüífers poden originar problemes d'intrusió marina) (P/A)

COVA D'EN BESSÓ O GENOVESA (ES5310050)

Hàbitat 8310 i 8330

Hi ha focus de contaminació per infiltració de pous negres. La cavitat es localitza en una àrea d'expansió urbanística que suposa el risc de l'augment de la contaminació existent i una potencial amenaça d'enfonsaments si es construeix sobre la cova. La urbanització situada sobre la cavitat disposa de clavegueram però molts dels habitatges no estan connectats, produint abocaments de pous negres. També es produeixen abocaments esporàdics a l'estació de bomber d'aigües residuals que està situada a la platja de cala Anguila, just a sobre de la sala amb

més contaminació detectada a la cavitat. Així mateix s'ha detectat una elevada contaminació per aigües residuals a les aigües de l'aqüífer.

Bibliografia:

- Gràcia, F., Clamor, B., Gual, M.A., Watkinson, P. i Dot, M.A. 2003. Les coves de cala Anguila (Manacor, Mallorca). I: Descripció de les cavitats i història de les exploracions. ENDINS nº25:23-42

Aquestes pressions/amenaces juntament amb la pràctica incontrolada de l'espeleobusseig suposen els principals riscos per a la conservació d'aquesta cavitat.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (P)
E01	400	**Zones urbanes**, assentament humans (A)
H02	701	**Contaminació d'aigües subterrànies** (fonts puntuals i fonts difuses) (P/A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (P)

COVA DE CAN BORDILS (ES5310051)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Revista ENDINS nº8, Desembre, 1981

Les principals amenaces es localitzen a l'entrada de la cavitat utilitzada com a abocador d'animals morts i altres residus.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (P)

COVA DES DINERS (ES5310052)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Revista ENDINS nº 5-6, 1979

Les visites incontrolades i la seva localització en una àrea que pateix forts processos d'urbanització, suposen les principals pressions/amenaces per aquest espai.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

E01	400	**Zones urbanes**, assentament humans (A)

COVA DEL DIMONI (ES5310053)

Hàbitat: 8330

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Les visites incontrolades (tant la part marina com la terrestre) i l'acumulació de residus (principalment, espelmes i restes de sistemes d'il·luminació, i restes de menjars a l'entrada), suposen les principals amenaces per a aquest sistema.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (P)

COVA DE SA GLEDA (ES5310054)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Revista ENDINS nº 14-15, 31 i 34

La pràctica incontrolada de l'espeleobusseig és el factor de major pressió en aquest espai degut principalment a la facilitat de destrucció d'espeleotemes molt afectats per la corrosió.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o en mal estat** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)
J02.07	810	**Captació d'aigües subterrànies** (els fenòmens de sobreexplotació d'aqüífers poden originar problemes d'intrusió marina) (A)

COVA DES PIRATA (ES5310055)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Revista ENDINS nº 3, 29 i 31

Aquesta cavitat va ser condicionada parcialment a finals del segle XIX per rebre visites massives.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o en mal estat** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H02	701	**Contaminació d'aigües subterrànies** (fonts puntuals i fonts difuses) (P/A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)
J02.07	810	**Captació d'aigües subterrànies** (els fenòmens de sobreexplotació d'aqüífers poden originar problemes d'intrusió marina) (A)

COVA DES PONT (ES5310056)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Revista ENDINS nº 29 i 31

A la cavitat hi ha infraestructures (un camí artificial que acaba en una mena de embarcador) però no hi ha constància d'usos turístics al passat. Es tracta d'una cavitat molt visitada, ja que encara que hi ha una barrera a l'entrada, el tancament està trencat. Queden restes d'infraestructures d'extracció d'aigua avui abandonades i alguns signes de vandalisme.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o en mal estat** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (P)
H02	701	**Contaminació d'aigües subterrànies** (fonts puntuals i fonts difuses) (P/A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DE CAL PESSO (ES5310057)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

És una cavitat molt visitada, això ha generat alguns actes vandàlics com la ruptura d'espeleotemes i pintades a les parets.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)

G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (P)

COVA DE CAN SIÓN (ES5310058)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

La principal pressió es deu a les nombroses visites incontrolades que han pogut ser la causa de la disminució de la colònia de ratpenats.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DE LLENAIRE (ES5310059)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

L'entrada a la cavitat es troba camuflada per uns matolls i els propietaris dels terrenys on es localitza la cavitat controlen les visites.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
E03	420	**Abocaments** (A)

COVA MORELLA (ES5310060)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Cavitat molt visitada.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (A)

G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments**(A)

COVA NOVA DE SON LLUÍS (ES5310061)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Revista ENDINS nº 29, Juny 2006
- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

L'elevada concentració de CO_2 fa poc atractiva la seva visita.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o en mal estat** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA ES BUFADOR DE SON BERENGUER (ES5310062)

Hàbitat 8310

Bibliografia:

- ENDINS nº29, Juny 2006
- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Es tracta d'una cavitat que era molt visitada fins que la propietat dels terrenys va decidir tancar l'entrada, desapareixent l'amenaça de les visites incontrolades.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (A)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

COVA DE CAN MILO O COA NEGRINA (ES5310063)

HÀBITAT: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient,

Govern de les Illes Balears.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (A)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

AVENC DE SON POU (ES5310064)

Hàbitat: 8310

Bibliografia:

- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Aquesta cova és visitada però sempre amb control de la propietat.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P/A)
G05.04	740	**Vandalisme** (P/A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments**(P/A)

COVA DES DRAC DE CALA SANTANYÍ (ES5310065)

Hàbitat: 8310 i 8330

Bibliografia:

- Gracia, F., Clamor, B., Aguiló, C. i Watkinson, P. 2005. La cova des Drac de Cala Santany (Santanyí, Mallorca). ENDINS nº 22: 55-66
- Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Es localitza en una àrea de desenvolupament urbanístic. La principal pressió sobre la cavitat és la pràctica incontrolada de l'espelobusseig que suposa l'alteració de la terbolesa de l'aigua, haloclines, seqüències de sediments hipogeus i ruptura d'espeleotemes.

Codi UE	Codi ant.	Pressió /Amenaça (P/A)
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P/A)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P/A)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H02	701	**Contaminació d'aigües subterrànies** (fonts puntuals i fonts difuses) (P/A)

H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)
E01	400	**Zones urbanes,** assentament humans (A)

COVA DES DRAC DES RAFAL DES PORCS (ES5310066)		
Hàbitat: 8310 Bibliografia: - Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears. Les visites incontrolades suposen el principal factor de pressió tot que la propietat dels terrenys on es localitza ha instal·lat una barrera, aquesta està forçada.		
Codi UE	**Codi ant.**	**Pressió /Amenaça (P/A)**
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig** (P)
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o danyats** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments**(A)

COVA DE LS ESTUDIANTS (ES5310067)		
Hàbitat: 8310 Bibliografia: - Jaume, D.; Pons, G.X.; Gràcia, F & Vicens, D. 2001. Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevades a Lloc d'Interès Comunitari (LICs). Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears. La cavitat va ser condicionada per a la visita turística abans de la guerra civil, però aquest projecte es va abandonar. D'altra banda, es realitzen captacions d'aigua utilitzada per la Comunitat de Regants de la Vall de Sóller, si bé aquesta s'obté per gravetat pel que no pot considerar-se una pressió sobre la cavitat.		
Codi UE	**Codi ant.**	**Pressió /Amenaça (P/A)**
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades** (P)
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o danyats** (P)
G05.04	740	**Vandalisme** (A)
H05	703	**Contaminació del sòl i residus sòlids, exclosos abocaments** (A)

Com a resum, a la següent taula es presenten les pressions/amenaces detectades en l'àmbit de gestió i els espais en què aquestes tenen lloc:

Taula 25 - Resum de les amenaces presents en cada ZEC del pla de gestió

CODI UE	CODI ANT	PRESSIÓ/AMENAÇA	ZEC AFECTADES

CODI UE	CODI ANT	PRESSIÓ/AMENAÇA	ZEC AFECTADES
G05	690	Altres trastorns i intrusions humanes: **Visites incontrolades**	ES5310039 Cova de sa Bassa Blanca ES5310041 Cova de Canet ES5310042 Avenc d'en Corbera ES5310043 Cova dels Ases ES5310048 Cova de sa Guitarreta ES5310049 Cova des Pas de Vallgornera ES5310052 Cova des Diners ES5310053 Cova del Dimoni ES5310056 Cova des Pont ES5310057 Cova de Cal Pesso ES5310058 Cova de Can Sión ES5310066 Cova des Rafal des Porcs ES5310064 Avenc de Son Pou
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Tancaments inadequats o en mal estat**	ES5310039 Cova de sa Bassa Blanca ES5310041 Cova de Canet ES5310046 Cova de ses Rates Pinyades ES5310056 Cova des Pont ES5310066 Cova des Rafal des Porcs
		Altres trastorns i intrusions humanes: **Obertura de noves entrades**	ES5310049 Cova des Pas de Vallgornera
E01	400	**Zones urbanes,** assentament humans i construccions	ES5310041 Cova de Canet ES5310042 Avenc d'en Corbera ES5310044 Cova des Coll ES5310049 Cova des Pas de Vallgornera ES5310050 Cova d'en Bessó ES5310052 Cova des Diners ES5310065 Cova des Drac de Cala Santanyí
H05	703	**Residus**	ES5310042 Avenc d'en Corbera ES5310043 Cova dels Ases ES5310050 Cova d'en Bessó ES5310051 Cova de Can Bordils ES5310053 Cova del Dimoni
G01.04	624	Alpinisme, escalada, espeleologia: **Pràctica incontrolada d'espeleobusseig**	ES5310043 Cova dels Ases ES5310044 Cova des Coll ES5310045 Cova d'en Passol ES5310050 Cova d'en Bessó ES5310054 Cova de sa Gleda ES5310065 Cova des Drac de Cala Santanyí
G05.04	740	**Vandalisme**	ES5310043 Cova dels Ases ES5310050 Cova d'en Bessó ES5310056 Cova des Pont ES5310057 Cova de Cal Pesso

CODI UE	CODI ANT	PRESSIÓ/AMENAÇA	ZEC AFECTADES
H02	701	**Contaminació d'aigües subterrànies** (fonts puntuals i fonts difuses)	ES5310044 Cova des Coll ES5310049 Cova des Pas de Vallgornera ES5310050 Cova d'en Bessó
J02.07	810	**Captació d'aigües subterrànies**	ES5310044 Cova des Coll ES5310045 Cova d'en Passol ES5310049 Cova des Pas de Vallgornera ES5310050 Cova d'en Bessó ES5310054 Cova de sa Gleda ES5310055 Cova des Pirata ES5310067 Cova dels Estudiants

5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ

5.1. OBJECTIUS GENERALES

En la seva accepció més general, un **objectiu de conservació (a nivell de lloc)** consisteix en l'especificació de la meta global per a les espècies o tipus d'hàbitat pels quals un lloc és designat, perquè el lloc contribueixi a mantenir o aconseguir l'Estat de Conservació Favorable dels mateixos, a escala nacional, de regió biogeogràfica o europea.
En aquest sentit, i donat la declaració d'aquests 30 espais per la presència de l'hàbitat d'interès comunitari 8310 Coves no explotades pel turisme i, en alguns casos, a més per la presència de quiròpters inclosos en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE del Consell de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació d'hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestres, els objectius de conservació per a les ZEC incloses en l'àmbit del present Pla de Gestió són:

1. Mantenir en un grau de conservació favorable de l'HIC 8310 - Coves no explotades pel turisme present a totes les ZEC incloses en aquest Pla de Gestió.

   L'esmentat hàbitat és present a les 30 cavitats amb una valoració global A pel que l'objectiu és mantenir aquest estat de conservació.
2. Mantenir o aconseguir un grau de conservació favorable per a les poblacions de quiròpters cavernícoles a aquelles ZEC en què estiguin presents.

   A les cavitats on s'ha detectat la presència de quiròpters (un total de cinc espècies: *Miniopterus schreibersii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis myotis*, *Rhinolophus ferrumequinum* i *Rhinolophus hipposideros*) amb diferents valoracions globals i estat de conservació, l'objectiu és mantenir aquelles que es trobin en un estat de conservació favorable i aconseguir aquest estat per a les altres.

5.2. OBJECTIUS OPERATIUS

1. Mantenir les condicions ambientals adequades de les cavitats per a la conservació d'un grau favorable de l'hàbitat d'interès comunitari 8310 Coves no explotades pel turisme.
2. Mantenir o aconseguir les condicions ambientals adequades per a les colònies de quiròpters cavernícoles, a les ZEC en què estiguin presents.
3. Implicar en la conservació de la ZEC a les persones que per la seva responsabilitat, ocupació, activitat o localització geogràfica, intervenen a la presa de decisions, o realitzen actuacions que incideixen en la seva conservació.
4. Mantenir informació periòdica i fiable sobre les característiques de les cavitats i les seves possibles alteracions.
5. Mantenir una informació periòdica i fiable sobre les poblacions de les diferents espècies que habiten al refugi.

6. MESURES I ACCIONS

Un cop identificades i analitzades les prioritats de conservació, i establerts els objectius de conservació, generals i operatius, s'estableixen les mesures a desenvolupar per a garantir el manteniment o restabliment d'un grau de conservació favorable per a les prioritats identificades.
Les mesures es diferencien en tres tipus: preventives, reguladores i executives.

6.1. MESURES PREVENTIVES I GENERALS

Amb caràcter general i d'aplicació en tot l'àmbit de gestió del pla s'estableix:

Mesura 1: L'obligatorietat **d'avaluar les repercussions ambientals** de qualsevol pla o projecte que, sense tenir relació directa amb la gestió de les coves, es realitzi dins l'àmbit territorial de gestió definit en aquest pla per considerar que poden tenir afecció significativa sobre els valors protegits de les ZEC, segons estableix l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

Mesura 2: Actualització periòdica de les topografies de les cavitats. Donada la dinàmica dels sistemes càrstics, s'estableix la necessitat d'actualitzar periòdicament les cartografies de les cavitats, permetent així un millor coneixement i l'adequació de les mesures necessàries per a la seva conservació.

Amb caràcter particular a les cavitats litorals:

Mesura 3: Establir la **presència de l'hàbitat d'interès comunitari 8330** Coves marines submergides o semi submergides i determinar el seu estat de conservació.

6.2. MESURES I ACCIONS REGULADORES

Mesura 1: Règim d'usos compatibles o autoritzables

Amb caràcter general no es permeten els usos i actuacions que suposin:

a) L'explotació turística de les coves ZEC objecte d'aquest pla
b) Deteriorament o alteració de les estructures geomorfològiques que posin en perill la integritat de les mateixes.
c) Modificació significativa del règim d'infiltració i circulació d'aigües subterrànies alterant el funcionament hidrològic del sistema.
d) Reducció de la qualitat de les aigües afluents al sistema càrstic.
e) Alteracions dels paràmetres climàtics de la cavitat, especialment noves entrades.
f) Abocaments de materials o restes d'obres (runes) o residus orgànics o inorgànics provinents de les activitats agrícoles, ramaderes o d'ús domèstic (estris domèstics).
g) La creació de noves zones urbanes o de desenvolupament urbà en l'àmbit de gestió del pla.
h) Les activitats extractives.
i) L'accés a les cavitats sense la corresponent autorització administrativa de la conselleria competent en matèria de medi ambient.

En l'àmbit de gestió són usos o activitats autoritzables, sense perjudici, de la corresponent avaluació de repercussions ambientals que estableix l'article 39 de la Llei 5/2005 LECO:

a) Els usos relacionats amb el sector primari en les diferents categories de sòl no urbanitzable, d'acord amb les disposicions i limitacions establertes en el Pla Territorial de Mallorca i garantint la recollida de residus i depuració d'aigües.
b) Les activitats de transformació agrària d'acord amb el previst en el Pla Territorial de Mallorca i amb l'informe favorable de la Conselleria competent en matèria de medi ambient, garantint la recollida de residus i depuració d'aigües.
c) La creació d'equipaments d'acord amb el previst en el Pla Territorial de Mallorca i amb l'informe favorable de la Conselleria competent en matèria de medi ambient.
d) L'extracció de recursos hídrics sempre que s'adapti a les condicions i requeriments de la Direcció General competent en matèria de recursos hídrics.
e) L'ús residencial i edificació en general en aquelles zones on la categoria del sòl ho permeti i amb l'informe geotècnic previ per a garantir que no hi hagi risc geològic de col·lapse dels terrenys i garantia d'execució de les instal·lacions d'evacuació d'aigües residuals
f) L'accés a les coves per a realitzar activitats d'espeleologia i d'investigació científica és una activitat autoritzable. Mitjançant una resolució de la Direcció General competent en espais protegits Xarxa Natura 2000 s'establiran els períodes d'accés temporal, el nombre de persones per a grup i dia i els requisits necessaris requerits, segons la cova per a evitar que les visites puguin provocar afecció negatives als hàbitats i espècies d'interès comunitari. Tot això sense perjudici de la preceptiva autorització dels propietaris del terreny per on s'hagi de passar per accedir a l'entrada de la cova.

6.3. MESURES I ACCIONS EXECUTIVES

OBJECTIUS OPERATIUS 1 I 2	
MESURES/ACCIONS	**ÀMBIT D'APLICACIÓ**
1. Control de visites i entrades	
Les visites d'espeleologia requeriran autorització de la Direcció General competent en espais protegits Xarxa Natura 2000	Totes les ZEC del pla.
Excepcionalment, la Direcció General competent en espais protegits Xarxa Natura 2000 pot autoritzar la pràctica d'espeleobusseig recreatiu o esportiu i científic en relació a l'afecció ambiental sobre la ZEC, sense perjudici d'altres autoritzacions necessàries i del compliment de la resta de la normativa sectorial que li sigui d'aplicació.	ZEC de cavitats terrestres inundades per aigües dolces o marines
Establiment d'un sistema de control i protocol d'actuació en les visites	ZEC del pla
2. Instal·lació, adequació pel pas de quiròpters i/o manteniment de barreres	
2.1. Substitució del tancament actual per una altra permeable per a quiròpters	Cova de sa Bassa Blanca (ES5310039) Cova de ses Rates Pinyades (ES5310046) Cova de sa Guitarreta (ES5310048)
2.2. Reposició de la barrera d'accés i tancaments	Cova de Canet (ES5310041) Cova des Pont (ES5310056) Cova des Rafal des Porcs (ES5310066) Cova des Pirata (ES5310055) Cova de sa Gleda (ES5310054)
2.3. Revisió periòdica i manteniment de la vegetació de l'entrada de la cavitat	Cova d'en Bessó (ES5310050) Cova de Llenaire (ES5310059)
3. Millora dels problemes de contaminació i abocaments	
3.1. Eliminació de residus sòlids presents a les cavitats	Avenc d'en Corbera (ES5310042) Cova d'en Bessó (ES5310050) Cova de Can Bordils (ES5310051)
3.2. Eliminació dels focus de contaminació per abocaments d'aigües residuals (clausura de pous negres)	Cova des Coll (ES5310044) Cova des Pas de Vallgornera (ES5310049) Cova d'en Bessó (ES5310050) Cova des Drac de Cala Santanyí (ES5310065)
3.3. Elaboració del mapa de risc de contaminació per infiltració	Àmbit de gestió especialment a ZEC localitzades en àrees amb agricultura i zones urbanes
4. Control de les extraccions i alteració de quantitat d'aigua subterrània	
4.1. Elaboració del mapa de risc per extracció d'aigües subterrànies	Àmbit de gestió
4.2. Controlar/evitar extraccions identificades	(ES5310044) Cova des Coll, (ES5310045) Cova d'en Passol, (ES5310049) Cova des Pas de Vallgornera
5. Control de la urbanització/construcció	
5.1. Elaboració del mapa de risc de col·lapse de terrenys per urbanització/construcció	Àmbit de gestió
5.2. Controlar/evitar construccions en àrees identificades de risc	Cova de Canet (ES5310041), Avenc d'en Corbera (ES5310042), Cova des

OBJECTIUS OPERATIUS 1 I 2	
MESURES/ACCIONS	**ÀMBIT D'APLICACIÓ**
	Coll (ES5310044), Cova des Pas de Vallgornera (ES5310049), Cova d'en Bessó (ES5310050), Cova des Diners (ES5310052) i Cova des Drac de Cala Santanyí (ES5310065)

OBJECTIU OPERATIU 3	
MESURES/ACCIONS	**ÀMBIT D'APLICACIÓ**
6. Relacions amb la propietat dels terrenys i les administracions amb competències en l'àmbit del Pla de gestió	
6.1. Reunions amb els propietaris	ZEC de l'àmbit de gestió
6.2. Establiment d'acords o convenis de col·laboració	ZEC de l'àmbit de gestió
6.3 Establir relacions de cooperació i coordinació amb les administracions amb competències en el territori (Estatal, Autonòmic i Local) per a l'aplicació de les mesures del pla	ZEC del'ambit de gestió
7. Campanyes de sensibilització de la població en general i dels potencials usuaris de les cavitats	
7.1. Campanyes informatives en clubs d'espeleobusseig	Clubs d'espeleobusseig que actuïn a les ZEC del pla
7.2. Campanyes de sensibilització adreçades a la població en general i especialment a la dels municipis en els quals es localitzen les cavitats	Municipis de l'àmbit de gestió
7.3. Instal·lació de senyals informatius a l'entrada de les coves	Avenc d'en Corbera (ES5310042), Cova des Corral des Porcs (ES5310047), Cova des Diners (ES5310052), Cova del Dimoni (ES5310053) i Cova de Cal Pesso (ES5310057)

OBJECTIU OPERATIU 4	
MESURES/ ACCIONS	**ÀMBIT D'APLICACIÓ**
8. Establiment i seguiment de les característiques fisicoquímiques de les cavitats	
8.1. Instal·lació de sistemes de seguiment de paràmetres fisicoquímics	ZEC del pla
8.2. Seguiment i avaluació de paràmetres fisicoquímics	ZEC del pla

Els paràmetres mínims que s'han de mesurar varien en funció de la tipologia de la cavitat.

En cavitats terrestres els paràmetres a mesurar són:

- Temperatura. Cal tenir en compte que els sensors per mesurar la temperatura no s'han de localitzar mai a prop de les entrades per la influència que aquestes àrees tenen de l'exterior i que s'haurien de col·locar sensors en les diferents sales o cambres.
- Humitat de l'aire. En cavitats amb una sola entrada sol estar propera al 100%. Les variacions brusques i continuades provoquen la descalcificació dels espeleotemes.
- Pressió atmosfèrica. Aquest paràmetre és important i s'ha de mesurar només en les grans cavitats, les variacions en la barorespiració poden incidir i condicionar altres paràmetres de la cavitat.
- Concentració de diòxid de carboni. Condiciona el fenomen de precipitació i es pot veure modificat per l'afluència descontrolada a la cavitat.
- Nivells de gas radó. La importància de la mesura d'aquest gas radica en que la seva exposició per sobre de límits permesos pot ocasionar problemes de salut.

En el cas de les coves anquihalines, a més dels paràmetres esmentats si hi ha càmeres amb aire s'han de mesurar:

- Temperatura de l'aigua.
- Conductivitat de l'aigua.

Alteracions en ambdós paràmetres posaran de manifest canvis en la quantitat i qualitat de l'aigua provinents de fenòmens d'explotació de l'aqüífer o presència de focus de contaminació per infiltració.

OBJECTIU OPERATIU 5	
MESURES/ACCIONS	**ÀMBIT D'APLICACIÓ**
9. Seguiment biològic de les cavitats	
9.1 Realització de censos periòdics (dos censos anuals fent-los coincidir amb les èpoques de cria i hivernada)	ZEC amb presència de quiròpters cavernícoles
9.2 Seguiment de les malalties víriques que puguin afectar els quiròpters cavernícoles	ZEC amb presència de quiròpters cavernícoles
9.3. Seguiment de la incidència de l'ús de productes fitosanitaris	ZEC del pla
9.4. Promoure l'estudi i investigació dels invertebrats troglobis	ZEC del pla

7. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

7.1. SEGUIMENT DEL COMPLIMENT DE LES MESURES

Per tal de realitzar el seguiment de l'execució de les mesures previstes en el pla s'estableixen un seguit **d'indicadors d'execució**:

Taula 27- Indicadors d'execució

CODI	MESURES/ACCIONS	INDICADOR
	MESURES PREVENTIVES	
1	Avaluació de repercussions ambientals	Nombre d'expedients
2	Actualització periòdica de les topografies de les cavitats	Nombre d'actualitzacions realitzades
	MESURES REGULADORES	
1	Règim d'usos compatibles o autoritzables	Implantació del règim
	MESURES EXECUTIVES	
1. Control de visites i entrades		
1.1.	Les visites d'espeleologia requeriran autorització de la Direcció General competent en espais protegits Xarxa Natura 2000	Implantació del sistema de control i protocol d'actuacions
1.2.	Excepcionalment, la Direcció General competent en espais protegits Xarxa Natura 2000 pot autoritzar la pràctica d'espeleobusseig recreatiu o esportiu i científic en relació a l'afecció ambiental sobre la ZEC, sense perjudici d'altres autoritzacions necessàries i del compliment de la resta de la normativa sectorial que li sigui d'aplicació.	Nombre d'autoritzacions
1.3.	Establiment de control i protocol d'actuació en les visites	Nombre d' autoritzacions
2. Instal·lació, adequació pel pas de quiròpters i/o manteniment de barreres		
2.1.	Substitució de la reixa de tancament actual per una altra permeable per a quiròpters	Nombre de barreres substituïdes
2.2.	Reposició barrera d'accés i tancaments	Nombre de barreres respostes
2.3.	Revisió periòdica i manteniment de la vegetació de l'entrada de la cavitat	Nombre de revisions
3. Millora dels problemes de contaminació i abocaments		
3.1.	Eliminació de residus sòlids presents en les cavitats	Nombre de recollides realitzades
3.2.	Eliminació dels focus de contaminació per abocaments d'aigües residuals (clausura de pous negres)	Nombre de focus eliminats
3.3.	Elaboració del mapa de risc de contaminació per infiltració	Nombre de mapes
4. Control de les extraccions i alteració de quantitat d'aigua subterrània		
4.1.	Elaboració del mapa de risc per extracció d'aigües subterrànies	Nombre de mapes
4.2.	Controlar/evitar extraccions identificades	Nombre de controls realitzats
5. Control de la urbanització/construcció		

CODI	MESURES/ACCIONS	INDICADOR
5.1.	Elaboració del mapa de risc de col·lapse de terrenys per urbanització/construcció	Nombre de mapes
5.2	Controlar/evitar construccions en àrees identificades de risc	Nombre de controls realitzats
6. Relacions amb la propietat dels terrenys en els quals s'ubiquen les ZEC		
6.1.	Reunions amb els propietaris	Nombre de reunions
6.2.	Establiment d'acords o convenis de col·laboració	Nombre d'acords o convenis de col·laboració
7. Campanyes de sensibilització de la població en general i dels potencials usuaris de les cavitats		
7.1.	Campanyes informatives en clubs d'espeleobusseig	Nombre de campanyes realitzades
7.2.	Campanyes de sensibilització adreçades a la població en general i especialment a la dels municipis en els quals es localitzen les cavitats	Nombre de campanyes realitzades
7.3	Instal·lació de senyals informatius a l'entrada de les coves	Nombre de senyals instal·lades
8. Establiment i seguiment de les característiques fisicoquímiques de les cavitats		
8.1.	Instal·lació de sistemes de seguiment de paràmetres fisicoquímics	Nombre de sistemes instal·lats
8.2.	Seguiment i avaluació de paràmetres fisicoquímics	Nombre de mesuraments realitzats
9. Seguiment biològic de les cavitats		
9.1.	Realització de censos periòdics	Nombre de censos realitzats
9.2.	Seguiment de les malalties víriques que puguin afectar els quiròpters cavernícoles	Nombre d'estudis
9.3	Seguiment de la incidència d'ús de pesticides	Nombre d'estudis
9.4.	Promoure l'estudi i investigació dels invertebrats troglobis	Nombre d'estudis

7.2. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA

El Pla de gestió es revisarà als 6 anys i es modificarà, si es considera necessari, segons els informes de seguiment realitzats cada tres anys. En aquests informes es valorarà si l'aplicació de les mesures (que s'hagin executat) està servint per complir amb els objectius plantejats o, si factors externs o l'aparició de noves amenaces dificulten o comprometen el seu compliment.
Per a això s'estableixen una sèrie **d'indicadors de compliment dels objectius**, per als quals, seguint les directrius de conservació de la Xarxa Natura 2000 a Espanya, es fixen valors inicials i criteri d'èxit o valor esperat.
L'avaluació del Pla a través d'aquests indicadors de compliment d'objectius i la millora del coneixement del funcionament d'aquests ecosistemes al llarg del desenvolupament de les mesures proposades permetrà l'adequació de les mesures de gestió plantejades en cas necessari.

Taula 26. Indicadors de compliment dels objectius

OBJECTIU GENERAL	INDICADOR	VALOR INICIAL	VALOR FINAL
Mantenir en un grau de conservació favorable de l'HIC 8310- Coves no explotades pel turisme present en totes les ZEC incloses en aquest Pla de Gestió.	Estat de l'hàbitat	Favorable	Favorable
Mantenir o aconseguir un estat de conservació favorable per a les poblacions de quiròpters cavernícoles en aquelles ZEC en què siguin presents.	Censos	Desconegut/irregular (segons la ZEC)	Favorable

Per a **l'indicador estat de l'hàbitat** i en funció dels paràmetres establerts en Bases Ecològiques per a la conservació dels hàbitats d'interès comunitari a Espanya els paràmetres que s'han de tenir en compte són: variacions en la coberta vegetal de la superfície, alteracions dels cabals d'infiltració, modificacions del nivell piezomètric, alteracions dels paràmetres fisicoquímics (humitat, temperatura, concentració de CO_2, etc), alteracions de la qualitat de l'aigua (presència de contaminants, alteració de la conductivitat, etc), alteracions en la ventilació de la cavitat i presència d'abocaments.
L'indicador censos permetrà conèixer l'evolució de les poblacions de quiròpters i el grau de conservació. Si bé és cert que es necessiten sèries contínues durant un llarg període d'anys per veure l'evolució de l'espècie, les alteracions en el nombre d'individus i/o espècies presents a curt termini permet analitzar les causes (naturals o degudes a pressions antròpiques) i adequar, en cas necessari, les seves mesures de gestió per aconseguir un grau de conservació favorable.

8. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS

8.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ

A continuació s'exposa la valoració econòmica orientativa necessària per a executar les mesures proposades dins del Pla de Gestió Coves.
El valor global estimat ascendeix a la quantitat total de **192.000 €.** Es realitza una proposta de repartiment anual al llarg dels 6 anys de vigència del Pla i una priorització de les mesures.
Les actuacions dels dos primers anys són gairebé totes prioritàries i tenen per objectiu assolir un coneixement profund de la situació de partida d'hàbitats i espècies, amb l'elaboració d'una cartografia actualitzada, la realització d'estudis per a la determinació del seu grau de conservació i d'altres estudis específics.
La programació i quantificació de la resta de mesures dependrà en gran mesura dels resultats obtinguts en aquests estudis a realitzar en els primers anys. No obstant això, algunes mesures de caràcter preventiu o periòdic es realitzaran anualment o en diversos anys

8.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT

La valoració econòmica de les mesures és merament orientativa i no comporta un compromís financer en el marc temporal proposat per a la seva realització. L'aplicació i desenvolupament de les mateixes, dependrà de la disponibilitat pressupostària de l'Administració i de la concessió de les ajudes o fons sol·licitats.
La identificació de possibles línies de finançament per a cadascuna de les mesures proposades s'ha realitzat sobre la base del Marc d'Acció Prioritària per al finançament de la Xarxa Natura 2000 a Espanya (MAP), que ja realitza l'assignació de fons específics a l'aplicació de mesures segons la seva tipologia. Així, s'identifiquen com a possibles instruments financers els següents:

- Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER). Reglament UE Nombre 1305/2013
- Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). Reglament UE Nombre 1301/2013
- Fons Europeu Marítim i de la Pesca (FEMP). Proposta modificada de Reglament relatiu al FEMP (15458/1/12 REV 1, 22 juliol 2013).
- Fons Social Europeu (FSE). Reglament UE Nombre 1304/2013
- Programa Marc de Recerca (H2020). Reglament UE Nombre 1291/2013
- Programa de Medi Ambient i Acció pel Clima (LIFE). Reglament UE Nombre 1293/2013

El MAP estableix un conjunt de prioritats de conservació estratègiques per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya per al període 2014-2020, que es poden agrupar dins les següents categories:

1. Millora del coneixement necessari per a la gestió
2. Assegurar la gestió eficaç dels espais Natura 2000 (planificació, foment d'usos compatibles, etc)
3. Manteniment o restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000
4. Vigilància i seguiment
5. Informació, formació i sensibilització

Les mesures proposades en el present Pla de Gestió s'han agrupat en aquestes 5 categories per assolir les prioritats definides en el MAP.

8.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA

La següent taula resum orientativa recull la valoració econòmica de les mesures i actuacions de conservació proposades per al període de vigència del Pla, a excepció de les Normes Reguladores, en ser la seva redacció i aprovació competència exclusiva del personal de l'Administració. Donat el caràcter sintètic de la taula, les mesures s'agrupen per tipus. Per a conèixer amb exactitud les mesures assignades als hàbitats i espècies s'ha de consultar l'epígraf 3.
A la taula es recull el valor estimat de l'import anual, així com la relació dels possibles fons de finançament i una proposta de la seva prioritat d'execució.
La naturalesa d'algunes mesures requereix que siguin dutes a terme amb mitjans personals de l'Administració. D'altra banda, també hi ha mesures que no compten amb una dotació pressupostària específica però que tenen gran rellevància en l'adequada gestió dels espais de Xarxa Natura 2000 (ex. Establiment de convenis amb propietaris i fórmules per a la incentivació de l'adopció de bones pràctiques).

1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Avaluar les repercussions ambientals de plans o projectes	FEDER Art.5.6d; FEADER Art.20; LIFE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Realitzar la cartografia de l'hàbitat d'interès comunitari 8330	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**20.000**	20.000					
Actualitzar de forma periòdica de les topografies de les cavitats	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**80.000**	40.000			40.000		

2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Establiment d'un Sistema de sol·licitud/ autorització de visites (Registre i protocol d'actuació en les visites)	LIFE	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Controlar/evitar construccions en àrees identificades de risc	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Reunions amb els propietaris i/o titulars de drets	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Establiment d'acords o convenis de col·laboració	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						

3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS I LES ESPÈCIES NATURA 2000

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Substitució del tancament actual per una altra permeable per a quiròpters	FEDER Art. 5.6d; LIFE	Alta	2.000		1.000	1.000			
Reposició de la barrera d'accés i tancaments	FEDER Art. 5.6d; LIFE	Alta	4.000		2.000	2.000			
Revisió periòdica i manteniment de la vegetació de l'entrada de la cavitat	FEDER Art. 5.6d; LIFE	Alta	6.000		2.000		2.000		2.000
Eliminació de residus sòlids presents a les cavitats	FEDER Art. 5.6d; LIFE	Alta	3.000		1.000		1.000		1.000

Eliminació dels focus de contaminació per abocaments d'aigües residuals (clausura de pous negres)	FEADER Art.28 i 30; FEDER Art.5,6b; LIFE	Alta	3.000		1.000		1.000		1.000
Elaboració del mapa de risc de contaminació per infiltració	FEADER Art.28 i 30; FEDER Art.5,6b; LIFE	Alta	6.000	6.000					
Elaboració del mapa de risc per extracció d'aigües subterrànies	FEADER Art.28 i 30; FEDER Art.5,6b; LIFE	Alta	6.000	6.000					
Elaboració del mapa de risc de col·lapse de terrenys per urbanització/construcció	FEADER Art.28 i 30; FEDER Art.5,6b; LIFE	Alta	6.000	6.000					

4. VIGILÀNCIA I SEGUIMENT

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Revisió i seguiment de la pràctica de l'espeleobusseig	FEDER Art.5.6d; FSE	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Realització de seguiments de les visites mitjançant controls esporàdics	FEDER Art.5.6d; FSE	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Controlar/evitar extraccions identificades	FEDER Art. 5.6d; FSE Art. 3.1d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Instal·lació de sistemes de seguiment de paràmetres fisicoquímics	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	10.000	10.000					
Seguiment i avaluació de paràmetres fisicoquímics	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	24.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Seguiment biològic de les cavitats	FEADER Art.28 i 30; FEDER Art.5,6b	Alta	12.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000

5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Campanyes informatives en clubs d'espeleobusseig	LIFE	Molt Alta	4.000		2.000			2.000	
Campanyes de sensibilització adreçades a la població en general i especialment a la dels municipis en els quals es localitzen les cavitats	LIFE	Molt Alta	4.000		2.000			2.000	
Instal·lació de senyals informatius a l'entrada de les coves	FEDER Art. 5.6d, FEADER	Molt Alta	2.000		1.000	1.000			

	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ	**100.000**	**60.000**	**0**	**0**	**40.000**	**0**	**0**

2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)	**Sense dotació pressupostària específica**	-	-	-	-	-	-
3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS I LES ESPÈCIES NATURA 2000	**36.000**	**18.000**	**7.000**	**3.000**	**4.000**	**0**	**4.000**
4. VIGILÀNCIA I SEGUIMENT	**46.000**	**16.000**	**6.000**	**6.000**	**6.000**	**6.000**	**6.000**
5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ	**10.000**	**0**	**5.000**	**1.000**	**-**	**4.000**	**-**
	192.000	**94.000**	**18.000**	**10.000**	**50.000**	**10.000**	**10.000**

9. BIBLIOGRAFIA

Alcover, J.A. i Muntaner, J. 1986. Los quirópteros de Baleares y Pitiusas: una revisión. Endins, 12: 51-63

Comissió Europea. (2001) Avaluació de plans i projectes que afecten significativament als llocs Natura 2000 - Guia metodològica sobre les disposicions dels apartats 3 i 4 de l'article 6 de la Directiva sobre hàbitats 92/43/CEE.

Damià Vicens et al. (2011) Cavitats litorals de gènesi marina a les illes balears. 7ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 227-236. Mallorca

Doc. inèdit (2012). Pla de Gestiò LICS Coves. Document normatiu sbre la gestiò dels LICs Caves a les Illes Balears. Mallorca

Govern d'Aragó (2010). Bioregió Alpina. Coves no explotades pel turisme. Manual de Gestió de l'hàbitat: fitxa de maneig i conservació.

Ginard, A.; Ginés, A. i Vicens, D. Les exploracions espeleològiques a les illes balears. La federació balear d'espeleologia. ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 11-36. Mallorca, 2011

Gines, A. 1982. Inventario de especies cavernícolas de las Islas Baleares. ENDINS, nº 9: 57-75

Govern d'Aragó (2010). Bioregió Alpina. Coves no explotades paper turisme. Manual de Gestió de l'hàbitat: fitxa de maneig i conservació.

Gràcia, F.; Ginés, J.; Pons, G.X.,; Ginard, A. i Vicens, D. El Carst Patrimoni natural de les Illes Balears. ENDINS 35. Monografies de la Societat d'Història Natural de les Balears, 17. 2011

Gràcia, F. i Jaume, D. 2011. La fauna aquàtica dels hàbitats anquihalins i dolçaquícoles de les cavitats Balears. ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 257-268

Gràcia, F., Clamor, B. Jaume, D. Fornós, J.J., Uriz, M.J. Martin, D. GIL, J. Gracia, P. Febrer, M. i Pons, G. 2005. La cova des Coll (Felanitx, Mallorca): espeleogènesi, geomorfologia, hidrologia, sedimentologia, FAUNA I conservació. ENDINS, núm. 27: 141-186

Gràcia, F., Clamor, B., Gual, M.A., Watkinson, P. i Dot, M.A. 2003. Les coves de cala Anguila (Manacor, Mallorca). I: Descripció de les cavitats i història de les exploracions. ENDINS nº25:23-42

Jaume, D., Pons, G. X., Grácia, F. i Vicens, D. (Coord). (2001) Atles de cavitats càrstiques de les Balears elevada a Lloc d`Interès Comunitari (LICs). UIB, IMEDEA, CSIC. Mallorca

Merino, A.; Mulet, A.; Mulet, G.; Croix, A.; Kristofersson, A.; Gràcia, F.; Ginés, J. i Fornós, J.J. La cova des Pas de Vallgornera (Llucmajor, Mallorca). La cavitat de major desenvolupament de les illes Balears. ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 147-164. Mallorca, 2011

Palomo, L.J.; Gisbert, J. i Blanco, J.C. (2007) Atlas y Libro Rojo de los Mamíferos terrestres de España. Dirección general para la Biodiversidad- SECEM - SECEMU. Madrid. 588pp

Pons, G. X i Vadell, M. Biospeleologia de les cavitats de les illes balears: invertebrats terrestres. ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 241-256. Mallorca, 2011

Pons, G. X.; Massutí, C. i Mir-Gual, M. La conservació del patrimoni subterrani i càrstic de les illes Balears. ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 345-362. Mallorca, 2011

Roselló, J.A. i Pericàs, J. 2011. La flora de les cavitats càrstiques de les Balears: què en sabem?. ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 237-240

Serra-Cobo, J.; Bayer, X.; López-Roig, M. i Seguí, M. Les ratapinyades de les illes Balears: distribució, avaluació i estat sanitari de les poblacions. ENDINS, 35 / Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 17: 269-282. Mallorca, 2011

Simón Zarzoso, J.C. (Coord. técn) (2009) Bases ecológicas preliminares para la conservación de hábitats de interés comuniratario en España. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid.

Viada, C. (2006) Libro Rojo de los Vertebrados de Baleares. 3ª Edició

Watkinson, F., Monserrat, T., Clarke, O. i Landreth, R. 1997. Les coves de la zona de Ses Partions – Portocolom (Felanitx, Mallorca). ENDINS nº21:5-36

ANEXOS

ANEXO I. CARTOGRAFÍA

Pla de gestió Natura 2000
BASSES TEMPORALS

ÍNDEX

1. ÀMBIT DE GESTIÓ
1.1. LÍMITS CARTOGRÀFICS
1.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT
1.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ
1.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ
1.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN A LA GESTIÓ
1.5.1. Normativa europea
1.5.2. Normativa estatal
1.5.3. Normativa autonòmica
1.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten a la gestió
1.5.4.1. Pla Territorial Insular de Mallorca
1.5.4.2. Pla Territorial Insular de Menorca
1.5.4.3. Pla Territorial Insular d'Eivissa i Formentera
1.5.4.4. Plans sectorials que afecten a les ZEC
1.6. PRINCIPALS INTERESATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI
2. INVENTARI I GRAU DE CONSERVACIÓ
2.1. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI
2.1.1. Hàbitats naturals i seminaturals
2.1.2. Espècies
2.2. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DELS TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
2.2.1. Hàbitat 3120 Aigües estagnants oligotròfiques molt poc mineralitzades, amb Isoetes spp., en terrenys generalment arenosos de la Mediterrània occidental.
2.2.2. Hàbitat 3140 Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica.
2.2.3. Hàbitat 3170* Basses i Estanys temporals mediterranis
2.2.4. Hàbitat 4030 Bruguerars secs europeus
2.2.5. Hàbitat 5210 Brolles arborescents de Juniperus spp
2.2.6. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de Thero-Brachypodietea
2.2.7. Hàbitat 8220 Pendents rocallosos silicis amb vegetació casmofítica
2.2.8. Hàbitat 9320 Boscos d'Olea i Ceratonia
2.2.9. Hàbitat 9340 Boscos de Quercus ilex i Quercus rotundifolia
2.3. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES D'INTERÉS COMUNITARI
2.3.1. Introducció
2.3.2. Flora
2.3.2.1. Trèvol de quatre fulles (Marsilea strigosa)

2.3.3. Fauna
2.3.3.1. Invertebrats
2.3.3.2. Peixos
2.3.3.3. Amfibis
2.3.3.4. Rèptils
2.3.3.5. Mamífers
2.3.3.6. Aus
2.4. ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA
2.4.1. Introducció
2.4.2. Flora
2.4.3. Fauna
2.4.3.1. Invertebrats
2.4.3.2. Peixos
2.4.3.3. Amfibis
2.4.3.4. Rèptils
2.4.3.5. Mamífers
2.4.3.6. Aus
2.5. TIPUS D'HÀBITAT I ESPÈCIES ADDICIONALS
2.5.1. Hàbitat
2.5.2. Espècies
2.6. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI
2.6.1. Usos del sòl
2.6.2. Agricultura ramaderia
2.6.3. Infraestructures
2.6.4. Turisme
2.6.5. Caça i pesca
3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PROPOSADES
3.1. DEFINICIONS I JUSTIFICACIÓ
3.2. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ GENERALS I PRIORITATS D'INTERVENCIÓ
3.3. SÍNTESI DE MESURES PER HÀBITATS I ESPÈCIES
3.4. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PELS HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
3.4.1. Hàbitat 3120 Aigües oligotròfiques amb un contingut de minerals molt baix sobre sòls generalment arenosos del mediterrani occidental amb Isoetes spp. Hàbitat 3140 Aigües oligotròfiques calcàries amb vegetació bèntica de Chara spp
3.4.2. Hàbitat 3170 * Basses temporals mediterrànies
3.4.3. Hàbitat 4030 Bruguerars secs europeus
3.4.4. Hàbitat 5210 Matoll arborescent amb Juniperus spp.
3.4.5. Hàbitat 6220 * Zones subestèpica de gramínies i anuals del Thero-Brachypodietea
3.4.6. Hàbitat 8220 Pendents rocosos silicis amb vegetació casmofítica
3.4.7. Hàbitat 9320 Boscos d'Olea i Ceratonia
3.4.8. Hàbitat 9340 Alzinars de Quercus ilex i Quercus rotundifolia
3.5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI
3.5.1. Flora
3.5.1.1. Trèvol de quatre fulles (Marsilea strigosa)
3.5.2. Fauna

3.5.2.1. Rèptils
3.5.2.2. Mamífers
3.5.2.3. Aus
3.6. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA
3.6.1. Flora
3.6.1.1. Damasonium bourgaei, Isoetes histrix, Isoetes velatum, Polygonum romanum subsp.balearicum i Serapias nurrica
3.6.2. Fauna
3.6.2.1. Amfibis
3.6.2.2. Mamífers
3.7. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS
3.7.1. Hàbitats
3.7.2. Espècies
4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.1. INTRODUCCIÓ
4.2. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.3. INDICADORS
4.4. METODOLOGIA DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.5. MEMÒRIA DELS RESULTATS
5. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS
5.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ
5.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT
5.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA
6. BIBLIOGRAFIA
7. GLOSSARI D'ACRÒNIMS

ANNEXOS
ANNEX I. CARTOGRAFIA
ANNEX II. MATRIU DE PRESSIONS I AMENACES

PLA DE GESTIÓ BASSES

1. ÀMBIT DE GESTIÓ

1.1. LÍMITS CARTOGRÀFICS

Fitxa:

- Categoria: LIC[13].
- Nom: Basses.
- Superfície: 331,8 ha.
- Termes municipals: Llucmajor (15%) de l'illa de Mallorca, Ciutadella (35%), Alaior (27%), Maó (13%), Es Mercadal (7%) i Ferreries (1%) de l'illa de Menorca i Formentera (2%) de l'illa de Formentera.
- Regió biogeogràfica: Mediterrània.

El Pla de Gestió de les Basses està format pels següents LIC:

- ES5310037 Basses de la marina de Llucmajor.
- ES5310114 Binigafull.
- ES5310115 Es Molinet.
- ES5310116 Biniatrum.
- ES5310117 Ses Pallises.
- ES5310118 Torre Llafuda.
- ES5310119 Penyes d´Egipte.
- ES5310120 Es Clot des Guix.
- ES5310121 Binigurdó.
- ES5310122 Mal Lloc.
- ES5310123 Bassa de Formentera.
- ES5310124 Bassa de Sant Francesc.

A més, el LIC de les Basses de la marina de Llucmajor està format per les següents basses:

- Bassa de Son Cànoves
- Bassa Fonda de Son Cànoves
- Bassa Gran de Son Verí
- Bassa Gran de Son Granada
- Bassa Doble
- Bassa de Puigderrós de Baix
- Bassa de Cugullutx
- Bassa de Cas Frares
- Sa Bassa Seca
- Bassa de Can Cabrianes
- Bassa de sa Pobla
- Bassa de sa Caseta
- Bassa Plana
- Bassa Gran de Garonda
- Bassa del puig de Roig
- Bassa de Can Taixaquet
- Bassa Plana de Son Granada
- Bassa de Can Gamundí

[13] Les Zones d'Especial Conservació (ZEC) són els Llocs d'Importància Comunitària (LIC) inclosos a la llista aprovada per la Comissió Europea i en les quals s'apliquen les mesures de conservació necessàries per al manteniment o restabliment, en un grau de conservació favorable, dels hàbitats naturals i/o de les poblacions de les espècies per a les quals s'hagi designat el lloc. Encara que les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) no s'inclouen dins d'aquesta categoria, per claredat del text, d'ara endavant el Pla ludirà a l'espai objecte de gestió mitjançant la denominació ZEC.

- Bassa de Puigderrós de Dalt
- Bassa de Son Alegre
- Basses de Can Garra Seca
- Bassa de sa Torre
- Bassa del camí de sa Llapassa
- Bassa de sa Llapassa
- Bassa de Llucamet Àguila
- Bassa fonda de s'Àguila
- Bassa del safareig de sa Llapassa
- Bassa de sa Llapasseta
- Bassa de Can Cabrianes
- Bassa del sud de Cas Frares

Les coordenades de l'àmbit territorial dels LIC són les següents:

ES5310037		ES5310114	
COORDENADES DEL CENTRE	E 2° 48'53'' / 39° 24' 55"	COORDENADES DEL CENTRE	E 3° 53' 34'' / 40° 1' 53"
SUPERFÍCIE	49,50 HA	SUPERFÍCIE	2,739 HA
ALÇADA MÍNIMA	75,00 M	ALÇADA MÍNIMA	41,00 M
ALÇADA MÀXIMA	150,00 M	ALÇADA MÀXIMA	45,00 M
ES5310115		ES5310116	
COORDENADES DEL CENTRE	E 3° 5' 46'' / 39° 49' 54"	COORDENADES DEL CENTRE	E 4° 0' 15'' / 39° 59' 14"
SUPERFÍCIE	9,101 HA	SUPERFÍCIE	1,142 HA
ALÇADA MÍNIMA	20,00 M	ALÇADA MÍNIMA	110,00 M
ALÇADA MÀXIMA	264,00 M	ALÇADA MÀXIMA	140,00 M
ES5310117		ES5310118	
COORDENADES DEL CENTRE	E 3° 59' 50'' / 39° 59' 55"	COORDENADES DEL CENTRE	E 3° 55' 29'' / 39° 59' 50"
SUPERFÍCIE	2,554 HA	SUPERFÍCIE	96,505 HA
ALÇADA MÍNIMA	76,00 M	ALÇADA MÍNIMA	105,00 M
ALÇADA MÀXIMA	86,00 M	ALÇADA MÀXIMA	131,00 M

ES5310119		ES5310120	
COORDENADES DEL CENTRE	E 4° 12' 2'' / 39° 57' 11"	COORDENADES DEL CENTRE	E 4° 11' 8'' / 39° 57' 49"
SUPERFÍCIE	44,339 HA	SUPERFÍCIE	88,824 HA
ALÇADA MÍNIMA	70,00 M	ALÇADA MÍNIMA	80,00 M
ALÇADA MÀXIMA	110,00 M	ALÇADA MÀXIMA	100,00 M
ES5310121		ES5310122	
COORDENADES DEL CENTRE	E 4° 6' 38'' / 40° 0' 14"	COORDENADES DEL CENTRE	E 3° 56' 50'' / 39° 59' 59"
SUPERFÍCIE	14,963 HA	SUPERFÍCIE	16,194 HA
ALÇADA MÍNIMA	76,00 M	ALÇADA MÍNIMA	100,00 M
ALÇADA MÀXIMA	146,00 M	ALÇADA MÀXIMA	140,00 M
ES5310123		ES5310124	
COORDENADES DEL CENTRE	E 1° 26' 40'' / 38° 41' 52"	COORDENADES DEL CENTRE	E 1° 26' 18'' / 38° 41' 51"
SUPERFÍCIE	5,600 HA	SUPERFÍCIE	0,400 HA
ALÇADA MÍNIMA	19,00 M	ALÇADA MÍNIMA	20,00 M
ALÇADA MÀXIMA	23,00 M	ALÇADA MÀXIMA	21,00 M

L'àrea objecte de planificació està situada a tres de les illes (Mallorca, Menorca i Formentera), on les coordenades UTM dels LIC són les següents:

MALLORCA		
BASSA	**X**	**Y**
BASSES DE LA MARINA DE LLUCMAJOR	**-**	**-**
MENORCA		
BASSA	**X**	**Y**
BINIGAFULL	**576.090,501**	**4.431.510,340**
ES MOLINET	**600.496,970**	**4.428.883,520**
BINIATRUM	**585.655,817**	**4.426.689,640**
SES PALLISES	**585.094,386**	**4.428.003,520**
TORRE LLAFUDA	**579.039,390**	**4.427.650,220**
PENYES D´EGIPTE	**602.483,903**	**4.423.042,510**
ES CLOT DES GUIX	**601.167,443**	**4.424.313,070**
BINIGURDÓ	**594.724,096**	**4.428.650,210**
MAL LLOC	**580.632,170**	**4.427.935,450**
FORMENTERA		
BASSA	**X**	**Y**
BASSA DE FORMENTERA	**364.746,668**	**4.284.360,550**
BASSA DE SANT FRANCESC	**364.225,178**	**4.285.251,590**

1.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT

Tot el territori inclòs dins de l'àmbit de gestió del present Pla és privat, ocupant una superfície de 331,80 ha, distribuïdes entre les illes de Menorca (83%), Mallorca (15%) i Formentera (2%).

1.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ

L'àmbit del PG de les Basses, a més de la designació com a Lloc d'Importància Comunitària (LIC) de les Basses que el composen, presenta les següents figures de protecció:

- Tota l'illa de Menorca està declarada Reserva de Biosfera pel programa MAB de la UNESCO des de 1993.
- Els LIC ES5310114 Binigafull i ES5310118 Torre Llafuda coincideixen amb la ZEPA La Vall (ES0000230).
- Els LIC ES5310119 Penyes d'Egipte i ES5310120 Es Clot des Guix coincideixen amb la ZEPA Capel de Ferro (ES0000386).
- El LIC ES5310121 Binigurdó coincideix amb la ZEPA Barbatx (ES0000385).
- Àrees Naturals d'Especial Interès (ANEI) en atenció a la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illas Balears): el núm. 17 de Santa Àgueda i s'Enclusa (amb un 25% de cobertura en el LIC ES5310117 Ses Pallises) i el núm. 19 de Penyes d' Egipte (amb un 100% de cobertura en el LIC ES5310119 Penyes d'Egipte i un 65% al LIC ES5310120 Es Clot des Guix), declarades per la Llei 1/1991 de 30 de gener d'espais naturals i règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, amb un 25 % de cobertura.

Les basses, igual que la resta dels recursos hídrics de les Illes Balears, tenen com a instrument d'ordenació el **Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears** aprovat pel Reial Decret 684/2013, de 6 de setembre.

1.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ

A continuació es relacionen les diferents estructures de gestió i administració presents en l'àmbit del PG de les Basses.

- Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient:
  - Demarcació de Costes de les Illes Balears.
- Govern de les Illes Balears:
  - Conselleria Agricultura, Medi Ambient i Territori:
    - Secretaria General: Cos de vigilància Agents de Medi Ambient.
    - Direcció General de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic: Biodiversitat i ordenació dels recursos naturals; Planificació de la conservació i de la gestió dels espais naturals protegits; Aprovació dels programes anuals d'execució i els projectes d'obres i activitats dels espais naturals protegits; Ecosistemes terrestres i marins; Paisatge; Espècies protegides; Recursos forestals; Planificació i gestió forestal i de muntanyes; Prevenció i extinció d'incendis forestals; sanitat forestal; caça.
    - Direcció General de Medi Rural i Marí: Vigilància, gestió i ordenació dels recursos marins.
    - Direcció General de Recursos Hídrics: Planificació hídrica, tarifes i plans d'estalvi, Domini Públic Hidràulic i règim jurídic de l'aigua.
    - Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA).
    - Institut Balear de la Natura (IBANAT): prevenció i extinció d'incendis forestals, gestió forestal i conservació dels espais naturals protegits.
- Consell de Mallorca, Consell Insular de Menorca, Consell Insular d'Eivissa i Consell Insular de Formentera.
- Agència Menorca Reserva de Biosfera
- Associació Leader Illa de Menorca
- Entitats Locals de les illes (ajuntaments, mancomunitats, consorcis i altres organismes relacionats), i especialment les següents:
  - Fed. d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)
  - Ajuntament d'Alaior
  - Ajuntament de Ciutadella
  - Ajuntament de Ferreries
  - Ajuntament de Llucmajor
  - Ajuntament de Maó
  - Ajuntament des Mercadal
- Altres entitats:
  - Propietaris dels terrenys.
  - Entitats i organitzacions de conservació.
  - Representants d'interessos econòmics i socials locals.

1.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN A LA GESTIÓ

1.5.1. Normativa europea

- Directiva 92/43/CE, de 21 de maig, relativa a la conservació dels Hàbitats Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres (Directiva Hàbitats). DO L 206 de 22.7.92.
- Decisió 97/266/CE de la Comissió de 18 de desembre de 1996 relativa a un formulari d'informació sobre un espai proposat per a la seva inclusió en la xarxa Natura 2000. DO L 107 de 24.4.97.
- Decisió 2006/613/CE de la Comissió, de 19 de juliol de 2006, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CEE del Consell, la llista de llocs d'importància comunitària de la Regió biogeogràfica mediterrània. DO L 259 de 21.9.2006.
- Decisió 2008/335/CE de la Comissió, de 28 de març de 2008, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la primera llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la Regió biogeogràfica mediterrània. DO L 123 de 8.5.2008.
- Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell de 30 de novembre 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres. DO L 20 de 26.1.2010.
- Decisió d'execució 2011/484/UE de la Comissió, d'11 de juliol de 2011, relativa a un formulari d'informació sobre un espai Natura 2000. DO L 198 de 30.07.2011.
- Decisió 2012/9/UE de la Comissió, de 18 de novembre de 2011, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la cinquena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la Regió biogeogràfica mediterrània. DO L 10 de 13.1.2012.
- Decisió d'execució 2013/29/UE de la Comissió, de 16 de novembre de 2012, per la qual s'adopta la sisena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la Regió biogeogràfica mediterrània. DO L 24 de 26.01.2013.

1.5.2. Normativa estatal

- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. BOE núm. 299 de 14.12.2007.
- Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests. BOE núm. 280 de 22.11.2003 i Llei 10/2006, de 28 d'abril, per la qual es modifica la Llei 43/2003.
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. BOE núm. 299 de 14.12.2007.
- Pla Estratègic del Patrimoni Natural i la Biodiversitat 2011-2017, en aplicació de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. Aprovat pel Reial decret 1274/2011, de 16 de setembre. BOE núm. 236, de 30.9.2011.
- Llistat de Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, aprovat pel Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer. BOE núm. 46 de 23.2.2011.
- Directrius de conservació de la xarxa Natura 2000, aprovades per Acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient en matèria de Patrimoni Natural i Biodiversitat i recollides a la Resolució de 21 de setembre de 2011, de la Secretaria d'Estat de Canvi Climàtic. BOE núm. 244 de 10.10.2011.
- Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes. BOE núm. 129 de 30.05.2013.
- Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, regulat pel Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost. BOE núm. 185 de 2013.03.08.
- Llei 27/2006, de 18 de juliol, que regula els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'acccés a la justícia en matèria de medi ambient.

1.5.3. Normativa autonòmica

- Llei 4/1990, de 31 de maig, de declaració de la Marina de Llucmajor com a Àrea Natural d'Especial Interès. BOIB núm. 77 de 26. 6. 1990.
- Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. BOE núm. 92 de 17.04.1991.
- Decret 32 /1992, de 21 de maig, pel qual es declara « zona sensible », des del punt de vista de la protecció del medi ambient i dels recursos naturals i de la conservació de l'espai natural i del paisatge, a tot el territori de les Illes Balears. BOIB núm. 85 de 16.07.1992.
- Decret 86 /1992, de 18 de novembre, Espais Naturals Protegits. Aprovació definitiva de la delimitació de les àrees d'alzinar protegides. BOIB núm. 148 de 12.08.1992.

- Llei 7/1992, de 23 de desembre, per la qual es modifica la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. BOIB núm. 8 de 19.01.1993.
- Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d' Ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries. BOIB núm. 48 de 17.04.1999.
- Acord de Consell de Govern, de 28 de juliol de 2000, pel qual es dóna conformitat a la llista de Llocs d'Interès Comunitari (LIC) i a l'inici dels tràmits per a la declaració de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).
- Acord del Consell de Govern de 23 d'abril de 2004, d'inici de l'elaboració d'una disposició de caràcter general ampliant el llistat de LIC i ZEPA en l'àmbit de les Illes Balears, en el compliment de les directives comunitàries 79/409/CE i 92/43/CEE. BOIB núm. 65 de 8.5.2004.
- Decret 71 /2004, de 9 de juliol, pel qual es declaren les espècies objecte de caça i pesca fluvial a les Illes Balears i s'estableixen normes per a la seva protecció. BOIB núm. 99 de 17.07.2004.
- Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO). BOE núm. 155 de 30.6.2005.
- Decret 75 /2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears. BOIB núm. 106 de 16.07.2005.
- Acord del Consell de Govern, de 3 de març de 2006, pel qual s'aprova definitivament la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) aprovada per l'Acord del Consell de Govern de 28 de juliol de 2000 a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 38 de 16.3.2006.
- Decret 28 /2006, de 24 de març, pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 47 EXT. de 1.4.2006.
- Decret 29 /2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i es declaren més Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 51 EXT. de 06.04.2006.
- Acord del Consell de Govern de 30 de maig de 2008, pel qual es creen noves zones d'especial protecció per a les Aus (ZEPA) i s'amplia la superfície d'algunes de les existents en l'àmbit de l'illa de Mallorca i de l l'illa de Menorca. BOIB núm. 78 EXT de 4.6.2008.
- Resolució del conseller de Medi Ambient d'inclusió de diverses espècies al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció. BOIB núm. 66 de 15.05.2008.
- Decret Llei 3/2009 de 29 de maig de mesures ambientals per a impulsar les inversions i l'activitat econòmica a les Illes Balears. BOIB núm. 78 de 30.05.2009.
- Acord del Consell de Govern de 7 de maig de 2010, sobre la iniciació del procediment d´aprovació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) quant a l'hàbitat "Basses temporals mediterrànies" i d´ampliació i d´actualització de la información del LIC ES5310037, "Basses de Llucmajor".
- Acord del Consell de Govern de 24 de setembre de 2010, sobre l'aprovació de l'ampliació de la llista de llocs d'importància comunitària (LIC) quant a l'hàbitat "Basses temporals mediterrànies".
- Acord del Consell de Govern de 12 de novembre de 2010 d'aprovació de l'actualització de les Basses incloses en el LIC ES5310037, "Basses de Llucmajor
- Llei 6 /2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears. BOE núm. 290 de 12.04.2013

1.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten a la gestió

Pel que fa a l'ordenació territorial de competència autonòmica, la CAIB té 3 instruments d'ordenació: les **Directrius d'Ordenació Territorial (DOT)**, els **Plans Territorials Insulars (PTI)** i els **Plans Directors Sectorials (PDS)**.
Les DOT són l'instrument superior i bàsic de l'ordenació territorial de les Illes Balears, no depenen de cap altre instrument i són el fonament de la resta. Els altres instruments d'ordenació territorial (PTI i PDS) són plans de desenvolupament de les DOT, excepte alguns PDS.

1.5.4.1. Pla Territorial Insular de Mallorca

Segons la classificació dels tipus de sòls que s'estableix a les DOT i per tant el PTI de Mallorca, dins l'àmbit territorial del Pla de gestió a l'illa de Mallorca, el 100% del territori té la categoria d'àrea sostreta del desenvolupament urbà, és a dir, sòl rústic.
Les àrees sostretes al desenvolupament urbà, tenen com a finalitat la protecció dels elements que caracteritzen la seva identitat, i per tant es preserven els processos de desenvolupament urbanístic. Atenent a la seva naturalesa i valors, es creen diferents categories d'ordenació dels sòls.
En l'àmbit d'actuació del present Pla de Gestió a Mallorca, que es correspon amb la ZEC ES5310037 Basses de la marina de Llucmajor, es poden trobar les següents categories:

- Àrees Naturals d'Especial Interès (ANEI). Són les definides i delimitades per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, no incloses en la categoria d'Àrees Naturals d'especial interès d'Alt Nivell de protecció (AANP). En aquest cas, representa el 6,5% de la superfície.
- Sòl rústic de Règim General Forestal (SRG-F), format per àrees boscoses no incloses a les àrees d'especial protecció de la Llei 1/1991, que ocupa el 38,7%
- La resta de la superfície que ocupen les Basses a Mallorca està categoritzada com a "Sòl rústic comú" i representa el 53,8% del total.

D'altra banda, el PTI de Mallorca recull la necessitat d'establir normes d'integració paisatgística i ambiental creant unes unitats de paisatge integrades per unitats de territoris supramunicipals amb característiques homogènies. Les Basses situades a l'illa de Mallorca estarien incloses dins la Unitat Paisatgística 7 denominada Migjorn.

1.5.4.2. Pla Territorial Insular de Menorca

Segons la classificació dels tipus de sòl que s'estableix DOT i per tant el PTI de Menorca, les ZEC contingudes dins l'àmbit del present Pla de Gestió a l'illa de Menorca presenten les següents categories de sòl rústic en tot o part del seu territori:

- ES5310114 Binigafull: el 100% es ARIP, Àrea Rural d'Interès Paisajístic
- ES5310115 Es Molinet: el 100% es AIA, Àrea d'Interés Agrari
- ES5310116 Biniatrum: el 100% es troba en sòl rústic, part és Àrea Natural d'Interès Territorial i part és ANEI, per ser un alzinar protegit.
- ES5310117 Ses Pallisses: el 100% es troba en sòl rústic, majoritàriament és ARIP i una petita part es troba en ANEI.
- ES5310118 Torre Llafuda: el 100% és AIA.
- ES5310119 Penyes d'Egipte: El 100% és ANEI, part és ullastrar i part alzinar.
- ES5310120 Es Clot des Guix: Gran part del territori és ANEI, conté alguns polígons d'alzinar protegit. La resta és Àrea Natural d'Interès Territorial.
- ES5310121 Binigurdó: El 100% és ANEI, per ser un alzinar protegit.
- ES5310122 Mal Lloc: la seva gran majoria es troba en AIA i una petita part està en Àrea Natural d'Interès Territorial.

1.5.4.3. Pla Territorial Insular d'Eivissa i Formentera

Segons la classificació dels tipus de sòl que s'estableix DOT i per tant el PTI d'Eivissa i Formentera, les ZEC contingudes dins l'àmbit del present Pla de Gestió a l'illa de Formentera presenten les següents categories de sòl rústic:

- ES5310123 Bassa de Formentera: una petita part del seu territori té categoria de SRG-F.
- ES5310124 Bassa de Sant Francesc: No té categoria de sòl rústic.

1.5.4.4. Plans sectorials que afecten a les ZEC

Plans sectorials competència del Govern de les Illes Balears:

- (Revisió del) Pla director sectorial energètic de les Illes Balears, aprovat per Decret 96/2005 de 23 de setembre. BOIB núm. 147 de 27.09.2005.
- Pla Director Sectorial del Transport de les Illes Balears, aprovat per Decret 41/2006 de 28 d'abril. BOIB núm. 66 de 6.5.2006.
- Pla Director Sectorial de Telecomunicacions de les Illes Balears, aprovat per Decret 22/ 2006, de 10 de març. BOIB núm. 39 de 18.03.2006.
- Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, aprovat pel Reial decret 684/2013, de 6 de setembre. BOE núm. 215 de 07.09.2013.
- Pla especial d'emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL), aprovat per Decret 41/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 128 EXT de 31.08.2005.
- Pla Especial de risc d'inundacions (INUNBAL), aprovat per Decret 40/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 141 EXT de 23.09.2005.
- Pla especial d'emergències sísmiques a les Illes Balears (GEOBAL), aprovat per Decret 39/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 149 EXT de 10.07.2005.
- Pla Especial de risc d'accidents de transport de mercaderies perilloses (MERPEBAL), aprovat per Decret 82/2005, de 22 de juliol. BOIB núm. 153 EXT de 14.10.2005.

- Pla Especial per a fer front al risc de fenòmens meteorològics adversos (METEOBAL), aprovat per Decret 106 /2006, de 15 de desembre. BOIB núm. 9 EXT de 17.1.2007.
- Pla Especial de contingència per contaminació accidental d'aigües marines de les Illes Balears (CAMBAL), aprovat per Decret 126 /2008, de 21 de novembre. BOIB núm. 168 de 2.12.2008.
- Pla territorial de les Illes Balears en matèria de protecció civil (PLATERBAL), aprovat per Decret 50/1998, de 8 de maig. BOIB núm. 68 de 23.05.1998.
- Pla Forestal de les Illes Balears (en tramitació).
- Llei 8/2012, de 19 de juliol, del Turisme de les Illes Balears. BOE núm. 189 de 08.08.2012, p. 56617.
- (Revisió del) Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears, aprovat per Decret 61/1999, de 28 de maig. BOCAIB núm. 73 EXT. de 05.06.1999.
- Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 19 juny 2013 per la qual s'aproven els criteris generals de distribució d'instal·lacions de servei de temporada al Domini Públic Marítim Terrestre. BOIB núm. 90 de 27.06.2013.
- Llei 8/2009, de 16 de desembre, de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis al mercat interior. BOIB núm. 186 de 22.12.2009.
- Plans sectorials competència del Consell Insular de Mallorca:
- (Revisió del) Pla Director Sectorial de Carreteres, aprovat per Acord núm. 27133 del Ple del Consell Insular de Mallorca. BOIB núm. 183 del 17.12.2009.
- (Text refós) Pla director sectorial per a la gestió de Residus de Construcció i Demolició, voluminosos i pneumàtics fora d'ús, aprovat per Acord núm. 22864 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 141 del 2002.11.23.
- (Revisió del) Pla director sectorial per a la gestió de Residus Urbans de l'illa de Mallorca, aprovat per Acord núm. 3649 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 35 del 9.3.2006.
- Pla Director Sectorial de Camps de Golf.
- Plans sectorials competència del Consell Insular de Menorca:
- Plans sectorials competència del Consell Insular d'Eivissa i Formentera:
- Altres plans o normes d'aplicació:
    - Agendes locals 21. Els municipis on s'ubica el PG tenen aprovades les seves agendes locals 21.
    - Normes subsidiàries i ordenances dels municipis de Llucmajor (Mallorca), Ciutadella, Alaior, Maó, es Mercadal i Ferreries (Menorca) i Formentera (Formentera)

1.6. PRINCIPALS INTERESATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI

- Associacions d'empreses i de treballadors, i en especial les següents:
    - Associació d'Empresaris de Concessions en Zona Marítimo -Terrestre de Menorca
    - Associació d'Empresaris de turisme actiu (Menorca activa)
    - Associació d'Empreses Forestals de Menorca (ASEFOME)
    - Associació Menorquina d'Apicultors
    - Cambra de Comerç de Mallorca
    - CCOO Illes Balears
    - Comunitat de regants de Sa Marina de Llucmajor
    - Confederació d'Associacions empresarials de Balears (CAEB)

- Fed. de la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEM)

· Associacions i comunitats de veïns i propietaris, i en especial les següents:

- Associació de Propietaris de Finques Rústiques de Balears
- Associació de propietaris de finques rústiques ubicades dins el Parc de S'Albufera des Grau
- Associació de propietaris de l'Illa d'en Colom
- Associació de Propietaris del Medi Rural de les Illes Balears
- Associació de veins de l'Illa de Formentera
- Associació de veins des Grau
- Federació d'associacions de veïns de Llucmajor

· Comunitat educativa i centres d'estudis i investigació, i en especial les següents:

- Asociació de Biòlegs per l'Estudi del Medi Ambient (ABEMA)
- Asociació EspAnyla per a la Conservació i l'Estudi dels Ratpenats (SECEMU)
- Associació Estudi de la Natura (AEN)
- Centre de Recerca Econòmica (CRE: UIB - Sa Nostra)
- Centre d'Estudis Locals d'Alaior
- Coastal Ocean Observing and Forecasting System (ICTS-OceanBit)
- Impulsors de la Custòdia del Territori a les Illes Balears (ICTIB)
- Institut d'Estudis Ecològics (INESE)
- Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA)
- Institut Menorquí d'Estudis (IME)
- Institut Oceanogràfic Espanyol - Centre Oceanogràfic de les Balears
- Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM)
- Societat Balear d'Educació Ambiental (SBEA)
- Societat d'Història Natural de les Balears
- Universitat de les Illes Balears (UIB)

· Entitats del sector de cinegètic, de la pesca, l'agricultura i la ramaderia, i en especial les següents:

- ASAJA Balears
- Associació Club de Pesca Esportiva s'Estany Peix
- Associació d'Empresaris d'Explotacions Agràries de Menorca (AGRAME)

- Associació de Caça de Porto Saler
- Associació Defensa Vegetal Fruita Menorca (ADV)
- Associació Menorquina per la Defensa de la Pesca Submarina
- Confraria de pescadors de Ciutadella
- Confraria de pescadors de Fornells
- Confraria de Pescadors de Maó
- Fed. Agrícola i Ramadera de Menorca (FAGME)
- Federació Balear de confraries
- Soc. de caçadors de Menorca
- Unió de Coop. Agràries de Menorca (UCAME)
- Unió de Cooperatives Agro-alimentàries de Balears (UCABAL)
- Unió de Pagesos
- Unió de Pagesos Formentera
- Unió de Pagesos Menorca

· Entitats del sector d'oci esportiu (ciclisme, bicicleta de muntanya, senderisme, muntanyisme, escalada, submarinisme, etc.), I en especial les següents:

- Escoltes de Menorca
- Federació Balear de Muntanyisme i Escalada
- Federació Balear d'Espeleologia
- Federació Balear d'Orientació
- Federació de ciclisme de les Illes Balears
- Grup Excursionista de Mallorca (GEM)
- Unió Excursionista Menorquina (UEM)

· Entitats del sector del turisme, el comerç, l'hostaleria i la restauració, i en especial les següents:

- Asociació de Promotors Turístics de Menorca
- Asociació Turisme Alternatiu de Menorca
- Associació Foment Turisme de Menorca
- Associació Hotelera de Menorca (ASHOME)
- Federación empresarial hotelera de Mallorca
- Xarxa d'Hotels Sostenibles de les Illes Balears

- Entitats ecologistes, conservacionistes o de defensa animal o vegetal, i en especial les següents:
  - Agrupació d'ecologistes Els Verds Independents de les Illes Balears
  - Amics de la Terra
  - Associació Amics de Formentera
  - Associació Balear d'Amics dels Parcs (ABAP)
  - Associació de l'Ovella autòctona de Menorca
  - Associació Defensa ecologia i Medi Ambient Menorca
  - Associació Defensa Sanitaria Boví de Menorca (ADS)
  - Associació Formentera Programa Hombre y Biosfera
  - Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB Menorca)

2. INVENTARI I GRAU DE CONSERVACIÓ

2.1. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

2.1.1. Hàbitats naturals i seminaturals

Hi ha diferents fonts que identifiquen els tipus d'hàbitats presents a l'espai, i les principals són:

- El **Formulari Normalitzat de Dades** (FND) pel LIC, l'últim d'ells amb data d'actualització de setembre de 2011 (UE).
- La cartografia d'hàbitats de l'Atles de 2005 (MAGRAMA, 1:50.000). Vegeu Annex II
- La cartografia elaborada en el marc del projecte LIFE Conservació i gestió de basses temporals mediterrànies a Menorca (LIFE05/NAT/ES/000058). Veure Annex II.

En l'elaboració d'aquest Pla es prendrà com a referència el llistat d'hàbitats recollit als FND, que es presenta a continuació, i la cartografia disponible:

Codi UE	Denominació
3120	Aigües estagnants oligotròfiques molt poc mineralitzades, amb *Isoetes* spp., en terrenys generalment arenosos de la Mediterrània occidental.
3140	Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica.
3170*	Basses i Estanys temporals mediterranis
4030	Bruguerars secs europeus
5210	Brolles arborescents de *Juniperus spp*.
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals *de Thero-Brachypodietea*
8220	Pendents rocallosos silicis amb vegetació casmofítica
9320	Boscos *d'Olea i Ceratonia*
9340	Boscos de *Quercus ilex i Quercus rotundifolia*

El contrast de la informació recollida al FND i la cartografia disponible posa de manifest algunes diferències que seran tractades en el present Pla (veure apartats 2.2. i 2.5.):

Hàbitats recollits als FND però no recollits a la cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
3120	Aigües estagnants oligotròfiques molt poc mineralitzades, amb *Isoetes* spp., en terrenys generalment arenosos de la Mediterrània occidental.
3140	Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica..
5210	Brolles arborescents de *Juniperus s*pp.
8220	Pendents rocallosos silicis amb vegetació casmofítica
Hàbitats no recollits als FND però recollits a la cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
1150*	Llacunes costaneres
1410	Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)
5330	Brolles termomediterrànies i preestèpiques
8210	Pendents rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica

2.1.2. Espècies

A continuació, segons la informació més actualitzada disponible, es recullen totes les espècies presents en l'àmbit de gestió del present Pla, tot diferenciant aquelles que apareixen als apartats 3.2 i 3.3. dels FND dels espais.
Aquestes espècies es distingeixen en tres categories d'acord amb el Servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori:

- Espècies **essencials**: Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears depèn de la gestió de l'espai (en taronja).
- Espècies **rellevants**: Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears pot estar influït per la gestió de l'espai, o l'estat de conservació en l'espai depèn de la gestió (en verd).
- Espècies **no destacables**: Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears no variarà en cap cas amb la gestió de l'espai, i que el té a més garantit per la protecció genèrica del mateix, o la presència a l'espai és excepcional, divagant o dubtosa (sense color).

De forma addicional s'indica el següent:

- Les espècies contingudes als FND dels espais Natura 2000, però que no estan referides a l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE[14] o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE no haurien d'estar incloses al FND. És per això, que aquestes espècies no seran considerades al present Pla (en blau).

Espècies referides en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE (apartat 3.2 del FND)

Grup	Codi UE	Nom científic	Nom comú (castellà)	Nom comú (balear) [15]

[14] Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA*. SEO/BirdLife, Madrid

[15] Mayol, J. (Coord.). Llista de noms recomanats d'aucells en l'àmbit balear. Resultat de la tasca de la comissió de nomenclatura del GOB. Versió inicial. Juny 2006

Grup	Codi UE	Nom científic	Nom comú (castellà)	Nom comú (balear) [15]
B	A247	*Alauda arvensis*	Alondra comú	Alosa
B	A110	*Alectoris rufa*	Perdiz roja	Perdiu
B	A053	*Anas platyrhynchos*	Ánade azulón	Collverd
B	A255	*Anthus campestris*	Bisbita campestre	Titina d'estiu
B	A257	*Anthus pratensis*	Bisbita pratense	Titina sorda
B	A133	*Burhinus oedicnemus*	Alcaraván comú	Sebel·lí
B	A243	*Calandrella brachydactyla*	Terrera comú	Terrola
B	A224	*Caprimulgus europaeus*	Chotacabras gris	Enganyapastors
B	A366	*Carduelis cannabina*	Pardillo comú	Passerell
B	A364	*Carduelis carduelis*	Jilguero europeo	Cadernera
B	A363	*Carduelis chloris*	Verderón comú	Verderol
B	A288	*Cettia cetti*	Ruiseñor bastardo	Rossinyol bord
B	A289	*Cisticola juncidis*	Buitrón	Butxaqueta
B	A206	*Columba livia*	Paloma bravía	Colom salvatge
B	A208	*Columba palumbus*	Paloma torcaz	Tudó
B	A350	*Corvus corax*	Cuervo	Corb
B	A113	*Coturnix coturnix*	Codorniz	Guàtlera
B	A383	*Emberiza calandra*[16]	Triguero	Sól·lera
B	A269	*Erithacus rubecula*	Petirrojo	Rupit
B	A103	*Falco peregrinus*	Halcón peregrino	Falcó
B	A096	*Falco tinnunculus*	Cernícalo vulgar	Xoriguer
B	A322	*Ficedula hypoleuca*	Papamoscas cerrojillo	Papamosques negre
B	A359	*Fringilla coelebs*	Pinzón vulgar	Pinsà
B	A245	*Galerida theklae*	Cogujada montesina	Cucullada
B	A123	*Gallinula chloropus*	Polla de Agua/Gallineta	Polla d'aigua
B	A092	*Hieraaetus pennatus*	Águila calzada	Àguila calçada
B	A251	*Hirundo rustica*	Golondrina comú	Oronella
B	A341	*Lanius senator*	Alcaudón comú	Capsigrany
B	A271	*Luscinia megarhynchos*	Ruiseñor comú	Rossinyol
B	A074	*Milvus milvus*	Milano real	Milà reial
B	A262	*Motacilla alba*	Lavandera blanca	Xàtxero
B	A261	*Motacilla cinerea*	Lavandera cascadeña	Xàtxero cendrós
B	A214	*Otus scops*	Autillo europeo	Mussol
B	A330	*Parus major*	Carbonero comú	Ferrerico

[16] Denominació que substitueix a *Miliaria Calandra*

Grup	Codi UE	Nom científic	Nom comú (castellà)	Nom comú (balear) [15]
B	A354	*Passer domesticus*	Gorrión común	Gorrió teulader
B	A273	*Phoenicurus ochruros*	Colirrojo tizón	Coa-roja de barraca
B	A315	*Phylloscopus collybita*	Mosquitero común	Ull de bou
B	A316	*Phylloscopus trochilus*	Mosquitero musical	Ull de bou de passa
B	A275	*Saxicola rubetra*	Tarabilla norteña	Vitrac barba-roig
B	A276	*Saxicola torquata*	Tarabilla común	Vitrac
B	A210	*Streptopelia turtur*	Tórtola común	Tórtora
B	A351	*Sturnus vulgaris*	Estornino pinto	Estornell
B	A311	*Sylvia atricapilla*	Curruca capirotada	Busqueret de capell
B	A301	*Sylvia balearica*[17]	Curruca balear	Busqueret sard
B	A305	*Sylvia melanocephala*	Curruca cabecinegra	Busqueret capnegre
B	A302	*Sylvia undata*	Curruca rabilarga	Busqueret roig
B	A283	*Turdus merula*	Mirlo común	Mèrlera
B	A285	*Turdus philomelos*	Zorzal común	Tord
B	A213	*Tyto alba*	Lechuza común	Òliba
B	A232	*Upupa epops*	Abubilla	Puput
M	1304	*Rhinolophus ferrumequinum*	Murciélago grande de herradura	Ratpenat gran de ferradura
R	1220	*Emys orbicularis*	Galápago europeo	Tortuga d´aigua
R	1217	*Testudo hermanni*	Tortuga mediterránea	Tortuga mediterrànea
P	-	*Bellium bellidioides*	-	Margalida
P	-	*Blackstonia perfoliata*	Centaura amarilla	Centaura groga
P	-	*Chara sp.pl.* [18]	Carofita	-
P	-	*Crassula vaillantii*[19]	-	-
P	-	*Juncus bufonius*	-	-
P	-	*Lythrum hyssopifolia*	-	-
P	1429	*Marsilea strigosa*	Trébol de cuatro hojas peloso	Trèvol de quatre fulles
P	-	*Mentha pulegium*	Poleo	Poliol

Altres espècies importants de flora i fauna (apartat 3.3 del FND)

Grup	Nom científic	Nom comú (castellà)	Nom comú (balear)
R	*Bufo balearicus*[20]	Sapo verde	Calàpet

[17] Denominació que substitueixa *Sylvia sarda*

[18] Tot i considerar-se com espècie rellevant, no es troba referida a l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE, per la qual cosa no hauria d'estar inclosa en l'apartat 3.2 del FND, si no estar recollida en l'apartat 3.3 "Altres espècies importants de flora i fauna".

[19] Tot i considerar-se com espècie rellevant, no es troba referida a l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE, per la qual cosa no hauria d'estar inclosa en l'apartat 3.2 del FND, si no estar recollida en l'apartat 3.3 "Altres espècies importants de flora i fauna".

[20] Denominació que substitueix a *Bufo viridis balearicus.*

Grup	Nom científic	Nom comú (castellà)	Nom comú (balear)
R	*Hyla meridionalis*	Ranita meridional	Reineta
I	*Branchinecta ferox*	-	-
I	*Cyzicus grubei*	-	-
I	*Triops cancriformis*	Tortugueta	-
M	*Eptesicus serotinus*	Murciélago hortelano	Ratpenat dels graners
M	*Hypsugo savii*	Murciélago montañero	Ratpenat petita de muntaya
M	*Myotis escalerai*	Murciélago ratonero gris	-
M	*Pipistrellus kuhlii*	Murciélago de borde claro	Ratpenat de voles clares
M	*Pipistrellus pipistrellus*	Murciélago comú	Ratpenat petita comuna
M	*Plecotus austriacus*	Orejudo gris	Ratpenat orelluda
M	*Tadarida teniotis*	Murciélago rabudo	Ratpenat de coa llarga
P	*Corrigiola litoralis*	Pasacaminos	Passacamins d´areny
P	*Damasonium bourgaei*	Saeta de agua	-
P	*Exaculum pusillum*	-	-
P	*Isoetes histrix*	-	-
P	*Isoetes velatum*	Helecho juncal	-
P	*Juncus sorrentinii*	Junco	-
P	*Limonium companyonis*	-	-
P	*Myriophyllum alterniflorum*	Filigrana	-
P	*Polygonum romanum subsp. balearicum*	-	-
P	*Pulicaria vulgaris*	Hierba pulguera	Herba pucera
P	*Serapias nurrica*	-	Galls sards
P	*Teucrium scordium*	Camedrio aucático	-
P	*Trifolium micranthum*	Trébol	Trèvol
P	*Verbena supina*	Verbena rastrera	-
P	*Zannichellia obtusifolia*	-	-

El contrast de la informació recollida als FND i la informació més actualitzada disponible posa de manifest algunes diferències que seran tractades al present Pla (veure apartats 2.3. i 2.5.). Són per tant, espècies presents a les ZEC però no recollides als FND dels espais. S'aplica el mateix codi de color exposat anteriorment:

Grup[21]	Nom científic
P	*Baldellia ranunculoides*
P	*Callitriche brutia*
P	*Callitriche stagnalis*

Grup	Nom científic
P	*Phyla nodiflora*
P	*Pilularia minuta*
P	*Plantago weldenii*

[21] Grup: B=Aus, M=Mamífers, P=Plantes, R=Rèptils.

Grup[21]	Nom científic
P	*Cicendia filiformis*
P	*Crepis pusilla*
P	*Cyclamini- Quercetum ilicis*
P	*Elatine macropoda*
P	*Eleocharis palustris*
P	*Frankenia composita*
P	*Isoetes durieui*
P	*Juniperus phoenicea subsp. turbinata*
P	*Laurentia minuta*
P	*Lotus hispidus*
P	*Lotus parviflorus*
P	*Lythrum borysthenicum*
P	*Lythrum junceum*
P	*Myriophyllum alterniflorum*

Grup	Nom científic
P	*Potamogeton sp. pl.*
P	*Radiola linoides*
P	*Ranunculus baudotii*
P	*Ranunculus ophioglossifolius*
P	*Ranunculus saniculifolius*
P	*Romulea assumptionis*
P	*Scirpus cernuus*
P	*Scirpus maritimus*
P	*Scirpus tabernaemontani*
P	*Tamarix africana*
P	*Teucrium scordium subsp. scordioides*
P	*Typha angustifolia*
P	*Typha sp.*
P	*Urginea maritima*

2.2. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DELS TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

A continuació es presenta el conjunt de fitxes amb la informació relativa als hàbitats dels FND. El patró de fitxa utilitzat presenta la següent estructura i continguts:

Denominació de l'hàbitat	
Dades de localització	**Localització cartogràfica de l'hàbitat a l'àmbit del PG** Aquesta informació s'inclou amb més detall a la cartografia (Annex II). Per conèixer la cobertura que ocupa l'hàbitat a cada tessel·la de la cartografia, s'ha de consultar a la *geodatabase* que acompanya el Pla.
Superfície total (ha). Suma de la superfície per la qual s'estén l'hàbitat a la totalitat del lloc, encara que pugui estar present en cobertures inferiors al 100%. **% dins l'àmbit del PG:** Superfície relativa que representa el valor anterior pel que fa a la superfície total del lloc.	
Descripció	
Es pren com a referència la informació oficial proporcionada pel MAGRAMA [22], aquest apartat inclou una diagnosi sintètica de cada tipus d'hàbitat en relació amb els següents aspectes: · **Fisonomia / estructura i dinàmica.** · **Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió**, obtinguts a partir de la següent informació: - **Factors biòtics i abiòtics** de major significació en la definició de l'estructura, funció i dinàmica de cada tipus d'hàbitat. Si així es recull a la bibliografia consultada, també es fa referència a factors antròpics on la seva incidència o absència pot ser determinant en la conservació de l'hàbitat (ex. pasturatge, manteniment d'activitat salinera, etc.). - **Exigències ecològiques** dels diferents hàbitats, és un aspecte clau sobre el qual establir les mesures de gestió adequades que garanteixin un grau de conservació favorable de cada tipus d'hàbitat[23]. Els **factors ecològics** recollits per a cada hàbitat s'han tingut en compte en la determinació d'objectius operatius adequats per a assolir el grau de conservació favorable, així com a primera aproximació a la definició dels indicadors de seguiment (apartat 3.3 del Pla).	

[22] VV.AA., 2009. Bases ecològiques preliminars per a la conservació dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari a Espanya. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

[23] Comisió Europea, 2000. Gestió dels espacis Natura 2000. Disposicions de l'artícle 6 de la Directiva 92/43/CEE sobre hàbitats.

Denominació de l'hàbitat

Quan així ho requereixi, l'Òrgan Gestor de les ZEC haurà de completar la informació recollida en aquestes fitxes tot consultant la font de referència, per a això es recull la cita bibliogràfica a cada fitxa; en aquesta font es podrà aprofundir en la caracterització ecològica de cada hàbitat i també en els paràmetres per avaluar el seu grau de conservació.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND[24]

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global[25]
XXXX[26]	Quant s'allunya de la definició de l'hàbitat tipus segons el Manual d'Interpretació Europeu. Valors**: A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, significativa; **D**, presència no significativa.	Proporció de superfície de l'hàbitat en relació amb la superfície total que ocupi en el territori nacional de la regió biogeogràfica. Valors: **A**, 100 ≥ p> 15%; **B**, 15 ≥ p> 2%; **C**, 2 ≥ p> 0%	Grau de conservació de l'estructura i de les funcions i possibilitat de restauració. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, mitjana o reduïda	Avaluació global del valor del lloc per a la conservació del tipus de hàbitat. Valors**: A,** excel·lent; **B**, bo; **C**, significatiu.

2. Grau de conservació global

El grau de conservació es descriu com l'evolució del valor global del valor lloc per a la conservació de l'hàbitat, d'acord amb l'avaluació històrica dels FND.

Observació: L'anàlisi dels successius FND d'alguns hàbitats mostra una marcada diferència en la valoració del paràmetre *Superfície relativa* abans i després de 2004, si bé ni els FND ni els informes de l'article 17 recullen el motiu de tal variació. Les diferències recollides es podrien deure a un major coneixement dels hàbitats durant el pas del temps.

3. Pressions i amenaces

Les **pressions** són aquells factors que estan actuant actualment sobre l'àrea o que ho han fet durant el període de diagnòstic, mentre que les **amenaces** són factors que s'espera que puguin actuar al futur[27].

Les presions i amenaces a què està sotmès cada hàbitat s'han identificat a partir d'informació obtinguda sobre el territori. A cada pressió i/o amenaça se li assigna un codi estàndard definit per la Unió Europea[28]. Així mateix, en funció de la informació disponible, es precisa la seva localització en diferents emplaçaments de l'hàbitat. Les pressions es marquen amb cel·les de color vermell i les amenaces amb cel·les de color beix.

Codi UE	Descripció	Localització	
A04	Pasturatge	**Pressió**	**Amenaça**

Les pressions i amenaces i la seva afecció als factors ecològics dels hàbitats serveixen de partida per a l'establiment dels objectius operatius i les mesures de conservació, tal com es detalla en l'apartat 3 del Pla.

4. Evolució i tendència

Aquesta informació procedeix de les dades recollides en l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats, per al període 2007-2012. Les dades de tendència recollides en l'informe fan referència fonamentalment al paràmetre superfície ocupada per l'hàbitat, en el conjunt de les Illes Balears.

Aquesta informació és rellevant per a poder considerar la rellevància de l'hàbitat a la coherència de la xarxa Natura, segons estableix l'article 3 de la Directiva 92/43.

[24] Decisió d'execució de la Comisió C(2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39

[25] Aquest criteri serveix per avaluar el valor global del lloc des del punt de vista de la conservació del tipus de hàbitat considerat. Constitueix una avaluació integrada de tots els criteris anteriors. Decisió d'execució de la Comissió C(2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p.59

[26] FND editats i publicats per MAGRAMA (o antiguo MIMAM) el 2011, 2008, 2004, 2003 i 2001

[27] European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA)

[28] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)

2.2.1. Hàbitat 3120 Aigües estagnants oligotròfiques molt poc mineralitzades, amb *Isoetes* spp., en terrenys generalment arenosos de la Mediterrània occidental.

Hàbitat 3120 – Aigües estagnants oligotròfiques molt poc mineralitzades, amb *Isoetes* spp., en terrenys generalment arenosos de la Mediterrània occidental	
Localització a Penyes d´Egipte, Binigurdó, Mal Lloc segons FND	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència en l'àmbit del Pla de gestió.**

Descripció

Es tracta d'un ecosistema aquàtic pobre en carbonats que es localitza principalment en zones de substrat arenós que dóna lloc a llacs, llacunes o tolls que mantenen aigua tot l'any però que poden fluctuar molt.

Una de les característiques principals d'aquestes formacions és la oligotròfia de les seves aigües. La seva distribució es restringeix a àrees amb una litologia que està dominada per roques molt poc solubles, és a dir, que es desenvolupen en substrats preferentment silícics on l'aportació de carbonats és molt reduït, el que es tradueix en pH baixos.

L'aigua de les basses té el seu origen principal en les pluges i el vessament. Els nivells d'inundació són variables i depenen de la topografia, pluviometria, porositat del sòl, tipus de roca i impermeabilitat. La durada i període d'inundació varia molt interanualment.

Fisonomia i estructura: Aquestes formacions presenten unes comunitats vegetals anuals i perennes característiques que es desenvolupen a la primavera-estiu, formant praderies de port baix. Aquest hàbitat sol estar associat a sistemes que mantenen un balanç hídric positiu durant la major part de l'any, en què les aportacions i les minves permeten unes condicions d'inundació permanent en circumstàncies normals.

Dinàmica de la vegetació: El nivell d'aigua i la durada de la immersió condicionen la distribució i amplitud de les bandes de vegetació de les diferents comunitats: aquàtiques, amfíbies i terrestres. La persistència de les espècies característiques depèn del manteniment de fases submergides a l'hivern, que selecciona les espècies tolerants a la inundació. La vegetació segueix un cicle anual amb variacions interanuals importants en la composició específica i l'extensió espacial en funció de la intensitat i de la distribució temporal de les precipitacions.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana: La modificació de les característiques fisiogràfiques del sistema, amb excavacions, variacions del pendent o colmatació de l'estany, suposa una alteració substancial de les característiques naturals d'aquestes llacunes que modifica en gran mesura l'estructura de l'hàbitat.
La modificació de les condicions hidrològiques i els factors ecològics que les originen (rierols, tàlvegs, deus, traspuadors i altres) poden alterar l'equilibri hídric de l'hàbitat.
A més, també es pot produir una degradació per la presència d'agricultura i/o ramaderia no controlada, que altera l'entorn i les condicions de l'aigua, afavorint l'eutrofització de l'aigua per l'aportació de nutrients, la destrucció de la vegetació i l'erosió de les ribes.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES5310119 PENYES D´EGIPTE

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	A	C	A	B
2010	A	C	A	B

ES5310121 BINIGURDÓ

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	C	C	A	A
2010	C	C	A	A

ES5310122 MAL LLOC

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	A	C	A	A
2010	A	C	A	A

Hàbitat 3120 – Aigües estagnants oligotròfiques molt poc mineralitzades, amb *Isoetes* spp., en terrenys generalment arenosos de la Mediterrània occidental

2. Grau de conservació global

Segons els FND del 2011, l'avaluació global de Penyes d'Egipte és **bona** per a la conservació favorable de l'hàbitat, posseeix una representativitat i conservació excel·lent i una superfície relativa inferior al 2 %. L'avaluació global de Binigurdó és **excel•lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, posseeix una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2 % i una conservació excel·lent. L'avaluació global de Mal Lloc és **excel•lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, també posseeix una representativitat i conservació excel•lent i una superfície relativa inferior al 2 %.

No obstant això, hi ha discrepàncies entre el que s'exposa en els FND i la cartografia disponible per a aquest hàbitat als espais (MAGRAMA, 1:50.000), ja que no recull cap comunitat vegetal en l'àmbit del Pla de Gestió que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Malgrat les discrepàncies existents i atès que es proposa de manera prioritària determinar la presència o absència de l'hàbitat en l'àmbit del PG, s'han definit les pressions i/o amenaces a les basses on, segons els FND del 2011 és present l'hàbitat. Atès que l'hàbitat 3170 * és un subtipus de l'hàbitat 3120 (Veure despcripció 3170 *, apartat 2.2.3), es definiran les mateixes pressions descrites per a aquest hàbitat.

Codi UE	Descripció	Penyes d'Egipte		Binigurdó		Mal Lloc	
A04.01	Sobrepasturatge						
A04.03	Abandonament dels sistemes de pasturatge						
A07	Ús de biocides, hormones i químics						
A08	Ús de fertilitzants						
B	Silvicultura, aprofitaments forestals						
B02.02	Aclarida selectiva						
F03.01	Caça						
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones						
J01.01	Incendis						
J02.06	Extracció d'aigües superficials						
K02.02	Acumulació de matèria orgànica						
K02.03	Eutrofització (natural)						

4. Evolució i tendència

No es disposa de dades per indicar la tendència d'aquest hàbitat.

2.2.2. Hàbitat 3140 Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica.

Hàbitat 3140- Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica.	
Localització a Es Clot des Guix, Bassa de Formentera i Bassa de Sant Francesc segons FND	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència en l'àmbit del Pla de gestió.**
Descripció	

Hàbitat 3140- Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica.

Aquest hàbitat es troba en qualsevol nivell altitudinal, i és molt dependent de factors físics i químics com: la profunditat, la lluminositat, fenòmens de pol·lució, transparència, etc.

La superfície és majoritàriament rocosa, formada per petits estanys temporals o permanents, de dimensions molt reduïdes, d'aigües clares, pobres en nutrients però amb alt contingut en carbonats (aigües dures) i d'origen càrstic.

Fisonomia i estructura: Vegetació pionera heliòfila, present a les vores de llacunes o a l'interior de basses i estanys, generalment poc profunds. Les seves poblacions poden ser monoespecífiques o compostes per espècies que pertanyen a un o diversos gèneres (*Chara*). Els caròfits poden constituir els estrats més profunds formant tapissos o plaques submergides.

Dinàmica de la vegetació: Pel seu caràcter pioner, els caròfits colonitzen els medis aquàtics nous. Les poblacions pioneres poden aparèixer a les aigües mesotròfiques poc profundes i mantenir-se durant alguns anys. Més rarament persisteixen com a companyes dins d'associacions més diverses de les vores de llacunes on generalment constitueixen formes relictes d'una vegetació inicial exclusiva. La colonització integral del sòl submergit per caròfits ha de disposar d'aigües tranquil·les amb un nivell estable, superfície reduïda i amb abric.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[29]:

- Modificacions antròpiques que afavoreixen l'eutrofització i colmatació dels estanys.
- Alteració de l'escorrentia superficial que origina les condicions hidrològiques dels estanys.
- Degradació de la qualitat de les aigües per una ramaderia intensiva.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES5310120 ES CLOT DES GUIX

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**A**	**C**	**B**	**B**
2010	**A**	**C**	**B**	**B**

ES5310123 BASSA DE FORMENTERA; ES5310124 BASSA DE SANT FRANCESC

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2010	**C**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

Segons els últims FND, l'avaluació global de l'hàbitat a Es Clot des Guix és bona, té una representativitat excel·lent, una superfície relativa inferior al 2 % i una conservació bona. Tanmateix, la informació disponible més actualitzada sobre el territori apunta que la seva avaluació global **és significativa.**

L'avaluació global de les basses de Formentera i Sant Francesc és bona per a la conservació favorable de l'hàbitat, posseeixen una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2 % i una conservació bona. Tanmateix, la informació disponible més actualitzada sobre el territori apunta que la seva avaluació global **és significativa**, particularment en el cas de la Bassa de Sant Francesc, que es troba fortament antropitzada.

No obstant això, hi ha discrepàncies entre el que s'exposa en els FND i la cartografia disponible per a aquest hàbitat als espais (MAGRAMA, 1:50.000), ja que no recull cap comunitat vegetal en l'àmbit del Pla de Gestió que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Malgrat les discrepàncies existents i atès que es proposa de manera prioritària determinar la presència o absència de l'hàbitat en l'àmbit del PG, s'han definit les pressions i/o amenaces en

[29] Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. Rico, E., De La Hera, Santamans, A. C., García De Domingo, Chicote, & Gosálvez, R., 2009. 3140 Aguas oligo-mesotróficas calcáreas con vegetación de Chara spp. En: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservació de los tipuss de hàbitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 47 p.

Hàbitat 3140- Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica.

base a l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància establert en l'article 11 per als tipus d'hàbitats de l'Annex I :

		Es Clot des Guix		Bassa de Formentera		Bassa de Sant Francesc	
Codi UE	**Descripció**	Pressió	Amenaça	Pressió	Amenaça	Pressió	Amenaça
A04.01	Sobrepasturatge						
B	Selvicultura, aprofitaments forestals						
B02.02	Aclarida selectiva						
D01.02	Carreteres i autopistes						
E03	Abocaments						
G05.04	Vandalisme						
H01	Contaminació d'aigües superficials						
H02	Contaminació d'aigües subterrànies						
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones						
J02.06	Extracció d'aigües superficials						
J02.11	Dipòsits de materials d'excavació						
K01.03	Dessecació						
K02.02	Acumulació de matèria orgànica						
K02.03	Eutrofització (natural)						
K05.01	Disminució de la fecunditat / depressió genètica en animals (endogàmia)						

4. Evolució i tendència

Les dades recollides en l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012 posen de manifest la **tendència decreixent** de l'hàbitat a curt i llarg termini. Les nombroses caròfites que composen aquest hàbitat estan sovint en situació de raresa i de vulnerabilitat, quan no han desaparegut.

Aquesta tendència es deu al fet que l'hàbitat és molt dependent de les propietats químiques i físiques de l'aigua: transparència, composició química, grau d'eutròfia, etc., I així mateix, també és molt sensible a les actuacions antròpiques sobre l'hàbitat o zones adjacents (*i.e.* canvis en la regulació dels nivells d'aigua, drenatge, dessecació, o bé, l'acció de determinats agents de pol·lució d'aigua com adobs i herbicides que augmenten la concentració de nutrients i disminueixen la transparència de l'aigua).

2.2.3. Hàbitat 3170* Basses i Estanys temporals mediterranis

Hàbitat 3170* - Basses i Estanys temporals mediterranis

Localització a Basses de la marina de Llucmajor, Binigafull, Es Molinet, Biniatrum, Ses Pallises, Torre Llafuda, Penyes D´Egipte, Es Clot des Guix, Binigurdó, Mal Lloc, Bassa de Formentera, Bassa de Sant Francesc

Superfície total (ha)	**Mallorca**
2,60	
% dins l'àmbit del PG	**Formentera**
1,1	
Menorca	
Descripció	

Hàbitat 3170* - Basses i Estanys temporals mediterranis

Dins del grup 31 Aigües continentals retingudes - Ecosistemes lenítics, alguns tipus d'hàbitat són subtipus d'altres. Així, el tipus d'hàbitat prioritari d'interès comunitari 3170 * és, segons la definició del Manual d'Interpretació d'Hàbitats (EC-DGE, 2007), un subtipus del tipus d'hàbitat 3120[30] (descrit en l'apartat 2.2.1). Per tant, aquells països que com Espanya declarin tenir present el tipus d'hàbitat 3170 * al seu territori no poden considerar que el 3120 no ho està.

Les basses o estanys temporals mediterranis ocupen depressions sovint endorreiques i desiguals respecte a la durada i a la mida, encara que generalment són de petites dimensions i amb una profunditat que no supera els 50 cm. Es disposen sobre terreny pla i impermeable i es formen com a conseqüència dels processos de dissolució de roques calcàries. Presenten un notable caràcter heliòfil.

La gran variabilitat temporal de les condicions de submersió (durada i periodicitat) i la qualitat del sòl (pH i contingut químic) són els caràcters més destacables de la seva ecologia. En general són d'aigües no salines (el contingut de sals determina l'exclusió de les llacunes salines dins d'aquest hàbitat), encara que dins d'aquest hàbitat poden prosperar comunitats de l'aliança *Heleochloion*, de preferència moderadament halòfila, quan el substrat de les llacunes temporals és lleugerament salí. El cicle anual complet (fases aquàtica, de dessecació i terrestre) no es realitzen necessàriament de la mateixa manera a tots els llocs, ni tampoc cada any i depenen de les condicions climàtiques de la temporada i de les particularitats locals.

L'aigua de les basses té el seu origen principal en les pluges i el vessament. Els nivells d'inundació són variables i depenen de la topografia, pluviometria, porositat del sòl, tipus de roca i la seva impermeabilitat. La durada i període d'inundació varia molt interanualment. Normalment es troben inundades durant l'hivern i la primavera i tendeixen a assecar-se a l'estiu.

Aquest hàbitat permet l'existència de la important comunitat de crustacis entre els quals trobem els grans Braquiòpodes, tot destacant els Ordres Nostraceos (*Branchinecta ferox, Branchipus schaefferi, Chirocephalus diaphanus*) Concostraceos (*Cyzicus grubei, Leptestheria mayeti*), Notostraceos (*Triops cancriformis*) i Cladòcers (*Daphnia sp, Ceriodaphnia laticaudata*, etc.). També trobem Copèpodes com *Metadiaptomus chevreuxi o Neolovenula alluaudi*. A més, habiten a les basses temporals altres invertebrats com ara Insectes, Platihelmints, Oligoquets o *Hirudineosptomus chevreuxi* o *Neolovenula alluaudi*

Entre els vertebrats, destaca *Bufo balearicus*, existint una associació exclusiva o gairebé exclusiva en el cas d'aquesta última espècie. Però també, en aquest hàbitat es reprodueixen *Hyla meridionalis i Emys orbicularis*, entre d'altres, i hi ha espècies que l'utilitzen amb diferents finalitats, com ara *Natrix maura, Testudo hermanni, Anas platyrhynchos, Gallinula chloropus, Milvus milvus, Hieraetus pennatus, Atelerix algirus, Oryctolagus cuniculus*, etc.

Fisonomia i estructura: Les comunitats vegetals corresponen a pastures baixes, obertes, denses (només a nivell de plantes petites), amb plantes suculentes, estacionalment submergides i dominades per teròfits, hemicriptòfits i geòfits. L'espectre biogeogràfic del *Isoetion* està caracteritzat per la freqüència d'espècies mediterrànies. En general, la riquesa específica de les comunitats del *Isoetion* segueix un gradient espacial que es basa en tres zonacions, les quals poden ser diferenciades en funció de la profunditat i de la durada de la inundació dels embassaments:

- La zona central es caracteritza per una baixa riquesa específica i pel predomini dels hidròfits i l'ocasional presència d'amfibis. Les espècies més abundants solen ser *Callitriche* (principalment *C. brutia*), *Ranunculus* i *Chara*, rarament acompanyades de *Zannichellia* (localitats d'aigües una mica salabroses; profunditat 10-40 cm). A zones menys profundes (0-20 cm), es troben espècies amfibies com *Isoetes vetllat, Ranunculus, Pilularia minuta, Marsilea strigosa*, i hidròfits com *Lythrum borystenicum*.

- A les vores, els rierols o a les petites depressions humides, la riquesa específica s'eleva en particular per l'addició d'espècies terrestres, anuals o geòfits, com *Isoetes durieui, I. histrix, Juncus, Cicendia filiformis, Ophioglossum lusitanicum, Lotus angustissimus*, etc.

- Zona exterior (fora de la bassa) sovint amb un sòl de textura diversa, sorrenc on creixen estepes i màquies amb ericàcies i pastures de *Helianthemion guttata* o argilós, sovint amb pastures d'*Allietum chamaemolyi*.

Dinàmica de la vegetació: El nivell d'aigua i la durada de la immersió condicionen la distribució i amplitud de les bandes de vegetació de les diferents comunitats: aquàtiques, amfíbies i terrestres. La persistència de les espècies característiques depèn del manteniment de fases submergides a l'hivern, que selecciona les espècies tolerants a la inundació. La vegetació segueix un cicle anual amb variacions interanuals importants en la composició específica i l'extensió espacial en funció de la intensitat i de la distribució temporal de les precipitacions.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[31]: La modificació de les característiques fisiogràfiques del sistema, amb excavacions, variacions del pendent o la colmatació de l'estany, suposa una alteració substancial de les característiques naturals d'aquestes llacunes que modifica en gran mesura l'estructura de l'hàbitat. Els canvis d'ús presents al territori també poden influir de manera substancial sobre els factors ecològics propis de la dinàmica natural de l'hàbitat.

A més la ramaderia intensiva afavoreix l'eutrofització i la degradació de la qualitat de les aigües.

---

[30] Camacho, A. i Toro, M. 2009. Tipuss de hàbitats de agua dulce. A *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hàbitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

[31] Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. M, Rico, E., de la Hera, A., Santamans, A. C., García de Domingo, A., Chicote, A. & Gosálvez, R.U., 2009. 3170* Lagunas y charcas temporales mediterráneas (*). En *Bases ecológicas preliminares para la conservació de los tipuss de hàbitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 87 p

Hàbitat 3170* - Basses i Estanys temporals mediterranis				
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc				
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
ES5310037 BASSES DE LA MARINA DE LLUCMAJOR				
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**
2008	**Absent**	**Absent**	**Absent**	**Absent**
2005	**Absent**	**Absent**	**Absent**	**Absent**
2003	**Absent**	**Absent**	**Absent**	**Absent**
2002	**Absent**	**Absent**	**Absent**	**Absent**
2001	**Absent**	**Absent**	**Absent**	**Absent**
ES5310114 BINIGAFULL				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**B**	**C**
2010	**C**	**C**	**B**	**C**
ES5310115 ES MOLINET				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**C**	**C**
2010	**C**	**C**	**C**	**C**
ES5310116 BINIATRUM				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2010	**C**	**C**	**B**	**B**
ES5310117 SES PALLISES; ES5310121 BINIGURDÓ				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2010	**C**	**C**	**A**	**A**
ES53101118 TORRE LLAFUDA; ES5310119 PENYES D´EGIPTE; ES5310122 MAL LLOC				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**A**	**C**	**A**	**A**

Hàbitat 3170* - Basses i Estanys temporals mediterranis				
2010	**A**	**C**	**A**	**A**
ES5310120 ES CLOT DES GUIX				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**A**	**C**	**B**	**B**
2010	**A**	**C**	**B**	**B**
ES5310123 BASSA DE FORMENTERA; ES5310124 BASSA DE SANT FRANCESC				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de les basses de la marina de Llucmajor, bassa de Formentera i bassa de Sant Francesc és bona per a la conservació favorable de l'hàbitat, amb una representativitat i conservació bona i una superfície relativa de l'hàbitat inferior al 2%.

No obstant això, respecte a la bassa de Sant Francesc hi ha discrepàncies entre la informació dels FND i la cartografia disponible (MAGRAMA, 1:50.000), ja que no recull cap comunitat vegetal que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de la ZEC, així com el seu grau de conservació.

L'avaluació global de Binigafull és **significativa** per a la conservació favorable de l'hàbitat, amb una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2% i un grau de conservació bo.

L'avaluació global d'Es Molinet és **significativa** per a la conservació favorable de l'hàbitat, amb una representativitat i conservació significativa i una superfície relativa inferior al 2%.

L'avaluació global de Biniatrum és **bona** per a la conservació favorable de l'hàbitat, amb una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2%, i un grau de conservació bo.

L'avaluació global de Ses Pallises i Binigurdó és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, amb una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2% i una conservació excel·lent.

L'avaluació global de Torre Llafuda, Penyes d'Egipte i Mal Lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, amb una representativitat i conservació excel·lent i una superfície relativa inferior al 2%.

L'avaluació global d'Es Clot des Guix és **bona** per a la conservació favorable de l'hàbitat, amb una representativitat excel·lent, una superfície relativa inferior al 2% i una conservació bona.

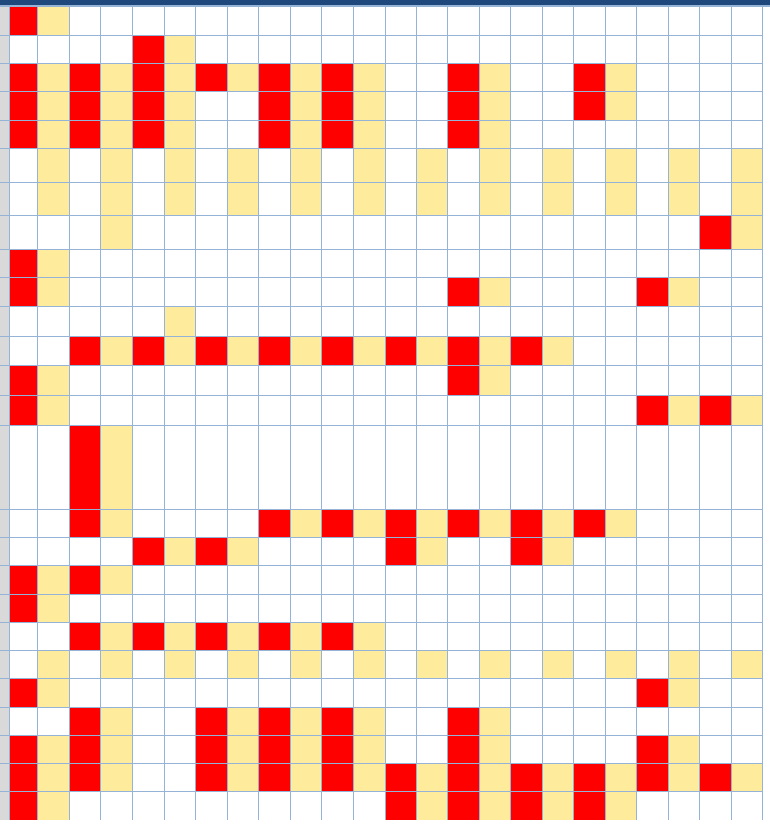
En general l'avaluació global de les ZEC per a la conservació favorable de l'hàbitat a Mallorca i Menorca varia de **significativa a excel·lent** en funció de les característiques de cada LIC. El que sí predomina en tots els LIC és que tenen una superfície relativa de l'hàbitat inferior al 2%.

3. Pressions i amenaces

Les presions i amenaces han estat extretes de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per als tipus d'hàbitats de l'Annex I, així com de la informació més actualitzada disponible.

Codi UE	Descripció	037	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124
A01	Cultiu												
A04.01	Sobrepasturatge												
A04.03	Abandonament dels sistemes de pasturatge												
A05	Ramaderia i cria d'animals (sense												

Hàbitat 3170* - Basses i Estanys temporals mediterranis

	pasturatge)	
A06.04	Abandonament de conreus	
A07	Ús de biocides, hormones i químics	
A08	Ús de fertilitzants	
A09	Reg	
B	Selvicultura, aprofitaments forestals	
B02.02	Aclarida selectiva	
D01.02	Carreteres i autopistes	
E01.03	Urbanització dispersa	
E03	Abocaments	
E04	Estructures, construccions en el paisatge	
F03.01	Caça	
G	Intrusions i pertorbacions humanes	
G05.04	Vandalisme	
H01.05	Contaminació difusa de les aigües superficials a causa de les activitats agrícoles i forestals	
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones	
J01.01	Incendis	
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.	
J02.02	Eliminació de sediments	
J02.05	Modificac. del funcionament hidrològic	
J02.06	Extracció d'aigües superficials	
J02.11	Dipòsits de materials d'excavació	
K01.02	Colmatació	
K01.03	Dessecació	
K02.02	Acumulació de matèria orgànica	
K02.03	Eutrofització (natural)	

Llegenda:

037 Basses de la marina de Llucmajor; 114 Binigafull; 115 Es Molinet; 116 Biniatrum; 117 Ses Pallises; 118 Torre Llafuda; 119 Penyes D´Egipte; 120 Es Clot des Guix; 121 Binigurdó; 122 Mal Lloc; 123 Bassa de Formentera; 124 Bassa de Sant Francesc.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides en l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012 posen de manifest la **tendència estable** de l'hàbitat. La superfície que ocupa també s'apunta com a estable a curt i llarg termini.

La raresa, la reduïda extensió d'aquests hàbitats (de l'ordre d'unes poques hectàrees a les Illes Balears) i la seva variabilitat fa que tots els seus estats s'hagin de conservar. Tant l'abandonament de determinades activitats, com els canvis en la modalitat d'ús, condueixen a la seva degradació, ex.: Les modificacions hidràuliques per dessecació-drenatge o, per contra, per addició d'aigua, són reversibles, però les possibilitats de restauració de l'hàbitat i de la seva composició florística és escassa; el desenvolupament anormal de la vegetació arbustiva o arbòria de l'entorn provoca d'una banda la disminució de la lluminositat i d'altra l'acumulació de restes orgàniques que canvien les característiques químiques i físiques dels sòls i l'aigua; etc.

2.2.4. Hàbitat 4030 Bruguerars secs europeus

Hàbitat 4030 – Bruguerars secs europeus

Localització a Ses Pallises, Penyes d´Egipte, Binigurdó

Hàbitat 4030 – Bruguerars secs europeus	
Superfície total (ha)	**Ferreries**
9,67	
% dins l'àmbit del PG	**Es Mercadal**
3,5	

Descripció

Són formacions arbustives que es troben sobre sòls àcids o descarbonatats de textura sorrenca o franc sorrenc i pobres en nutrients. La majoria dels bruguerars que constitueixen aquest tipus d'hàbitat es caracteritzen per una pobresa de l'estrat herbaci. En general no toleren la presència d'un període marcat de sequera estival ni d'un hivern cru amb gelades freqüents. Requereixen nivells elevats de lluminositat.

Fisonomia o estructura: Són formacions arbustives, sovint denses, de talla mitjana o baixa i espècies de bruc, argelaga, estepes com a espècies dominants. Les espècies vegetals que conformen aquest hàbitat són heliòfiles, i es caracteritza per l'absència de cobertura arbòria o presència d'una cobertura arbòria molt escassa que garanteixi uns nivells elevats de lluminositat.

Dinàmica: Els processos successionals d'aquestes formacions estan dominats per les condicions pluviomètriques, de lluminositat i règim de pertorbacions antròpiques: toleren períodes estivals de sequera encara que no molt perllongats ni extrems, requereixen nivells elevats de lluminositat, de manera que s'associen a paisatges oberts desproveïts de coberta arbòria o amb una presència d'arbres escassa, i estan associats a la presència recurrent d'incendis forestals. Aquesta associació amb el foc sembla ser anterior a la presència de l'home en aquests ecosistemes i es tradueix no només en què siguin resistents als incendis forestals, sinó que la majoria de les seves espècies depenen de l'acció del foc per completar el seu cicle vital.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[32]: La majoria dels bruguerars que conformen aquest hàbitat estan estretament associats a la presència recurrent d'incendis forestals, i són molt sensibles a la pertorbació antròpica: repoblament, frega excessiva i sobrepasturatge després d'un incendi.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES5310117 SES PALLISES; ES5310121 BINIGURDÓ

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**D**	**-**	**-**	**-**
2010	**D**	**-**	**-**	**-**

ES5310119 PENYES D´EGIPTE

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2010	**C**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

La presència de l'hàbitat a Ses Pallises i a Binigurdó és **no significativa.** L'avaluació global de la ZEC de Penyes d'Egipte per a la conservació favorable de l'hàbitat és **excel·lent**, posseeix una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2% i una conservació excel·lent.

Tot i això, hi ha discrepàncies entre l'exposat en els FND de Penyes d'Egipte i la cartografia disponible (MAGRAMA, 1:50.000), ja que no recull cap comunitat vegetal que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de la ZEC, així com el seu grau de conservació.

[32] Ojeda, F., 2009. 4030 Brezales secos europeos En: VV.AA., Bases ecològiques preliminars per a la conservació dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari a Espanya. M. de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. 66 pp.

Hàbitat 4030 – Bruguerars secs europeus

3. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces han estat extretes de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per als hàbitats de l'Annex I de la Directiva Hàbitats, per a l'hàbitat 4030, del document de Bases Ecològiques i de la informació més actualitzada disponible.

Malgrat les discrepàncies existents i atès que es proposa de manera prioritària determinar la presència o absència de l'hàbitat a Penyes d'Egipte, s'han definit les pressions i/o amenaces també en aquesta bassa.

		Ses Pallises		Penyes d´Egipte		Binigurdó	
Codi UE	**Descripció**	Pressió	Amenaça	Pressió	Amenaça	Pressió	Amenaça
A01	Cultiu						
E01.02	Urbanització discontínua						
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats						
J01.01	Incendis						
K02.02	Acumulació de matèria orgànica						

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la tendència **estable** d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.5. Hàbitat 5210 Brolles arborescents de *Juniperus spp*.

Hàbitat 5210 – Brolles arborescents de *Juniperus spp*.

Localització a la Bassa de Formentera i la Bassa de Sant Francesc segons FND	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència en l'àmbit del Pla de gestió.**

Descripció

Aquest hàbitat es caracteritza per la presència de matolls perennes escleròfils mediterranis i submediterranis organitzats al voltant de ginebres i/o savines arborescents (*Juniperus* spp.). Posseeix un alt valor estètic, paisatgístic i ecològic.

Fisonomia/estructura: Matolls desenvolupats sota clima mediterrani en substrats poc favorables (rocosos, sorres, etc.). Els savinars i ginebrons arborescents de l'illa de Formentera es troben a la zona planera o a les proximitats d'antics camps de cultiu en els quals el pendent és més aviat reduït o fins i tot nul·la. Encara que la seva distribució és més freqüent sobre sòls calcaris, totes les espècies són tolerants a qualsevol tipus de sòl. A més, aquests sòls solen ser sòls esquelètics, poc profunds i amb abundància de roca.

Dinàmica de la vegetació: Són formacions obertes on predominen grans exemplars arbustius de *Juniperus*, i els espais entre aquests individus estan ocupats per matoll baix, com són les formacions de lleguminoses i labiades, coscollars, bruguerars, estepars i matolls de cistàcies, etc.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[33]:

- Pertorbacions d'origen antròpic com ara incendis, desbrossaments, obertura de camins.
- La caça i les activitats recreatives sorolloses poden afectar també la presència d'aus dispersores de llavors, impactant negativament a la biologia de les espècies.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES5310123 BASSA DE FORMENTERA; ES5310124 BASSA DE SANT FRANCESC

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global

[33] Montesinos, D & Garía, D., 2009. 5210 Formaciones de *Juniperus communis* en brezales o pastizales calcáreos. En: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservació de los tipuss de hàbitat de interés comunitario en España. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. 52 pp.

Hàbitat 5210 – Brolles arborescents de *Juniperus spp.*				
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de les ZEC per a la conservació favorable de l'hàbitat és **bona**, també la representativitat i la conservació són bones tot i que tenen una superfície relativa inferior al 2%.
No obstant això, hi ha discrepàncies entre el que s'exposa als FND i la cartografia disponible per a aquest hàbitat als espais (MAGRAMA, 1:50.000), ja que no recull cap comunitat vegetal en l'àmbit del Pla de Gestió que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això, es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Malgrat les discrepàncies existents i atès que es proposa de manera prioritària determinar la presència o absència de l'hàbitat en l'àmbit del PG, s'han definit les pressions i/o amenaces en base a l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància establert en l'article 11 per als tipus d'hàbitats de l'Annex I i del document de Bases Ecològiques

		Bassa de Formentera		Bassa de Sant Francesc	
Codi UE	**Descripció**	Pressió	Amenaça	Pressió	Amenaça
D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.				
E01.03	Urbanització dispersa				
F03.01	Caça				
G01.08	Altres esports a l'aire lliure i activitats d'oci i recreatives				
G02.04	Circuits i pistes				
K04.03	Introducció de malalties (patògens microbians)				
K05.02	Disminució de la fecunditat / depressió genètica en plantes				

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la tendència **estable** d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.6. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*
Localització a Basses de la marina de Llucmajor, Es Molinet, Biniatrum, Es Clot des Guix, Mal Lloc i Bassa de Sant Francesc
Superfície total (ha)
1,39
% dins l'àmbit del PG
0,5

Descripció

Es tracta de pasturatges xeròfils mediterranis, generalment oberts, dominats per gramínies vivaces i petites plantes anuals, entre les quals es desenvolupen altres teròfits, hemicriptòfits i

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*

especialment geòfits, que contenen una elevada diversitat. Es desenvolupen sobre substrats calcaris mitjanament profunds i fins i tot superficialment pedregosos, tot suportant una hidromòrfia molt temporal.

Fisonomia/estructura: Aquest hàbitat comprèn pastures dominades per espècies anuals amb un desenvolupament interanual molt variable a causa del clima i de l'actuació antròpica. També inclou una sèrie de pastures pioneres i esclarissats dominats per petites plantes anuals de desenvolupament primaveral fugaç, que ocupen principalment sòls esquelètics i erosionats de calcàries i margues; no obstant això, algunes comunitats també es desenvolupen sobre els guixos.

Dinàmica de la vegetació: Es tracta de pastures amb una gran diversitat específica. Aquestes pastures cobreixen les clarianes de les brolles; freqüentment estan en contacte amb comunitats ruderals. A més, constitueixen una interessant font d'aliment per al manteniment de la fauna de mamífers i aus. Si es disminueix la presió del pasturatge sobre d'ells, en àrees amb sòls no esquelètics, ràpidament són substituïts per bruguerars, brolles, timonedes i matolls.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[34]: Aquests factors estan relacionats amb el canvi de l'ús pascícola, ja que algunes comunitats vegetals són mantingudes per l'home o per al bestiar; també influeix el pasturatge i trepig dels animals i més de totes aquelles conseqüències que poden comportar aquestes accions (*i.e.* canvis en la composició florística, nutrició del sòl, introducció d'espècies nitròfiles, etc.).

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES5310037 BASSES DE LA MARINA DE LLUCMAJOR

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2010	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2005	**C**	**C**	**A**	**A**
2003	**C**	**A**	**A**	**A**
2002	**C**	**A**	**A**	**A**
2001	**C**	**A**	**A**	**A**

ES5310115 ES MOLINET

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2010	**C**	**C**	**B**	**B**

ES5310116 BINIATRUM; ES5310124 BASSA DE SANT FRANCESC

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**

[34] Ríos, S. & Salvador, F., 2009. 6220 Pastizales xerofíticos mediterráneos de vivaces y anuales. En: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservació de los tipuss de hàbitat de interés comunitario en España. Dirección General de Medio Natural y Política Forestal, Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. 88 pp.

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*				
2010	**C**	**C**	**A**	**A**
ES5310120 ES CLOT DES GUIX; ES5310122 MAL LLOC				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

D'acord amb els FND, l'avaluació global de les Basses de la marina de Llucmajor i Biniatrum és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, posseeixen una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2% i una conservació excel·lent. En el cas de les Basses de Llucmajor, si s'estudien les avaluacions des de l'any 2001 es pot veure com la superfície ocupada per aquest hàbitat ha passat d'estar entre el 15 i el 100% en els anys 2001, 2002 i 2003 a ser inferior al 2% a partir de l'any 2005. Així mateix, si bé el FND de la Bassa de Sant Francesc recull una avaluació global de l'hàbitat en grau excel·lent, la informació més recent indica que el seu grau és inferior, probablement **bona**.
L'avaluació global d'Es Molinet és **bona** per a la conservació favorable de l'hàbitat, posseeix una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2% i una conservació bona.
L'avaluació global d'Es Clot des Guix i Mal Lloc és **bona** per a la conservació favorable de l'hàbitat, posseeixen una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2% i una conservació bona.

No obstant això, hi ha discrepàncies entre el que s'exposa als FND i la cartografia disponible per a aquest hàbitat als espais (MAGRAMA, 1:50.000), ja que, excepte a les Basses de la marina de Llucmajor, no recull cap comunitat vegetal en les ZEC que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això, es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació

3. Pressions i amenaces

Les pressions i/o amenaces s'han definit en base a l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per als tipus d'hàbitats de l'Annex I, del document de Bases Ecològiques i de la informació més actualitzada disponible.

Malgrat les discrepàncies existents i atès que es proposa de manera prioritària determinar la presència o absència de l'hàbitat a les basses d'Es Molinet, Biniatrum, Es Clot des Guix, Mal Lloc i la Bassa de Sant Francesc, s'han definit també els factors de pressió i amenaça en aquestes ZEC:

Codi UE	Descripció	Basses de marina de Llucmajor		Es Molinet		Biniatrum		Es Clot des Guix		Mal Lloc		Bassa de Sant Francesc	
A04.03	Abandonament dels sistemes de pasturatge												
B	Selvicultura, aprofitaments forestals												
D01	Carreteres, camins, etc.												
E01	Zones urbanitzades												
E03	Abocaments												
E04	Estructures, construccions en el paisatge												
J01.01	Incendis												

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012 indiquen una tendència **desconeguda** per a aquest tipus d'hàbitat.

2.2.7. Hàbitat 8220 Pendents rocallosos silicis amb vegetació casmofítica

Hàbitat 8220 – Pendents rocallosos silicis amb vegetació casmofítica

Hàbitat 8220 – Pendents rocallosos silicis amb vegetació casmofítica	
Localització a Penyes d´Egipte i Binigurdó segons FND	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència en l'àmbit del Pla de gestió.**

Descripció[35]

Es tracta d'un tipus d'hàbitat present en zones amb roques silícies on la vegetació, principalment perenne, ocupa les cavitats i fissures que contenen de vegades una mica de substrat.

Fisonomia/estructura: La variació en la composició florística es deu a diferències en l'altitud, exposició, disponibilitat d'humitat o naturalesa de la roca. Es tracta de comunitats d'escassa cobertura, amb poques espècies a cada localització però molt riques en endemismes.

Dinàmica de la vegetació: La vegetació d'aquest hàbitat es desenvolupa a les esquerdes, fissures i superfícies de descamació i alteració incipient dels roquissars.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana: És un hàbitat amb una estructura i funcions que depenen gairebé exclusivament d'aspectes climàtics, geomorfològics, litològics. La dinàmica dels despreniments rocosos es pot veure modificada per la intervenció humana.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES5310119 PENYES D´EGIPTE

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**D**	**-**	**-**	**-**
2010	**D**	**-**	**-**	**-**

ES5310121 BINIGURDÓ

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2010	**C**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

Segons el FND l'avaluació global de Binigurdó per a la conservació favorable de l'hàbitat és **excel·lent,** posseeix una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2% i una conservació excel·lent. La presència de l'hàbitat a Penyes d'Egipte és **no significativa**.

No obstant això, hi ha discrepàncies entre el que s'exposa en els FND i la cartografia disponible (MAGRAMA, 1:50.000), ja que no recull cap comunitat vegetal en l'àmbit del Pla de Gestió que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això, es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Malgrat les discrepàncies existents i atès que es proposa de manera prioritària determinar la presència o absència de l'hàbitat en l'àmbit del PG, s'han definit les pressions i/o amenaces en base a l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància establert en l'article 11 per als hàbitat de l'Annex I de la Directiva Hàbitats i al document de Bases Ecològiques:

		Penyes d´Egipte		Binigurdó	
Codi UE	**Descripció**	Pressió	Amenaça	Pressió	Amenaça
G01.04	Muntanyisme, escalada i espeleologia				

[35] Pérez-Alberti, A. & López-Bedoya, J., 2009. 8220 Laderas y salientes rocosos silíceos con vegetación casmofítica. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservació de los tipuss de hàbitat de interés comunitario en España*. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. 30 pp.

Hàbitat 8220 – Pendents rocallosos silicis amb vegetació casmofítica							
	J01.01	Incendis					
	K01.01	Erosió					

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la tendència **estable** d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.8. Hàbitat 9320 Boscos *d'Olea i Ceratonia*

Hàbitat 9320 - Boscos *d'Olea i Ceratonia*	
Localització a Torre Llafuda, Es Clot des Guix, Mal Lloc	
Superfície total (ha)	
0,46	
% dins l'àmbit del PG	
0,17	

Descripció

Són formacions arbustives altes termòfiles, dominades per l'ullastre (*Olea europaea var. Sylvestris*) i se situen sobre sòls rocosos hídricament desfavorables.

Fisonomia o estructura: Aquest tipus d'hàbitat es mostra fragmentat, immers en matrius d'hàbitat antropogènic, en contacte amb formacions de major port (alzinars, pinedes). Els elements termòfils acompanyants habituals són *Myrtus communis, Pistacia lentiscus, Rhamnus oleoides, Asparagus albus, Whitania frutescens*, etc.

Dinàmica: Els processos successionals d'aquestes formacions estan dominats per les condicions pluviomètriques i règim de pertorbacions: presenta una gran capacitat de recuperació davant de les pertorbacions d'alta intensitat (incendis, tales); però són molt més nocives les pressions recurrents, tot i que siguin d'una intensitat moderada, com pot ser l'esporgada i trepig continu. La principal circumstància de la dinàmica de regeneració local d'aquestes formacions (particularment de l'ullastre) és l'establiment de les plàntules: només el 5-10% de les llavors plàntules emergides superen el primer estiu; un cop superat i adquirit la síndrome de esclerofil·lia, els juvenils d'ullastre tenen probabilitats d'establiment al voltant d'un 70%.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[36]**:**

L'activitat ramadera determina l'estructura i, probablement molts aspectes de la funció i dinàmica de la formació. Són clau les interaccions amb animals (arbres i arbustos de dispersió zoócora-principalment per aus però també per ungulats i mamifers carnívors-) i les interaccions de facilitació-inhibició entre espècies vegetals llenyoses per a l'establiment dels elements arboris, en particular, l'ullastre i el llentiscle.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES5310118 TORRE LLAFUDA; ES5310122 MAL LLOC

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**D**	**-**	**-**	**-**

[36] Rey, P.J., Alcántara, J.M. & Fernández, J.M., 2009. 9320 Bosques de *Olea* y *Ceratonia*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservació de los tipuss de hàbitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 66 p.

Hàbitat 9320 - Boscos *d'Olea i Ceratonia*				
2010	**D**	**-**	**-**	**-**
ES5310120 ES CLOT DES GUIX				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2010	**C**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global d'Es Clot des Guix és **bona** per a la conservació favorable de l'hàbitat, amb una representativitat significativa, una superfície relativa de l'hàbitat inferior al 2% i una conservació bona, tot destacant que a Torre Llafuda i Mal Lloc l'hàbitat és **no significatiu**.
No obstant això, hi ha discrepàncies entre el que s'exposa en els FND i la cartografia disponible (MAGRAMA, 1:50.000), ja que, a excepció d'Es Clot des Guix, no es recull cap comunitat vegetal en l'àmbit del Pla de Gestió que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.

3. Prsesions i amenaces

Les pressions i/o amenaces s'han definit en base a l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per als tipus d'hàbitats de l'Annex I i de la informació més actualitzada disponible.

Malgrat les discrepàncies existents i atès que es proposa de manera prioritària determinar la presència o absència de l'hàbitat a les basses de Torre Llafuda i Mal Lloc, s'han definit també els factors de pressió i amenaça en aquestes ZEC:

		Torre Llafuda		**Es Clot des Guix**		**Mal Lloc**	
Codi UE	**Descripció**	Pressió	Amenaça	Pressió	Amenaça	Pressió	Amenaça
A01	Cultiu						
A04.01	Sobrepasturatge						
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes						
J01.01	Incendis						
K04.03	Introducció de malalties (patògens microbians)						

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència de creixement** en superfície de l'hàbitat a curt termini.

2.2.9. Hàbitat 9340 Boscos de *Quercus ilex i Quercus rotundifolia*

Hàbitat 9340 - Boscos de *Quercus ilex i Quercus rotundifolia*
Localització a Biniatrum, Torre Llafuda, Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix, Binigurdó
Superfície total (ha)
5,00
% dins l'àmbit del PG
1,81

Hàbitat 9340 - Boscos de *Quercus ilex i Quercus rotundifolia*

Descripció

És un hàbitat meso-supramediterrani, sec-subhumit, que pot aparèixer al pis termomediterrani baix, ombrotipus semiàrid en condicions de compensació edàfica.

Fisonomia i estructura: Boscos amb predominança de *Quercus ilex*, propis dels territoris mesomediterranis amb ombroclima sec, relativament oberts a conseqüència de la intervenció humana. Quan l'alzinar està poc alterat presenta un sotabosc format per un estrat arbustiu abundant; també es poden trobar lianes, però l'estrat herbaci és escàs.

Dinàmica: com la d'altres tipus de boscos i matollars mediterranis, està molt controlada per la irregularitat de les precipitacions i pel règim de pertorbacions. En boscos no gestionats, la mort de branques gruixudes i de troncs genera una acumulació considerable de fusta gruixuda morta que es descomposa tot servint d'aliment o refugi a gran varietat d'organismes, molts especialitzats en utilitzar-ho com a recurs tròfic (organismes saproxílics, entre els quals, fongs i insectes).

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana:

- L'abandonament de l'explotació forestal, com és l'extracció de llenya, la desaparició de la ramaderia extensiva, etc. propicia el desenvolupament de muntanya baixa, això limita el desenvolupament d'altres espècies i la presència de fauna, augmentant la vulnerabilitat a les malalties i provocant una major competència pels recursos.
- Les pràctiques agrícoles limiten l'extensió de l'hàbitat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES5310116 BINIATRUM; ES5310118 TORRE LLAFUDA

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	D	-	-	-
2010	D	-	-	-

ES5310119 PENYES D'EGIPTE

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	C	C	A	B
2010	C	C	A	B

ES5310120 ES CLOT DES GUIX; ES5310121 BINIGURDÓ

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	C	C	B	B
2010	C	C	B	B

2. Grau de conservació global

Segons els FND del 2011, la presència del l'hàbitat en Biniatrum i a Torre Llafuda és **no significativa**. L'avaluació global del l'hàbitat a Penyes d'Egipte és **bona**, té una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2% i un grau de conservació excel·lent. L'avaluació global del l'hàbitat a Es Clot des Guix i Binigurdó és **bona**, tenen una representativitat significativa, una superfície relativa inferior al 2% i un grau de conservació bo. A Biniatrum i Torre Llafuda, on l l'hàbitat és **no significatiu**.
No obstant això, hi ha discrepàncies entre el que s'exposa en els FND i la cartografia disponible (MAGRAMA, 1:50.000), ja que, a excepció d'Es Clot des Guix, no recull cap comunitat vegetal en l'àmbit del Pla de Gestió que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Hàbitat 9340 - Boscos de *Quercus ilex i Quercus rotundifolia*

Les pressions i/o amenaces s'han definit en base a l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per als tipus d'hàbitats de l'Annex I i la informació més actualitzada disponible.

Malgrat les discrepàncies existents i atès que es proposa de manera prioritària determinar la presència o absència de l'hàbitat a les basses de Biniatrum, Torre Llafud, Penyes d'Egipte i Binigurdó, s'han definit també els factors de pressió i amenaça en aquestes ZEC:

		Biniatrum		Torre Llafuda		Penyes d´Egipte		Es Clot des Guix		Binigurdó	
Codi UE	**Descripció**	Pr.	Am.	Pr.	Am.	Pr.	Am.	Pr.	Am.	Pr.	Am.
A01	Cultiu										
B02.02	Aclarida forestal										
D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.										
F03.01	Caça										
J01.01	Incendis										
K04.03	Introducció de malalties (patògens microbians)										
K04.05	Danys per herbívors										

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012 posen de manifest la **tendència decreixent** de l'hàbitat.

2.3. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES D'INTERÉS COMUNITARI

2.3.1. Introducció

Tot i que segons l'article 6.1 de la Directiva 92/43 s'hauran d'establir mesures "*que respondan a las exigencias ecológicas de los tipos de hábitats naturales del Anexo I y de las especies del Anexo II presentes en los lugares*", la Comissió Europea ha assenyalat com excepció a aquest criteri aquells hàbitats o espècies indicats com **no significatius** (D) als corresponents FND de Natura 2000[37]. No obstant això, en el present Pla s'establiran mesures de conservació per a totes les espècies **destacables** presents a les ZEC, la selecció s'ha realitzat atenent als criteris esmentats a continuació:

- Espècies de l'Annex II de la Directiva 92/43 i aus a les que aplicen l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE. Els efectes d'aquest apartat es consideren només quan la seva població, segons es recull al FND, sigui diferent de D (Població no significativa).
- Espècies la població, segons es recull al FND, sigui D (Població no significativa) i a més compleixin algun dels següents requisits:
  - Estiguin recollides al Catàleg Balear d'Espècies amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005, de 8 de juliol) i les seves modificacions[38].
  - Estiguin contingudes a la Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades (Reial Decret 139/2011) creat per la Llei 42/2007 del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, a les categorias de En perill d'extinció o Vulnerable.
  - Disposin de Pla de conservació o recuperació vigent a les Illes Balears.

Les espècies d'aus seleccionades d'acord amb els criteris anteriors seran agrupades, en funció dels seus requeriments ecològics, en 8 ambients principals (aquàtiques, alpines i de medis supraforestals, arbustives, estepàries, forestals, marines, rupícoles i rurals i urbanes)[39]. Les mesures que el Pla estableixi per als hàbitats inclosos en aquests ambients repercutiran favorablement a les espècies considerades.

Els subapartats següents contenen les fitxes amb la descripció i valoració del grau de conservació de les espècies seleccionades. El patró de fitxa utilitzat, pel que fa a estructura i continguts, és el següent:

[37] DG ENV B3/SL, April 2013. Note to the habitats committee. Establishing conservation measures for Natura 2000 Sites.

[38] Actualització Catàleg (Web CAIB; data consulta 13/11/13)

[39] Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA*. SEO/BirdLife, Madrid

Informació de la/les espècie/s en el/s espai/s

Quadrícules de localització de l'espècie segons el BIOATLES de les Illes Balears [40].

Localització: Basses en què es localitzen les espècies, segons el FND del 2011

Característiques de l'espècie, segons la informació continguda als FND de 2011:

Tipus: Es registren les categories permanent, reproductora, concentració i/o hivernant.

Mida: Nombre o interval d'individus o parelles de l'espècie al lloc.

Categoria: Abundància de l'espècie al lloc diferenciada entre escassa, molt escassa o present.

Observacions: Conté informació d'altres fonts que actualitza la continguda als FND, principalment l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears [41]. S'inclouen les categories de classificació de les espècies que es recullen en aquesta font:

- Estatus: **S**- Sedentària, present tot l'any; **E**- Estival, present només en època de reproducció; **M**-Migradora, present només en migració prenupcial i / o postnupcial; **H**-Hivernant, present només a l'hivern; **A**-Accidental, espècie molt rara, allunyada de la seva àrea normal de distribució, migració o hibernada; **D**-Divagant, espècie que apareix extralimitant el seu àmbit geogràfic de presència habitual**; ?**-Estatus dubtós; **F**-Falta informació.
- Abundància: **r**-Rara, 1-10**; e**-Escassa, 11-100; **m**-Moderada, 101-1000; **a**-Abundant,> 1.000; les xifres fan referència al nombre de parelles en el cas de nidificants, i a individus a la resta de casos.

Protecció: Segons la información dels FND 2011 i altres fonts oficials consultades.

Hàbitat i distribució

Assignació dels hàbitats dels FND de les ZEC en què les espècies desenvolupen els seus processos vitals.

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011[42]

Població	Conservació	Aïllament	Global[43]
Mida i densitat en relació amb les poblacions presents al territori nacional. Valors: **A**, 100% ≥ p> 15%; **B**, 15% ≥ p> 2%; **C**, 2% ≥ p> 0%; **D**, Població no significativa.	Grau de conservació dels elements de l'hàbitat rellevants per a l'espècie, i possibilitat de restauració. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, mitjana o reduïda.	Grau de aïllament de la població en relació amb l'àrea de distribució natural de l'espècie. Valors: **A,** Població (gairebé) Aïllada; **B**, Població no aïllada però al marge de la seva àrea de distribució; **C**, Població no aïllada integrada en la seva àrea de distribució.	Avaluació global del valor del lloc per a la conservació de l'espècie. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bo; **C**, significatiu.

2. Pressions i amenaces

Les **pressions** són aquells factors que estan actuant actualment sobre les espècies o que ho han fet durant el període de diagnòstic, mentre que les **amenaces** són factors que s'espera que puguin actuar en un futur[44].

Les pressions i amenaces a què està sotmesa cada espècie s'han identificat a partir d'informació obtinguda sobre el territori. A cada pressió i/o amenaça se li assigna un codi estàndard definit per la Unió Europea[45]. Les pressions es marquen amb cel·les de color vermell i les amenaças amb cel·les de color beix.

---

[40] http://bioatles.caib.es (Novembre de 2013).

[41] González, J. M., Rebassa, M., Ventoso, L., López-Jurado, C., Méndez, X., Garriga, E., De Pablo, F., García, O. & Martínez, O. 2011. *Registres Ornitològics. Anuari Ornitològic de Les Balears*, vol. 26. 2011:111-254. Grup Balear d'ornitologia i defensa de la naturalesa (Gob).

Annex II: Estatus de l'avifauna balear. Anuari Ornitològic de Les Balears, volum 26. 2011: 269-280. Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).

[42] Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39.

[43] Aquest criteri serveix per avaluar el valor global del lloc des del punt de vista de la conservació de l'espècie. Constitueix el resultat de totes les característiques anteriors. Decisió d'execució de la Comissió C(2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 63.

[44] European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA).

[45] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013).

Informació de la/les espècie/s en el/s espai/s			
		Espècie	
Codi UE	Descripció	Codi i nom de l'espai	
A04	Pasturatge	Pressió	Amenaça

3. Evolució i tendència

Aquesta informació procedeix de les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels Annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats, en el conjunt de les Illes Balears.

Aquesta informació és rellevant per a poder considerar la rellevància de les espècies a la coherència de la xarxa Natura, segons estableix l'article 3 de la Directiva 92/43.

2.3.2. Flora

Les espècies de flora que es recullen en l'apartat 3.2 dels FND dels espais Natura 2000 de l'àmbit de gestió són:

Nom científic	Nom científic
Marsilea strigosa	*Crassula vaillantii*
Bellium bellidioides	*Juncus bufonius*
Blackstonia perfoliata	*Lythrum hyssopifolia*
Chara sp.,	*Mentha pulegium*

Únicament es descriuran i proposaran mesures sobre aquelles plantes que compleixin els criteris establerts indicats a l'aparatat 2.3.1, i que és la següent:

2.3.2.1. Trèvol de quatre fulles *(Marsilea strigosa)*

Marsilea strigosa Trébol de cuatro hojas peloso, Trèvol de quatre fulles	
Menorca	**Localització:** Mal Lloc.
	Característiques de l'espècie: **Tipus:** permanent. **Mida poblacional:** - **Categoria:** molt escassa
	Observacions: -
	Protecció: Catalogada com "en perill d'extinció" al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43 i en l'Annex II del Conveni de Berna
Mallorca **Basses de la marina de Llucmajor** No es recull l'espècie al FND d'aquesta ZEC	
Hàbitat i distribució	
És una planta herbàcia perenne, amb rizoma horitzontal prim, arrelós i densament pilós en els nusos. Habita a la vora arenosa o argilosas de basses i rierols amb inundació temporal, ben	

Marsilea strigosa **Trébol de cuatro hojas peloso, Trèvol de quatre fulles**				
il·luminats. De vegades la podem trobar a terrenys secs, però mor amb la dessecació de la bassa. Està present a la bassa de Mal LLoc a Menorca i també a les Basses de la marina de Llucmajor, tot i que no es recull al seu FND. Hàbitats del FND són: **3120, 3170*.**				
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
ES5310122 MAL LLOC				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Marsilea strigosa	**C**	**B**	**A**	**C**
L'avaluació global per a la conservació de l'espècie és **significativa**, a més la seva població és petita (menor del 2% a nivell nacional), el grau de conservació és bo i es troba (gairebé) aïllada.				
2. Pressions i amenaces				
Les pressions i amenaces han estat extretes de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats, per a l'espècie *Marsilea strigosa.*				

		Marsilea strigosa	
Codi UE	**Descripció**	**Pressions**	**Amenaces**
A01	Cultiu		
A02	Modificació de les pràctiques de cultiu		
A04.01	Sobrepasturatge		
D01.01	Senders, pistes, carrils bici		
G01.03	Vehicles motoritzats		
J02.05	Modificació del funcionament hidrològic		
K01.03	Dessecació		
K02.03	Eutrofització (natural)		

3. Evolució i tendència	
La tendència de la població és estable, encara que amb futures perspectives pobres, si bé l'hàbitat que ocupa està en augment.	

2.3.3. Fauna

2.3.3.1. Invertebrats

En l'apartat 3.2 dels FND no es recullen espècies d'invertebrats.

2.3.3.2. Peixos

En l'apartat 3.3 dels FND no es recullen espècies de peixos.

2.3.3.3. Amfibis

En l'apartat 3.2 dels FND no es recullen espècies d'amfibis.

2.3.3.4. Rèptils

2.3.3.4.1. Tortuga d´aigua *(Emys orbicularis)*

Emys orbicularis	**Galápago europeo, Tortuga d´aigua**
Menorca	**Localització:** Es Clot des Guix.
	Característiques de l'espècie: - **Tipus**: permanent. **Mida: -** **Categoria:** comú.
	Observacions: -
	Protecció: De Protecció especial al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Gairebé amenaçada el Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears. Inclosa als annexos II i IV de la Directiva Hàbitats 92/43 i en l'Annex II del Conveni de Berna.

Hàbitat i distribució

És un queloni de closca lleugerament bombada que requereix d'un hàbitat net i lluminós per viure. Ocupa tot tipus de masses d'aigua, amb preferència per aquelles amb escassa o nul·la corrent i abundant cobertura vegetal, tant perimetral com aquàtica.

S'ha localitzat únicament a l'illa de Menorca, a l'estany temporal d'Es Clot des Guix, tot i que és rara en aquest hàbitat ja que prefereix els aiguamolls d'aigües permanents. Els hàbitats presents al FND són: **3140, 3170*.**

Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

ES5310120 ES CLOT DES GUIX;

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Emys orbicularis	**C**	**B**	**C**	**B**

L'avaluació global per a la conservació de l'espècie és **bona**, com així ho reforça l'evolució històrica dels FND, però la seva població és petita (menor del 2% a nivell nacional), el seu grau de conservació és bo i la població no es troba aïllada, sinó que està integrada a la seva àrea de distribució.

2. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces han estat extretes de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats, per a l'espècie *Emys orbicularis.*

		Emys orbicularis	
Codi UE	**Descripció**	**Pressions**	**Amenaces**
A01	Cultiu		
F03.02	Captura d'animals (terrestres)		
G05	Altres intrusions i molèsties humanes (atropellaments)		
J02.01	Farciment de recintes, dics, estanys, etc.		

Emys orbicularis					Galápago europeo, Tortuga d´aigua
	J03.01.01	Reducció de la disponibilitat de preses (inclòs cadàvers)			
	K03.05	Antagonisme per la introducció d'altres espècies			
3. Evolució i tendència					
Les perspectives futures de la població són pobres i, a més, l'hàbitat que ocupa està en declivi a causa de l'influència humana directa.					

2.3.3.4.2. Tortuga mediterrània (*Testudo hermanni)*

Testudo hermanni					Tortuga mediterránea, Tortuga mediterrània
Mallorca	**Localització:** Basses de la marina de Llucmajor,				
	Característiques de l'espècie: **Tipus:** Basses de la marina de Llucmajor, Es Molinet, Biniatrum, Es Clot des Guix: permanent. Ses Pallises: permanent. Torre Llafuda, Mal Lloc: permanent/ reproductora. **Mida:** **Categoria:** Basses de la marina de Llucmajor, Es Molinet, Biniatrum, Es Clot des Guix: comú. Ses Pallises: present. Torre Llafuda, Mal Lloc: present/ present.				
	Observacions: -				
	Protecció: Amb protecció especial al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Gairebé amenaçada al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears. Inclosa en l'Annex II i IV de la Directiva Hàbitats 92/43. Inclosa en l'Annex II del Conveni de Berna. Inclosa en l'Annex A del Reglament 338/97 relatiu a la Protecció d'Espècies de la fauna i flora silvestres mitjançant el control del seu comerç. A nivell mundial, la tortuga mediterrània està regulada pel conveni de Washington (CITES) i inclosa a l'apèndix II.				
Menorca	**Localització:** Es Molinet, Biniatrum, Ses Pallisses, Torre Llafuda, Es Clot des Guix i Mal Lloc.				
Hàbitat i distribució					
Viu a zones de clima mediterrani i submediterrani. La tortuga mediterrània s'han localitzat als voltants de les basses temporals de les illes de Mallorca i Menorca, i destaca especialment a la marina de Llucmajor, on és molt abundant, havent estat detectada en el 90% dels estanys. A Mallorca ocupa les zones de garriga i boscos de pi blanc amb alzina, llentiscle, ullastre, estepes negre i blanca i bruguera o bruc. A Menorca es troben poblacions tant en sòls d'origen calcari com a sobre de roques silícies, abundant als camps de cultiu abandonats o a les zones de pastura on es practica una ramaderia extensiva, també es troba als boscos oberts d'alzines i a màquies més o menys obertes. Els hàbitats presents als FND són: **3120, 3140, 3170*, 4030, 6220*, 9320, 9340.**					
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc					
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011					
ES5310037 BASSES DE LA MARINA DE LLUCMAJOR;					
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**	
Testudo hermanni	**C**	**A**	**A**	**A**	
ES5310115 ES MOLINET;					

Testudo hermanni				Tortuga mediterránea, Tortuga mediterrània
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Testudo hermanni	**C**	**-**	**-**	**-**
ES5310116 BINIATRUM;				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Testudo hermanni	**C**	**B**	**C**	**B**
ES5310117 SES PALLISSES; ES5310118 TORRE LLAFUDA; ES5310120 ES CLOT DES GUIX; ES5310122 MAL LLOC;				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Testudo hermanni	**C**	**A**	**C**	**A**

L'avaluació global a les Basses de la marina de Llucmajor és **excel·lent**, si bé la població és petita (menor del 2% nacional), el grau de conservació és excel·lent i es troba (gairebé) aïllada.

L'avaluació global de les poblacions de Ses Pallises, Torre Llafuda, Es Clot des Guix i Mal Lloc és **excel·lent**, encara que les poblacions són petites (inferior al 2% nacional), el grau de conservació és excel·lent i no es troben aïllades, sinó que estan integrades a la seva àrea de distribució.

L'avaluació global de la població de Biniatrum és **bona**, si bé la població és petita (menor al 2% nacional), el grau de conservació és bo i no es troba aïllada, sinó que està integrada a la seva àrea de distribució.

La població d'Es Molinet és petita (<2% nacional).

2. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces han estat extretes de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats, per a l'espècie *Testudo hermanni.*

Codi UE	Descripció	037	115	116	117	118	119	120	122
A01	Cultiu	■	■	■	■	■	■	■	■
A02	Modificació de les pràctiques de cultiu	■	■	■	■	■	■	■	■
A04.03	Abandonament de sistemes pastorals	■	■	■	■	■	■	■	■
D01.02	Carreteres, autopistes	■		■					
E01	Àrees urbanitzades, ocupació humana	■					■		
E02	Àrees industrials o comercials	■							
F03.02	Captura d'animals (terrestres)	■	■	■	■	■	■	■	■
G05	Altres intrusions i molèsties humanes (atropellaments)	■	■	■	■	■	■	■	■
J01.01	Incendis	■	■	■	■	■	■	■	■
J02.01	Farciment de recintes, dics, estanys	■							
J03.01.01	Reducció de la disponibilitat de preses (incl. cadàvers)	■							
K03.04	Depredació	■							
K03.06	Antagonisme amb animals domèstics	■	■	■	■	■	■	■	■

Llegenda: 037 Basses de la marina de Llucmajor; 115 Es Molinet; 116 Biniatrum; 117 Ses Pallises; 118 Torre Llafuda; 119 Penyes D´Egipte; 120 Es Clot des Guix; 122 Mal Lloc.

3. Evolució i tendència

Testudo hermanni	**Tortuga mediterránea, Tortuga mediterrània**
La tendència de la població a les illes és estable amb bones perspectives futures, si bé l'hàbitat que ocupa està en declivi a causa de la influència humana directa.	

2.3.3.5. Mamífers

2.3.3.5.1. Ratpenat gran de ferradura *(Rhinolophus ferrumequinum)*

Rhinolophus ferrumequinum	**Murciélago grande de herradura, Ratpenat gran de ferradura**
Localització: Es Clot des Guix Sense dades cartogràfiques en l'àmbit del PG.	**Característiques de l'espècie:** - **Tipus**: permanent. **Mida:** - **Categoria:** present. **Protecció**: Catalogat com "vulnerable" al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades. Inclòs en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43, en l'Annex II del Conveni de Berna i a l'apèndix II del Conveni de Bonn.

Hàbitat i distribució

És una espècie gregària que forma colònies durant el període d'hibernació, també és sedentària, i manifesta una gran fidelitat pels refugis que reuneixen condicions adequades per a la cria i la hivernació.
Sempre que disposi de refugi, ocupa una gran varietat d'ambients proveïts d'una mínima cobertura arbustiva o arbòria, amb preferència per zones arbrades amb espais oberts. Les àrees de campeig inclouen masses arbrades, tanques, riberes, pastures i cultius herbacis.
S'ha localitzat únicament a l'illa de Menorca, a l'estany temporal de Clot des Gux. Els hàbitats presents al FND són: **6220*, 9320, 9340**.

Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

ES5310120 ES CLOT DES GUIX;

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Rhinolophus ferrumequinum	**C**	**B**	**C**	**B**

L'avaluació global per a la conservació de l'espècie és **bona**, com així ho reforça l'evolució històrica dels FND, però la seva població és petita (menor del 2% a nivell nacional), el grau de conservació és bo i no es troba aïllada , sinó que està integrada a la seva àrea de distribució.

2. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces han estat extretes de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats, per a l'espècie *Rhinolophus ferrumequinum.*

		Rhinolophus ferrumequinum	
Codi UE	**Descripció**	**Pressions**	**Amenaces**
A07	Ús de biocides, hormones i químics		
G01.04	Muntanyisme, escalada i espeleologia		
G05.04	Vandalisme		

3. Evolució i tendència

Les perspectives futures de la població són bones i, a més, l'hàbitat que ocupa està en augment.

2.3.3.6. Aus

S'ha classificat les aus presents als FND en funció dels hàbitats en els quals es troben, obtenint les següents categories:

2.3.3.6.1. Aus associades a hàbitats aquàtics

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben recollides en l'apartat 3.2 dels FND dels espais Natura 2000 presents als hàbitats aquàtics de l'àmbit del PG:

Nom científic	Nom científic
Anas platyrynchos	*Gallinula chloropus*
Cettia cetti	*Motacilla alba*
Cisticola juncidis	*Motacilla cinerea*

No es descriurà cap d'aquestes espècies ja que no compleixen els criteris establerts, comentats en l'apartat 2.3.1.

2.3.3.6.2. Aus associades a hàbitats arbustius

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben recollides en l'apartat 3.2 dels FND dels espais Natura 2000 presents als hàbitats arbustius de l'àmbit del PG:

Nom científic	Nom científic
Saxicola rubetra	*Sylvia balearica*
Saxicola torquata	*Sylvia undata*

Únicament es descriuran i proposaran mesures sobre *Sylvia undata*, ja que compleix amb els criteris establerts indicats a l'aparatat 2.3.1:

Aus associades a hàbitats arbustius a Basses				
Sylvia undata				**Curruca rabilarga, Busqueret roig**
Localització: Penyes d´Egipte, Binigurdó.	Sense dades cartogràfiques			
Característiques de l'espècie: **Tipus:** Penyes d´Egipte: reproductora. Binigurdó: permanent. **Mida:** Penyes d´Egipte, entre 1-5 parelles **Categoria:** Penyes d´Egipte: -. Binigurdó: present.	**Observacions** -			
Protecció: Amb protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex IV de la Llei 42/2007, en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147, en l'Annex II del Conveni de Berna i en l'Annex II del Conveni de Bonn. Gairebé amenaçada a la Red List de la UICN.				
Hàbitat i distribució				
En general, aquesta au viu durant l'època de cria (primavera i estiu) en pastures amb matoll baix i durant l'hivern solen ocupar qualsevol zona oberta, mostren preferència per camps humits, regadius, cultius i deveses, però sempre que trobi arbustos en aquestes àrees. També se'ls pot trobar a zones arbrades obertes i vores de boscos. Nia a la *mala herba* amb punxes i a prop de terra. Els hàbitats presents als FND són: **4030, 8220, 9340**.				
Anàlisi del grau de conservació				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
ES5310119 PENYES D´EGIPTE; ES5310121 BINIGURDÓ;				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**

Aus associades a hàbitats arbustius a Basses				
Sylvia undata	C	B	C	B

L'avaluació global de les poblacions de *Sylvia undata* a Penyes d'Egipte i Binigurdó és **bona**. Les poblacions són petites (menys del 2% a nivell nacional), encara que el grau de conservació és bo i no es troben aillades, sinó que estan integrades à la seva àrea de distribució.

2. Pressions i amenaces

Informació extreta del Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears per a *Sylvia balearica* i que es fa extensiva a *Sylvia undata* en compartir les dues espècies el mateix hàbitat.

		Sylvia undata	
Codi UE	**Descripció**	Pressió	Amenaça
A01	Cultiu		
B03	Explotació forestal sense replantació o regeneració natural		
D01.01.	Senders, pistes, carrils bici, etc.		
F03.01	Caça		
F03.02	Captura d'animals (terrestres)		
F03.02.02	Espoli de nius		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes		
J01.01	Incendis		
K03.05	Antagonisme per la introducció d'espècies		

3. Evolució i tendència

No es posseeix informació per poder indicar l'evolució i tendència de l'espècie.

2.3.3.6.3. Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben recollides en l'apartat 3.2 dels FND dels espais Natura 2000 presents als hàbitats esteparis i/o medis agraris de l'àmbit del PG:

Nom científic
Alauda arvensis
Anthus campestris
Anthus pratensis
Burhinus oedicnemus

Nom científic
Calandrella brachydactyla
Coturnix coturnix
Galerida theklae
Miliaria calandra

Únicament es descriuran i proposaran mesures sobre aquelles aus que compleixin els criteris establerts indicats a l'aparatat 2.3.1, i que són les següents:

Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris a Basses	
Anthus campestris **Bisbita campestre, Titina d'estiu**	***Burhinus oedicnemus*** **Alcaraván comú, Sebel·lí**
Sense dades cartogràfiques en l'àmbit del PG.	Sense dades cartogràfiques en l'àmbit del PG.
Localització: Es Molinet, Biniatrum, Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix.	**Localització:** Es Molinet, Biniatrum, Ses Pallises, Torre Llafuda, Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix, Binigurdó, Mal Lloc.

Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris a Basses	
Característiques de l'espècie: **Tipus:** Es Molinet: reproductora. Biniatrum, Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix: reproductora. **Mida:** en Biniatrum, Penyes d´Egipte i Es Clot des Guix, entre 1-5 parelles **Categoria:** Es Molinet: permanent. Biniatrum, Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix: -.	**Característiques de l'espècie:** **Tipus:** Es Molinet, Binigurdó: permanent. Biniatrum, Ses Pallises, Torre Llafuda, Mal Lloc: permanent. Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix: permanent. **Mida:** en Penyes d´Egipte i Es Clot des Guix, entre 1-5 parelles. **Categoria:** Es Molinet, Binigurdó: present. Biniatrum, Ses Pallises, Torre Llafuda, Mal Lloc: comú. Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix.
Observacions: -	**Observacions:** -
Protecció: Amb protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex IV de la Llei 42/2007, en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147 i en l'Annex II del Conveni de Berna. Preocupació menor a la Red List de la UICN.	**Protecció:** Amb protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Gairebé amenaçat al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex IV de la Llei 42/2007, en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147, en l'Annex II del Conveni de Berna i en l'Annex II del Conveni de Bonn. Preocupació menor a la Red List de la UICN.

Galerida theklae	**Cogujada montesina, Cucullada**
Sense dades cartogràfiques en l'àmbit del PG.	**Localització:** Torre Llafuda, Mal Lloc.
Característiques de l'espècie: - **Tipus:** Torre Llafuda, Mal Lloc: permanent. **Mida:** - **Categoria:** Torre Llafuda, Mal Lloc: comú.	**Observacions:** -
Protecció: Amb protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex IV de la Llei 42/2007, en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147 i en l'Annex II del Conveni de Berna. Preocupació menor a la Red List de la UICN.	
Grau de conservació segons l'últim FND (2011): A (excel·lent).	
Hàbitat i distribució	
Les aus estepàries i/o de medis agraris abunden en zones obertes i sense arbres, vivint principalment en àrees conreades, pastures i matolls baixos (bruguerars, argelaguers, etc.). Depenent de l'espècie, poden ocupar de manera exclusiva o gairebé exclusiva les estepes dominades per l'element vegetal herbaci, generalment terres de cultiu i pastures; altres mostren preferència pels territoris dominats per matoll estepari; i hi ha altres que es localitzen en els dos ambients. Són particularment importants per a la conservació d'aquestes espècies les zones de matoll baix com a lloc de nidificació, i les pastures i prats amb vegetació ben desenvolupada com a àrees d'alimentació. A les zones de conreu, s'ha demostrat per diverses espècies la importància d'un cert nivell d'heterogeneïtat espacial. Les grans extensions de cultiu intensiu, configurades amb parcel·les de gran tamany, amb poc guaret i escassa alternança de cultius no permeten l'assentament de comunitats diverses i tenen una qualitat escassa com a hàbitat de les espècies amenaçades. Per contra, quan el mosaic cerealista inclou tessel·les de matoll estepari, l'hàbitat sol adquirir una major qualitat. Els hàbitats presents en els FND són: **3170*, 4030 i 6220***; i hàbitats no FND: conreus i terres agràries.	
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc	
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011	
ES5310115 ES MOLINET; ES5310119 PENYES D´EGIPTE; ES5310120 ES CLOT DES GUIX;	

Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris a Basses				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Anthus campestris *Burhinus oedicnemus*	C	B	C	B
ES5310037 BASSES DE LA MARINA DE LLUCMAJOR				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Anthus campestris *Burhinus oedicnemus*	D			
ES5310116 BINIATRUM;				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Anthus campestris	C	B	B	B
ES5310116 BINIATRUM;				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Burhinus oedicnemus	C	A	C	A
ES5310117 SES PALLISES; ES5310121 BINIGURDÓ;				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Burhinus oedicnemus	C	B	C	B
ES5310118 TORRE LLAFUDA; ES5310122 MAL LLOC;				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Burhinus oedicnemus	C	A	C	B
ES5310118 TORRE LLAFUDA; ES5310122 MAL LLOC;				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Galerida theklae	C	A	C	A
ES5310037 BASSES DE LA MARINA DE LLUCMAJOR				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Galerida theklae	D			

L'avaluació global de la població de *Anthus campestris* a Es Molinet, Penyes d'Egipte i Es Clot des Guix i de *Burhinus oedicnemus* a Es Molinet, Penyes d'Egipte, Es Clot des Guix, Ses Pallises i Binigurdó és **bona**. Les poblacions són petites (menys del 2% a nivell nacional), encara que el grau de conservació és bo i no es troben aïllades, sinó que estan integrades a la seva àrea de distribució.

L'avaluació global de la població de *Anthus campestris* a Biniatrum és **bona**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que el grau de conservació és bo i no es troba aïllada, però si al marge de la seva àrea de distribució.

L'avaluació global de la població de *Burhinus oedicnemus* a Biniatrum i de *Galerida theklae* a Torre Llafuda i Mal Lloc és **excel•lent**, tot i que les poblacions són petites (menys del 2% a nivell nacional), el seu grau de conservació també és excel·lent i no es troben aïllades, sinó que estan integrades a la seva àrea de distribució.

L'avaluació global de les poblacions de *Burhinus oedicnemus* a Torre Llafuda i a Mal Lloc és **bona**, tot i que les poblacions són petites (menys del 2% a nivell nacional), el seu grau de conservació és excel·lent i no es troben aïllades, sinó que estan integrades a la seva àrea de distribució.

A les Basses de la marina de Llucmajor, la presència de les espècies no és significativa

2. Pressions i amenaces

Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris a Basses

Informació extreta del Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears per al *Burhinus oedicnemus* i que es fa extensiva a *Anthus campestris* i *Galerida theklae* en compartir les tres espècies el mateix hàbitat:

		Aus esteparies i/o de medis agraris	
Codi UE	**Descripció**	Pressió	Amenaça
A01	Cultiu		
A02	Modificació de les pràctiques de cultiu		
A04.03	Abandonament de sistemes de pasturatge		
A07	Ús de biocides, hormones i químics		
D01.01.	Camins, pistes, carrils bici, etc.		
E01	Zones urbanitzades, ocupació humana		
F03.01	Caça		
F05.03	Enverinament		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes		
K03.06	Antagonisme amb animals domèstics		
L09	Incendis (naturals)		

3. Evolució i tendència

Només es disposa d'informació sobre l'evolució i tendència (Segons el Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears) de *l'Burhinus oedicnemus*, però tenint en compte que les 3 aus descrites són estepàries i viuen al mateix hàbitat, es pot considerar que aquesta evolució serà similar per al *Anthus campestris i el Galerida theklae*: Es tracta d'unes espècies àmpliament distribuïdes en l'actualitat, però es dedueix una disminució de l'àrea de distribució en el futur per l'ocupació urbanística i les infraestructures.

2.3.3.6.4. Aus associades a hàbitats forestals

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben recollides en l'apartat 3.2 dels FND dels espais Natura 2000 presents als hàbitats forestals de l'àmbit del PG:

Nom científic
Caprimulgus europaeus
Carduelis cannabina
Carduelis carduelis
Carduelis chloris
Erithacus rubecula
Ficedula hypoleuca
Fringilla coelebs
Hieraaetus pennatus
Lanius senator
Luscinia megarhynchos

Nom científic
Milvus milvus
Otus scops
Phoenicurus ochruros
Phylloscopus collybita
Phylloscopus trochilus
Streptopelia turtur
Sylvia atricapilla
Turdus philomelos
Upupa epops

Únicament es descriuran i proposaran mesures sobre aquelles aus que compleixin els criteris establerts indicats a l'aparatat 2.3.1, i que són les següents:

Aus associades a hàbitats forestales a Basses	
Caprimulgus europaeus **Chotacabras gris, Enganyapastors**	***Hieraaetus pennatus*** **Águila calzada, Àguila calçada**

Aus associades a hàbitats forestales a Basses	
Sense dades cartogràfiques en l'àmbit del PG.	**Menorca** Espècie sensible.
Localització: Es Molinet, Torre Llafuda, Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix, Binigurdó, Mal Lloc i Basses de la marina de Llucmajor	**Localització:** Es Molinet, Mal Lloc.
Característiques de l'espècie: **Tipus:** Es Molinet: reproductora. Torre Llafuda, Mal Lloc: reproductora. Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix, Binigurdó: reproductora. **Mida:** en Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix i Binigurdó, entre 1-5 parelles **Categoria:** Es Molinet: permanent. Torre Llafuda, Mal Lloc: comú. Penyes d´Egipte, Es Clot des Guix, Binigurdó: -.	**Característiques de l'espècie:** **Tipus:** Es Molinet: permanent. Mal Lloc: permanent. **Mida:** en Mal Lloc, entre 6-10 parelles **Categoria:** Es Molinet: present. Mal Lloc: -.
Observacions: -	**Observacions: -**
Protecció: Amb protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex IV de la Llei 42/2007, en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147 i en l'Annex II del Conveni de Berna. Preocupació menor a la Red List de la UICN.	**Protecció:** Amb protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex IV de la Llei 42/2007, en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147, en l'Annex II del Conveni de Berna i en l'Annex II del Conveni de Bonn. Preocupació menor a la Red List de la UICN.
Milvus milvus **Milano real, Milà reial**	***Sylvia atricapilla*** **Curruca capirotada, Busqueret de capell**
Menorca Espècie sensible.	Sense dades cartogràfiques en l'àmbit del PG.
Localització: Es Molinet.	**Localització:** Biniatrum.
Característiques de l'espècie: - **Tipus:** permanent. **Mida:** - **Categoria:** present.	**Característiques de l'espècie:** - **Tipus:** hibernant/ concentració. **Mida:** - **Categoria:** comú/ comú.
Observacions: Segons la informació més actualitzada disponible, el 2012 es van observar a Menorca 15 parelles reproductores, havent-se comptabilitzat un important descens de la població des de 1985, any en què es van comptabilitzar 135 parelles.	**Observacions:** -
Protecció: En perill al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex IV de la Llei 42/2007, en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147 , en l'Annex II del Conveni de Berna i en l'Annex II del Conveni de Bonn. Gairebé amenaçado a la Red List de la UICN.	**Protecció:** Amb protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex II del Conveni de Berna i en l'Annex II del Conveni de Bonn. Preocupació menor a la Red List de la UICN.

Aus associades a hàbitats forestales a Basses

Hàbitat i distribució

Aquestes aus solen habitar en zones boscoses obertes d'alzines, sureres, roures martinencs, freixes, etc., (9340, 9320) encara que també poden trobar-se en altres hàbitats com són els agrícoles, pastures (6220 *), etc., Pràcticament arreu on hi hagi arbres. Poden fer el niu en forats o buits d'arbres, murs o talussos.

Els hàbitats presents en els FND són: **5210, 6220*, 9320, 9340**.

Anàlisi del grau de conservació

1. Evolución de l'avaluació de *Caprimulgus europaeus* segons els FND

ES5310115 ES MOLINET; ES5310119 PENYES D´EGIPTE; ES5310120 ES CLOT DES GUIX;

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Caprimulgus europaeus	C	B	C	B

ES5310118 TORRE LLAFUDA; ES5310122 MAL LLOC;

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Caprimulgus europaeus	C	A	C	A

ES5310121 BINIGURDÓ;

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Caprimulgus europaeus	C	-	-	-

ES5310115 ES MOLINET; ES5310122 MAL LLOC;

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Hieraaetus pennatus	C	B	C	B

ES5310115 ES MOLINET;

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Milvus milvus	C	B	C	B

ES5310116 BINIATRUM;

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Sylvia atricapilla	C	-	-	-

L'avaluació global de la població de *Caprimulgus europaeus* a Es Molinet, Penyes d'Egipte i Es Clot des Guix, de *Hieraaetus pennatus* a Es Molinet i Mal Lloc i de *Milvus milvus* a Es Molinet és **bona**. Les poblacions són petites (menys del 2% a nivell nacional), encara que el grau de conservació és bo i no es troben aïllades, sinó que estan integrades a la seva àrea de distribució.

L'avaluació global de la població de *Caprimulgus europaeus* a Torre Llafuda i Mal Lloc és **excel·lent**, encara que la població és petita (menor del 2% a nivell nacional), el seu grau de conservació també és excel·lent i no es troba aïllada, sinó que està integrada a la seva àrea de distribució.

La població de *Caprimulgus europaeus* a Binigurdó i de *Sylvia atricapilla* a Biniatrum és petita (<2% nacional).

2. Pressions i amenaces

Informació extreta del Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears. De l'espècie *Sylvia atricapilla* no es disposa d'informació, però les amenaces de *Caprimulgus europaeus* es fan extensives a *Sylvia atricapilla*, ja que viuen les dues espècies als mateixos hàbitats.

	Caprimulgus europaeus	***Hieraatus pennatus***	***Milvus milvus***	***Sylvia atricapilla***

Aus associades a hàbitats forestales a Basses

Codi UE	Descripció	Pr.	Am.	Pr.	Am.	Pr.	Am.	Pr.	Am.
A07	Ús de biocides, hormones i químics								
D01.01.	Senders, pistes, carrils bici, etc.								
D02.01	Línies elèctriques i línies telefòniques								
F03.01	Caça								
F05.03	Enverinament								
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes								
J01.01	Incendis								
J03.01.01	Reducció de la disponibilitat de preses								

3. Evolució i tendència

Segons el Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears, no es disposen de dades sobre l'evolució i tendència del *Caprimulgus europaeus*. Del *Hieraaetus pennatus* no hi ha dades fiables sobre la seva tendència com a reproductor ni censos recents ni a Mallorca ni a Menorca, encara que el seu estat de conservació no sembla ser preocupant, i fins i tot podria estar en augment almenys a Mallorca (J. Muntaner, com. Pers.). El *Milvus milvus* es troba en declivi; a causa del mal estat de conservació de les poblacions europees i de la ibèrica, difícilment podria produir un efecte rescat sobre la població balear.
De *Sylvia atricapilla* no es posseeix informació per poder indicar l'evolució i tendència de l'espècie.

2.3.3.6.5. Aus associades a hàbitats rupícoles.

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben recollides en l'apartat 3.2 dels FND dels espais Natura 2000 presents als hàbitats rupícoles de l'àmbit del PG:

- *Falco peregrinus*
- *Falco tinnunculus*

Només es descriuran i proposaran mesures sobre *Falco peregrinus*, ja que és l'única que compleix amb els criteris establerts indicats a l'aparatat 2.3.1:

Aus associades a hàbitats rupícoles a Basses

Falco peregrinus	**Halcón peregrino, Falcó**
Sense dades cartogràfiques en l'àmbit del PG	**Localització:** Es Molinet, Ses Pallises.
Característiques de l'espècie: **Tipus:** permanent. **Mida:** A Ses Pallises, entre 1-5 parelles **Categoria:** present.	**Observacions:** -
Protecció: Amb protecció especial al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex IV de la Llei 42/2007, en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147, en l'Annex II del Conveni de Berna i en l'Annex II del Conveni de Bonn. A nivell mundial està regulat pel conveni de Washington (CITES) i inclòs a l'apèndix I. Preocupació menor a la Red List de la UICN.	
Hàbitat i distribució	
El *Falco peregrinus* viu principalment a zones arbrades o a les muntanyes amb cingles (penya-segats marins i valls fluvials) propers a zones obertes, nien a petites lleixes de parets rocoses o buits del sòl. A les regions d'hiverns suaus habitualment es converteix en un resident permanent. Alimentació: preses al vol. Els hàbitats presents als FND són: **4030, 6220*.**	

Aus associades a hàbitats rupícoles a Basses				
Anàlisi del grau de conservació				
1. Grau de conservació global segons els FND de 2011				
ES5310115 ES MOLINET; ES5310117 SES PALLISES;				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Falco peregrinus	C	B	C	B
L'avaluació global de les poblacions de *Falco peregrinus* a Es Molinet i Ses Pallises és **bona**. Les poblacions són petites (menys del 2% a nivell nacional), el seu grau de conservació és bo i no es troben aillades, sinó que estan integrades a la seva àrea de distribució.				
2. Pressions i amenaces				

Informació extreta del Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears.

		Falco peregrinus	
Codi UE	**Descripció**	Pressió	Amenaça
A07	Ús de biocides, hormones i químics		
D02.01	Línies elèctriques i línies telefòniques		
F03.01	Caça		
F03.02.02	Espoli de nius		
G01.03	Vehicles motoritzats		
J03.01.01	Reducció de la disponibilitat de preses (incl. cadàvers)		

3. Evolució i tendència
Segons el Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears, el *Falco peregrinus* es troba en bon estat de conservació i en expansió durant els últims 20 anys.

2.3.3.6.6. Aus associades a hàbitats de zones rurals i urbanes.

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben recollides en l'apartat 3.2 dels FND dels espais Natura 2000 presents a les zones rurals i urbanes existents en l'àmbit del PG:

- *Hirundo rustica,* Golondrina comú, Oreneta vulgar.
- *Sturnus vulgaris,* Estornino pinto, Estornell vulgar.

No es descriurà cap d'aquestes espècies ja que no compleixen els criteris establerts, comentats en l'apartat 2.3.1.

2.4. ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA

2.4.1. Introducció

Tot i que segons l'article 6.1 de la Directiva 92/43 s'hauran d'establir mesures "*que respondan a las exigencias ecológicas de los tipos de hábitats naturales del Anexo I y de las especies del Anexo II presentes en los lugares*", en el present Pla també s'establirà mesures de conservació per "**Altres espècies importants de flora i fauna**" (apartat 3.3. dels FND) quan compleixin els criteris:

- Espècies de las categories A (incloses a la Llista Vermella) o B (endèmiques) que compleixin a més alguna de les condicions:
    - Estiguin incloses en l'Annex IV Directiva 92/43/CEE
    - Estiguin incloses en els Llibres o Llistes Vermelles de les Illes Balears, excepte a les categories Preocupació menor (LC), Dades insuficients (DD) i No avaluat (NE).
    - Estiguin recollides al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005, de 8 de juliol) i les seves modificacions.

- Disposin de Pla de conservació o recuperació vigent a les Illes Balears.

Les espècies incloses a les categories C o D no aniran acompanyades de mesures en aquest Pla.

2.4.2. Flora

A continuació es llisten les espècies de flora que es troben recollides en l'apartat 3.3. dels FND dels espais Natura 2000 presents al PG:

Nom científic
Bellium bellidioides
Blackstonia perfoliata
Chara sp.
Corrigiola litoralis
Crassula vaillantii
Damasonium bourgaei
Exaculum pusillum
Isoetes histrix
Isoetes velatum
Juncus bufonius
Juncus sorrentinii

Nom científic
Limonium companyonis
Lythrum hyssopifolia
Mentha pulegium
Myriophyllum alterniflorum
Polygonum romanum subsp. balearicum
Pulicaria vulgaris
Serapias nurrica
Teucrium scordium
Trifolium micranthum
Verbena supina
Zannichellia obtusifolia

Únicament es descriuran i proposaran mesures sobre les espècies que compleixen amb els criteris indicats a l'aparatat 2.4.1., Incloent també l'espècie *Polygonum romanum subsp. balearicum* per considerar-se espècie de conservació preferent. Són les següents:

Damasonium bourgaei **Almea, -**	***Isoetes histrix*** **-,-**
Localització: Mal Lloc	**Localització:** Mal Lloc
Protecció	**Protecció**
Espècie catalogada com a Vulnerable segons el Llibre Vermell de les Plantes Vasculars de les Illes Balears	Espècie catalogada com En Perill Segons el Llibre Vermell de les Plantes Vasculars de les Illes Balears
Hàbitat i distribució	**Hàbitat i distribució**
Aquesta espècie viu a basses temporals de les zones seques de Mallorca. Es tracta d'una planta aquàtica que viu arrelada als sediments de les basses d'on neixen les fulles **Hàbitats del FND: 3170***	Basses temporals sobre sòls silícics. Sòls sorrencs o llimosos. Hàbitats dels FND: **3120, 3170***
Isoetes velatum **-,-**	***Polygonum romanum subsp.balearicum*** **-,Herba de cent nuus.**
Localització: Mal Lloc, Binigurdó i Penyes d'Egipte	**Localització:** Binigafull i Torre Llafuda

Damasonium bourgaei Almea, -	*Isoetes histrix* -,-
Protecció	**Protecció**
Espècie catalogada com a Vulnerable segons el Llibre Vermell de les Plantes Vasculars de les Illes Balears	Espècie endèmica de les Illes Balears
Hàbitat i distribució	**Hàbitat i distribució**
Zones humides temporalment inundades. Es troba només a l'illa de Menorca. Hàbitats dels FND: **3120, 3170***	Prats anuals de sòls inundats temporalment. Hàbitats dels FND: **3170***

***Serapias nurrica*, -, Galls sards**
Localització: Mal Lloc
Protecció
Espècie endèmica de les Illes Balears. Espècie catalogada com a Vulnerable Segons el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció.
Hàbitat i distribució
Es troba a prats, pinedes clarejades i comunitats terofítiques. Les seves principals amenaces són els cultius, els senders i els vehicles motoritzats. Hàbitats del FND: **6220*** i **9320**.

2.4.3. Fauna

2.4.3.1. Invertebrats

Les altres espècies d'invertebrats presents en l'àmbit del PG són:

- *Branchinecta ferox*, -, -.
- *Cyzicus grubei*, -, -.
- *Triops cancriformis*, Tortugueta, -.

No es descriuran cap d'aquestes espècies ja que no compleixen els criteris establerts, comentats en l'apartat 2.4.1.

2.4.3.2. Peixos

En l'apartat 3.3 del FND no es recullen espècies de peixos.

2.4.3.3. Amfibis

Es descriuran i proposaran mesures sobre aquells Amfibis que compleixen els criteris establerts indicats a l'aparatat 2.4.1:

Bufo balearicus Sapo verde, Calàpet	*Hyla meridionalis* Ranita meridional, Reineta
Localització: Torre Llafuda, Mal Lloc.	**Localització:** Binigafull, Es Molinet, Ses Pallises, Torre Llafuda, Penyes d´Egipte, Es Clot

Bufo balearicus Sapo verde, Calàpet	*Hyla meridionalis* Ranita meridional, Reineta
	des Guix, Binigurdó, Mal Lloc.
Protecció	**Protecció**
Inclosa a la Llista Vermella de la UICN. Inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43. Vulnerable al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears.	Inclosa a la Llista Vermella de la UICN. Inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43. Preocupació menor al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears.
Hàbitat i distribució	**Hàbitat i distribució**
Es troba en tot tipus d'hàbitats, tant agrícoles com naturals, inclosos els més àrids, com les zones arenoses litorals i les regions càrstiques. Es manté en zones urbanitzades (estanys ornamentals, piscines i camps de golf). Presenta una forta dependència de la conservació de medis aquàtics naturals i artificials. Els principals factors d'amenaça són el dèficit hídric, la captura d'animals, la pèrdua de llocs de reproducció, tant naturals com artificials, la pèrdua de fonts i dessecació de cursos d'aigua, l'increment, modernització i ampliació de la xarxa viària i l'ús de pesticides i adobs químics. És una espècie indicadora i diagnostica l'estat de conservació de les basses temporals mediterrànies. Hàbitats dels FND: **3120** i **3170***.	L'hàbitat típic d'aquesta espècie requereix bona cobertura vegetal i vegetació de ribera. Els adults freqüenten prats, jonqueres, bardisses i zones arbustives denses a prop de basses i rius. Els seus principals hàbitats de reproducció solen ser llocs amb bona cobertura de vegetació, com basses estacionals o permanents, prats inundats, rierols i rius d'escassa corrent, llacunes, així com a hàbitats artificials, petites preses, basses ramaderes, etc. Els principals factors d'amenaça són la destrucció i alteració de l'hàbitat, la disminució dels punts d'aigua per a la seva reproducció i la contaminació de l'aigua per l'ús de biocides, hormones i químics. Hàbitats dels FND: **3120**, **3140** i **3170***

2.4.3.4. Rèptils

En l'apartat 3.3 del FND no es recullen espècies de rèptils.

2.4.3.5. Mamífers

Les altres espècies de mamífers presents en l'àmbit del PG són:

Nom científic
Eptesicus serotinus
Hypsugo savii
Myotis escalerai
Pipistrellus kuhlii

Nom científic
Pipistrellus pipistrellus
Plecotus austriacus
Tadarida teniotis

Únicament es descriuran i proposaran mesures sobre aquells mamífers que compleixen els criteris establerts indicats en l'apartat 2.4.1. Són els següents:

Eptesicus serotinus Murciélago hortelano, Ratpenat dels graners	*Hypsugo savii* Murciélago montañero, Ratpenat de muntaya
Localització: Torre Llafuda, Mal Lloc.	**Localització:** Torre Llafuda, Es Clot des Guix, Mal Lloc.
Protecció	**Protecció**

Inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.	Inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.
Hàbitat i distribució	**Hàbitat i distribució**
És una espècie sedentària que normalment viu a les esquerdes de les edificacions rurals i, en menys freqüència, a fissures de roques i forats dels arbres. Estan adaptats principalment als buits de tot tipus de construccions humanes. Els problemes presents per a la seva conservació és la l'enverinament per ingesta directa o indirecta de biocides a través de les seves preses agroforestals, la restauració inadequada dels edificis on estableixen els seus refugis, la reducció de la disponibilitat de preses, així com el vandalisme i altres intrusions i molèsties humanes. Hàbitats dels FND: **9320**, **9340**.	Sovint és considerada una espècie característica de zones rocoses i muntanyes, però ocupa una major varietat d'hàbitats: valls amplis i sense roquissars, penya-segats costaners o de muntanya, medis rurals amb petits nuclis habitats i un paisatge en mosaic d'arbrat, cultius i pastures fins a parcs i ciutats. Els refugis es situen en esquerdes de farallons rocosos, arbres i edificacions, rarament en medis subterranis. Els principals problemes de conservació són la pèrdua de l'hàbitat, l'enverinament per l'ús de biocides agroforestals, la reducció de la disponibilitat de preses, la transformació i simplificació de l'hàbitat, la rehabilitació d'edificis i els tractaments contra plagues de xilòfags, així com també el vandalisme i altres intrusions i pertorbacions humanes. Hàbitats dels FND: **6220***, **9320**, **9340**.
Myotis escalerai **Murciélago ratonero gris**	***Pipistrellus kuhlii*** **Murciélago de borde claro, Ratpenat de voles clares**
Localització: Es Clot des Guix.	**Localització:** Torre Llafuda, Es Clot des Guix, Mal Lloc.
Protecció	**Protecció**
Inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.	Inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.
Hàbitat i distribució	**Hàbitat i distribució**
Presenta una gran varietat ecològica d'hàbitats: zones àrides del litoral, àrees de cultiu, zones arbrades i forestals, prats, etc. Les principals amenaces que suporten són la pèrdua de l'hàbitat al tapar-se els forats i esquerdes que utilitzen com a refugi, l'enverinament per ingesta directa o indirecta de biocides a través de les seves preses, la reducció de la disponibilitat de preses, així com el vandalisme i altres pertorbacions i intrusions humanes. Hàbitats del FND: **6220*, 9320, 9340**.	És una espècie fisurícola que es refugia a fissures o esquerdes d'edificis, roques i arbres, així com a caixes-niu. Habita tant a zones de bosc obert com a zones humanitzades. Emergeix immediatament a la posta del sol i fins i tot a plena llum, amb màxima activitat durant les primeres hores, caçant en vol baix, continu i ràpid. Prefereix zones obertes com ara camps i cursos d'aigua, encara que generalment no lluny de la vegetació arbòria. Les principals amenaces que suporten són la pèrdua de l'hàbitat en tapar-se els forats i esquerdes durant la restauració d'edificis, l'enverinament per ingesta directa o indirecta de biocides a través de les seves preses, la reducció de la disponibilitat de preses, així com el vandalisme i altres pertorbacions i intrusions humanes. Hàbitats dels FND: **6220*, 9320, 9340**.
Pipistrellus pipistrellus **Murciélago comú, Ratpenat petit comú**	***Plecotus austriacus*** **Orejudo gris, Ratpenat orelluda**
Localització: Torre Llafuda, Es Clot des Guix, Mal Lloc.	**Localització:** Es Clot des Guix.
Protecció	**Protecció**
Inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.	Inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.
Hàbitat i distribució	**Hàbitat i distribució**
Es tracta d'un quiròpter d'hàbits fisurícoles. Es refugia durant tot l'any a esquerdes i buits, arbres, caixes niu i construccions humanes. Ocasionalment en coves durant la hibernació. Caça en tot tipus d'hàbitats, fins i tot els més humanitzats. És molt comú trobar-lo en zones habitades per l'home, vivint en racons o cases abandonades, així com en jardins i	Els hàbitats que ocupa són molt variats, des de boscos i àrees semiforestals a zones de cultius i paisatges oberts sense cobertura arbòria. Estan més lligats a l'hàbitat humà, mostra preferència per les construccions humanes on es comporta com fisurícola. Sol hivernar en cavitats subterrànies relativament càlides encara que també en edificis i arbres.

parcs de ciutat. Com refugi poden usar buits d'arbres i roques, així com esquerdes als edificis. Les principals amenaças que suporten són la pèrdua de refugis (enderrocs i reformes d'edificis i tala d'arbres), la pèrdua de l'hàbitat, l'enverinament per ingesta directa o indirecta de biocides mitjançant les seves preses, la reducció de la disponibilitat de preses, així com el vandalisme i altres pertorbacions i intrusions humanes. Hàbitats dels FND: **6220***, **9320**, **9340**.	La principal amenaça és la constant pèrdua de refugis de reproducció a causa de la remodelació o enderrocament d'edificis i a la restauració de sota coberta; a la reutilització de mines abandonades o pel tancament de les mateixes o desallotjament intencionat. També els incendis forestals destrueixen una considerable superfície d'hàbitat i els biocides agroforestals provoquen tant la intoxicació dels individus com la disminució de fonts d'aliment. Altres factors d'amenaça són l'enverinament per ingesta directa o indirecta de biocides mitjançant les seves preses, la reducció de la disponibilitat de preses, així com el vandalisme i altres pertorbacions i intrusions humanes. Hàbitats del FND: **6220***, **9320**, **9340**.
Tadarida teniotis **Murciélago rabudo, Ratpenat de cua llarga**	
Localització: Torre Llafuda, Es Clot des Guix, Mal Lloc.	
Protecció	
Inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.	
Hàbitat i distribució	
Els refugis es situen en farallons rocosos, penya-segats marins i estructures artificials com ponts i edificis. És una espècie sensible a la destrucció o enderrocament de construccions que allotgen refugis. També l'enverinament per ingesta directa o indirecta de biocides mitjançant les seves preses, la reducció de la disponibilitat de preses, així com el vandalisme i altres pertorbacions i intrusions humanes. Hàbitats dels FND: **6220***, **9320**, **9340**.	

2.4.3.6. Aus

En l'apartat 3.3 dels FND no es recullen espècies d'aus.

2.5. TIPUS D'HÀBITAT I ESPÈCIES ADDICIONALS

2.5.1. Hàbitat

Com ha quedat reflectit en l'apartat 2.1.1, la cartografia utilitzada en la redacció del present Pla distingeix alguns hàbitats que, però, no estan recollits als FND. Són els hàbitats que es relacionen a continuació, per als quals s'estabiliran mesures destinades a comprovar i precisar la seva presència o absència en l'àmbit de gestió:

- 1150* Llacunes costaneres
- 1410 Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)
- 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques
- 8210 Pendents rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica

2.5.2. Espècies

Així mateix, els FND no recullen algunes espècies amb una presència constatada a partir de la millor informació disponible. D'aquesta manera, s'han identificat altres espècies de flora presents al territori inclòs dins de l'àmbit de gestió del Pla:

Grup	Nom científic
P	*Baldellia ranunculoides*
P	*Callitriche brutia*

Grup	Nom científic
P	*Phyla nodiflora*
P	*Pilularia minuta*

Grup	Nom científic
P	*Callitriche stagnalis*
P	*Cicendia filiformis*
P	*Crepis pusilla*
P	*Cyclamini- Quercetum ilicis*
P	*Elatine macropoda*
P	*Eleocharis palustris*
P	*Frankenia composita*
P	*Isoetes durieui*
P	*Juniperus phoenicea subsp. turbinata*
P	*Laurentia minuta*
P	*Lotus hispidus*
P	*Lotus parviflorus*
P	*Lythrum borysthenicum*
P	*Lythrum junceum*
P	*Myriophyllum alterniflorum*

Grup	Nom científic
P	*Plantago weldenii*
P	*Potamogeton sp. pl.*
P	*Radiola linoides*
P	*Ranunculus baudotii*
P	*Ranunculus ophioglossifolius*
P	*Ranunculus saniculifolius*
P	*Romulea assumptionis*
P	*Scirpus cernuus*
P	*Scirpus maritimus*
P	*Scirpus tabernaemontani*
P	*Tamarix africana*
P	*Teucrium scordium subsp. scordioides*
P	*Typha angustifolia*
P	*Typha sp.*
P	*Urginea maritima*

2.6. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI

2.6.1. Usos del sòl

Els estanys temporals a les Illes Balears presenten els següents usos:

- Abastament d'aigua per al bestiar i animals salvatges.
- Abastament d'aigua per a l'agricultura.
- Relació amb elements històrics.
- Suport a activitats de caça.

Aquests usos tenen en alguns casos un origen antic, però en d'altres són activitats noves vingudes de l'adaptació de l'àrea a noves activitats comercials.

2.6.2. Agricultura ramaderia

Històricament, els estanys es mantenien per poder realitzar activitats agrícoles i/o ramaderes pels petits camperols de l'àrea, el que ha permès que les basses temporals s'hagin mantingut fins a l'actualitat.
Avui en dia les activitats agroramaderes s'han reduït degut a la tecnificació del sector, i el manteniment dels estanys s'ha deixat de fer o es fa amb una periodicitat irregular, això ha provocat que disminueixi el subministrament de material forestal, la qual cosa és positiu, però també aquestes activitats poden aportar agents químics agrícoles o restes orgàniques d'origen animal que pot trencar l'equilibri ecològic dels estanys.

2.6.3. Infraestructures

Les infraestructures presents en aquests LIC són principalment construccions artesanals com tanques, murs de pedra i presència a les proximitats de carreteres i línies elèctriques.

2.6.4. Turisme

En general, la presència d'activitats turístiques és mínima ja que no presenten cap atractiu turístic. Tot i així, alguns dels estanys presenten elements etnològics el que pot atreure visitants.
A les proximitats de diversos estanys de l'àmbit del PG s'han identificat poblats megalítics que indiquen la importància d'aquestes zones des de temps prehistòrics, és el cas dels estanys de Mal Lloc i de sa Torre Llafuda, en aquest últim s'han localitzat dos importants poblats megalítics (Torrellafuda i Torre Trencada).
També es poden nomenar les basses temporals d'Es Clot des Guix que tenen el seu origen en l'activitat industrial d'extracció de guix que es feia a la zona, acumulant l'aigua en els punts on es realitzava l'extracció del mineral.

2.6.5. Caça i pesca

Les petites dimensions dels estanys, la seva precària temporalitat, la inexistència d'espècies d'interès comercial i la impossibilitat d'introduir-les, impedeixen el desenvolupament piscícola en les mateixes, no podent-se aprofitar per a la pesca.
Respecte a les activitats de caça, els estanys han tingut un ús notable per atreure espècies de caça, el que repercuteix negativament en la bassa, ja sigui per introduir espècies directament o indirecta que alteren l'equilibri ecològic, per modificació de la bassa per a adaptar-la a les necessitats dels caçadors o per la contaminació química persistent a causa de les deixalles del material de munició utilitzat en aquesta activitats.

3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PROPOSADES

3.1. DEFINICIONS I JUSTIFICACIÓ

La metodologia emprada per a l'organització d'aquesta part del Pla ha estat l'enfocament de Marc Lògic. Aquest mètode considera que l'execució del Pla s'ha d'abordar com una sèrie d'esdeveniments amb una relació causal entre ells. D'aquesta manera, s'estructura com un conjunt de taules que recullen, de manera lògica i sistemàtica, les mesures de conservació necessàries per a assolir determinats objectius operatius, que en conjunt contribuiran a assolir l'objectiu general de conservació de cada hàbitat. La consecució d'aquests objectius és essencial per a assolir **l'objectiu de conservació a nivell de lloc**, que en la seva accepció més general consisteix en l'especificació de la fita global per a les espècies o tipus d'hàbitat pels quals un lloc és designat, per a què el lloc contribueixi a mantenir o assolir l'Estat de Conservació Favorable dels mateixos a escala nacional, de regió biogeogràfica o europea[46].
En essència, els elements que conformen cada taula seran, **mesures de conservació**, **objectius operatius** i **l'objectiu global**, elaborant una taula per a cada hàbitat dels existents en les ZEC.
S'aporta també un conjunt d'**indicadors** per a avaluar el grau d'execució del Pla i d'assoliment dels objectius.
Aquests elements de la planificació es defineixen de la següent manera:

- **Objectius de conservació.** Es defineixen com l'estat global de l'hàbitat i/o espècie que es pretén assolir com a conseqüència de l'aplicació del Pla. S'han establert atenent al seu valor Global del grau de conservació en el lloc, segons s'ha recollit en les fitxes dels apartats 2.2 i 2.3. Seran establerts de la següent manera:
  - Quan el valor global sigui A (excel·lent), l'objectiu de conservació serà mantenir aquest valor.
  - Quan el valor global sigui B (bo) o C (significatiu), l'objectiu de conservació serà incrementar al valor immediatament superior (C o B, respectivament).
- **Objectius operatius.** Es defineixen com l'estat parcial de l'hàbitat i/o espècie que es pretén assolir com a conseqüència de l'aplicació del Pla. La seva definició s'ha realitzat atenent a les següents consideracions:
  - Preservació del funcionament d'aquells factors ecològics propis de la dinàmica natural de l'hàbitat, susceptibles de ser modificats amb la gestió.
  - Actuació directa sobre les pressions o amenaces d'origen antròpic que experimenta l'hàbitat o espècie.
- **Mesures** per a assolir els objectius operatius, classificades segons les següents categories:
  - **Mesures estratègiques (MS):** directrius d'àmbit general proposades a fi de facilitar l'execució de les mesures incloses en les següents categories; eludeixen a la coordinació d'agents, l'establiment d'acords o l'aprofundiment del coneixement d'hàbitats o espècies.

[46] *Commission notes. Setting conservation objectives for Natura 2000 sites.* http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm (Novembre 2013)

- **Normes reguladores (NR):** preceptes o regles l'aplicació en l'espai que permeten la restricció i/o eliminació indirecta de les pressions o amenaces detectades. Amb caràcter general no s'inclouran indicadors de seguiment sobre aquestes mesures.

- **Mesures executives (ME):** accions operatives d'aplicació directa en l'àmbit del PG pel control de les pressions o amenaces detectades.

Es presenta una bateria de mesures generals, que s'aplicaran segons les pressions i amenaces concretes dels hàbitats en cadascuna de les ZEC a què fa referència el present Pla de Gestió.
La prescripció de totes aquestes mesures s'ha recolzat en les següents fonts de referència:

- Fraga i Arguimbau, P., Estaún, I. i Cardona, E. 2010. *Bases temporals mediterrànies. LIFE BASSES: gestió i conservació a Menorca.* Consell Insular de Menorca. Institut Menorquí d'Estudis.
- *Marco de Acción Prioritaria para la financiación de la Red Natura 2000 en España para el periodo de financiación 2014-2020*, realitzat en el marc del programa LIFE (LIFE11NAT/ES/700)
- VV.AA., 2009. Bases ecológicas preliminares para la conservació de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.
- Plans de conservació i recuperació específics d'espècies de les Illas Balears
- Altres documents de referència, entre els quals destaquen:
  - Llorens, L., Gil Vives, L., i Tébar, F.J. 2007 La vegetació de l'Illa de Mallorca. Bases per a la interpretació i gestió d'hàbitats. Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears
  - Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA. SEO/BirdLife, Madrid

La selecció dels elements del Pla esmentats anteriorment s'ha basat en el diagnòstic d'hàbitats i espècies dels apartats 2.2 i 2.3. Partint d'aquesta informació s'ha establert una relació causa-efecte dels problemes detectats i la seva influència sobre els factors ecològics que s'han de mantenir inalterats per garantir un grau de conservació favorable de cada hàbitat; aquesta anàlisi s'ha sintetitzat en un arbre de problemes (Annex V). Transformant l'arbre de problemes en un arbre d'objectius, s'han identificat els **objectius operatius** i les **mesures** necessàries per a assolir-los.
En relació amb les espècies, s'ha determinat que el seu grau de conservació depèn primerament de la conservació favorable dels hàbitats que ocupen en algun moment del seu cicle vital (migració, reproducció, etc). Per aquest motiu la conservació del Pla es centrarà en aquelles mesures que contribueixin a la millora del grau de conservació favorable d'aquests hàbitats, assignats a les fitxes de les espècies de l'apartat 2.3.
Determinades pressions i/o amenaces que afecten a l'àmbit de les ZEC que s'inclouen en el PG es podrien produir fora dels límits d'aquestes. En aquestes situacions es prescriuen les mesures més apropiades per garantir el grau de conservació favorable dels hàbitats i/o espècies en l'àmbit de les ZEC. L'extensió de l'àmbit del Pla fora dels límits de les ZEC queda justificada en atenció a l'article 45.3 de la Llei 42/2007 del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, sobre l'obligació de mantenir els hàbitats en bon estat fora de XN2000 i la Circular del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 7 de desembre de 2011[47].

3.2. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ GENERALS I PRIORITATS D'INTERVENCIÓ

El Pla de Gestió estableix tres ordres de prioritat d'intervenció de les mesures proposades sobre els hàbitats presents a cada ZEC, en base als següents criteris:

1. **PRIORITAT ALTA:** Hàbitats prioritaris segons l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE. Així mateix també s'inclouen en aquest ordre els hàbitats amb valor global Desconegut, estiguin o no inclosos al FND.
2. **PRIORITAT MITJANA:** Hàbitats no prioritaris segons l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE, sempre que presentin *Valor Global del grau de conservació* en una categoria inferior a A (excel·lent) i/o la seva Tendència sigui de grau inferior a Estable.
3. **PRIORITAT BAIXA:** Resta d'hàbitats.

Dins cada categoria, la prioritat d'intervenció s'hauria d'establir en atenció al següent ordre de prelació:

1. L'hàbitat que presenti Valor Global del grau de conservació en una categoria inferior:

[47] Cinquè. Informes o autoritzacions relatius a projectes, obres o activitats inclosos en les árees de prevenció de riscs i àrees de protecció territorial, fora de l'ambit PORN i de la Xarxa Natura 2000. *Circular del conceller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori sobre la unificació de criteris d'interpretació de la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears; de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de relevancia ambiental de les Illes Balears (LECO) i dels instruments d'ordenació dels espais naturals protegits a l'empara de la legillació ambiental*

a. C (significatiu) té prioritat sobre B (bo).

b. B (bo) té prioritat sobre A (excel·lent).

2. A igualtat de *Valor Global del grau de conservació*, el que presenti major superfície en l'àmbit del Pla, en relació a la superfície total que ocupa aquest hàbitat en la Xarxa Natura 2000 de les Balears.

3. A igualtat dels criteris anteriors, l'hàbitat que sustenta un major nombre d'espècies de l'Annex II i IV de la Directiva Hàbitats, de l'Annex IV de la Llei 42/2007 o Protegides pel Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades.

Hàbitat\ Espècie[48]	Sup. hàbitat en PG (ha)	Sup. hàbitat a la IB (ha)	Valor global PG	Tendència	Objectiu de conservació	Prioritat
HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI						
3120	Sense dades	1,84	Desconegut	Desconeguda	Determinar	**Alta**
3140	Sense dades	849,04	Desconegut	Decreixent	Determinar	**Alta**
3170*	2,60	831,55	A - B - C	Estable	Mantenir A Millorar B i C a A i B Determinar	**Alta**
4030	9,67	1.623,27	D, no significatiu Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
5210	Sense dades	905,23	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
6220*	1,39	4.411,65	A Desconegut	Desconeguda	Mantenir A Determinar	**Alta**
8220	Sense dades	385,55	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
9320	0,46	20.018,01	B Desconegut	Creixent	Millorar de B a A Determinar	**Alta**
9340	5,00	8.218,65	B Desconegut	Decreixent	Millorar de B a A Determinar	**Alta**
HÀBITATS ADDICIONALS						
1150*	Sense dades	1.392,12	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
1410	Sense dades	1.339,11	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
5330	Sense dades	29.057,73	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
8210	Sense dades	1.571,99	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**

[48] Les dades de la taula relatives a la superfície d'hàbitat Illes Balears i Valor Global de les ZEC s'han obtingut de la base de dades CNTRYES. La dada de superfície d'hàbitat en les ZEC, s'ha obtingut a partir de la cartografia disponible i la informació de Tendència, procedeix de l'Informe d'Illas Balears sobre l'aplicació del Article 17 de la Directiva Hàbitat per al període 2007-2012.

Com s'observa a la taula anterior, la prioritat d'actuació és alta en tots els hàbitats, donat el desconeixement existent al voltant de la presència o absència d'aquests en moltes de les ZEC de l'àmbit del PG i, per tant, del seu grau de conservació. D'aquesta manera, la mesura preferent serà la d'actualitzar la cartografia per determinar si aquests hàbitats estan o no presents i si és així, quina localització i extensió tenen.
Malgrat això cal destacar el 3170 *, el qual és l'hàbitat que principalment defineix les ZEC que componen el present Pla de Basses temporals, de manera que l'execució de mesures per a la seva conservació favorable serà prioritària sobre la resta d'hàbitats presents al àmbit de gestió.

3.3. SÍNTESI DE MESURES PER HÀBITATS I ESPÈCIES

A continuació es presenten dues taules, cadascuna de les quals recull el catàleg de mesures proposades per hàbitats i espècies respectivament. L'estructura de les taules respon a les següents indicacions:

- La primera taula agrupa el conjunt de mesures proposades pels hàbitats i incloses als apartats 3.4 i 3.7. La informació recollida en aquesta taula respon als següents criteris:
  - S'han ombrejat en color beix els hàbitats addicionals.
  - Les mesures que apareixen numerades, situades a la part superior de la primera columna, són aquelles que s'apliquen de manera horitzontal a tots els hàbitats, emprant la mateixa numeració que es recull en la primera taula de l'apartat 3.4.
  - Les mesures que només s'apliquen sobre determinats hàbitats apareixen numerades a les cel·les corresponents, aquesta numeració és la mateixa que es recull en les taules elaborades per a cada hàbitat i incloses en els apartats 3.4 i 3.7.
- La segona taula agrupa el conjunt de mesures proposades per a les espècies i incloses als apartats 3.5, 3.6 i 3.7. La informació recollida en aquesta taula respon als següents criteris:
  - En color blau s'han ombrejat les espècies d'interès comunitari
  - En color marró s'han ombrejat les espècies recollides a l'apartat 3.3 del FND, és a dir "Altres espècies importants de flora i fauna".
  - En color beix s'han ombrejat les espècies addicionals

Cada mesura apareix numerada a les cel corresponents a les espècies sobre les que aplica, aquesta numeració és la mateixa que es recull en les taules incloses en els apartats 3.5, 3.6 i 3.7.

	3120	3140	3170*	4030	5210	6220*	8220	9320	9340	1150*	1410	5330	8210
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS)													
1.1. Posar en marxa mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla, amb altres òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència en el territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.													
2.1. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys onr la gestió que pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla (ex. Custòdia del territori).													
2.2. Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres Plans Sectorials.													
2.3 Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria , etc.)													
2.4. Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets dels terrenys on s'ubiquen les basses temporals el control de fauna assilvestrada, especialment gats.													
4.1. Posar en marxa mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i/o espècies presents en l'àmbit del Pla de Gestió.													
4.2. Establir acords amb vivers locals per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la en les restauracions amb planta autòctona pròpia del lloc que es programin.													
4.3. Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents a la ZEC, especialment pel que fa al seu estat de conservació.													
4.4. Actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència del conjunt d'espais gestionats amb el present Pla.													
4.5. Identificar i definir una xarxa de corredors que afavoreixin la connectivitat ecològica entre les Basses, sempre que la proximitat geogràfica ho permeti.													
Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del PG i, si escau, precisar la seva localització.	**1.1**	**1.1**		**2.1**	**1.1**	**2.1**	**1.1**	**3.1**	**2.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agroramaderes en l'ús de productes fitosanitaris i fertilitzants i/o silvícoles. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.			**1.1**	**1.1**				**1.3**	**2.2**				
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets per a una gestió (activitat silvícola, ramadera, pastoral i/o agrícola) de forma compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies associades. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.			**2.1**					**1.2**	**2.1**				
Analitzar la capacitat de càrrega ramadera per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.			**3.1**	**1.2**									
Actualitzar la cartografia dels hàbitats a l'interior de l'àmbit del PG i fora dels límits d'aquesta, per a precisar la seva localització. Especialment, determinar la presència de l'hàbitat a la bassa de Sant Francesc i, i si escau, el grau de conservació			**4.1**										
Promoure la recuperació dels estanys mitjançant el buidatge de sediments i altres residus. Transportar a l'abocador autoritzat			**4.2**										
Realitzar un estudi a la bassa de Binigafull per determinar la pressió que exerceix el camí sobre l'hàbitat			**4.3**										
Establir acords de col·laboració amb les societats de caçadors per adequar els períodes i àrees de caça de tords i altres aus frugívores, als requeriments ecològics de l'hàbitat pel que fa a la dispersió de llavors i regeneració natural.									**2.3**				
NORMES REGULADORES (NR)													
1.3. L'òrgan competent no podrà aprovar o autoritzar plans, programes o projectes inclosos dins l'àmbit d'aquest Pla sense un informe de la Conselleria competent en matèria d'espais protegits Xarxa Natura 2000, en relació a l'apreciació de la possible afecció significativa. Segons els acords dictats de l'òrgan ambiental, es considera que no tenen afecció significativa per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, els plans, programes, projectes i activitats que es relacionen en la mesura													
2.5 En relació amb les pràctiques agrícoles, complir amb la normativa en matèria de concentració de nitrats continguda en la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 5 de novembre de 2013, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats d'origen agrari de les Illes Balears (BOIB núm. 159 de 19/11/2013).													
Vigilar que no vessi material ni residus a les conques/microconques vessants de l'hàbitat.			**1.2**										
Restringir l'ús de productes fitosanitaris i fertilitzants en les proximitats dels estanys.			**1.3**										
Restringir qualsevol actuació sobre el medi físic que pugui afavorir el drenatge i/o reducció de l'aigua dels estanys, així com la instal·lació de canalitzacions d'aigua que puguin modificar o alterar el funcionament de l'hàbitat.			**2.2**										
Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.			**3.2**	**1.3**									
Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats						**1.1**			**1.1**				

	3120	3140	3170*	4030	5210	6220*	8220	9320	9340	1150*	1410	5330	8210
MESURES EXECUTIVES (ME)													
2.6 Establir una franja d'amortiment d'un màxim de 15 m al voltant de cada bassa, dins de la qual s'haurà d'evitar la realització d'usos incompatibles amb la seva conservació													
3.1. Realitzar accions de comunicació per al conjunt d'espais gestionats amb el Pla adreçades als principals sectors d'interès.													
3.2. Realitzar campanyes de sensibilització dirigides i la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.													
3.3. Instal·lar elements de senyalització, informació i interpretació dels valors naturals dels espais gestionats amb el present Pla.													
Fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per a la recuperació i construcció d'estructures de tancament que envolten els estanys, per regular l'accés del bestiar fins a l'aigua. Restauració i manteniment dels tancaments tradicionals.			**1.4**										
En les explotacions agroramaderes, fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per crear zones de protecció al voltant dels ecosistemes lèntics, particularment els utilitzats com abeuradors, així com fomentar la creació d'abeuradors alternatius.			**1.5**										
Restaurar els elements hidrològics que siguin necessaris per a conservar i corregir possibles alteracions del règim hídric, assegurant un nivell freàtic mínim que permeti la conservació dels hàbitats.			**2.3**										
Realitzar intervencions per a la retirada d'espècies al·lòctones presents als hàbitats (*Paspalum sp., Arundo donax i Gleditsia triacanthos*)			**3.3**										
Controlar la vegetació arbustiva que creix en el perímetre dels estanys mitjançant la realització de desbrossaments periòdics i selectius			**3.4**										
Fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc.).						**1.2**			**1.3**				
Reforçar la vigilància per evitar l'ocurrència d'incendis en els períodes més desfavorables.						**1.3**		**2.1**	**1.2**				
Dissenyar i executar àrees tallafocs amb ocupació de ramaderia domèstica, com a mesura de protecció davant el risc d'incendis.						**1.4**							
Realitzar intervencions de revegetació en àrees degradades, utilitzant material autòcton									**1.4**				

	Marsilea strigosa	*Emys orbicularis*	*Testudo hermanni*	*Rhinolophus ferrumequinum*	*Sylvia undata*	*Burhinus oedicnemus Anthus campestris Galerida theklae*	*Caprimulgus europaeus Hieraaetus pennatus Milvus milvus Sylvia atricapilla*	*Falco peregrinus*	*Damasonium bourgaei, Isoetes histrix, Isoetes velatum, Polygonum romanum sp. balearicum, Serapias nurrica*	*Bufo viridis*	*Hyla meridionalis*	*Eptesicus serotinus*	*Hypsugo savii Myotis escalerai Pipistrellus kuhlii*	*Espècies apartat 2.5.2*
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS), NORMES REGULADORES I MESURES EXECUTIVES D'APLICACIÓ ALS HÀBITATS UTILITZATS PER A LES ESPÈCIES	**3120 i 3170***	**3140 i 3170***	**3120, 3140, 3170*, 4030, 6220*, 9320 i 9340**	**6220*, 9320 i 9340**	**4030, 8220 i 9340**	**3170*, 4030, 6220* i terres agrícoles**	**5210, 6220*, 9320 i 9340**	**4030, 6220*, 8220**	**3170*, 3120, 6220* i 9320**	**3120 i 3170***	**3120, 3140 i 3170***	**9320 i 9340**	**6220*, 9320 i 9340**	
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES														
Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució en l'àmbit del PG		**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**						
Realitzar estudis per identificar els vials crítics en relació amb la incidència d'atropellaments sobre tortugues.		**3.2**	**3.2**											
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, per ser important per a la vivència d'aquesta espècie. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.					**2.1**	**2.1**	**2.1**							
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia sostenible. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.					**2.2**	**2.2**	**2.2**							
Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre les espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.					**3.2**	**3.2**	**3.2**	**3.2**						
Realitzar estudis per verificar la població en el territori inclòs dins l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.									**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**1.1**
NORMES REGULADORES (NR) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES														
Restringir el bombament de l'aigua dels estanys per al seu ús en l'agricultura.	**2.1**													
Restringir la tala dels arbres de major diàmetre i edat que poden tenir fissures o cavitats, susceptibles de ser utilitzades com refugis potencials per quiròpters o aus forestals.				**2.1**			**2.3**							
Restringir la caça intensiva en zones de nidificació de *Milvus milvus*.							**3.3**							
Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles han de ser caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i fauna apícola).				**3.2**	**3.4**	**3.4**	**3.4**							
Restringir temporalment l'accés a les zones crítiques de cria durant l'època reproductora, així com la realització de treballs forestals a les zones més sensibles.					**3.3**	**3.3**	**3.2**							
MESURES EXECUTIVES (ME) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES														
En els casos que sigui possible, dins l'àmbit del PG instal·lar passos de fauna a les parets seques que en permetin la permeabilització.		**2.1**	**2.1**											
Instal·lació de tanques perimetrals de protecció a les zones de refugi.		**2.2**	**2.2**											
Restaurar els murs de pedra que envolten els estanys.		**2.3**	**2.3**											
Realitzar accions de manteniment de vegetació arbustiva als voltants dels estanys amb una cobertura adequada, ja sigui mitjançant podes o afavorint la ramaderia extensiva en una càrrega adequada.		**2.4**	**2.4**											

	Marsilea strigosa	*Emys orbicularis*	*Testudo hermanni*	*Rhinolophus ferrumequinum*	*Sylvia undata*	*Burhinus oedicnemus* *Anthus campestris* *Galerida theklae*	*Caprimulgus europaeus* *Hieraaetus pennatus* *Milvus milvus* *Sylvia atricapilla*	*Falco peregrinus*	*Damasonium bourgaei,* *Isoetes histrix,* *Isoetes velatum,* *Polygonum romanum sp. balearicum,* *Serapias nurrica*	*Bufo viridis*	*Hyla meridionalis*	*Eptesicus serotinus*	*Hypsugo savii* *Myotis escalerai* *Pipistrellus kuhlii*	*Espècies apartat 2.5.2*
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS), NORMES REGULADORES I MESURES EXECUTIVES D'APLICACIÓ ALS HÀBITATS UTILITZATS PER A LES ESPÈCIES	**3120 i 3170***	**3140 i 3170***	**3120, 3140, 3170*, 4030, 6220*, 9320 i 9340**	**6220*, 9320 i 9340**	**4030, 8220 i 9340**	**3170*, 4030, 6220* i terres agrícoles**	**5210, 6220*, 9320 i 9340**	**4030, 6220*, 8220**	**3170*, 3120, 6220* i 9320**	**3120 i 3170***	**3120, 3140 i 3170***	**9320 i 9340**	**6220*, 9320 i 9340**	
Realitzar campanyes de sensibilització adreçada a la població sobre la importància de conservar aquesta espècie i de no alliberar tortugues domèstiques en aquests hàbitats.		**3.4**	**3.4**											
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies.				**3.3**	**3.5**	**3.6**	**3.5**							
Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) per minimitzar atropellaments en els vials crítics.		**3.5**	**3.5**											

3.4. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PELS HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

Amb caràcter horitzontal i en relació amb tots els hàbitats, es recullen els següents objectius operatius i mesures:

Tots els tipus d'hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de Gestió			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Manteniment o millora del grau de conservació global**		**Indicadors de l'Informe de l'Art. 17 de la Directiva, en particular:** - **Superfície ocupada per l'hàbitat (ha)** - **Nombre d'espècies característiques presents**	**Art. 17 Habitat & Species Reporting format[49]**
OBJ. OPERAT.	**1. Promoció de la coordinació a nivell interadministratiu i intersectorial**		**1. Grau d'interacció entre organismes i/o administracions**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**1.1** Posar en marxa mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla amb òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència en el territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.	**1.1** Iniciatives funcionals posades en marxa (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	**1.2** D'acord amb l'article 30 de la Llei 6/2009, de 17 de novembre, de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica de les Illes Balears, relatiu a la modificació de l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, la conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'informar preceptivament, abans de la seva execució, sobre qualsevol pla o projecte que, sense tenir una relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000 o sense ser necessari per a aquesta gestió, pugui afectar-lo de forma apreciable, individualment o en combinació amb altres plans o projectes. Aquest informe té per objecte l'avaluació de les repercussions ambientals concretes i específiques del pla o projecte en relació amb els objectius de conservació del lloc assenyalat. No obstant això, d'acord amb les anàlisis d'avaluacions sobre les repercussions ambientals que es porten realitzant per l'òrgan ambiental del Govern de les Illes Balears des de l'any 2009 i de la darrera evidència científica disponible fins a 2013, es considera que no tenen afecció apreciable o significativa en relació a l'anterior, els plans, programes, projectes i activitats que es relacionen a continuació. No obstant això, l'òrgan competent per aprovar o autoritzar ha de sol·licitar a la Conselleria competent en matèria d'espais protegits Xarxa Natura 2000 un informe ambiental sobre l'apreciació de no afecció significativa. Plans, programes, projectes i activitats que es consideren que no afecten de forma apreciable als espais protegits Xarxa Natura 2000: a) Les meres activitats no incloses en el concepte de projecte a que es refereix l'article 5.3.b de la Llei 21/2013 consistents en voltes ciclistes, proves d'atletisme, , romeries, festes populars, filmacions cinematogràfiques i altres anàlogues que es duguin a terme per camins existents i/o no tinguin afeccions apreciables sobre el lloc; incloses les investigacions científiques. b) Les reformes, rehabilitacions, canvi d'ús o modificacions de construccions i edificacions existents que no suposin un augment de volum o de superfície,	-	

[49] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal

Tots els tipus d'hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de Gestió			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		inclòs el canvi de coberta, la reparació o la rehabilitació de cobertes i façanes, el reforjat, el canvi d'ubicació de comptadors d'aigua, la consolidació d'estructura, pèrgoles, etc., i també les demolicions. c) La construcció, reparació o rehabilitació de safarejos, piscines, aljubs i altres sistemes de captació i emmagatzematge d'aigua per ús domèstic i agrícola ramader. d) Les instal·lacions de serveis de temporada al domini públic maritimoterrestre i a les zones de trànsit i de protecció de la Llei de costes, per a les quals s'hagi emès un informe d'exclusió d'afectació o un informe favorable d'avaluació de repercussions ambientals d'anys anteriors, excepte pel que fa a les modificacions substancials, sense que es pugui entendre com a modificació substancial l'ampliació del termini de l'autorització. e) Els plans tècnics de caça no intensius, per als quals s'hagi emès un informe d'exclusió d'afectació o un informe favorable d'avaluació de repercussions ambientals d'anys anteriors, excepte pel que fa a les modificacions substancials, sense que es pugui entendre com a modificació substancial la renovació del període de vigència. f) La rehabilitació, reparació o reconstrucció de marges, parets seques, esbaldrecs i contraforts a murs de contenció. g) Les actuacions a sòl urbà. h) La conservació i manteniment de camins existents i) La creació i manteniment dels itineraris d'ús públic per a vianants, inclosa la senyalització, que transcorrin per camins existents. j) Els enjardinaments amb vegetació no invasora, ubicats a l'entorn immediat de les edificacions, camins i entrades de les finques. k) Les línies elèctriques soterrades per camins existents i les instal·lacions auxiliars necessàries. l) Els aprofitaments forestals tradicionals i la recuperació de cultius. m) La rehabilitació d'elements etnològics. n) Els sondejos per a l'extracció d'aigua subterrània. o) La instal·lació d'antenes de telecomunicacions que no suposin l'obertura de nous camins. p) La construcció o reparació, per camins, pistes o senders, de canonades no inclosos a la Llei 21/2013 o a la Llei 11/2006. q) La instal·lació de plaques solars fotovoltaiques o tèrmiques per a l'ús d'habitatges, agroturismes, hotels rurals, hotels d'interior i allotjaments		

Tots els tipus d'hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de Gestió			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		turístics, i altres activitats autoritzades de caràcter agrícola, ramader o industrial (en aquest darrer cas sempre sobre teulada). r) Els tancaments, inclosos els portells i les barreres d'entrada, i les reparacions de tancaments de finques rústiques, sempre que permetin el pas de la fauna.		
OBJ. OPERAT.	**2. Implicació dels propietaris i/o titulars de drets de terrenys en la gestió i conservació del conjunt d'espais**		**2. Grau de participació dels propietaris i/o titulars de drets en la gestió del conjunt d'espais**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**2.1** Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla, per afavorir les activitats tradicionals beneficioses per a la conservació (ex. Custòdia del territori).	**2.1** Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
		2.2 Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.	**2.2** Accions realitzades (nombre i tipus)	
		2.3 Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadors, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria, etc.)	**2.3** Accions realitzades (nombre i tipus)	
		2.4 Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets dels terrenys on s'ubiquen les basses temporals el control de fauna assilvestrada, especialment gats.	**2.4** Accions realitzades (nombre i tipus)	
	NR	**2.5** En relació amb les pràctiques agrícoles, complir amb la normativa en matèria de concentració de nitrats continguda en la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 5 de novembre de 2013, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats d'origen agrari de les Illes Balears (BOIB núm. 159 de 19/11/2013).	-	
	ME	**2.6** Establir una franja d'amortiment d'un màxim de 15 m al voltant de cada bassa, dins de la qual s'haurà d'evitar la realització d'usos incompatibles amb la seva conservació	**2.5** Localització i superfície	
OBJ. OPERAT.	**3. Difusió dels valors naturals dels hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de Gestió**		**3. Grau de coneixement de la ZEC per a la població i usuaris**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**ME**	**3.1** Realitzar accions de comunicació pel conjunt d'espais gestionats amb el Pla adreçades als principals sectors d'interès.	**3.1** Nombre d'accions realitzades. Abast	Memòria anual
		3.2 Realitzar campanyes de sensibilització dirigides a la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.	**3.2** Nombre de campanyes realitzades. Abast	
		3.3 Instal·lar elements de senyalització, informació i interpretació dels valors naturals dels espais gestionats amb el present Pla.	**3.3** Elements instal·lats (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	**4. Augment del coneixement científic i ecològic de l'àmbit del Pla de Gestió**		**4. Volum de dades científiques, tipologia i data d'actualització**	**Informe de seguiment**
MESURES	**MS**	**4.1** Posar en marxa mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre	**4.1** Iniciatives funcionals posades en marxa (nombre i	Memòria anual

Tots els tipus d'hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de Gestió			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
PROPOSADES		els principals hàbitats i/o espècies presents en l'àmbit del Pla de Gestió.	tipus)	
		4.2 Establir acords amb vivers locals per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la en les restauracions amb planta autòctona pròpia del lloc que es programin.	**4.2** Acords assolits (nombre i tipus)	
		4.3 Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de gestió, especialment pel que fa al seu grau de conservació.	**4.3** Projectes de recerca (nombre i àmbit)	
		4.4 Actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència del conjunt d'espais gestionats amb el present Pla.	**4.4** Cartografia i data d'actualització	
		4.5 Identificar i definir una xarxa de corredors que afavoreixin la connectivitat ecològica entre les Basses, sempre que la proximitat geogràfica ho permeti.	**4.5** Estudis realitzats (nombre i tipus)	

3.4.1. Hàbitat 3120 Aigües oligotròfiques amb un contingut de minerals molt baix sobre sòls generalment arenosos del mediterrani occidental amb *Isoetes* spp. Hàbitat 3140 Aigües oligotròfiques calcàries amb vegetació bèntica de *Chara* spp

Hàbitat 3120 Aigües oligotròfiques amb un contingut de minerals molt baix sobre sòls generalment arenosos del mediterrani occidental amb *Isoetes* spp. **Hàbitat 3140 Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bèntica de *Chara* spp**			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**1.1.** Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del PG i, si escau, precisar la seva localització.	**1.1.** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.2. Hàbitat 3170 * Basses temporals mediterrànies

Hàbitat 3170 * - Basses temporals mediterrànies			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent) o millora de B (bo) o C (significatiu) al grau immediatament superior.**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o millora de la qualitat de les aigües**		**1. 1.a. Anàlisi de macroinvertebrats** **1.b. Factors químics i fisicoquímics**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**1.1** Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agro-ramaderes en l'ús de productes fitosanitaris i fertilitzants. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**1.1** Accions realitzades (nombre, tipus i localització)	Memòria anual
	NR	**1.2** Vigilar que no vessi material ni residus a les conques/microconques vessants de l'hàbitat.	-	

Hàbitat 3170 * - Basses temporals mediterrànies			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		1.3 Restringir l'ús de productes fitosanitaris i fertilitzants en les proximitats dels estanys.	-	
	ME	**1.4** Fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per a la recuperació i construcció d'estructures de tancament que envolten els estanys, per regular l'accés del bestiar fins a l'aigua. Restauració i manteniment dels tancaments tradicionals.	**1.4** Estructures realitzades/recuperades (localització, tipus i longitud)	
		1.5 En les explotacions agroramaderes, fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per crear zones de protecció al voltant dels ecosistemes lèntics, particularment els utilitzats com abeuradors, així com fomentar la creació d'abeuradors alternatius.	**1.5** Accions realitzades (nombre, tipus i localització)	
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment del règim hídric inalterat**		2.a. Alçada de la làmina d'aigua 2.b. Hidroperíode	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**2.1.** Establir acords amb els propietaris i/o titulars de drets per al manteniment de l'activitat ramadera i/o agrícola de forma compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies, evitant l'alteració de les aportacions d'aigua als hàbitats. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**2.1.** Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	**2.2.** Restringir qualsevol actuació sobre el medi físic que pugui afavorir el drenatge i/o reducció de l'aigua dels estanys, així com la instal·lació de canalitzacions d'aigua que puguin modificar o alterar el funcionament de l'hàbitat.	-	
	ME	**2.3.** Restaurar els elements hidrològics que siguin necessaris per a conservar i corregir possibles alteracions del règim hídric, assegurant un nivell freàtic mínim que permeti la conservació dels hàbitats.	**2.3.** Accions realitzades (nombre, tipus i localització)	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de l'estructura i composició de les comunitats biològiques**		3. Nombre i diversitat de comunitats biològiques	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**3.1.** Analitzar la capacitat de càrrega ramadera per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	**3.2.** Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzats. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	
	ME	**3.3.** Realitzar intervencions per a la retirada d'espècies al·lòctones presents en els hàbitats (*Paspalum sp., Arundo donax i Gleditsia triacanthos*).	**3.3.** Actuacions (nombre, localització i superfície)	
		3.4. Controlar la vegetació arbustiva que creix en el perímetre dels estanys mitjançant la realització de desbrossaments periòdics i selectius	**3.4.** Desbrossaments (nombre, localització i longitud)	
OBJ. OPERAT.	**4. Augment del coneixement de distribució i ecològic de l'hàbitat**		**4. Volum de dades, tipologia i data d'actualització**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**4.1.** Actualitzar la cartografia dels hàbitats a l'interior de l'àmbit del PG i fora dels límits d'aquesta, per a precisar la seva localització. Especialment, determinar la presència de l'hàbitat a la bassa de Sant Francesc i, i si s'escau, el grau de conservació	**4.1.** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	**Memòria anual**
		4.2. Promoure la recuperació dels estanys mitjançant el buidatge de sediments i altres residus. Transportar a abocador autoritzat	**4.2.** Localització i volum transportat.	
		4.3. Realitzar un estudi a la bassa de Binigafull per determinar la pressió que exerceix el camí sobre l'hàbitat	**4.3.** Un estudi realitzat	

3.4.3. Hàbitat 4030 Bruguerars secs europeus

Hàbitat 4030 - Bruguerars secs europeus			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de l'estructura i funció (principalment oligotròfia i cobertura estable**		**1. Processos pertorbació (nombre, tipus, freqüència, extensió)**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**1.1** Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agro-ramaderes en l'ús de productes fitosanitaris i fertilitzants a les proximitats de l'hàbitat (pels efectes d'eutròfia que poden generar). Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**1.1** Accions realitzades (nombre, tipus i localització)	Memòria anual
		1.2 Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per localitzacions, per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	**1.2** Estudis realitzats (nombre i tipus)	
	NR	**1.3** Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	
OBJ. OPERAT.	**2. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		2. Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**2.1** Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de la ZEC Penyes d'Egipte i, si escau, precisar la seva localització.	**2.1** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.4. Hàbitat 5210 Matoll arborescent amb *Juniperus* spp.

Hàbitat 5210 Matoll arborescent amb *Juniperus* spp.			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		**1. Volum de dades, tipologia i data d'actualització**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**1.1.** Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del PG i, si escau, precisar la seva localització.	**1.1.** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.5. Hàbitat 6220 * Zones subestèpica de gramínies i anuals del *Thero-Brachypodietea*

Hàbitat 6220 * - Zones subestèpica de gramínies i anuals del *Thero-Brachypodietea*		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ.	**Manteniment del grau de conservació global a A en les Basses de la marina de**	**Veure taula general**	**Taula gral.**

GENERAL	**Llucmajor.** **Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació, a la resta de basses.**			
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o millora de l'estructura i composició florística**		**1.a. Presència i abundància d'espècies característiques** **1.b. Diversitat específica** **1.c. Presència i abundància d'espècies nitròfiles**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**NR**	**1.1.** Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats	-	Memòria anual
	ME	**1.2.** Fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc.).	**1.2.** Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	
		1.3. Reforçar la vigilància per evitar l'ocurrència d'incendis en els períodes més desfavorables.	**1.3.** Nombre accions de vigilància/freqüentació	
		1.4. Dissenyar i executar àrees tallafocs amb ocupació de ramaderia domèstica, com a mesura de protecció davant el risc d'incendis.	**1.4.** Àrees executades (localització i superfície)	
OBJ. OPERAT.	**2. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		2. Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**2.1** Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de les ZEC Torre Llafuda i Mal Lloc i, si escau, precisar la seva localització.	**2.1** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.6. Hàbitat 8220 Pendents rocosos silicis amb vegetació casmofítica

Hàbitat 8220 Pendents rocosos silicis amb vegetació casmofítica			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		1. Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**1.1.** Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del PG i, si escau, precisar la seva localització.	**1.1.** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.7. Hàbitat 9320 Boscos d'*Olea i Ceratonia*

Hàbitat 9320 - Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*	**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**

Hàbitat 9320 - Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent) a Es Clot des Guix. Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació, a la resta de basses**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Millora de la capacitat de regeneració de l'hàbitat i de la dispersió zoócora**		**1.a. Grau de fragmentació de l'hàbitat** **1.b. Cobertura arbòria i arbustiva** **1.c. Afecció per esporgada (%)**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	**MS**	**1.1.** Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on es localitza l'hàbitat, per a una gestió de càrregues pastorals compatible amb la conservació d'hàbitats i espècies associades. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**1.1.** Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
		1.2. Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agro-ramaderes en l'ús de productes fitosanitaris i fertilitzants. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**1.2.** Accions realitzades (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	**2. Millora i recuperació de la composició florística**		**2. Diversitat d'espècies típiques**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	**MS**	**2.1.** Reforçar la vigilància per evitar l'ocurrència d'incendis en els períodes més desfavorables.	**2.1.** Nombre accions de vigilància/freqüentació	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		3. Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**3.1** Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de les ZEC Torre Llafuda i Mal Lloc i, si escau, precisar la seva localització.	**3.1** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.8. Hàbitat 9340 Alzinars de *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*

Hàbitat 9340 Alzinars de *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent) a Es Clot des Guix. Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació, a la resta de basses**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Millora de l'estructura de la massa de l'alzinar (tots els estadis demogràfics ben representats)**		**1. Nombre de peus/ha i Àrea basimètrica**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	**NR**	**1.1.** Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats	-	Memòria anual
	ME	**1.2.** Reforçar la vigilància per evitar l'ocurrència d'incendis en els períodes més desfavorables.	**1.2.** Nombre d'accions de vigilància/freqüentació	
		1.3. Fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments,	**1.3.** Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	

		tarimes, passarel·les, etc.).		
		1.4. Realitzar intervencions de revegetació en àrees degradades, utilitzant material autòcton	**1.4.** Actuacions (nombre, localització, superfície i densitat, espècies)	
OBJ. OPERAT.	**2. Millora de la capacitat de regeneració de l'alzinar**		**2. Nombre de plàntules per unitat de superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**2.1.** Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per a una gestió compatible amb la conservació de l'hàbitat i espècies associades. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions	**2.1.** Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
		2.2. Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques silvícoles compatibles amb la conservació de l'hàbitat. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**2.2.** Accions realitzades (nombre i tipus)	
		2.3. Establir acords de col·laboració amb les societats de caçadors per adequar els períodes i àrees de caça de tords i altres aus frugívores, als requeriments ecològics de l'hàbitat pel que fa a la dispersió de llavors i regeneració natural.	**2.3.** Acords assolits (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	**3. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		3. Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MS	**3.1** Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de les ZEC Biniatrum, Torre Llafuda, Penyes d'Egipte i Binigurdó i, si escau, precisar la seva localització.	**3.1** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

3.5.1. Flora

3.5.1.1. Trèvol de quatre fulles *(Marsilea strigosa)*

***Marsilea strigosa*, Trébol de cuatro hojas peloso, Trèvol de quatre fulles**			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millorar el grau de conservació global de C (significatiu) a B (bo)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per amantenir les seves poblacions a llarg termini**		**1. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** recollits pels hàbitats **3120 i 3170 ***			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**NR**	**2.1.** Restringir el bombament de l'aigua dels estanys per al seu ús en l'agricultura.	-	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		**3. Dades poblacionals**	**Informe de seguiment**

MESURES PROPOSADES	No s'han considerat mesures		Memòria anual

3.5.2. Fauna

3.5.2.1. Rèptils

3.5.2.1.1. Tortuga d'aigua *(Emys orbicularis)* i Tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*)

***Emys orbicularis*, Galápago europeo, Tortuga d´aigua** ***Testudo hermanni*, Tortuga mediterránea, Tortuga mediterrània**			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del Grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent) per *Emys orbicularis*** **Manteniment del Grau de conservació global a A (excel·lent) o millora de B (bo) a A per*Testudo hermanni***		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 3140 i 3170 * per *Emys orbicularis* i 3120, 3140, 3170 *, 4030, 6220 *, 9320, 9340 per*Testudo hermanni*.			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	**ME**	**2.1.** En els casos que sigui possible, dins l'àmbit del PG instal·lar passos de fauna a les parets seques que en permetin la permeabilització.	**2.1.** Actuacions (nombre, localització i tipus)	
		2.2. Instal·lació de tanques perimetrals de protecció a les zones de refugi.	**2.2.** Actuacions (nombre, longitud i tipus)	
		2.3. Restaurar els murs de pedra que envolten els estanys.	**2.3.** Actuacions (nombre, localització, superfície)	
		2.4. Realitzar accions de manteniment de vegetació arbustiva als voltants dels estanys amb una cobertura adequada, ja sigui mitjançant podes o afavorint la ramaderia extensiva en una càrrega adequada.	**2.4.** Actuacions (nombre, localització, longitud i superfície)	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		**3. Dades poblacionals**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	**MS**	**3.1.** Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució en l'àmbit del PG.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		3.2. Realitzar estudis per identificar els vials crítics en relació amb la incidència d'atropellaments sobre tortugues.	**3.2.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	
	ME	**3.3.** Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població sobre la importància de conservar aquesta espècie i de no alliberar tortugues domèstiques en aquests hàbitats.	**3.3.** Nombre de campanyes realitzades. Abast	
		3.4. Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) per minimitzar	**3.4.** Nombre i tipus d'elements instal·lats	

Emys orbicularis, Galápago europeo, Tortuga d´aigua *Testudo hermanni*, Tortuga mediterránea, Tortuga mediterrànea			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		atropellaments en els vials crítics.		

3.5.2.2. Mamífers

3.5.2.2.1. Ratpenat gran de ferradura *(Rhinolophus ferrumequinum)*

M-1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, Murciélago grande de herradura, Ratpenat gran de ferradura			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del Grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		**1. Superfície (m^2)**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 6220*, 9320, 9340			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície (m^2)**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	**NR**	**2.1.** Restringir la tala dels arbres de major diàmetre i edat que poden tenir fissures o cavitats, susceptibles de ser utilitzades com a refugis potencials per a quiròpters o aus forestals.	-	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	**MS**	**3.1.** Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució a l'àmbit del PG.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	**3.2.** Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles han de ser caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i fauna apícola).	**3.2.** -	
	ME	**3.3.** Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies.	**3.3.** Nombre de campanyes realitzades. Abast	

3.5.2.3. Aus

3.5.2.3.1. Aus associades a hàbitats arbustius

B-A302 *Sylvia undata*, Curruca rabilarga, Busqueret roig		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT	**1. Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i les terres agràries**	**1. Superfície**	**Informe de**

B-A302 *Sylvia undata*, Curruca rabilarga, Busqueret roig			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
				seguiment
MESURES PROPOSADES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** pels hàbitats **4030, 8220, 9340.**			Memòria anual
OBJ. OPERAT	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**2.1.** Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, per ser important per a la vivència d'aquesta espècie. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**2.1.** Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
		2.2. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia sostenible. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**2.2.** Acords assolits (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	Anuaris ornitològics
MESURES PROPOSADES	**MS**	**3.1.** Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució en l'àmbit del PG.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		3.2. Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre les espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions	**3.2.** Accions realitzades (nombre i tipus)	
	NR	**3.3.** Restringir temporalment l'accés a les zones crítiques de cria durant l'època reproductora, així com la realització de treballs forestals a les zones més sensibles.	-	
		3.4. Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles han de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i fauna apícola).	-	
	ME	**3.5.** Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies.	**3.5.** Nombre de campanyes realitzades. Abast	

3.5.2.3.2. Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris

B-A133 *Burhinus oedicnemus*, Alcaraván comú, Sebel•lí B-A255 *Anthus campestris*, Bisbita campestre, Titina d'estiu B-245 *Galerida theklae*, Cogujada montesina, Cucullada		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GRAL.	**Manteniment del Grau de conservació global a A (excel·lent) o millora de B (bo) a A per *Burhinus oedicnemus*** **Millora del Grau de conservació global de C a B per *Galerida theklae***	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i terres agrícoles**	**1. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS pels hàbitats 3170 *, 4030, 6220 * i terres agrícoles		Memòria anual

B-A133 *Burhinus oedicnemus*, Alcaraván comú, Sebel•lí B-A255 *Anthus campestris*, Bisbita campestre, Titina d'estiu B-245 *Galerida theklae*, Cogujada montesina, Cucullada			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. OPERAT.	**2.**	**Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**	**2. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**2.1.** Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, per ser clau per a la vivència de les espècies estepàries i/o de medis agraris. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**2.1.** Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
		2.2. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia sostenible. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**2.2.** Acords assolits (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	**3.**	**Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permet l'existència de l'espècie a llarg termini.**	**3. Dades poblacionals**	**Anuaris GOB**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**3.1.** Realitzar estudis poblacionals de les espècies per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució en l'àmbit del PG, especialment de *Galerida theklae* la població està considerada com D (no significativa)	**3.1.** Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
		3.2. Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre les espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**3.2.** Actuacions (nombre i tipus)	
	NR	**3.3.** Restringir temporalment l'accés a les zones crítiques de cria durant l'època reproductora, així com la realització de treballs forestals a les zones més sensibles.	-	
		3.4. Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles han de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i fauna apícola.		
	ME	**3.5.** Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies	**3.5.** Nombre de campanyes realitzades. Abast	

3.5.2.3.3. Aus associades a hàbitats forestals

A-224 *Caprimulgus europaeus*, Chotacabras gris, Enganyapastors A-092 *Hieraaetus pennatus,* Águila calzada, Àguila calçada A-074 *Milvus milvus*, Milano real, Milà reial B-A311 *Sylvia atricapilla,* Curruca capirotada, Busqueret de capell		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del Grau de conservació global a A (excel·lent) o millora de B (bo) o C (significatiu) al grau immediatament superior per *Caprimulgus europaeus* Millora del Grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent) per *Hieraaetus pennatus i Milvus milvus* Millora del grau de conservació global de C (significatiu) a B (bo) per *Sylvia atricapilla***	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i terres agrícoles**	**1. Superfície**	**Informe de seguiment**

A-224 *Caprimulgus europaeus*, Chotacabras gris, Enganyapastors A-092 *Hieraaetus pennatus,* Águila calzada, Àguila calçada A-074 *Milvus milvus*, Milano real, Milà reial B-A311 *Sylvia atricapilla,* Curruca capirotada, Busqueret de capell			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
MESURES PROPOSADES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS pels hàbitats 5210, 6220 *, 9320 i 9340.			
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**2.1.** Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**2.1.** Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
		2.2. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia sostenible. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**2.2.** Acords assolits (nombre i tipus)	
	NR	**2.3.** Restringir la tala dels arbres de major diàmetre i edat que poden tenir fissures o cavitats, susceptibles de ser utilitzades com a refugis potencials per a quiròpters o aus forestals.	**2.3.** -	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	**Anuaris Ornitològics**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**3.1.** Realitzar estudis poblacionals de les espècies per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució dins l'àmbit del PG.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	**3.2.** Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre les espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	**3.2.** Actuacions (nombre i tipus)	
		3.3. Restringir temporalment l'accés a les zones crítiques de cria durant l'època reproductora, així com la realització de treballs forestals a les zones més sensibles.	**3.4.** Accions realitzades (nombre i tipus)	
		3.5. Restringir la caça intensiva en zones de nidificació de *Milvus milvus*.	-	
		3.6. Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles han de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i fauna apícola.	-	
	ME	**3.7.** Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies	**3.6.** Nombre de campanyes realitzades. Abast	

3.5.2.3.4. Aus associades a hàbitats rupícoles.

B-A103-Falco peregrinus, Halcón peregrino, Falcó		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ.	**Millorar el grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**	**Veure taula general**	**Taula gral.**

B-A103-Falco peregrinus, Halcón peregrino, Falcó			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
GENERAL				
OBJ. OPERAT.	Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini		**1. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** pel hàbitats **4030, 6220 *, 8220**			
OBJ. OPERAT.	Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie		**2. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT.	Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permet l'existència de l'espècie a llarg termini		**3. Dades poblacionals**	Anuaris Ornitològics
MESURES PROPOSADES	**MS**	**3.1.** Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució en l'àmbit del PG.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		3.2. Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin afeccions potencials sobre l'espècie. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions	**3.2.** Accions realitzades (nombre i tipus)	

3.6. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA

3.6.1. Flora

3.6.1.1. *Damasonium bourgaei, Isoetes histrix, Isoetes velatum, Polygonum romanum subsp.balearicum* i *Serapias nurrica*

***Damasonium bourgaei*, Almea, -** ***Isoetes histrix* , -,-** ***Isoetes velatum*, -,-** ***Polygonum romanum subsp.balearicum*, -,Herba de cent nuus** ***Serapias nurrica*, -, Galls sards**		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Determinar el seu Grau de conservació global**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**	**1. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 3170 * per a les espècies *Damasonium bourgaei* i *Polygonum romanum subsp.balearicum*, 3120 i 3170 * per a les espècies *Isoetes histrix* i *I. velatum* i 6220 * i 9320 per *Serapias nurrica*		Memòria anual

Damasonium bourgaei, Almea, - *Isoetes histrix* , -,- *Isoetes velatum*, -,- *Polygonum romanum subsp.balearicum*, -,Herba de cent nuus *Serapias nurrica*, -, Galls sards			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		**3. Dades poblacionals**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**3.1.** Realitzar estudis per a verificar la població en el territori inclòs dins l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.6.2. Fauna

3.6.2.1. Amfibis

Bufo balearicus, Sapo verde, Calàpet *Hyla meridionalis*, Ranita meridional, Reineta			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Determinar el seu Grau de conservació global**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		**1. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** recollits pels hàbitats **3120 i 3170 *** en el cas de ***Bufo viridis* i 3120, 3140 i 3170 *** en el de ***Hyla meridionalis*.**			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permet l'existència de l'espècie a llarg termini**		**3. Dades poblacionals**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**3.1.** Realitzar estudis per verificar la població en el territori inclòs dins l'àmbit del PG i precisar el seu Grau de conservació global.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.6.2.2. Mamífers

Eptesicus serotinus, Murciélago hortelano, Ratpenat dels graners *Hypsugo savii*, Murciélago montañero, Ratpenat de muntaya *Myotis escalerai,* Murciélago ratonero gris *Pipistrellus kuhlii,* Murciélago de borde claro, Ratpenat de voles clares *Pipistrellus pipistrellus* , Murciélago comú, Ratpenat petit comú *Plecotus austriacus* , Orejudo gris, Ratpenat orellut *Tadarida teniotis*, Murciélago rabudo, Ratpenat de cua llarga			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Determinar el seu Grau de conservació global**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		**Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** recollits pels hàbitats **6220 *, 9320 i 9340** per a totes les espècies, excepte per ***Eptesicus serotinus*** que només són els hàbitats **9320 i 9340**			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT.	**Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		**Dades poblacionals**	**Informe de Seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**3.1.** Realitzar estudis per verificar la població en el territori inclòs dins l'àmbit del PG i precisar el seu Grau de conservació global.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.7. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS

3.7.1. Hàbitats

Hàbitat 1150* Llacunes costaneres **Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)** **Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques** **Hàbitat 8210 Pendents rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu Grau de conservació**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		**Volum de dades, tipologia i data d'actualització**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**1.1.** Actualitzar la cartografia per a verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del PG i, si escau, precisar la seva localització.	**1.1.** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.7.2. Espècies

Espècies incloses en l'apartat 2.5.2	INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ

OBJ. GENERAL	**Determinació del Grau de conservació global actual**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**Augment del coneixement poblacional de l'espècie**		**Volum de dades, tipologia i data d'actualització**	**Informe de seguiment**
MESURES PROPOSADES	**MS**	**1.1.** Realitzar estudis per quantificar la població al territori inclòs dins l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global	**1.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

4.1. INTRODUCCIÓ

Cal diferenciar entre **seguiment,** que és el procés continu de recopilació d'informació sobre els aspectes més rellevants de la gestió, mitjançant indicadors verificables objectivament, i **avaluació**, mitjançant la qual utilitzant la informació obtinguda amb el seguiment, es valora el grau d'execució de les mesures, els seus efectes sobre els objectius operatius i les possibles variacions en el grau de conservació dels hàbitats i espècies inclosos presents dins l'àmbit del PG[50].
El seguiment i avaluació es dividirà en les següents fases:

1. **Definició i disseny:** identificació de necessitats, establiment d'objectius, definició d'indicadors i periodicitat de mesura. Aquesta fase queda definida en el present Pla.
2. **Posada en funcionament**: recollida de dades.
3. **Anàlisi de les dades i desenvolupament de resultats:** interpretació de les dades per a la presa de decisions.
4. **Procés continu d'adaptació del Pla.**

4.2. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ

- Determinar el grau de compliment de les mesures proposades en el Pla.
- Avaluar els efectes generats com a conseqüència de les mesures proposades amb el Pla, en relació amb el grau de conservació dels hàbitats i espècies.
- Proposar canvis continus per a la millora del Pla.

4.3. INDICADORS

L'apartat 3.4. del Pla inclou *indicadors objectivament verificables* així com fonts de verificació per a cada objectiu operatiu i cada mesura proposada. El mesurament d'aquests indicadors permetrà quantificar el grau d'execució de les mesures i el grau d'evolució dels factors ecològics associats a cada hàbitat o espècie.
Els indicadors seleccionats per verificar el compliment dels objectius operatius s'han seleccionat a partir de la millor informació ecològica disponible sobre els hàbitat[51], segons s'ha indicat en l'apartat 2.2. Dels indicadors proposats en la bibliografia s'han seleccionat els de més fàcil mesurament, és recomanable recórrer a aquesta font per conèixer altres indicadors recomanats.

4.4. METODOLOGIA DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment del Pla s'abordarà per tècnics especialitzats i a instàncies de l'Òrgan Gestor de l'àmbit del PG. Es realitzarà un seguiment Intermedi i un altre final en concloure el seu període de vigència.
Un cop es disposi de les mesures derivades de l'aplicació del seguiment, es realitzarà una valoració interpretativa de les mateixes en què s'estableixin, com a mínim, les següents consideracions:

- Anàlisi de l'evolució del Pla.
- Anàlisi de la incidència de la gestió en els objectius operatius plantejats.

[50] Atauri, J.A., Múgica, M., de Lucio, J.V: i Castell, C.. 2005. *Diseño de planes de seguimiento en espacios naturales protegidos. Manual para gestores y técnicos*. EUROPARC-España. Fundación Fernando González Bernáldez.176 pàgines

[51] VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservació de los tipuss de hàbitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

- Grau de compliment dels objectius.
- Anàlisi d'eficàcia i eficiència de les mesures i actuacions proposades per a la consecució dels objectius generals per a cada hàbitat i/o espècie.
- Factors no previstos que puguin haver influït en els resultats.

En funció dels resultats es podran proposar canvis en la gestió amb la finalitat d'assolir de manera més eficaç i eficient els objectius proposats, o reformular, suprimir i incorporar nous objectius, si fos necessari.

4.5. MEMÒRIA DELS RESULTATS

Els resultats del seguiment i avaluació aniran recollits en un informe de seguiment que contindrà, com a mínim, la següent informació:

- Descripció general de la marxa del Pla en el seu conjunt; resultats i mesures.
- Descripció de l'evolució dels hàbitats i espècies de l'àmbit del PG.
- Valoració de l'impacte i efecte de les actuacions realitzades.
- Anàlisi de bones pràctiques sobre les actuacions desenvolupades.
- Recomanacions.
- Modificacions sobre les propostes i actuacions plantejades inicialment.
- Propostes de modificació del Pla.

5. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS

5.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ

A continuació s'exposa la valoració econòmica orientativa necessària per a executar les mesures proposades dins del Pla de gestió Basses temporals.
El valor global estimat ascendeix a la quantitat total de **92.000 €.** Es realitza una proposta de repartiment anual al llarg dels 6 anys de vigència del Pla i una priorització de les mesures.
Les actuacions dels dos primers anys són gairebé totes prioritàries i tenen per objectiu assolir un coneixement profund de la situació de partida d'hàbitats i espècies, amb l'elaboració d'una cartografia actualitzada, la realització d'estudis per a la determinació del seu grau de conservació i d'altres estudis específics.
La programació i quantificació de la resta de mesures dependrà en gran mesura dels resultats obtinguts en aquests estudis a realitzar en els primers anys. No obstant això, algunes mesures de caràcter preventiu (ex. Obertura o manteniment de feixes contra incendis) o periòdic es realitzaran anualment o en diversos anys

5.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT

La valoració econòmica de les mesures és merament orientativa i no comporta un compromís financer en el marc temporal proposat per a la seva realització. L'aplicació i desenvolupament de les mateixes, dependrà de la disponibilitat pressupostària de l'Administració i de la concessió de les ajudes o fons sol·licitats.
La identificació de possibles línies de finançament per a cadascuna de les mesures proposades s'ha realitzat sobre la base del Marc d'Acció Prioritària pel finançament de la Xarxa Natura 2000 a Espanya (MAP), que ja realitza l'assignació de fons específics a l'aplicació de mesures segons la seva tipologia. Així, s'identifiquen com a possibles instruments financers els següents:

- Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER). Reglament UE Núm. 1305/2013
- Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). Reglament UE Núm. 1301/2013
- Fons Europeu Marítim i de la Pesca (FEMP). Proposta modificada de Reglament relatiu al FEMP (15458/1/12 REV 1, 22 juliol 2013).
- Fons Social Europeu (FSE). Reglament UE Núm. 1304/2013
- Programa Marc de Recerca (H2020). Reglament UE Núm. 1291/2013

- Programa de Medi Ambient i Acció pel Clima (LIFE). Reglament UE Núm. 1293/2013

El MAP estableix un conjunt de prioritats de conservació estratègiques per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya per al període 2014-2020, que es poden agrupar dins les següents categories:

1. Millora del coneixement necessari per a la gestió
2. Assegurar la gestió eficaç dels espais Natura 2000 (planificació, foment d'usos compatibles, etc)
3. Manteniment o restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000
4. Vigilància i seguiment
5. Informació, formació i sensibilització

Les mesures proposades en el present Pla de Gestió s'han agrupat en aquestes 5 categories per assolir les prioritats definides en el MAP.

5.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA

La següent taula resum orientativa recull la valoració econòmica de les mesures i actuacions de conservació proposades per al període de vigència del Pla, a excepció de les Normes Reguladores, per ser la seva redacció i aprovació, competència exclusiva del personal de l'Administració. Donat el caràcter sintètic de la taula, les mesures s'agrupen per tipus. Per conèixer amb exactitud les mesures assignades als hàbitats i espècies s'ha de consultar l'epígraf 3.
A la taula es recull el valor estimat de l'import anual, així com la relació dels possibles fons de finançament i una proposta de la seva prioritat d'execució.
La naturalesa d'algunes mesures requereix que siguin dutes a terme amb mitjans personals de l'Administració. D'altra banda, també hi ha mesures que no compten amb una dotació pressupostària específica però que tenen gran rellevància en l'adequada gestió dels espais de Xarxa Natura 2000 (ex. Establiment de convenis amb propietaris i fórmules per a la incentivació de l'adopció de bones pràctiques).

1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Elaborar i actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència per a la gestió del territori contingut en l'àmbit del Pla.	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**9.000**	3.000			3.000		3.000
Analitzar la capacitat de càrrega ramadera per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	FEADER Art 20, LIFE, H2020	Alta	**2.000**	2.000					
Identificar i definir una xarxa de corredors que afavoreixin la connectivitat ecològica entre les Basses, sempre que la proximitat geogràfica ho permeti.	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE	Molt Alta	**2.000**	2.000					
Realitzar un estudi a la bassa de Binigafull per determinar la pressió que exerceix el camí sobre l'hàbitat	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Alta	**500**	500					
Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució en l'àmbit del PG	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**12.000**	3.000	3000	3.000	3.000		
Realitzar estudis per identificar els vials crítics en relació amb la incidència d'atropellaments sobre tortugues.	FEADER Art. 25	Alta	**500**	500					

2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de gestió, especialment pel que fa al seu grau de conservació	FEADER Art. 20; FEDER. Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Establir acords amb vivers locals per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la en les reforestacions que es programin.	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla (ex. Custòdia del territori).	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets per a una gestió (activitat silvícola, ramadera, pastoral i/o agrícola) de forma compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies associades.	FEADER Art. 17, Art. 20, Art 26 , Art. 34, Art. 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets dels voltants l'aplicació de bones pràctiques agrícoles en l'ús de productes fitosanitaris i fertilitzants. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art. 28 . Art 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres Plans Sectorials.	FEADER Art. 17, Art. 20, Art 26 , Art. 34, Art. 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						

Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets dels terrenys on s'ubiquen les basses temporals el control de fauna assilvestrada, especialment gats.	FEADER Art. 14, 15, 30, 34 i 35; LIFE	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Inicar mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i/o espècies presents.	FEDER Art. 5.11; FEADER Art 35; FSE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla, amb altres òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència en el territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.	FEDER Art. 5.11; FEADER Art 35; FSE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
En les explotacions agroramaderes, fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per crear zones de protecció al voltant dels ecosistemes lèntics, particularment els utilitzats com abeuradors, així com fomentar la creació d'abeuradors alternatius.	FEADER Art. 28, Art. 20	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per a l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc.).	FEADER Art. 28, Art. 20	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Fomentar convenis amb els propietaris i/o titulars de drets per a la recuperació i construcció d'estructures de tancament que envolten els estanys, per regular l'accés del bestiar fins a l'aigua. Restauració i manteniment dels tancaments tradicionals.	FEADER Art. 28, Art. 20	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, per ser important per a la vivència d'aquesta espècie. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art.17, Art. 20, Art. 28	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia sostenibles. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art. 17, Art. 20, Art 26 , Art. 34, Art. 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre les espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						

3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS i LES ESPÈCIES NATURA 2000

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS i ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Promoure la recuperació dels estanys mitjançant el buidatge de sediments i altres residus. Transportar a l'abocador autoritzat	FEADER Art. 17 i 20	Molt Alta	**1.500**	1500					
Dissenyar i executar àrees tallafocs amb ocupació de ramaderia domèstica, com a mesura de protecció davant el risc d'incendis.	FEADER Art. 17, Art. 28	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Restaurar els elements hidrològics que siguin necessaris per a conservar i corregir possibles alteracions del règim hídric, assegurant un nivell freàtic	FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b;	Molt Alta	**Sense dotació pressupostària específica**						

mínim que permeti la conservació dels hàbitats.	FEADER Art. 17 i 28								
Controlar la vegetació arbustiva que creix en el perímetre dels estanys mitjançant la realització de desbrossaments periòdics i selectius	FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b; FEADER Art. 17 i 28	Molt Alta	**9.000**		3.000		3.000		3.000
Realitzar intervencions de revegetació en zones degradades, utilitzant material autòcton.	FEMP: Art.38, Art. 79. FEDER Art. 5a i 5b. H2020 LIFE	Alta	**9.000**			3.000		3.000	3.000
Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	FEDER Art. 5.6d, FEADER	Mitjana	**6.000**		2.000	2.000	2000		
Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE, H2020	Molt Alta	**8.000**		2.000	2.000	2.000	2.000	
En els casos que sigui possible, dins l'àmbit del PG instal·lar passos de fauna a les parets seques que en permetin la permeabilització.	FEADER Art. 17, 20, 28	Alta	**1.000**		1.000				
Instal·lació de tanques perimetrals de protecció a les zones de refugi.	FEDER Art. 5.6d; LIFE	Alta	**1.500**			1.500			
Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) per minimitzar atropellaments en els vials crítics.	FEDER Art. 5.6d, FEADER	Mitjana	**500**		500				
Fer repoblacions d'enriquiment als límits, afavorint la flora autòctona.	FEADER Art. 35, Art. 28, Art. 34, Art. 30	Molt Alta	**5.000**			2.000	1.000	2.000	
Realitzar accions de manteniment de vegetació arbustiva als voltants dels estanys amb una cobertura adequada, ja sigui mitjançant podes o afavorint la ramaderia extensiva en una càrrega adequada.	FEADER Art. 28, Art. 20	Molt Alta	**3.000**				1.000	1.000	1.000
Restaurar els murs de pedra que envolten els estanys.	FEADER Art. 17, 20, 28	Alta	**500**		500				

4. VIGILÀNCIA i SEGUIMENT

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS i ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Reforçar la vigilància per evitar l'ocurrència d'incendis en els períodes més desfavorables.	FEDER Art. 5,6,d; FSE	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						

5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ i SENSIBILITZACIÓ

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS i ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria, etc.)	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**12.000**					6.000	6.000
Realitzar accions de comunicació en el territori contingut en l'àmbit del Pla adreçades als principals sectors d'interès.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**4.000**		2.000	2.000			
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**4.000**		2.000	2.000			

Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de l'espècie.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**1.000**						1.000

	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ	**26.000**	11.000	3.000	3.000	6.000	0	3.000
2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)	**Sense dotació pressupostària específica**	-	-	-	-	-	-
3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS I LES ESPÈCIES NATURA 2000	**45.000**	1.500	9.000	10.500	9.000	8.000	7.000
4. VIGILÀNCIA I SEGUIMENT	**Sense dotació pressupostària específica**	-	-	-	-	-	-
5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ	**21.000**	-	4.000	4.000	0	6.000	7.000
	92.000	**12.500**	**16.000**	**17.500**	**15.000**	**14.000**	**17.000**

6. BIBLIOGRAFIA

Alcaraz, F., Barreña, J.A., Clemente, M., González, A.J., López, J., Rivera, D. & S. Ríos (2008). *Manual de interpretación de los hábitats naturales y seminaturales de la Región de Murcia*. Tomo 2. Hábitats costeros y vegetaciones halofíticas, pág. 24-27. D.G. de Patrimoni Natural i Biodiversitat Regió de Murcia.

Atauri, J.A., Múgica, M., de Lucio, J.V: i Castell, C. 2005. *Diseño de planes de seguimiento en espacios naturales protegidos. Manual para gestores y técnicos*. EUROPARC-España. Fundació Fernando González Bernáldez.176 pàgines

Camacho, A. i Toro, M. 2009. Tipos de hábitats de agua dulce. A *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí.

Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. M., Rico, E., de la Hera, A., Santamans, A. C., García de Domingo, A., Chicote, A. & Gosálvez, R., 2009. 3140 Aguas oligo-mesotróficas calcáreas con vegetación de *Chara* spp. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 47 p.

Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. M, Rico, E., de la Hera, A., Santamans, A. C., García de Domingo, A., Chicote, A. & Gosálvez, R.U., 2009. 3170* Lagunas y charcas temporales mediterráneas (*). A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 87 p

Comissió Europea, 2000. Gestió dels espais Natura 2000. Disposicions de l'article 6 de la Directiva 92/43/CEE sobre l'hàbitat.

Conselleria de Medi Ambient, Desembre 2009. Estat del Medi Ambient de les Illes Balears 2006 – 2007. Capítol 6 Biodiversitat terrestre.

DG ENV B3/SL, April 2013. Note to the habitats committee. Establishing conservation measures for Natura 2000 Sites.

DG ENV. Commission notes. *Setting conservation objectives for Natura 2000 sites*. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm (Novembre 2013)

European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assessment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft.* DG Environment, European Environment Agency (EEA).
http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)

Fraga i Arguimbau, P., Estaún, I. i Cardona, E. 2010. *Bases temporals mediterrànies. LIFE BASSES: gestió i conservació a Menorca*. Consell Insular de Menorca. Institut Menorquí d'Estudis.

González, J. M., Rebassa, M., Ventoso, L., López-Jurado, C., Méndez, X., Garriga, E., de Pablo, F., García, O. & Martínez, O. 2011. Grup Balear d'ornitologia i defensa de la naturalesa (GOB). *Registres Ornitològics*. *Anuari Ornitològic de Les Balears*, vol. 26. 2011:111-254.

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB). *Anuari Ornitològic de Les Balears*, volum 26. 2011: 269-280. Annex II: Estatus de l'avifauna balear.

Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA*. SEO/BirdLife, Madrid.

Montesinos, D & Garía, D., 2009. 5210 Formaciones de *Juniperus communis* en brezales o pastizales calcáreos. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. Madrid. 52 pp.

Ojeda, F., 2009. 4030 Brezales secos europeos A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. M. de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. Madrid. 66 pp.
Pérez-Alberti, A. & López-Bedoya, J., 2009. 8220 Laderas y salientes rocosos silíceos con vegetación casmofítica. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 30 p.
Rey, P.J., Alcántara, J.M. & Fernández, J.M., 2009. 9320 Bosques de *Olea* y *Ceratonia*. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 66p.
Ríos, S. & Salvador, F., 2009. 6220 Pastizales xerofíticos mediterráneos de vivaces y anuales. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Direcció General de Medi Natural i Política Forestal, Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. Madrid. 88 pp.
Rodà, F., Vayreda, J. & Ninyerola, M., 2009. 9340 Encinares de *Quercus ilex* y *Quercus rotundifolia*. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 94 p.
SEO/BirdLife, 2008. Directrices para la redacción de planes o instrumentos de gestión de las Zonas de Especial Protección para las Aves.
VV.AA., 2009. *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí.

Pàgines web consultades:

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm (Novembre 2013)

http://bioatles.caib.es (Novembre de 2013)
http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)

http://www.xarxanatura.es/ (Novembre de 2013))

7. GLOSARI DE ACRÒNIMS

Acrònim	Definició
AANP	Àrees naturals d'especial interès d'Alt Nivell de Protecció
ABAQUA	Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental
AIA	Àrea d'Interès Agrari
ANEI	Àrea Natural d'Especial Interès
ARIP	Àrea Rural d'Interès Paisatgístic
BOE	Butlletí Oficial de l'Estat d'Espanya
BOIB	Butlletí Oficial de les Illes Balears
CAIB	Comunitat Autònoma Illes Balears
CNTRYES	Base de dades normalitzada en format Access amb la informació dels FND
Cod. UE	Codis de pressions i amenaces oficials establertes en: *Reference list Threats, Pressures and Activities (final version) 18.11.2009 (reporting group), adapted WP1 09.02.2010*
DG	Direcció General
DO	Diari Oficial de la Unió Europea
DOT	Directrius d'Ordenació Territorial
DPH	Domini Públic Hidràulic
DPMT	Domini Públic Marítim-Terrestre

Acrònim	Definició
FND	Formulari Normalitzat de Dades
GOB	Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa
HIC	Hàbitat d'Interès Comunitari
IBANAT	Institut Balear de la Natura
IHF	Índex d'heterogeneïtat de l'Hàbitat Fluvial
LECO	Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental
LIC	Lloc d'Importància Comunitària
MAGRAMA	Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient; antic MIMAM, MARM
OMG	Organismes modificats genèticament
PDS	Plans Directors Sectorials
PG	Pla de Gestió
PGOU	Pla General d'Ordenació Urbana
PH	Pla Hidrològic
PN	Parc Natural o Nacional
PORN	Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals
PRUG	Pla Rector d'Ús i Gestió
PTI	Pla territorial insular
QBR	Índex de Qualitat del Bosc de Ribera
RFV	Índex per a la valoració de l'estat del bosc de ribera (per les seves sigles en anglès *Riparian Forest evaluation*)
RN	Reserva Natural
XN2000	Xarxa Natura 2000
RQI	Índex per valorar l'estructura i dinàmica de les riberes fluvials (per les seves sigles en anglès *Riparian Quality Index*)
SEO / Birdlife	Societat Espanyola d'Ornitologia
SRG-F	Sòl rústic de Règim General Forestal
SRP	Sòl rústic protegit
UIB	Universitat Illes Balears
UICN	Unió Internacional per a la Conservació de la Natura
UNESCO	Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura
VV.AA.	Diversos autors
ZEC	Zona d'Especial Conservació
ZEPA	Zona d'Especial Protecció per a les Aus

ANEXOS

ANEXO I. CARTOGRAFÍA

ANEXO II. MATRIZ DE PRESIONES Y AMENAZAS

Pla de gestió Natura 2000
LES ALBUFERES DE MALLORCA

ÍNDEX

1. ÀMBIT DE GESTIÓ
1.1. LÍMITS CARTOGRÀFICS
1.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT
1.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ
1.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ
1.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN LA GESTIÓ
1.5.1. Normativa europea
1.5.2. Normativa estatal
1.5.3. Normativa autonòmica
1.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten a la gestió
1.5.4.1. Pla Territorial de Mallorca
1.5.4.2. Plans sectorials que afecten les ZEC i ZEPA
1.6. PRINCIPALS INTERESSATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI
2. INVENTARI I GRAU DE CONSERVACIÓ
2.1. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI
2.1.1. Hàbitats naturals i seminaturals
2.1.2. Espècies
2.2. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DELS TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
2.2.1. Introducció
2.2.2. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres
2.2.3. Hàbitat 1210 Vegetació anual sobre acumulació de restes marines
2.2.4. Hàbitat 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb Limonium spp endèmics
2.2.5. Hàbitat 1310 Vegetació anual pionera amb Salicornia i altres espècies de zones fangoses o arenoses
2.2.6. Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (Juncetalia maritimi)
2.2.7. Hàbitat 1420 Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (Sarcocornetea fruticosae)
2.2.8. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (Limonietalia)
2.2.9. Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries
2.2.10. Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb Ammophila arenaria (dunes blanques)
2.2.11. Hàbitat 2190 Depressions intradunals humides
2.2.12. Hàbitat 2210 Dunes fixes de litoral de Crucianellion maritimae
2.2.13. Hàbitat 2230 Dunes amb gespes de Malcomietalia
2.2.14. Hàbitat 2250* Dunes litorals amb Juniperus spp
2.2.15. Hàbitat 2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la de Cisto-Lavanduletalia
2.2.16. Hàbitat 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació Magnopotamion o Hydrocharition

2.2.17. Hàbitat 3280 Rius mediterranis de cabdal permanent de Paspalo-Agrostidion amb cortines vegetals de ribera
2.2.18. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques
2.2.19. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de Thero-Brachypodietea
2.2.20. Hàbitat 6420 Prats humits mediterranis d'herbes altes de Molinion-Holoschoenion
2.2.21. Hàbitat 6430 Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans a alpins
2.2.22. Hàbitat 7210* Molleres calcàries de Cladium mariscus i amb espècies de Caricion davallianae
2.2.23. Hàbitat 7220* Deus petrificants amb formació de tuf (Cratoneurion)
2.2.25. Hàbitat 91B0 Freixenedes termòfiles de Fraxinus angustifolia
2.2.26. Hàbitat 92A0 Boscos de galeria de Salix alga i Populus alba
2.2.27. Hàbitat 92D0 Galeries i matollars de ribera termomediterranis (Nerio-Tamaricetea i Securinegion Tinctoriae)
2.2.28. Hàbitat 9320 Boscos d'Olea i Ceratonia
2.3. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI
2.3.1. Introducció
2.3.2. Flora
2.3.3. Fauna
2.3.3.1. Invertebrats
2.3.3.2. Peixos
2.3.3.3. Amfibis
2.3.3.4. Rèptils
2.3.3.5. Mamífers
2.3.3.6. Aus
2.4. ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA
2.4.1. Introducció
2.4.2. Flora
2.4.3. Fauna
2.5. TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS
2.5.1. Hàbitats
2.5.2. Espècies
2.6. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI
2.6.1. Agricultura i ramaderia
2.6.2. Infraestructures
2.6.3. Turisme
2.6.4. Caça i pesca
2.6.5. Activitats tradicionals
2.6.5.1. Cultiu d'arròs
2.6.5.2. Recol·lecció de la canya, la boga i altres
2.6.5.3. Activitat salinera a s'Albufera
3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PROPOSADES
3.1. DEFINICIONS I JUSTIFICACIÓ
3.2. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ GENERALS I PRIORITATS D'INTERVENCIÓ
3.3. SÍNTESIS DE MESURES PER HÀBITATS I ESPÈCIES
3.4. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PELS HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
3.4.1. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres
3.4.2. Hàbitat 1210 Vegetació anual sobre acumulació de restes marines
3.4.3. Hàbitat 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb Limonium spp endèmics

3.4.4. Hàbitat 1310 Vegetació halonitròfila anual sobre sòls salins poc evolucionats
3.4.5. Hàbitat 1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (Juncetalia maritimae)
3.4.6. Hàbitat 1420 Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (Sarcocornetea fruticosi)
3.4.7. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (Limonietalia)
3.4.8. Hàbitats: 2110 Dunes mòbils embrionàries, 2120 Dunes mòbils de litoral Ammophila arenaria (dunes blanques), 2190 Depressions humides interdunars, 2210 Dunes litorals fixades Crucianellion maritimae, 2230 Dunes amb pradells dels Malcomietalia, 2250* Dunes litorals amb Juniperus sp., 2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la•la de Cisto-Lavanduletalia
3.4.9. Hàbitat 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació Magnopotamion o Hydrocharition
3.4.10. Hàbitat 3280 Rius mediterranis de cabdal permanent de Paspalo-Agrostidion amb cortines vegetals de ribera de Salix i Populus alba
3.4.11. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques
3.4.12. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de Thero-Brachypodietea
3.4.13. Hàbitat 6420 Prats humits mediterranis d'herbes altes de Molinion-Holoschoenion
3.4.14. Hàbitat 6430 Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans a alpins
3.4.15. Hàbitat 7210* Molleres calcàries de Cladium mariscus i amb espècies de Caricion davallianae
3.4.16. Hàbitat 7220* Deus petrificants amb formació de tuf (Cratoneurion)
3.4.17. Hàbitat 91B0 Freixenedes termòfiles de Fraxinus angustifolia
3.4.18. Hàbitat 92A0 Boscos de galeria de Salix alba i Populus alba
3.4.19. Hàbitat 92D0 Galeries i matollars de ribera termomediterranis (Nerio-Tamaricetea i Securinegion Tinctoriae)
3.4.20. Hàbitat 9320 Boscos d'Olea i Ceratonia
3.5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI
3.5.1. Fauna
3.5.1.1. Rèptils
3.5.1.2. Mamífers
3.5.1.3. Aus
3.6. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA
3.6.1. Flora
3.6.2. Fauna
3.6.2.1. Peixos
3.6.2.2. Amfibis
3.6.2.3. Mamífers
3.6.2.4. Aus
3.7. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS
3.7.1. Hàbitats
3.7.2. Espècies
4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.1. INTRODUCCIÓ
4.2. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.3. INDICADORS
4.4. METODOLOGIA DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.5. MEMÒRIA DELS RESULTATS
5. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS
5.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ
5.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT
5.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA
6. **PLA HIDROLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE 2013**

7. BIBLIOGRAFÍA .....
8. GLOSSARI D'ACRÒNIMS
ANNEXOS .....
ANNEX I. CARTOGRAFIA .....
ANNEX II MATRIU DE PROBLEMES I AMENACES PER HÀBITAT .....

PLA DE GESTIÓ ALBUFERES DE MALLORCA

1. ÀMBIT DE GESTIÓ

1.1. LÍMITS CARTOGRÀFICS

L'àmbit d'aplicació del present Pla de Gestió (PG) es correspon amb els límits de tres espais de la Xarxa Natura 2000, **s'Albufera de Mallorca, Albufera de Mallorca i l'Albufereta**, situats al quadrant nord-oriental de l'illa de Mallorca. Una de les característiques més importants del conjunt, derivada de la proximitat geogràfica entre els espais, és el desplaçament de gran part de les espècies d'aus aquàtiques entre ells, depenent de la presència d'aliment, condicions de tranquil·litat o hàbitat adequat.
A continuació s'exposen les fitxes d'aquests espais naturals:
Albufera de Mallorca

- Categoria: LIC[52]
- Codi: ES5310125
- Nom: Albufera de Mallorca
- Superfície: 2.135,12 ha, totes elles pertanyen a l'àmbit terrestre.
- Termes municipals: Mur (77%) i Sa Pobla (23%)
- Regió biogeogràfica: Mediterrània
- Les característiques geogràfiques de l'àmbit territorial del LIC són les següents:

ES5310125	
Coordenades del centre	3° 5'55'' E/ 39° 47' 25" N
Altitud mínima	-2,00 m
Altitud màxima	9,00 m

- L'àrea objecte de planificació està situada entre les següents coordenades UTM:

[52] Les Zones d'Especial Conservació (ZEC) són els LIC inclosos en la llista aprovada per la Comissió Europea i en les quals s'apliquen les mesures de conservació necessàries per al manteniment o restabliment, en un grau de conservació favorable, dels hàbitats naturals i/o de les poblacions de les espècies per a les quals s'hagi designat el lloc. Encara que les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) no s'inclouen dins d'aquesta categoria, per claredat del text, d'ara endavant el Pla ludirà als espais objecte de gestió mitjançant la denominació ZEC.

Orientació	X	Y
Nord	508932	4406971
Sud	511429	4407461
Est	512207	4402922
Oest	503841	4406081

S'Albufera de Mallorca:

- Categoria: ZEPA
- Codi : ES0000038
- Nom : S'Albufera de Mallorca
- Superfície: 2.214,69 ha, totes elles pertanyen a l'àmbit terrestre.
- Termes municipals : Mur (78%) i Sa Pobla (22%)
- Regió biogeogràfica : Mediterrània

Les característiques geogràfiques i les coordenades UTM de la ubicació de la ZEPA són pràcticament iguals a les del LIC, aquest es troba íntegrament inclòs dins d'aquest espai, l'àrea d'aquesta ZEPA és només de 79, 57 ha més extensa que l'esmentat LIC. L'ampliació de la superfície de la ZEPA respecte al LIC atén la presència de l'espècie *Falco eleonorae*, aquesta utilitza la zona com a lloc d'alimentació.
Donat a més que als Formularis Normalitzats de Dades dels dos espais es recullen els mateixos hàbitats i espècies i amb la mateixa avaluació del grau de conservació, d'ara endavant, quan es faci referència al lloc s'Albufera de Mallorca, s'estaran considerant dos espais.

L'Albufereta:

- Categoria : LIC i ZEPA
- Codi : ES0000226
- Nom: L' Albufereta
- Superfície: 458,04 ha, totes elles pertanyen a l'àmbit terrestre
- Termes municipals : Alcúdia (68,5%) i Pollença (31,5%)
- Regió biogeogràfica : Mediterrània

Les característiques geogràfiques de l'àmbit territorial del ZEC i ZEPA són les següents:

ES0000226	
Coordenades del centre	3° 5'0'' E/ 39° 52' 0" N
Superfície	458,04 ha
Altitud mínima	0,00 m
Altitud màxima	16 m

L'àrea objecte de planificació està situada entre les següents coordenades UTM:

Orientació	X	Y

Nord	506340	4414801
Sud	508321	4411079
Est	509031	4411789
Oest	505279	4413720

Es proposa que l'àmbit de gestió del Pla inclogui també les zones humides[53], situades al terme municipal d'Alcúdia, i importants enclavaments pel seu paper com a corredor ecològic de les aus que es desplacen entre les dues albuferes, tot i no estar declarades sota cap figura de protecció:
Prat de Maristany, massa de transició (MAMT05) de 85,5 ha de superfície.
Estany des Ponts, zona humida d'interior (MAZH06) que compta amb una àrea de 56 ha.
Aquests dos espais, presenten almenys l'Hàbitat d'Interès Comunitari **1150 llacunes costaneres**, que a més és prioritari.
En l'Annex II Cartografia, es pot observar la localització de cada un dels espais esmentats i en l'Annex III, es mostra en detall els límits de les masses d'aigua MAMT05 i MAZH05.

1.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT

Actualment, la major part de la superfície dels dos espais protegits considerats en el present Pla de gestió és de titularitat pública (estatal, regional o municipal). A **s'Albufera**, la propietat pública constitueix la major part de l'àrea, igual que a **l'Albufereta**, el percentatge puja a aproximadament el 85% del territori, tot prenent com a referència la cartografia de la delimitació provisional de la franja costanera del municipi de Pollença (actualment en fase de tramitació).

1.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ

La major part de l'àmbit territorial de l'espai de **s'Albufera de Mallorca** (1.709 ha), va ser declarat Parc Natural (PN) l'any 1988, essent el primer espai protegit de les Illes Balears. A més, l'espai compta amb altres importants figures de protecció:

- Àrea Natural d'Especial Interès d'Alt Nivell de Protecció -ANEI, AANP-, i Àrea Rural d'Interès Paisatgístic -ARIP- (Llei 1/1991)
- Reserva Biològica (1988)
- Lloc Ramsar (1990)
- Reserva Biogenètica del Consell d'Europa (1993)
- Àrea Biològica Críticaper a l'orquídia de prat
- La totalitat del ZEC es considera a més Zona Important per a les Aus (IBA per les seves sigles en anglès- Important Bird Area)

El Parc Natural es regeix únicament pel **Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG)**, aprovat pel Decret 19/1999, de 12 de març, per al període 1999-2002 (BOCAIB núm. 37, de 23 de març de 1999) i els **Plans Anuals d'Execució (PAE)**, on es recullen totes les actuacions que es duran a terme dins de les diferents àrees de gestió per a complir els objectius pels quals es va declarar l'espai natural, ja que no disposa de Pla d'Ordenació de Recursos Naturals (PORN).
Al ZEC i ZEPA de **l'Albufereta** es troba la Reserva Natural Especial de l'Albufereta, que compta amb 211,43 ha de superfície protegida i que té una perifèria de protecció de 290 ha i es troba regida pel **Pla d'Ordenació de dels Recursos Naturals de l'Albufereta**, aprovat pel Consell de Govern el dia 19 d'octubre de 2001 (BOIB 130, 30/10/2001).
Aquesta va ser declarada com a Reserva Natural en el Decret 121/2001, de 19 d'octubre (BOIB núm 130, 30/10/2001) i va patir modificacions posteriors recollides en el Decret 58 /2002, de 12 d'abril (BOIB núm. 130 de 30 octubre 2001 i BOIB núm 48 de 20 d'abril de 2002) i la disposició transitòria primera de la Llei per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (BOIB 58 2005.06.04) que la requalifica com a Reserva Natural Especial.

[53] Plan Hidrológico de las Islas Baleares de 2013. Direcció General de Recursos Hídrics. Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

A més, la zona compta amb la figura de protecció **d'Àrea Natural d'Especial Interès (ANEI)**, segons la Llei 1/1991 del Parlament Balear.
A les espècies de fauna i flora amenaçades amb plans de gestió vigents i que tenen presència a l'àmbit territorial de la ZEC i ZEPA, el Pla de Gestió de l'espai assumirà les directrius i mesures de protecció dels plans i si cal regular aquells usos i activitats que poden afectar de forma negativa a la seva conservació.
Les espècies balears amb plans de conservació, recuperació o maneig presents a la ZEC de s'Albufera són les que apareixen a continuació:

- Pla de recuperació de les aus aquàtiques catalogades en Perill d'Extinció de les Balears per les espècies bitó (*Botaurus stellaris*), toret (*Ardeola ralloides*), ànnera capblanca (*Oxyura leucocephala*), fotja banyuda (*Fulica cristata*) i xarxet marbrenc (*Marmaronetta angustirostris*)
- Pla de conservació de l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*)
- Pla de recuperació del ratpenat de peus grans (*Myotis capaccinii*) i de conservació dels quiròpeters cavernícoles de les Illes Balears
- Pla de conservació del ratpenat de cova (*Miniopterus schreibersii*) a les illes Balears
- Pla de conservació de *Orchis palustris* a Mallorca

A l' Albufereta els plans de les espècies presents són:

- Pla de recuperació de les aus aquàtiques catalogades en Perill d'Extinció de les Balears, principalment per la presència ocasional del toret (*Ardeola ralloides*)
- Pla de conservació de l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*)
- Pla balear de maneig de la gavina roja (*Larus audouinii*) i del corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*), a causa de la presència ocasional de la primera espècie
- Pla de recuperació del ratpenat de peus grossos (*Myotis capaccinii*) i de conservació dels quiròpters cavernícoles de les Illes Balears
- Pla de conservació del ratpenat de cova (*Miniopterus schreibersii*) a les illes Balears

Per a ambdós espais, les espècies que s'esmenten no sempre estan llistades als FND. Tot i així, s'inclouen perquè hi ha informació actualitzada que permet afirmar la seva presència en aquests espais, com posteriorment es detallarà. Per a elles es prescriuran objectius i mesures.
També serà convenient coordinar els objectius de gestió d'aquestes ZEC amb les ZEC i/o ZEPA més properes a l'espai, especialment amb la ZEC "Badies de Pollença i Alcúdia" (ES5310005) el Pla de Gestió va ser aprovat per Decret 31/2007, de 30 de març.

1.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ

- Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient:
  - Demarcació de costes de les Illes Balears.
- Ministeri de Foment:
  - Autoritat Portuària de Balears
- Govern de les Illes Balears:
  - Conselleria Agricultura, Medi Ambient i Territori:
    - Secretaria General: Cos de vigilància Agents de Medi Ambient.
    - Direcció General de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic: Biodiversitat i ordenació dels recursos naturals; Planificació de la conservació i de la gestió dels espais naturals protegits; Aprovació dels programes anuals d'execució i els projectes d'obres i activitats dels espais naturals protegits; Ecosistemes terrestres i marins; Paisatge; Espècies protegides; Recursos forestals; Planificació i gestió forestal i de forests; Prevenció i extinció d'incendis forestals; sanitat forestal; Caça.
    - Direcció General de Medi Rural i Marí: Vigilància, gestió i ordenació dels recursos marins.
    - Direcció General de Recursos Hídrics: Planificació hídrica, tarifes i plans d'estalvi, Domini Públic Hidràulic i règim jurídic de l'aigua.

- Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA)
- Institut Balear de la Natura (IBANAT): prevenció i extinció d'incendis forestals, gestió forestal i conservació dels espais naturals protegits.

· Organismes autònoms del govern autonòmic:

- Ports de les Illes Balears

· Consell Insular de Mallorca

· Entitats Locals de les illes (Ajuntaments, Mancomunitats, Consorcis i altres organismes relacionats), i especialment les següents:

- Fed. d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)
- Ajuntament d'Alcúdia
- Ajuntament de Muro
- Ajuntament de Pollença
- Ajuntament de Sa Pobla
- EMSA (Ajuntament d'Alcúdia)

· Altres entitats

A més, el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca compta amb una Junta Rectora que funciona en **Ple** i en **Comissió Permanent** ambdós de composició paritària entre administracions i propietaris. Per la seva part la RN de l'Albufereta compta també amb una Junta Rectora que funciona en **Ple**.

1.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN LA GESTIÓ

1.5.1. Normativa europea

Directiva 92/43/CE, de 21 de maig, relativa a la Conservació dels Hàbitats Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres (Directiva Hàbitats). DO L 206 de 22.7.92.

Decisió 97/266/CE de la Comissió de 18 de desembre de 1996 relativa a un formulari d'informació sobre un espai proposat per a la seva inclusió a la xarxa Natura 2000. DO L 107 de 24.4.97.

Decisió 2006/613/CE de la Comissió, de 19 de juliol de 2006, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CEE del Consell, la llista de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 259 de 21.9.2006.

Decisió 2008/335/CE de la Comissió, de 28 de març de 2008, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la primera llista actualitzada de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 123 de 8.5.2008.

Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell de 30 de novembre 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres. DO L 20 de 26.1.2010.

Decisió d'execució 2011/484/UE de la Comissió, d'11 de juliol de 2011, relativa a un formulari d'informació sobre un espai Natura 2000. DO L 198 de 30.7.2011.

Decisió 2012/9/UE de la Comissió, de 18 de novembre de 2011, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la cinquena llista actualitzada de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 10 de 13.1.2012.

Decisió d'execució 2013/29/UE de la Comissió, de 16 de novembre de 2012, per la qual s'adopta la sisena llista actualitzada de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 24 de 26.1.2013.

1.5.2. Normativa estatal

Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests i Llei 10/2006, de 28 d'abril, per la que es modifica la Llei 43/2003.

Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. BOE núm. 299 de 14.12.2007.

Pla Estratègic del Patrimoni Natural i la Biodiversitat 2011-2017, en aplicació de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. Aprovat pel Reial Decret 1274/2011, de 16 de setembre. BOE núm. 236, de 30.9.2011.

Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, aprovat pel Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer. BOE núm. 46 de 23.2.2011.

Directrius de conservació de la xarxa Natura 2000, aprovades per Acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient en matèria de Patrimoni Natural i Biodiversitat i recollides en la Resolució de 21 de setembre de 2011, de la Secretaria d'Estat de Canvi Climàtic. BOE núm. 244 de 10.10.2011.

Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes. BOE núm. 129 de 30.5.2013.

- Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, regulat pel Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost. BOE núm. 185 de 3.8.2013.
- Llei 27/2006, de 18 de juliol, que regula els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'acccés a la justícia en matèria de medi ambient.

1.5.3. Normativa autonòmica

Decret 4/1988, de 28 de gener, pel qual és declara el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca. BOIB núm. 19, de 13.2.1988.

Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i de Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears. BOE núm. 92 de 17.4.1991.

Decret 32/1992, de 21 de maig, pel qual es declara «zona sensible», des del punt de vista de la protecció del medi ambient i dels recursos naturals i de la conservació de l'espai natural i del paisatge, a tot el territori de les Illes Balears. BOIB núm. 85 de 16.7.1992.

Llei 7/1992, de 23 de desembre, per la qual es modifica la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i de Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears. BOIB núm. 8 de 19.1.1993.

Decret 19/1999, de 12 de març, pel qual s'aprova el Pla d'Ús i Gestió del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca per al període 1999-2002, i es dicten les normes necessàries per complir-lo. BOIB núm. 37, de 23.3.1999.

Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d' Ordenació territorial de les Illes Balears i de Mesures Tributàries. BOIB núm. 48 de 17.4.1999.

Acord de Consell de Govern, de 28 de juliol de 2000, pel qual es dóna conformitat a la llista de Llocs d'Interès Comunitari (LIC) i a l'inici dels tràmits per a la declaració de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

Decret 121/2001, de 19 d'octubre, pel qual es declara s'Albufereta Reserva Natural. BOIB núm. 130, de 30.10.2001

Decret 40/2002, de 15 de març, pel qual es modifica el Decret 4/1988, de 28 de gener, de declaració del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca. BOIB n.35, de 21.3.2002.

Decret 58/2002, de 12 d'abril, pel qual es modifiquen el Decret 121/2001, de 19 d'octubre, pel qual es declara s'Albufereta Reserva Natural; el Decret 127/2001, de 9 de novembre, pel qual es declara el Parc Natural de la Península de Llevant i les reserves naturals de cap de Ferrutx i cap des Freu i el Decret 24/2002, de 15 de febrer, pel qual es declara el Parc natural de cala d'Hort, cap Llentrisca i sa Talaia i les reserves naturals des Vedrà i es Vedranell i dels illots de Ponent. (BOIB núm. 48, de 20 d'abril de 2002).

Correcció d'errades observades en l'Annex del Decret 121/2001, de 19 d'octubre, pel qual es declara s'Albufereta Reserva Natural. BOIB n. 68, de 6.6.2002.

Decret 52/2003, de 16 de maig, de modificació del Decret 4/1988, de 28 de gener, de declaració del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca. BOIB n. 82, de 10.6.2003.

Acord del Consell de Govern de 23 d'abril de 2004, d'inici de l'elaboració d'una disposició de caràcter general ampliant el llistat de LIC i ZEPA a l'àmbit de les Illes Balears, en el compliment de les directives comunitàries 79/409 / CE i 92/43/CEE . BOIB núm. 65 de 8.5.2004.

Decret 71 /2004, de 9 de juliol, pel qual es declaren les espècies objecte de caça i pesca fluvial a les Illes Balears i s'estableixen normes per a la seva protecció. BOIB núm. 99 de 17.07.2004.

Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO). BOE núm. 155 de 30.6.2005.

Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears. BOIB núm. 106 de 16.7.2005.

Decret 92/2005, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos marins de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. BOIB núm. 133 de 9.8.2005.

Acord del Consell de Govern, de 3 de març de 2006, pel qual s'aprova definitivament la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) aprovada per l'Acord del Consell de Govern de 28 de juliol de 2000 a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 38 de 16.3.2006

Decret 28/2006, de 24 de març, pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 38 de 16.3.2006.

Decret 28/2006, de 24 de març, pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 47 EXT. de 1.4.2006.

Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i es declaren més Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 51 EXT. de 6.4.2006.

Acord del Consell de Govern de 30 de maig de 2008, pel qual es creen noves Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) i s'amplia la superfície d'algunes de les existents a l'àmbit de l'illa de Mallorca i de la illa de Menorca. BOIB núm. 78 EXT de 4.6.2008.

Resolució del Conseller de Medi Ambient d'inclusió de diverses espècies al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció. BOIB núm. 66 de 15.5.2008.

Decret Llei 3/2009 de 29 de maig de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica a les Illes Balears . BOIB núm. 78 de 30.5.2009.

Acord de Consell de Govern, de dia 9 de juliol de 2010, sobre l'ampliació de la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de s'Albufera de Mallorca (ES0000038). BOIB n. 107, de 17.7.2010.

Acord de Consell de Govern, de 25 de febrer de 2011, sobre l'ampliació de la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de s'Albufera de Mallorca (ES0000038). BOIB n. 87, de 11.6.2011.

Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, BOE núm. 290 de 4 de desembre de 2013. Segons la Disposició addicional primera de la Llei, la ZEC ES0000038 s'Albufera de Mallorca queda integrada a la Xarxa Balear d'Àrees Marines Protegides.

1.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten a la gestió

Respecte a l'ordenació territorial de competència autonòmica la CAIB té 3 instruments d'ordenació: les **Directrius d'Ordenació Territorial (DOT),** els **Plans territorials insulars (PTI)** i els **Plans Directors Sectorials (PDS)**.
Les DOT són el instrument superior i bàsic de l'ordenació territorial de les Illes Balears, no depenen de cap altre instrument i són el fonament de la resta. Els altres instruments d'ordenació territorial (PTI i PDS) són plans de desenvolupament de les DOT, excepte alguns PDS.

1.5.4.1. Pla Territorial de Mallorca

Segons la classificació dels tipus de sòls que s'estableix a les DOT i, per tant, al PTI, dins l'àmbit territorial de les ZEC, gairebé la totalitat de la superfície terrestre de les ZEC té la categoria d'àrea sostreta del desenvolupament urbà (sòl rústic). A s'Albufera de Mallorca únicament el 0,41% de la seva superfície s'engloba dins de les categories "Àrea de Desenvolupament Urbà" i "Àrea de Transició d'Harmonització", on és de tan sols el 0,01% a l'Albufereta.
Les àrees sostretes del desenvolupament urbà, tenen com a finalitat la protecció dels elements que caracteritzen la seva identitat, i per tant es preserven els processos de desenvolupament urbanístic. Atenent a la seva naturalesa i valors, es creen diferents categories d'ordenació dels sòls. En el cas d'aquestes dues ZEC, es poden trobar les següents categories:

- Àrees Naturals d'especial interès d'Alt Nivell de Protecció (AANP). A s'Albufera aquesta categoria ocupa la major part de l'espai amb un 85,4% i a s'Albufereta constitueix més de la meitat amb un 56,7 %.
- Àrees Naturals d'Especial Interès (ANEI). Són les definides i delimitades per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, no incloses en la categoria anterior. En el cas de s'Albufera, gairebé el 12,5% de l'espai es troba protegida sota aquesta figura, i a l'Albufereta una mica més del 43%.
- A s'Albufera, la resta de la superfície amb sòl rústic de la ZEC té la categoria de "Sòl rústic comú", "Àrea d'Interès Agrari", "Àrea rural d'interès paisatgístic. A l'Albufereta la resta de sòl rústic de l'espai estaria categoritzat com "Sòl rústic comú"

D'altra banda, el PTI recull la necessitat d'establir normes d'integració paisatgística i ambiental creant unes unitats de paisatge integrades per unitats de territoris supramunicipals amb característiques homogènies. Ambdues ZEC estan incloses majoritàriament a la unitat paisatgística núm. 3 anomenada Badies del Nord, i menorment a la unitat 8 denominada Raiguer.

1.5.4.2. Plans sectorials que afecten les ZEC i ZEPA

Plans sectorials competència del Govern de les Illes Balears:

(Revisió del) Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears, aprovat per Decret 96/2005 de 23 de setembre. BOIB núm. 147 de 27.9.2005.

Pla Director Sectorial del Transport de les Illes Balears, aprovat per Decret 41/2006 de 28 d'abril. BOIB núm. 66 de 6.5.2006.

Pla Director Sectorial de Telecomunicacions de les Illes Balears, aprovat per Decret 22/2006 de 10 de març. BOIB núm. 39 de 18.3.2006.

Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, aprovat per Reial Decret 684/2013, de 6 de setembre. BOE núm. 215 de 7.9.2013

Pla Especial d'Emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL), aprovat per Decret 41/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 128 EXT de 31.8.2005

Pla Especial de risc d'inundacions (INUNBAL), aprovat per Decret 40/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 141 EXT de 23.9.2005

Pla Especial d'Emergències Sísmiques a les Illes Balears (GEOBAL), aprovat per Decret 39/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 149 EXT de 7.10.2005

Pla Especial de risc d'accidents de transport de mercaderies perilloses (MERPEBAL), aprovat per Decret 82/2005, de 22 de juliol. BOIB núm. 153 EXT de 14.10.2005

Pla Especial per fer front al risc de fenòmens meteorològics adversos (METEOBAL), aprovat per Decret 106/2006, de 15 de desembre. BOIB núm. 9 EXT de 17.1.2007

Pla Especial de contingència per contaminació accidental d'aigües marines de les Illes Balears (CAMBAL), aprovat per Decret 126/2008, de 21 de novembre. BOIB núm. 168 de 2.12.2008

Pla Territorial de les Illes Balears en matèria de protecció civil (PLATERBAL), aprovat per Decret 50/1998, de 8 de maig. BOIB núm. 68 de 23.05.1998

Pla Forestal de les Illes Balears (en tramitació)

Llei 8/2012, de 19 de juliol, del Turisme de les Illes Balears. BOE núm. 189 de 8.8.2012, p. 56617

(Revisió del) Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears, aprovat per Decret 61/1999, de 28 de maig. BOCAIB núm. 73 EXT. de 5.6.1999

Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 19 de juny de 2013 per la que s'aproven els criteris generals de distribució d'instal·lacions de servei de temporada al Domini Públic Marítim Terrestre. BOIB núm. 90 de 27.6.2013

Llei 8/2009, de 16 de desembre, de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis al mercat interior. BOIB núm. 186 de 22.12.2009

Plans sectorials competència del consell insular de Mallorca:

(Revisió del) Pla Director Sectorial de Carreteres, aprovat per Acord núm. 27133 del Ple del Consell Insular de Mallorca. BOIB núm. 183 del 17.12.2009

(Text refós) Pla Director Sectorial per a la gestió de Residus de Construcció i Demolició, voluminosos i pneumàtics fora d'ús, aprovat per Acord núm. 22864 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 141 del 23.11.2002

(Revisió del) Pla Director Sectorial per a la gestió de Residus Urbans de l'Illa de Mallorca, aprovat per Acord núm. 3649 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 35 del 9.3.2006

Pla Director Sectorial de Camps de Golf.

Altres plans o normes d'aplicació:

Agendes locals 21. Els 4 municipis on s'ubiquen els dos espais de la xarxa Natura 2000 en qüestió tenen aprovades les seves agendes locals 21.

Normes subsidiàries i ordenances dels municipis d'Alcúdia, Pollença, Muro i Sa Pobla.

1.6. PRINCIPALS INTERESSATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI

- Associacions d'empreses i de treballadors, i en especial les següents:
  - Cambra de Comerç de Mallorca
  - CCOO Illes Balears
  - Confederació d'Associacions empresarials de Balears (CAEB)
  - Fed. de la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEM)
- Associacions i comunitats de veïns i propietaris, i en especial les següents:

- Associació de Propietaris de Finques Rústiques de Balears
- Associació de Propietaris del Medi Rural de les Illes Balears

· Comunitat educativa i centres d'estudis i investigació, i en especial les següents:

- Associació de Biòlegs per l'Estudi del Medi Ambient (ABEMA)
- Associació Espanyola per la Conservació i l'Estudi dels Ratpenats (SECEMU)
- Associació Estudi de la Natura (AEN)
- Centre de Recerca Econòmica (CRE: UIB - Sa Nostra)
- Impulsors de la Custòdia del Territori a les Illes Balears (ICTIB)
- Institut d'Estudis Ecològics (INESE)
- Societat Balear d'Educació Ambiental (SBEA)
- Societat d'Història Natural de les Balears
- The Albufera International Biodiversity group (TAIB)
- Universitat de les Illes Balears (UIB)

· Entitats del sector de cinegètic, de la pesca, l'agricultura i la ramaderia, i en especial les següents:

- ASAJA Balears
- Associació de caçadors La Veda
- Associació de caçadors Sa Becada
- Coop. Pagesa de Pollença
- Unió de Cooperatives Agro-alimentàries de Balears (UCABAL)
- Unió de Pagesos

· Entitats del sector d'oci esportiu (ciclisme, mountain bike, senderisme, muntanyisme, escalada, submarinisme, etc.) i en especial les següents:

- Club Esports l'Altura-Lloseta
- Federació Balear de Muntanyisme i Escalada
- Federació Balear d'Espeleologia
- Federació Balear d'Orientació
- Federació de ciclisme de les Illes Balears
- Grup Excursionista de Mallorca (GEM)

· Entitats del sector del turisme, el comerç, l'hostaleria i la restauració, i en especial les següents:

- Agrupació Hotelera d'Alcúdia

- Associació Comerciants Platja de Muro
- Associació Hotelera Platges de Muro
- Club Pollentia
- Federación empresarial hotelera de Mallorca
- Golf Platja de Muro, SA
- Xarxa d'Hotels Sostenibles de les Illes Balears

· Entitats ecologistes, conservacionistes o de defensa animal o vegetal, i en especial les següents:

- Agrupació d'ecologistes Els Verds Independents de les Illes Balears
- Amics de la Terra Mallorca
- Associació Balear d'Amics dels Parcs (ABAP)
- Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB Mallorca)
- Grup Ecologist Pollentia Alcudia (GEPA)
- Oceana

2. INVENTARI I GRAU DE CONSERVACIÓ

2.1. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

2.1.1. Hàbitats naturals i seminaturals

Els espais Natura 2000 considerats en el present Pla de Gestió, especialment s'Albufera, són de les zones humides ben conservades de les Illes Balears i posseeixen un valor incalculable. La qualitat biològica de **Les Albuferes** ve determinada per l'existència de nombrosos hàbitats de l'Annex I de la Directiva Hàbitats.
Hi ha diferents fonts que identifiquen els tipus d'hàbitat presents en l'espai, on les principals són:

- El **Formulari Normalitzat de Dades** (FND) d'ambdues ZEC, amb data d'actualització de setembre de 2011 (veure Annex I)
- La cartografia d'hàbitats de l'Atles de 2005 (MAGRAMA, 1:50.000)
- La cartografia de comunitats vegetals de les ZEC ES0000038 S'Albufera de Mallorca, ES5310125 Albufera de Mallorca i ES0000226 L'Albufereta, elaborada per la Universitat de les Illes Balears (UIB) l'any 2007 (UIB, 1:15.000).
- La cartografia d'hàbitat amb codi UE: interpretació basada en la cartografia de comunitats vegetals de UIB (Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, 1:15.000). Veure Annex II

En l'elaboració del present Pla es prendrà com a referència el llistat d'hàbitats recollit al FND de cada espai, els quals es presenten a les taules que apareixen a continuació, i la millor cartografia disponible, que és l'obtinguda a partir de la cartografia de comunitats vegetals de la UIB (Conselleria d' Agricultura, Medi Ambient i Territori, 1:15.000). Tanmateix, no està cartografiada la totalitat de l'àmbit del Pla de Gestió, ja que únicament s'ha cobert la superfície del Parc Natural de s'Albufera i Reserva Natural Especial de l' Albufereta.

La següent taula inclou el llistat d'Hàbitat d'Interès Comunitari recollits al Formulari Normalitzat de Dades per a les ZEC s'Albufera de Mallorca i l' Albufereta. La numeració dels hàbitats correspon als codis de l'Annex I de la Directiva d'Hàbitats. Els hàbitats marcats amb asterisc són prioritaris. Com es pot observar, tots els hàbitats presents a la l' Albufereta, a excepció de l'hàbitat 6420, es troben també a s'Albufera.

	ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca
Codi UE	**Denominació**
1150*	Llacunes costaneres
1210	Vegetació anual sobre acumulació de restes marines
1240	Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp endèmics
1310	Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses
1410	Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)
1420	Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques(*Sarcocornetea fruticosi*)
1510*	Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)
2110	Dunes mòbils embrionàries
2120	Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)
2190	Depressions intradunals humides
2210	Dunes fixes de litoral de*Crucianellion maritimae*
2230	Dunes amb gespes de *Malcomietalia*
2250*	Dunes litorals amb *Juniperus spp.*
2260	Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*
3150	Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*
3280	Rius mediterranis de cabdal permanent de Paspalo-Agrostidion amb cortines vegetals de ribera
5330	Brolles termomediterrànies i preestèpiques
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*
6430	Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans a alpins
7210*	Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*
7220*	Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*)
91B0	Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*
92A0	Boscos de galeria de *Salix alga* i *Populus alba*
92D0	Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)
9320	Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

	ES0000226 L'Albufereta
Codi UE	**Denominació**

ES0000226 L'Albufereta	
Codi UE	**Denominació**
1150*	Llacunes costaneres
1310	Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses
1410	Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)
1420	Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosae*)
2110	Dunes mòbils embrionàries
2210	Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*
3280	Rius mediterranis de cabdal permanent de Paspalo-Agrostidion amb cortines vegetals de ribera
5330	Brolles termomediterrànies i preestèpiques
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*
6430	Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans a alpins
92D0	Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)

El contrast de la informació recollida al FND i la millor cartografia disponible posa de manifest algunes diferències que seran tractades en el present Pla (veure apartats 2.2. i 2.5.):
A s'Albufera

Hàbitats recollits al FND però no recollits a la millor cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
1210	Vegetació anual sobre acumulació de restes marines
1240	Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp endèmics
2110	Dunes mòbils embrionàries
2120	Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)
2190	Depressions intradunals humides
2230	Dunes amb gespes de *Malcomietalia*
3280	Rius mediterranis de cabdal permanent de *Paspalo-Agrostidion* amb cortines vegetals de ribera
7220*	Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*)
91B0	Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*
Hàbitats no recollits al FND però recollits a la millor cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
3290	Rius mediterranis de cabal intermitent de *Paspalo-Agrostidion*
9540	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics

A l'Albufereta

Hàbitats recollits al FND però no recollits a la millor cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
2110	Dunes mòbils embrionàries

6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*
Hàbitats no recollits al FND però recollits a la millor cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
1210	Vegetació anual sobre acumulació de restes marines
1510*	Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)
3150	Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*
3290	Rius mediterranis de cabal intermitent de *Paspalo-Agrostidion*
5330	Brolles termomediterrànies i preestèpiques
7210*	Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*
92A0	Boscos de galeria de *Salix alga* i *Populus alba*
9540	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics

2.1.2. Espècies

A continuació, segons la informació més actualitzada disponible, es recullen totes les espècies presents a l'àmbit de gestió del present Pla, diferenciant aquelles que apareixen als apartats 3.2 i 3.3. dels FND dels espais.
Aquestes espècies es distingeixen en tres categories d'acord amb el Servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori:

- Espècies **essencials**: Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears depèn de la gestió de l'espai (en taronja).
- Espècies **rellevants**: Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears pot estar influït per la gestió de l'espai, o que l'estat de conservació a l'espai depèn de la gestió (en verd).
- Espècies **no destacables:** Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears no variarà en cap cas amb la gestió de l'espai, i a més està garantit per la protecció genèrica del mateix, o que la seva presència a l'espai és excepcional, divagant o dubtosa (sense color).

De forma addicional s'indica el següent:

- L'espècie *Oxyura leucocephala*, actualment extingida a Mallorca (en vermell). Segons l'AOB del 2011 i la informació més actualitzada del PN, l'espècie es considera extingida a Mallorca des del 2008, per la qual cosa no es considera en el present Pla. Els intents de reintroducció hauran d'emmarcar-se al Pla de recuperació vigent. També ho està l'espècie de ratpenat *Rhinolophus mehelyi*, segons la informació del BIOATLES de les Illes Balears[54], per la qual cosa tindrà el mateix tractament que l'espècie anterior.
- Les espècies contingudes als FND dels espais Natura 2000, però que no estan referides en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE[55] o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE no haurien d'estar incloses al FND. És per això, que aquestes espècies no seran considerades en el present Pla (en blau).

Espècies referides en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE (apartat 3.2 del FND)

[54] http://bioatles.caib.es (Noviembre de 2013)

[55] Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. y Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA*. SEO/BirdLife, Madrid

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Nom comú (Castellà)**	**Nom comú (Balear)[56]**
B	A298	*Acrocephalus arundinaceus*	Carricero tordal	Buscarla grossa
B	A293	*Acrocephalus melanopogon*	Carricerín real	Boscarla mostatxuda
B	A297	*Acrocephalus scirpaceus*	Carricero común	Boscarla de canyar
B	A168	*Actitis hypoleucos*	Andarríos chico	Xivitona
B	A247	*Alauda arvensis*	Alondra común	Alosa
B	A054	*Anas acuta*	Ánade rabudo	Coer
B	A056	*Anas clypeata*	Cuchara común	Cullerot
B	A052	*Anas crecca*	Cerceta común	Cetla rossa
B	A050	*Anas penelope*	Silbón europeo	Siulador
B	A053	*Anas platyrhynchos*	Ánade azulón	Collverd
B	A055	*Anas querquedula*	Cerceta carretona	Cetla blanca
B	A051	*Anas strepera*	Ánade friso	Griseta
B	A043	*Anser anser*	Ánsar común	Oca salvatge
B	A255	*Anthus campestris*	Bisbita campestre	Titina d'estiu
B	A257	*Anthus pratensis*	Bisbita pratense	Titina sorda
B	A028	*Ardea cinerea*	Garza real	Agró blau
B	A029	*Ardea purpurea*	Garza imperial	Agró roig
B	A024	*Ardeola ralloides*	Garcilla cangrejera	Toret
B	A222	*Asio flammeus*	Búho campestre	Mussol emigrant
B	A221	*Asio otus*	Búho chico	Mussol banyut
B	A059	*Aythya ferina*	Porrón europeo	Moretó capvermell
B	A061	*Aythya fuligula*	Porrón moñudo	Morell de plomall
M	1308	*Barbastella barbastellus*	Murciélago de bosque	Rat penat de bosc
B	A021	*Botaurus stellaris*	Avetoro común	Bitó
B	A025	*Bubulcus ibis*	Garcilla bueyera	Esplugabous
B	A133	*Burhinus oedicnemus*	Alcaraván común	Sebel·lí
B	A243	*Calandrella brachydactyla*	Terrera común	Terrola
B	A149	*Calidris alpina*	Correlimos común	Corriol variant
B	A147	*Calidris ferruginea*	Correlimos zarapitín	Corriol becllarg
B	A145	*Calidris minuta*	Correlimos menudo	Corriol menut
B	A224	*Caprimulgus europaeus*	Chotacabras gris	Enganapastors
B	A366	*Carduelis cannabina*	Pardillo común	Passerell
B	A364	*Carduelis carduelis*	Jilguero europeo	Cadernera

[56] Mayol, J. (Coord.). Llista de noms recomanats d'aucells a l'àmbit balear. Resultat de la tasca de la comissió de nomenclatura del GOB. Versió inicial. Juny 2006

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Nom comú (Castellà)**	**Nom comú (Balear)[56]**
B	A363	*Carduelis chloris*	Verderón común	Verderol
B	A288	*Cettia cetti*[57]	Ruiseñor bastardo	Rossinyol bord
B	A138	*Charadrius alexandrinus*	Chorlitejo patinegro	Picaplatges camanegre
B	A136	*Charadrius dubius*	Chorlitejo chico	Picaplatges petit
B	A137	*Charadrius hiaticula*	Chorlitejo grande	Picaplatges gros
B	A081	*Circus aeruginosus*	Aguilucho lagunero	Arpella
B	A289	*Cisticola juncidis*	Buitrón	Butxaqueta
B	A231	*Coracias garrulus*	Carraca	Gaig blau
B	A113	*Coturnix coturnix*	Codorniz	Guàtlera
B	A212	*Cuculus canorus*	Cuco	Cucui
B	A253	*Delichon urbica*	Avión común	Cabot
B	A026	*Egretta garzetta*	Garceta común	Agró blanc
B	A381	*Emberiza schoeniclus*	Escribano palustre	Hortolà de canyet
R	1220	*Emys orbicularis*	Galápago europeo	Tortuga d'estany
B	A269	*Erithacus rubecula*	Petirrojo	Rupit
B	A100	*Falco eleonorae*	Halcón de Eleonora	Falcó marí
B	A103	*Falco peregrinus*	Halcón peregrino	Falcó
B	A096	*Falco tinnunculus*	Cernícalo vulgar	Xoriguer
B	A097	*Falco vespertinus*	Cernícalo patirrojo	Xoriguer cama-roig
B	A359	*Fringilla coelebs*	Pinzón vulgar	Pinsà
B	A125	*Fulica atra*[58]	Focha común	Fotja
B	A245	*Galerida theklae*	Cogujada montesina	Cucullada
B	A153	*Gallinago gallinago*	Agachadiza	Cegall
B	A123	*Gallinula chloropus*	Polla de agua/Gallineta	Polla d'aigua
B	A135	*Glareola pratincola*	Canastera	Guatlereta de mar
B	A131	*Himantopus himantopus*	Cigüeñuela	Avisador
B	A300	*Hippolais polyglotta*	Zarcero común	Busqueta
B	A252	*Hirundo daurica*	Golondrina daúrica	Oronella coa-rogenca
B	A251	*Hirundo rustica*	Golondrina común	Oronella
B	A022	*Ixobrychus minutus*	Avetorillo común	Suís
B	A233	*Jynx torquilla*	Torcecuello	Formiguer

[57] Tot i considerar-se com a espècie essencial, no es troba referida en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE, per la qual cosa no hauria d'estar inclosa a l'apartat 3.2 del FND, sinó estar recollida en l'apartat 3.3 "Altres espècies importants de flora i fauna"

[58] Tot i considerar-se com a espècie essencial, no es troba referida en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE, per la qual cosa no hauria d'estar inclosa a l'apartat 3.2 del FND, sinó estar recollida a l'apartat 3.3 "Altres espècies importants de flora i fauna"

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Nom comú (Castellà)**	**Nom comú (Balear)[56]**
B	A341	*Lanius senator*	Alcaudón común	Capsigrany
B	A177	*Larus minutus*	Gaviota enana	Gavinó
B	A179	*Larus ridibundus*	Gaviota reidora	Gavina d'hivern
B	A156	*Limosa limosa*	Aguja colinegra	Cegall de mosson
B	A292	*Locustella luscinioides*	Buscarla unicolor	Boscaler
B	A369	*Loxia curvirostra*	Piquituerto	Trencapinyons
B	A271	*Luscinia megarhynchos*	Ruiseñor común	Rossinyol
B	A230	*Merops apiaster*	Abejaruco	Abellerol
B	A383	*Emberiza calandra*[59]	Triguero	Sól·lera
M	1310	*Miniopterus schreibersii*	Murciélago de cueva	Rat penat de cova
B	A262	*Motacilla alba*	Lavandera blanca	Xàtxero
B	A261	*Motacilla cinerea*	Lavandera cascadeña	Xàtxero cendrós
B	A260	*Motacilla flava*	Lavandera boyera	Xàtxero groc
B	A319	*Muscicapa striata*	Papamoscas gris	Papamosques
M	1316	*Myotis capaccinii*	Murciélago ratonero patudo	Rat penat de peus grans
M	1321	*Myotis emarginatus*	Murciélago ratonero pardo	Rat penat d'orelles dentades
M	1324	*Myotis myotis*	Murciélago ratonero grande	Rat penat orellut gran
B	A058	*Netta rufina*	Pato colorado	Becvermell
B	A160	*Numenius arquata*	Zarapito real	Curlera reial
B	A158	*Numenius phaeopus*	Zarapito trinador	Curlera cantaire
B	A023	*Nycticorax nycticorax*	Martinete común	Orval
B	A278	*Oenanthe hispanica*	Collalba rubia	Coablanca rossa
B	A277	*Oenanthe oenanthe*	Collalba gris	Coablanca
B	A214	*Otus scops*	Autillo	Mussol
B	A071	*Oxyura leucocephala*	Malvasía cabeciblanca	Ànnera capblanca
B	A330	*Parus major*	Carbonero común	Ferrerico
B	A354	*Passer domesticus*	Gorrión común	Gorrió teulader
B	A356	*Passer montanus*	Gorrión molinero	Gorrió barraquer
B	A017	*Phalacrocorax carbo*	Cormorán grande	Corb marí gros
B	A273	*Phoenicurus ochruros*	Colirrojo tizón	Coa-roja de barraca
B	A274	*Phoenicurus phoenicurus*	Colirrojo real	Coa-roja
B	A315	*Phylloscopus collybita*	Mosquitero común	Ull de bou
B	A314	*Phylloscopus sibilatrix*	Mosquitero silbador	Ull de bou siulador
B	A316	*Phylloscopus trochilus*	Mosquitero musical	Ull de bou de passa

[59] Denominació que substitueix a *Milaria calandra*

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Nom comú (Castellà)**	**Nom comú (Balear)[56]**
B	A141	*Pluvialis squatarola*	Chorlito gris	Fuell gris
B	A008	*Podiceps nigricollis*	Zampullín cuellinegro	Cabussonera
B	A124	*Porphyrio porphyrio*	Calamón	Gall faver
B	A250	*Ptyonoprogne rupestris*	Avión roquero	Cabot de roca
B	A118	*Rallus aquaticus*	Rascón	Rascló
B	A318	*Regulus ignicapillus*	Reyezuelo listado	Reietó cellablanc
B	A317	*Regulus regulus*	Reyezuelo sencillo	Reietó d'hivern
M	1304	*Rhinolophus ferrumequinum*	Murciélago grande de	Rat penat gran de ferradura
M	1303	*Rhinolophus hipposideros*	Murciélago pequeño de	Rat penat petit de ferradura
M	1302	*Rhinolophus mehelyi*	Murciélago mediano de	Rat penat mitjà de
B	A249	*Riparia riparia*	Avión zapador	Cabot de vorera
B	A275	*Saxicola rubetra*	Tarabilla norteña	Vitrac barba-roig
B	A276	*Saxicola torquata*	Tarabilla común	Vitrac
B	A361	*Serinus serinus*	Verdecillo	Gafarró
B	A210	*Streptopelia turtur*	Tórtola común	Tórtora
B	A351	*Sturnus vulgaris*	Estornino pinto	Estornell
B	A311	*Sylvia atricapilla*	Curruca capirotada	Busqueret de capell
B	A310	*Sylvia borin*	Curruca mosquitera	Busqueret gros
B	A305	*Sylvia melanocephala*	Curruca cabecinegra	Busqueret capnegre
B	A301	*Sylvia balearica*[60]	Curruca balear	Busqueret sard
B	A004	*Tachybaptus ruficollis*	Zampullín común	Setmesó
B	A048	*Tadorna tadorna*	Tarro blanco	Ànnera blanca
B	A161	*Tringa erythropus*	Archibebe oscuro	Cama-roja pintada
B	A164	*Tringa nebularia*	Archibebe claro	Camaverda
B	A165	*Tringa ochropus*	Andarríos grande	Becassineta
B	A163	*Tringa stagnatilis*	Archibebe fino	Camaverda menuda
B	A162	*Tringa totanus*	Archibebe común	Cama-roja
B	A265	*Troglodytes troglodytes*	Chochín	Passaforadí
B	A283	*Turdus merula*	Mirlo común	Mèrlera
B	A285	*Turdus philomelos*	Zorzal común	Tord
B	A213	*Tyto alba*	Lechuza común	Òliba
B	A232	*Upupa epops*	Abubilla	Puput
B	A142	*Vanellus vanellus*	Avefría	Juia

[60] Denominació que substitueix a *Sylvia sarda*

ES0000226 L'Albufereta de Mallorca				
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Nom comú (Castellà)**	**Nom comú (Balear)**
B	A293	*Acrocephalus melanopogon*	Carricerín real	Boscarla mostatxuda
B	A029	*Ardea purpurea*	Garza imperial	Agró roig
B	A138	*Charadrius alexandrinus*	Chorlitejo patinegro	Picaplatges camanegre
B	A136	*Charadrius dubius*	Chorlitejo chico	Picaplatges petit
B	A081	*Circus aeruginosus*	Aguilucho lagunero	Arpella
B	A131	*Himantopus himantopus*	Cigüeñuela	Avisador
B	A022	*Ixobrychus minutus*	Avetorillo común	Suís

Altres espècies importants de flora i fauna (apartat 3.3 del FND)

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Nom comú (Castellà)**	**Nom comú (Balear)**
P	-	*Achillea ageratum*	Agerato	Alè de bou
I	-	*Aeshna isosceles*	Libélula Isoceles	-
I	-	*Anax imperator*	Libélula emperador	Libèl·lula emperador
I	-	*Anax parthenope*	-	-
F	3019	*Anguilla anguilla*	Anguila común	Anguila cabot
P	-	*Anthemis arvensis*	Manzanilla bastarda	Camamilla borda
P	-	*Artemisia caerulescens*	Tomillo blanco	Deonzell marí
P	-	*Asplenium onopteris*	Culantrillo negro	Falzia negra
M	2650	*Atelerix algirus*	Erizo moruno	Eriçó clar
I	-	*Autographa gamma*	Plusia	-
P	-	*Berula erecta*	Arsafraga	Galassa
I	-	*Bithynia pauli*	-	-
I	-	*Bithynia riddifordi*	-	-
A	-	*Bufo balearicus*[61]	Sapo verde de Baleares	Calàpet verd
I	-	*Callophrys rubi*	Cejialba	Blaveta verda
I	-	*Celastrina argiolus*	Náyade	Blaveta de l'heura
I	-	*Ceriagrion tenellum*	-	-
I	-	*Coenagrion lindenii*	-	-
I	-	*Colias croceus*	-	-
I	-	*Colias hyale*	-	-
I	-	*Crocothemis erythraea*	-	-
I	-	*Cynthia cardui*	-	-
B	-	*Emberiza schoeniclus*	Escribano palustre Iberoriental	Hortolà de canyar

[61] Denominació que substitueix a *Bufo viridis balearica*

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Nom comú (Castellà)**	**Nom comú (Balear)**
P	-	*Equisetum ramosissimum*	Cola de caballo	Cua de cavall
I	-	*Eupithecia centaureata*	-	-
F	-	*Gasterosteus aculeatus*	Espinoso	Punxoset
I	-	*Hyles euphorbiae*	-	-
I	-	*Ischnura elegans*	-	-
I	-	*Leptidea sinapis*	Blanca esbelta	Blanqueta
I	-	*Libellula depressa*	-	-
M	1357	*Martes martes*	Marta	Marta
R	2467	*Natrix maura*	Culebra de agua	Colobra d'aigua
P	-	*Nerium oleander*	Adelfa	Baladre
I	-	*Orthetrum cancellatum*	-	-
I	-	*Orthonama vittata*	-	-
I	-	*Oxychilus albuferensis*	-	-
I	-	*Papilio machaon*	Macaón	Papallona rei
I	-	*Pararge aegeria*	Mariposa de los muros	Papallona del gram
F	2550	*Pomatoschistus microps*	Cabuxino enano	Cabot
P	-	*Scandix pecten veneris subsp. macrorhyncha*	Peine de pastor	Agulles de pastor
P	-	*Selaginella denticulata*	Selaginela denticulada	Selaginel·la denticulada
I	-	*Sympetrum striolatum*	-	-
I	-	*Vanessa atalanta*	Almirante rojo	Papallona reina

El contrast de la informació recollida als FND i la informació més actualitzada disponible posa de manifest algunes diferències que seran tractades en el present Pla (veure apartats 2.3. i 2.5.). S'aplica el mateix codi de color exposat anteriorment:

A s'Albufera:

Espècies presents a l'espai segons la millor informació disponible però no recollides en l'apartat 3.2 del FND					
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Grup**	**Codi UE**	**Nom científic**
B	A229	*Alcedo atthis*	B	A094	*Pandion haliaetus*
B	A126	*Fulica cristata*	B	A193	*Sterna hirundo*
B	A057	*Marmaronetta*	R	1217	*Testudo hermanni*
Espècies presents a l'espai segons la millor informació disponible però no recollides en l'apartat 3.3 del FND					

Grup	Codi UE	Nom científic
P	-	*Ceratophyllum demersum*
P	-	*Ceratophyllum submersum*
P	-	*Cladium mariscus*
P	-	*Eleocharis palustris*
P	-	*Juniperus oxycedrus* subsp. *macrocarpa*
		Kickxia spuria
P	-	*Limonium alcudianum*
P	-	*Limonium maritimum*
P	-	*Myriophyllum spicatum*
M	-	*Myotis escalerai*
P	-	*Najas marina* subsp. *Major*
P	-	*Oenanthe lachenalii*
P	-	*Orchis palustris*

Grup	Codi UE	Nom científic
P	-	*Otanthus maritimus*
P	-	*Polygonum persicaria*
P	-	*Polygonum salicifolium*
P	-	*Pomatochistis microps*
P	-	*Potamogeton nodosus*
P	-	*Pulicaria dysenterica*
P	-	*Ranunculus peltatus subsp. baudotii*
P	--	*Salsola soda*
P	-	*Sparganium erectum*
P	-	*Teucrium scordium* subsp.
P	-	*Triglochin barrielieri*
P	-	*Verbascum blattaria*

A l'Albufereta:

Espècies presents a l'espai segons la millor informació disponible però no recollides en l'apartat 3.2 del FND					
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Grup**	**Codi UE**	**Nom científic**
B	A298	*Acrocephalus arundinaceus*	B	A341	*Lanius senator*
B	A297	*Acrocephalus scirpaceus*	B	A179	*Larus ridibundus*
B	A247	*Alauda arvensis*	B	A271	*Luscinia megarhynchos*
B	A056	*Anas clypeata*	M	1310	*Miniopterus schreibersii*
B	A052	*Anas crecca*	B	A262	*Motacilla alba*
B	A050	*Anas penelope*	B	A260	*Motacilla flava*
B	A053	*Anas platyrhynchos*	B	A319	*Muscicapa striata*
B	A257	*Anthus pratensis*	M	1316	*Myotis capaccinii*
B	A226	*Apus apus*	B	A058	*Netta rufina*
B	A028	*Ardea cinerea*	B	A023	*Nycticorax nicticorax*
B	A133	*Burhinus oedicnemus*	B	A094	*Pandion haliaetus*
B	A366	*Carduelis cannabina*	B	A017	*Phalacrocorax carbo*
B	A364	*Carduelis carduelis*	B	A315	*Phylloscopus collybita*
B	A363	*Carduelis chloris*	B	A316	*Phylloscopus trochilus*

Espècies presents a l'espai segons la millor informació disponible però no recollides en l'apartat 3.2 del FND					
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Grup**	**Codi UE**	**Nom científic**
B	A137	*Charadrius hiaticula*	B	A124	*Porphyrio porphyrio*
B	A253	*Delichon urbica*	B	A250	*Ptyonoprogne rupestris*
B	A027	*Egretta alba*	B	A118	*Rallus aquaticus*
B	A026	*Egretta garceta*	M	1303	*Rhinolophus hipposideros*
B	A381	*Emberiza schoeniclus*	B	A249	*Riparia riparia*
R	1220	*Emys orbicularis*	B	A275	*Saxicola rubetra*
B	A269	*Erithacus rubecula*	B	A361	*Serinus serinus*
B	A100	*Falco eleonorae*	B	A210	*Streptopelia turtur*
B	A103	*Falco peregrinus*	B	A351	*Sturnus vulgaris*
B	-	*Fringilla montifringilla*	B	A311	*Sylvia atricapilla*
B	A245	*Galerida theklae*	R	1217	*Testudo hermanni*
B	A252	*Hirundo daurica*	B	A285	*Turdus philomelos*
B	A251	*Hirundo rustica*	B	A142	*Vanellus vanellus*
B	A181	*Larus audouinii*			

Espècies presents a l'espai segons la millor informació disponible però no recollides en l'apartat 3.3 del FND					
F	3019	*Anguilla anguilla*	P	-	*Ophrys bertolonii* subsp.
P	-	*Astragalus balearicus*	P	-	*Pancratium maritimum*
A	-	*Bufo balearicus*	A	-	*Pelophylax perezi*
P	-	*Chamaerops humilis*	P	-	*Rhamnus alaternus*
P	-	*Limonium alcudianum*	P	-	*Romulea assumption*
P	-	*Limonium algarvense*	P	-	*Tamarix*
P	-	*Micromeria microphylla*	R	2386	*Tarentola mauritanica*
P	-	*Myrtus communis*	P	-	*Teucrium marum* subsp. *occidentale)*

2.2. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DELS TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

2.2.1. Introducció

A continuació es presenta el conjunt de fitxes amb la informació relativa als hàbitats que apareixen als FND dels dos espais Natura 2000 presents a **les Albufares**. El patró de fitxa utilitzat presenta l'estructura i continguts:

Denominació de l'hàbitat	
Dades de localització	**Localització cartogràfica de l'hàbitat a l'àmbit del Pla de Gestió**

Denominació de l'hàbitat	
Superfície total (ha). Suma de la superfície per on s'estén l'hàbitat en la totalitat de l'emplaçament, pot estar present en cobertures inferiors al 100%. **% dins de la ZEC**. Superfície relativa que representa el valor anterior respecte a la superfície total del lloc	Aquesta informació s'inclou amb més detall a la cartografia (Annex II). Per conèixer la cobertura que ocupa l'hàbitat en cada tessel·la de la cartografia, s'ha de consultar a la geodatabase que acompanya el Pla.
Descripció	
Prenent com a referència la informació oficial proporcionada pel MAGRAMA[62], aquest apartat inclou una diagnosi sintètica de cada tipus d'hàbitat en relació amb els següents aspectes: Fisonomia / estructura i dinàmica. Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió, obtinguts a partir de la següent informació: - **Factors biòtics i abiòtics** de major significació a la definició de l'estructura, funció i dinàmica de cada tipus d'hàbitat. Si així es recull a la bibliografia consultada, també es fa referència a factors antròpics on la seva incidència o absència pot ser determinant a la conservació de l'hàbitat (ex. pasturatge, manteniment d'activitat salinera, etc.). - **Exigències ecològiques** dels diferents hàbitats, és un aspecte clau sobre el qual establir les mesures adequades de gestió que garanteixin un grau de conservació favorable de cada tipus d'hàbitat[63]. S'ha tingut en compte els **factors ecològics** recollits per a cada hàbitat per a la determinació d'objectius operatius adequats per aconseguir el grau de conservació favorable, així com a primera aproximació a la definició dels indicadors de seguiment (apartat 3.3 del Pla). Quan així ho requereixi, l'Òrgan Gestor de la ZEC haurà de completar la informació recollida en aquestes fitxes consultant la font de referència, per a això es recull la cita bibliogràfica a cada fitxa; en aquesta font es podrà aprofundir en la caracterització ecològica de cada hàbitat i també en els paràmetres per avaluar el seu grau de conservació.	
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc	
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND[64]	

[62] VV.AA., 2009. Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

[63] Comissió Europea, 2000. Gestió dels espais Natura 2000. Disposicions l'article 6 de la Directiva 92/43/CEE sobre hàbitat.

[64] Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39

Denominació de l'hàbitat				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**[65]
XXXX[66]	Quant s'allunya de la definició de *l'hàbitat tipus* segons el Manual d'Interpretació Europeu. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, significativa; **D**, presència no significativa.	Proporció de superfície de l'hàbitat en relació amb la superfície total que ocupi en el territori nacional de la regió biogeogràfica. Valors: **A**, 100 ≥ p > 15 %; **B**, 15 ≥ p > 2 %; **C**, 2 ≥ p > 0 %	Grau de conservació de l'estructura i de les funcions i possibilitat de restauració. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, mitjana o reduïda	Avaluació global del valor del lloc per a la conservació del tipus d'hàbitat. Valors: **A,** excel·lent; **B**, bo; **C**, significatiu.

2. Grau de conservació global

El grau de conservació global es descriu com l'avaluació del valor del lloc per a la conservació favorable de l'hàbitat, d'acord amb l'avaluació històrica dels FND.

Observació: L'anàlisi dels successius FND d'alguns hàbitats mostra una marcada diferència a la valoració del paràmetre *Superfície relativa* abans i després de 2004, si bé ni els FND ni els informes de l'article 17 recullen el motiu de la variació. Les diferències recollides es podrien deure a un major coneixement dels hàbitats durant el pas del temps.

3. Pressions i amenaces

Les **pressions** són aquells factors que estan actuant actualment sobre l'àrea o que ho han fet durant el període de diagnòstic, mentre que les **amenaces** són factors que s'espera que puguin actuar al futur[67].

S'ha identificat les pressions i amenaces a les que està sotmès cada hàbitat a partir d'informació obtinguda sobre el territori. A cada pressió i/o amenaça se li assigna un codi estàndard definit per la Unión Europea[68]. Així mateix, en funció de la informació disponible, es precisa la seva localització en diferents emplaçaments de l'hàbitat. Les pressions es marquen amb cel·les de color vermell i les amenaces amb cel·les de color beix.

Les principals fonts documentals utilitzades han estat els treballs de camp realitzats, les dades obtingudes pels tècnics del PN de s'Albufera i de la RNE de l'Albufereta i el Pla Hidrològic de les Illes Balears de 2013 (Annex III)

Codi UE	**Descripció**	**Localització**	
A04	Pasturatge	**Pressió**	**Amenaça**

Les pressions i amenaces i la seva afecció als factors ecològics dels hàbitats serveixen de partida per a l'establiment dels objectius operatius i les mesures de conservació, com així es detalla en l'apartat 3 del Pla.

4. Evolució i tendència

Aquesta informació procedeix de les dades recollides en l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats, per al període 2007-2012. Les dades de tendència recollides en l'informe fan referència fonamentalment al paràmetre superfície ocupada per l'hàbitat, en el conjunt de les Illes Balears.

---

[65] Aquest criteri serveix per avaluar el valor global del lloc des del punt de vista de la conservació del tipus d'hàbitat considerat. Constitueix una avaluació integrada de tots els criteris anteriors. Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p.59

[66] FND editats i publicats per MAGRAMA (o antic MIMAM) el 2011, 2008, 2004, 2003 i 2001

[67] European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA)

[68] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)

Denominació de l'hàbitat
Aquesta informació és important per poder considerar la rellevància de l'hàbitat a la coherència de la xarxa Natura, Segons estableix l'article 3 de la Directiva 92/43.

2.2.2. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	**S'Albufera**
A s'Albufera: **195** A l'Albufereta: **58**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	**L'Albufereta**
A s'Albufera: **9,17** A l'Albufereta: **13,03**	
Descripció	
Albuferes, llacunes i estanys costaners o sublitorals, de salinitat i volum d'aigua variable, amb o sense vegetació aquàtica. Es tracta d'espais oberts d'aigües costaneres salobres succintes, de salinitat i aigua variable, les quals poden estar totalment o parcial separades clarament del mar per bancs de sorra, graves o, amb menys freqüència, roques. Poden estar alimentades per les aportacions d'aigües d'escorrentia superficial o aigües subterrànies i per aportacions d'aigües marines per influència de l'onatge o una combinació d'aquests sistemes. Les seves aigües són de salinitat variable, generalment, es tracta d'aigües salobres amb una barreja d'aigües salines i continentals. A s'Albufera es troba representat a la zona des Colombars i se Cibollar, amb basses més salobres i la Bassa del Molí o son Carbonell amb aigües no tan salines. També trobem aquest hàbitat a les Salinetes, i a la zona de S'Illot. **Fisonomia/estructura:** Les comunitats vegetals corresponen a pastures baixes, amb cicles de germinació, floració, fructificació i mort en funció de la climatologia i del nivell d'aigua disponible a les llacunes. Herbassar submergit monoespecífic de *Ruppia maritima* que pot ser bastant dens a mitjans de la primavera, a mesura que va entrant l'estiu i les basses i torrents salins de corrent lent en què viu es dessequen, els peus de la planta van quedant descoberts i es van morint. Les llavors perduren a terra fins que la tardor o l'hivern portin noves aportacions d'aigua. Les espècies més freqüents són *Althenia filiformis*, *Ruppia cirrhosa*, *Ruppia marítima* i *Zannichelia pedicellata.* **Dinàmica de la vegetació:** El nivell d'aigua i la durada de la immersió de les plantes condicionen la distribució i amplitud de les bandes de vegetació de les diferents comunitats: aquàtiques, amfíbies i terrestres. La persistència de les espècies característiques depèn del manteniment de fases submergides a l'hivern, que selecciona les espècies tolerants a la inundació. **Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[69]:** · **Físic-químics:** àrea de l'aiguamoll i connectivitat; profunditat mitjana i relativa; extensió i ús del territori a la conca vessant i de les masses d'aigua subterrània relacionades amb la zona humida; aportacions i sortides d'aigua subterrània; aportacions d'aigua marina; concentració de nutrients i matèria orgànica; transparència i terbolesa; acidificació i pH. · **Biològics.** Fitoplàncton, micròfits; estructura i composició de la comunitat riberenca.	
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc	
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND	
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca	

[69] Soria, J.M. & Sahuquillo, M. 2009. 1150 Lagunas costeras (*). En: V.V. A.A., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 303 p.

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2010	**C**	**C**	**B**	**B**
2008	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**C**	**B**	**B**	**B**
2003-ZEPA	**B**	**C**	**A**	**A**
2002	**C**	**B**	**B**	**B**
2001	**B**	**C**	**A**	**A**
ES0000226 L'Albufereta				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2010	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**C**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**C**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**C**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de s'Albufera per a la conservació favorable de l'hàbitat és **bo** i és **excel·lent** per l' Albufereta, com així queda reforçada, en general, per l'avaluació històrica dels FND.

En els anys 2003 i 2005, hi ha dos FND per a cada espai, un que recull les dades del LIC i un altre de la ZEPA. És destacable que al 2003 la categorització dels hàbitats és diferent entre el LIC i la ZEPA, i, en alguns casos, també diferent el percentatge de cobertura de l'hàbitat. El 2005, però, totes les dades són idèntiques en ambdós formularis.

A més, a s'Albufera es registra una alternança del valor de totes les categories d'avaluació entre els FND del 2001 i 2003. A partir d'aquest any, es manté estable la categoria fins a l'últim formulari al 2011. També es detecta aquesta alternança en la resta de categories de s'Albufera i en les categories de Representativitat i Superfície relativa a l'Albufereta. S'observa que, en ambdues, la categorització és igual entre el 2001 i el formulari de la ZEPA de 2003, així com entre el 2002 i el FND del LIC també del 2003.

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres

3. Pressions i amenaces

A s'Albufera, el principal problema deriva de la qualitat i quantitat d'aigua que arriba al sistema. La sobreexplotació dels recursos hídrics dóna lloc a salinització, eutrofització i terbolesa de les aigües per abocaments d'aigües no depurades i aplicació d'adobs. El tancament de la seva comunicació amb el mar a la zona més humanitzada i la proximitat d'aquesta a les activitats humanes fan que estigui amenaçada per abocaments d'aigües residuals i de restes i escombraries, i reblert amb enderrocs. Les Salinetas estan constantment amenaçades per abocament d'aigües fecals, ja que annex a la zona hi ha una estació impulsora d'aquestes aigües i es solen produir abocaments fortuïts en la primera cubeta. També es poden produir abocaments fortuïts des de l'EDAR de Sa Pobla, que es troba fora dels límits de l'àmbit del PG i de les arquetes de residuals del propi municipi.

A l'Albufereta, l'hàbitat és molt vulnerable a les pressions i amenaces derivades de l'activitat agrícola i de la urbanització, així com de la dessecació i l'eutrofització natural. També es poden produir descàrregues fortuïtes d'aigües fecals des de l'EDAR de Pollença.

		Localització			
		S'Albufera de Mallorca		L'Albufereta	
Codi UE	Descripció	P	A	P	A
A07	Ús de biocides, hormones i químics				
A08	Ús de fertilitzants				
D01.01	Senders, pistes, carrils bici				
D01.02	Carreteres i autopistes				
E01	Zones urbanitzades				
E01.01	Urbanització contínua				
E01.04	Altres patrons d'assentaments				
E03.03	Abocaments de residus inerts				
G	Intrusions i pertorbacions humanes				
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: escombraries				
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: fems				
H01	Contaminació d'aigües superficials				
H01.08	Contaminació difusa de les aigües superficials per aigües residuals				
H02	Contaminació d'aigües subterrànies				
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones				
J02	Canvis induïts per l'ésser humà en les condicions hidràuliques				
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.				
J02.05	Modificació del funcionament hidrològic				
J02.09	Intrusió d'aigua salada a les aigües subterrànies				
J02.09.01	Intrusió de l'aigua salada				
J02.14	Alteració de la qualitat de l'aigua a causa de canvis antropogènics en la salinitat				

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres						
	K01.03	Dessecació				
	K02.03	Eutrofització (natural)				

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat a la seva Regió Biogeogràfica.

A l'Albufereta, la tendència en la diversitat ornítica i l'Anàlisi de la superfície de l'hàbitat amb fotografies aèries, sembla indicar que la seva evolució és favorable.

2.2.3. Hàbitat 1210 Vegetació anual sobre acumulació de restes marines

Hàbitat 1210 - Vegetació anual sobre acumulació de restes marines	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	**No compta amb superfícies cartografiables com a hàbitat principal. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC de s'Albufera**

Descripció

Hàbitat de marcat caràcter pioner amb vegetació terofítica i halonitròfila que s'instal·la sobre acumulacions de materials procedents de la deriva marina i acumulacions de matèria orgànica rica en nitrats. Es situa a les zones superiors de la línia de costa, sobre substrats sorrencs a argilo-llimosos ben drenats i no embassats amb poc pendent, o als voltants no inundats de les llacunes obertes al mar.

Fisonomia / estructura: La vegetació és herbàcia, baixa, oberta i àmpliament dominada per espècies anuals i biennals, que es disposen en un sol estrat, amb una cobertura sovint escassa. Espècies predominants: cascall marí (*Glaucium flavum*), el rave de mar (*Cakile maritima*), la barrella punxosa (*Salsola kali*) i el *Polygonum maritimum*. En les formes més pures, l'hàbitat sol presentar un desenvolupament lineal i discontinu, de manera que pot constituir una primera línia de vegetació terrestre. La presència *d'Eryngium maritimum* i del propi *Polygonum maritimum* són indicadores de platges altes poc alterades per la influència humana, mentre que la presència de *Cakile maritima* marca els estadis pioners en la invasió d'aquest tipus de platges.[70]

Existeixen 4 variabilitats del mateix hàbitat depenent de la granulometria del substrat, però la que més s'adapta a la realitat present a la zona d'Es Comú és la següent: variabilitat relacionada amb substrats més sorrencs amb presència del rave de mar *Cakile maritima subsp.aegyptiaca,* barrella punxosa *Salsola kali, Polygonum maritimum, etc*. (*Salsola kali-Cakiletum aegyptiacae*).

Dinàmica de la vegetació: Hàbitat temporal observable des de la primavera fins a mitjans d'hivern. En situació d'estabilitat sedimentària de la línia de costa, no presenta cap dinamisme particular. Quan hi ha condicions d'acumulació sedimentària, la vegetació pot ser colonitzada per les comunitats de programa de platja, *Sporobolus pungens*, o pel jull de platja, *Elymus farctus*. Una dinàmica d'alteració permetria la proliferació d'espècies de fort caràcter nitròfil.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[71]:

Mobilitat del substrat: les espècies pròpies d'aquest hàbitat són tolerants a la pertorbació periòdica del substrat.

Permeabilitat del sòl: el substrat ha de ser permeable, però no excessivament.

Velocitat i direcció del vent: aquest factor condiciona la deposició de sediments i el transport d'aportacions marines. La presència d'obstacles (ex. construccions) pot alterar les condicions naturals que imprimeix aquest factor.

Inundacions periòdiques: les espècies que componen aquest tipus d'hàbitat són tolerants a inundacions periòdiques d'aigua salada. La presència d'infraestructures com espigons o barres pot modificar aquesta

[70] Alcaraz, F., Barreña, J.A., Clemente, M., González, A.J., López, J., Rivera, D. & Ríos, S. 2008. Manual de interpretación de los hábitats naturales y seminaturales de la Región de Murcia. Tomo 2. Hábitats costeros y vegetaciones halofíticas, pág. 24-27. D.G. de Patrimonio Natural y Biodiversidad. Región de Murcia.

[71] Royo, L. & Traveset, A. 2009. 1210 Vegetación efímera sobre desechos marinos acumulados. En: VVVV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 68 p.

Hàbitat 1210 - Vegetació anual sobre acumulació de restes marines

dinàmica.

Escorrentia superficial: les espècies pròpies d'aquest hàbitat estan adaptades a les avingudes fluvials

Deposició de *Posidonia oceanica* i d'algues, així com d'organismes no vegetals a la platja: la deposició de restes protegeix la platja de l'efecte erosiu de l'onatge i permet la creació de substrat per a l'assentament de vegetació. L'antropogenització de la zona, és a dir, l'interès socioeconòmic de les costes de platja de sorra de de gra fi i mitjà, fa que es retirin aquestes deposicions per a la comoditat i sensació de neteja dels turistes.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**
2008	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**No inclòs**			
2003-ZEPA	**No inclòs**			
2002	**No inclòs**			
2001	**No inclòs**			

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de la ZEC és **bo** per a la conservació favorable de l'hàbitat, aquest s'ha mantingut constant des del primer FND en què es va recollir la seva presència a l'espai Natura 2000, igual que ho han fet la resta dels criteris d'avaluació.

Existeixen discrepàncies entre el que s'ha exposat als FND de s'Albufera i l'Albufereta i la cartografia més actualitzada disponible per a aquest hàbitat en ambdós espais (la cartografia UIB, 1:15.000 no recull cap comunitat vegetal a s'Albufera que es correspongui amb aquest hàbitat, mentre que a l'Albufereta si està recollit, encara que no es reflecteix al FND). Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta.

3. Pressions i amenaces

Entre les pressions i amenaces que afecten a l'àmbit de distribució històric d'aquest hàbitat cal destacar les següents: neteja de platges, retirada massiva de les restes de *Posidonia* i pas de maquinària, així com la sobrefreqüentació associada a usos turístics i lúdics, pressions que podrien haver provocat una desaparició parcial o disgregació de l'hàbitat en un passat recent.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitat per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat. Segons aquest informe, l'hàbitat està sempre present en superfícies poc extenses que no presenten cap extensió espacial possible de cartografiar. La seva vulnerabilitat està relacionada amb la sobrefreqüentació estival, amb l'artificialització i amb la modificació de la dinàmica sedimentària del litoral per la col·locació de barres rocoses o d'espigons. La neteja mecànica sistemàtica de les platges, durant l'estiu o fins i tot durant tot l'any, contribueix a la seva rarefacció i fins i tot a la seva

Hàbitat 1210 - Vegetació anual sobre acumulació de restes marines
desaparició.

2.2.4. Hàbitat 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp endèmics

Hàbitat 1240 - Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp endèmics	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC de s'Albufera**
Descripció	
L'hàbitat es desenvolupa al litoral mediterrani sotmès a una forta influència marina. Les condicions ecològiques per a la colonització de les comunitats vegetals són molt exigents. El substrat és essencialment mineral: esquerdes rocoses i petits replans dels penyals; sovint els sòls estan formats per partícules minerals procedents de l'alteració de la roca mare i de les restes orgàniques que queden atrapades. S'inclou dins d'aquest l'hàbitat la part dels penya-segats situada a primera línia de costa amb una gran influència dels vents i aerosols marins. A s'Albufera aquest hàbitat es dóna sobre les construccions de gres presents i que formen part de l'espai conegut com s'Oberta. La desembocadura artificial del gran Canal cap al mar consta de dues parets de blocs de pedra sorrenca on s'instal·la aquesta comunitat vegetal seguint la configuració de les esquerdes. **Fisonomia / estructura:** Vegetació de tipus camefític, herbàcia, oberta i dominada per espècies suculentes, desenvolupant-se en un sol estrat. Els percentatges de cobertura rarament són elevats. Presenta un desenvolupament de puntual a lineal que segueix la configuració des de les esquerdes de les roques litorals i la influència de la pols marina. La composició florística i la fisonomia de l'hàbitat està determinada per *Limonium* spp., per fonoll marí (*Crithmum maritimum*) i per les pastanagues marines (*Daucus carota* ssp. *Commutatus* i ssp. *Majoricus*). **Dinàmica de la vegetació:** Les fortes exigències ecològiques fan que aquest hàbitat no presenti una dinàmica peculiar. Només en circumstàncies de poca erosió (poc pendent) pot manifestar el seu caràcter edafogenètic i,a conseqüència, la capacitat per crear condicions adequades per al desenvolupament d'orles herbàcies al voltant de les mates de *Limonium*. **Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[72]:** No existeixen. El desenvolupament de les formacions vegetals, comunitats, associacions i ecosistemes que s'estenen sobre aquests substrats està condicionat pels processos d'erosió i l'efecte de les precipitacions atmosfèriques i règim de temperatures. Tot i així, l'activitat humana no hauria alterar la dinàmica dels processos naturals com passa en altres àrees de la regió mediterrània on es veuen afectades directament per la construcció d'accessos a les platges, excavant escales a les roques o indirectament per l'augment de la nidificació de gavines atretes per la presència d'abocadors. L'acumulació d'excrements d'aquestes aus impossibilita el desenvolupament d'aquesta fitocenosis.	
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc	
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND	
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca	

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**
2008	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**

[72] Balaguer, P., Gómez-Pujol, L. i Fornós J.J. 2009. 1240 Acantilados con vegetación de las costas mediterráneas con Limonium spp. endémicos. A: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 66 p.

Hàbitat 1240 - Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp endèmics	
2003-LIC	**No inclòs**
2003-ZEPA	**No inclòs**
2002	**No inclòs**
2001	**No inclòs**
2. Grau de conservació global	
L'avaluació global del lloc és **bona** per a la conservació favorable de l'hàbitat, d'acord amb la informació continguda als FND. Existeixen discrepàncies entre el que s'ha exposat als FND de s'Albufera i l'Albufereta i la cartografia més actualitzada disponible per a aquest hàbitat en ambdós espais (la cartografia UIB, 1:15.000 no recull cap comunitat vegetal a s'Albufera que es correspongui amb aquest hàbitat, mentre que a l'Albufereta si està recollit, encara que no es reflecteix al FND). Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.	
3. Pressions i amenaces	
Donada les discrepàncies existents, no s'ha recollit.	
4. Evolució i tendència	
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat. Segons l'informe, l'hàbitat no està amenaçat en els penyals verticals o subverticals de difícil accés. Està en regressió als llocs sotmesos a forts nivells de freqüentació, com és el cas de s'Oberta, amb un efecte de trepig desfavorable per al seu funcionament i manteniment. Presenta tendència a ser envaït per plantes nitròfiles oportunistes en els llocs de nidificació i repòs d'aus marines, i també per plantes al·lòctones, més o menys suculentes, utilitzades en jardineria, ex. *Carpobrotus* sp. o *Senecio cinerea*. És vulnerable a la pol·lució de la pols marina, principalment als llocs en procés de fragmentació i també, a l'artificialització del litoral per construccions sobre costes rocoses (planificació turística, portuària, o urbanística).	

2.2.5. Hàbitat 1310 Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses

Hàbitat 1310 – Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	**S'Albufera**
A s'Albufera: **12,48** A l'Albufereta: **1,42**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	**L'Albufereta**
A s'Albufera: **0,56** A l'Albufereta: **0,32**	
Descripció	
Formacions constituïdes fonamentalment per plantes anuals, en particular quenopodiàcies del gènere *Salicornia* o de gramínies, colonitzadores de basses i sorres d'aiguamolls salins costaners, inundades periòdicament. Existeixen 2 subtipus: En el cas de formacions de quenopodiàcies anuals el port és petit i d'aspecte carnós, que colonitzen sòls llimosos que queden a primera línia després de la retirada temporal de l'aigua de les	

Hàbitat 1310 – Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses

basses. Per contra, les formacions herbàcies halonitròfiles dominades per espècies no carnoses, generalment gramínies, creixen en tot tipus de sòls salins no evolucionats.

Fisonomia / estructura: Hàbitat dominat florísticament i fisonòmicament per carnoses del gènere *Salicornia* o herbàcies anuals halonitròfiles (*Frankenia pulverulenta, Suaeda splendens, Salsola soda, Cressa cretica*, etc.)

Dinàmica de la vegetació: A causa dels estrictes requeriments ecològics, aquest hàbitat agrupa associacions vegetals que corresponen a vegetació de tipus permanent, i no presenta cap dinàmica particular.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[73]:

- **Salinitat-dinàmica d'inundació-humitat edàfica.**
- **Alteracions hidrològiques - Pertorbacions del substrat** (drenatges, dragatges, alteració de substrats, compactació per trepig, deposició d'àrids, etc.), cosa que dificulta enormement la restauració. L'herbivoria d'ungulats pot afectar les espècies i al sòl (especialment durant les èpoques d'entollament), encara que ben manejada pot contribuir a la dispersió de propàguls a zones degradades.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**A**	**C**	**A**	**A**
2010	**A**	**C**	**A**	**A**
2008	**A**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**A**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**A**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**A**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

ES0000226 L'Albufereta

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2010	**B**	**C**	**A**	**A**
2008	**B**	**C**	**A**	**A**

[73] Espinar, J. L. 2009. 1310 Vegetación halonitrófila anual sobre suelos salinos poco evolucionados. En: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 70 p.

Hàbitat 1310 – Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses				
2005-LIC	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**B**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**B**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de tots dos espais Natura 2000 és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així queda recollit als successius FND.

3. Pressions i amenaces

A s'Albufera, la regressió de l'hàbitat està afavorit per modificacions degudes a alteracions del sòl a causa de la realització d'activitats a les zones humides i costaneres: rebliments, urbanització, activitats agrícoles i salines, etc. També és vulnerable al sobrepasturatge, si bé l'experiència actual demostra que càrregues de pasturatge pròximes a 0,2 UBM / ha són apropiades per a la conservació de l'hàbitat.

A l'Albufereta, les principals pressions i amenaces són la contaminació del sòl i l'acumulació de materials d'excavació a l'àrea que ocupa l'hàbitat.

		Localització			
		S'Albufera de Mallorca		L'Albufereta	
Codi UE	**Descripció**	**P**	**A**	**P**	**A**
A04.01	Sobrepasturatge				
A08	Ús de fertilitzants				
A09	Reg				
D01.03	Àrees d'estacionament de vehicles				
E01	Zones urbanitzades				
G	Intrusions i pertorbacions humanes				
G05.01	Compactació per trepig				
H05	Contaminació del sòl i residus sòlids (exclosos els abocaments)				
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.				
J02.11	Dipòsits de materials d'excavació				

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

A s'Albufera, l'hàbitat es troba en augment per l'efecte de l'abandonament de les antigues salines i per migració de sal en superfície per efecte de les pastures (Tamarius amb un estrat herbaci de *Salicornia*). A l'Albufereta, per contra, l'hàbitat segueix una tendència decreixent per la successió a estats ecològics més madurs (a matolls halòfils) i per la desaparició de

Hàbitat 1310 – Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses
factors com el pasturatge a baixa intensitat o la sega manual, que poguessin afavorir la vegetació pionera anual de caràcter halonitròfil.

2.2.6. Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimi*)

Hàbitat 1410 - Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimi*)				
Localització a Les Albuferes de Mallorca				
Superfície total (ha)	**S'Albufera**			
A s'Albufera: **54,96** A l'Albufereta: **0,50**				
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	**L'Albufereta**			
A s'Albufera: **2,48** A l'Albufereta: **0,11**				
Descripció				
L'hàbitat prospera des de zones baixes inundades fins a zones més elevades sota condicions halòfiles i enfangament irregular. Normalment es troba a les vores dels llacs i aiguamolls costaners, sobre substrat sorrenc-llimós. El nivell d'inundació i la salinitat poden variar molt segons la posició topogràfica, els afloraments freàtics i la sequera estival. L'hàbitat agrupa el conjunt de pastures salines mediterrànies. A les Illes Balears, està present als marjals, saladars litorals, platges i zones rocoses costaneres. Mostres fragmentàries de l'associació *Juncion maritimae* són freqüents en diferents aiguamolls de l'illa, encara que només ocupen grans extensions a l'Albufereta i Albufera. Tampoc és comú la comunitat de *Juncus maritimus* i *J. subulatus*, encara que a Albufera i Albufereta hi ha taques de vegetació ben conservades[74]. **Fisonomia / estructura:** Hàbitat dominat florísticament i fisonòmicament per joncs o per la família de les plantaginàcies. Hi ha presència d'espècies de valor patrimonial notable com diverses espècies del gènere *Limonium*. Apareix també *Linum maritimum*, característic de sòls salins i humits, i present només a unes poques localitats de les Balears. Es troben també diverses espècies d'orquídies, *Orchis robusta*, que presenta aquí el seu hàbitat òptim. **Dinàmica de la vegetació:** A causa dels estrictes requeriments ecològics, aquest hàbitat agrupa associacions vegetals que corresponen a vegetació de tipus permanent, i no presenta cap dinàmica particular. **Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[75]:** · **Període d'inundació, humitat edàfica i salinitat**: És important mantenir la dinàmica natural de drenat per al manteniment de la zonació i els patrons de successió. Pressions a evitar: alteració de règim hídric i de drenatge (dics associats a rius i estuaris, embassaments, sobreexplotació d'aqüífers) i la introducció d'herbívors, que poden alterar la productivitat, diversitat i patrons de successió en comunitats vegetals de salines costaneres				
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc				
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND				
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**

[74] Llorens, L., Gil, L. & Tebar, J. 2007. La vegetació de l'illa de Mallorca. Bases per a la interpretació i gestió d'hàbitats. Conselleria de Medi Ambient

[75] Espinar, J. L. 2009. 1410 Pastizales salinos mediterráneos (*Juncetalia maritimi*). En: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 77 p.

Hàbitat 1410 - Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimi*)				
2011	**A**	**C**	**A**	**A**
2010	**A**	**C**	**A**	**A**
2008	**A**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**A**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**A**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**A**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**
ES0000226 L'Albufereta				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2010	**C**	**C**	**B**	**B**
2008	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**C**	**B**	**B**	**B**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**C**	**B**	**B**	**B**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de l'espai de s'Albufera és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, i **bo** a l'espai de l'Albufereta, com així queda reforçada, en general, per l'avaluació històrica dels FND.

Després de comparar els diferents FND s'han detectat una sèrie d'incoherències. D'una banda, en els anys 2003 i 2005, hi ha dos FND per a cada espai, un que recull les dades del LIC i un altre de la ZEPA. És destacable que el 2003 algun o tots els valors de categorització dels hàbitats són diferents entre el LIC i la ZEPA. El 2005, però, totes les dades són idèntiques en ambdós formularis.

D'altra banda, en els dos ZEC - ZEPA, s'observa una alternança de la categoria assignada al criteri d'avaluació de la Superfície Relativa entre els FND del 2001 i 2003, any en què s'estabilitzen en la categoria C, és a dir, superfície inferior al 2 %. A més, a l' Albufereta passa una cosa similar amb la resta dels criteris d'avaluació. Es detecta que, en ambdues, la categorització és igual entre el 2001 i el formulari de la ZEPA de 2003, així com entre el 2002 i el FND del LIC també del 2003.

Hàbitat 1410 - Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimi*)

3. Pressions i amenaces

A s'Albufera de Mallorca, una de les principals pressions i amenaces són les modificacions del règim i les seves característiques hídriques a causa de l'excés d'extracció d'aigua dolça de pous de la perifèria del parc, el que està provocant la disminució d'aportacions d'aigua dolça i la progressiva salinització per intrusió marina. També el pasturatge, si és massa intens, podria tenir efectes negatius sobre els salobrars i marjals salabrosos. Un altre problema deriva del trepig ocasionat pel pas de persones o vehicles, sobretot en sòls argilosos en l'època en què la humitat edàfica dels sòls sigui elevada o quan els sòls estiguin embassats.

A l' Albufereta, l'embatuament de terrenys i la urbanització del litoral han donat lloc a la destrucció directa de superfície de l'hàbitat. Una altra pertorbació és la provocada per la creació de zones d'aparcament. A més, igual que a s'Albufera, un excés de pasturatge seria perjudicial per a l'hàbitat.

		Localització			
		S'Albufera de Mallorca		L'Albufereta	
Codi UE	Descripció	P	A	P	A
A04.01	Sobrepasturatge				
D01.03	Àrees d'estacionament de vehicles				
E01.01	Urbanització contínua				
G01.03	Vehicles motoritzats				
G05.01	Compactació per trepig				
H05	Contaminació del sòl i residus sòlids (exclosos els abocaments)				
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.				
J02.03	Canalització i desviament de l'aigua				
J02.05	Modificació del funcionament hidrològic				
J02.07	Extracció d'aigües subterrànies				
J02.11	Dipòsits de materials d'excavació				
J02.14	Alteració de la qualitat de l'aigua a causa de canvis antropogènics en la salinitat				
M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats				

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.7. Hàbitat 1420 Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosae*)

Hàbitat 1420 – Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosae*)

Hàbitat 1420 – Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosae*)	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	**S'Albufera**
A s'Albufera: **37,14** A l'Albufereta: **89,13**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	**L'Albufereta**
A s'Albufera: **1,68** A l'Albufereta: **19,99**	

Descripció

Formacions d'arbustos i plantes perennes crasses pròpies de sòls humits salins. L'hàbitat agrupa el conjunt de tipus de vegetació perenne llenyosa arbustiva dels saladars, distribuït per tots els salobrars de les illes. Es tracta d'hàbitats halòfils (o limitadament halonitròfils) dels marjals salins, generalment fangosos o inundats durant gran part de l'any (fins a nivells que determinen les tempestes de tardor i hivern).

El substrat és generalment molt compacte, llimós, sovint grisenc, amb un horitzó negre de reducció a la superfície, que pot assecar-se i esquerdar-se a l'estiu i presentar eflorescències salines.

Fisonomia / estructura: Es tracta d'un matoll tancat o sub-obert, dominat florísticament i fisonòmica per espècies fruticoses i suculentes dels saladars (entre d'altres dels gèneres *Arthrocnemum macrostachyum, Sarcocornia Suaeda, Juncus sp*.). La cobertura sol ser molt important, especialment si els sòls són molt salins, de vegades pot cobrir grans extensions en forma lineal o massiva.

Hi ha presència d'espècies d'alt valor patrimonial com *Limonium* sp. Les àrees més deprimides estan ocupades per diverses espècies de *Sarcocornia* spp., Que poden comportar-se com espècies pioneres. *Arthrocnemum macrostachyum* ocupa situacions intermèdies, i és una de les espècies més característiques d'aiguamolls en un avançat estat de colmatació.

Dinàmica de la vegetació: A causa dels forts condicionaments ecològics d'aquest hàbitat, no presenta cap dinàmica particular. Tot i així, les alteracions en les condicions de salinitat o en els nivells freàtics poden originar mortalitat de les espècies principals (*Sarcocornia*) o la seva expansió (*Sarcocornia fruticosa* i/o *Juncus maritumus*).

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[76]:

- **Salinitat i elevació del nivell freàtic.**
- **Pasturatge.** El pasturatge per part d'ungulats terrestres exerceix una gran influència sobre aquestes formacions vegetals, perquè pot afectar la regeneració de zones alterades i restaurades.
- **Alteracions hidrològiques i del substrat.** Modificacions en la dinàmica d'inundació i d'humitat edàfica poden ocasionar canvis importants en la composició d'aquestes comunitats.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2010	**B**	**C**	**A**	**A**

[76] Espinar, J. L. 2009. 1420 Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (*Sarcocornetea fruticosi*). En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 96 p.

Hàbitat 1420 – Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosae*)				
2008	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**B**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**B**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**
ES0000226 L'Albufereta				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**A**	**C**	**B**	**A**
2010	**A**	**C**	**B**	**A**
2008	**A**	**C**	**B**	**A**
2005-LIC	**A**	**C**	**B**	**A**
2005-ZEPA	**A**	**C**	**B**	**A**
2003-LIC	**A**	**B**	**B**	**A**
2003-ZEPA	**No inclòs**			
2002	**A**	**B**	**B**	**A**
2001	**No inclòs**			

2. Grau de conservació global

L'avaluació global tant de s'Albufera com de l'Albufereta és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així queda reforçada per l'avaluació històrica dels FND.

3. Pressions i amenaces

A s'Albufera, l'excessiva Compactació per trepig que provoca la freqüentació o l'excés de pasturatge són pressions desfavorables per aquest hàbitat. També es veu afectat per les inundacions extemporànies i modificacions en les condicions hídriques relacionades amb tasques de condicionament o amb operacions de gestió hidràulica (dics, dessecacions, etc.), així com la urbanització litoral. Com amenaces potencials cal destacar la utilització turística o el condicionament de llocs amb fins cinegètics.

A l'Albufereta, ha tingut lloc la destrucció directa d'hàbitat per rebliment o acumulació de terres, runes o altres residus inerts. Els drenatges o canalitzacions per afavorir el desguàs d'aquesta zona alteren també l'hàbitat.

	Localització	
	S'Albufera de Mallorca	**L'Albufereta**

Hàbitat 1420 – Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosae*)					
Codi UE	**Descripció**	**P**	**A**	**P**	**A**
A04.01	Sobrepasturatge				
D01.03	Àrees d'estacionament de vehicles				
E01	Zones urbanitzades				
F03.01	Caça				
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística				
G05.01	Compactació per trepig				
H05	Contaminació del sòl i residus sòlids (exclosos els abocaments)				
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.				
J02.03	Canalització i desviament de l'aigua				
J02.05	Modificació del funcionament hidrològic				
J02.06	Extracció d'aigües superficials				
J02.07	Extracció d'aigües subterrànies				
J02.11	Dipòsits de materials d'excavació				
M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats				

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

A s'Albufera, l'hàbitat es troba en augment superficial en detriment d'altres hàbitats, motivat per la creixent salinització dels sòls de moltes zones.

A l'Albufereta el cessament absolut d'activitats tradicionals com pasturatge boví i sega manual als canals està afavorint que el matoll halòfil assoleixi un grau de maduresa elevat. A més, l'abandonament de cultius ha afavorit la recuperació d'aquest hàbitat a l'aiguamoll. No obstant això, la superfície de referència d'aquest hàbitat és sens dubte més gran que la superfície ocupada en l'actualitat, ja que bona part de l'aiguamoll potencial (unes 12 ha) estaria ocupada per aquest hàbitat si es deixés de conrear.

2.2.8. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)	
Superfície total (ha)	**S'Albufera**
A s'Albufera: **0,45** A l'Albufereta: **4,65**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	**L'Albufereta**
A s'Albufera: **0,02** A l'Albufereta: **1,04**	
Descripció	

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

Hàbitat genèric que agrupa diferents tipus de vegetació perenne amb *Limonium* spp. sobre substrats temporalment saturats de sals, encara que no inundats, que generalment durant la sequera estival formen una crosta salina. Es desenvolupa a les àrees del límit d'influència de les inundacions salines dels saladars, sobre substrats areno-argilosos o gravosos més o menys compactats i secs. Es tracta d'un tipus d'hàbitat representatiu de la regió mediterrània, amb una distribució molt limitada.

Fisonomia / estructura: Es presenta com un matoll baix i obert, amb una alçada que no supera els 50 cm. Fisonòmicament està dominat per la floració, sovint massiva, dels *Limonium*.

Dinàmica de la vegetació: A causa dels forts condicionaments ecològics d'aquest hàbitat amb vegetació permanent, no presenta cap dinàmica particular.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[77]:

Període d'inundació, humitat edàfica i salinitat

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2010	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**C**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**C**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**C**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

D'acord amb la informació continguda als FND, el grau de conservació global de l'hàbitat a s'Albufera és **excel·lent**. No obstant això la informació més recent disponible sobre aquest hàbitat permet afirmar que el seu grau de conservació actual és inferior, llevat de les localitats de l'hàbitat situades al sud de l'Albufereta.

Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de conservació a l'interior de les ZEC.

3. Pressions i amenaces

És molt desfavorable per l'hàbitat la compactació del sòl per trepig provocat pel trànsit de persones i de vehicles. També ho és l'abandonament de les activitats salineres tradicionals. La presència d'una estació impulsora d'aigües fecals a les Salinetes de s'Illot provoca greus alteracions hídriques (abocaments fortuïts, canonades trencades, etc.) i compactació dels sòls (i destrucció mecànica de la vegetació) per entrades periòdiques d'operaris i maquinària. Com amenaces potencials cal destacar la destrucció dels hàbitats dels saladars dins d'una estratègia d'aprofitament dels saladars, com són les activitats extractives de mol·luscs, turístiques o portuàries, urbanització del litoral, la destrucció dels estanys salins per rebliments o per dipòsits de

[77] De la Cruz, M. 2009. 1510 Estepas salinas mediterráneas (*Limonietalia*) (*). En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 78 p.

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

deixalles, les modificacions de les condicions hídriques lligades als condicionaments o operacions de gestió hidràulica (drenatge, dessecació, etc.), o els condicionament dels saladars amb fins cinegètics.

		Localització	
		S'Albufera de Mallorca	
Codi UE	**Descripció**	**P**	**A**
B02.03	Neteja de matoll, eliminació de sotabosc		
C01.05.01	Abandonament de l'activitat salinera		
D01.03	Àrees d'estacionament de vehicles		
E01	Zones urbanitzades		
F02	Pesca i recol·lecció de recursos aquàtics		
F03.01	Caça		
G	Intrusions i pertorbacions humanes		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G05.01	Compactació per trepig		
H01.08	Contaminació difusa de les aigües superficials per aigües residuals		
J02.10	Drenatges		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.9. Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	**No compta amb superfícies cartografiables com a hàbitat principal. Es proposa verificar la seva presència a l'àmbit del Pla de Gestió**
Descripció	

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries

L'hàbitat està constituït per acumulacions arenoses incipients de poca alçada amb vegetació pionera (geòfits i hemicriptòfits) que representen els primers estadis de construcció dels sistemes dunars. Es localitza entre la platja alta i el cordó dunar, en estacions situades immediatament en contacte superior amb la vegetació anual primera colonitzadora de les acumulacions costaneres de matèria orgànica (Hàbitat 1210) o amb platja sense vegetació. Els substrats són sorrencs de granulometria variada i molt carregats de sals. Ocasionalment, durant les tempestes poden ser banyats per les ones.

Les condicions ecològiques de l'hàbitat redueixen dràsticament el nombre d'espècies amb capacitat de prosperar i colonitzar. Malgrat tot, representa una fase determinant del desenvolupament de tota la seqüència del sistema dunar.

Fisonomia / estructura: La vegetació és herbàcia, oberta i està dominada per gramínies de mida mitjana. Presenta un sol estrat i posseeix un recobriment que mai és molt elevat. Les espècies diagnòstiques d'aquest hàbitat i més freqüents són principalment les gramínies com el jull de platja (*Elymus farctus*) i gram de platja (*Sporobolus pungens*) i el card de platja (*Eryngium maritimum*). Inicialment es desenvolupa linealment o en una franja més o menys continua. Tot i així, l'alteració antròpica de les dunes determina la seva fragmentació i el seu desenvolupament en forma de masses aïllades, en àrees més allunyades del mar.

En ambdós espais és destacable la presència d'una espècie protegida pel Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75 /2005), qualificada com d'especial protecció: el lliri de mar o *Pancratium maritimum*.

Les comunitats vegetals que caracteritzen aquest hàbitat són elements d'alt valor patrimonial per ser molt importants en la definició dels paisatges dunars. A més tenen una funció primordial en la fixació de la sorra i, per això són importants també en la dinàmica de conservació i generació de les dunes. Aquest tipus d'hàbitat constitueix el nucli a partir del qual es desenvolupen altres tipus d'hàbitats dunars més desenvolupats, i des d'aquestes acumulacions pioneres es dóna un transport de sorra cap als altres cordons dunars. L'absència de l'hàbitat que ens ocupa posa en perill l'existència de l'hàbitat 2120 "Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila Arenaria* (dunes blanques)".

Dinàmica de la vegetació: La inestabilitat del substrat sorrenc fa que l'hàbitat es remodeli durant i després de les tempestes hivernals i que pugui rebre noves aportacions de sorra i restes orgàniques. Als llocs amb aportacions eòliques regulars la comunitat de grama de dunes pot evolucionar cap al barronar (*Comunitat d'Ammophila arenaria*).

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[78]:

- Existència de material sedimentari excedentari..
- Juntament amb l'acció del vent, la vegetació exerceix una tasca de gran importància a la gènesi, creixement i estabilització de les dunes (actuant com a obstacle), principalment en el desenvolupament de la duna secundària, frontal o davantera
- Els animals també tenen importància en el desenvolupament o desaparició dels embrions, ja que poden destruir la vegetació que els sustenta (herbívors, bestiar caprí) o poden excavar-les directament (rosegadors, conills)

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**
2008	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**B**	**C**	**B**	**B**

[78] Gracia, F., Hernández L., Hernández, A. I., Sanjaume, E. & Flor, G. 2009. 2110 Dunas móviles embrionarias. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 54 p.

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries				
2005-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**B**	**B**	**B**	**B**
2003-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2002	**B**	**B**	**B**	**B**
2001	**B**	**C**	**B**	**B**
ES0000226 L'Albufereta				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2010	**C**	**C**	**B**	**B**
2008	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**C**	**B**	**B**	**B**
2003-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2002	**C**	**B**	**B**	**B**
2001	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de tots dos espais és **bona** per a la conservació favorable de l'hàbitat, d'acord amb l'avaluació històrica continguda als FND.

Existeixen discrepàncies entre el que recull els FND de s'Albufera i l'Albufereta i la cartografia més actualitzada disponible (UIB, 1:15.000), que no recull cap comunitat vegetal a l'àmbit del Pla de Gestió que es correspongui amb aquest hàbitat. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Entre les pressions i amenaces que afecten aquest hàbitat cal destacar la neteja de platges i la sobrefreqüentació associada a usos turístics i lúdics (amb tota la problemàtica que comporta com la pèrdua de sorra per transport antròpic, la compactació del sòl o l'obertura de nous camins i de canals d'erosió), pressions que podrien haver provocat la desaparició o disgregació de l'hàbitat en un passat recent.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l' aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat. Segons l'informe, l'hàbitat és molt vulnerable a l'artificialització i modificació de la dinàmica sedimentària, i presenta tendència a una regressió intensa als llocs més freqüentats, sotmesos a trepig i excés de mobilitat de la sorra i risc de destrucció en el context de la planificació turística, portuària, o urbanística.

A s'Albufera s'està produint una regressió intensa de l'hàbitat en els llocs més freqüentats. A l'Albufereta s'ha comprovat la recuperació de la vegetació a les zones de platja on s'han pres

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries
mesures per reduir l'impacte per trepig i l'entrada de vehicles i on s'han mantingut les restes de Posidònia. Als llocs on no s'ha pres mesures, la tendència ha estat l'oposada que al cas anterior.

2.2.10. Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)

Hàbitat 2120 – Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	**No compta amb superfícies cartografiables com a hàbitat principal. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC de s'Albufera**
Descripció	
Hàbitat molt representatiu dels sistemes dunars que s'agrupa dins del tipus de vegetació perenne del revers marítim i zona culminal de les dunes costaneres. El substrat que ocupa és sorrenc fi-gruixut, essencialment mineral i de vegades barrejat amb restes orgàniques seques (*Posidonia*) o de petxines i sotmès a l'acció directa del vent, boires i marees. Per al seu desenvolupament necessita d'aportacions i moviments abundants de sorra. Es forma en contacte amb els Hàbitats 2110, 1210, o amb la platja nua. Aquest hàbitat es troba al litoral sorrenc de totes les illes. **Fisonomia / estructura:** La vegetació està molt adaptada i es veu afavorida per l'ensorrament regular lligat a l'acció eòlica. Presenta un desenvolupament en forma de franja més o menys contínua o segmentada. La vegetació és herbàcia, oberta i està dominada per espècies vivaces, formant un sol estrat, amb recobriments variables normalment poc elevats. Les dunes més altes estan dominades per gramínies altes com el borró (*Ammophila arenaria subsp. Australis*) i les més baixes per la gram de platja (*Sporobolus pungens*), altres bulboses com el lliri de mar (*Pancratium maritimum*), considerada com d'especial protecció en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005), i vivaces com el card de platja (*Eryngium maritimum*). També, és l'hàbitat potencial de la perlina blanca (*Otanthus maritimus*), catalogada com Sensible en l'esmentat Catàleg. A més, poden aparèixer altres espècies diagnòstiques com *Calystegia soldanella*, *Euphorbia paralias*, *Lotus cystoides*, *Medicago marina*, i *Cutanda maritima*. **Dinàmica de la vegetació:** Aquest hàbitat no presenta una dinàmica particular, però la inestabilitat del substrat arenós fa que generalment es remodeli durant i després de les tempestes hivernals i per les aportacions de sorra i restes orgàniques. Només en alguns llocs es pot observar una evolució degradativa que afavoreix les pastures anuals de caràcter psamòfil *Malcomietalia-Cutandietalia maritimae* (Hàbitat 2230). **Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[79]:** Juntament amb l'acció del vent, la vegetació exerceix una tasca de gran importància a la gènesi, creixement i estabilització de les dunes, principalment en el desenvolupament de la duna secundària, frontal o davantera	
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc	
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND	
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca	

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2010	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**C**	**C**	**A**	**A**

[79] Gracia, F. J. 2009. 2120 Dunas móviles de litoral con *Ammophila arenaria* (dunas blancas). En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 48 p.

2005-ZEPA	**C**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**C**	**C**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**C**	**C**	**C**	**C**
2002	**C**	**A**	**A**	**A**
2001	**C**	**C**	**C**	**C**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de l'espai per a la conservació favorable de l'hàbitat és **excel·lent**, d'acord amb la informació continguda als FND a partir de l'any 2005. Però la informació més recent disponible sobre aquest hàbitat permet afirmar que el seu grau de conservació actual és inferior a excel·lent.

Existeixen discrepàncies entre el que recullen els FND de s'Albufera i la cartografia més actualitzada disponible (UIB, 1:15.000), que no recull cap comunitat vegetal a l'àmbit de la ZEC. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Entre les pressions i amenaces que afecten aquest hàbitat cal destacar la neteja de platges i la sobrefreqüentació associada a usos turístics i lúdics (amb tota la problemàtica que comporta com la pèrdua de sorra per transport antròpic, la compactació del sòl o l'obertura de nous camins i de canals d'erosió), pressions que podrien haver provocat la desaparició o disgregació de l'hàbitat en un passat recent.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat. No obstant, segons s'afirma a l'informe, la superfície d'hàbitat sembla estable.

La tendència negativa de l'hàbitat té l'origen en la freqüentació de les dunes, que genera un trepig i moviment de la sorra molt desfavorable. Presenta una elevada vulnerabilitat a la artificialització i modificacions de la dinàmica litoral (urbanització, ports esportius, regeneració de platges amb abocaments de sorra, etc.) i a la contaminació de les aigües i dels sòls. També poden ser negatives les tasques de neteja mecànica de platges.[80]

2.2.11. Hàbitat 2190 Depressions intradunals humides

Hàbitat 2190 – Depressions intradunals humides	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC de s'Albufera**

Descripció

Zones deprimides a l'interior dels cordons dunars litorals, amb influència constant de l'aigua edàfica o fins i tot de l'embassament temporal o permanent.

Correspon a una vegetació que es desenvolupa a les depressions intradunals, sobre substrat sorrenc o areno - llimós molt permeable, però que es pot embassar durant períodes variables de temps, amb aigües dolces o una mica salobres. Als llocs més secs no és estrany que a la superfície dels sòls apareguin concrecions carbonatades i fins i tot eflorescències salines.

Fisonomia i estructura: Es presenten formacions herbàcies, de 0,3 a 1 m d'alçada, generalment en un sol estrat, que formen pastures o jonqueres a les parts més baixes de les depressions intradunals. El tipus de vegetació que es troba és rar i molt important des del punt de vista de la conservació. Es dóna la presència d'espècies vegetals de valor patrimonial: *Linum maritimum*, *Orchis fragrans*, *Ophrys spp*. Hàbitat molt favorable per la presència d'orquídies, inclosa *Orchis robusta* (si bé no és aquest el seu hàbitat òptim).

Dinàmica de la vegetació: A causa dels forts condicionaments ecològics d'aquest hàbitat, no presenta cap dinàmica particular ni cap tipus d'evolució progressiva.

[80] Manual dels hàbitats naturals d'interès comunitari a Catalunya. Generalitat de Catalunya.

Hàbitat 2190 – Depressions intradunals humides

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[81]:

- Moviment natural de les formacions de cordons dunars, donant lloc a la formació de depressions. La presència de vegetació a les dunes és necessària perquè el vent no excavi més fàcilment i deteriori l'hàbitat; això mateix passa si les dunes apareixen fragmentades.
- La formació de les depressions interdunars i el seu manteniment depenen de l'alimentació hídrica subterrània i de la seva qualitat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**D**	**-**	**-**	**-**
2010	**D**	**-**	**-**	**-**
2008	**D**	**-**	**-**	**-**
2005-LIC	**D**	**-**	**-**	**-**
2005-ZEPA	**D**	**-**	**-**	**-**
2003-LIC	**No inclòs**			
2003-ZEPA	**No inclòs**			
2002	**No inclòs**			
2001	**No inclòs**			

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de l'espai per a la conservació favorable de l'hàbitat no s'ha indicat, atès que la representativitat de l'hàbitat està avaluada com a **presència no significativa**, això reflecteix un hàbitat amb poc valor des del punt de vista de la conservació. Tot i així, la informació més actualitzada disponible sembla indicar la seva presència a l'àmbit del Pla de gestió, de manera que serà prioritari abordar la realització d'estudis que permetin determinar la seva presència i, si escau, la seva localització exacta.

3. Pressions i amenaces

La cartografia elaborada per la Universitat de les Illes Balears el 2007 (UIB, 1:15.000) no recull cap comunitat vegetal dins de la ZEC de s'Albufera que es correspongui amb aquest hàbitat, pel que no es defineixen pressions i amenaces.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat. L'informe complementa aquesta informació tot al·ludint a la reduïda superfície que ocupa aquest hàbitat i la tendència regressiva que experimenta degut, principalment, a: intensos usos turístics (ciclisme, senderisme, hípica), abocaments de materials inerts, contaminació del sòl i molt especialment urbanització. D'altra banda l'excessiva mobilització de la sorra dels primers fronts dunars i la destrucció dels savinars pot provocar l'enfonsament de l'hàbitat i la seva conseqüent destrucció.

[81] Gracia, F. J. 2009. 2190 Depresiones intradunares húmedas. En: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 50 p.

Hàbitat 2190 – Depressions intradunals humides
L'informe conclou que es perd qualitat, però la superfície de l'hàbitat sembla estable.

2.2.12. Hàbitat 2210 Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*

Hàbitat 2210 – Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	**S'Albufera**
A s'Albufera: **0,005** A l'Albufereta: **3,08**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	**L'Albufereta**
A s'Albufera: **0,002** A l'Albufereta: **0,69**	
Descripció	
Dunes fixes, terciàries o grises de costes mediterrànies, amb substrats fixos o semifixos, colonitzades per vegetació de port baix que no evoluciona cap a una altra de major port i maduresa per la influència persistent del vent marí. Aquest hàbitat prospera en situacions de reraduna i sol formar la tercera part dunar, entre la vegetació de la duna mòbil (de borró -*Ammophila arenaria*- o de *Elymus farctus*) i els matolls o altres tipus de vegetació arbustiva del litoral sorrenc. Es desenvolupa sobre substrats sorrencs mòbils semiestabilitzats de granulometria variable (des de sorra fina fins a petites graves), més o menys enriquits en matèria orgànica i restes de petxines. Es distribueix dins dels sistemes dunars de les costes mediterrànies, amb associacions de distribució geogràfica molt limitada. A s'Albufera es pot trobar aquest hàbitat a les dunes d'Es Comú de Muro. **Fisonomia i estructura:** Aquest hàbitat s'agrupa dins d'un tipus de vegetació especialitzada que troba les condicions adequades als arenals poc mòbils situats darrere de la primera línia de dunes. Format per matolls de poca alçada, semioberts, monoestratificats, dominats per camèfits sovint associats a diverses espècies herbàcies vivaces o anuals. El tapís vegetal no presenta mai un recobriment total. *Crucianella maritima* és l'espècie directora del tipus d'hàbitat, i la seva presència permet identificar donant-li estructura i funcionalitat mitjançant la retenció de sorra. A Balears es dóna certa variabilitat ecològica i geogràfica d'aquest hàbitat, en relació sobretot a la potència del sòl sorrenc, l'estabilitat de la duna i el contacte amb altres masses de vegetació. Així, a s'Albufera trobem una variant mallorquina de sòls sorrencs profunds, de zones en contacte amb savina turífera, amb *Thymelaea velutina*. L'interès patrimonial amb més rellevància d'aquest hàbitat té relació amb la presència d'espècies rares. La major part d'elles només viuen en aquest hàbitat o en altres propers i sovint tenen una distribució geogràfica limitada com *Teucrium dunense* o són endèmiques com *Thymelaea velutina* **Dinàmica de la vegetació:** En situació d'antropització, l'hàbitat es degrada o es destrueix per l'eliminació de la vegetació que li és pròpia, i per la seva substitució per pastures nitròfiles o per colonització d'espècies alienes. **Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[82]:** La presència de vegetació és un factor clau per a l'estabilització d'aquestes dunes semifixes	
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc	
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND	

[82] Gómez-Serrano, M. A. & Sanjaume, E. 2009. 2210 Dunas fijas del litoral del *Crucianellion maritimae*.En: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 67 p.

Hàbitat 2210 – Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*				
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**C**	**C**
2010	**C**	**C**	**C**	**C**
2008	**C**	**C**	**C**	**C**
2005-LIC	**C**	**C**	**C**	**C**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**C**	**C**
2003-LIC	**C**	**C**	**C**	**C**
2003-ZEPA	**C**	**C**	**C**	**C**
2002	**C**	**C**	**C**	**C**
2001	**C**	**C**	**C**	**C**
ES0000226 L'Albufereta				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2010	**C**	**C**	**B**	**B**
2008	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**C**	**B**	**B**	**B**
2003-ZEPA	**No inclòs**			
2002	**C**	**B**	**B**	**B**
2001	**No inclòs**			
2. Grau de conservació global				
L'avaluació global de s'Albufera i l'Albufereta per a la conservació favorable de l'hàbitat és **significativa** i **bona**, respectivament, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. Tanmateix, a l'Albufereta les dades recollides abans i després de 2003 mostren una disminució de la Superfície Relativa ocupada pel mateix, que des de llavors és inferior al 2%. Als anys 2001 i al FND de la ZEPA a 2003 no està inclòs aquest hàbitat. L'escassa superfície que apareix cartografiada es deu al fet que, en general, no compta amb superfícies cartografiables com a hàbitat principal.				

Hàbitat 2210 – Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*

3. Pressions i amenaces

A s'Albufera, l'hàbitat està en regressió principalment com a conseqüència de la sobrefreqüentació de persones que accedeixen a la platja. Algunes de les causes concretes més comuns: trepig pel passeig de persones, cavalls, etc., creació de noves pistes que trenquen l'estructura dunar, eutrofització amb la conseqüent aparició de plantes ruderals i oportunistes no típiques de l'hàbitat, càmping incontrolat sobre les dunes, entre d'altres. Com a perills potencials està l'estacionament de vehicles i creació de pistes, la regressió o variació de la línia de costa com a resultat de l'erosió marina i la destrucció de l'hàbitat per rebliment o descàrregues de runes en zones més accessibles i properes als establiments urbans.

A l'Albufereta, al marge de la pressió per urbanització del litoral que s'ha donat sobre aquest tipus d'hàbitat es poden destacar com a pressions importants l'aparcament de vehicles fora d'àrees habilitades; les visites no regulades de persones, cavalls o altres animals; l'avanç de vegetació al·lòctona invasora; la destrucció dels hàbitats dunars per reblert del terreny amb material inert, etc.

		Localització			
		S'Albufera de Mallorca		L'Albufereta	
Codi UE	Descripció	P	A	P	A
C01.01.02	Eliminació de materials de platja				
D01.01	Senders, pistes, carrils bici , etc.				
D01.02	Carreteres i autopistes				
D01.03	Àrees d'estacionament de vehicles				
D01.05	Pont, viaducte				
E01.01	Urbanització contínua				
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats				
G01.03	Vehicles motoritzats				
G02.08	Càmping i caravanes				
G02.10	Altres complexos d'esport i activitats d'oci				
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística				
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Runes				
G05.01	Compactació per trepig				
G05.05	Manteniment intensiu de parcs públics, neteja de platges				
H05	Contaminació del sòl i residus sòlids (exclosos els abocaments)				
I01	Invasió del medi per espècies invasores				
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.				
K01.01	Erosió				
K02.03	Eutrofització (natural)				
K04.01	Competència florística				
M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats				

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

No obstant això, la regressió en superfície reportada a FND anteriors pot ser conseqüència de la sobrefreqüentació i del consegüent efecte del trepig.

2.2.13. Hàbitat 2230 Dunes amb gespes de *Malcomietalia*

Hàbitat 2230 – Dunes amb gespes de *Malcomietalia*	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	**No compta amb superfícies cartografiables com a hàbitat principal. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC de s'Albufera**
Descripció	
Hàbitat format per comunitats vegetals anuals pioneres de desenvolupament primaveral de talla petita que ocupen les clarianes i depressions existents entre el conjunt de dunes mòbils (Hàbitat 2120) i semifixes (Hàbitat 2210) amb *Maresia nana*, *M. ramosissima, Anthyllis hamosus, Lagurus ovatus* o *Cutandia maritima*. Es desenvolupa sobre substrats sorrencs, essencialment minerals, de granulometria variada i poca mobilitat. S'estén per la majoria de costes sedimentàries sorrenques del litoral mediterrani. A més requereix una molt escassa o nul·la influència de la marea, fins al punt que moltes vegades l'associació només s'instal·la per la banda de sotavent dels monticles sorrencs amb matolls i timonedes assentats en aquesta part del sistema dunar. A les zones amb gran acumulació de matèria orgànica a la superfície (sota pins o savines) l'associació no es presenta, possiblement per la dificultat de les llavors per arribar al sòl i iniciar el seu desenvolupament. **Fisonomia / estructura:** Vegetació herbàcia baixa, oberta, d'un sol estrat i dominada per espècies anuals amb un recobriment baix. Òptim de desenvolupament als arenals profunds de les depressions interdunars. **Dinàmica de la vegetació:** Substrat més estable que el de les dunes mòbils. Comunitats efímeres que evolucionen cap a variants més estables colonitzades per camèfits o nanofaneròfits de major port, i donen pas a dunes semifixes (2120), fixes amb vegetació esclerofil·la (2260), amb *Juniperus* (2250*) o amb boscos de diferents espècies de pins (2270*). **Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[83]:** L'extensió d'aquest hàbitat depèn de la superfície dels clars presents (modulats per la força del vent) i la presència moderada de matèria orgànica al substrat.	
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc	
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND	
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca	

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2010	**B**	**C**	**A**	**A**
2008	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**B**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**B**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

[83] Gómez-Serrano, M. A., & Sanjaume, E., 2009. 2230 Dunas con céspedes de *Malcolmietalia*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 63 p.

Hàbitat 2230 – Dunes amb gespes de *Malcomietalia*
2. Grau de conservació global
L'avaluació global de l'espai és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, d'acord amb la informació recollida als FND. Malgrat això, existeixen discrepàncies entre el que s'ha exposat als FND de s'Albufera i la cartografia més actualitzada disponible per a aquest hàbitat a l'espai (UIB, 1:15.000), ja que no recull cap comunitat vegetal a l'àmbit de la ZEC. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta.
3. Pressions i amenaces
Entre les pressions i amenaces que afecten aquest hàbitat cal destacar la neteja de platges i la sobrefreqüentació associada a usos turístics i lúdics (amb tota la problemàtica que comporta com la pèrdua de sorra per transport antròpic, la compactació del sòl o l'obertura de nous camins i de canals d'erosió), pressions que podrien haver provocat la desaparició o disgregació de l'hàbitat en un passat recent.
4. Evolució i tendència
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat. La regressió en superfície reportada als FND anteriors pot tenir la seva causa en el trepig, encara que l'hàbitat pateix altres pressions i amenaces importants: la destrucció per rebliments, l'acumulació de deixalles, la urbanització del litoral, etc.

2.2.14. Hàbitat 2250* Dunes litorals amb *Juniperus* spp.

Hàbitat 2250* – Dunes litorals amb *Juniperus* spp.	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	
A s'Albufera: **47,39**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	
A s'Albufera: **2,14**	
Descripció	
Es tracta d'un tipus d'hàbitat característic de la regió biogeogràfica mediterrània, agrupa el conjunt de tipus de vegetació (màquia) especialitzada dels sistemes dunars i de la franja aerohalina dels penyals i talussos costaners, caracteritzats per la presència de savines i ginebres (*Juniperus* spp.). Són les comunitats de savines o ginebres de depressions i pendents de les dunes litorals (*Juniperion lyciae*) i aquest hàbitat va lligat als matolls de substitució dels *Haliminionenion halimifolii* (arbusts dunars de *Halimium halimifolium*). Es desenvolupa sobre substrat sorrenc molt permeable de les dunes litorals més o menys mobilitzable pel vent, en situacions exposades als vents marítims. També es pot trobar en dunes fòssils. A s'Albufera l'hàbitat és present a Es Comú de Muro. Algunes de les espècies diagnòstiques que es troben són: *Juniperus oxycedrus* subsp. *macrocarpa* (catalogada per la UICN com a vulnerable i a les Balears, i és exclusiva de les dunes litorals de la Badia d'Alcúdia), *Rubia peregrina* subsp. *longifolia*, *Asparagus acutifolius, Myrtus communis* (catalogada com a especial protecció al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, Decret 75/2005), entre d'altres. **Fisonomia / estructura:** Els savinars i ginebres dunars típics, corresponen a màquies litorals de vegades molt denses i impenetrables, amb una alçada d'uns 3 a 4 m, ocasionalment poden arribar als 5-6 m, amb una cobertura molt important que és conseqüència de l'important ramificació que es produeix a la base dels seus peus. L'estratificació és escassa, observant de	

Hàbitat 2250* – Dunes litorals amb *Juniperus* spp.

vegades un estrat mitjà i/o un sotà.

Les ginebres que trobem a s'Albufera, estan situades a l'interior del sistema dunar estabilitzat i són formacions obertes amb un matoll de vegetació madura de port arbustiu, de baixa cobertura, dominats per ginebres. Es dóna una baixa diversitat i una baixa riquesa específica a causa dels efectes de l'ambient marí: són plantes adaptades a les marees. Aquesta comunitat està especialitzada en la fixació de dunes semimòbils. Als llocs més exposats al vent salí són presents importants anemomorfosis característiques d'aquesta màquia. De vegades, aquest hàbitat apareix fragmentat, formant illots, arenes de pocs peus i, fins i tot, en forma de plantes aïllades.

Dinàmica de la vegetació: A causa dels forts condicionants ecològics que són propis d'aquest hàbitat (exposició al vent salí, sequera i oligotròfia del substrat...), aquest hàbitat no mostra cap tipus d'evolució progressiva.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[84]:

El tret més distintiu de les dunes costaneres és la seva connexió amb el mar i l'impacte del sistema marítim sobre el clima dunar. La vegetació costanera presenta en un microcosmos els efectes del vent, la sequera, la sal, l'erosió, l'enterrament i canvis de pH, interactuant sobre comunitats vegetals molt pròximes. Entre les variables ambientals, poden considerar-se el dipòsit d'esprai salí, la mobilitat del substrat i la insolació com a característiques de l'ecosistema dunar sobre el qual s'assenta aquest tipus d'hàbitat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2010	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**C**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**C**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**C**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de s'Albufera de Mallorca és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. Malgrat això, la informació més actualitzada disponible indica que l'hàbitat presenta una àrea de distribució més reduïda, de manera que serà prioritari abordar la realització d'estudis que permetin determinar la seva extensió i localització exactes.

3. Pressions i amenaces

[84] Muñoz, J.C. & Gracia, F.J. 2009. 2250 Dunas litorales con *Juniperus* spp. (*). En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.61 p

Hàbitat 2250* – Dunes litorals amb *Juniperus* spp.

La sobrefreqüentació de les dunes determina la desestabilització, desestructuració i destrucció. Els incendis donen lloc a la destrucció de les espècies forestals més significatives que faciliten la seva substitució per formes pioneres de matolls (*Rosmarinion officinalis*) o per vegetació de dunes mòbils, sovint acompanyades d'espècies de caràcter nitròfil. El turisme de sol i platja és especialment negatiu per a la conservació: l'excessiu ús recreatiu i la pressió urbanística en els sistemes dunars, ha destruït l'hàbitat o ha afavorit la seva ruderalització i alteració de les condicions naturals, com per exemple, fent proliferar accessos perpendiculars al mar que tallen transversalment les dunes. L'erosió de la línia de costa constitueix també una amenaça potencial o real

		Localització	
		S'Albufera de Mallorca	
Codi UE	Descripció	P	A
D01.01	Senders, pistes, carrils bici , etc.		
E01	Zones urbanitzades		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Creació accessos a platja		
G05.01	Compactació per trepig		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
I02	Especies autóctonas problemáticas		
J01.01	Incendis		
K01.01	Erosió		
K04.01	Competència florística		
M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.15. Hàbitat 2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*

Hàbitat 2260 – Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*

Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	
As'Albufera: **7,51**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	
A s'Albufera: **0,34**	

Hàbitat 2260 – Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*	

Descripció

Aquest hàbitat es desenvolupa en dunes actuals o fòssils, sobre sòls sorrencs, sovint de color una mica ocre, a les clarianes dels savinars i pinedes. La insolació, la sequera estival i els sòls oligotròfics afavoreixen que no siguin desplaçats per altres tipus de vegetació.

L'aparició d'aquest hàbitat pot ser deguda o bé a la degradació dels savinars o pinedes d'ambients dunars o bé per l'evolució dels hàbitats 2130 i 2210 cap a formes més estables de matolls escleròfils. A s'Albufera l'hàbitat és present a Es Comú de Muro.

Fisonomia / estructura: Matollars de llenyoses escleròfil·les o laurifolias amb alçada i densitat diverses, des d'estepars relativament alts (1,50 m) i densos, fins a timonedes baixes (0,3 m) subobertes. Quan les màquies o les pinedes predominen a les dunes, aquest hàbitat es desenvolupa als clars i a les vores dels arbustos. Tipus de vegetació rar i molt interessant des d'una perspectiva conservacionista: algunes associacions són altament singulars.

La comunitat vegetal representada a les dunes d'Es Comú, es correspon amb la comunitat *Teucrio dunensis* - *Thymelaeetum velutinae*). És un dels pocs sistemes dunars del nord de l'illa on es desenvolupa. Aquest hàbitat és mesòfil i això es posa de manifest amb l'abundància de l'estepa d'arenal *Halimium halimifolium*. Són espècies diagnòstiques d'aquesta comunitat *Teucrium dunense* i *Thymelaea velutina* (endèmica).

Dinàmica de la vegetació: L'hàbitat és de caràcter pioner i colonitza zones obertes de les dunes estabilitzades. A raó dels forts condicionants ecològics a què està sotmès (sòls sorrencs, sequera), aquest hàbitat només mostra una dinàmica que deriva cap a un estadi forestal més desenvolupat (savinars, ginebres o pinedes). Encara que és un fet ocasional, la dinàmica dels incendis té una influència molt important en el seu desenvolupament.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[85]:

La dinàmica natural d'aquest hàbitat depèn de factors abiòtics.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**A**	**A**	**A**
2010	**B**	**A**	**A**	**A**
2008	**B**	**A**	**A**	**A**
2005-LIC	**B**	**A**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**B**	**A**	**A**	**A**
2003-LIC	**B**	**A**	**A**	**A**

[85] Gómez-Serrano, M. Á., Sanjaume, E. & Gracia, F.J., 2009. 2260 Dunas con vegetación esclerófila de *Cisto-Lavanduletalia*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 79 p

Hàbitat 2260 – Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*				
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**B**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de l'espai és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, en tots els paràmetres considerats com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND.

I d'altra banda, la informació més actualitzada disponible indica que l'hàbitat presenta una àrea de distribució més àmplia, de manera que serà prioritari abordar la realització d'estudis que permetin determinar la seva extensió i localització exactes.

3. Pressions i amenaces

La destrucció dels hàbitats dunars, especialment per extraccions de sorra, sovint seguida de la descàrrega de deixalles o frebliments i les construccions han estat les causes principals de la reducció o desaparició de moltes mostres d'aquest hàbitat. També constitueixen causes importants d'aquest fet els condicionaments turístics i la urbanització litoral. A s'Albufera, en principi la zona no està afectada per aquests perills potencials o com a molt queden exposats els extrems de la zona protegida propers a zones urbanes i des d'on es pot tenir fàcil accés a les dunes. La pressió més real i directa és el trànsit de persones i ocasionalment el d'algun cavall o vehicle de forma descontrolada.

		Localització	
		S'Albufera de Mallorca	
Codi UE	**Descripció**	**P**	**A**
C01.01.02	Extracció de materials de platja		
D01.01	Senders, pistes, carrils bici , etc.		
E01	Zones urbanitzades		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Abocament de deixalles		
G05.01	Compactació per trepig		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.		
J02.11	Dipòsits de materials d'excavació		
M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat. No obstant això hi ha risc de regressió especialment en els llocs més freqüentats o trepitjats.

2.2.16. Hàbitat 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*

Hàbitat 3150 – Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	
A s'Albufera: **0,41**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	
A s'Albufera: **0,01**	

Descripció

Hàbitat d'aigües retingudes (llacunes, estanys eutròfics o mesotróficos, canals, sèquies) caracteritzat per tenir un contingut en nutrients relativament alt, que permet el desenvolupament d'una vegetació característica corresponent a diferents biotips (plantes flotants, plantes arrelades amb fulles flotants, plantes arrelades no flotants, etc.).

El caràcter d'eutròfia correspon a contextos geològics i geomorfològics al·luvials o substrats margosos, argilosos, calcaris. El caràcter eutròfic natural fa referència a un funcionament natural del sistema, de manera que els mitjans d'origen exclusivament antròpic no es poden considerar inclosos dins d'aquest hàbitat.

A s'Albufera es consideren dins d'aquest hàbitat la major part dels estanys no salobres, sèquies i canals.

Fisonomia / estructura: La majoria de les espècies de vegetació típiques d'aquesta fitocenosis es caracteritzen per tenir òrgans flotants, la qual cosa les fa fàcilment visibles a la superfície de les masses d'aigua en què es desenvolupen. Aspectes com ara el grau tròfic, la morfometria i les característiques del llit, o la mineralització de l'aigua, entre d'altres, influeixen sobre el tipus de comunitat vegetal que, d'entre les típiques d'aquest hàbitat, podem trobar a cada massa d'aigua. Com a fitocenosis típiques de l'hàbitat es troben les següents: Comunitats flotants no arrelades de lemnàcies; Comunitats flotants no arrelades de pteridòfits aquàtics flotants; Comunitats flotants no arrelades de briòfits; Comunitats arrelades amb fulles flotants de nenúfars; Comunitats arrelades de potamogetonàcies; Comunitats arrelades de fons; Comunitats aquàtiques no arrelades i semisubmergides.

Es tracta d'una vegetació dominada per *Potamogeton* de fulles amples i/o per *Myriophyllum*. Sovint formen mosaics de vegetació. Generalment són comunitats de gran cobertura que formen herbassars pauciespecífics. Quan en una mateixa comunitat creixen diverses espècies, aquestes solen pertànyer a ecomorfotipus diferents.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[86]: aquest tipus d'hàbitat està restringit a aquells en què les concentracions de nutrients poden arribar a ser relativament altes per aportacions naturals, presentant aigües riques en bases, i en els quals la resta de característiques de la massa d'aigua permeten el desenvolupament de les comunitats vegetals. Els processos d'enriquiment en nutrients es poden deure tant a lixiviació natural de nutrients, com a l'envelliment natural del llac, però no a processos antròpics. Això el diferencia dels llacs naturals eutrofitzats, ja que aquest procés constitueix una alteració de les condicions naturals del sistema i, per tant, es tractaria d'un ecosistema alterat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**A**	**C**	**B**	**A**
2010	**A**	**C**	**B**	**A**
2008	**A**	**C**	**B**	**A**

[86] Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. Rico, E., De La Hera, Santamans, A. C., García De Domingo, Chicote, & Gosálvez, R. 2009. 3150 Lagos y lagunas eutróficos naturales, con vegetación *Magnopotamion* o *Hydrocharition*. En: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 70 p.

Hàbitat 3150 – Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*				
2005-LIC	**A**	**C**	**B**	**A**
2005-ZEPA	**A**	**C**	**B**	**A**
2003-LIC	**A**	**B**	**B**	**A**
2003-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2002	**A**	**B**	**B**	**A**
2001	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de l'espai és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, d'acord amb la informació recollida als FND. La informació més recent disponible no permet ratificar, però, aquest grau de conservació donada la vulnerabilitat dels macròfits aquàtics al conjunt de pressions que afecten l'espai.

3. Pressions i amenaces

Com a principals pressions i amenaces cal destacar l'excés de sedimentació, la hipertrofización antròpica, la dessecació, el drenatge i l'ocupació d'herbicides i l'augment d'extraccions d'aigües dolces. Altres amenaces són la reducció dels nivells de cobertura macrofítica i pèrdua de diversitat per sobrecàrrega piscícola, especialment per la presència de la carpa (*Cyprinus carpio*), que genera un augment de la terbolesa.

		Localització	
		s'Albufera de Mallorca	
Codi UE	**Descripció**	**P**	**A**
A02.01	Intensificación agrícola		
A07	Ús de biocides, hormones i químics		
A08	Ús de fertilitzants		
H01.05	Contaminació difusa de les aigües superficials a causa de les activitats agrícoles i forestals		
H01.08	Contaminació difusa de les aigües superficials per aigües residuals		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J02.10	Drenatges		
K01.02	Colmatació		
K01.03	Dessecació		
K02.03	Eutrofització (natural)		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

Encara que es tracta d'un hàbitat escàs o rar, en determinats llocs es pot observar alguna progressió artificial en zones amb agricultura intensiva en detriment d'hàbitats mesotròfics.

2.2.17. Hàbitat 3280 Rius mediterranis de cabdal permanent de *Paspalo-Agrostidion* amb cortines vegetals de ribera

Hàbitat 3280 – Rius mediterranis de cabdal permanent de *Paspalo-Agrostidion* amb cortines vegetals de ribera	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superficie total (ha)	
A l'Albufereta: **0,11** A s'Albufera : **0,004**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	
A l'Albufereta: **0,02** A s'Albufera : **0,0002**	

Descripció

Es tracta de corrents fluvials permanents que porten una pastura amfíbia, característic de gramínies nitròfiles perennes, generalment al centre de les formacions de ribera, de salzeda o de pollancreda. Aquestes pastures ocupen substrats llimosos o fangosos compactes, sempre humits durant l'època estival i inundats durant el període de crescuda. És un hàbitat que ocupa superfícies molt limitades. La vegetació és sovint fugaç.

En realitat es tracta d'un hàbitat que es correspon amb un conjunt de diversos tipus d'hàbitats que pertanyen a grans tipus de medis totalment diferents, disposats en bandes i que poden presentar només una relació dinàmica: Zones de vegetació anual nitròfila amb *Paspalum* spp., zones gairebé de vegetació i boscos de ribera amb *Populus alba*.

A l'Albufereta pot existir confusió amb l'hàbitat 3290, degut a que no té formacions de *Salix* o *Populus*

Fisonomia i estructura: Conformen aquest hàbitat formacions nitròfiles de gramínies, espècies ruderals i diverses espècies anuals o vivaces dels sòls al·luvials, amb *Paspalum paspaloides*, *P. vaginatum*, *Polypogon viridis*, amb vores arbòries de *Populus alba* a s'Albufera. Es tracta de la vegetació primicolonitzadora anual i higròfila de sòls rics en substàncies nitrogenades, que es mantenen secs almenys parcialment durant l'estiu.

Altres espècies diagnòstiques són *Polypogon viridis*, *Plantago major*, *Xanthium strumarium*, *Aster squamatus*, *Digitaria sanguinalis*, entre altres. L'esbarzer (*Rubus ulmifolius*) i el fenàs de bosc (*Brachypodium sylvaticum*) solen ser els primers colonitzadors de l'hàbitat quan existeixen anys de sequera o modificacions hidràuliques.

Cal destacar que les dues espècies de *Paspalum* són espècies al·lòctones i que *P. paspalodes* està recollida com al·lòctona invasora en l'Annex II del Reial decret 1628/2011, pel qual es regula el llistat i catàleg d'espècies al·lòctones invasores.

Dinàmica de la vegetació: El nivell d'aigua i les fluctuacions de les immersions durant les inundacions condicionen la distribució i amplitud de les bandes de vegetació de les diferents comunitats.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[87]:

- **Cabal i qualitat de l'aigua** dels rius per extraccions d'aigua pel reg, regulació, contaminació urbana i industrial, etc.
- **Composició florística** per la introducció d'altres espècies al·lòctones.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

[87] Toro, M., Robles, S. & Tejero, I. 2009. 3280 Ríos mediterráneos de caudal permanente del *Paspalo-Agrostidion* con cortinas vegetales ribereñas de *Salix* y Populus *alba*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 32 p.

Hàbitat 3280 – Rius mediterranis de cabdal permanent de *Paspalo-Agrostidion* amb cortines vegetals de ribera				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**A**	**A**	**A**	**A**
2010	**A**	**A**	**A**	**A**
2008	**A**	**A**	**A**	**A**
2005-LIC	**A**	**A**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**A**	**A**	**A**	**A**
2003-LIC	**A**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**A**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**
ES0000226 L'Albufereta				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**B**	**B**	**B**	**B**
2010	**B**	**B**	**B**	**B**
2008	**B**	**B**	**B**	**B**
2005-LIC	**B**	**B**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**B**	**B**	**B**	**B**
2003-LIC	**B**	**B**	**B**	**B**
2003-ZEPA	**No inclòs**			
2002	**B**	**B**	**B**	**B**
2001	**No inclòs**			
2. Grau de conservació global				
L'avaluació global de s'Albufera i l'Albufereta és **excel·lent** i **bo**, respectivament, per a la conservació favorable de l'hàbitat com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. No obstant això, hi ha discrepàncies entre el que s'ha exposat als FND de s'Albufera i la cartografia més actualitzada disponible per a aquest hàbitat en ambdós espais (la cartografia UIB, 1:15.000 no recull cap comunitat vegetal a s'Albufera que es correspongui amb aquest hàbitat). Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta.				
3. Pressions i amenaces				
Aquestes formacions vegetals estan amenaçades per les modificacions hidràuliques que afecten a les vies d'aigua i que poden impedir o modificar les fluctuacions naturals de l'aigua				

Hàbitat 3280 – Rius mediterranis de cabdal permanent de *Paspalo-Agrostidion* amb cortines vegetals de ribera

(neteja de torrents, empedrat, etc.). Una eutrofització no excessiva de les aigües sovint no és nociva per a l'hàbitat, ja que aquest té un caràcter clarament nitròfil, però sí que ho pot ser per a altres hàbitats dins del complex mosaic del que es sol integrar.

A més la manca de sensibilització social i les mancances de la informació científica existent, constitueixen amenaces potencials per a la conservació de l'hàbitat.

En el cas de s'Albufera la cartografia elaborada per la Universitat de les Illes Balears el 2007 (UIB, 1:15.000) no recull cap comunitat vegetal dins de la ZEC que es correspongui amb aquest hàbitat; Es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta.

		Localització	
		L'Albufereta	
Codi UE	Descripció	P	A
A09	Reg		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J02	Canvis produïts per l'ésser humà en les condicions hidràuliques: baixada del nivell freàtic		
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.		
J02.09.01	Intrusión de agua marina		
K04.01	Competència florística		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.18. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques

Hàbitat 5330 - Brolles termomediterrànies i preestèpiques

Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	
A s'Albufera: **55,89**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	
A s'Albufera: **2,52**	

Descripció

Hàbitat adaptat a l'estrès hídric intens i a l'efecte dels incendis. Apareix a les etapes de substitució d'altres formacions, tot i que també funciona com a vegetació potencial o permanent a zones amb substrats desfavorables. És l'hàbitat que presenta major varietat de comunitats vegetals, concretament 18. Dins d'un tipus d'hàbitat tan gran es poden diferenciar subtipus, que

Hàbitat 5330 - Brolles termomediterrànies i preestèpiques

van des de comunitats arbustives generalment denses i d'alçada mitjana-alta, sovint impenetrables i de vegades espinoses, fins a comunitats herbàcies dominades pel càrritx.

Aquest hàbitat té una presència petita dins del conjunt de s'Albufera de Mallorca i ocupa els espais interdunars amb sòls no massa profunds i amb un marcat caràcter humit. En aquest espai l'hàbitat es troba a la part més interior d'Es Comú de Muro.

Fisonomia i estructura: En general es tracta d'hàbitats molt rics en espècies, dominats per la presència de camèfits i nanofaneròfits encara que també són freqüents els hemicriptòfits i geòfits. En el cas que ens ocupa, són males herbes edafohigròfiles denses i fragants en què predomina la murta *Myrtus communis*. La singularitat d'aquest hàbitat rau en la presència de murtedes a les dunes de naturalesa calcària quan aquesta espècie necessita sòls àcids, la qual cosa és possible per la presència d'infiltracions d'aigua dolça de pluja als espais interdunars i al rentat de la sorra.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[88]:

Els factors biofísics susceptibles de ser gestionats són generals i estan relacionats fonamentalment amb el manteniment dels processos naturals de pol·linització i dispersió de propàguls.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2010	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**C**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**C**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**C**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació

L'avaluació global de l'espai és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així es recull a la sèrie històrica dels FND.

3. Pressions i amenaces

La destrucció dels hàbitats dunars, especialment per extraccions de sorra, sovint seguida de la descàrrega de deixalles o rebliments i les construccions són les causes principals de la reducció o desaparició de moltes mostres d'aquest hàbitat. També constitueixen causes importants d'aquest fet els condicionaments turístics i la urbanització litoral a s'Albufera, en principi la zona no està afectada per aquests perills potencials, estant-ho, com a molt, els extrems de la zona protegida propers a zones urbanes i des d'on es pot tenir accés a les dunes. L'amenaça més real i directa és el tràfic de persones de forma descontrolada per la recol·lecció d'espàrrecs o bolets.

[88] Cabello, J., Morata D., Otto, R. & Fernández, J.M. 2009. 5330 Matorrales termomediterráneos, matorrales suculentos canarios (macaronésicos) dominados por Euphorbias endémicas y nativas y tomillares semiáridos dominados por plumbagináceas y quenopodiáceas endémicas y nativas. En: VV.AA., Bases *ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 170 p.

Hàbitat 5330 - Brolles termomediterrànies i preestèpiques

		Localització	
		S'Albufera de Mallorca	
Codi UE	Descripció	P	A
C01.01.02	Extracció de materials de platja		
E01	Zones urbanitzades		
F04	Recollida de plantes (general)		
F04.02	Recol·lecció de fongs, líquens, baies, etc.		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Abocament de deixalles		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G05.01	Compactació per trepig		
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.		
J02.11	Dipòsits de materials d'excavació		
M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter estable a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.19. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*

Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	
A s'Albufera: **0,31**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	
A s'Albufera: **0,01**	

Descripció

Es tracta de pastures xerofítiques mediterrànies, generalment obertes, dominades per gramínies vivaces i petites plantes anuals, que es desenvolupen sobre un substrat sec, sorrenc i calcari, bastant poc desenvolupat i magre. Entre elles, es desenvolupen altres; teròfits, hemicriptòfits i especialment geòfits, que contenen una elevada diversitat. Es donen en condicions

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*

de molt bona il·luminació.

Encara que a s'Albufera es pot trobar present a la zona des Comú de Abajo, formant taques discontínues entre la vegetació de pineda, no és l'hàbitat més representatiu d'aquesta àrea pel que no apareix recollit a la cartografia. Sí que és dominant a les zones obertes i desarborades de l'entorn de Muro, com si es recull a la cartografia.

Fisonomia/estructura: Es tracta de pastures amb una gran diversitat específica. La seva composició és de plantes vivaces o anuals, de vegades de desenvolupament primaveral i efímer. Els prats xerofítics de es Comú de Abajo (comunitat *Hypochoerido achyrophori - Brachypodietum retusi*) estan formats gairebé per una cobertura monoespecífica de llistó *Brachypodium retusum*, normalment acompañada d'un seguici d'espècies hemicriptòfites i geòfites: *Allium sphaerocephalon*, *Dactylis hispanica*, *Hypochoeris achyrophorus*. Aquestes cobertures s'intercalen en el sotabosc de la pineda que presenta romaní (*Rosmarinus officinalis*), bruc (*Erica multiflora*) i estepa negre (*Cistus salviifolius*). Es tracta de pastures d'orla i de substitució de boscos (en el cas que ens ocupa de pineda) i màquia.

Dinàmica de la vegetació: El tipus de substrat, així com la profunditat del mateix, juntament amb les condicions xèriques de les zones on es presenten, són els principals factors abiòtics que determinen l'existència d'aquest tipus d'hàbitat. Aquests pastures tenen un paper protector del sòl cobrint les clarianes de les brolles, sovint estan en contacte amb comunitats ruderals. A més, constitueixen una interessant font d'aliment per al manteniment de la fauna de mamífers i aus. Si es disminueix la pressió del pasturatge, a les àrees amb sòls no esquelètics, ràpidament són substituïts per bruguerars, brolles, timonedes i matollars.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[89]: Comprèn pastures molt sensibles al cessament del seu aprofitament (sega, pastura). Amb la disminució de la pressió del pasturatge, són envaïts ràpidament per formacions llenyoses aromàtiques de brolles, timonedes i sàlvies.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**
2008	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**No inclòs**			
2003-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2002	**No inclòs**			
2001	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

[89] Ríos, S. & Salvador, F. 2009. 6220 Pastizales xerofíticos mediterráneos de vivaces y anuales(*). A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España.* Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. 88 p

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*
L'avaluació global de l'espai és **bona** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND.
3. Pressions i amenaces
Com a riscos per l'hàbitat hi ha el trepig per freqüentació de persones fora dels camins, i el cobriment per l'abocament de runes i escombraries. El foc és una amenaça potencial, però és un hàbitat que es recupera ràpidament d'aquest tipus d'alteració.

		Localització	
		S'Albufera de Mallorca	
Codi UE	**Descripció**	**P**	**A**
F04	Recollida de plantes (general)		
F04.02	Recol·lecció de fongs, líquens, baies, etc.		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G02.01	Camp de golf		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Abocament de deixalles		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Abocament de runes		
G05.01	Compactació per trepig		
J01.01	Incendis		
M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats		

4. Evolució i tendència
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el **desconeixement** de la situació de la tendència a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat. A s'Albufera la tendència evolutiva de l'hàbitat és estable.

2.2.20. Hàbitat 6420 Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*

Hàbitat 6420 - Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC de l'Albufereta**
Descripció	
Comunitats mediterrànies de joncs fonamentalment dels gèneres *Scirpus* i *Juncus* i altres herbàcies grans de caràcter azonal i hidròfil que prosperen sobre sòls amb freatisme estacional. Comuns a tàlvegs, llits de torrents i zones properes a fonts i estructures hidràuliques com safareigs, sèquies, etc., on poden acompanyar altres tipus de comunitats vegetals d'altres hàbitats. La seva presència a Mallorca és escassa, donat el limitat nombre de localitats que presenten condicions òptimes per al seu desenvolupament. Fisonomia, estructura i dinàmica de la vegetació: Hàbitats densos on destaquen diversos tipus de joncs que formen un estrat superior sempre verd, d'alçada mitjana i sovint discontínua. Entre els buits es	

Hàbitat 6420 - Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*

desenvolupen altres espècies herbàcies, generalment de menor grandària, que quan arriba l'estiu es marceixen.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[90]: Aquest hàbitat és fràgil i presenta una estreta dependència del freatisme (amb habitual dessecació a mitjans/finals d'estiu) i de la **qualitat de l'aigua** (dolça o amb escassa salinitat)

El pasturatge extensiu, ordenat i racional, es considera beneficiós per mantenir l'estructura i el funcionament del tipus d'hàbitat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000226 L'Albufereta

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2010	**B**	**C**	**A**	**A**
2008	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**B**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**No inclòs**			
2002	**B**	**A**	**A**	**A**
2001	**No inclòs**			

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de l'espai és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, d'acord amb l'avaluació històrica dels FND.
No obstant això, existeixen discrepàncies entre l'exposat als FND i la cartografia més actualitzada disponible per a aquest hàbitat (UIB, 1:15.000), atès que no recull cap comunitat corresponent a aquest hàbitat. Per això, es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta a l'interior de les ZEC, així com el seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Donades les discrepàncies esmentades, no s'ha considerat.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de

[90] San Miguel, A. 2009. 6420 Comunidades herbáceas higrófilas mediterráneas. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. 54 p

Hàbitat 6420 - Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*
l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat.

2.2.21. Hàbitat 6430 Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans a alpins

Hàbitat 6430 - Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans i alpins	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	**S'Albufera**
A s'Albufera: **4,35** A l'Albufereta: **0,20**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	**L'Albufereta**
A s'Albufera: **0,76** A l'Albufereta: **0,17**	
Descripció	

Està compost per una comunitat d'aspecte divers subnitròfila mesofítica de plantes vivaces, pròpia de sòls poc remoguts, frescos o humits.

A s'Albufera i l'Albufereta es troben els dos tipus principals: 1) les esciòfiles (de llocs ombrejats) d'herbes vivaces o anuals de mida mitjana o gran, a orles de bosc de ribera, i que es desenvolupen sobre sòls frescos i rics en matèria orgànica, i 2) les vivaces nitròfiles, subheliòfiles constituïdes per plantes enfiladisses, hemicriptòfits i teròfits (*Convolvulion sepium*). Al primer grup són comuns les comunitats de caràcter termòfil estacionalment menys exigents en humitat (*Urticària - Smyrnetum olusatri*).

A s'Albufera aquest tipus d'hàbitat el trobem a la zona de sa Punta des Vent i en algunes zones als voltants del Gran Canal i Canal des Sol.

Fisonomia i estructura: Les formes menys antròpiques són herbassars que poden superar un metre d'alçada, sovint comunitats molt dinàmiques, sovint florísticament pobres. Les formes antròpiques solen tenir l'aspecte de canyars. Malgrat el seu notable interès paisatgístic, aquestes tenen menor importància com a hàbitat a conservar. A s'Albufera l'*urticaries - Smynietum* és una comunitat exuberant de desenvolupament hivern-primaveral que desapareix a l'estiu. Ocupa sòls rics, situats a prop d'habitacions humanes o alterades per maneig del sòl: arada, pastura o freqüentació.

Les comunitats de *Convolvulion sepium* són poc diverses. Les formes no alterades són molt rares. Estan constituïdes per plantes enfiladisses, hemicriptòfits escamosos i teròfits. Es desenvolupen en sòls humits o en marges de corrents d'aigua. A s'Albufera els trobem a les vores dels torrents principals de Muro i Sant Miquel. Els canyars (*Arundo donacis - Convolvuletum sepium*) són una comunitat helofítica molt pobre en espècies, generalment la canya *Arundo donax*, i ocasionalment *Arundo Plini*, acompanyades de lianes com *Calystegia sepium* i *Cynachum acutum*.

Dinàmica de la vegetació: Els megaforbis que es desenvolupen sobre sòls hidromorfs en vores de rierols, cursos fluvials i boscos higròfils estan determinats per les condicions particulars d'altitud, topografia, sòl, ombrofilia i humitat existents. Tenen un cert caràcter permanent ja que estan sotmesos a fortes variacions estacionals. La dinàmica natural o associada a l'activitat humana pot fer evolucionar aquestes comunitats cap a un tipus d'hàbitat forestal per canvis a les condicions mesològiques d'exposició solar, higrofília, hidrologia,...

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[91]:

- **Condicions hidrològiques i geològiques**
- **Fluctuació dels nivells d'aigua** als rius i al seu entorn, així com condicions de **lluminositat**
- **Composició d'espècies**
- **Clima**

[91] Remón, J.L., Gómez, D. & García-González, R. 2009. 6430 Megaforbios eutrofos higrófilos de orlas de llanura y de los pisos montano a alpino En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 76 p.

Hàbitat 6430 - Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans i alpins				
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc				
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND				
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2010	**B**	**C**	**A**	**A**
2008	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**B**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**B**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**
ES0000226 L'Albufereta				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2010	**C**	**C**	**B**	**B**
2008	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**C**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**C**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**C**	**B**	**B**	**B**
2003-ZEPA	**No inclòs**			
2002	**C**	**B**	**B**	**B**
2001	**No inclòs**			
2. Grau de conservació global				
L'avaluació global de s'Albufera i l'Albufereta és **excel·lent** i **bo**, respectivament, per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND.				

Hàbitat 6430 - Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans i alpins

3. Pressions i amenaces

A s'Albufera, com a amenaces potencials estan l'homogeneïtzació, el cobriment monoespecífic i la invasió per nitròfiles, com la canya (*Arundo donax*), tot donant lloc a formes més antropitzades. A la part més septentrional de l'espai, la canya pot associar-se amb les lianes exòtiques invasores del gènere *Ipomea*, obtenint elevades cobertures. La dessecació o l'excessiva arribada de nutrients nitrogenats poden constituir també amenaces.

A l'Albufereta, les pressions i amenaces vénen determinades principalment per les activitats agrícoles, ramaderes i la urbanització, encara que existeixen també altres tipologies.

		Localització			
		S'Albufera de Mallorca		L'Albufereta	
Codi UE	Descripció	P	A	P	A
A01	Cultiu				
A05.01	Cria d'animals				
A07	Ús de biocides, hormones i químics				
D01.02	Carreteres i autopistes				
E01.04	Altres patrons d'assentaments				
H01.08	Contaminació difusa de les aigües superficials per aigües residuals				
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones				
J02	Canvis induïts per l'ésser humà en les condicions hidràuliques				
J02.02	Eliminació de sediments				
J02.05	Modificació del funcionament hidrològic				
J02.10	Drenatges				
K01.03	Dessecació				
K01.01	Competència florística				

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitat per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

La raresa al costat de la poca extensió d'aquests hàbitats (de l'ordre d'unes poques hectàrees a les Illes Balears) i la variabilitat fa que tots els seus estats s'hagin de conservar.

2.2.22. Hàbitat 7210* Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*

Hàbitat 7210* - Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*

Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	
A s'Albufera: **1.161,18**	

Hàbitat 7210* - Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	
A s'Albufera: **52,43**	

Descripció

Hàbitat de marges d'aigües, fluents o estancades, sobre sòls calcaris higroturbosos, amb comunitats dominades pel segamà (*Cladium mariscus*), gairebé sempre en mosaic amb altres plantes de vora d'aigua. Els segamans són formacions de vora d'aigua, dominades per espècies herbàcies que mantenen la part inferior de la tija dins de l'aigua però que emeten les seves inflorescències per sobre de la superfície (plantes helòfites). La vegetació es desenvolupa sobre substrats orgànics torbosos, de mesotròfics a eutròfics, sovint en contacte amb les comunitats d'aiguamolls neutre - alcalins.

A s'Albufera és un hàbitat dominant i molt extens, però apareix de manera molt més reduïda a l'Albufereta.

Fisonomia i estructura: El segamà és una ciperàcia, robusta, vivaç, de fins a 2,5 m d'alçada (rarament 3 m), de rizoma rastrer, d'uns 30 cm, ancorat a terra a poca profunditat.

La densitat del *Cladium* és la característica que determina la fisonomia i l'estructura de la vegetació. Aquesta és variable i pot anar des de segamans oberts, diversos, amb alguns peus de *Cladium* disseminats fins a formacions molt denses, altes (més de 2 m), impenetrables, amb acumulació de gran quantitat de restes vegetals a terra, amb una diversitat vegetal molt pobre. Una de les peculiaritats d'aquests últims és la de tenir una important capa de torba, de fins a uns 40 cm, que forma una frontera en suspensió per sobre del sòl mineral. Aquest fet permet diferenciar dos espais de característiques fonamentalment diferents: un estrat superior, aeri, termòfil i heliòfil, i un altre estrat inferior, esciàfil i més o menys hidròfil en profunditat que constitueix un espai poc propici per al desenvolupament de la vida. Aquesta estructuració vertical, en dos estrats diferenciats, és característica i constitueix una de les particularitats d'aquest hàbitat.

No obstant això, el més comú és trobar segamans menys desenvolupats, els de *Cladium* prosperen bé però d'una forma més oberta, amb poques restes acumulades al sòl, i a on, a més de les tiges de *Cladium*, de 1-1,50 m, viuen algunes espècies més baixes, heliòfiles.

Dinàmica: Els segamans densos són prou estables, encara que, en general la dinàmica de la vegetació està estretament lligada al descens de la capa freàtica i l'eutrofització, retrocedint freqüentment enfront de l'avanç del canyís (*Phragmites australis*).

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[92]:

- **Físic-químics:** àrea de l'aiguamoll i connectivitat; profunditat mitjana i relativa; extensió i ús del territori a la conca vessant i de les masses d'aigua subterrània relacionades amb la zona humida; aportacions i sortides d'aigua subterrània; aportacions d'aigua marina; concentració de nutrients i matèria orgànica; transparència i terbolesa; acidificació i pH
- **Sobrepasturatge**
- **Composició d'espècies**
- **Clima.** Augment de la temperatura i modificacions en la distribució i quantitat de pluja, canvis en la composició de gasos de l'atmosfera, variacions del nivell del mar (Canvi Climàtic)

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

[92] Fornós, J. J., Gómez-Pujol, L. & Balaguer, P. 2009. 8210 Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 42 p.

Hàbitat 7210* - Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**
2008	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**B**	**B**	**B**	**B**
2003-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2002	**B**	**B**	**B**	**B**
2001	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global, de l'espai, és **bo** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND.

Malgrat això, la informació més actualitzada disponible indica que l'hàbitat presenta una àrea de distribució més reduïda, de manera que serà prioritari abordar la realització d'estudis que permetin determinar la seva extensió i localització exactes.

3. Pressions i amenaces

Entre les principals pressions que afecten l'hàbitat a s'Albufera hi ha els canvis en el règim hídric (per disminució en l'entrada d'aigües dolces lliures), l'eutrofització, la salinització i els incendis incontrolats. El pasturatge també afecta negativament sobre els segamans adults. El pasturatge no és una pressió si les càrregues són adequades, però si pot ser perjudicial el sobrepasturatge.

		Localització	
		S'Albufera de Mallorca	
Codi UE	**Descripció**	**P**	**A**
A01	Cultiu		
A04.01	Sobrepasturatge		
A05.01	Cria d'animals		
A07	Ús de biocides, hormones i químics		
A08	Ús de fertilitzants		
A09	Reg		
E01.03	Urbanización dispersa		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: escombraries		
G05	Altres intrusions i pertorbacions: Runes		

Hàbitat 7210* - Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*				
	G05.01	Compactació per trepig		
	H01.08	Contaminació difusa de les aigües superficials per aigües residuals		
	I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
	I02	Espècies autòctones problemàtiques		
	J01.01	Incendis		
	J02.05	Modificació del Funcionament Hidrològic: Disminució d'entrada d'aigua		
	J02.06	Extracció d'aigües superficials		
	J02.07	Extracció d'aigües subterrànies		
	J02.14	Alteració de la qualitat de l'aigua a causa de canvis antropogènics en la salinitat		
	K02.03	Eutrofització natural		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat. Tot i això, l'evolució d'aquest hàbitat en gairebé tot el territori autonòmic ha patit una forta regressió.

2.2.23. Hàbitat 7220* Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*)

Hàbitat 7220* – Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*)	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC de s'Albufera**

Descripció

Aquest tipus d'hàbitat comprèn fonts, brolladors i penyals traspuants en què l'aflorament a l'atmosfera d'aigües saturades de carbonats dóna lloc a la precipitació de calci (toves, travertins,...). El resultat són substrats calcaris molt purs en els quals l'evolució del sòl és molt escassa.

Fisonomia/estructura: La cobertura vegetal depèn de la velocitat del flux de l'aigua i la seva duresa i composició química. Les plantes que predominen a les comunitats de degoteig i fonts són falgueres com *Adiantum capillus-veneris*, acompanyades per molses com l'*Eucladium vertillatum*. En coves de penya-segats marítims influenciades per la boira, adquireixen rellevància algunes espècies halòfiles com el fonoll marí (*Crithmum maritimum*). Quan es donen aquestes condicions ambientals, les molses són substituïdes per líquens. El fenomen de la precipitació càlcica no es dóna sempre.

Dinàmica de la vegetació: Quan les fonts s'esgoten, la dessecació avança als llocs amb forts pendents determinant així una progressió cap al desenvolupament de comunitats herbàcies calcícoles. La durada d'aquestes comunitats està molt condicionada pel cabal i per les característiques fisicoquímiques de les aigües que les alimenten.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[93]: Aquest hàbitat requereix **aigües netes** que afavoreixin la insolació i sense detritus en suspensió que pugui degradar o eliminar els biofilms i les superfícies biològiques de les formacions higròfiles incrustants. El manteniment de la qualitat i del **cabal natural** és essencial per al manteniment de les taxes de precipitació.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

[93] Carcavilla, L., de la Hera, A., Fidalgo, C. & González, J. A. 2009. 7220 Formaciones tobáceas generadas por comunidades briofíticas en aguas carbonatadas (*). En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 62 p.

Hàbitat 7220* – Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*)				
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND				
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**
2008	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**No inclòs**			
2003-ZEPA	**No inclòs**			
2002	**No inclòs**			
2001	**No inclòs**			
2. Grau de conservació global				
L'avaluació global, de l'espai, és **bo** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND des de l'any 2005, any en què va ser inclòs l'hàbitat als formularis Malgrat això, hi ha discrepàncies entre l'exposat als FND de s'Albufera i la cartografia més actualitzada disponible per a aquest hàbitat en ambdós espais, ja que la cartografia elaborada per la Universitat de les Illes Balears el 2007 (UIB, 1:15.000) no recull cap comunitat vegetal dins de la ZEC de s'Albufera que es correspongui amb aquest hàbitat. S'establiran, per tant mesures destinades a comprovar i precisar la seva presència o absència i localització a l'interior de les ZEC.				
3. Pressions i amenaces				
No s'han definit davant l'absència de cartografia de l'hàbitat.				
4. Evolució i tendència				
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat. La raresa al costat de la poca extensió d'aquests hàbitat (de l'ordre d'unes poques hectàrees a les Illes Balears) i la variabilitat fa que tots els seus estats s'hagin de conservar. La reducció artificial, la canalització, el desviament de cursos d'aigua, el cobriment de les fonts i una freqüentació humana excessiva amb activitats com el trepig o l'escalada provoquen la desaparició d'aquest hàbitat.				

2.2.25. Hàbitat 91B0 Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*

Hàbitat 91B0 – Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*	
Localització a S'Albufera de	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC de s'Albufera**

Hàbitat 91B0 – Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*	
Mallorca	

Descripció

L'hàbitat el constitueixen les freixenedes de *Fraxinus angustifolia*, espècie que sol viure gairebé sempre en riberes silíciques, ocupant una posició intermèdia entre els boscos de sòl sec (roures rebolls, suredes, alzinars, etc.) i les formacions situades cap a la vora de la llera (salzedes, vernedes).

Fisonomia, estructura i dinàmica de la vegetació: Aquests boscos de ribera es donen en llocs on els sòls són profunds i on el nivell freàtic és alt. Es tracta de boscos poc extensos i fragmentaris. El sotabosc està constituït per un herbassar estacional dens, amb plantes de marcat caràcter ruderal-nitròfil com *Arum italicum, Allium triquetrum*. A més, exuberants esbarzers (*Rubus ulmifolius*) es desenvolupen a la seva orla.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[94]:

Cabal i qualitat del curs d'aigua

Nivell freàtic

Composició d'espècies i estructura de la vegetació de ribera, bé per la introducció d'espècies al·lòctones, invasores i/o ruderals-nitròfiles, bé per l'ocurrència d'incendis, bé per la netaja indiscriminada de vegetació de la llera, entre altres causes.

Pasturatge, que pugui afavorir la tala d'exemplars per a l'ampliació de pastures.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**A**	**A**	**A**	**A**
2010	**A**	**A**	**A**	**A**
2008	**A**	**A**	**A**	**A**
2005-LIC	**A**	**A**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**A**	**A**	**A**	**A**
2003-LIC	**A**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**A**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

[94] Calleja, J. A. 2009. 91B0 Fresnedas Mediterráneas ibéricas de *Fraxinus angustifolia* y *Fraxinus ornus*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España.* Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 70 p.

Hàbitat 91B0 – Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*
2. Grau de conservació global
L'avaluació global de l'espai és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, d'acord amb la informació continguda als FND. La informació actual no permet afirmar aquest grau de conservació, de fet, la cartografia elaborada per la Universitat de les Illes Balears el 2007 (UIB, 1:15.000) no recull cap comunitat vegetal dins de la ZEC de s'Albufera que es correspongui amb aquest hàbitat. Es considera prioritari establir mesures destinades a comprovar i precisar la seva presència o absència, així com la seva localització a l'interior de les ZEC.
3. Pressions i amenaces
No s'ha definit, donades les discrepàncies esmentades.
4. Evolució i tendència
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** de l'hàbitat a llarg termini, encara que es considera que està en situació d'increment a curt termini.

2.2.26. Hàbitat 92A0 Boscos de galeria de *Salix alga* i *Populus alba*

Hàbitat 92A0 – Boscos de galeria de *Salix alga* i *Populus alba*	
Localització a Les Albuferes de Mallorca	
Superfície total (ha)	
A s'Albufera: **7,13**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	
A s'Albufera: **0,32**	
Descripció	
És un hàbitat de ribera de rius i llacs, o de llocs amb el sòl temporalment entollat o humit, sempre en altituds basals o mitjanes. Als cursos d'aigua la vegetació forma bandes paral·leles a la llera segons el gradient d'humitat del sòl. Idealment, a la vora de l'aigua creixen salzedes arbustives, seguides d'alberedes i pollancredes. A les riberes més amples i a la posició més allunyada de la llera, ja en contacte amb el bosc climatòfil, creix l'omeda. L'extraordinària variabilitat de les comunitats fitosociològiques que s'inclouen en aquest tipus d'hàbitat fa que la definició proposada a la Directiva Hàbitats (Boscos de galeria de *Salix alga* i *Populus alba*) resulti inadequada per ser incompleta. En concret a s'Albufera no trobem *Salix alba*, sinó que en aquestes formacions vegetals participen, de manera dominant o codominant, *Populus alba* i *Ulmus minor* (*Ulmus x hollandica*). Aquí, es tracta d'un hàbitat lineal i que ocupa superfícies poc ressenyables. El trobem a les vores dels canals, principalment al Gran Canal, sèquia de sa Siurana, Torrent de Sant Miquel, Canal des Sol, i altres canals en menor entitat com el Canal de'n Pujol o el Canal d'en Molinas. En condicions naturals o seminaturals es desenvolupa un sotabosc integrat per espècies umbròfiles subnitròfiles. Però en corrents d'aigua on aboquen aigües tractades o residuals, o com és el cas de les aigües que arriben a s'Albufera, carregades de nutrients, el sotabosc que es desenvolupa és un herbassar dens amb plantes de marcat caràcter ruderal - nitròfil, com la *Vinca diformis*, *Brachypodium sylvaticum* i *Arum italicum*. A la seva orla es desenvolupen esbarzers exuberants. **Fisonomia, estructura i dinàmica de la vegetació:** Les pollancredes que trobem a s'Albufera són hidròfiles, colonitzen les vores dels canals de cabal continu i es caracteritzen pel predomini de *Populus alba*. Són formacions de grans dimensions (20 m d'alçada) que sovint contenen un estrat inferior d'arbres riparis freatòfits com oms (*Ulmus minor*) i freixes (*Fraxinus angustifolia*). No toleren massa bé la inestabilitat dels sòls i per això en una posició més propera a l'aigua apareixen tamarius T*amarix* spp. o helòfits com *Phragmites australis*, *Iris pseudacorus* o *Scirpus* spp.	

Hàbitat 92A0 – Boscos de galeria de *Salix alga* i *Populus alba*

Les omedes en aquest espai són escasses. Es tracta de formacions hidròfiles o freatòfiles que colonitzen les riberes dels canals i sèquies. En general, les omedes s'adapten millor que les pollancredes a la sequedat del sòl.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[95]:

Cabal i qualitat del curs d'aigua

Nivell freàtic

Característiques edàfiques: acidesa, humitat, estat d'oxidació-reducció del sòl,…

Composició d'espècies i estructura de la vegetació de ribera, bé per la introducció d'espècies al·lòctones, invasores i / o ruderals-nitròfiles, bé per l'ocurrència d'incendis, bé per la neteja indiscriminada de vegetació de la llera, entre altres causes.

Pasturatge, que pugui afavorir la tala d'exemplars per a l'ampliació de pastures.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**B**	**B**	**B**
2010	**C**	**B**	**B**	**B**
2008	**C**	**B**	**B**	**B**
2005-LIC	**C**	**B**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**C**	**B**	**B**	**B**
2003-LIC	**C**	**B**	**B**	**B**
2003-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2002	**C**	**B**	**B**	**B**
2001	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global, de l'espai, és **bo** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. Malgrat això, la informació més actualitzada disponible indica que l'hàbitat presenta una àrea de distribució més reduïda, de manera que serà prioritari abordar la realització d'estudis que permetin determinar la seva extensió i localització exactes.

3. Pressions i amenaces

[95] Calleja, J.A. 2009. 92D0 Alamedas, olmedas y saucedas de las regiones Atlántica, Alpina, Mediterránea y Macaronésica. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España.* Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 101 p.

Hàbitat 92A0 – Boscos de galeria de *Salix alga* i *Populus alba*

Una de les amenaces d'aquests boscos són les neteges indiscriminades amb maquinària pesada que es duen a terme en alguns trams de torrents i que provoquen la desaparició de la vegetació de les riberes. Una altra amenaça potencial pot ser la tala il·legal d'exemplars arboris.

La instal·lació o construcció de qualsevol infraestructura hidràulica pot suposar una alteració de la dinàmica d'aquest hàbitat. L'abocament d'aigües fecals i industrials, així com l'activitat agrícola, donen lloc a una eutrofització que pot provocar la ràpida instal·lació de canyars d'*Arundo donax*, que uniformitzen la ribera i ofeguen els arbres i altra vegetació, disminuint la seva capacitat vegetativa.

La creixent salinització de les aigües debilita els arbres, i motiva la seva debilitat i substitució per altres espècies. S'ha evidenciat que el progressiu abandonament de les pràctiques agràries afavoreix localment la regeneració natural d'aquest hàbitat.

La tendència evolutiva de les omedes que van desapareixent per mort dels exemplars afectats de grafiosi és substituïda per bosquets formats per exemplars d'ullastre *Olea europaea var. sylvestris* o per formacions arbustives de menor port.

		Localització	
		S'Albufera de Mallorca	
Codi UE	**Descripció**	**P**	**A**
A07	Ús de biocides, hormones i químics		
A08	Ús de fertilitzants		
B02.03	Neteja de matoll, eliminació de sotabosc		
B02.04	Eliminació d'arbres morts o malalts		
B07	Altres activitats forestals: Tala il·legal		
H01.08	Contaminació difusa de les aigües superficials per aigües residuals		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J02.06	Extracció d'aigües superficials		
J02.07	Extracció d'aigües subterrànies		
J02.05	Modificació del funcionament hidrològic		
J02.05.02	Estructures que modifiquen els cursos d'aigües continentals		
J02.14	Alteració de la qualitat de l'aigua a causa de canvis antropogènics en la salinitat		
K04.01	Competència florística		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** de l'hàbitat a curt i llarg termini.

2.2.27. Hàbitat 92D0 Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)

Hàbitat 92D0 - Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)

Localització a Les Albuferes de Mallorca

Hàbitat 92D0 - Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)	
Superfície total (ha)	**S'Albufera**
A s'Albufera: **15,37** A l'Albufereta: **14,14**	
% dins l'àmbit del Pla de Gestió	**L'Albufereta**
A s'Albufera: **0,69** A l'Albufereta: **3,84**	

Descripció

Bosquets en galeria que es troben normalment als trams finals d'algunes torrenteres, pel que estan sotmesos a un règim hidrològic molt irregular. Propi de climes càlids i tèrmics amb una forta evaporació. La presència d'aigua pot ser permanent o temporal.

Les comunitats estan dominades per diferents espècies del gènere *Tamarix*, grans arbusts de petites fulles esquamiformes i caduques. Aquestes comunitats suporten molt bé la salinitat i les que són presents a s'Albufera són formacions de sòls hiperhalòfiles i es troben bàsicament a la badia d'Alcúdia.

A l'Albufereta formen bosquets lineals que colonitzen cursos d'aigua, com el torrent d'El Rec, que en alguns llocs arriba a formar masses denses.

Fisonomia, estructura i dinàmica de la vegetació: Són comunitats que se situen en zones on les aigües lleugerament salines penetren als cursos d'aigua, sovint temporals, als marges de les llacunes, o a àrees del litoral que tenen capes freàtiques subterrànies més o menys estables, amb substrats generalment fins. Es disposen en bosquets lineals o formant grups densos en illes de sediment. Entre les plantes acompanyants trobem *Aster squamatus, Juncus acutus, Phragmites australis*. Altres espècies menys abundants són *Arundo donax, Saccharum ravennae, Scirpus holoschoenus*. En l'estrat de nanofaneròfits i camèfits es troben fonamentalment espècies ruderals i/o halòfiles com *Arthrocnemum macrostachyum, Halimione portulacoides i Suaeda vera*. Dins de l'estrat d'herbàcies es troben també ruderals i/o halòfiles com *Piptatherum miliaceum, Limonium* spp o *Puccinellia* spp. L'estrat enfiladís és gairebé inexistent.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[96]: Cursos d'aigua de cabal intermitent i irregular, de vegades nul o escàs en superfície, sotmesos a un període d'estiatge llarg, sota climes amb una elevada termicitat (estreta amplitud anual i diària de les temperatures, que són en general, altes o mitjanes), amb mínimes hivernals per sobre de 0 ºC, el que suposa una absència total de freds intensos i un període estival amb elevades temperatures mitjanes i màximes, al costat d'una forta evaporació

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**B**	**B**	**B**
2010	**C**	**B**	**B**	**B**
2008	**C**	**B**	**B**	**B**
2005-LIC	**C**	**B**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**C**	**B**	**B**	**B**
2003-LIC	**C**	**B**	**B**	**B**

[96] Salinas, M. J. & Cueto, M. 2009. 92D0 Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (*Nerio-Tamaricetea* y *Fluegeion tintorisas*). En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 86 p.

Hàbitat 92D0 - Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)				
2003-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2002	**C**	**B**	**B**	**B**
2001	**B**	**C**	**B**	**B**
ES0000226 L'Albufereta				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2010	**B**	**C**	**A**	**A**
2008	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-LIC	**B**	**C**	**A**	**A**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**A**	**A**
2003-LIC	**B**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**A**	**C**	**A**	**A**
2002	**B**	**A**	**A**	**A**
2001	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global de s'Albufera i l'Albufereta és **bo** i **excel·lent**, respectivament, com així ho reforça l'evolució històrica dels FND.

3. Pressions i amenaces

Aquestes formacions arbòries es veuen afavorides per la progressiva salinització que pateix s'Albufera. Sembla que es mantenen allà on ja apareixien i van en augment a zones que, com es Colombars o Forcadet, sembla que s'estan salinitzant. No presenten amenaces reals massa directes, els pot afectar la supressió total del règim hídric o un excessiu trepig per part del bestiar.

A l'Albufereta, les pràctiques agrícoles tenen un efecte especialment negatiu tant en les comunitats biòtiques dels tamarius com en els individus, alterant les condicions naturals. No obstant això, cal tenir molt present també les amenaces indirectes sobre aquest hàbitat, com és la sobreexplotació de l'aqüífer que alimenta les fonts d'El Rec, que podria produir mortaldat d'individus o debilitament als estius especialment secs.

D'altra banda, la neteja mecanitzada de llits de torrents, sigui aquesta amb retirada de sediments o no, causa alteracions importants en aquest tipus d'hàbitat. Donada la proximitat de nuclis urbans cal tenir present que pot produir-se hibridació entre tamarius autòctons i ornamentals, produint-se en aquest cas una contaminació genètica.

		Localització			
		S'Albufera de Mallorca		**L'Albufereta**	
Codi UE	**Descripció**	**P**	**A**	**P**	**A**
A01	Cultiu				

Hàbitat 92D0 - Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)						
	A04.01	Sobrepasturatge				
	A05.01	Cria d'animals				
	B07	Altres activitats forestals: neteja de vegetació en lleres				
	D01.02	Carreteres i autopistes				
	D01.05	Pont, viaducte				
	E01	Zones urbanitzades				
	G02.10	Altres complexos d'esport i activitats d'oci				
	G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística				
	I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones				
	I03.02	Contaminació genètica (plantes)				
	J02	Canvis induïts per l'ésser humà en les condicions hidràuliques				
	J02.02	Eliminació de sediments				
	J02.05	Modificació del funcionament hidrològic				
	J02.07	Extracció d'aigües subterrànies				
	J02.09.01	Intrusión de agua marina				
	J02.10	Drenatges				
	K01.03	Dessecació				
	K01.01	Competència florística				
	L07	Tempestes, ciclons				

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

A s'Albufera sembla que l'hàbitat es veu afavorit per la progressiva salinització que està patint l'espai.

2.2.28. Hàbitat 9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

Hàbitat 9320 - Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

Descripció

Són formacions arbustives altes termòfiles, pràcticament a nivell del mar, que pateixen un clima àrid o semi-àrid i està assentat sobre substrats hídricament desfavorables formats per sorres i sòl magre, i base rocosa de gres, amb influència marina. Aquestes formacions estan dominades per l'ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*).

A s'Albufera és l'hàbitat que conforma l'ullastrar costaner que creix a la part més interior de es Comú de Baix.

Fisonomia o estructura: Aquest tipus d'hàbitat es mostra fragmentat, immers en matrius d'hàbitat antropogènic, en contacte amb formacions de major port (alzinars, pinedes). Els elements termòfils acompanyants habituals són *Myrtus communis, Pistacia lentiscus, Rhamnus oleoides, Asparagus albus, Whitania frutescens*, etc.

Aquest hàbitat apareix a s'Albufera sota la forma d'ullastrar (*Oleo sylvestris-Ceratonion siliquae*). Està en contacte amb una formació de pineda de major port i sembla ser l'estadi de substitució final d'aquest. La seva composició florística és complexa, on són clarament predominants els arbustos i les lianes, a les quals acompanya una reduïda representació

Hàbitat 9320 - Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

d'herbàcies.

Dinàmica: Els processos successionals d'aquestes formacions estan dominats per les condicions pluviomètriques i pel règim de pertorbacions: presenta una gran capacitat de recuperació enfront de les d'alta intensitat (incendis, tales); però són molt més nocives les pressions recurrents, tot i que siguin d'una intensitat moderada, com pot ser l'esporgada i trepig continu. La principal circumstància de la dinàmica de regeneració local d'aquestes formacions (particularment de l'ullastre) és l'establiment de les plàntules: només el 5-10% de les llavors emergides superen el primer estiu; un cop superat i adquirit la síndrome de esclerofil·lia, els juvenils d'ullastre tenen probabilitats d'establiment al voltant d'un 70%.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[97]: L'activitat ramadera determina l'estructura i, probablement molts aspectes de la funció i dinàmica de la formació. Són clau les interaccions amb animals (arbres i arbustos de dispersió zoócora-principalment per aus però també per ungulats i mamífers carnívors-) i les interaccions de facilitació-inhibició entre espècies vegetals llenyoses per a l'establiment dels elements arboris, en particular, l'ullastre i el llentiscle.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2010	**B**	**C**	**B**	**B**
2008	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-LIC	**B**	**C**	**B**	**B**
2005-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2003-LIC	**C**	**A**	**A**	**A**
2003-ZEPA	**B**	**C**	**B**	**B**
2002	**B**	**A**	**A**	**A**
2001	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

Segons l'evolució històrica dels FND de s'Albufera, l'avaluació global de l'espai és **bo** per a la conservació favorable de l'hàbitat. Malgrat això, la informació més actualitzada disponible posa en dubte la seva presència a l'àmbit del Pla de Gestió, de manera que serà prioritari abordar la realització d'estudis que permetin determinar la seva presència i, si s'escau, la seva localització exacta.

3. Pressions i amenaces

La tendència d'aquest hàbitat és d'augmentar la seva superfície per la dispersió de llavors per part d'aus, agafant terreny a les cobertures de pineda, primer com a sotabosc incipient i més tard com a masses d'ullastre de port arbori. Una de les amenaces potencials és la possibilitat de tala incontrolada o l'abocament de runes o escombraries, a més dels incendis.

Una altra amenaça potencial és la fragmentació de l'hàbitat, que en el cas que ens ocupa pot ser més greu a causa de la baixa extensió del mateix.

[97] Rey, P.J., Alcántara, J.M. & Fernández, J.M. 2009. 9320 Bosques de *Olea* y *Ceratonia*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 66 p.

Hàbitat 9320 - Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

Codi UE	Descripció	Localització: S'Albufera de Mallorca P	Localització: S'Albufera de Mallorca A
B07	Altres activitats forestals: Tala il·legal		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: escombraries		
G05	Altres intrusions i pertorbacions: Runes		
J01.01	Incendis		
M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la tendència **positiva** a curt termini d'aquest tipus d'hàbitat.

A s'Albufera el seu grau de conservació és bo. Els estadis a afavorir són aquells que tendeixen a evolucionar cap a un ullastrar de port arbori ben constituït i amb tota l'associació de plantes de sotabosc completa.

2.3. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

2.3.1. Introducció

Encara que segons l'article 6.1 de la Directiva 92/43 s'hauran d'establir mesures *"que respondan a las exigencias ecológicas de los tipos de hábitats naturales del Anexo I y de las especies del Anexo II presentes en los lugares*", la Comissió Europea ha assenyalat com a excepció a aquest criteri aquells hàbitats o espècies indicats com **No significatius** (D) als corresponents FND de Natura 2000[98]. Tot i així, en el present Pla s'estabiran mesures de conservació per a totes les espècies destacables presents a les ZEC, la selecció s'ha realitzat atenent als criteris esmentats a continuació:

- Espècies de l'Annex II de la Directiva 92/43 i aus a les que aplica l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE. Als efectes d'aquest apartat es consideren només quan la seva població, segons es recull al FND, **sigui diferent de D** (Població no significativa).
- Espècies amb una població, segons es recull al FND, que **sigui D** (Població no significativa) i a més compleixin algun dels següents requisits:
    - Estiguin recollides en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005, de 8 de juliol) i les seves modificacions[99].
    - Estiguin contingudes al Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades (Reial Decret 139/2011) creat per la Llei 42/2007del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, a les categories de *En perill d'extinció* o *Vulnerable*.
    - Disposin de pla de conservació o recuperació vigent a les Illes Balears

[98] DG ENV B3/SL, April 2013. Note to the habitats committee. Establishing conservation measures for Natura 2000 Sites.

[99] Actualització Catàleg (Web CAIB; data consulta 13/11/13)

Les espècies d'aus seleccionades d'acord amb els criteris anteriors seran agrupades, en funció dels seus requeriments ecològics, en 8 ambients principals (aquàtiques, alpines i de medis supraforestals, arbustives, estepàries, forestals, marines, rupícoles i rurals i urbanes) [100]. Les mesures que el Pla estableixi per als hàbitats inclosos en aquests ambients repercutiran favorablement a les espècies considerades.

Els següents subapartats contenen les fitxes amb la descripció i valoració del grau de conservació de les espècies seleccionades. El patró de fitxa utilitzat, pel que fa a estructura i continguts, és el següent:

Informació de la/les espècie/s a/als l'espai/espais			
Quadrícules de localització de l'espècie segons el BIOATLES de les Illes Balears			
Característiques de l'espècie, segons la informació continguda als FND de 2011: **Tipus:** Es registren les categories permanent, reproductora, concentració i/o hivernant. **Mida:** Nombre o interval d'individus o parelles de l'espècie al lloc. **Categoria:** Abundància de l'espècie al lloc diferenciada entre escassa, molt escassa o present.			
Observacions: Conté informació d'altres fonts que actualitza la continguda als FND, principalment a l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears[101]. S'inclouen les categories de classificació de les espècies que es recullen en aquesta font: - Estatus: **S**-Sedentària, present tot l'any; **E**-Estival, present només en època de reproducció; **M**-Migradora, present només en migració prenupcial i/o postnupcial; **H**-Hivernant, present només a l'hivern; **A**-Accidental, espècie molt rara, allunyada de la seva àrea normal de distribució, migració o hivernada; **D**-Divagant, espècie que apareix extralimitant en el seu àmbit geogràfic de presència habitual; **?**-Estatus dubtós; **F**-Falta informació. - Abundància: **r**-Rara, 1-10; **e**-Escassa, 11-100; **m**-Moderada, 101-1.000; **a**- Abundant, >1.000; les xifres fan referència al nombre de parelles en el cas de nidificants, i a individus en la resta de casos.			
Protecció: Segons la informació del FND de l'any 2011 i altres fonts oficials consultades.			
Hàbitat i distribució			
Assignació dels hàbitats del FND de la ZEC en què les espècies desenvolupen els seus processos vitals.			
1. Grau de conservació global segons el FND 2011[102]			
Població	**Conservació**	**Aïllament**	**Global[103]**
Grandària i densitat en relació amb les poblacions presents al territori nacional. Valors: **A**, 100% ≥ p> 15%; **B**, 15% ≥ p> 2%; **C,** 2% ≥ p> 0%; **D**, Població no significativa.	Grau de conservació dels elements de l'hàbitat rellevants per a l'espècie, i possibilitat de restauració. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, mitjana o reduïda.	Grau d'aïllament de la població en relació amb l'àrea de distribució natural de l'espècie. Valors: **A**, població (gairebé) aïllada; **B**, població no aïllada però al marge de la seva àrea de distribució; **C**, Població no aïllada integrada a la seva àrea de distribució.	Avaluació global del valor del lloc per a la conservació de l'espècie. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bo; **C**, significatiu.
2. Pressions i amenaces			

[100] Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA*. SEO/BirdLife, Madrid

[101] González, J. M., Rebassa, M., Ventoso, L., López-Jurado, C., Méndez, X., Garriga, E., De Pablo, F., García, O. & Martínez, O. 2011. *Registres Ornitològics*. *Anuari Ornitològic de Les Balears*, vol. 26. 2011:111-254. Grup Balear d'ornitologia i defensa de la naturalesa (Gob).

Annex II: Estatus de l'avifauna balear. Anuari Ornitològic de Les Balears, volum 26. 2011: 269-280. Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).

[102] Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39.

[103] Aquest criteri serveix per avaluar el valor global del lloc des del punt de vista de la conservació de l'espècie. Constitueix el resultat de totes les característiques anteriors. Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 63

Informació de la/les espècie/s a/als l'espai/espais
Les **pressions** són aquells factors que estan actuant en l'actualitat sobre les espècies o que ho han fet durant el període de diagnòstic, mentre que les **amenaces** són factors que s'espera que puguin actuar en el futur[104]. En la mesura que les espècies estan lligades a determinats hàbitats per a realitzar els seus processos vitals, les pressions i amenaces definides per a aquests hàbitats afectaran, en major o menor grau, a les espècies que els habiten. D'aquesta manera, en el present Pla de Gestió s'al·ludirà a les pressions i amenaces descrites pels hàbitats que les espècies utilitzen de forma preferent. En el cas en què hi hagi pressions i/o amenaces directes sobre les espècies en qüestió, se'ls assignarà un codi estàndard definit per la Unió Europea[105]. Les pressions es marquen amb cel·les de color vermell i les amenaces amb cel·les de color beix.

		Localització	
Codi UE	**Descripció**	**Codi i nom de l'espai**	
A04	Pasturatge		

3. Evolució i tendència
Aquesta informació procedeix de les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les ESPÈCIES dels Annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats, en el conjunt de les Illes Balears . Aquesta informació és important per poder considerar la rellevància de les espècies a la coherència de la xarxa Natura, segons estableix l'article 3 de la Directiva 92/43.

2.3.2. Flora

En l'apartat 3.2 dels FND no es recullen espècies de flora.

2.3.3. Fauna

2.3.3.1. Invertebrats

En l'apartat 3.2 dels FND no es recullen espècies d'invertebrats.

2.3.3.2. Peixos

En l'apartat 3.2 dels FND no es recullen espècies de peixos.

2.3.3.3. Amfibis

En l'apartat 3.2 dels FND no es recullen espècies d'amfibis.

2.3.3.4. Rèptils

L'única espècie de rèptil que apareix en l'apartat 3.2 dels FND, *Emys orbicularis*, compleix amb els criteris que s'exposen en l'apartat 2.3.1 d'aquest document. Per això, a continuació es descriu i més endavant es proposaran mesures de conservació.

---

[104] European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA)

[105] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)

2.3.3.4.1. Tortuga d´estany *(Emys orbicularis)*

Emys orbicularis	Galápago europeo, Tortuga d´estany
	Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:: **Tipus:** permanent. **Mida:** 500 individus **Categoria:** -
	Observacions: -
	Protecció: De protecció especial al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Gairebé Amenaçada al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears. Inclosa als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats 92/43 i en l'Annex II del Conveni de Berna.

Hàbitat i distribució

És un queloni de closca lleugerament bombat que requereix d'un hàbitat net i lluminós per viure. Ocupa tot tipus de masses d'aigua, amb preferència per aquelles amb corrent escassa o nul·la i abundant cobertura vegetal, tant perimetral com aquàtica.

Els principals hàbitats del FND que l'espècie utilitza per desenvolupar les seves funcions vitals són: **3150 i 3280.**

Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Emys orbicularis	**D**			

Segons el FND la població de l'espècie és present al lloc de forma **no significativa**. Segons la informació dels tècnics del PN, l'espècie presenta un grau de conservació favorable i ben distribuïda per la zona humida, així com una població nombrosa.

2. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces han estat extretes de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels Annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats, per a l'espècie *Emys orbicularis*.

		Emys orbicularis	
Codi UE	**Descripció**	**Pressions**	**Amenaces**
F03.02	Captura d'animals (terrestres)		
G05	Altres intrusions i molèsties humanes (atropellaments)		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J02.01	Rebliment de recintes, dics, estanys, etc.		
K03.05	Antagonisme per la introducció d'altres espècies		

3. Evolució i tendència

Les perspectives futures de la població són pobres i, a més, l'hàbitat que ocupa està en declivi a causa de la influència humana directa.

2.3.3.5. Mamífers

Els mamífers presents en l'apartat 3.2 del FND de s'Albufera de Mallorca són: *Barbastella barbastellus*, *Miniopterus schreibersii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis myotis*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros,* així com l'extingida a les Illes Balears *Rhinolophus mehelyi*, la qual no es tindrà en consideració.
Segons els criteris que s'exposen en l'apartat 2.3.1, només compleix amb ells *Miniopterus schreibersii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis myotis* i *Rhinolophus ferrumequinum*. A més, s'inclou l'espècie *Rhinolophus hipposideros* per considerar-se de conservació preferent a l'àmbit del Pla de Gestió. Seran aquestes espècies les que es descriguin i sobre les que es proposin mesures de conservació, llevat de *Myotis emarginatus* que, segons la informació més actualitzada disponible, sembla que ja no està present a Mallorca. Aquestes mesures beneficiaran a la resta d'espècies de ratpenats presents a l'àmbit del Pla de Gestió.

2.3.3.5.1. *Miniopterus schreibersii,* Murciélago de cueva, Ratpenat de cova

M-1310-*Miniopterus schreibersii,* Murciélago de cueva, Ratpenat de cova

Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:
Tipus: permanent
Mida: -
Categoria: present

Observacions: -

Protecció: Vulnerable segons el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43. Compta amb un pla de conservació balear

Hàbitat i distribució

Habita en coves i altres tipus de cavitats subterrànies. Caça en espais oberts o per sobre de la vegetació, les àrees de caça poden estar a diverses desenes de quilòmetres dels seus refugis.
Hàbitats del FND: 1420, 1510*, 5330, 6220* i 6430

Anàlisi del grau de conservació de l'espècie a l'àmbit del Pla de gestió

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Miniopterus schreibersii	**D**	**-**	**-**	**-**

Atès que la població de l'espècie no és **significativa** a l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global del mateix.

2. Pressions i amenaces

Es considera que les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie seran les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en què es troba. La pèrdua de refugis i les molèsties humanes durant els períodes crítics de reproducció o hibernació són les principals causes de desaparició de colònies. L'espècie és extremadament sensible als tancaments dels refugis mitjançant reixes.

3. Evolució i tendència

Segons dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva, la tendència de la població a les illes és està en declivi.

2.3.3.5.2. *Myotis capaccinii*, Murciélago ratonero patudo, Ratpenat de peus grans

M-1316-Myotis capaccinii, Murciélago patudo, Ratpenat de peus grans	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent **Mida poblacional:** - **Categoria:** present	
Observacions: Segons la informació diponible més actualitzada s'ha detectat presència de l'espècie en altres zones de s'Albufera, tot i no estar recollit al BIOATLES de les Illes Balears.	
Protecció: Inclosa als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'Annex II, Espècies de fauna estrictament protegides, del Conveni de Berna, de 19 de setembre de 1979, que Espanya va ratificar el 13 de maig de 1986 (BOE d'1 d'octubre de 1986). En perill d'extinció, segons el Decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.	

Hàbitat i distribució

És una espècie típicament cavernícola, que es refugia gairebé de forma exclusiva en cavitats naturals, mines i túnels, que poden estar a gran distància dels ecosistemes aquàtics, on van a caçar.

S'Albufera no reuneix les millors condicions perquè els ratpenats trobin refugis, en canvi sí que és un enclavament idoni com a zona d'alimentació. Per a això, a s'Albufera l'espècie empra els canals d'aigua, com el Gran Canal, on arriba a ser comú. La cova de Son Sant Martí, que es troba molt pròxima a l'Albufera, és utilitzada com a refugi de descans nocturn durant el període estival.

D'aquesta manera, els principals hàbitats que l'espècie utilitza per alimentar són el **1150***, **1310**, **1410**, **3150** i **3280.**

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie:	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Myotis capaccinii	C	C	C	C

Segons el FND de s'Albufera l'avaluació global de l'espai és **significativa** per a la conservació favorable de l'espècie. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada a la seva àrea de distribució. No obstant això la informació més recent de la qual es disposa apunta que el seu estat actual és "no significatiu".

2. Pressions i amenaces

És una espècie molt sensible a les transformacions produïdes a les aigües on cacen i que comportin la disminució d'insectes aquàtics. D'aquesta manera, aquesta es veu afectada per totes les pressions i amenaces que influeixin en variables com ara canvis en la salinitat de l'aigua, contaminació o modificació del funcionament hidrològic, dels seus hàbitats preferents.

3. Evolució i tendència

Encara que segons les dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva ha una tendència d'augment de la població del 15%, la informació més actualitzada disponible indica que es troba en regressió a l'àmbit del Pla de Gestió.

2.3.3.5.3. *Myotis emarginatus,* Murciélago de Geoffroy o de oreja partida, Ratpenat d'orelles dentades

M-1321-*Myotis emarginatus,* Murciélago de Geoffroy o de oreja partida, Ratpenat d'orelles dentades

M-1321-*Myotis emarginatus*, Murciélago de Geoffroy o de oreja partida, Ratpenat d'orelles dentades				
Localització a Les Albuferes de Mallorca	Sense cartografia a l'àmbit del Pla de Gestió			
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent **Mida:** - **Categoria:** present **Protecció:** Vulnerable segons el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43.				
Hàbitat i distribució				
Encara que és de costums cavernícoles, utilitza molts tipus d'hàbitats per al desenvolupament de les seves funcions vitals, evitant els boscos molt tancats. **Hàbitats FND: 1150*, 1410, 1420, 1510*, 3150, 5330, 6220*, 6430, 7210* i hàbitats de dunes**				
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie a l'àmbit del Pla de Gestió				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Myotis emarginatus	**D**	**-**	**-**	**-**
Atès que la població de l'espècie no és significativa a l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global. **Segons la informació més actualitzada disponible, sembla que l'espècie no és present a Mallorca**				
2. Pressions i amenaces				
Es considera que les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie seran les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en els quals desenvolupa les seves funcions vitals.				
3. Evolució i tendència				
Segons dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva, les perspectives de futur per a l'espècie són **pobres**				

2.3.3.5.4. *Myotis myotis,* Murciélago ratonero grande, Ratpenat orellut gran

M-1324-*Myotis myotis*, Murciélago ratonero grande, Ratpenat orellut gran	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent **Mida:** - **Categoria:** present **Protecció:** Vulnerable segons el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43.	
Hàbitat i distribució	
És una espècie típica de boscos madurs oberts i pastures arbrades. Es refugia en cavitats subterrànies, golfes càlides i soterranis. A la regió Mediterrània sol criar en cavitats, al centre escull sobretot golfes. La seva distribució a Espanya és freqüent a la regió Mediterrània i Mallorca, tot i que amb una distribució irregular marcada per la disponibilitat de refugis i la qualitat dels hàbitats de caça. **Hàbitats FND: 1410, 1420, 5330, 6220* i 9320**	

M-1324-*Myotis myotis,* Murciélago ratonero grande, Ratpenat orellut gran				
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie a l'àmbit del Pla de Gestió				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Myotis myotis	**D**	**-**	**-**	**-**
Atès que la població de l'espècie no és **significativa** a l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global del mateix.				
2. Pressions i amenaces				
Es considera que les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie seran les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en els quals desenvolupa les seves funcions vitals. Es destaquen les molèsties causades als refugis per al espeleoturisme i l'adequació de cavitats per al turisme massiu. En edificis, les remodelacions o tancaments d'accessos no tenen en compte la seva presència. La pèrdua d'hàbitats d'alimentació deguda als incendis o l'expansió de l'agricultura intensiva i les urbanitzacions són problemes importants.				
3. Evolució i tendència				
Segons dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva, les perspectives de futur per a l'espècie són **pobres.**				

2.3.3.5.5. *Rhinolophus ferrumequinum,* Murciélago grande de herradura, Ratpenat gran de ferradura

M-1304-*Rhinolophus ferrumequinum,* Murciélago grande de herradura, Ratpenat gran de ferradura				
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent **Mida:** - **Categoria:** present				
Observacions: -				
Protecció: Vulnerable segons el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43. Compta amb un pla de conservació balear				
Hàbitat i distribució				
Espècie ubiquista que es localitza a qualsevol medi, amb preferència per zones arbrades amb espais oberts. Utilitza refugis de diversa naturalesa, comunament subterranis durant l'hivern, localitzant-se preferentment en cavitats, mines o túnels, mentre que durant l'època d'activitat es localitza en cavitats, golfes i cellers. Les àrees de caça es troben entre 200 i 1.000m de distància dels seus refugis, a les quals arriben volant molt propers a terra. En aquestes zones utilitzen "perxes" o dormiders on romanen penjats fins que localitzen una presa sobre la qual s'abalancen. **Hàbitats FND: 1410, 1420, 5330, 6220*, 6430, 92A0 i 9320.**				
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie a l'àmbit del Pla de Gestió				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Rhinolophus ferrumequinum	**D**	**-**	**-**	**-**
Atès que la població de l'espècie **no és significativa** a l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global del mateix.				

M-1304-*Rhinolophus ferrumequinum,* Murciélago grande de herradura, Ratpenat gran de ferradura
2. Pressions i amenaces
Es considera que les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie seran les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en els quals desenvolupa les seves funcions vitals. Les amenaces més importants són la desaparició dels refugis i les molèsties a les colònies, especialment durant els períodes d'hibernació i cria. També la degradació i pèrdua de l'hàbitat de caça per transformació del paisatge (desforestació, canvis de cultiu, etc.) i l'ús indiscriminat de pesticides inespecífics.
3. Evolució i tendència
Segons dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva, les perspectives de futur per a l'espècie són **bones.**

2.3.3.5.6. *Rhinolophus hipposideros*, Murciélago pequeño de herradura, Ratpenat petit de ferradura

M-1303-*Rhinolophus hipposideros,* Murciélago pequeño de herradura, Ratpenat petit de ferradura	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent **Mida:** - **Categoria:** present	
Observacions: -	
Protecció: Inclosa a la Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43.	

Hàbitat i distribució
El seu caràcter cavernícola queda patent per la seva predilecció per les cavitats naturals, tot i que també es localitza sovint en cavitats subterrànies artificials i en edificacions (estiu). És més comú en àrees de coberta vegetal arbustiva i arbòria amb presència d'aigües superficials. És capaç d'ocupar un rang altitudinal molt ampli, amb un límit superior durant l'època hivernal de 2.000 m. A Espanya és una espècie freqüent amb una distribució àmplia però irregular per tota la Península i Balears (Mallorca, Menorca i Eivissa). **Hàbitats FND**: **1410, 1420, 5330, 6430, 92A0 i 9320**
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie a l'àmbit del Pla de Gestió
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Rhinolophus hipposideros	**D**	**-**	**-**	**-**

Atès que la població de l'espècie **no és significativa** a l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global del mateix.
2. Pressions i amenaces
Es considera que les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie seran les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en els quals desenvolupa les seves funcions vitals. A més

M-1303-*Rhinolophus hipposideros*, Murciélago pequeño de herradura, Ratpenat petit de ferradura
s'afegeixen com amenaces la pèrdua de refugis per obres de rehabilitació o per ruïna dels edificis; la degradació de l'hàbitat de caça per transformacions del paisatge (desforestació, canvis de cultius, ús d'insecticides, transformació de llits, etc.) que disminueix la disponibilitat de preses; i l'ús de pesticides organoclorats per combatre plagues a golfes, sostres, etc., que pot inutilitzar l'ús del refugi durant dècades.
3. Evolució i tendència
Segons dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva, les perspectives de futur per a l'espècie són **bones**.

2.3.3.6. Aus

2.3.3.6.1. Aus associades a hàbitats aquàtics

Sota aquesta categoria es troben les següents aus, les quals apareixen al FND per estar referides a l'article 4 de la Directiva Aus:

Nom científic
Acrocephalus arundinaceus
Acrocephalus melanopogon
Acrocephalus scirpaceus
Actitis hypoleucos
Anas acuta
Anas clypeata
Anas crecca
Anas penelope
Anas platyrhynchos
Anas querquedula
Anas strepera
Anser anser
Ardea cinerea
Ardea purpurea
Ardeola ralloides
Aythya ferina
Aythya fuligula
Botaurus stellaris

Nom científic
Calidris alpina
Calidris ferruginea
Calidris minuta
Charadrius alexandrinus
Charadrius dubius
Charadrius hiaticula
Circus aeruginosus
Egretta garzetta
Emberiza schoeniclus
Gallinago gallinago
Himantopus himantopus
Ixobrychus minutus
Limosa limosa
Locustella luscinioides
Motacilla alba
Motacilla cinerea
Netta rufina
Numenius arquata

Nom científic
Numenius phaeopus
Nycticorax nycticorax
Phalacrocorax carbo
Pluvialis squatarola
Podiceps nigricollis
Porphyrio porphyrio
Rallus aquaticus
Riparia riparia
Tachybaptus ruficollis
Tadorna tadorna
Tringa erythropus
Tringa nebularia
Tringa ochropus
Tringa stagnatilis
Tringa totanus
Vanellus vanellus

Com s'ha comentat anteriorment, en l'apartat 2.3.1 d'aquest document, únicament es descriuran i proposaran mesures de gestió sobre aquelles aus que compleixin els criteris establerts, que en aquest cas són les que apareixen a la següent taula. A més, s'inclou l'espècie *Netta rufina*, per ser s'Albufera de Mallorca un espai clau per a la conservació de la mateixa.
En primer lloc apareixen les espècies comunes als dos espais Natura 2000, i a continuació les que únicament es localitzen a s'Albufera de Mallorca.

Informació de les aus associades a hàbitats aquàtics a Les Albuferes de Mallorca	
Acrocephalus melanopogon **Carricerín real, Boscarla mostatxuda**	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -	**Característiques de l'espècie a L'Albufereta:** **Tipus:** permanent **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -
Observacions: Segons el document de registres ornitològics de 2011 i l'Annex II de l'Anuari Ornitològic Balear (AOB) del mateix any, l'espècie a Mallorca està considerada com **Se** i **Me**. Aquest any s'estima que a s'Albufera la mitjana de cria va ser de 814 parelles. Segons la informació més actualitzada, recollida per tècnics del PN de s'Albufera, es tracta de la població més nombrosa d'Espanya. Tècnics del PN de l'Albufereta citen al 2009 de 3-6 parelles i de 6-14 individus la població d'aquesta espècie a l'espai, tot i que no apareixen quadrícules de presència segura de l'espècie al BIOATLES de les Illes Balears.	
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Vulnerable al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclosa en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007	
Ardea purpurea **Garza imperial, Agró roig**	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** reproductora/ concentració **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -/ comú	**Característiques de l'espècie a L'Albufereta:** **Tipus:** reproductora **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -
Observacions: Segons la informació obtinguda a l'AOB de 2011, a Mallorca l'espècie es considera estival moderada i migradora moderada. A s'Albufera aquest any van criar 59 parelles. Segons la informació més actualitzada existent del PN de s'Albufera s'han observat entre 60 i 100 parelles reproductores als últims 5 anys, i està present en una quadrícula no recollida al BIOATLES. En la documentació recollida per tècnics del PN de l'Albufereta el 2009 s'al·ludeix a menys de 20 individus en l'espai i només hi ha una cita de cria de la dècada dels 70. Al BIOATLES de les Illes Balears no apareixen quadrícules de presència segura de l'espècie.	
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Annex IV de la Llei 42/2007. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007	
Charadrius alexandrinus **Chorlitejo patinegro, Picaplatges camanegre**	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:	**Característiques de l'espècie a L'Albufereta:** **Tipus:** reproductor

Informació de les aus associades a hàbitats aquàtics a Les Albuferes de Mallorca	
Tipus: permanent **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -	**Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -
Observacions: Espècie **Sm**, **Hm** i **Ma** a Mallorca, segons l'AOB de 2011. S'estima que a s'Albufera van criar 60 parelles durant aquest any. Dades actualitzades obtingudes del seguiment realitzat per tècnics del PN de s'Albufera citen entre 50 i 70 parelles a l'espai. Segons informació del PN de l'Albufereta, el 2009 existien entre 9-11 parelles i 20-24 individus. En aquest espai, és present en algunes quadrícules costaneres on cria amb seguretat tots els anys, tot i que actualment el BIOATLES de les Illes Balears no ho recull.	
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Vulnerable al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007.	
Circus aeruginosus **Aguilucho lagunero, Arpella**	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** reproductora/ concentració/ hivernant **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -/ comú/ comú	**Característiques de l'espècie a L'Albufereta:** **Tipus:** reproductora **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -
Observacions: A l'AOB del 2011 es cataloga l'espècie com **Se**, **He** i **Mm**. Durant aquest any s'estima que van criar 14 parelles. A més, segons Vicens & Herrero, el percentatge d'exemplars hivernants a s'Albufera està en augment i és més gran que a la resta de les Illes Balears. Encara que s'ha certificat la cria puntual a la Reserva Natural de l'Albufereta, l'única població nidificant actual de Mallorca es troba a s'Albufera. El nombre de parelles ha augmentat de 5 el 1988 a 22 al 2010, tot i que ha estat menor l'augment del nombre de nius que va passar de 5 a 14 en aquests anys. Segons la informació de tècnics del PN de s'Albufera, el 2012 es van citar 17 grups reproductors i una població d'hivernants en augment que arriba fins als 96 exemplars. A l'Albufereta, segons la informació recollida per tècnics del Parc, al 2009 hi va haver cites durant tot l'any d'1 individu sense comportament reproductor. A més existia un grup inestable de menys de 9 individus a un dormidor. Al BIOATLES de les Illes Balears apareix una quadrícula que indica que l'espècie és migradora a l'espai.	
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007.	
Himantopus himantopus **Cigüeñuela, Avisador**	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** concentració/ reproductora **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** comú/ -	**Característiques de l'espècie a L'Albufereta:** **Tipus:** reproductora **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -
Observacions: L'espècie apareix a l'AOB de 2011 com **EM**, **He** i **Mm** a Mallorca. A s'Albufera aquest any van criar 236 parelles. Segons la informació recollida per tècnics del PN de l'Albufereta, al 2009 existien entre 25-33 parelles. Tot i això, al BIOATLES de les Illes Balears no apareixen quadrícules de presència segura de l'espècie, si bé es té certesa que almenys cria anualment a dos quadrícules.	
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007.	
Ixobrychus minutus	

Informació de les aus associades a hàbitats aquàtics a Les Albuferes de Mallorca	
Avetorillo común, Suís	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** reproductora/ concentració **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -/ comú	**Característiques de l'espècie a L'Albufereta:** **Tipus:** reproductora **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -
Observacions: L'espècie a Mallorca es cataloga com **Ee**, **Hr** i **Me** a l'AOB del 2011. A s'Albufera l'espècie és present tot l'any i el 2011 s'estima que van criar un mínim de 40 parelles. A l'Albufereta, segons la informació recollida per tècnics del Parc, el 2009 es van donar cites anuals disperses. Tot i això, en el BIOATLES de les Illes Balears no apareixen quadrícules de presència segura de l'espècie.	
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007.	
Ardeola ralloides **Garcilla cangrejera, Toret**	***Botaurus stellaris*** **Avetoro común, Bitó**
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** reproductora/ concentració **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -/ comú	**Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:** **Tipus:** permanent **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria: -**
Observacions: Considerada en l'Annex II de l'AOB de 2011 com **Er** i **Em** a Mallorca. Aquest any van criar 10 parelles a s'Albufera, observant-se un màxim de 28 exemplars juvenils. Segons la informació de tècnics del PN, en els últims 5 anys s'han observat entre 6-11 parelles	**Observacions:** Catalogada a l'AOB de 2011 com **Sr** i **Mr** L'any 2011 es va estimar que hi va haver 1 parella nidificant a s'Albufera. La informació recollida pels tècnics del PN considera la població d'aquesta espècie fluctuant a la zona, hi ha actualment entre 1-3 mascles cantors l'any.
Protecció: Vulnerable al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Gairebé amenaçat al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclosa en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007. Inclosa al Pla de Recuperació de les aus aquàtiques catalogades en Perill d'Extinció a Balears.	**Protecció:** En Perill d'Extinció al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. En Perill Crític al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclosa en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007. Inclosa en el Pla de Recuperació de les aus aquàtiques catalogades en Perill d'Extinció a Balears.
Egretta garzetta **Garceta común, Agró blanc**	**Netta rufina** **Pato colorado, Becvermell**
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent/ concentració /hivernant **Mida poblacional:** 30 parelles/ 30 parelles/ 158 individus **Categoria:** -/ comú/ -	**Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:** **Tipus:** permanent/ reproductora/ concentración /hivernant **Mida poblacional:** Entre 51-100 individus/ veure observacions/ entre 51-100 individus/ entre 101-250 individus **Categoria:** -/ -/ comú/ -

Informació de les aus associades a hàbitats aquàtics a Les Albuferes de Mallorca	
Observacions: Segons apareix al AOB de 2011, a Mallorca l'espècie es cataloga com **Ee**, **Hm** i **Mm**. A s'Albufera s'estima que aquest any van criar 115 parelles.	**Observacions:** Tal com s'indica a l'AOB de 2011, l'espècie es cataloga com **Se**. Segons la informació del PN, a s'Albufera es van observar 100 parelles el 2012. A més, encara que no aparegui al FND de l'Albufereta, l'espècie és hivernant comú en aquest espai, amb màxims diaris de fins a mig centenar d'aus.
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007.	**Protecció:** Vulnerable al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004 i al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears del 2005.
Numenius phaeopus **Zarapito trinador, Curlera cantaire**	***Nycticorax nycticorax*** **Martinete común, Orval**
Sense dades cartogràfiques a l'àmbit del Pla de Gestió	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** concentració /hivernant **Mida poblacional:** -/ - **Categoria:** molt escassa / molt escassa	**Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:** **Tipus:** hivernant/ permanent/ concentració **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** comú/ -/ -
Observacions: L'espècie es considera que és **Hr** i **Me** a Mallorca. Es considera que és una espècie d'escàs interès per a ambdues albuferes. No es considera espècie objecte de conservació preferent.	**Observacions:** L'espècie a Mallorca es comporta com **Se**, **Mm** i **He**. Als registres ornitològics del 2011 es registra la cria de 50 parelles a s'Albufera aquest any, així com la presència de 26 exemplars a un dormidor a l'Albufereta al mes de març. Les dades més actualitzades recollides per tècnics del PN citen entre 50-100 parelles.
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011	**Protecció:** De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007.
Porphyrio porphyrio **Calamón, Gall faver**	***Rallus aquiaticus*** **Rascón, Rascló**
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -	**Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:** **Tipus:** permanent/ reproductora **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -
Observacions: Considerat com **Sm** a Mallorca. A s'Albufera estimen que el 2011 van criar 100 parelles.	**Observacions:** Segons la informació més actualitzada del PN, en els últims 5 anys hi ha una mitjana de 200 parelles al lloc. Es distribueix per tot l'aiguamoll.
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollida en l'Annex IV de la Llei 42/2007.	**Protecció:** D'especial protecció al Catàleg Regional d'Espècies Amenaçades de 2005.
Tringa totanus **Archibebe común, Cama-roja**	**Vanellus vanellus** **Avefría, Juia**

Informació de les aus associades a hàbitats aquàtics a Les Albuferes de Mallorca	
Sense dades cartogràfiques a l'àmbit del Pla de Gestió	Sense dades cartogràfiques a l'àmbit del Pla de Gestió
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** Hivernant/ concentració/permanent **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** comú /comú/ -	**Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:** **Tipus:** Hivernant/concentració **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -comú/ comú
Observacions: A Mallorca l'espècie es comporta com **Ee**, **Hm** i **Mm**. El 2011 a s'Albufera s'han arribat a registrar fins a 23 exemplars al mes de setembre. A l'Albufereta les concentracions són menors que a s'Albufera. No es considera espècie objecte de conservació preferent	**Observacions:** L'espècie es cataloga com **Ha** i **Mm** a Mallorca. A s'Albufera es van registrar 2.421 exemplars al mes de gener de 2011. Segons la informació del PN, el lloc acull cada any al seu territori prop del 50% de tots els hivernants de l'espècie a l'arxipèlag balear. A l'Albufereta les concentracions són menors que a s'Albufera.
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. D'especial protecció al Catàleg Regional d'Espècies Amenaçades de 2005. Vulnerable al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147.	**Protecció:** D'especial protecció al Catàleg Regional d'Espècies Amenaçades de 2005.

Hàbitat i distribució

Les espècies agrupades tenen preferència pels hàbitats eminentment aquàtics per desenvolupar les seves funcions vitals:

Reproducció: La majoria de les aus considerades es reprodueixen en zones costaneres i d'aiguamolls i zones de masses d'aigua de sistemes lèntics amb o sense vegetació helofítica, d'aigua salina, salobre o dolça (**1150**, **1310**, **1410**, **1420**, **1510**, **3150, 7210**). *Acrocephalus melanopogon*, *Egretta garzetta* i *Nycticorax nycticorax* també ho fan en cursos d'aigua dolça amb vegetació associada (**3280**). *Charadrius alexandrinus* també pot utilitzar com a hàbitat per a la reproducció les zones de dunes (**1210**, **2110**, **2120**, **2190**, **2210**, **2230**, **2250** i **2260**). Aquestes dues últimes espècies, a més, podem trobar-les a zones de pastures (**6220** i **6430**) o de penyals (**1240**), respectivament. *Circus aeruginosus* també pot reproduir-se en zones de conreus.

Alimentació: Gran part de les espècies incloses en aquest grup, s'alimenten en els mateixos hàbitats en els quals es reprodueixen. *Numenius phaeopus* i *Vanellus vanellus* no es reprodueixen a Mallorca, però sí que utilitzen l'espai per alimentar-se. La primera espècie sol fer-ho en zones de dunes i platja. La segona utilitza una major varietat d'hàbitats, incloent pastures, estanys, llacunes, marjals. També, juntament amb *Ardea purpurea, Ardeola ralloides*, *Botaurus stellaris*, *Egretta garzetta* i *Nycticorax nycticorax*, s'alimenta en arrossars i altres cultius. Aquestes últimes cinc espècies més s'alimenten en masses d'aigua dolça.

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Espècie/s	Població	Conservació	Aïllament	Global
Acrocephalus melanopogon	A	B	B	B
Ardea purpurea	C	B	C	B
Botaurus stellaris	A	B	C	B
Charadrius alexandrinus *Circus aeruginosus* *Egretta garzetta* *Himantopus himantopus* *Ixobrychus minutus*	C	B	C	B

Informació de les aus associades a hàbitats aquàtics a Les Albuferes de Mallorca				
Netta rufina	D	-	-	-
Numenius phaeopus	B	C	B	B
Nycticorax nycticorax	C	C	C	C
Porphyrio porphyrio	B	A	B	A
Ardeola ralloides *Rallus aquaticus* *Tringa totanus* *Vanellus vanellus*	D	-	-	-
ES0000226 L'Albufereta				
Espècie/s	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Acrocephalus melanopogon	C	A	C	A
Ardea purpurea *Circus aeruginosus* *Himantopus himantopus* *Ixobrychus minutus*	C	B	C	B
Charadrius alexandrinus	C	B	A	C

Els dos espais Natura 2000 tenen un valor **bo** per a la conservació favorable de la majoria de les espècies, llevat de *Numenius phaeopus* i *Porphyrio porphyrio* a s'Albufera amb valors **significatiu** i **excel·lent**, respectivament, i de *Acrocephalus melanopogon* i *Charadrius alexandrinus* a l 'Albufereta, on els graus de conservació són **excel·lent** i **significatiu**, en el mateix ordre.

Malgrat això, la informació més actualitzada disponible apunta que la població *Acrocephalus melanopogon* a l'Albufereta és molt petita, gairebé anecdòtica, sent la població present a s'Albufera la més gran de tota Espanya. Aquesta informació no sembla concordar amb el grau de conservació de l'espècie a l'àmbit del Pla de Gestió, de manera que serà prioritari dur a terme la seva determinació.

Segons la informació més recent, la presència actual de les espècies *Ardeola ralloides* i *Rallus aquaticus* al lloc és molt significativa, tot i no estar recollit al FND; En canvi, tal com apareix al formulari, la presència de *Tringa totanus i Vanellus vanellus* es considera **no significativa**, atès que no es reprodueixen en aquests aiguamolls i no tenen una població representativa, són espècies errants tot just observables. Aquesta informació apunta, a més, que la situació de *Netta rufina* difereix de la que indiquen les dades que apareixen al formulari, on l'espai de s'Albufera és **bo** per a la conservació favorable de l'espècie, en lloc de tenir una població **no significativa**.

Excepte *Acrocephalus melanopogon* i *Botaurus stellaris*, la grandària poblacional a s'Albufera és d'entre el 15-100% del total nacional, la resta d'espècies presenten poblacions que constitueixen menys del 15% del total nacional.

La majoria de les poblacions no es troben aïllades, a excepció de l'espècie *Charadrius alexandrinus* a l'Albufereta que es considera que està gairebé aïllada.

2. Pressions i amenaces

Donada l'estreta relació que manté aquest grup d'aus amb els hàbitats d'aigua dolça i els costaners i de vegetació halòfila, totes les pressions i amenaces que afecten aquests hàbitats influiran perjudicialment en les espècies considerades.

D'aquesta manera, un increment en la salinitat, l'entrada de pesticides i compostos químics de síntesi, així com fosfats i nutrients de tipus urbà, les extraccions incontrolades d'aigües superficials i subterrànies i la colmatació per abandonament de la propietat privada, el sobrepasturatge o els incendis, són alguns dels problemes que alteren el correcte funcionament dels hàbitats, tal com es recull en taules anteriors, on es veuen afectades, per tant, les seves espècies associades.

A més, donada la proximitat de la zona humida a les estructures viàries, aquest grup d'aus està en risc de patir atropellaments. La caça furtiva és també una pressió i amenaça per a les espècies aquí descrites, així com la caça intensiva a la zona perifèrica de l'àmbit del Pla de Gestió. També ho són la contaminació lumínica i acústica per a moltes de les espècies considerades.

Informació de les aus associades a hàbitats aquàtics a Les Albuferes de Mallorca			
Codi UE	**Descripció**	**Les Albuferes**	
G05.11	Mort o lesions per col·lisió		
F03.01	Caça		
F05.04	Caça il·legal		
H06.01	Molèsties per soroll		
H06.02	Contaminació lumínica		

3. Evolució i tendència

Segons la documentació recollida per tècnics del Parc Natural de s'Albufera, hi ha informació de la tendència general d'algunes espècies en els últims 5 anys i és la següent:
Acrocephalus melanopogon: Estable però amb lenta recuperació
Ardea purpurea: Disminució
Ardeola ralloide: Lleuger augment
Botaurus stellaris: Estable
Charadrius alexandrinus: Augment notable
Circus aeruginosus: Augment notable
Egretta garzetta: Estable
Himantopus himantopus: Augment irregular. *Ixobrychus minutus*: Estable, amb una lenta recuperació
Netta rufina: Estable
Nycticorax nycticorax: Estable irregular
Oxyura leucocephala: Extingida
Porphyrio porphyrio: Estable

2.3.3.6.2. Aus associades a hàbitats arbustius

Entre les espècies presents als FND dels espais de la xarxa Natura 2000, les següents estarien agrupades dins d'aquesta categoria d'aus:

Nom científic
Hippolais polyglotta
Saxicola rubetra
Saxicola torquata
Sylvia balearica

D'elles, l'única que compleix amb els criteris exposats anteriorment (apartat 2.3.1) és la següent:

Informació de les aus associades a hàbitats arbustius a Les Albuferes de Mallorca	
Sylvia balearica **Curruca balear, Busqueret sard**	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent **Mida poblacional:** veure observacions	

Informació de les aus associades a hàbitats arbustius a Les Albuferes de Mallorca				
Categoria: -				
Observacions: És una espècie oportunista, la seva presència a l'espai va ser subsegüent a un incendi que va tenir lloc a la dècada dels 80 a la zona dunar des Comú de Muro, abandonant l'espai després del seu recobriment posterior per l'arbrat. Malgrat això, el BIOATLES recull la seva presència. No es considera espècie objecte de conservació preferent				
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollit en l'Annex IV de la Llei 42/2007				
Hàbitat i distribució				
L'espècie s'alimenta i es reprodueix en els mateixos hàbitats, principalment a les zones de matolls (**5330**) i en dunes amb vegetació escleròfil·la (**2260**).				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Sylvia balearica	C	A	C	A
L'avaluació global del valor de la ZEC de s'Albufera de Mallorca per a la conservació de l'espècie és **excel·lent**, d'acord amb la informació continguda al FND. No obstant això les dades actuals confirmen que l'espècie no és present a la ZEC, atès que la recuperació natural d'una superfície incendiada ha modificat el seu hàbitat òptim.				
2. Pressions i amenaces[106]				
L'evolució natural de l'hàbitat, en transformar l'estructura de la vegetació cap a formacions arbustives o arbòries, de les que fuig. Els incendis forestals de matoll i arbrat beneficien la seva presència, el seu hàbitat òptim consisteix en simplificar l'estructura de la vegetació i propiciar l'aparició de matolls baixos.				
3. Evolució i tendència				
Segons Gargallo & Sunyer, 1999 (en Martí & Del Moral, 2003), no hi ha evidències de grans variacions demogràfiques globals en les últimes dècades a nivell nacional.				

2.3.3.6.3. Aus associades a hàbitats esteparis

Les espècies agrupades en aquesta categoria i que estan referides en l'article 4 de la Directiva Aus incloses als FND dels espais Natura considerats en aquest Pla de Gestió són:

Nom científic
Alauda arvensis
Anthus campestris
Anthus pratensis
Asio flammeus
Burhinus oedicnemus

Nom científic
Coturnix coturnix
Galerida theklae
Merops apiaster
Miliaria calandra
Motacilla flava

[106] Martí, R. & Del Moral, J.C. 2003. *Atlas de las aves reproductoras de España*. Ministerio de Medio Ambiente, Madrid.

Nom científic
Calandrella brachydactyla
Coracias garrulus

Nom científic
Oenanthe oenanthe

Segons els criteris esmentats anteriorment, només es descriuran i proposaran mesures de gestió per a les espècies següents:

Informació de les aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris en Les Albuferes de Mallorca	
Calandrella brachydactyla **Terrera común, Terrerola vulgar**	***Galerida theklae*** **Cogujada montesina, Cogullada fosca**
	Sense dades cartogràfiques a l'àmbit del Pla de Gestió
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** reproductora/ concentració **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -/ escassa	**Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:** **Tipus:** permanent **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -
Observacions: Espècie catalogada com **Em** i **Mm** a Mallorca. A s'Albufera s'estima que el 2011 van criar 4 grups. No es considera espècie objecte de conservació preferent	**Observacions:** A Mallorca l'espècie es comporta com **Sm**. No es considera espècie objecte de conservació preferent
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Vulnerable al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollit en l'Annex IV de la Llei 42/2007.	**Protecció:** De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollit en l'Annex IV de la Llei 42/2007.

Hàbitat i distribució

Les dues espècies agrupades en aquesta categoria tenen preferència pels hàbitats d'estepa i medis agraris caracteritzats per presentar suaus relleus i una vegetació amb escàs port. Alguns són naturals i altres són medis agrícoles de cultius de secà, normalment cereal.

Reproducció i alimentació: *Calandrella brachydactyla* i *Galerida theklae* solen utilitzar els mateixos hàbitats per dur a terme els seus processos vitals. D'aquesta manera, les zones de matoll (**5330**) i pasturatge (**6220** i **6430**) són les que primordialment utilitzen, així com erms i camps de conreu.

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Calandrella brachydactyla	C	B	C	C
Galerida theklae	C	B	B	B

L'avaluació global del valor de la ZEC de s'Albufera de Mallorca per a la conservació de les espècies és **bo**. En ambdós casos la població és petita (menor del 2% en relació a les poblacions presents al territori nacional), encara que no es troba aïllada, estan al marge de la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo.

2. Pressions i amenaces

Encara que no es disposa de dades per a l'espècie dins de la ZEC de s'Albufera de Mallorca, segons l'Atles de les Aus Reproductores d'Espanya, a nivell nacional la principal amenaça de *Calandrella brachydactyla* i *Galerida theklae* és la destrucció o alteració dels seus hàbitats d'ús preferent per intensificació de l'agricultura, mitjançant la disminució de les superfícies i els canvis en la gestió del guaret, increment dels regadius i cultius sota plàstic, substitució d'erms i cultius de cereal en secà per cultius arboris, com l'olivera o l'ametller, i reforestació d'erms i pastures o la seva posta en cultiu.

Informació de les aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris en Les Albuferes de Mallorca
A més són aus que es poden veure afectades per la col·lisió contra línies elèctriques

Codi UE	Descripció	Les Albuferes	
M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats		

3. Evolució i tendència
Segons la documentació recollida per tècnics del Parc Natural de s'Albufera, hi ha informació de la tendència general de l'espècie *Calandrella brachydactyla* en els últims 5 anys i és d'augment moderat

2.3.3.6.4. Aus associades a hàbitats forestals

A la taula que apareix a continuació es mostren les espècies associades a hàbitats forestals que es troben incloses als FND dels espais de les Albuferes de Mallorca i que es troben referides a l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE

Nom científic	Nom científic
Caprimulgus europaeus	*Phoenicurus ochruros*
Carduelis cannabina	*Phoenicurus phoenicurus*
Carduelis carduelis	*Phylloscopus collybita*
Carduelis chloris	*Phylloscopus sibilatrix*
Cuculus canorus	*Phylloscopus trochilus*
Erithacus rubecula	*Regulus ignicapillus*
Fringilla coelebs	*Regulus regulus*
Jynx torquilla	*Serinus serinus*
Lanius senator	*Streptopelia turtur*
Luscinia megarhynchos	*Sylvia atricapilla*
Muscicapa striata	*Sylvia borin*
Otus scops	*Turdus philomelos*

D'elles, només dos compleixen amb els criteris exposats en l'apartat 2.3.1.:

Informació de les aus associades a hàbitats forestals a Les Albuferes de Mallorca	
Caprimulgus europaeus **Chotacabras gris, Enganapastors**	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** permanent **Mida poblacional:** Entre 1-5 parelles	Sense dades cartogràfiques a l'àmbit del Pla de Gestió

Informació de les aus associades a hàbitats forestals a Les Albuferes de Mallorca

Categoria: -

Observacions: L'espècie a Mallorca es comporta com **Em** i **Mm**. S'estima que el 2011 han criat 2 parelles a s'Albufera
No es considera espècie objecte de conservació preferent

Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollit en l'Annex IV de la Llei 42/2007.

Phoenicurus phoenicurus
Colirrojo real, Coa-roja

Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:
Tipus: concentració.
Mida poblacional:-
Categoria: escassa.

Sense dades cartogràfiques a l'àmbit del Pla de Gestió

Observacions: Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és migradora abundant (> 1.000 individus) a Mallorca.

Protecció: Vulnerable al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011.

Hàbitat i distribució

Reproducció i alimentació: Les dues espècies compleixen els seus processos vitals als mateixos hàbitats, tenint preferència per les zones de matoll (**5330**), els boscos (**91B0, 92A0**, **92D0** i **9320**) i les àrees de cultius.

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Caprimulgus europaeus	C	B	C	C
Phoenicurus phoenicurus	D	-	-	-

L'avaluació global del valor de s'Albufera de Mallorca per a la conservació favorable de l'espècie *Caprimulgus europaeus* és **significatiu**. Tot i que la població és petita (menor del 2% en relació a les poblacions presents al territori nacional), no es troba aïllada, ja que està integrada dins la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo.
La població de l'espècie ***Phoenicurus phoenicurus*** a la ZEC no és significativa, pel que no s'ha valorat la resta de paràmetres.

2. Pressions i amenaces

Encara que no es disposa de dades per a les espècies dins de la ZEC de s'Albufera de Mallorca, a l'Atles de les aus reproductores d'Espanya s'assenyala que, a nivell nacional, una de les principals pressions i amenaces per a les espècies és l'ús de plaguicides als seus hàbitats d'ús preferent. També els atropellaments són una important causa de mortalitat.

		Localització
Codi UE	**Descripció**	**S'Albufera de Mallorca**
G05.11	Mort o lesions per col·lisió	

3. Evolució i tendència

Segons Tucker & Heath, 1994 (en Martí & del Moral, 2003) l'espècie *Caprimulgus europaeus* sembla haver patit un descens del 20-50% de la població a Espanya durant el període 1970-1990.

2.3.3.6.5. Aus associades a hàbitats rupícoles

Les espècies d'aus associades a hàbitats rupícoles incloses als FND dels dos espais Natura 2000 i referides a l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE són:

Nom científic
Falco eleonorae
Falco peregrinus
Falco tinnunculus
Hirundo daurica
Ptyonoprogne rupestris

A continuació es descriu l'única espècie sobre la qual es proposaran mesures de gestió, per complir amb els criteris esmentats anteriorment en l'apartat 2.3.1:

Informació de les aus associades a hàbitats rupícoles a Les Albuferes de Mallorca	
Falco eleonorae **Halcón de Eleonora, Falcó marí**	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** reproductor **Mida poblacional:** Entre 101-250 individus **Categoria:** -	Espècie sensible.
Observacions: L'espècie està catalogada com **Em** a Mallorca. El 2011 es va observar un màxim de 60 exemplars durant el mes de juny.	
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Gairebé Amenaçat al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Recollit a l'Annex IV de la Llei 42/2007.	
Hàbitat i distribució	
Encara que l'espècie no es reprodueix en aquest espai, s'Albufera constitueix una important zona d'**alimentació** i durant l'època prèvia a la cria. Els seus hàbitats preferents per a això són les zones d'embassaments, llacunes, pantans, estanys (**1150**, **1310**, **1410**, **1420**, **1510**, **3150**).	
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011	
ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca	

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Falco eleonorae	A	B	B	A

L'avaluació global del valor de la ZEC de s'Albufera de Mallorca per a la conservació de l'espècie és **excel·lent**. La població està entre un 15-100% en relació a les poblacions presents al territori nacional i no es troba aïllada però sí al marge de la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és excel·lent.

2. Pressions i amenaces

Encara que no es disposa de dades per a l'espècie dins de la ZEC de s'Albufera de Mallorca, segons apareix a l'Atles de les Aus Reproductores d'Espanya, entre els factors de pressió i amenaça que té l'espècie a nivell nacional estan la caça o persecució directa, molèsties produïdes pel turisme, depredació de postes per rates i destrucció o alteració de l'hàbitat de cria o de caça primaveral (zones humides).

A més es tracta d'una espècie que es pot veure afectada per la col·lisió contra línies elèctriques.

		Localització
Codi UE	**Descripció**	**S'Albufera de Mallorca**

Informació de les aus associades a hàbitats rupícoles a Les Albuferes de Mallorca				
	D02.01	Línies elèctriques i línies telefòniques		
	F03.01	Caça		
	F03.02	Captura d'animals		
	G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística		
	M02.01	Alteració i desplaçament dels hàbitats		
3. Evolució i tendència				
Segons la informació recollida pels tècnics del PN, l'espècie presenta un grau de conservació favorable.				

2.4. ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA

2.4.1. Introducció

Encara que segons l'article 6.1 de la Directiva 92/43 s'haurà d'establir mesures *"que respondan a las exigencias ecológicas de los tipos de hábitats naturales del Anexo I y de las especies del Anexo II presentes en los lugares*", en el present Pla també s'establiran mesures de conservació per a **Altres espècies importants de flora i fauna** (apartat 3.3 del FND) que compleixin el criteri:

Espècies de les Categories A (incloses a la Llista Vermella) o B (endèmiques) que compleixin a més alguna de les condicions següents:

- Estiguin incloses en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43
- Estiguin incloses als Llibres o Llistes Vermelles de les Illes Balears, excepte en les categories de Preocupació menor (LC), Dades insuficients (DD) i No avaluat (NE).
- Estiguin recollides al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005, de 8 de juliol) i les seves modificacions.
- Disposin de Pla de Conservació o recuperació vigent a les Illes Balears

Les espècies incloses a les categories C o D no aniran acompanyades de mesures en aquest Pla, llevat de *Gasterosteus aculeatus* i *Anguilla anguilla* per considerar-se que són espècies de conservació preferent a l'àmbit de gestió.

2.4.2. Flora

En l'apartat 3.3 del FND no es recullen espècies de flora que compleixin els criteris de l'apartat 2.4.1. Malgrat això s'inclou la descripció de l'espècie *Equisetum ramosissimum* per estar considerada com "espècie essencial".

Equisetum ramosissimum	**Cola de caballo, Coa de cavall**
Grup: Plantes	
Protecció	**Hàbitat i distribució**
-	Terrenys humits i a prop de cursos d'aigua **Hàbitats del FND: 3150,3280**

2.4.3. Fauna

Gasterosteus aculeatus	***Anguilla anguilla***

Espinoso, Punxoset	Anguila, Anguila
Grup: Peixos	**Grup:** Peixos
Protecció	**Protecció**
Catalogada com a Vulnerable al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, segons la Resolució del conseller de Medi Ambient d'inclusió i canvi de categoria de diverses espècies al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (BOIB núm, 124, 7.9 .13)	Hi ha un Pla de Gestió Estatal de l'Anguila, que inclou un resum del Pla de Gestió de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'espècie.
Hàbitat i distribució	**Hàbitat i distribució**
L'espècie és present en l'espai però de forma molt escassa. És l'única població coneguda a les Illes Balears. Requereix d'aigües netes i transparents i es veu amenaçada per la progressiva salinització de l'aigua i la terbolesa causada per carpes i el cranc americà. **Hàbitats del FND: 3150,3280**	Prefereixen les aigües càlides, poc profundes i riques en aliment. És una espècie que migra d'aigües dolces a llocs de fresa a l'Atlàntic. L'espècie es troba en regressió a nivell mundial. Les possibles amenaces són la captura il·legal, la terbolesa i l'excessiva entrada de nitrats que provoquen la disminució d'insectes aquàtics, peixos, crustacis i mol·luscs. **Hàbitats del FND: 3150,3280**

Bufo balearicus Sapo verde, Calàpet verd	*Atelerix algirus* Erizo moruno, L'eriço clar
Grup: Amfibis	**Grup:** Mamífers
Protecció	**Protecció**
Espècie endèmica de les Illes Balears. Inclosa en l'Annex II i IV de la Directiva Hàbitats 92/43 i en l'Annex II del Conveni de Berna. Inclosa al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears de 2006 com a Vulnerable a Balears.	Inclosa en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.
Hàbitat i distribució	**Hàbitat i distribució**
Proximitat a masses d'aigua dolça, rierols, torrents, etc. **Hàbitats del FND: 1150*, 1310, 2190, 3150, 3280, 92A0** i **92D0**	A les Illes Balears ocupa especialment les garrigues properes al mar, incloses en l'associació *Oleo-Ceratonion* i *Rosmarino-Ericion*. Es troba també en cultius. **Hàbitats del FND: 5330, 91B0, 92A0, 92D0** i **9320**

Emberiza schoeniclus witherbyi Escribano palustre iberoriental, Hortolà de canyet	
Grup: Aus	
Protecció	**Hàbitat i distribució**
Inclosa en l'Annex II de la Directiva 79/409/CEE Inclosa al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears de 2006 com En Perill Crític Vulnerable segons el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció.	Marismes i zones palustres **Hàbitats del FND: 3150, 6220, 6430 i 7210***

2.5. TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS

2.5.1. Hàbitats

Com ha quedat reflectit en l'apartat 2.1.1, la cartografia utilitzada en la redacció del present Pla distingeix alguns hàbitats que, no estan recollits als FND dels espais RN 2000. Són els hàbitats que es descriuen a continuació, per els quals s'establiran mesures destinades a comprovar i precisar la seva presència o absència a l'interior de les ZEC. Així mateix s'inclouen els hàbitats 3140, 3170 * i 6420 que es considera que estan presents als llocs de l'àmbit del PG dels que actualment no existeix cartografia.
A s'Albufera:

3140 Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.

3170* Basses i Estanys temporals mediterranis

3290 Rius mediterranis de cabal intermitent de *Paspalo-Agrostidion*

6420 Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*

9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics

A l'Albufereta

1210 Vegetació anual sobre acumulació de restes marines

1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp endèmics

1510* Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*

3170* Basses i Estanys temporals mediterranis

3290 Rius mediterranis de cabal intermitent de *Paspalo-Agrostidion*

5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques

7210* Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*

92A0 Boscos de galeria de *Salix alga* i *Populus alba*

9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics

2.5.2. Espècies

Així mateix, els FND no recullen algunes espècies amb presència constatada a partir d'altres fonts documentals, bàsicament informació actualitzada de treballs realitzats pels tècnics del PN de s'Albufera i de la Reserva Natural Especial de l'Albufereta.
Són espècies que haurien d'estar recollides en **l'apartat 3.2** d'aquests FND per estar **referides en l'article 4 de la Directiva Aus o llistades en l'Annex II de la Directiva Hàbitats**. El Pla establirà mesures destinades a comprovar i precisar la seva presència o absència a l'interior de les ZEC. Les espècies més destacades són:
A s'Albufera,

Grup	Codi UE	Nom científic
B	A229	*Alcedo atthis*
B	A126	*Fulica cristata*
B	A057	*Marmaronetta angustirostris*

Grup	Codi UE	Nom científic
B	A094	*Pandion haliaetus*
B	A193	*Sterna hirundo*
R	1217	*Testudo hermanni*

A continuació, amb la informació més actualitzada disponible, s'inclouen les fitxes de les espècies aquàtiques *Fulica cristata, Marmaronetta angustirostris* i *Pandion haliaetus* i l'espècie marina *Sterna hirundo*, per considerar-se espècies de conservació preferent, incloses en l'Annex I de la Directiva Aus:

Informació de les aus associades a hàbitats aquàtics a Les Albuferes de Mallorca	
Fulica cristata **Focha cornuda, Fotja banyuda**	***Marmaronetta angustirostris*** **Cerceta pardilla, Rosseta**
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** - **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -	**Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca:** **Tipus:** - **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -
Observacions: A Mallorca l'espècie es comporta com **Sr** (sedentària rara). Segons la informació més actualitzada del PN, hi ha una població molt reduïda que no supera les 9 parelles reproductores. Segons l'AOB, el 2011 s'estima que van criar 4 parelles. La població sembla estar dispersa pels canals centrals de s'Albufera que envolten la zona de sa Roca.	**Observacions:** A Mallorca l'espècie es comporta com **Er** (Estival rara) i **Mr** (Migrant rara). La informació més actualitzada del PN apunta que, en els últims 5 anys, s'Albufera ha allotjat màxim d'entre 3-7 parelles. S'estima que el 2011 van criar a l'aiguamoll el màxim de 7 parelles, segons dades de l'AOB. Les Illes Balears suposen la tercera comunitat autònoma en importància per a la reproducció d'aquesta espècie i el seu únic nucli reproductor es troba a s'Albufera, colonitzada de forma natural el 1997 i on des de llavors és un reproductor regular però amb fluctuacions. Està inclosa en el Pla Homeyer de recuperació per a les aus aquàtiques en Perill d'extinció.
Protecció: Catalogada en Perill d'Extinció al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. En Perill Crític al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147	**Protecció:** Catalogada en Perill d'Extinció al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. En Perill Crític al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004 i al Llibre vermell dels vertebrats de les Balears de 2005. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147
Pandion haliaetus **Águila pescadora, Àguila peixatera**	
Sense dades cartogràfiques a l'àmbit del PG	
Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** - **Mida poblacional:** veure observacions **Categoria:** -	
Observacions: L'espècie es cataloga com **Sr** (Sedentària rara) **Hr** (Hivernant rara) i **Me** (Migrant escassa) a Mallorca. Segons la informació més actualitzada del PN, encara que aquesta espècie no es reprodueix a l'espai, es tracta d'una zona important per la seva alimentació i descans, acollint una fracció hivernal d'entre 1 i 7 exemplars. A més, entre 1 i 3 exemplars, freqüenten diàriament l'Albufereta.	
Protecció: Catalogada com a Vulnerable en el Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. En Perill Crític al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004 i al Llibre vermell dels vertebrats de les Balears de 2005. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147.	
Hàbitat i distribució	
Les espècies agrupades tenen preferència pels hàbitats eminentment aquàtics per desenvolupar les seves funcions vitals:	

Informació de les aus associades a hàbitats aquàtics a Les Albuferes de Mallorca

Reproducció: *Fulica cristata* i *Marmaronetta angustirostris* es reprodueixen en zones amb masses d'aigua de sistemes lèntics amb vegetació helofítica, d'aigua salina, salobre o dolça. *Pandion haliaetus* utilitza les zones de penya-segats i penyals per a la seva reproducció.

Alimentació: *Pandion haliaetus* s'alimenta a zones d'aigües embassades, llacunes i zones pantanoses o aiguamolls. Les altres dues espècies, s'alimenten als mateixos hàbitats en els quals es reprodueixen.

Hàbitats del FND: **1150*, 1310, 1410, 1420 1510, 3150 i 7210***

1. Grau de conservació global proposat pel PN de s'Albufera

ES0000038 s'Albufera de Mallorca i ES5310125 Albufera de Mallorca

Espècie/s	Població	Conservació	Aïllament	Global
Fulica cristata	A	C	B	B
Marmaronetta angustirostris	B	A	C	B
Pandion haliaetus	B	A	C	B

S'Albufera té un valor **bo** per a la conservació favorable de les tres espècies.

En el cas de *Fulica cristata*, en l'espai es troba entre el 15 i el 100% de la població del total nacional. La població no es troba aïllada, sinó integrada en la seva àrea de distribució. En relació a *Marmaronetta angustirostris* i *Pandion haliaetus* la població al lloc constitueix entre el 2 i el 15% del total nacional i aquesta es troba gairebé aïllada.

2. Pressions i amenaces

Donada l'estreta relació que manté aquest grup d'aus amb els hàbitats d'aigua dolça i els costaners i de vegetació halòfila, totes les pressions i amenaces que afecten aquests hàbitats influiran perjudicialment en les espècies considerades.

A més, altres amenaces menors i puntuals podrien ser el sobrepasturatge, els incendis en època reproductora, la caça il·legal a la perifèria de la zona humida i els atropellaments

Codi UE	Descripció	Les Albuferes	
A04.01	Sobrepasturatge		
F03.01	Caça		
F05.04	Caça ilegal		
G05.11	Mort o lesions per col·lisió		
J01.01	Incendis		

3. Evolució i tendència

Segons la documentació recollida per tècnics del Parc Natural de s'Albufera, hi ha informació de la tendència general d'algunes espècies en els últims 5 anys i és la següent:

Fulica cristata: Augment irregular

Marmaronetta angustirostris: Augment irregular

Pandion haliaetus: Augment

Aus associades a hàbitats marins a Les Albuferes de Mallorca

Sterna hirundo

Charrán común, Llambritja

Aus associades a hàbitats marins a Les Albuferes de Mallorca	
	Característiques de l'espècie a S'Albufera de Mallorca: **Tipus:** - **Mida:** Veure observacions **Categoria:** -
	Observacions: Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és **Er** (Estival rara) i **Me** (migradora escassa) a Mallorca. La informació més actualitzada del PN és que el nombre de parelles reproductores és habitualment d'entre 11 i 13. A nivell Balear únicament nidifica a s'Albufera de Mallorca.
	Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Gairebé Amenaçat al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147.
Hàbitat i distribució	
Aquestes espècies tenen preferència pels hàbitats eminentment marins per desenvolupar les seves funcions vitals: **Reproducció:** Aquesta au sol nidificar en zona de dunes, bancs d'algues marines i pastura baixa. **Alimentació:** Aquesta espècie s'alimenta a les platges i al mar. **Hàbitats del FND: 1150*, 1210, 1510*, 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2250, i 2260**	
1. Grau de conservació global proposat pel PN de s'Albufera	
El grau de conservació global de l'espècie és favorable	
2. Pressions i amenaces	
Donada l'estreta relació que manté aquest grup d'aus amb els hàbitats marins, les pressions i amenaces que afecten aquests hàbitats influiran perjudicialment en les espècies considerades.	
3. Evolució i tendència	
En augment irregular en els últims 10 anys, des que va començar a criar per primera vegada.	

A l'Albufereta les espècies que haurien d'estar recollides en l'apartat **3.2** del FND per estar **referides enl'article 4 de la Directiva Aus o llistades en l'Annex II de la Directiva Hàbitats** són les següents:

Grup	Codi UE	Nom científic
B	A298	*Acrocephalus arundinaceus*
B	A297	*Acrocephalus scirpaceus*
B	A247	*Alauda arvensis*
B	A056	*Anas clypeata*
B	A052	*Anas crecca*
B	A050	*Anas penelope*
B	A053	*Anas platyrhynchos*
B	A257	*Anthus pratensis*
B	A226	*Apus apus*
B	A028	*Ardea cinerea*
B	A133	*Burhinus oedicnemus*
B	A366	*Carduelis cannabina*

Grup	Codi UE	Nom científic
B	A341	*Lanius senator*
B	A179	*Larus ridibundus*
B	A271	*Luscinia megarhynchos*
M	1310	*Miniopterus schreibersii*
B	A262	*Motacilla alba*
B	A260	*Motacilla flava*
B	A319	*Muscicapa striata*
M	1316	*Myotis capaccinii*
B	A058	*Netta rufina*
B	A023	*Nycticorax nicticorax*
B	A094	*Pandion haliaetus*
B	A017	*Phalacrocorax carbo*

Grup	Codi UE	Nom científic
B	A364	*Carduelis carduelis*
B	A363	*Carduelis chloris*
B	A137	*Charadrius hiaticula*
B	A253	*Delichon urbica*
B	A027	*Egretta alba*
B	A026	*Egretta garceta*
B	A381	*Emberiza schoeniclus*
R	1220	*Emys orbicularis*
B	A269	*Erithacus rubecula*
B	A100	*Falco eleonorae*
B	A103	*Falco peregrinus*
B	-	*Fringilla montifringilla*
B	A245	*Galerida theklae*
B	A252	*Hirundo daurica*
B	A251	*Hirundo rustica*
B	A181	*Larus audouinii*

Grup	Codi UE	Nom científic
B	A315	*Phylloscopus collybita*
B	A316	*Phylloscopus trochilus*
B	A124	*Porphyrio porphyrio*
B	A250	*Ptyonoprogne rupestris*
B	A118	*Rallus aquaticus*
M	1303	*Rhinolophus hipposideros*
B	A249	*Riparia riparia*
B	A275	*Saxicola rubetra*
B	A361	*Serinus serinus*
B	A210	*Streptopelia turtur*
B	A351	*Sturnus vulgaris*
B	A311	*Sylvia atricapilla*
R	1217	*Testudo hermanni*
B	A285	*Turdus philomelos*
B	A142	*Vanellus vanellus*

D'altra banda, hi ha espècies que haurien d'estar llistades en l'apartat **3.3 de l'FND "Altres espècies importants de flora i fauna"** per estar incloses en l'Annex IV o V de la Directiva Hàbitats, a les llistes o llibres vermells nacionals i/o autonòmics, endemismes i convenis internacionals, entre altres raons. Algunes de les espècies més destacades són:

A s'Albufera,

Grup	Codi UE	Nom científic
B	-	*Anas angustirostris*
P	-	*Ceratophyllum demersum*
P	-	*Ceratophyllum submersum*
P	-	*Cladium mariscus*
P	-	*Eleocharis palustris*
P	-	*Juniperus oxycedrus* subsp. *macrocarpa*
		Kickxia spuria
P	-	*Limonium alcudianum*
P	-	*Limonium algarvense*
P	-	*Limonium maritimum*
P	-	*Myriophyllum spicatum*
M	-	*Myotis escalerai*
P	-	*Najas marina* subsp. *Major*

Grup	Codi UE	Nom científic
P	-	*Orchis palustris*
P	-	*Otanthus maritimus*
P	-	*Polygonum persicaria*
P	-	*Polygonum salicifolium*
P	-	*Pomatochistis microps*
P	-	*Potamogeton nodosus*
P	-	*Pulicaria dysenterica*
P	-	*Ranunculus peltatus subsp. baudotii*
P	--	*Salsola soda*
P	-	*Sparganium erectum*
P	-	*Teucrium scordium* subsp. *scordioide*
P	-	*Triglochin barrielieri*
P	-	*Verbascum blattaria*

Grup	Codi UE	Nom científic
P	-	*Oenanthe lachenalii*

Grup	Codi UE	Nom científic

A l'Albufereta,

Grup	Codi UE	Nom científic
F	3019	*Anguilla anguilla*
P	-	*Astragalus balearicus*
A	-	*Bufo balearicus*
P	-	*Chamaerops humilis*
P	-	*Limonium alcudianum*
P	-	*Micromeria microphylla*
P	-	*Myrtus communis*
P	-	*Ophrys bertolonii* subsp. *balearica*

Grup	Codi UE	Nom científic
P	-	*Pancratium maritimum*
A	-	*Pelophylax perezi*
P	-	*Rhamnus alaternus*
P	-	*Romulea assumption*
P	-	*Tamarix*
R	2386	*Tarentola mauritanica*
P	-	*Teucrium marum* subsp. *occidentale*

2.6. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI

Actualment, una bona part de la ZEC de s'Albufera es troba declarat Parc Natural (concretament, 1.646,48 ha). A l'Albufereta 211,43 ha són superfície protegida

2.6.1. Agricultura i ramaderia

La unitat del Llano Inca-Sa Pobla constitueix la principal zona agrícola de l'illa de Mallorca, concentrada majorment en els municipis de Sa Pobla, Muro i Llubí. La superfície conreada comprèn 21.600 ha, de la qual un 25% correspon a cultius de regadiu (tubercles, hortalisses, farratges i fruiters). Tots dos espais es troben pràcticament envoltats de cultius, excepte per la zona que limiten amb el mar.

L'agricultura que es practica exclusivament a la ZEC de **s'Albufera** és en part una agricultura de subsistència, familiar i per a consum propi, practicada en petites parcel·les anomenades nivells. La majoria d'aquestes propietats han estat abandonades i colonitzades per la vegetació palustre. Es produeixen hortalisses diverses, arròs (cada vegada en menor quantitat) i blat de moro, principalment. Dins del PN hi ha, a més, 4 parcel·les on es sembra cereals i lleguminoses per produir farratges amb certificació ecològica per al bestiar que pastura en 400 ha del propi espai (prop de 90 caps de vaca mallorquina i cavall camarguès, bàsicament) durant els mesos de primavera i tardor, i abandonen el Parc, en general, els mesos de tardor i hivern. El bestiar compta igualment amb certificació ecològica.

A l'**Albufereta** l'estructura agrícola és igualment minifundista, encara que també hi ha una tendència general a l'abandonament dels usos agro ramaders de les parcel·les. Actualment no hi ha cap parcel·la inscrita al registre del Consell Balear de Producció Ecològica. La ramaderia és poc rellevant a la zona, observant alguns ramats d'ovelles i cabres que no romanen tot l'any a la zona i algunes parcel·les amb cavalls.

2.6.2. Infraestructures

A s'**Albufera** hi ha tot un seguit d'infraestructures, algunes de titularitat privada i altres pública, entre les quals es troben les que estan al servei de la gestió del Parc Natural.

Entre els **elements d'interès etnològic** que es poden observar hi ha un bon nombre d'edificacions, com una antiga ferreria, molins i cases, així com el Can Bateman o Sa Màquina de Can Pep coll curt, que és l'actual centre d'interpretació, i Sa Fàbrica/sa Paperera, part de la qual és avui dia el centre d'informació dels visitants del Parc. Existeixen a més a l'espai:

Ponts, com el pont de ferro de Can Blau o el de s'Oberta o dels anglesos

Un sistema de canals, entre els quals es troben el Gran Canal i el Canal des Sol

Sifons, com el del canal Pujol al rec de sa Senyora o el del Gran Canal a Canal Loco

Altres elements, principalment la sínia de ses Puntes, l'Era del turó de ses Eres, els llacs saliners de ses Salines i fonts com la de Son Sant Joan o dels Infernets.

Forma part de la **xarxa viària** principalment la carretera comarcal Ma-12, que voreja la badia d'Alcúdia, i les carreteres locals Ma-3433 i Ma-3431, situades al Nord i al Sud de l'espai, respectivament. Totes elles se situen a la perifèria de l'espai, travessant la ZEC en algun dels seus trams. A més, hi ha una sèrie de camins que travessen l'espai entre els quals destaquen el Camí d'Enmig, Camí dels Senyals, Camí de ses Puntes, Camí dels Polls i Camí donin Pep
S'han creat també una sèrie **d'estructures per a l'ús públic** que consisteixen en 5 observatoris 6 i plataformes elevades per a l'observació de la fauna i el paisatge. **Altres infraestructures de titularitat pública** són: EDAR de llacunatge de Muro i Can Picafort, estació de bombament d'aigües residuals de Salinetes, canonades d'impulsió d'aigües residuals i el pantalà flotant de s'Oberta. En relació a l'EDAR , a l'estiu suporta un cabal superior al que va ser dissenyada. Està en marxa un projecte d'una nova EDAR a Can Picafort (TM de Santa Margalida) promogut per l'administració estatal , que donarà solució al problema actual .

A més hi ha a la ZEC una sèrie **d'elements de titularitat privada**, destacant casetes agrícoles, moltes abandonades i altres rehabilitades com segons habitatges, camins d'accés a finques privades, línies elèctriques d'alta, mitja i baixa tensió que creuen la zona humida, canonades de refrigeració de la Central Tèrmica Murterar, ubicada a la zona nord de l'espai de s'Albufera i canonades d'aigua potable des de la font de Sant Joan fins a la zona costanera.
L'**Albufereta** no disposa de centre d'interpretació o informació per a visitants, però sí disposa de **3 observatoris d'aus**. Pel que fa a la **xarxa viària, la carretera comarcal** Ma-2220 travessa l'Albufereta longitudinalment sobre la línia de costa i descansant sobre el sistema dunar. És la via d'accés principal a l'Albufereta. A més, la carretera d'Almadrava (Ma-2202) uneix els camins de Braçals i El Bosc, formant part de la xarxa d'Ecovies (cicloturistes) de Mallorca.
A l'espai hi ha nombroses **construccions tradicionals amb interès etnològic:**

92 edificacions: Cases de pagès, casetes, cassetons i búnquers

104 elements d'hidràulica tradicional: Aljub, sínies, pous, basses, comportes, sèquies i pica

24 elements de comunicació: Camins o ponts

Altres 8 elements: Pedrera, portal, paret seca i bancals i jaciment arqueològic.

Les **línies elèctriques** que travessen aquesta ZEC són de tensió mitja, existint una d'alta tensió que travessa també el torrent d'El Rec Hi ha també una **conducció d'aigua potable** que travessa la zona humida des d'un pou exterior fins al sòl urbà de Can Cap de Bou, que disposa de depuradora pròpia. Perimetralment, des de 2009 hi ha una conducció d'aigua potable des de la dessaladora d'Alcúdia a la xarxa de proveïment de Pollença. La urbanització Club del Sol està connectada a la xarxa de proveïment d'aigua potable i també a la xarxa de sanejament. El sòl urbà de sa Marina disposa de connexió a xarxa de proveïment d'aigua potable, però no disposa ni de xarxa de sanejament ni depuradora pròpia.

2.6.3. Turisme

Les badies del nord de l'illa de Mallorca constitueixen, des d'un punt de vista d'ocupació humana del territori i d'evolució econòmica recent, una certa unitat territorial amb moltes similituds, encara que administrativament agrupi diversos municipis.
Durant la dècada de 1960, l'expansió del turisme de masses, basat en una oferta de sol i platja, va afectar negativament a la zona humida de s'**Albufera** i la seva barra litoral. Van començar llavors els processos de rebliment i dessecació de les zones entollades amb runes i cendres provinents de la central tèrmica del Port de Alcúdia. El 1966 es va aprovar el PGOU d'Alcúdia que va qualificar com a zones urbanes de diferent intensitat les seves àrees d'albufera i cordó dunar. Les Normatives Subsidiàries de Muro, d'altra banda, van possibilitar l'ocupació de la seva franja dunar en diverses etapes, a excepció del Comú de Muro, protegit i integrat dins del Parc Natural. La construcció d'hotels i apartaments turístics va ser acompanyada d'un creixement de l'oferta complementària de bars, restaurants i comerços, i també d'un important augment demogràfic, per l'arribada de població treballadora al sector turístic i del serveis.
Més modernament, a partir de la dècada de 1990, malgrat la incessant ampliació de les àrees residencials litorals de tots aquests municipis, també s'ha conegut una important urbanització del seu camp, en forma de primeres o segones residències que canvien tant el paisatge rural com les seves tipologies constructives. Molts d'aquests habitatges també entren dins dels circuits de l'oferta turística com a arrendament d'habitatges vacacionals. També cal comptar la conversió i rehabilitació d'alguns habitatges i finques agrícoles en noves tipologies de l'oferta turística reglada, ja sigui en forma d'agroturismes, hotels rurals o hotels d'interior.

Segons dades de l'Observatori de Sostenibilitat i Territori[107], cal destacar que en els 5 municipis amb més influència sobre s'Albufera (Alcúdia, Muro, Pollença, sa Pobla i Santa Margalida), la temporada turística implica que es pugui fins a triplicar la població durant aquests mesos, el que afecta de manera molt directa a la hidrologia de l'Albufera, a causa del proveïment d'aigua potable a aquesta població.
A l'**Albufereta** la situació és molt semblant a la de s'Albufera, on l'activitat turística de sol i platja és el motor econòmic principal en els municipis de Alcúdia i Pollença des de fa més de tres lustres. Un mínim de 4 habitatges vacacionals s'ubiquen dins l'àmbit del PORN de Albufereta.
S'ha detectat presència fora dels itineraris de persones, gossos, fins i tot cavalls, el que pot ocasionar molèsties a la fauna i deterioració de la vegetació.

2.6.4. Caça i pesca

A s'Albufera, la caça es realitza bàsicament a la zona humida externa al Parc Natural, però dins de la ZEC. La part pública del Parc Natural és Reserva de Caça i a la resta la caça és virtualment inexistent i amb fortes limitacions reglamentàries. A la zona perifèrica, que forma part dels vedats de caça de Muro i Sa Pobla, es capturen bàsicament aus aquàtiques (*Gallinago gallinago*, *Gallinula chloropus*, *Fulica atra*, *Anas platyrhynchos*).
Referent a la pesca, dins del Parc Natural de s'Albufera només està autoritzada la pesca d'anguila amb cucada. Les captures anuals actualment ronden el centenar de quilos. El peix d'escata no es pesca dins el PN, si bé es fan campanyes anuals de captura i extracció de carpes, espècie-plaga molt perjudicial per als ecosistemes aquàtics. A la resta de la zona humida es capturen anguiles amb diferents aparells de pesca, així com carpes i un altre peix d'escata. Fins ara, l'aprofitament comercial de l'anguila queda restringit a les propietats privades incloses al Parc, en benefici dels seus propietaris, i amb les limitacions que estableix la Llei pel que fa a mètodes de pesca.
A la resta de ZEC que no és Parc Natural la pesca no es troba controlada i segurament es capturin anguiles amb altres mètodes de pesca, com ara nanses.
A **l'Albufereta,** avui dia, l'activitat cinegètica només està permesa a la perifèria de protecció de la Reserva Natural, respectant una franja de seguretat de 100 metres (franja de seguretat de caça) de distància a la Reserva on no està permesa la activitat. Des de la declaració de la reserva el 2001 fins l'actualitat el nombre d'aus aquàtiques hivernants a s'Albufereta s'ha multiplicat per deu com a conseqüència de la restricció de l'activitat cinegètica. La presència de dos refugis de fauna dins de l'espai, figura de protecció segons la Llei 2/2011 de Caça, estan contribuint a mantenir les condicions de tranquil·litat a la zona.
En relació a la pesca, des del 2001 es permet la captura d'anguila a l'espai (amb certes restriccions), mitjançant nanses i cucada

2.6.5. Activitats tradicionals

2.6.5.1. Cultiu d'arròs

El cultiu de l'arròs a **s'Albufera** és un dels cultius de regadiu més característics i de major tradició, ja que la possibilitat de produir arròs està directament relacionat amb les característiques hidrològiques i litològiques de la zona humida. En els camps de cultiu o marjals es conreen diferents espècies vegetals, al principi es conreaven lli i cànem, però a causa de la dessecació de l'Albufera aquests es van substituir per altres com lleguminoses o arròs.
El cultiu de l'arròs a Mallorca és, actualment, molt limitat. Estadísticament, es considera que hi ha un total de 7 ha d'arrossar, 3 ha de les quals són de regadiu. Avui només es conrea arròs a Sa Marjal, en uns 10 nivells inundats, i es recull dues vegades l'any. Les finques estan situades a l'oest de la zona humida, amb una superfície que no arriba a 5 en total, tenen parcel·les mínimes (entre 50 i 1.000 m^2) i les mantenen persones de més de 65 anys de forma artesanal.
Antigament a s'Albufera hi havia unes 200 o 300 quarterades[108] repartides entre Son Carbonell, es Forcadet i sa Punta des Vent, on es produïen uns 4.000 kg per quarterada. En algunes zones com Ras o ses Puntes (actualment incloses dins del Parc Natural), la producció era de fins a 4.800 kg/quarterada. Els cultius es regaven per inundació. La necessitat de bombar aigua, l'encariment de la mà d'obra en terreny pantanós, i els increments de salinització va acabar conduint a l'abandonament aquest cultiu dins del Parc.

2.6.5.2. Recol·lecció de la canya, la boga i altres

Bàsicament, les activitats de recol·lecció que tradicionalment es realitzaven a s'**Albufera** i l'**Albufereta** corresponen amb la recollida de material per cistelleria i altres usos domèstics o rurals:

La canya (*Arundo donax*), per fabricar mànecs d'escombra o per usos de cistelleria. Aquest ha estat objecte d'aprofitament fins a 1988.

El canyís (*Phragmites australis*), per a l'elaboració de cadires, raspalls, escombres, tanques, etc. Aquest vegetal es va emprar per a la fabricació de paper durant la primera meitat del segle XX.

La boga o bova (*Typha domingensis* o *Typha angustifolia*), emprada per a l'elaboració de productes manufacturats com cadires i com a pastura per al bestiar. També hi havia alguns particulars que recollien per vendre. El preu, un cop seca, era de 0,78 € / kg el 1989 (130 pts / kg).

---

[107] OST: Observatori sobre Sostenibilitat i Territori. *Els Indicadors de Sostenibilitat Socioecològica de les Illes Balears (2003-2008)*. Universitat de les Illes Balears. Palma.

[108] Mesura agraria, utilitzada a les Illes Baleares, equivalent a 7.103 m^2, definició trobada a la Real Academia Española http://lema.rae.es/drae/?val=cuarterada

El segamà (*Cladium mariscus*) utilitzada antigament per fer paper

El jonc (*Juncus acutus*), utilitzat principalment per cistelleria, lligats, nanses o catifes.

Cal tenir en compte que les zones de bogues són hàbitat de nidificació i reproducció d'aus aquàtiques, i la polla blava (*Porphyrio porphyrio*) està especialment lligada a aquest hàbitat. Actualment la recollida d'aquests materials ha patit un fort descens i gairebé és testimonial, pel que té sentit permetre-la donat el seu valor patrimonial i el valor etnogràfic dels productes d'artesania generats. És de gran interès que aquestes activitats no es perdin i cal fer esforços perquè es reactivin.
A **s'Albufera** no hi ha hagut aprofitaments forestals, ni públics, ni privats, en els últims anys, a excepció de l'extracció de canya i boga, amb 1 o 2 recol·lectors anuals coneguts.
A la zona de la platja de **l'Albufereta**, a més es recollien les fulles de posidònia com a material per a usos agrícoles diversos com ara renovar el llit dels animals o per abonar els camps de cultiu. A la zona es recullen ocasionalment cargols i espàrrecs

2.6.5.3. Activitat salinera a s'Albufera[109]

Al 1272 està documentada l'existència d'uns estanys productors de sal a la zona d'Es Comú de Muro. Les salines de S'illot, tal com les coneixem avui, són una construcció moderna que es va mantenir des de 1950 fins a 1979. Ocupaven unes 14 hectàrees, el que representa una molt petita part de s'Albufera. Malgrat les seves petites dimensions, són un element interessant des del punt de vista de la conservació del patrimoni: D'una banda, són el testimoni d'una època en què la indústria salinera va experimentar una breu expansió, però sobretot són el testimoni d'una activitat respectuosa amb el medi natural de s'Albufera.

3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PROPOSADES

3.1. DEFINICIONS I JUSTIFICACIÓ

La metodologia emprada per a l'organització d'aquesta part del Pla ha estat l'enfocament de Marc Lògic. Aquest mètode considera que l'execució del Pla s'ha d'abordar com una sèrie d'esdeveniments amb una relació causal entre ells. D'aquesta manera, s'estructura com un conjunt de taules que recullen, de manera lògica i sistemàtica, les mesures de conservació necessàries per a assolir determinats objectius operatius, que en conjunt contribuiran a assolir l'objectiu general de conservació de cada hàbitat. La consecució d'aquests objectius és essencial per a assolir l'objectiu de conservació a nivell de lloc, que en la seva accepció més general consisteix en l'especificació de la fita global per a les espècies o tipus d'hàbitat pels quals un lloc és designat, per a què el lloc contribueixi a mantenir o assolir l'Estat de Conservació Favorable dels mateixos a escala nacional, de regió biogeogràfica o europea[110].

En essència, els elements que conformen cada taula seran, **mesures de conservació**, **objectius operatius** i **l'objectiu global**, elaborant una taula per a cada hàbitat dels existents a les ZEC.
S'aporta també un conjunt **d'indicadors** per a avaluar el grau d'execució del Pla i d'assoliment dels objectius.
Aquests elements de la planificació es defineixen de la següent manera:

Objectius de conservació. Es defineixen com l'estat global de l'hàbitat i/o espècie que es pretén assolir com a conseqüència de l'aplicació del Pla. S'han establert atenent al seu *Valor Global del grau de conservació al lloc*, segons s'ha recollit a les fitxes dels apartats 2.2 i 2.3. Seran establerts de la següent manera:

Quan el valor global sigui A (excel·lent), l'objectiu de conservació serà mantenir aquest valor.

Quan el valor global sigui B (bo) o C (significatiu), l'objectiu de conservació serà incrementar al valor immediatament superior (C o B, respectivament).

Objectius operatius. Es defineixen com l'estat parcial de l'hàbitat i/o espècie que es pretén assolir com a conseqüència de l'aplicació del Pla. La seva definició s'ha realitzat atenent a les següents consideracions:

Preservació del funcionament d'aquells factors ecològics propis de la dinàmica natural de l'hàbitat, susceptibles de ser modificats amb la gestió.

Actuació directa sobre les pressions o amenaces d'origen antròpic que experimenta l'hàbitat o espècie.

Mesures per a assolir els objectius operatius, classificades segons les següents categories:

---

[109] Frontera, M. *Parque Natural de S'Albufera de Mallorca. Guía de paseo*. 2005. Conselleria de Medi Ambient. Govern de les Illes Balears.

[110] *Commission notes. Setting conservation objectives for Natura 2000 sites*. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm (Novembre 2013)

Mesures estratègiques (MS): directrius d'àmbit general proposades a fi de facilitar l'execució de les mesures incloses a les següents categories; al·ludeixen a la coordinació d'agents, l'establiment d'acords o l'aprofundiment del coneixement d'hàbitats o espècies.

Normes reguladores (NR): preceptes o regles que amb la seva l'aplicació a l'espai permetria la restricció i/o eliminació indirecta de les pressions o amenaces detectades. Amb caràcter general no s'inclouran indicadors de seguiment sobre aquestes mesures.

Mesures executives (ME): accions operatives d'aplicació directa a la ZEC pel control de les pressions o amenaces detectades.

Es presenta una bateria de mesures generals, que s'aplicaran segons les pressions i amenaces concretes dels hàbitats en cadascuna de les ZEC a què fa referència el present Pla de Gestió.

La prescripció de totes aquestes mesures s'ha recolzat a les següents fonts de referència:

Marco de Acción Prioritaria para la financiación de la Red Natura 2000 en España para el período de financiación 2014-2020, realitzat a el marc del programa LIFE (LIFE11NAT/ES/700)

VV.AA., 2009. Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

Plans de conservació i recuperació específics d'espècies de les Illes Balears

Altres documents de referència, entre els quals destaquen:

Llorens, L., Gil Vives, L., i Tébar, F.J. 2007 *La vegetació de l'Illa de Mallorca. Bases per a la interpretació i gestió d'hàbitats*. Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears

Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA. SEO/BirdLife, Madrid.

La selecció dels elements del Pla esmentats anteriorment s'ha basat en el diagnòstic d'hàbitats i espècies dels apartats 2.2 i 2.3. Partint d'aquesta informació s'ha establert una relació causa-efecte dels problemes detectats i la seva influència sobre els factors ecològics que s'han de mantenir inalterats per a garantir un grau de conservació favorable de cada hàbitat; aquesta anàlisi s'ha sintetitzat en un arbre de problemes (Annex V). Transformant l'arbre de problemes en un arbre d'objectius, s'han identificat els **objectius operatius** i les **mesures** necessàries per assolir-los.
En relació amb les espècies, s'ha determinat que el seu grau de conservació depèn primerament de la conservació favorable dels hàbitats que ocupen en algun moment del seu cicle vital (migració, reproducció, etc). Per aquest motiu, per conservar el Pla es centrarà en aquelles mesures que contribueixin a la millora del grau de conservació favorable d'aquests hàbitats, assignats a les fitxes de les espècies de l'apartat 2.3.
Determinades pressions i/o amenaces que afecten a l'àmbit de les ZEC es podrien produir fora dels límits d'aquesta. En aquestes situacions es prescriuen les mesures més apropiades per garantir el grau de conservació favorable dels hàbitats i/o espècies en l'àmbit de les ZEC. L'extensió de l'àmbit del Pla fora dels límits de les ZEC queda justificada en atenció a l'article 45.3 de la Llei 42/2007 del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, sobre l'obligació de mantenir els hàbitats en bon estat fora de XN2000 i la Circular del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 7 desembre 2011[111].

3.2. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ GENERALS I PRIORITATS D'INTERVENCIÓ

El Pla de Gestió estableix tres ordres **de prioritat d'intervenció** de les mesures proposades sobre els hàbitats presents a cada ZEC, en base als següents criteris:

1. **PRIORITAT ALTA:** Hàbitats prioritaris segons l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE. Així mateix també s'inclouen en aquest ordre els hàbitats amb valor global Desconegut, estiguin o no inclosos al FND.
2. **PRIORITAT MITJANA:** Hàbitats no prioritaris segons l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE, sempre que presentin *Valor Global del grau de conservació* en una categoria inferior a A (excel·lent) i/o la seva Tendència sigui de grau inferior a Estable.
3. **3. PRIORITAT BAIXA:** Resta d'hàbitats.

Dins cada categoria, la prioritat d'intervenció s'hauria d'establir en atenció a l'ordre de prelació:

1. 1. L'hàbitat que presenti *Valor Global del grau de conservació* en una categoria inferior:
    a. C (significatiu) té prioritat sobre B (bo).

[111] Cinquè. Informes o autoritzacions relatius a projectes, obres o activitats inclosos en les àrees de prevenció de riscs i àrees de protecció territorial, fora de l'ambit PORN i de la Xarxa Natura 2000. *Circular del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori sobre la unificació de criteris d'interpretació de la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears; de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental de les Illes Balears (LECO) i dels instruments d'ordenació dels espais naturals protegits a l'empara de la legislació ambiental*

b. B (bo) té prioritat sobre A (excel·lent).

2. A igualtat de *Valor Global del grau de conservació*, el que presenti major superfície en l'àmbit del Pla, en relació a la superfície total que ocupa aquest hàbitat en la Xarxa Natura 2000 de les Balears.

3. A igualtat dels criteris anteriors, l'hàbitat que sustenta un major nombre d'espècies de l'Annex II i IV de la Directiva Hàbitats, de l'Annex IV de la Llei 42/2007 o Protegides pel Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades.

A s'Albufera de Mallorca

Hàbitat\ Espècie [112]	Sup. hàbitat al ZEC (ha)	Sup. hàbitat a les IB (ha)	Valor global ZEC	Tendència	Objectiu de conservació	Prioritat
HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI						
1150*	74,92	1.392,12	B, bo	Estable	Millorar B a A	**Alta**
1210	Sense dades	1.000,86	Desconegut	Estable- decreixent	Determinar	**Alta**
1240	Sense dades	2.027,88	Desconegut	Decreixent	Determinar	**Alta**
1310	12,48	1.030,39	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Baixa**
1410	54,96	1.339,11	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Baixa**
1420	37,14	1.512,97	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Baixa**
1510*	0,45	1.362,87	Desconegut	Estable	Determinar i millorar	**Alta**
2110	Sense dades	1.203,22	Desconegut	Decreixent	Determinar	**Alta**
2120	Sense dades	1.265,80	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
2190	Sense dades	89,03	D, no significatiu	Estable	-	**-**
2210	0,02	704,66	C, significatiu	Estable	Millorar C a B	**Mitjana**
2230	Sense dades	676,59	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
2250*	47,39	1.007,02	A excel·lent	Estable	Mantenir A	**Alta**
2260	7,51	682,67	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Baixa**
3150	0,32	492,77	Desconegut	Estable	Determinar i Millorar	**Alta**
3280	Sense dades	355,60	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
5330	55,89	29.057,73	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Baixa**
6220*	0,31	4.411,65	B, bo	Desconeguda	Millorar B a A	**Alta**
6430	4,35	680,63	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Baixa**
7210*	1.161,18[113]	159,97	B, bo	Estable	Millorar B a A	**Alta**

[112] Les dades de la taula relatives a la superfície d'hàbitat Illes Balears i Valor Global de l'ZEC s'han obtingut de la base de dades CNTRYES. La dada de superfície d'hàbitat a l'ZEC, s'ha obtingut a partir de la millor cartografia disponible i la informació de Tendència, procedeix de l'Informe de Illes Balears sobre l'aplicació del Article 17 de la Directiva Hàbitat per al període 2007-2012.

Hàbitat\ Espècie [112]	Sup. hàbitat al ZEC (ha)	Sup. hàbitat a les IB (ha)	Valor global ZEC	Tendència	Objectiu de conservació	Prioritat
7220*	Sense dades	904,05	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
91B0	Sense dades	356,55	Desconegut	Incrementant - Estable	Determinar	**Alta**
92A0	7,13	149,25	B, bo	Estable	Millorar B a A	**Mitjana**
92D0	15,37	1.122,51	B, bo	Estable	Millorar B a A	**Mitjana**
9320	49,03	20.018,01	B, bo	Incrementant - Estable	Millorar B a A	**Mitjana**
HÀBITATS ADDICIONALS						
3140	Sense dades	849,04	Desconegut	Decreixent	Determinar	**Alta**
3170*	Sense dades	831,56	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
3290	Sense dades	Sense dades	Desconegut	Desconegut	Determinar	**Alta**
6420	Sense dades	439,57	Desconegut	Decreixent	Determinar	**Alta**
9540	Sense dades	1.678,39	Desconegut	Incrementant	Determinar	**Alta**

A l'Albufereta

Hàbitat\ Espècie	Sup. hàbitat al ZEC (ha)	Sup. hàbitat a les IB (ha)	Valor global ZEC	Tendència		Prioritat
HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI						
1150*	0,75	1.392,12	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Alta**
1310	1,42	1.030,39	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Baixa**
1410	0,46	1.339,11	B, bo	Estable	Millorar B a A	**Mitjana**
1420	89,13	1.512,97	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Baixa**
2110	Sense dades	1.203,22	Desconegut	Decreixent	Determinar	**Alta**
2210	0,001	704,66	B, bo	Estable	Millorar B a A	**Mitjana**
3280	0,11	355,60	B, bo	Estable	Millorar B a A	**Mitjana**
6420	Sense dades	439,56	Desconegut	Decreixent	Determinar	**Alta**
6430	0,20	680,63	B, bo	Estable	Millorar B a A	**Mitjana**
92D0	14,14	1.122,51	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	**Baixa**
HÀBITATS ADDICIONALS						
1210	Sense dades	1.000,86	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**

[113] La superfície de l'hàbitat d'acord amb la millor informació disponible (vegeu l'apartat 2.1.1), és superior a l'ocupació total de l'hàbitat en el conjunt de les Illes Balears, segons es recull a la base de dades CNTRYES.

Hàbitat\ Espècie	Sup. hàbitat al ZEC (ha)	Sup. hàbitat a les IB (ha)	Valor global ZEC	Tendència		Prioritat
1240	Sense dades	2.027,88	Desconegut	Decreixent	Determinar	**Alta**
1510*	Sense dades	1.362,87	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
3150	Sense dades	492,77	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
3170*	Sense dades	831,56	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
3290	Sense dades	Sense dades	Desconegut	Desconegut	Determinar	**Alta**
5330	Sense dades	29.057,73	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
7210*	Sense dades	159,97	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
92A0	Sense dades	149,25	Desconegut	Estable	Determinar	**Alta**
9320	Sense dades	20.018,01	Desconegut	Incrementant-Estable	Determinar	**Alta**
9540	Sense dades	1.678,39	Desconegut	Incrementant	Determinar	**Alta**

3.3. SÍNTESIS DE MESURES PER HÀBITATS I ESPÈCIES

A continuació es presenten dues taules, cadascuna de les quals recull el catàleg de mesures proposades per a **hàbitats** i **espècies** respectivament. L'estructura de les taules respon a les següents indicacions:

- La primera taula agrupa el conjunt de mesures proposades pels **hàbitats** i incloses als apartats 3.4 i 3.7. La informació recollida en aquesta taula respon als següents criteris:

S'han ombrejat en color beix els hàbitats addicionals: els que apareixen en un to més fosc, són els hàbitats addicionals que comparteixen s'Albufera i l'Albufereta, on els d'un to més clar són només de l'Albufereta.

Les mesures que apareixen numerades, situades a la part superior de la primera columna, són aquelles que s'apliquen de manera horitzontal a tots els hàbitats, emprant la mateixa numeració que es recull a la primera taula de l'apartat 3.4.

Les mesures que només s'apliquen sobre determinats hàbitats apareixen numerades a les cel·les corresponents, aquesta numeració és la mateixa que es recull a les taules elaborades per cada hàbitat i incloses als apartats 3.4 i 3.7.

- La segona taula agrupa el conjunt de mesures proposades per a les espècies i incloses als apartats 3.5, 3.6 i 3.7. La informació recollida en aquesta taula respon als següents criteris:

En color blau s'han ombrejat les espècies d'interès comunitari

En color marró s'han ombrejat les espècies recollides a l'apartat 3.3 del FND, és a dir "Altres espècies importants de flora i fauna".

En color beix s'han ombrejat les espècies addicionals

Cada mesura apareix numerada a les cel·les corresponents a les espècies sobre les que aplica, aquesta numeració és la mateixa que es recull a les taules incloses als apartats 3.5, 3.6 i 3.7.

	1150*	1210	1240	1310	1410	1420	1510*	2110	2120	2190	2210	2230	2250*	2260	3150	3280	5330	6220*	6420	6430	7210*	7220*	91B0	92A0	92D0	9320	1210	1240	1510*	3150	3170*	3290	5330	7210*	92A0	9320	9540
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS)																																					
1.1. Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla, amb altres òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència al territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.																																					
2.1. Establir acords de col·laboració o convenis amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla, per afavorir les activitats tradicionals beneficioses per a la conservació: especialment les relacionades amb la recuperació de les "velles" i el manteniment de la xarxa de canals i sèquies que influeixen positivament a la dinàmica hídrica. Estendre aquests acords a terrenys situats dins de les ZEC o a la seva perifèria, on actuen com a zones de tampó.																																					
2.2. Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets, l'aplicació de bones pràctiques agrícoles i/o ramaderes, sobretot en relació a l'ús de productes fitosanitaris, així com una utilització més sostenible de l'aigua de reg. Fomentar la producció ecològica o integrada. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.																																					
2.3 Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadors, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria, etc)																																					
4.1. Iniciar mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i espècies presents a les ZEC.																																					
4.2. Establir acords amb el viver forestal de Menut per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la a les reforestacions que es programin.																																					
4.3. Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents a les ZEC, especialment pel que fa al seu grau de conservació. Per espècies de flora, promoure la realització d'estudis de l'evolució de les poblacions.																																					
4.4. Actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència per a la gestió del territori contingut a l'àmbit del Pla.																																					
5.1. Realitzar campanyes de prevenció i sensibilització de l'abandonament dels animals domèstics a l'entorn de les ZEC.																																					
5.2. Fomentar l'establiment d'acords per a la revisió i modificació de les línies elèctriques perilloses, en atenció al que indica el RD 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució a línies elèctriques d'alta tensió.																																					
6.1. Identificar i definir una xarxa de corredors que afavoreixin la connectivitat ecològica entre les ZEC i altres àrees naturals d'elevat interès, així com permetin connectar els hàbitats dins dels espais.																																					
7.1. Establir acords o convenis entre l'administració i els propietaris i/o titulars de drets per a, almenys, deixar 5 metres d'amplada sense cultivar a les zones que limiten amb els aiguamolls.																																					
Promoure estudis per a la identificació i disminució de possibles fonts de contaminació difusa que afecti les conques hidrològiques dels dos espais.	**1.1**																																				
Instar a l'Ajuntament d'Alcúdia perquè es dugui a terme la connexió de la urbanització annexa a l'Albufereta a la xarxa de clavegueram, en no disposar de sistema de depuració d'aigües residuals.	**3.1**																																				
Promoure acords per fomentar la reactivació de l'activitat salinera a s'Albufera de forma compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies o, si escau, mantenir la dinàmica artificial d'inundació periòdica d'aquests sistemes amb aportacions marines.	**3.2**						**1.1**																														
Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del Pla de gestió i, si escau, precisar la seva localització.			**1.1**													**4.1**			**1.1**			**1.1**	**1.1**			**3.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**
Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.				**2.1**	**2.2**	**2.1**															**3.1**				**2.1**											
Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.				**2.2**	**2.1**		**2.1**				**2.1**		**2.1**	**2.1**			**1.1**																			
Fomentar la coordinació amb les autoritats competents en matèria de DPH per limitar les neteges de vegetació de ribera amb maquinària pesada en alguns trams dels torrents.																								**1.1**												
Garantir, entre els organismes competents en matèria de neteja de platges l'aplicació del "*Protocol de bones pràctiques sobre els paràmetres tècnics que convé seguir per minimitzar els impactes ambientals sobre les platges arenoses a l'hora de realitzar la neteja mecànica i retirada de posidònia oceànica*" (Veure Hàbitats dunars, apartat 3.4.8. Objectiu operatiu 1, MS 1.1.).								**1.1**	**1.1**		**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**																							
Instar la Demarcació de Costes per a la instal·lació o manteniment de captadors de sorra a les zones fragmentades o erosionades, a més d'establir franges de protecció al peu del talús de primer front dunar mitjançant tancats perimetrals.								**1.2**	**1.2**		**1.2**	**1.2**	**1.2**	**1.2**																							
Actualitzar la cartografia a una escala de major detall per precisar la localització de l'hàbitat i determinar el seu grau de conservació.		**1.1**						**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**																										
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets les bones pràctiques agrícoles en terrenys agrícoles annexos, per minimitzar l'ús de compostos nitrogenats i herbicides o pesticides contaminants.															**1.1**																						
Promoure l'elaboració d'estudis per a determinar l'eliminació d'infraestructures prescindibles d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen a l'hàbitat.																**1.1**				**1.1**	**2.1**															
Realitzar estudis per millorar el coneixement del funcionament de l'hàbitat, principalment en els següents aspectes: a) Producció-productivitat de macròfits, equilibri intercomunitari i interespecífic i el seu paper en l'evolució tròfica; b) Relacions entre macròfits i qualitat de l'aigua; c) Relacions entre macròfits i fauna (peixos i anàtides principalment); d) Evolució del desenvolupament i producció de macròfits en diferents zones, així com incidència de les accions mecàniques de neteja; e) Anàlisi de les proliferacions fitoplanctòniques tòxiques, botulisme.															**4.1**																					

	1150*	1210	1240	1310	1410	1420	1510*	2110	2120	2190	2210	2230	2250*	2260	3150	3280	5330	6220*	6420	6430	7210*	7220*	91B0	92A0	92D0	9320	1210	1240	1510*	3150	3170*	3290	5330	7210*	92A0	9320	9540
NORMES REGULADORES (NR)																																					
1.2. En l'àmbit territorial d'aquest PG coincident amb l'àmbit del PRUG del PN de s'Albufera de Mallorca (Decret 19/1999) i del PORN de l'Albufereta (Acord de consell de govern de 19 d'octubre de 2001), li és d'aplicació el contingut de la normativa per unificar-ho en un únic document integrat.																																				
1.3. D'acord amb l'article 30 de la llei 6/2009, de 17 de novembre, de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica de les Illes Balears, relatiu a la modificació de l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, la conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'informar preceptivament, abans de la seva execució, sobre qualsevol pla o projecte que, sense tenir una relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000 o sense ser necessari per a aquesta gestió, pugui afectar-lo de forma apreciable, individualment o en combinació amb altres plans o projectes. Es considera que no tenen afecció significativa per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, els plans, programes, projectes i activitats que es relacionen en la mesura. No obstant això, l'òrgan competent per aprovar o autoritzar ha de sol·licitar a la Conselleria competent en matèria d'espais protegits Xarxa Natura 2000 un informe ambiental sobre l'apreciació de no afecció significativa.																																				
2.4 En relació amb les pràctiques agrícoles, complir amb la normativa en matèria de concentració de nitrats continguda en la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 5 de novembre de 2013, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats d'origen agrari de les Illes Balears (BOIB núm. 159 de 2013.11.19).																																				
2.5 . Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles hauran de ser de caràcter integrat , evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers , aus , peixos i la fauna apícola .																																				
5.3. Prohibir la tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu en aquest hàbitat, segons l'epígraf j) de l'apartat 3 de l'article 62 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni natural i de la Biodiversitat.																																				
Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	**3.3**			**2.4**	**2.4**	**2.3**	**2.2**											**1.1**																		
Regular l'accés a les platges restringint als itineraris habilitats i autoritzats (senderisme, equitació, vehicles no motoritzats).											**2.2**		**2.2**	**2.2**			**1.2**																		
Regular la recol·lecció de recursos de l'hàbitat als períodes i localitzacions dictades per l'Òrgan de Gestió.							**2.4**										**1.4**	**1.2**																	
Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.				**2.3**	**2.3**	**2.2**														**2.1**	**3.2**				**2.2**										
Executar actuacions de restauració de l'hàbitat, mitjançant repoblació amb material autòcton.																									**2.3**										
Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris prèviament autoritzats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys.				**2.5**	**2.5**	**2.4**	**2.3**				**2.3**		**2.3**	**2.3**			**1.3**																		
En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears															**3.1**	**3.1**	**1.5**	**1.3**		**2.2**	**3.3**			**2.1**	**2.4**	**2.1**									
MESURES EXECUTIVES (ME)																																				
3.1. Realitzar accions de comunicació per al conjunt de l'àmbit del Pla de gestió dirigida als principals sectors d'interès.																																				
3.2. Realitzar campanyes de sensibilització i foment de la importància natural de les ZEC, dirigides a la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.																																				
3.3. Instal·lar elements de senyalització, informació i interpretació dels valors naturals de les ZEC.																																				
5.4. Executar les mesures de prevenció necessàries davant descàrregues fortuïtes d'aigües residuals provinents dels sistemes de depuració dels voltants de la ZEC.																																				
5.5. Dissenyar i executar cinturons de vegetació entre les zones conreades/urbanitzades i les àrees inundades de les ZEC, per minimitzar la incidència de la contaminació difusa.																																				
5.6. Realitzar accions de control i eradicació de les poblacions de gossos i gats.																																				
5.7. Recollir i transportar a l'abocador autoritzat els residus presents en l'àmbit del Pla de Gestió.																																				
5.8. Reforçar la vigilància per evitar l'abocament d'escombraries, runes, fems, etc.																																				
5.9. Realitzar reunions, coordinades per l'Òrgan de Gestió, d'informació i transmissió de bones pràctiques de caça en l'àmbit de la ZEC, juntament amb les societats de caçadors, propietaris i/o titulars de drets de vedats, etc.																																				
5.10. Posar elements dissuasoris (tanques perimetrals, senyalització) en els llocs on es produeixen abocaments freqüents.																																				
5.11. Sempre que sigui possible, dur a terme el soterrament o desviament de les línies elèctriques. En la resta dels casos, instal·lar dispositius anticol·lisió salvaocells a les línies elèctriques de mitjana i alta tensió.																																				
6.2. Dur a terme actuacions de creació, restauració i/o manteniment dels corredors ecològics, fent especial èmfasi en els torrents i els cursos d'aigua que arriben als espais.																																				
Dur a terme actuacions de manteniment dels canals de connexió de l'hàbitat amb el mar. Regular els defectes o excessos de deposició de matèria orgànica.				**1.1**																																
Realitzar tasques de manteniment i neteja de vegetació de les sèquies i canals per recuperar la seva funcionalitat com a vies d'entrada d'aigua dolça al sistema llacunar.	**2.1**				**1.1**										**2.1**						**2.2**														
Dissenyar una xarxa de punts per al control periòdic de la qualitat de l'aigua en els torrents	**1.2**																																			

	1150*	1210	1240	1310	1410	1420	1510*	2110	2120	2190	2210	2230	2250*	2260	3150	3280	5330	6220*	6420	6430	7210*	7220*	91B0	92A0	92D0	9320	1210	1240	1510*	3150	3170*	3290	5330	7210*	92A0	9320	9540
que aboquen a les ZEC en coordinació amb les autoritats competents. Realitzar analítiques periòdiques.																																					
Analitzar i treure conclusions de l'evolució dels indicadors hidrològics de la qualitat de les aigües	1.3																																				
Reforçar la vigilància per evitar la tala il·legal d'arbres per a llenya, així com l'ocurrència d'incendis																									1.1												
Vetllar pel compliment de la legislació sectorial en matèria d'extracció d'àrids de platges, sistemes dunars, paleodunes i zones d'arenoses.											1.3		1.3	1.3																							
Reforçar la vigilància per evitar l'ocurrència d'incendis en els períodes més desfavorables.																		1.4			3.4																
Dissenyar i executar àrees tallafocs amb ocupació de ramaderia domèstica, com a mesura de protecció davant el risc d'incendis.																		1.5			3.6																
Dissenyar i executar una xarxa de senders per reduir el nombre de sengles no regulades sobre l'hàbitat, reconduint als usuaris per sengles menys impactants i ben senyalitzades.											2.4		2.4	2.4			1.6								2.6												
Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.				2.7	2.7		2.6				2.8		2.8	2.8			1.7								2.7												
Dur a terme l'eliminació selectiva dels peus arboris i/o arbustius que impedeixi el correcte pas de l'aigua.																								1.2													
Dur a terme l'eliminació de peus de *Ulmus minor i Populus alba* malalts o morts																								2.3													
Executar actuacions de repoblació *d'Ulmus minor, Populus alba i Fraxinus angustifolia* en zones de l'hàbitat degradat.																								2.4													
Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	3.6			2.6	2.6	2.5	2.5																														
Establir franges de protecció al peu del talús de la primera duna (hàbitat 2110) en zones fragmentades o erosionades, mitjançant tanques perimetrals.											2.5		2.5	2.5																							
Realitzar intervencions de revegetació en dunes erosionades, amb espècies característiques dels hàbitats. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals.											2.7		2.7	2.7																							
Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents	3.5										2.6		2.6	2.6	3.2	3.2				2.3	3.5			2.2													
Executar actuacions de restauració de l'hàbitat, mitjançant repoblació amb material autòcton.																									2.5												
Realitzar campanyes de retirada de l'excés d'algues (com *Enteromorpha s*p.) I plantes flotants, provocat per l'excés de nutrients a l'hàbitat.															3.3																						
Realitzar actuacions de restauració i gestió del sistema de comportes a l'Albufereta, a fi de mantenir durant més temps l'aigua dolça durant la primavera i principi d'estiu, per la relació directa existent entre elevats nivells d'aigua primaverals i la presència i èxit reproductor de certes espècies d'aus, principalment aquàtiques.	3.4																																				

	Emys orbicularis	*Miniopterus schreibersii* *Myotis capaccinii* *Myotis myotis* *Rhinolophus ferrumequinum* *Rhinolophus hipposideros*	*Acrocephalus melanopogon*	*Ardea purpurea*	*Charadrius alexandrinus*	*Circus aeruginosus*	*Himantopus himantopu*	*Ixobrychus minutus*	*Ardeola ralloides*	*Botaurus stellaris*	*Egretta garzetta*	*Numenius phaeopus*	*Nycticorax nycticorax*	*Oxyura leucocephala*	*Porphyrio porphyrio*	*Rallus aquaticus*	*Tringa totanu*	*Vanellus vanellus*	*Sylvia balearica*	*Calandrella brachydactyla*	*Glerida theklae*	*Caprimulgus europaeus* *Phoenicurus phoenicurus*	*Falco eleonorae*	*Equisetum ramosissimum*	*Anguilla anguilla* *Gasterosteus aculeatus*	*Bufo viridis balearica*	*Atelerix algirus*	*Emberiza schoenicilus witherbyi,*	*Fulica cristata* *Marmaronetta angustirostris* *Pandion heliaetus,* *Sterna hirundo*	*Espècies de l'apartat 2.5.2*
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS), NORMES REGULADORES I MESURES EXECUTIVES D'APLICACIÓ EN ELS HÀBITATS UTILITZATS PER LES ESPÈCIES	**3150 3280**	**Veure apartat 3.5.1.2. Obj. Oper. 1**	**1150*, 1210, 1240, 1310, 1410, 1420, 1510*, 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2250*, 2260, 3150, 3280, 6220* i 6430.**																**2260 5330**	**5330, 6220, 6430 i cultius**		**5330 91B0 92A0 92D0 9320**	**1150* 1310 1410 1420 1510* 3150 6220***	**3150 3280**	**1150* 1310 2190 3150 3280 92A0 92D0**	**1150* 1310 2190 3150 3280 92A0 92D0**	**5330 91B0 92A0 92D0 9320**	**1310 1410 1420 92D0**	**Veure apartat 3.7.2. Obj. Oper. 1**	**-**
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES																													
Dur a terme els treballs necessaris per a determinar la funcionalitat de les sèquies de sa Pobla com a corredors ecològics	**2.1**																												
Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**		**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**				**3.1**					**3.1**	**3.1**					
Realitzar estudis per localitzar refugis de les espècies dins l'àmbit del Pla de Gestió o possibles llocs per a la col·locació de refugis artificials, posant especial atenció en les edificacions en reforma o rehabilitació.		**2.1**																											
Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre l'espècie. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.																						**3.1**							
Estudis per verificar la població a l'interior de l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.																									**4.1**	**4.1**	**4.1**	**3.1**	**1.1**
NORMES REGULADORES (NR) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES																													
No permetre el passeig amb animals domèstics solts, excepte en les zones habilitades per a això.	**2.2**																												
MESURES EXECUTIVES (ME) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES																													
Realitzar campanyes d'eliminació d'altres quelonis exòtics	**3.2**																												
Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) per minimitzar atropellaments en els vials crítics.	**3.4**																												
Dur a terme l'adequació o millora dels refugis localitzats.		**2.2**																											
Col·locar caixes nius per a quiròpters		**2.3**																											
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de l'espècie.	**3.3**	**3.2**																											
Crear petites illetes artificials com a llocs de descans, alimentació o reproducció d'espècies com *Himantopus himantopus i Charadrius alexandrinus*.			**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**												
A les zones més denses de matolls halòfils (hàbitat 1420), crear discontinuïtats en la vegetació utilitzant mitjans manuals i no compactants, per habilitar espais d'alimentació i reproducció d'espècies com *Himantopus himantopus o Rallus aquaticus*.			**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**												
Determinar el grau de conservació actual de *Acrocephalus melanopogon* en l'àmbit del Pla de Gestió.			**3.2**																										
En els hàbitats dunars dur a terme tancaments en determinades seccions per a l'exclusió de persones entre els mesos de març i juny (ambdós inclosos), per afavorir la nidificació de limícoles com *Charadrius alexandrinus*.					**3.3**		**3.3**					**3.3**					**3.3**	**3.3**											
Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria de caça			**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**											
Instal·lar elements per a la reducció de la velocitat màxima de vehicles, per tal d'evitar atropellaments, en els vials situats a menys de 100 metres de la ZEC.			**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**											

3.4. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PELS HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

Amb caràcter horitzontal i en relació amb **tots els hàbitats**, es recullen els següents objectius operatius i mesures:

Tots els tipus d'hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de Gestió			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	Manteniment o millora del grau de conservació global		Indicadors de l'Informe de l'Art. 17 de la Directiva, en particular: Superfície ocupada per l'hàbitat (ha) Nombre d'espècies característiques presents	Art. 17 Habitat & Species Reporting format [114]
OBJ. OPERAT.	Promoció de la coordinació a nivell interadministratiu i intersectorial		Grau d'interacció entre organismes i/o administracions	Informe de seguiment
MESURES	MS	Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla, amb altres òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència en el territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.	Iniciatives funcionals posades en marxa (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	En atenció a l'article segon de la Llei 11/2012, de 19 de desembre, de mesures urgents en matèria de medi ambient que modifica l'article 28 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural de la Biodiversitat, en l'àmbit territorial d'aquest PG coincident amb l'àmbit del PRUG del PN de s'Albufera de Mallorca (Decret 19/1999) i del PORN de l'Albufereta (Acord de consell de govern de 19 d'octubre de 2001), li és d'aplicació el contingut de la normativa per unificar en un únic document integrat.	-	
		D'acord amb l'article 30 de la Llei 6/2009, de 17 de novembre, de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica de les Illes Balears, relatiu a la modificació de l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, la conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'informar preceptivament, abans de la seva execució, sobre qualsevol pla o projecte que, sense tenir una relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000 o sense ser necessari per a aquesta gestió, pugui afectar-lo de forma apreciable, individualment o en combinació amb altres plans o projectes. Aquest informe té per objecte l'avaluació de les repercussions ambientals concretes i específiques del pla o projecte en relació amb els objectius de conservació del lloc assenyalat. No obstant això, d'acord amb les anàlisis d'avaluacions sobre les repercussions ambientals que es porten realitzant per l'òrgan ambiental del Govern de les Illes Balears des de l'any 2009 i de la darrera evidència científica disponible fins a 2013, es considera que no tenen afecció apreciable o significativa en relació a l'anterior, els plans, programes, projectes i activitats que es relacionen a continuació. No obstant això, l'òrgan competent per aprovar o autoritzar ha de sol·licitar a la Conselleria competent en matèria d'espais protegits Xarxa Natura 2000 un informe ambiental sobre l'apreciació de no afecció significativa. Plans, programes, projectes i activitats que es consideren que no afecten de forma apreciable als	- -	

[114] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal

espais protegits xarxa Natura 2000:

a) Les meres activitats no incloses en el concepte de projecte a que es refereix l'article 5.3.b de la Llei 21/2013 consistents en voltes ciclistes, proves d'atletisme, , romeries, festes populars, filmacions cinematogràfiques i altres anàlogues que es duguin a terme per camins existents i/o no tinguin afeccions apreciables sobre el lloc; incloses les investigacions científiques.

b) Les reformes, rehabilitacions, canvi d'ús o modificacions de construccions i edificacions existents que no suposin un augment de volum o de superfície, inclòs el canvi de coberta, la reparació o la rehabilitació de cobertes i façanes, el reforjat, el canvi d'ubicació de comptadors d'aigua, la consolidació d'estructura, pèrgoles, etc., i també les demolicions.

c) La construcció, reparació o rehabilitació de safarejos, piscines, aljubs i altres sistemes de captació i emmagatzematge d'aigua per ús domèstic i agrícola ramader.

d) Les instal·lacions de serveis de temporada al domini públic maritimoterrestre i a les zones de trànsit i de protecció de la Llei de costes, per a les quals s'hagi emès un informe d'exclusió d'afectació o un informe favorable d'avaluació de repercussions ambientals d'anys anteriors, excepte pel que fa a les modificacions substancials, sense que es pugui entendre com a modificació substancial l'ampliació del termini de l'autorització.

e) Els plans tècnics de caça no intensius, per als quals s'hagi emès un informe d'exclusió d'afectació o un informe favorable d'avaluació de repercussions ambientals d'anys anteriors, excepte pel que fa a les modificacions substancials, sense que es pugui entendre com a modificació substancial la renovació del període de vigència.

f) La rehabilitació, reparació o reconstrucció de marges, parets seques, esbaldrecs i contraforts a murs de contenció.

g) Les actuacions a sòl urbà.

h) La conservació i manteniment de camins existents

i) La creació i manteniment dels itineraris d'ús públic per a vianants, inclosa la senyalització, que transcorrin per camins existents.

j) Els enjardinaments amb vegetació no invasora, ubicats a l'entorn immediat de les edificacions, camins i entrades de les finques.

k) Les línies elèctriques soterrades per camins existents i les instal·lacions auxiliars necessàries.

l) Els aprofitaments forestals tradicionals i la recuperació de cultius.

m) La rehabilitació d'elements etnològics.

n) Els sondejos per a l'extracció d'aigua subterrània.

o) La instal·lació d'antenes de telecomunicacions que no suposin l'obertura de nous camins.

p) La construcció o reparació, per camins, pistes o senders, de canonades no inclosos a la Llei 21/2013 o a la Llei 11/2006.

		q) La instal·lació de plaques solars fotovoltaiques o tèrmiques per a l'ús d'habitatges, agroturismes, hotels rurals, hotels d'interior i allotjaments turístics, i altres activitats autoritzades de caràcter agrícola, ramader o industrial (en aquest darrer cas sempre sobre teulada). r) Els tancaments, inclosos els portells i les barreres d'entrada, i les reparacions de tancaments de finques rústiques, sempre que permetin el pas de la fauna.		
OBJ. OPERAT.	Implicació dels propietaris i/o titulars de drets de terrenys en la gestió i conservació de les ZEC		Grau de participació dels propietaris i/o titulars de drets en la gestió de les ZEC	Informe de seguiment
MESURES	MS	2.1 Establir acords de col·laboració o convenis amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla, per afavorir les activitats tradicionals beneficioses per a la conservació: en especial les relacionades amb la recuperació de les "v*eles*" i el manteniment de la xarxa de canals i sèquies que influeixen positivament en la dinàmica hídrica. Estendre aquests acords a terrenys situats dins de les ZEC o en la seva perifèria, on actuen com a zones de tampó.	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
		Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets, l'aplicació de bones pràctiques agrícoles i/o ramaderes, sobretot en relació a l'ús de productes fitosanitaris, així com una utilització més sostenible de l'aigua de reg. Fomentar la producció ecològica o integrada. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.	Accions realitzades (nombre i tipus)	
		Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria , etc)	Accions realitzades (nombre i tipus)	
	NR	En relació amb les pràctiques agrícoles, complir amb la normativa en matèria de concentració de nitrats continguda en la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 5 de novembre de 2013, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats d'origen agrari de les Illes Balears (BOIB núm. 159 de 2013.11.19).	-	
OBJ. OPERAT.	Difusió dels valors naturals dels hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de Gestió		Grau de coneixement de les ZEC per la població i usuaris	Informe de seguiment
MESURES	ME	Realitzar accions de comunicació per al conjunt de l'àmbit del Pla de gestió dirigida als principals sectors d'interès.	Nombre d'accions realitzades. Abast	Memòria anual
		Realitzar campanyes de sensibilització i foment de la importància natural de les ZEC, dirigides a la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.	Nombre de campanyes realitzades. Abast	
		Instal·lar elements de senyalització, informació i interpretació dels valors naturals de les ZEC.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	
OBJ. OPERAT.	Augment del coneixement científic i ecològic de les ZEC		Volum de dades científiques, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment

MESURES	MS	Iniciar mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i espècies presents a les ZEC.	Iniciatives funcionals posades en marxa (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir acords amb el viver forestal de Menut per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la en les reforestacions que es programin.	Acords assolits (nombre i tipus)	
		Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents a les ZEC, especialment pel que fa al seu grau de conservació. Per espècies de flora, promoure la realització d'estudis de l'evolució de les poblacions.	Projectes de recerca (nombre i àmbit)	
		Actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència per a la gestió del territori contingut en l'àmbit del Pla.	Cartografia i data d'actualització	
OBJ. OPERAT.	Disminució de pressions d'origen antròpic		Pressions (tipus, intensitat, localització)	Informe de seguiment
MESURES	MS	Realitzar campanyes de prevenció i sensibilització de l'abandonament dels animals domèstics a l'entorn de les ZEC.	Nombre de Campanyes realitzades. Abast	Memòria anual
		Fomentar l'establiment d'acords per a la revisió i modificació de les línies elèctriques perilloses, en atenció al que indica el RD 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió.	Acords assolits (nombre i tipus)	
	NR	Prohibir la tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu en aquest hàbitat, segons l'epígraf j) de l'apartat 3 de l'article 62 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni natural i de la Biodiversitat.	-	
	ME	Executar les mesures de prevenció necessàries davant les descàrregues fortuïtes d'aigües residuals provinents dels sistemes de depuració dels voltants de la ZEC.	Actuacions (nombre, superfície, tipus i localització)	
		Dissenyar i executar cinturons de vegetació entre les zones conreades/urbanitzades i les àrees inundades de les ZEC, per minimitzar la incidència de la contaminació difusa.	Actuacions (nombre, superfície, tipus i localització)	
		Realitzar accions de control i eradicació de les poblacions de gossos i gats.	Accions de control (nombre i tipus)	
		Recollir i transportar a l'abocador autoritzat els residus presents en l'àmbit del Pla de Gestió.	Punts de recollida i volum transportat	
		Reforçar la vigilància per evitar l'abocament d'escombraries, runes, fems, etc.	Nombre accions de vigilància/freqüentació	
		Realitzar reunions, coordinades per l'Òrgan de Gestió, d'informació i transmissió de bones pràctiques de caça en l'àmbit de la ZEC, juntament amb les societats de caçadors, propietaris i/o titulars de drets de vedats, etc	Nombre de reunions realitzades, assistències	
		Col·locar elements dissuasoris (tanques perimetrals, senyalització) als llocs on es produeixen abocaments freqüents.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	

		Sempre que sigui possible, dur a terme el soterrament o desviament de les línies elèctriques. En la resta dels casos, instal·lar dispositius anticol·lisió salvaocells en les línies elèctriques de mitjana i alta tensió.	Actuacions (longitud, nombre, tipus)	
OBJ. OPERAT.	Millora de la connectivitat ecològica		Grau de connexió entre espais i dins de cada espai	Informe de seguiment
MESURES	MS	Identificar i definir una xarxa de corredors que afavoreixin la connectivitat ecològica entre les ZEC i altres àrees naturals d'elevat interès, així com permetin connectar els hàbitats dins dels espais.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	ME	Dur a terme actuacions de creació, restauració i/o manteniment dels corredors ecològics, fent especial èmfasi en els torrents i els cursos d'aigua que arriben als espais.	Actuacions (localització, nombre i superfície)	
OBJ. OPERAT.	Establiment de zonificació adequada		Documentació generada	Informe de seguiment
MESURES	MS	Establir acords o convenis entre l'administració i els propietaris i/o titulars de drets per deixar com a mínim 5 metres d'amplada sense cultivar a les zones que limiten amb els aiguamolls	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual

3.4.1. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B a A en s'Albufera** **Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent) a l'Albufereta**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o millora de la qualitat de les aigües**		**1.a. Factors químics i fisicoquímics**	Informe seguiment
MESURES	MS	Promoure estudis per a la identificació i disminució de possibles fonts de contaminació difusa que afecti les conques hidrològiques dels dos espais.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	ME	Dissenyar una xarxa de punts per al control periòdic de la qualitat de l'aigua en els torrents que aboquen a les ZEC en coordinació amb les autoritats competents. Realitzar analítiques periòdiques.	Núm. punts i localització; Nombre controls/any	
		Analitzar i treure conclusions de l'evolució dels indicadors hidrològics de la qualitat de les aigües.	Anàlisis realitzades (nombre i tipus); conclusions extretes (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o recuperació del règim hídric que permet la conservació favorable de l'hàbitat**		2.a. Alçada (m) i extensió (m^2) de la làmina d'aigua 2.b. Hidroperíode	Informe seguiment
MESURES	ME	2.1. Realitzar tasques de manteniment i neteja de vegetació de les sèquies i canals per recuperar la seva funcionalitat com a vies d'entrada d'aigua dolça al sistema llacunar.	2.1. Actuacions (nombre elements recuperats, longitud, volum extret)	

OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o recuperació de l'estructura i composició de les comunitats biològiques**		3. Nombre i diversitat de comunitats	Informe seguiment
MESURES	MS	Instar a l'Ajuntament d'Alcúdia perquè es dugui a terme la connexió de la urbanització annexa a l'Albufereta a la xarxa de clavegueram, en no disposar de sistema de depuració d'aigües residuals.	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
		Promoure acords per fomentar la reactivació de l'activitat salinera a s'Albufera de forma compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies o, si escau, per mantenir la dinàmica artificial d'inundació periòdica d'aquests sistemes amb aportacions marins.	Acords assolits (nombre i tipus)	
	NR	Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
	ME	Realitzar actuacions de restauració i gestió del sistema de comportes a l'Albufereta, a fi de mantenir durant més temps l'aigua dolça durant la primavera i principi d'estiu, per la relació directa existent entre elevats nivells d'aigua primaveralsi la presència i èxit reproductor de certes espècies d'aus, principalment aquàtiques.	Nombre elements restaurats i/o posats en funcionament	
		Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones, especialment *Cyprinus carpio*, en coordinació amb el Consorci per a la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB), així com *Cortadeira sp. i Cotula coronopifolia*	Actuacions (nombre, localització i superfície)	
		Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	

3.4.2. Hàbitat 1210 Vegetació anual sobre acumulació de restes marines

Hàbitat 1210 - Vegetació anual sobre acumulació de restes marines			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	**1.1.** Actualitzar la cartografia a una escala de major detall per precisar la localització de l'hàbitat i determinar el seu grau de conservació.	**1.1.** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.3. Hàbitat 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium spp* endèmics

Hàbitat 1240 - Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium spp* endèmics	**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ**	**FONTS VERIFICACIÓ**

				(mesures)	
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**			**Veure taula general**	**taula gral.**
OBJ. OPERAT.	Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat			Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	**1.1.** Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del Pla de gestió i, si escau, precisar la seva localització.	**1.1.** Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual	

3.4.4. Hàbitat 1310 Vegetació halonitròfila anual sobre sòls salins poc evolucionats

Hàbitat 1310 – Vegetació halonitròfila anual sobre sòls salins poc evolucionats			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació A (excel·lent) en els dos espais**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la dinàmica d'inundació i humitat edàfica**		**1. Grau d'humitat edàfica, extensió i període**	Informe de seguiment
MESURES	ME	Dur a terme actuacions de manteniment dels canals de connexió de l'hàbitat amb el mar. Regular els defectes o excessos de deposició de matèria orgànica.	Actuacions (nombre, localització i superfície)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment de les característiques del substrat i la topografia inalterades. Manteniment de la coberta vegetal**		2. Cobertura vegetal (%) i tipus biològics	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	
	NR	Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	
		Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris prèviament autoritzats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys	-	
	ME	Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc)	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	

		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	

3.4.5. Hàbitat 1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (*Juncetalia maritimae*)

Hàbitat 1410 - Prats i jonqueres halòfils mediterranis (*Juncetalia maritimae*)			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B a A a s'Albufera** **Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent) a l'Albufereta**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o recuperació de la dinàmica d'inundació que permeti la conservació favorable de l'hàbitat**		**1. Durada i estacionalitat de la inundació, humitat en el sòl (%) i concentració salina.**	Informe de seguiment
MESURES	ME	Realitzar tasques de manteniment i neteja de vegetació de les sèquies i canals per recuperar la seva funcionalitat com a vies d'entrada d'aigua dolça al sistema llacunar.	Actuacions (nombre elements recuperats, longitud, volum extret)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Minimització d'alteracions en el substrat. Manteniment o recuperació d'espècies típiques**		2.a. Percentatge de sòl alterat (ex. Pastura, trepig, etc) 2.b. Cobertura (%) i densitat de l'hàbitat; cobertura (%) i densitat d'espècies típiques	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	
	NR	Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzats. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	
		Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris prèviament autoritzats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys.	-	
	ME	Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	
		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	

3.4.6. Hàbitat 1420 Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (*Sarcocornetea fruticosi*)

Hàbitat 1420 – Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (*Sarcocornetea fruticosi*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Veure taula general**		**Taula gral.**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la humitat edàfica i el grau de salinitat natural**		**1.a. Humitat edàfica** **1.b. Salinitat**	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures		-	
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment de les característiques del substrat i de la cobertura vegetal**		2.a. Percentatge de sòl alterat (ex. Pastura, trepig, etc) 2.b. Cobertura (%) i densitat de l'hàbitat; cobertura (%) i densitat d'espècies típiques	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	
		Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris prèviament autoritzats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys	-	
	ME	Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	

3.4.7. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació en l'àmbit del Pla de Gestió.**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de les condicions edafohigròfiles (qualitat de l'aigua i nivells freàtics) inalterades**		**1.a.** Grau de salinitat del sòl **1.b.** pH **1.c.** Humitat (%)	Informe de seguiment
MESURES	MS	Promoure acords per fomentar la reactivació de l'activitat salinera a s'Albufera de forma compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies o, si escau, mantenir la dinàmica artificial	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual

		d'inundació periòdica d'aquests sistemes amb aportacions marins.		
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment de la superfície ocupada per l'hàbitat i evitar la fragmentació de poblacions**		Nombre de spp típiques i ocupació superficial (%)	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa a l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris prèviament autoritzats, excepte els necessaris pel desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys	-	
		Regular la recol·lecció de recursos de l'hàbitat als períodes i localitzacions dictats per l'Òrgan de Gestió.	-	
	ME	Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	
		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	

3.4.8. Hàbitats: 2110 Dunes mòbils embrionàries, 2120 Dunes mòbils de litoral *Ammophila arenaria* (dunes blanques), 2190 Depressions humides interdunars, 2210 Dunes litorals fixades *Crucianellion maritimae,* 2230 Dunes amb pradells dels Malcomietalia, 2250* Dunes litorals amb *Juniperus* sp., 2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la•la de *Cisto-Lavanduletalia*

Hàbitats: 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2250, 2260 en s'Albufera **Hàbitats 2110, 2210 en l'Albufereta**			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació, a l'hàbitat 2110, 2120, 2190 i 2230 en l'àmbit del Pla de Gestió** **Millora del grau de conservació global de C a B i de B a A a s'Albufera i l'Albufereta, respectivament, en 2210** **Manteniment del grau de conservació global A (excel·lent), en 2250* i 2260 a s'Albufera**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o augment de l'excedent de material sedimentari, la dinàmica natural i mobilitat del material sedimentari**		**1.a. Grau de creixement o decreixement interanual del sistema dunar** **1.b. Evolució interanual de la fragmentació del sistema dunar**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Garantir, entre els organismes competents en matèria de neteja de platges [article 115 d) de Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes], l'aplicació d'un "*Protocol de bones pràctiques sobre els paràmetres tècnics que convé seguir per minimitzar els impactes ambientals sobre les platges arenoses a l'hora de realitzar la neteja mecànica i retirada de posidònia oceànica*" i en especial les següents directrius:	Iniciatives realitzades	Memòria anual

Hàbitats: 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2250, 2260 en s'Albufera Hàbitats 2110, 2210 en l'Albufereta			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS VERIFICACIÓ
		A. Neteja en general de platges amb mitjans mecànics. 1. Les neteges mecàniques s'haurien de realitzar tan sols en les zones de màxim ús antròpic, evitant les zones humides i les zones amb presència de vegetació natural. Així mateix, no es realitzaran neteges en les zones de talussos de dunes en formació (*foredunes*), ni usant el talús de les dunes com a "límit" quan la neteja es realitzi amb mitjans mecànics. En aquest sentit s'hauria de deixar un resguard mínim de 3 m des de les dunes en formació sense tocar 2. Queda totalment prohibida l'extracció de sorra de les platges o dunes i la circulació dels mitjans de càrrega i transport per sobre de les dunes ni en la proximitat dels seus talussos 3. Mai s'ha d'alterar el perfil natural (tant transversal com longitudinal) de la platja, ja que una disminució d'aquesta pendent afavoreix l'entrada de l'onatge i el poder erosiu d'aquest. 4. Les neteges no s'aplicaran sobre la base de calendaris fixos preestablerts, sinó amb base a les necessitats de la platja objecte d'actuació. En tot cas, només es podran realitzar tasques de neteja entre els mesos de maig i octubre, ambdós inclosos, llevat d'excepcions. 5. No es realitzaran neteges si les condicions d'humitat de la platja són elevades B. **Retirada de restes acumulades de *Posidònia oceànica*.** A més de l'anterior, s'aconsella seguir les següents pautes: 1. Època: No es podran retirar acumulacions en períodes hivernals, i com a molt, només es realitzaran tasques de retirada entre els mesos de maig i octubre, ambdós inclosos. 2. Previsió meteorològica: No es realitzaran tasques de retirada si les previsions de mala mar o vent per als pròxims dies són positives, ja que la desprotecció de la platja per retirada de les acumulacions pot augmentar el risc d'erosió i la pèrdua de sorra. 3. Maquinària: La maquinària utilitzada haurà de ser tal que suposi una afecció mínima al substrat físic, quedant prohibit l'ús de màquines de cadenes. La maquinària treballarà sobre la platja i accedirà sobre vials existents, evitant afectar el perfil de la sorra. 4. Forma de retirada: - En les tasques d'acumulació i càrrega s'extremaran les mesures per impedir l'extracció de sorra de les platges i dunes juntament amb la posidònia, havent d'utilitzar, amb aquesta finalitat, forca o instruments anàlegs si es realitza a mà. Si és amb pala mecànica, el cassó de la mateixa estarà constituït per dents primes i allargades amb una separació mínima entre ells de 10 cm o s'utilitzaran pinces amb porositat superior al 50%, per facilitar l'escorriment de sediment incorporat a la posidònia i d'aigua. - Mai s'ha d'esgotar a la passada de la pala, s'ha de deixar sempre un resguard d'uns 10 cm, com a mínim, sobre el nivell de sorra perquè les palades només transportin posidònia i no erosionin la platja. - En cas que en l'última palada s'hagi apurat massa, i s'hagi comportat una quantitat considerable de sorra, aquesta palada s'ha de retornar íntegrament al mar. - Les operacions de retirada no afectaran la vegetació natural ni els sistemes dunars. Es mantindrà al respecte una distància mínima de seguretat de 3 m. - L'extracció de posidònia s'efectuarà només a la platja emergida, llevat de casos		

Hàbitats: 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2250, 2260 en s'Albufera Hàbitats 2110, 2210 en l'Albufereta			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS VERIFICACIÓ
		especialment justificats i expressament autoritzats. 5. Zones d'apilament: La posidònia que s'extregui s'haurà apilar a llocs indicats per l'Òrgan Gestor. 6. Personal: El personal que intervingui en les actuacions de retirada haurà de conèixer aquestes directrius. El responsable de les tasques de retirada podrà sol·licitar la col·laboració de la Conselleria d'Agricultura Medi Ambient i Territori amb aquesta finalitat. 7. Informació i sensibilització ambiental: els concessionaris i/o responsables de la retirada promouran actuacions de sensibilització sobre els valors ambientals de la posidònia i les seves restes en la dinàmica de les platges. 8. Aquesta retirada ha de ser compatible amb els serveis de temporada a les mateixes platges, havent per això de realitzar les tasques d'extracció de posidònia a primeres i últimes hores durant els dies que coincideixin ambdues activitats i s'haurà de col·laborar entre les persones autoritzades per extreure posidònia i les de l'explotació dels serveis de temporada. **C. Retirada de restes acumulades d'algues.** 1. En aquests casos seran d'aplicació totes les recomanacions anteriors, si bé, i exclusivament per raons de salubritat es podran retirar les algues durant tot l'any		
		Instar a la Demarcació de Costes la instal·lació o manteniment de captadors de sorra a les zones fragmentades o erosionades, a més d'establir franges de protecció al peu del talús de primer front dunar mitjançant tancats perimetrals.	Iniciatives realitzades	
	ME	Vetllar pel compliment de la legislació sectorial en matèria d'extracció d'àrids de platges, sistemes dunars, paleodunes i zones d'arenoses.	Nombre d'accions de vigilància; freqüentació	
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de la cobertura vegetal sobre el material estabilitzat**		2.a. Superfície i densitat de vegetació	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Regular l'accés a les platges restringint als itineraris habilitats i autoritzats (senderisme, equitació, vehicles no motoritzats).	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris prèviament autoritzats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys.	-	
	ME	Dissenyar i executar una xarxa de senders per reduir el nombre de sengles no regulades sobre l'hàbitat, reconduint als usuaris per sengles menys impactants i ben senyalitzades.	Una xarxa de senders dissenyada i adequada (nombre senders, longitud i ubicació)	
		Establir franges de protecció al peu del talús de la primera duna (hàbitat 2110) en zones fragmentades o erosionades, mitjançant tanques perimetrals.	Superfície i longitud de tancats	

Hàbitats: 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2250, 2260 en s'Albufera Hàbitats 2110, 2210 en l'Albufereta			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS VERIFICACIÓ
		Realitzar intervencions per a la retirada d'espècies al·lòctones presents als sistemes dunars, com ara *Carpobrotus sp., Opuntia sp., Nicotiana glauca i Cylindropuntia*	Actuacions (nombre, localització i superfície)	
		Realitzar intervencions de revegetació en dunes erosionades, amb espècies característiques dels hàbitats. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals	Actuacions (nombre, localització, superfície i densitat de plantació)	
		Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals dels hàbitats.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	
OBJ. OPERAT.	**3. Augment del coneixement de distribució dels hàbitats**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Actualitzar la cartografia a una escala de major detall per precisar la localització dels hàbitats 2110, 2120, 2190, 2230 i 2260 i determinar el seu grau de conservació.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.9. Hàbitat 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*

Hàbitat 3150 – Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació en l'àmbit del Pla de Gestió.**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la qualitat de les aigües**		**1.a. Eutrofització** **1.b. Salinitat** **1.c. pH**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets les bones pràctiques agrícoles en terrenys agrícoles annexos, per minimitzar l'ús de compostos nitrogenats i herbicides o pesticides contaminants.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment del règim hídric que permeti la conservació favorable de l'hàbitat**		2.a. Alçada i extensió de la làmina d'aigua 2.b. Hidroperíode	Informe de seguiment
MESURES	ME	Realitzar tasques de manteniment i neteja de vegetació de les sèquies i canals per recuperar la seva funcionalitat com a vies d'entrada d'aigua dolça al sistema llacunar.	Actuacions (nombre elements recuperats, longitud, volum extret)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment de l'estructura i composició de les comunitats biològiques**		3. Nombre i diversitat de comunitats biològiques	Informe de seguiment
MESURES	NR	En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	

Hàbitat 3150 – Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS VERIFICACIÓ
	ME	Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones, especialment *Cyprinus carpio*, en coordinació amb el Consorci per a la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB)	Actuacions (nombre, localització i exemplars retirats)	Memòria anual
		Realitzar campanyes de retirada de l'excés d'algues (com *Enteromorpha sp.*) I plantes flotants, provocat per l'excés de nutrients en l'hàbitat.	Actuacions (localització, volum retirat)	
OBJ. OPERAT.	**4. Augment del coneixement ecològic de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Realitzar estudis per millorar el coneixement del funcionament de l'hàbitat, principalment en els següents aspectes: Producció-productivitat de macròfits, equilibri intercomunitari i interespecífic i el seu paper en l'evolució tròfica. Relacions entre macròfits i qualitat de l'aigua. Relacions entre macròfits i fauna (peixos i ànecs principalment). Evolució del desenvolupament i producció de macròfits en diferents zones, així com a incidència de les accions mecàniques de neteja Anàlisi de les proliferacions fitoplanctòniques tòxiques, botulisme	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.4.10. Hàbitat 3280 Rius mediterranis de cabdal permanent de *Paspalo-Agrostidion* amb cortines vegetals de ribera de *Salix* i *Populus alba*

Hàbitat 3280 – Rius mediterranis de cabdal permanent *de Paspalo-Agrostidion* amb cortines vegetals de ribera de *Salix i Populus alba*			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació a s'Albufera** **Millora del grau de conservació global de B a A a l'Albufereta**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment del règim hidrològic inalterat**		**1. Règim de cabals (quantitat i freqüència)**	**Informe de seguiment**
MESURES	**MS**	Promoure l'elaboració d'estudis per a determinar l'eliminació d'infraestructures prescindibles d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen en l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
OBJ.OPERAT.	**2. Manteniment de la qualitat de les aigües**		**2.a. Anàlisi de macroinvertebrats** **2.b. Factors químics i fisicoquímics**	**Informe de seguiment**

MESURES		No s'han considerat mesures	-	Memòria anual
OBJ.OPERAT.	**3. Manteniment de la composició florística i cobertura vegetal (superfície i amplada estable)**		**3. Índex QBR, IHF**	**Informe de seguiment**
MESURES	**NR**	En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.		
	ME	Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents, com ara *Paspalum paspalodes, Cortadeira sp. i Cotula coronopifolia*	Actuacions (nombre, localització i superfície)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**4. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		**4. Volum de dades, tipologia i data d'actualització**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del Pla de gestió i, si escau, precisar la seva localització.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.11. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques

Hàbitat 5330 - Brolles termomediterrànies i preestèpiques			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent) a s'Albufera**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	Manteniment de la coberta vegetal. Factors de pol·linització i dispersió estables.		1. Superfície i densitat de vegetació	Informe seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Regular l'accés a les platges restringint als itineraris habilitats i autoritzats (senderisme, equitació, vehicles no motoritzats)	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris prèviament autoritzats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys.	-	
		Regular la recol·lecció de recursos de l'hàbitat, com ara fongs o espàrrecs, als períodes i localitzacions dictades per l'Òrgan de Gestió.	-	
		En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori	-	

		de la comunitat autònoma de les Illes Balears.		
	ME	Dissenyar i executar una xarxa de senders per reduir el nombre de sengles no regulades sobre l'hàbitat, reconduint als usuaris per sengles menys impactants i ben senyalitzades.	Una xarxa de senders dissenyada i adequada (nombre senders, longitud i ubicació)	
		Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	

3.4.12. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B a A**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de l'estructura i composició florística**		**1.a. Presència i abundància d'espècies característiques** **1.b. Diversitat específica** **1.c. Presència i abundància d'espècies nitròfiles**	**Informe de seguiment**
MESURES	**NR**	**1.1.** Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	Memòria anual
		1.2. Regular la recol·lecció de recursos de l'hàbitat, com ara fongs o espàrrecs, als períodes i localitzacions dictades per l'Òrgan de Gestió.	-	
		1.3. En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	**1.4.** Reforçar la vigilància per evitar l'ocurrència d'incendis en els períodes més desfavorables.	**1.4.** Nombre d'accions de vigilància/freqüentació	
		1.5. Dissenyar i executar àrees tallafocs amb ocupació de ramaderia domèstica, com a mesura de protecció davant el risc d'incendis.	**1.5.** Àrees executades (localització i superfície)	

3.4.13. Hàbitat 6420 Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*

Hàbitat 6420 - Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació a l'Albufereta**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		**1. Volum de dades, tipologia i data d'actualització**	Informe de seguiment
MESURES	M	**1.1.** Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat en l'interior de l'àmbit del	**1.1.** Superfície cartografiada; nombre de	Memòria

	S	Pla i si escau, precisar la seva localització.	localitzacions identificades	anual

3.4.14. Hàbitat 6430 Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans a alpins

Hàbitat 6430 – Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans a alpins			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global A (excel·lent) a s'Albufera Millora del grau de conservació global de B a A a l'Albufereta**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la humitat i grau de nitrificació del sòl inalterats**		**1.a. Humitat edàfica 1.b. Nitrogen edàfic**	**Informe de seguiment**
MESURES	**MS**	Promoure l'elaboració d'estudis per a determinar l'eliminació d'infraestructures prescindibles d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen en l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
OBJ.OPERAT.	**2. Manteniment de la composició florística i estructura de l'hàbitat**		**2.a. Presència i abundància d'espècies característiques 2.b. Superfície afectada per degradació (%)**	**Informe de seguiment**
MESURES	**NR**	Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	Memòria anual
		En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents, especialment de *Arundo donax, Cortadeira sp. i Cotula coronopifolia*	Actuacions (nombre i espècie, localització i superfície)	

3.4.15. Hàbitat 7210* Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*

Hàbitat 7210* - Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*		**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B a A a s'Albufera**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la qualitat de les aigües**	**1. Paràmetres químics i fisicoquímics (pH i conductivitat)**	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures	-	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment del règim hidrològic inalterat**	2.a. Alçada de la làmina d'aigua 2.b. Hidroperíode	Informe de seguiment

MESURES	MS	Promoure l'elaboració d'estudis per a determinar l'eliminació d'infraestructures prescindibles d'acord amb aspectes morfosedimentari i hidrodinàmics que incideixen a l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	ME	Realitzar tasques de manteniment i neteja de vegetació de les sèquies i canals per recuperar la seva funcionalitat com a vies d'entrada d'aigua dolça al sistema llacunar.	Actuacions (nombre elements recuperats, longitud, volum extret)	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment de l'estructura i composició florística**		3. Presència i abundància d'espècies característiques	Informe de Seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per a determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució	-	
		En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	Reforçar la vigilància per evitar l'ocurrència d'incendis als períodes més desfavorables	Nombre d'accions de vigilància/freqüentació	
		Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones, com ara *Cyprinus carpio, Cortadeira sp. i Cotula coronopifolia*	Actuacions (nombre, tipus i localització)	
		Dissenyar i executar àrees tallafocs amb ocupació de ramaderia domèstica, establint càrregues ramaderes màximes d'1 UBM/ha, com a mesura de protecció davant el risc d'incendis.	Àrees executades (localització i superfície)	

3.4.16. Hàbitat 7220* Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*)

Hàbitat 7220* - Deus petrificants amb formació de tuf *(Cratoneurion)*				**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació a s'Albufera**			**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**			Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del Pla i si escau, precisar la seva localització.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual	

3.4.17. Hàbitat 91B0 Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*

Hàbitat 91B0 - Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*	**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I**	**FONTS**

			D'EXECUCIÓ (mesures)	VERIFICACIÓ
MESURES PROPOSADES. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació a s'Albufera**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del Pla i si escau, precisar la seva localització.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.18. Hàbitat 92A0 Boscos de galeria de *Salix alba* i *Populus alba*

Hàbitat 92A0 - Boscos de galeria de *Salix alba* i *Populus alba*			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B a A en s'Albufera**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment del règim hidrològic i del nivell freàtic inalterats**		1.a. Règim de cabals (quantitat i freqüència) **1.b. Nivell freàtic (profunditat i estacionalitat)**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Fomentar la coordinació amb les autoritats competents en matèria de DPH per limitar les neteges de vegetació de ribera amb maquinària pesada en alguns trams dels torrents.	Mesures realitzades (nombre i tipus)	
	ME	Dur a terme l'eliminació selectiva dels peus arboris i/o arbustius que impedeixi el correcte pas de l'aigua.	Nombre peus retirats i localització	
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment de la coberta vegetal (superfície i amplada estable) i de l'estructura i composició florística de les espècies característiques**		2.a. Índex QBR, IHF 2.b. Presència i abundància d'espècies característiques	Informe de seguiment
MESURES	NR	En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears	-	
	ME	Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents, principalment *d'Arundo donax, Cortadeira sp. i Cotula coronopifolia*	Actuacions (nombre i espècie, localització i superfície)	Memòria anual
		Dur a terme l'eliminació de peus d' *Ulmus minor i Populus alba* malalts o morts	Actuacions (nombre de peus eliminats i localització)	
		Executar actuacions de repoblació *d'Ulmus minor, Populus alba i Fraxinus angustifolia* a zones de l'hàbitat degradat.	Actuacions (nombre d'espècies plantades, localització i superfície)	

3.4.19. Hàbitat 92D0 Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)

Hàbitat 92D0 - Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent) a l'Albufereta Millora del grau de conservació global de B a A a s'Albufera**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	Manteniment o recuperació del règim hidrològic natural (discontinu i irregular). Condicions de salinitat estables		1.a. Règim de cabals 1.b. Salinitat	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures		-	Memòria anual
OBJ.OPERAT.	Manteniment de la coberta vegetal (superfície i amplada estable)		Índex QBR, RQI i RFV	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	
		Restringir l'ús de maquinària pesada per a la neteja de lleres, excepte en casos d'obstrucció del curs fluvial.	-	
		En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	Executar actuacions de restauració de l'hàbitat, mitjançant repoblació amb material autòcton.	Actuacions (nombre d'espècies plantades, localització i superfície)	
		Dissenyar i executar una xarxa de senders per reduir el nombre de sengles no regulades sobre l'hàbitat, reconduint als usuaris per sengles menys impactants i ben senyalitzades.	Una xarxa de senders dissenyada i adequada (nombre de senders, longitud i ubicació)	
		Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	
OBJ.OPERAT.	Disminució de pressions d'origen antròpic		Tipus, superfície afectada	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	No s'han considerat mesures		-	Memòria anual

3.4.20. Hàbitat 9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

Hàbitat 9320 - Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B a A a s'Albufera**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Recuperació de la capacitat de regeneració de l'hàbitat i de la dispersió zoócora**		**1.a. Grau de fragmentació de l'hàbitat** **1.b. Cobertura arbòria i arbustiva** **1.c. Afecció per esporgada (%)**	Informe de seguiment
MESURES	ME	Reforçar la vigilància per evitar la tala il·legal d'arbres per a llenya, així com l'ocurrència d'incendis.	Nombre d'accions de vigilància/freqüentació	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	Millorar i recuperar la composició florística		2. Diversitat d'espècies típiques	Informe de seguiment
MESURES	NR	En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Augment del coneixement de distribució dels hàbitats**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del PG i, si escau, precisar la seva localització.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

3.5.1. Fauna

3.5.1.1. Rèptils

***Emys orbicularis*, Galápago europeo, Tortuga d'estany**		**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**	**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 3150 i 3280		Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**	**2. Superfície**	Informe de seguiment

MESURES	MS	Dur a terme els treballs necessaris per a determinar la funcionalitat de les sèquies de sa Pobla com a corredors ecològics	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	No permetre el passeig amb animals domèstics solts, excepte en les zones habilitades per a això.	-	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		**3. Dades poblacionals**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	ME	Realitzar campanyes d'eliminació d'altres quelonis exòtics com Trachemys scripta, Chrysemys picta, Mauremys leprosa i Chelydra serpentina.	Nombre accions de vigilància; freqüentació	
		Realitzar campanyes de sensibilització adreçada a la població sobre la importància de conservar aquesta espècie i no alliberar tortugues domèstiques en aquests hàbitats.	Nombre de campanyes realitzades. Abast	
		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) per minimitzar atropellaments en els vials crítics.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	

3.5.1.2. Mamífers

M-1310-*Miniopterus schreibersii*, Murciélago de cueva, Ratpenat de cova **M-1316-*Myotis capaccinii*, Murciélago patudo, Ratpenat de peus grans.** **M-1324-*Myotis myotis*, murciélago ratonero grande, Ratpenat orellut gran** **M-1304-*Rhinolophus ferrumequinum*, murciélago grande de herradura, Ratpenat gran de ferradura** **M-1303-Rhinolophus hipposideros, murciélago pequeño de herradura, Ratpenat petit de ferradura**			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de C (significatiu) a B (bo)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		Superfície (m^2)	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 1420, 1510*, 5330, 6220* i 6430 per *Miniopterus schreibersii*, 1150*, 1310, 1410, 3150 i 3280 per *Myotis capaccinii*, 1150*, 1410, 1420, 1510*, 3150, 5330, 6220*, 6430, 7210* i hàbitats de dunes per *Myotis emarginatus* i 1410, 1420, 5330, 6220*, 6430, 92A0 i 9320 per *Myotis myotis*, *Rhinolophus ferrumequinum* i *Rhinolophus hipposideros*				Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		Superfície (m^2)	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar estudis per localitzar refugis de les espècies dins l'àmbit del Pla de Gestió o possibles llocs per a la col·locació de refugis artificials, posant especial atenció en les edificacions en reforma o rehabilitació.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

	ME	Dur a terme l'adequació o millora dels refugis localitzats.	Nombre i localització	
		Col·locar caixes nius per a quiròpters.	Nombre, tipus i localització	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		Dades poblacionals	Informe de Seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	ME	Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de l'espècie.	Nombre de campanyes realitzades. Abast	

3.5.1.3. Aus

3.5.1.3.1. Aus associades a hàbitats aquàtics

A s'Albufera i l'Albufereta ***Acrocephalus melanopogon*, *Ardea purpurea*, *Charadrius alexandrinus*, *Circus aeruginosus*, *Himantopus himantopus* i *Ixobrychus minutus*.** **Només a s'Albufera** ***Ardeola ralloides*, *Botaurus stellaris*, *Egretta garzetta*, *Netta* rufina, *Numenius phaeopus*, *Nycticorax nycticorax*, *Porphyrio porphyrio*, *Rallus aquiaticus*, *Tringa totanus* i *Vanellus vanellus*** **Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent)** **Millora del grau de conservació global de B (bo) o de C (significatiu)**			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL			**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT	**1. Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i les terres agrícoles**		**1. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** pels hàbitats **1150 *, 1210, 1240, 1310, 1410, 1420, 1510 *, 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2250 *, 2260, 3150, 6220 *, 6430 i 7210 *.**			Memòria anual
OBJ. OPERAT	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES	ME	Crear/mantenir petites illetes artificials com a llocs de descans, alimentació o reproducció d'espècies com *Himantopus himantopus i Charadrius alexandrinus.*	Accions realitzades (nombre i tipus)	
		A les zones més denses de matolls halòfils (hàbitat 1420) i de salicornial molt madur (hàbitat 1310), crear discontinuïtats en la vegetació utilitzant mitjans manuals i no compactants, per habilitar espais d'alimentació i reproducció d'espècies com *Himantopus himantopus o Rallus aquaticus.*	Superfície i localització	
OBJ. OPERAT	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	Anuaris ornitològics
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

		Determinar el grau de conservació actual d'*Acrocephalus melanopogon* en l'àmbit del Pla de Gestió.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	
	ME	En els hàbitats dunars dur a terme tancaments en determinades seccions per a l'exclusió de persones entre els mesos de març i juny (ambdós inclosos), per afavorir la nidificació de limícoles com *Charadrius alexandrinus*.	Tancaments instal·lats (nombre, tipus, i longitud)	
		Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria de caça.	Nombre accions de vigilància; freqüentació	
		Instal·lar elements per a la reducció de la velocitat màxima de vehicles, per tal d'evitar atropellaments, en els vials situats a menys de 100 m de les ZEC.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	

3.5.1.3.2. Aus associades a hàbitats arbustius

A s'Albufera **B-A301-*Sylvia balearica*, Curruca balear, Busqueret sarda**			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent) a s'Albufera**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT	**1. Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i les terres agrícoles**		**1. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES	**MESURES PROPOSADES** i **INDICADORS** pels hàbitats **2260 i 5330**			Memòria anual
OBJ. OPERAT	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	**Informe de Seguiment**
MESURES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	Anuaris ornitològics
MESURES	MS	Estudis per a determinar si l'espècie recolonitza l'espai i, si escau, els efectius poblacionals.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.5.1.3.3. Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris

A s'Albufera **B-A243-*Calandrella brachydactyla*, Terrera común, Terrola** **B-A245-*Galerida theklae*, Cogujada montesina, Cucullada**		**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B a A per *Galerida theklae*** **Millora del grau de conservació global de C a B per *Calandrella brachydactyla***	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i terres agrícoles**	**1. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS pels hàbitats 5330, 6220 * i 6430.		Memòria anual

OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**	**2. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES	No s'han considerat mesures		
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**	**3. Dades poblacionals**	**Anuaris ornitològics**
MESURES	No s'han considerat mesures		

3.5.1.3.4. Aus associades a hàbitats forestals

A s'Albufera **B-A224-*Caprimulgus europaeus*, Chotacabras gris, Enganapastors** **B-A274-*Phoenicurus phoenicurus*, Colirrojo real, Coa-roja**		**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de C a B en l'espècie *Caprimulgus europaeus*. Aprofundir en el coneixement de l'espècie *Phoenicurus phoenicurus* i determinar el seu grau de conservació.**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir els seves poblacions a llarg termini: cultius i terres agrícoles**	**1. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES S	MESURES PROPOSADES i INDICADORS pels hàbitats 5330, 91B0, 92A0, 92D0 i 9320.		
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de les espècies**	**2. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES	No s'han considerat mesures		
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**	**3. Dades poblacionals**	**Anuaris ornitològics**
MESURES	No s'han considerat mesures		

3.5.1.3.5. Aus associades a hàbitats rupícoles

A s'Albufera **B-A100-*Falco eleonorae*, Halcón de Eleonora, Falcó marí**		**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent)**	**Veure taula vegetal**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini	**1. Superfície**	**Informe de seguiment**
MESURES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** per als hàbitats **1150 *, 1310, 1410, 1420, 1510 *, 3150 i 6220 *.**		

OBJ. OPERAT.	Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini: reducció de baixes per electrocució o altres pressions antròpiques		**3. Dades poblacionals**	Anuaris ornitològics
MESURES	MS	Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre l'espècie. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual

3.6. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA

3.6.1. Flora

***Equisetum ramosissimum*, Cola de caballo, Coa de cavall**			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 3150 i 3280			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	MS	Estudis per a verificar la població a l'interior de l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.6.2. Fauna

3.6.2.1. Peixos

***Anguilla anguilla*, Anguila, Anguila** ***Gasterosteus aculeatus*, Espinoso, Punxoset**		**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**	Superfície	Informe de

			seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 1150 *, 1310, 2190, 3150, 3280, 92A0 i 92D0.		Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**	Superfície	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures		
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**	Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	MS — Estudis per a verificar la població a l'interior de l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.6.2.2. Amfibis

***Bufo balearicus*, Sapo verde, Calàpet verd**		**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**	Superfície	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 1150 *, 1310, 2190, 3150, 3280, 92A0 i 92D0.		Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**	Superfície	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures		
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**	Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	MS — Estudis per a verificar la població a l'interior de l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.6.2.3. Mamífers

***Atelerix algirus*, Erizo moruno, L'eriço clar**		**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**	**Veure taula general**	**Taula gral.**

OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**	Superfície	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 5330, 91B0, 92A0, 92D0 i 9320.		Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**	Superfície	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures		Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**	Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	MS — Estudis per a verificar la població a l'interior de l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.6.2.4. Aus

***Emberiza schoeniclus witherbyi*, Escribano palustre iberoriental, Hortolà de canyet**		**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**	Superfície	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits per l'hàbitat 3150, 6220, 6430 i 7210 *		Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**	Superfície	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures		Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**	Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	MS — Estudis per a verificar la població a l'interior de l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.7. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS

3.7.1. Hàbitats

Hàbitats inclosos en l'apartat 2.5.1			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació en l'àmbit del Pla de Gestió**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	1.1. Actualitzar la cartografia per a verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de l'àmbit del PG i, si escau, precisar la seva localització.	1.1. Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.7.2. Espècies

***Fulica cristata*, Focha cornuda, Fotja banyuda** ***Marmaronetta angustirostris*, Cerceta pardilla, Rosseta** ***Pandion heliaetus*, Águila pescadora, Àguila peixatera** ***Sterna hirundo,* Charrán común, Llambritja**			**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICACIÓ**
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 1150 *, 1310, 1410, 1420 1510, 3150 i 7210 * per *Fulica cristata, Marmaronetta angustirostris i Pandion heliaetus* i els hàbitats 1150 *, 1210, 1510 *, 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2250, i 2260 per *Sterna Hirundo*			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES S	No s'han considerat mesures			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	MS	Estudis per a quantificar la població a l'interior de l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

Resta d'espècies incloses en l'apartat 2.5.2	**INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)**	**FONTS DE VERIFICAC**

				IÓ
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement poblacional de l'espècie**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Estudis per a quantificar la població a l'interior de l'àmbit del PG i precisar el seu grau de conservació global.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

4.1. INTRODUCCIÓ

Cal diferenciar entre **seguiment,** que és el procés continu de recopilació d'informació sobre els aspectes més rellevants de la gestió, mitjançant indicadors verificables objectivament, i **avaluació**, mitjançant la qual utilitzant la informació obtinguda amb el seguiment, es valora el grau d'execució de les mesures, els seus efectes sobre els objectius operatius i les possibles variacions en el grau de conservació dels hàbitats i espècies de l'àmbit del Pla de Gestió[115].
El seguiment i avaluació es dividirà en les següents fases:

1. **Definició i disseny:** identificació de necessitats, establiment d'objectius, definició d'indicadors i periodicitat de mesura. Aquesta fase queda definida en el present Pla.
2. **Posada en funcionament**: recollida de dades.
3. **Anàlisi de les dades i desenvolupament de resultats:** interpretació de les dades per a la presa de decisions**.**
4. **Procés continu d'adaptació del Pla.**

4.2. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Determinar el grau de compliment de les mesures proposades en el Pla.

Avaluar els efectes generats com a conseqüència de les mesures proposades amb el Pla, en relació amb el grau de conservació dels hàbitats i espècies.

Proposar canvis continus per a la millora del Pla.

4.3. INDICADORS

L'apartat 3.4. del Pla inclou *indicadors* objectivament verificables així com fonts de verificació per a cada objectiu operatiu i cada mesura proposada. El mesurament d'aquests indicadors permetrà quantificar el grau d'execució de les mesures i el grau d'evolució dels factors ecològics associats a cada hàbitat o espècie.
Els indicadors seleccionats per verificar el compliment dels objectius operatius s'han seleccionat a partir de la millor informació ecològica disponible sobre els hàbitats [116], segons s'ha indicat en l'apartat 2.2. Dels indicadors proposats en la bibliografia s'han seleccionat els de més fàcil mesurament, és recomanable recórrer a aquesta font per conèixer altres indicadors recomanats.

---

[115] Atauri, J.A., Múgica, M., de Lucio, J.V: i Castell, C.. 2005. *Diseño de planes de seguimiento en espacios naturales protegidos. Manual para gestores y técnicos*. EUROPARC-España. Fundación Fernando González Bernáldez.176 pàgines

[116] VV.AA., *Bases ecològiques preliminars per a la conservació dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari a Espanya. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí.*

4.4. METODOLOGIA DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment del Pla s'abordarà per tècnics especialitzats i a instàncies de l'Òrgan Gestor de les ZEC incloses en el present Pla de Gestió. Es realitzarà un seguiment Intermedi i un altre final en concloure el seu període de vigència.
Un cop es disposi de les mesures derivades de l'aplicació del seguiment, es realitzarà una valoració interpretativa de les mateixes en què s'estableixin, com a mínim, les següents consideracions:

Anàlisi de l'evolució del Pla.

Anàlisi de la incidència de la gestió en els objectius operatius plantejats.

Grau de compliment dels objectius.

Anàlisi d'eficàcia i eficiència de les mesures i actuacions proposades per a la consecució dels objectius generals per a cada hàbitat i/o espècie.

Factors no previstos que puguin haver influït en els resultats.

En funció dels resultats es podran proposar canvis en la gestió amb la finalitat d'assolir de manera més eficaç i eficient els objectius proposats, o reformular, suprimir i incorporar nous objectius, si fos necessari.

4.5. MEMÒRIA DELS RESULTATS

Els resultats del seguiment i avaluació aniran recollits en un informe de seguiment que contindrà, com a mínim, la següent informació:

Descripció general de la marxa del Pla en el seu conjunt; resultats i mesures.

Descripció de l'evolució dels hàbitats i espècies de les ZEC.

Valoració de l'impacte i efecte de les actuacions realitzades.

Anàlisi de bones pràctiques sobre les actuacions desenvolupades.

Recomanacions.

Modificacions sobre les propostes i actuacions plantejades inicialment.

Propostes de modificació del Pla.

5. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS

5.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ

A continuació s'exposa la valoració econòmica orientativa necessària per a executar les mesures proposades dins del Pla de Gestió les Albuferes de Mallorca.
El valor global estimat ascendeix a la quantitat total de **630.000 €**. Es realitza una proposta de repartiment anual al llarg dels 6 anys de vigència del Pla i una priorització de les mesures.
Les actuacions dels dos primers anys són gairebé totes prioritàries i tenen per objectiu assolir un coneixement profund de la situació de partida d'hàbitats i espècies, amb l'elaboració d'una cartografia actualitzada, la realització d'estudis per a la determinació del seu grau de conservació i d'altres estudis específics.
La programació i quantificació de la resta de mesures dependrà en gran mesura dels resultats obtinguts en aquests estudis a realitzar en els primers anys. No obstant això, algunes mesures de caràcter preventiu (ex. Obertura o manteniment de feixes contra incendis) o periòdic es realitzaran anualment o en diversos anys.

5.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT

La valoració econòmica de les mesures és merament orientativa i no comporta un compromís financer en el marc temporal proposat per a la seva realització. L'aplicació i desenvolupament de les mateixes, dependrà de la disponibilitat pressupostària de l'Administració i de la concessió de les ajudes o fons sol·licitats.
La identificació de possibles línies de finançament per a cadascuna de les mesures proposades s'ha realitzat sobre la base del Marc d'Acció Prioritària pel finançament de la Xarxa Natura 2000 a Espanya (MAP), que ja realitza l'assignació de fons específics a l'aplicació de mesures segons la seva tipologia. Així, s'identifiquen com a possibles instruments financers els següents:

- Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER). Reglament UE Núm. 1305/2013
- Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). Reglament UE Núm. 1301/2013

- Fons Europeu Marítim i de la Pesca (FEMP). Proposta modificada de Reglament relatiu al FEMP (15458/1/12 REV 1, 22 juliol 2013).
- Fons Social Europeu (FSE). Reglament UE Núm. 1304/2013
- Programa Marc de Recerca (H2020). Reglament UE Núm. 1291/2013
- Programa de Medi Ambient i Acció pel Clima (LIFE). Reglament UE Núm. 1293/2013

El MAP estableix un conjunt de prioritats de conservació estratègiques per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya per al període 2014-2020, que es poden agrupar dins les següents categories:

1. Millora del coneixement necessari per a la gestió
2. Assegurar la gestió eficaç dels espais Natura 2000 (planificació, foment d'usos compatibles, etc)
3. Manteniment o restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000
4. Vigilància i seguiment
5. Informació, formació i sensibilització.

Les mesures proposades en el present Pla de Gestió s'han agrupat en aquestes 5 categories per assolir les prioritats definides en el MAP.

5.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA

La següent taula resum orientativa recull la valoració econòmica de les mesures i actuacions de conservació proposades per al període de vigència del Pla, a excepció de les Normes Reguladores, en ser la seva redacció i aprovació competència exclusiva del personal de l'Administració. Donat el caràcter sintètic de la taula, les mesures s'agrupen per tipus. Per a conèixer amb exactitud les mesures assignades als hàbitats i espècies s'ha de consultar l'epígraf 3.
A la taula es recull el valor estimat de l'import anual, així com la relació dels possibles fons de finançament i una proposta de la seva prioritat d'execució.
La naturalesa d'algunes mesures requereix que siguin dutes a terme amb Medis propis de l'Administració. D'altra banda, també hi ha mesures que no compten amb una dotació pressupostària específica però que tenen gran rellevància en l'adequada gestió dels espais de Xarxa Natura 2000 (ex. Establiment de convenis amb propietaris i fórmules per a la incentivació de l'adopció de bones pràctiques).

1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament	FEADER. Art. 20, Art. 35; FEMP Art.35 i Art. 79; LIFE, H2020.	Alta	**5.000**	5.000					
Analitzar la capacitat de càrrega ramadera per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	FEADER Art 20, LIFE, H2020	Alta	**8.000**		8.000				
Identificar i definir una xarxa de corredors que afavoreixin la connectivitat ecològica entre les ZEC i altres àrees naturals d'elevat interès, així que permetin connectar els hàbitats dins dels espais.	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE	Molt Alta	**3.000**		3.000				
Promoure estudis per a la identificació i disminució de possibles fonts de contaminació difusa que afecti les conques hidrològiques.	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Molt Alta	**3.000**				3.000		
Promoure l'elaboració d'estudis per a determinar l'eliminació d'infraestructures prescindibles d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Alta	**3.000**		3.000				

en l'hàbitat.									
Realitzar estudis per millorar el coneixement del funcionament de l'hàbitat, principalment en els següents aspectes: a) Producció-productivitat de macròfits, equilibri intercomunitari i interespecífic i el seu paper en l'evolució tròfica; b) Relacions entre macròfits i qualitat de l'aigua; c) Relacions entre macròfits i fauna (peixos i anàtides principalment); d) Evolució del desenvolupament i producció de macròfits en diferents zones, així com incidència de les accions mecàniques de neteja; e) Anàlisi de les proliferacions fitoplanctòniques tòxiques, botulisme.	H2020, LIFE	Molt Alta	**10.000**			10.000			
Realitzar estudis poblacionals per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució en l'àmbit del PG. Dur a terme estudis de seguiment periòdic	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**100.000**	50.000	10.000	10000	10.000	10.000	10.000
Dur a terme els treballs necessaris per a determinar la funcionalitat de les sèquies de sa Pobla com a corredors ecològics	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE	Alta	**5.000**			5.000			
Realitzar estudis per localitzar refugis de les espècies de quiròpters dins l'àmbit del Pla de Gestió	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d; LIFE; H2020	Alta	**2.000**		2.000				
Realitzar estudis per a localitzar refugis, llocs de cria, hivernada i descans de les espècies dins de la ZEC, així com possibles llocs per a la col·locació de refugis artificials, posant especial atenció en les edificacions en reforma o rehabilitació	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d; LIFE; H2020	Molt Alta	**10.000**			10.000			
Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de gestió, especialment pel que fa al seu grau de conservació	FEADER Art. 20; FEDER. Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**60.000**	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Dissenyar una xarxa de punts per al control periòdic de la qualitat de l'aigua en l'àmbit del PG. Realitzar analítiques periòdiques de seguiment.	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Molt Alta	**10.500**	3.000	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de gestió, especialment pel que fa al seu grau de conservació	FEADER Art. 20; FEDER. Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**60.000**	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Establir acords amb el viver forestal de Menut o amb vivers locals per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la en les reforestacions que es programin.	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						

Promoure acords per fomentar la reactivació de l'activitat salinera a s'Albufera de forma compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies o, si escau, mantenir la dinàmica artificial d'inundació periòdica d'aquests sistemes amb aportacions marines.	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d; FEMP	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**							
Establir acords o convenis entre l'administració i els propietaris i/o titulars de drets per deixar com a mínim 5 metres d'amplada sense cultivar a les zones que limiten amb els aiguamolls	FEADER Art. 20, Art. 28	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**							
Fomentar l'establiment d'acords per a la revisió i modificació de les línies elèctriques perilloses, en atenció al que indica el RD 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió.	FEDER Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**							
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets dels voltants l'aplicació de bones pràctiques agrícoles en l'ús de productes fitosanitaris i fertilitzants. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art. 28 . Art 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**							
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.	FEADER Art. 17, Art. 20, Art 26 , Art. 34, Art. 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**							
Fomentar la coordinació amb les autoritats competents en matèria de DPH per limitar les neteges de vegetació de ribera amb maquinària pesada en alguns trams dels torrents.	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració.**							
Garantir, entre els organismes competents en matèria de neteja de platges l'aplicació del "*Protocol de bones pràctiques sobre els paràmetres tècnics que convé seguir per minimitzar els impactes ambientals sobre les platges arenoses a l'hora de realitzar la neteja mecànica i retirada de posidònia oceànica*"	FEMP Art. 20, 28, 29, 30, 35, 37, 38, 81,FEDER: Art.3f , Art. 5.6d	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració.**							
Instar a la Demarcació de Costes la instal·lació o manteniment de captadors de sorra a les zones fragmentades o erosionades, a més d'establir franges de protecció al peu del talús de primer front dunar mitjançant tancats perimetrals.	FEMP Art. 20, 30, 38, 81. FEDER: Art.3f , Art. 5.6d. FSE Art. 3(d)	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració.**							
Instar a l'Ajuntament d'Alcúdia perquè es dugui a terme la connexió de la urbanització annexa a l'Albufereta a la xarxa de clavegueram, en no disposar de sistema de depuració d'aigües residuals.	FEDER Art. 5.11; FEADER Art 35; FSE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració.**							

Iniciar mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i/o espècies presents	FEDER Art. 5.11; FEADER Art 35; FSE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració.**							
Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla, amb altres òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència en el territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.	FEDER Art. 5.11; FEADER Art 35; FSE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració.**							
Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre les espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**							
Realitzar reunions, coordinades per l'Òrgan de Gestió, d'informació i transmissió de bones pràctiques de caça en l'àmbit de la ZEC, juntament amb les societats de caçadors, propietaris i/o titulars de drets de vedats, etc.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**Mitjans personals de l'Administració.**							

3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS I LES ESPÈCIES NATURA 2000

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Dissenyar i executar àrees tallafocs amb ocupació de ramaderia domèstica, com a mesura de protecció davant el risc d'incendis.	FEADER Art. 17, Art. 28	Molt Alta	**30.000**	5000	5000	5000	5000	5000	5.000
Dissenyar i executar cinturons de vegetació entre les zones conreades/urbanitzades i les àrees inundades de les ZEC, per minimitzar la incidència de la contaminació difusa.	FEADER Art. 28, Art. 20, Art. 17 FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b	Mitjana	**10.000**			2000	4000	4000	
Posar elements dissuasoris (tanques perimetrals, senyalització) als llocs on es produeixen abocaments freqüents	FEDER Art. 5.6b	Alta	**3.000**		3000				
Executar les mesures de prevenció necessàries davant descàrregues fortuïtes d'aigües residuals provinents dels sistemes de depuració dels voltants de la ZEC.	FEDER Art. 5.6b	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior dels hàbitats 1150 *, 1310, 1410, 1420 i 1510 * (ex. Cordons i tancats amb palplanxes, tarimes, passarel·les elevades, etc).	FEDER: Art. 3c Art. 5 Prioritat 6d; Art. 3e, Art. 5 Prioritat 6c. LIFE	Molt Alta	**28.500**		10500	9000	9000		
Executar actuacions de restauració de l'hàbitat 92D0, mitjançant repoblació amb material autòcton.	FEADER Art. 17, Art. 28 FEADER Art 22, 24 i 25	Alta	**6.000**			6000			
Realitzar intervencions de revegetació en dunes erosionades, amb espècies característiques dels hàbitats. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals	FEMP: Art.38, Art. 79. FEDER Art. 5a i 5b. H2020 LIFE	Alta	**10.000**				10000		

Establir franges de protecció al peu del talús de la primera duna (hàbitat 2110) en zones fragmentades o erosionades, mitjançant tanques perimetrals.	FEDER: Art. 3c Art. 5 Prioritat 6d; Art. 3e, Art. 5 Prioritat 6c. LIFE	Molt Alta	**3.000**	3000					
Dur a terme actuacions de creació, restauració i/o manteniment dels corredors ecològics, fent especial èmfasi en els torrents i els cursos d'aigua que arriben als espais.	FEADER Art. 22	Molt Alta	**10.000**			5000	5000		
Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	FEDER Art. 5.6d, FEADER	Mitjana	**1.000**		500			500	
Dur a terme actuacions de manteniment dels canals de connexió de l'hàbitat amb el mar.	FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b; FEADER Art. 17 i 28	Molt Alta	**3.000**		1000		1000		1.000
Dur a terme l'eliminació selectiva dels peus arboris i/o arbustius que impedeixi el correcte pas de l'aigua en l'hàbitat 92A0	FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b; FEADER Art. 17 i 28	Mitjana	**2.000**					2.000	
Realitzar tasques de manteniment i neteja de vegetació de les sèquies i canals per recuperar la seva funcionalitat com a vies d'entrada d'aigua dolça al sistema llacunar.	FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b; FEADER Art. 17 i 28	Alta	**9.000**	3.000		3.000		3.000	
Realitzar actuacions de restauració i gestió del sistema de comportes a l'Albufereta	FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b; FEADER Art. 17 i 28	Molt Alta	**10.000**	10.000					
Realitzar campanyes de retirada de l'excés d'algues (com *Enteromorpha sp*.) i plantes flotants, provocat per l'excés de nutrients en l'hàbitat.	FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b; FEADER Art. 17 i 28	Molt Alta	**9.000**	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Realitzar accions de control i eradicació de les poblacions de gossos i gats.	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE, H2020	Molt Alta	**18.000**	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE, H2020	Molt Alta	**45.000**	15.000		15.000		15.000	
Recollir i transportar a abocador autoritzat els residus presents en l'àmbit del Pla de Gestió.	FEADER Art. 20; FEDER. Art. 5.6d; LIFE	Alta	**6.000**		2.000		2.000		2.000
Sempre que sigui possible, dur a terme el soterrament o desviament de les línies elèctriques. En la resta dels casos, instal·lar dispositius anticol·lisió salvaocells a les línies elèctriques de mitjana i alta tensió.	FEDER Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**Sense dotació pressupostària específica**						
Crear petites illetes artificials com a llocs de descans, alimentació o reproducció d'espècies com *Himantopus himantopus i Charadrius alexandrinus*.	FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b; FEADER Art. 17 i 28	Alta	**9.000**	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
A les zones més denses de matolls halòfils (hàbitat 1420), crear discontinuïtats en la vegetació utilitzant mitjans manuals i no compactants, per habilitar espais d'alimentació i reproducció d'espècies com *Himantopus himantopus o Rallus aquaticus*.	FEDER Art. 5.5d, Art. 5.6b; FEADER Art. 17 i 28	Molt Alta	**24.000**	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000

En els hàbitats dunars dur a terme tancaments en determinades seccions per a l'exclusió de persones entre els mesos de març i juny (ambdós inclosos), per afavorir la nidificació de limícoles com *Charadrius alexandrinus*.	FEDER: Art. 3c Art. 5 Prioritat 6d; Art. 3e, Art. 5 Prioritat 6c. LIFE	Molt Alta	**12.000**	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Instal·lar caixes niu per a quiròpters.	FEADER Art. 17 i 20	Alta	**10.000**		5.000	5.000			
Dur a terme l'adequació o millora dels refugis localitzats.	FEADER Art.17, Art. 20, Art. 28	Alta	**6.000**				3.000		3.000
Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) per minimitzar atropellaments en els vials crítics.	FEDER Art. 5.6d, FEADER	Mitjana	**2.000**				1.000	1.000	
Instal·lar elements per a la reducció de la velocitat màxima de vehicles, per tal d'evitar atropellaments, en els vials situats a menys de 100 metres de la ZEC.	FEDER Art. 5.6d, FEADER	Mitjana	**8.000**				4.000	4.000	

4. VIGILÀNCIA I SEGUIMENT

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Reforçar la vigilància (realitzar accions de vigilància periòdica) per a evitar la tala il·legal d'arbres per a llenya, així com l'ocurrència d'incendis / evitar l'abocament d'escombraries, runes, fems, etc.	FEDER Art. 5,6,d; FSE	Alta	**Mitjans personals de l'Administració.**						
Analitzar i treure conclusions de l'evolució dels indicadors hidrològics de la qualitat de les aigües	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Mitjana	**4000**						4.000
Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració.**						

5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria, etc)	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**6.000**		6.000				
Realitzar campanyes de prevenció i sensibilització de l'abandonament dels animals domèstics a l'entorn de les ZEC.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**20.000**			10.000			10.000
Realitzar accions de comunicació en el territori contingut en l'àmbit del Pla adreçades als principals sectors d'interès.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**13.000**			6.500			6.500
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**13.000**			6.500			6.500
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació dels quiròpters i quelonis de l'àmbit del PG.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**20.000**			10.000			10.000

	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ	**279.500**	**78.000**	**47.500**	**56.500**	**34.500**	**31.500**	**31.500**
2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)	**Sense dotació pressupostària específica**	-	-	-	-	-	-
3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS I LES ESPÈCIES NATURA 2000	**274.500**	**48.000**	**39.000**	**62.000**	**56.000**	**46.500**	**23.000**
4. VIGILÀNCIA I SEGUIMENT	**4.000**	-	-	-	-	-	**4.000**
5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ	**72.000**	-	**6.000**	**33.000**	-	-	**33.000**
	630.000	**126.000**	**92.500**	**151.500**	**90.500**	**78.000**	**91.500**

6. PLA HIDROLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE 2013

L'objectiu general de la Directiva Marc de l'Aigua[117] (DMA) és construir un marc legal que possibiliti un ús sostenible de l'aigua tot garantint a llarg termini la protecció de la seva qualitat. L'instrument bàsic per a la consecució d'objectius previstos és el Pla Hidrològic (PH) de cada demarcació hidrogràfica. Els objectius de la planificació hidrològica es defineixen en l'article 40.1 del Text Refós de la Llei d'Aigües (Reial Decret Legislatiu 1/2001 de 20 de juliol) i a l'article 1 del Reial Decret 907/2007, de 6 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Planificació Hidrològica. Per tant, el contingut del Pla Hidrològic de les Illes Balears de 2013, elaborat per la Direcció General de Recursos Hídrics de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, s'ajusta al que estableix aquesta normativa.

Segons apareix en l'esmentat Pla, les **aigües superficials** tenen com a principals pressions i amenaces els abocaments d'aigües residuals de les depuradores, l'extracció d'aigua i, sobretot, els usos agrícoles.

Pel que fa a les **aigües subterrànies**, la massa d'aigua sobre la qual se situa la ZEC de s'Albufera (1811M1), està considerada com " Excepcional " en els terminis per assolir el bon estat de les aigües subterrànies de Mallorca, atès que es considera que mai podrà assolir aquest bon estat. Segons s'esmenta en el Pla, hi ha contaminació per excés de nitrats procedents de l'activitat agrària, la principal font de contaminació de caràcter difús de les aigües subterrànies, la qual no pot ser eliminada en constituir el suport econòmic d'aquesta zona.

A la imatge anterior, que es correspon amb el mapa 3-1 del Pla, es mostren en verd les actuals zones de regadiu de Mallorca i s'hi pot observar l'elevada concentració de parcel·les amb aquest ús al voltant de les ZEC en qüestió (assenyalades amb un cercle vermell), principalment l'espai de s'Albufera. A més s'ha produït una incipient salinització a causa del proveïment d'aigua a Sa Pobla i Búger, principalment.

A més, al mapa 3-5 del PH, on apareixen les fonts de contaminació puntual de les masses d'aigua subterrànies de l'illa de Mallorca, s'hi pot observar que l'espai de s'Albufera es veu afectat per un gran nombre de pressions: Depuradores, cementiris, plantes de transferència, plantes de compost, granges, gasolineres, abocadors i indústries. A l' Albufereta les fonts de contaminació puntual que afecten l'espai són gasolineres, granges, abocadors i cementiris.

Donat el caràcter relativament permeable dels materials que constitueixen el substrat litològic de la massa 1811M1 i de la majoria de les masses circumdants, es considera que també puguin afectar la ZEC en qüestió. Aquestes masses estan considerades com "en risc" o "prorrogables", per suposar que poden assolir el bon estat al 2015 o a més llarg termini el 2021 o 2027, respectivament. Bàsicament estan afectades per pressions de contaminació per nitrats a causa principalment de l'activitat agropecuària i de la intrusió marina a l'aqüífer deguda a extraccions, fins i tot podria arribar al buidatge de l'aqüífer.

A l' Albufereta, la massa d'aigua subterrània en la qual es troba inclòs l'aiguamoll (1804M3) es considera "en risc", per la qual cosa es suposa que complirà amb la fita clau marcada per l'horitzó 2015 de la Directiva Marc de l'Aigua. Aquesta massa no presenta un bon estat químic per la salinització de l'aigua deguda a la intrusió marina, donada l'existència de pous de proveïment a Alcúdia que arriben a profunditats molt per sota del nivell del mar. Les masses d'aigua subterrànies circumdants també presenten com a principal pressió i amenaça la intrusió d'aigua del mar.

Al final del present annex, s'inclouen els mapes de delimitació de les zones humides

En relació a les **aigües de transició** a s'Albufera les pressions detectades són els abocaments de les depuradores, la pressió urbanística, la presència de bestiar i la gestió actual del Parc per la col·locació de comportes, els treballs de dragatge i la construcció de nous canals.

---

[117] El 22 de desembre de 2000, va entrar en vigor la Directiva 2000/60/CE del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2000 per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües, més coneguda com a Directiva Marc de l'Aigua (DMA). A Espanya es va realitzar la transposició mitjançant la Llei 62/2003, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social que inclou, en el seu article 129, la modificació del text refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, per la qual s'incorpora al dret espanyol la Directiva 2000/60/CE, establint un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües.

La DMA té entre els seus principals objectius la protecció i millora de les masses d'aigües superficials i subterrànies, així com dels seus ecosistemes associats. Per això, els diferents estats membres han de prendre mesures per **assolir el bon estat ecològic** de les aigües superficials i de transició i el bon estat de les aigües subterrànies **a l'any 2015**.

L'Albufereta també es veu afectada pels abocaments de depuradores, així com la infiltració de fosses sèptiques.
Les masses d'aigua costaneres també estan sotmeses a una sèrie de pressions i amenaces. La que es correspon amb la Badia d'Alcúdia (MAMC07M3) i afecta, per tant, a s'Albufera està influenciada per la pressió ocasionada per la rigidificació de la costa (PRC), pressió per regeneració de platges (PRP), pressió per abocament d'aigües residuals depurades (PVRD), pressió per abocament tèrmic (PVT), pressió per ús urbà del sòl (PUUS), pressió per ús agropecuari del sòl (PUES), pressió per ports esportius (PPD) i pressió per tràfic marítim (PTM). La massa d'aigua costanera que es correspon amb la badia de Pollença (MAMC05M3) està afectada també per les pressions PRC, PVRD, PUES i PPD, però també per la pressió per punts d'abocament (PPV).
Existeixen a més dues Zones Humides
Tal com es va comentar als apartats anteriors, es proposa que l'àmbit de gestió del Pla inclogui també dues zones humides no declarades sota cap figura de protecció, el Prat de Maristany (MAMT05) i l'Estany des Ponts (MAZH06), ubicades al terme municipal d'Alcúdia.
Aquests llocs constitueixen importants enclavaments pel seu paper com a corredor ecològic de les aus que es desplacen entre les dues albuferes i presenten, almenys, l'hàbitat d'interès comunitari 1150 llacunes costaneres, que a més és prioritari.
A continuació hi ha els mapes a escala 1:10.000 de delimitació de les dues zones humides

7. BIBLIOGRAFIA

Alcaraz, F., Barreña, J.A., Clemente, M., González, A.J., López, J., Rivera, D. & Ríos, S. 2008. *Manual de interpretación de los hábitats naturales y seminaturales de la Región de Murcia. Tomo 2*. Hábitats costeros y vegetaciones halofíticas, pàg. 24-27. D.G. de Patrimoni Natural i Biodiversitat. Regió de Murcia.
Annex II: Estatus de l'avifauna balear. *Anuari Ornitològic de Les Balears*, volum 26. 2011: 269-280. Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).
Atauri, J.A., Múgica, M., de Lucio, J.V: i Castell, C. 2005. *Diseño de planes de seguimiento en espacios naturales protegidos. Manual para gestores y técnicos*. EUROPARC-España. Fundació Fernando González Bernáldez.176 pàgines
Balaguer, P., Gómez-Pujol, L. i Fornós J.J. 2009. 1240 Acantilados con vegetación de las costas mediterráneas con Limonium spp. endémicos. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 66 p.
Cabello, J., Morata D., Otto, R. & Fernández, J.M. 2009. 5330 Matorrales termomediterráneos, matorrales suculentos canarios (macaronésicos) dominados por Euphorbias endémicas y nativas y tomillares semiáridos dominados por plumbagináceas y quenopodiáceas endémicas y nativas. En: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 170 p.
Calleja, J. A. 2009. 91B0 Fresnedas Mediterráneas ibéricas de Fraxinus angustifolia y Fraxinus ornus. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 70 p.
Calleja, J.A. 2009. 92D0 Alamedas, olmedas y saucedas de las regiones Atlántica, Alpina, Mediterránea y Macaronésica. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 101 p.
Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. Rico, E., De La Hera, Santamans, A. C., García De Domingo, Chicote, & Gosálvez, R. 2009. 3150 Lagos y lagunas eutróficos naturales, con vegetación Magnopotamion o Hydrocharition. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 70 p.
Carcavilla, L., de la Hera, A., Fidalgo, C. & González, J. A. 2009. 7220 Formaciones tobáceas generadas por comunidades briofíticas en aguas carbonatadas (*). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 62 p.
De la Cruz, M. 2009. 1510 Estepas salinas mediterráneas (Limonietalia) (*). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 78 p.
DG ENV B3/SL, April 2013. Note to the habitats committee. *Establishing conservation measures for Natura 2000 Sites.*
Espinar, J. L. 2009. 1310 Vegetación halonitrófila anual sobre suelos salinos poco evolucionados. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 70 p.
Espinar, J. L. 2009. 1410 Pastizales salinos mediterráneos (Juncetalia maritimi). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 77 p.
Espinar, J. L. 2009. 1420 Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (Sarcocornetea fruticosi). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 96 p.
European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA)
Fornós, J. J., Gómez-Pujol, L. & Balaguer, P. 2009. 8210 Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 42 p.
Frontera, M. *Parque Natural de S'Albufera de Mallorca. Guía de paseo*. 2005. Conselleria de Medi Ambient. Govern de les Illes Balears.

Gracia, F., Hernández L., Hernández, A. I., Sanjaume, E. & Flor, G. 2009. 2110 Dunas móviles embrionarias. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 54 p.
Gracia, F. J. 2009. 2120 Dunas móviles de litoral con Ammophila arenaria (dunas blancas). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 48 p.
Gracia, F. J. 2009. 2190 Depresiones intradunares húmedas. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 50 p.
Gómez-Serrano, M. A. & Sanjaume, E. 2009. 2210 Dunas fijas del litoral del Crucianellion maritimae. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 67 p.
Gómez-Serrano, M. A., & Sanjaume, E., 2009. 2230 Dunas con céspedes de Malcolmietalia. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 63 p.
Gómez-Serrano, M. Á., Sanjaume, E. & Gracia, F.J., 2009. 2260 Dunas con vegetación esclerófila de Cisto-Lavanduletalia. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 79 p.
González, J. M., Rebassa, M., Ventoso, L., López-Jurado, C., Méndez, X., Garriga, E., De Pablo, F., García, O. & Martí, R. & Del Moral, J.C. 2003. *Atlas de las aves reproductoras de España*. Ministerio de Medio Ambiente, Madrid.
Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEP*A. SEO/BirdLife, Madrid
Llorens, L., Gil, L. & Tebar, J. 2007. *La vegetació de l'illa de Mallorca. Bases per a la interpretació i gestió d'hàbitats*. Conselleria de Medi Ambient
Manual de los hábitat naturales de interés comunitario en Cataluña. Generalitat de Catalunya.
Martínez, O. 2011. Registres Ornitològics. *Anuari Ornitològic de Les Balears*, vol. 26. 2011:111-254. Grup Balear d'ornitologia i defensa de la naturalesa (Gob).
Muñoz, J.C. & Gracia, F.J. 2009. 2250 Dunas litorales con Juniperus spp. (*). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí.61 p
OST: Observatori sobre Sostenibilitat i Territori. *Els Indicadors de Sostenibilitat Socioecològica de les Illes Balears (2003-2008)*. Universitat de les Illes Balears. Palma.
Riddiford, N. 1998. *Catàleg de Biodiversitat del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca*. Direcció General de Biodiversitat, Conselleria de Medi Ambient.
Remón, J.L., Gómez, D. & García-González, R. 2009. 6430 Megaforbios eutrofos higrófilos de orlas de llanura y de los pisos montano a alpino A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 76 p.
Rey, P.J., Alcántara, J.M. & Fernández, J.M. 2009. 9320 Bosques de Olea y Ceratonia. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 66 p.
Ríos, S. & Salvador, F. 2009. 6220 Pastizales xerofíticos mediterráneos de vivaces y anuales (*). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. Madrid. 88 p
Royo, L. & Traveset, A. 2009. 1210 Vegetación efímera sobre desechos marinos acumulados. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 68 p.
Salinas, M. J. & Cueto, M. 2009. 92D0 Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (Nerio-Tamaricetea y Fluegeion tintorisas). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 86 p.
San Miguel, A. 2009. 6420 Comunidades herbáceas higrófilas mediterráneas. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. Madrid. 54 p
Soria, J.M. & Sahuquillo, M. 2009. 1150 Lagunas costeras (*). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 303 p.
Toro, M., Robles, S. & Tejero, I. 2009. 3280 Ríos mediterráneos de caudal permanente del Paspalo-Agrostidion con cortinas vegetales ribereñas de Salix y Populus alba. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 32 p.
Vicens, P. & Herrero, C. 2011. Evolució poblacional de l'Arpella Circus aeruginosus a s'Albufera de Mallorca, 1988-2011/12. *Anuari Ornitològic de Les Balears*, vol. 26. 2011:1-21. Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).

Pàgines web consultades:

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm (Novembre 2013)

http://bioatles.caib.es (Novembre de 2013)
http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)
http://www.xarxanatura.es/ (Novembre de 2013))

8. GLOSSARI D'ACRÒNIMS

Acrònim	Definició
AANP	Àrees naturals d'especial interès d'Alt Nivell de Protecció
ABAQUA	Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental
AIA	Àrea d'Interès Agrari
ANEI	Àrea Natural d'Especial Interès
ARIP	Àrea Rural d'Interès Paisatgístic
BOE	Butlletí Oficial de l'Estat d'Espanya
BOIB	Butlletí Oficial de les Illes Balears
CAIB	Comunitat Autònoma Illes Balears
CNTRYES	Base de dades normalitzada en format Access amb la informació dels FND
Codi UE	Codis de pressions i amenaces oficials establertes en: *Reference list Threats, Pressures and Activities (final version) 18.11.2009 (reporting group), adapted WP1 09.02.2010*
DG	Direcció General
DO	Diari Oficial de la Unió Europea
DOT	Directrius d'Ordenació Territorial
DPH	Domini Públic Hidràulic
DPMT	Domini Públic Marítim-Terrestre
FND	Formulari Normalitzat de Dades
GOB	Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa
HIC	Hàbitat d'Interès Comunitari
IBANAT	Institut Balear de la Natura
IHF	Índex d'heterogeneïtat de l'Hàbitat Fluvial
LECO	Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental
LIC	Lloc d'Importància Comunitària
MAGRAMA	Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient; antic MIMAM, MARM
OMG	Organismes modificats genèticament
PDS	Plans Directors Sectorials
PG	Pla de Gestió
PGOU	Pla General d'Ordenació Urbana
PH	Pla Hidrològic
PN	Parc Natural o Nacional
PORN	Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals

Acrònim	Definició
PRUG	Pla Rector d'Ús i Gestió
PTI	Pla territorial insular
QBR	Índex de Qualitat del Bosc de Ribera
RFV	Índex per a la valoració de l'estat del bosc de ribera (per les seves sigles en anglès *Riparian Forest evaluation*)
RN	Reserva Natural
XN2000	Xarxa Natura 2000
RQI	Índex per valorar l'estructura i dinàmica de les riberes fluvials (per les seves sigles en anglès *Riparian Quality Index*)
SEO / Birdlife	Societat Espanyola d'Ornitologia
SRG-F	Sòl rústic de Règim General Forestal
SRP	Sòl rústic protegit
UIB	Universitat Illes Balears
UICN	Unió Internacional per a la Conservació de la Natura
UNESCO	Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura
VV.AA.	Diversos autors
ZEC	Zona d'Especial Conservació
ZEPA	Zona d'Especial Protecció per a les Aus

ANNEXOS

ANNEX I. CARTOGRAFIA

ANNEX II. MATRIU DE PROBLEMES I AMENACES PER HÀBITAT

Pla de gestió Natura 2000
MONDRAGÓ

ÍNDEX

1. ÀMBIT DE GESTIÓ
1.1. LÍMITS CARTOGRÀFICS
1.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT
1.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ
1.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ
1.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN A LA GESTIÓ
1.5.1. Normativa europea
1.5.2. Normativa estatal
1.5.3. Normativa autonòmica
1.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten a la gestió
1.5.4.1. Pla Territorial de Mallorca
1.5.4.2. Plans sectorials que afecten a la ZEC
1.6. PRINCIPALS INTERESSATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI
2. INVENTARI I GRAU DE CONSERVACIÓ
2.1. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI I ESPÈCIES XARXA NATURA 2000
2.1.1. Hàbitats naturals i semi-naturals
2.1.2. Espècies
2.2. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DELS TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
2.2.1. Introducció
2.2.2. Evolució històrica dels FND
2.2.3. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres
2.2.4. Hàbitat 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb Limonium spp endèmics
2.2.5. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (Limonietalia)
2.2.6. Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries
2.2.7. Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb Ammophila arenaria (dunes blanques)
2.2.8. Hàbitat 3140 aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de Chara spp.
2.2.9. Hàbitat 5210 Brolles arborescents de Juniperus spp.
2.2.10. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques
2.2.11. Hàbitat 5430 Matollars espinosos de tipus frigànic endèmic d'Euphorbio-Verbascion
2.2.12. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de Thero-Brachypodietea
2.2.13. Hàbitat 7220* Deus petrificants amb formació de tuf (Cratoneurion)
2.2.14. Hàbitat 9320 Boscos d'Olea i Ceratonia
2.3. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

2.3.1. Introducció
2.3.2. Flora
2.3.3. Fauna
2.3.3.1. Invertebrats
2.3.3.1.1. Banyarriquer (Cerambyx cerdo)
2.3.3.2. Peixos
2.3.3.3. Amfibis
2.3.3.4. Rèptils
2.3.3.4.1. Tortuga mediterrània (Testudo hermanni)
2.3.3.5. Mamífers
2.3.3.5.1. Ratpenat orellut gran (Myotis myotis)
2.3.3.5.2. Ratpenat gran de ferradura (Rhinolophus ferrumequinum)
2.3.3.6. Aus
2.3.3.6.1. Aus associades a hàbitats aquàtics
2.3.3.6.2. Aus associades a hàbitats alpins i medis supraforestals
2.3.3.6.3. Aus associades a hàbitats arbustius
2.3.3.6.4. Aus associades a hàbitats forestals
2.3.3.6.5. Aus associades a hàbitats marins
2.3.3.6.6. Aus associades a hàbitats rupícoles
2.3.3.6.7. Aus associades a hàbitats rurals i urbans
2.4. ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS FLORA I FAUNA
2.4.1. Introducció
2.4.2. Flora
2.4.3. Fauna
2.5. TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS
2.5.1. Hàbitats addicionals
2.5.2. Espècies addicionals
2.6. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI
2.6.1. Sector primari
2.6.2. Sector secundari
2.6.3. Sector terciari
2.6.4. Infraestructures
3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PROPOSADES
3.1. DEFINICIONS I JUSTIFICACIÓ
3.2. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ GENERALS I PRIORITATS D'INTERVENCIÓ
3.3. SÍNTESI DE MESURES PER HÀBITATS I ESPÈCIES
3.4. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PELS HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
3.4.1. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres
3.4.2. Hàbitat 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb Limonium spp endèmics
3.4.3. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (Limonietalia)
3.4.4. Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries i Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb Ammophila arenaria (dunes blanques)
3.4.5. Hàbitat 3140 Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de Chara spp.

3.4.6. Hàbitat 5210 Brolles arborescents de Juniperus spp
3.4.7. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques
3.4.8. Hàbitat 5430 Matollars espinosos de tipus frigànic endèmic d'Euphorbio-Verbascion
3.4.9. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de Thero-Brachypodietea
3.4.10. Hàbitat 7220* Deus petrificants amb formació de tuf (Cratoneurion)
3.4.11. Hàbitat 9320 Boscos d'Olea i Ceratonia
3.5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI
3.5.1. Flora
3.5.2. Fauna
3.5.2.1. Invertebrats
3.5.2.1.1. Banyarriquer de les alzines (Cerambyx cerdo)
3.5.2.2. Rèptils
3.5.2.2.1. Tortuga mediterrània (Testudo hermanni)
3.5.2.3. Mamífers
3.5.2.3.1. Ratpenat gran (Myotis myotis) i Ratpenat gran de ferradura (Rhinolophus ferrumequinum)
3.5.2.4. Aus
3.5.2.4.1. Aus associades a hàbitats aquàtics
3.5.2.4.2. Aus associades a hàbitats arbustius
3.5.2.4.3. Aus associades a hàbitats esteparis i/o medi agrari
3.5.2.4.4. Aus associades a hàbitats forestals
3.5.2.4.5. Aus associades a hàbitats marins
3.5.2.4.6. Aus associades a hàbitats rupícoles
3.6. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA
3.6.1.1. Amfibis
3.6.1.1.1. Gripau verd (Bufo balearicus)
3.7. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS
3.7.1. Hàbitats
3.7.2. Espècies
4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.1. INTRODUCCIÓ
4.2. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.3. INDICADORS
4.4. METODOLOGIA DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.5. MEMÒRIA DELS RESULTATS
5. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS
5.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ
5.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT
5.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA
6. BIBLIOGRAFIA
7. GLOSSARI D'ACRÒNIMS

ANNEXOS.....
ANNEX I. CARTOGRAFIA .....
ANNEX II MATRIU DE PROBLEMES I AMENACES PER HÀBITAT .....

PLA DE GESTIÓ DE MONDRAGÓ

1. ÀMBIT DE GESTIÓ

1.1. LÍMITS CARTOGRÀFICS

Fitxa:

- Categoria: LIC i ZEPA[118].
- Codi: ES0000145.
- Nom: Mondragó.
- Superfície: 780,01 ha.
- Termes Municipals: Santanyí (100%).
- Regió biogeogràfica: Mediterrània.

Les coordenades de l'àmbit territorial de la ZEC són les següents:

ES0000145	
Coordenades del centre	3° 10'47''/ 39° 21' 16"
Superfície	780,01 ha
Altitud mínima	0,00 m
Altitud màxima	55,00 m

L'àrea objecte de planificació està situada entre les següents coordenades UTM:

Orientació	X	Y
Nord	515184	4358398

[118] Les Zones d'Especial Conservació (ZEC) són els LIC inclosos a la llista aprovada per la Comissió Europea i en les quals s'apliquen les mesures de conservació necessàries per al manteniment o restabliment, en un estat de conservació favorable, dels hàbitats naturals i/o de les poblacions de les espècies per a les quals s'hagi designat el lloc. Encara que les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) no s'inclouen dins d'aquesta categoria, per claredat del text, d'ara endavant el Pla al·ludirà a l'espai objecte de gestió mitjançant la denominació ZEC.

Sud	515131	4353702
Est	513544	4356467
Oest	516838	4355858

Veure Annex II Cartografia.

1.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT

La ZEC ocupa una àrea aproximada de 780,01 hectàrees, de les quals 96,7 ha són públiques, propietat de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

1.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ

Tota la superfície de la ZEC té assignades tres figures de protecció: és Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) segons la Directiva 79/409/CEE, és **Àrea Natural d'Especial Interès** (ANEI) segons la Llei 1/1991 del Parlament de les Illes Balears, i és **Parc natural**, segons el Decret 85/ 1992, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
L'**Àrea Natural d'Especial Interès** és una figura de protecció de caràcter urbanístic que es declara per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears.
El Parc té com a instrument de planificació i regulació el **Pla d'Ordenació de Recursos Naturals (PORN)** aprovat per Acord del Consell de Govern el dia 10 de setembre de 1992 (BOCAIB núm. 120 de 03/10/1992). Actualment el Parc no disposa de Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG) .
Així mateix, cada any es redacta el **Pla Anual d'Execució (PAE)** per al Parc, on es recullen totes les actuacions que es duran a terme dins de les diferents àrees de gestió per a complir els objectius pels quals es va declarar l'espai natural.
Atenent a les espècies de fauna i flora amenaçades amb plans de gestió vigents i que tenen presència en l'àmbit territorial de la ZEC, el Pla de Gestió de l'espai assumirà les directrius i mesures de protecció dels plans i si cal regular aquells usos i activitats que poden afectar de forma negativa a la seva conservació.
Les espècies amb plans de conservació presents a la ZEC de Mondragó, són les següents:

- Pla balear de maneig de la Gavina roja (*Larus audouinii*) i del corb marí (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*)
- Pla Homeyer de recuperació de les aus aquàtiques catalogades en perill d'extinció a les Illes Balears per, entre d'altres, el Toret (*Ardeola ralloides*)
- Pla de conservació de l'Àguila peixatera (*Pandion haliaetus*)
- Pla de recuperació del Milà reial (*Milvus milvus)*

1.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ

- Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient:
  - Demarcació de costes de les Illes Balears.
- Govern de les Illes Balears:
  - Conselleria Agricultura, Medi Ambient i Territori:
    - Secretaria General: Cos de vigilància Agents de Medi Ambient.
    - Direcció General de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic: Biodiversitat i ordenació dels recursos naturals; Planificació de la conservació i de la gestió dels espais naturals protegits; Aprovació dels programes anuals d'execució i els projectes d'obres i activitats dels espais naturals protegits; Ecosistemes terrestres i marins; Paisatge; Espècies protegides; Recursos forestals; Planificació i gestió forestal i de forests; Prevenció i extinció d'incendis forestals; sanitat forestal; Caça.

- Direcció General de Medi Rural i Marí: Vigilància, gestió i ordenació dels recursos marins.
- Direcció General de Recursos Hídrics: Planificació hídrica, tarifes i plans d'estalvi, Domini Públic Hidràulic i règim jurídic de l'aigua.
- Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA).
- Institut Balear de la Natura (IBANAT): prevenció i extinció d'incendis forestals, gestió forestal y conservació dels espais naturals protegits.

Ajuntament de Santanyí.

Altres entitats.

A més a més, el Parc Natural de Mondragó té una Junta Rectora. Són membres de la Junta Rectora els següents:

President (Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori)

President Delegat

Vicepresidenta (Directora General de Medi Natural, EA i Canvi Climàtic)

Secretari (Parc Natural de Mondragó)

Representant de la Conselleria Agricultura i Pesca (titular i suplent)

Representant de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats (titular i suplent)

Representant de la Conselleria de Turisme i Esports (titular i suplent)

Representació de la DG de Mobilitat i Educació Ambiental (titular i suplent)

Representant de la DG de Litoral (titular i suplent)

Representant del Consell Insular de Mallorca (titular i suplent)

Representant de l'Ajuntament de Santanyí (titular i suplent).

Representants dels propietaris (titulars i suplents).

Representant de la UIB (titular i suplent).

Representants de les associacions balears de la conservació de la natura (titulars).

Representant de la societat de caçadors de Santanyí (titular).

Representant de les organitzacions sindicals agràries (titular i suplent).

Representant dels sindicats.

Expert en temes de conservació de la Natura.

Representant de la Demarcació de Costes (titular i suplent).

Cap de servei d'Espais Naturals

1.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN A LA GESTIÓ

1.5.1. Normativa europea

Directiva 92/43/CE, de 21 de maig, relativa a la Conservació dels Hàbitats Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres (Directiva Hàbitats). DO L 206 de 22.7.92.

Decisió 97/266/CE de la Comissió de 18 de desembre de 1996 relativa a un formulari d'informació sobre un espai proposat per a la seva inclusió en la xarxa Natura 2000. DO L 107 de 24.4.97.

Decisió 2006/613/CE de la Comissió, de 19 de juliol de 2006, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CEE del Consell, la llista de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 259 de 21.9.2006.

Decisió 2008/335/CE de la Comissió, de 28 de març de 2008, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la primera llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 123 de 8.5.2008.

Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell de 30 de novembre 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres. DO L 20 de 26.1.2010.

Decisió d'execució 2011/484/UE de la Comissió, d'11 de juliol de 2011, relativa a un formulari d'informació sobre un espai Natura 2000. DO L 198 de 30.7.2011.

Decisió 2012/9/UE de la Comissió, de 18 de novembre de 2011, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la cinquena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 10 de 13.1.2012.

Decisió d'execució 2013/29/UE de la Comissió, de 16 de novembre de 2012, per la qual s'adopta la sisena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 24 de 26.1.2013.

1.5.2. Normativa estatal

- Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests, BOE núm. 280, 22/11/2003; i Llei 10/2006, de 28 d'abril, per la qual es modifica la Llei 43/2003, BOE núm. 102, 29/04/2006.
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. BOE núm. 299 de 14.12.2007.

Pla Estratègic del Patrimoni Natural i la Biodiversitat 2011-2017, en aplicació de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. Aprovat pel Reial Decret 1274/2011, de 16 de setembre. BOE núm. 236, de 30.9.2011.

Directrius de conservació de la Xarxa Natura 2000, aprovades per Acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient en matèria de Patrimoni Natural i Biodiversitat i recollides en la Resolució de 21 de setembre de 2011, de la Secretaria d'Estat de Canvi Climàtic. BOE núm. 244 de 10.10.2011.

Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, aprovat pel Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer. BOE núm. 46 de 23.2.2011.

Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, regulat pel Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost. BOE núm. 185 de 3.8.2013.

Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes. BOE núm. 129 de 30.5.2013.

Llei 27/2006, de 18 de juliol, que regula els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'acccés a la justícia en matèria de medi ambient.

1.5.3. Normativa autonòmica

Llei 1/1990, de 22 de febrer, de declaració de Mondragó, com a Àrea Natural d'Especial Interès. (BOIB n. 33, de 15 de març de 1990).

Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i de Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears. BOE núm. 92 de 17.4.1991.

Decret 32/1992, de 21 de maig, pel qual es declara «zona sensible», des del punt de vista de la protecció del medi ambient i dels recursos naturals i de la conservació de l'espai natural i del paisatge, a tot el territori de les Illes Balears. BOIB núm. 85 de 16.7.1992.

Decret 85/1992, de 18 de novembre, pel qual es crea el Parc Natural de Mondragó. (BOIB n. 147, de 5 de desembre de 1992).

Llei 7/1992, de 23 de desembre, per la qual es modifica la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i de Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears. BOIB núm. 8 de 19.1.1993.

Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d' Ordenació territorial de les Illes Balears i de Mesures Tributàries . BOIB núm. 48 de 17.4.1999.

Acord de Consell de Govern, de 28 de juliol de 2000, pel qual es dóna conformitat a la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i a l'inici dels tràmits per a la declaració de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

Decret 39/2002, de 15 de març, pel qual es modifica el Decret 85/1992, de 18 de novembre, de creació del Parc Natural de Mondragó. (BOIB n. 35, de 21 de març de 2002).

Acord del Consell de Govern de 23 d'abril de 2004, d'inici de l'elaboració d'una disposició de caràcter general tot ampliant el llistat de LIC i ZEPA en l'àmbit de les Illes Balears, en el compliment de les directives comunitàries 79/409 / CE i 92/43/CEE . BOIB núm. 65 de 8.5.2004.

Decret 71 /2004, de 9 de juliol, pel qual es declaren les espècies objecte de caça i pesca fluvial a les Illes Balears i s'estableixen normes per a la seva protecció. BOIB núm. 99 de 17.07.2004.

Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO) . BOE núm. 155 de 30.6.2005.

Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears. BOIB núm. 106 de 16.7.2005.

Decret 92/2005, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos marins de la comunitat autònoma de les Illes Balears. BOIB núm. 133 de 9.8.2005.

Acord del Consell de Govern, de 3 de març de 2006, pel qual s'aprova definitivament la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) aprovada per l'Acord del Consell de Govern de 28 de juliol de 2000 a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 38 de 16.3.2006.

Decret 28/2006, de 24 de març, pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 47 EXT. de 1.4.2006.

Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i es declaren més Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 51 EXT. de 6.4.2006.

Resolució del conseller de Medi Ambient del 30 de juliol 2007, per la que s'aprova el pla de conservació de l'Àguila peixatera *Pandion haliaetus*. (BOIB n º 120, de 08.07.07)

Resolució del conseller de Medi Ambient de 30 de juliol 2007, per la que s'aprova el pla de maneig de la Gavina roja i el Corb marí a les Illes Balears. (BOIB n º 120, de 08.07.07)

Resolució del conseller del 5 de maig 2008, per la que s'aprova el pla de recuperació de *Milvus milvus*. (BOIB n º 65, de 13.5.08)

Resolució del Conseller de Medi Ambient d'inclusió de diverses espècies al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció. BOIB núm. 66 de 15.5.2008.

Acord del Consell de Govern de 30 de maig de 2008, pel qual es creen noves zones d'especial protecció per a les Aus (ZEPA) i s'amplia la superfície d'algunes de les existents en l'àmbit de l'illa de Mallorca i de l'illa de Menorca. BOIB núm. 78 EXT de 4.6.2008.

Resolució del conseller de Medi Ambient de 26 de novembre de 2008 per la qual s'aprova, entre altres, el Pla de les aus aquàtiques catalogades en Perill d'Extinció de les Illes Balears (Pla Homeyer) (BOIB nº 171 de 6.12.2008)

Decret Llei 3/2009 de 29 de maig de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica a les Illes Balears . BOIB núm. 78 de 30.5.2009.

Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, BOE núm. 290 de 4 de desembre de 2013.

1.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten a la gestió

Respecte a l'ordenació territorial de competència autonòmica la CAIB té 3 instruments d'ordenació: les **Directrius d'Ordenació Territorial (DOT),** els **Plans territorials insulars (PTI)** i els **Plans Directors Sectorials (PDS)**.
Les DOT són 'instrument superior i bàsic de l'ordenació territorial de les Illes Balears, no depenen de cap altre instrument i són el fonament de la resta. Els altres instruments d'ordenació territorial (PTI i PDS) són plans de desenvolupament de les DOT, excepte alguns PDS.

1.5.4.1. Pla Territorial de Mallorca

Segons la classificació dels tipus de sòls que s'estableix a les DOT i per tant el PTI, dins l'àmbit territorial de Mondragó, el 99,7% del territori té la categoria d'àrea sostreta del desenvolupament urbà (sòl rústic). A la ZEC només el 0,3% és una àrea de desenvolupament urbà que es correspon a les categories "Àrea de Desenvolupament Urbà" i "Àrea de Transició d'Harmonització".
Les àrees sostretes al desenvolupament urbà, tenen com a finalitat la protecció dels elements que caracteritzen la seva identitat, i per tant es preserven els processos de desenvolupament urbanístic. Atenent a la seva naturalesa i valors, es creen diferents categories d'ordenació dels sòls.
En el cas d'aquesta ZEC la pràctica totalitat de l'espai (99,62%) està considerada com una Àrea Natural d'especial interès d'Alt Nivell de Protecció (AANP). El 0,08% restant de la superfície estaria englobada dins de la categoria "Sòl rústic comú"

1.5.4.2. Plans sectorials que afecten a la ZEC

Plans sectorials competència del Govern de les Illes Balears:

(Revisió del) Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears, aprovat per Decret 96/2005 de 23 de setembre. BOIB núm. 147 de 27.9.2005.

Pla Director Sectorial del Transport de les Illes Balears, aprovat per Decret 41/2006 de 28 d'abril. BOIB núm. 66 de 6.5.2006.

Pla Director Sectorial de Telecomunicacions de les Illes Balears, aprovat per Decret 22/2006 de 10 de març. BOIB núm. 39 de 18.3.2006.

Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, aprovat per Reial Decret 684/2013, de 6 de setembre. BOE núm. 215 de 7.9.2013.

Pla Especial d'Emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL), aprovat per Decret 41/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 128 EXT de 31.8.2005.

Pla Especial de risc d'inundacions (INUNBAL), aprovat per Decret 40/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 141 EXT de 23.9.2005.

Pla Especial d'Emergències Sísmiques a les Illes Balears (GEOBAL), aprovat per Decret 39/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 149 EXT de 7.10.2005.

Pla Especial de risc d'accidents de transport de mercaderies perilloses (MERPEBAL), aprovat per Decret 82/2005, de 22 de juliol. BOIB núm. 153 EXT de 14.10.2005.

Pla Especial per fer front al risc de fenòmens meteorològics adversos (METEOBAL), aprovat per Decret 106/2006, de 15 de desembre. BOIB núm. 9 EXT de 17.1.2007.

Pla Especial de contingència per contaminació accidental d'aigües marines de les Illes Balears (CAMBAL), aprovat per Decret 126/2008, de 21 de novembre. BOIB núm. 168 de 2.12.2008.

Pla Territorial de les Illes Balears en matèria de protecció civil (PLATERBAL), aprovat per Decret 50/1998, de 8 de maig. BOIB núm. 68 de 23.05.1998.

Pla Forestal de les Illes Balears (en tramitació).

Llei 8/2012, de 19 de juliol, del Turisme de les Illes Balears. BOE núm. 189 de 8.8.2012, p. 56617.

(Revisió del) Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears, aprovat per Decret 61/1999, de 28 de maig. BOCAIB núm. 73 EXT. de 5.6.1999.

Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 19 de juny de 2013 per la que s'aproven els criteris generales de distribució d'instal·lacions de servei de temporada al Domini Públic Marítim Terrestre. BOIB núm. 90 de 27.6.2013.

Llei 8/2009, de 16 de desembre, de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis al mercat interior. BOIB núm. 186 de 22.12.2009.

Plans sectorials competència del consell insular de Mallorca:

(Revisió del) Pla Director Sectorial de Carreteres, aprovat per Acord núm. 27133 del Ple del Consell Insular de Mallorca. BOIB núm. 183 del 17.12.2009

(Text Refós) Pla Director Sectorial per a la gestió de Residus de Construcció i Demolició, voluminosos i pneumàtics fora d'ús, aprovat per Acord núm. 22864 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 141 del 23.11.2002

(Revisió del) Pla Director Sectorial per a la gestió de Residus Urbans de l'Illa de Mallorca, aprovat per Acord núm. 3649 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 35 del 9.3.2006

Pla Director Sectorial de Camps de Golf.

1.6. PRINCIPALS INTERESSATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI

- Associacions d'empreses i de treballadors, i en especial les següents:
  - Cambra de Comerç de Mallorca
  - CCOO Illes Balears
  - Confederació d'Associacions empresarials de Balears (CAEB)
  - Fed. de la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEM)
- Associacions i comunitats de veïns i propietaris, i en especial les següents:
  - Associació de Propietaris de Finques Rústiques de Balears
  - Associació de Propietaris del Medi Rural de les Illes Balears
  - Associació de Propietaris del Parc Natural de Mondragó

- Associació de Propietaris des Cap des Moro

- Comunitat educativa i centres d'estudis i investigació, i en especial les següents:
  - Associació de Biòlegs per a l'Estudi del Medi Ambient (ABEMA)
  - Associació Espanyola per a la Conservació i l'Estudi dels Ratpenats (SECEMU)
  - Associació Estudi de la Natura (AEN)
  - Centre de Recerca Econòmica (CRE: UIB - Sa Nostra)
  - Coastal Ocean Observing and Forecasting System (ICTS-OceanBit)
  - Impulsors de la Custòdia del Territori a les Illes Balears (ICTIB)
  - Institut d'Estudis Ecològics (INESE)
  - Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA)
  - Institut Oceanogràfic Espanyol - Centre Oceanogràfic de les Balears
  - Societat Balear d'Educació Ambiental (SBEA)
  - Societat d'Història Natural de les Balears
  - Universitat de les Illes Balears (UIB)
- Entitats del sector de cinegètic, de la pesca, l'agricultura i la ramaderia, i en especial les següents:
  - ASAJA Balears
  - Associació de Pesca Recreativa i/o Activitats Sub.
  - Associació Mallorquina de Pesca Recreativa Responsable
  - Federació Balear de Pesca i Casting
  - Federació Provincial de Confraries de Pescadors de Balears (FBCP)
  - Societat de caçadors de Santanyí
  - Unió de Cooperatives Agro-alimentàries de Balears (UCABAL)
  - Unió de Pagesos
- Entitats del sector d'oci esportiu (ciclisme, mountain bike, senderisme, muntanyisme, escalada, submarinisme, etc.), i en especial les següents:
  - Associació d'activitats subaquàtiques de caràcter esportiu
  - Federació Balear Activitats Subaquàtiques (FBDAS)
  - Federació Balear de Muntanyisme i Escalada
  - Federació Balear d'Espeleologia
  - Federació Balear d'Orientació

- Federació de ciclisme de les Illes Balears
- Grup Excursionista de Mallorca (GEM)

· Entitats del sector del turisme, el comerç, l'hostaleria i la restauració, i en especial les següents:
- Associació hotelera de Cala d'Or
- Associació hotelera de Cala Figuera-Cala Santanyí
- Federació empresarial hotelera de Mallorca
- Xarxa d'Hotels Sostenibles de les Illes Balears

· Entitats ecologistes, conservacionistes o de defensa animal o vegetal, i en especial les següents:
- Agrupació d'ecologistes Els Verds Independents de les Illes Balears
- Amics de la Terra Mallorca
- Associació d'Amics de Cala Mondragó
- Associació Balear d'Amics dels Parcs (ABAP)
- Associació Boscos de Balears
- Associació S'Alzina
- Oceana
- Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB Mallorca)

2. INVENTARI I GRAU DE CONSERVACIÓ

2.1. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI I ESPÈCIES XARXA NATURA 2000

2.1.1. Hàbitats naturals i semi-naturals

La qualitat paisatgística de l'espai Mondragó és molt elevada ja que hi coincideixen diversos tipus d'hàbitats en una superfície relativament petita. La major part del terreny la formen una multitud de petites parcel·les, generalment amb cultius de secà barrejat amb arbres i herbàcies. L'aridesa del clima i els sòls pobres determinen que predomini la muntanya, formada principalment per l'ullastrar, amb petites unitats d'alzinar als fons dels barrancs. El savinar és extremadament particular, prop dels roquissars i no pas en dunes com en altres indrets de Mallorca. A s'Amarador es pot observar una bona mostra de vegetació dunar i a la costa destaquen les comunitats de *Limonium* i coixinets espinosos.
Hi ha diferents fonts que identifiquen els tipus d'hàbitats presents en l'espai, sent les principals:

· El Formulari Normalitzat de Dades (FND) pel LIC-ZEPA, l'últim d'ells amb data d'actualització de setembre de 2011 (veure Annex I)

· La cartografia d'hàbitats de l'Atles de 2005 (MAGRAMA, 1:50.000).

· La cartografia de comunitats vegetals del LIC i ZEPA ES0000145 Mondragó, elaborada per la Universitat de les Illes Balears UIB l'any 2007 (UIB, 1:15.000).

· La cartografia d'hàbitats amb codi UE: interpretació basada en la cartografia de comunitats vegetals de UIB (Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, 1:15.000). Veure Annex II

En l'elaboració d'aquest Pla es prendrà com a referència el llistat d'hàbitat recollit al FND, que es presenta a continuació, i la millor cartografia disponible, que és la cartografia d'hàbitats obtinguda a partir de la cartografia de comunitats vegetals de la UIB (Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, 1:15.000).
La taula següent inclou el llistat d'hàbitat d'interès comunitari recollits en el Formulari Normalitzat de Dades de la ZEC Mondragó. La numeració dels hàbitats correspon als codis de l'Annex I de la Directiva d'Hàbitats. Els hàbitats assenyalats amb asterisc són prioritaris.

Codi UE	Denominació
1150*	Llacunes costaneres
1240	Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium spp* endèmics
1510*	Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)
2110	Dunes mòbils embrionàries
2120	Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)
3140	Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.
5210	Brolles arborescents de *Juniperus spp*
5330	Brolles termomediterrànies i preestèpiques
5430	Matollars espinosos de tipus frigànic endèmic *d'Euphorbio-Verbascion*
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*
7220*	Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion)*
9320	Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

El contrast de la informació recollida al FND i la millor cartografia disponible posa de manifest algunes diferències que seran tractades en el present Pla (veure apartats 2.2. i 2.5.):

Hàbitats recollits al FND però no recollits a la millor cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
3140	Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.
Hàbitats no recollits al FND però recollits a la millor cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
1310	Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses
1410	Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)
1420	Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosi*)
2250*	Dunes litorals amb *Juniperus spp.*
3170*	Basses i Estanys temporals mediterranis
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*
6430	Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans a alpins
7210*	Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*
8210	Pendents rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica

92D0	Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)

En l'apartat 2.2. del present Pla es descriuen les característiques de cada un dels hàbitats presents al FND de l'any 2011, mentre que en l'apartat 2.5.1. es detallen els hàbitats addicionals que després de la revisió documental de la informació disponible sobre la ZEC de Mondragó s'ha constatat la seva presència a l'àmbit territorial però no es troben inclosos al FND.

2.1.2. Espècies

A continuació, segons la informació més actualitzada disponible, es recullen totes les espècies presents en l'àmbit de gestió del present Pla, diferenciant aquelles que apareixen als apartats 3.2 i 3.3. dels FND dels espais.
Aquestes espècies es distingeixen per les tres següents categories d'acord amb el Servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori:

- Espècies **essencials**: Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears depèn de la gestió de l'espai (en taronja).
- Espècies **rellevants**: Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears pot estar influït per la gestió de l'espai, o que l'estat de conservació a l'espai depèn de la gestió (en verd).
- Espècies **no destacables:** Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears no variarà en cap cas amb la gestió de l'espai, estant a més garantit per la protecció genèrica del mateix, o que la seva presència a l'espai és excepcional, divagant o dubtosa (sense color).

De les espècies següents, les marcades en blau estan contingudes al FND però no estan referides a l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE2 o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE, pel que no haurien d'estar incloses al FND. És per això, que aquestes espècies no seran considerades a l'efecte del present Pla.

Espècies referides en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE (apartat 3.2 del FND)

Grup[119]	Codi UE	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)[120]
B	A086	*Accipiter nisus*	Gavilán común	Esparver
B	A168	*Actitis hypoleucos*	Andarríos chico	Xivitona
B	A247	*Alauda arvensis*	Alondra común	Alosa
B	A229	*Alcedo atthis*	Martín pescador	Arner
B	A110	*Alectoris rufa*	Perdiz roja	Perdiu
B	A255	*Anthus campestris*	Bisbita campestre	Titina d'estiu
B	A257	*Anthus pratensis*	Bisbita pratense	Titina sorda
B	A226	*Apus apus*	Vencejo común	Falzia
B	A227	*Apus pallidus*	Vencejo pálido	Falzia pàl·lida
B	A221	*Asio otus*	Búho chico	Mussol banyut
B	A133	*Burhinus oedicnemus*	Alcaraván común	Sebel·lí
B	A243	*Calandrella brachydactyla*	Terrera común	Terrola
B	A149	*Calidris alpina*	Correlimos común	Corriol variant
B	A145	*Calidris minuta*	Correlimos menudo	Corriol menut
B	A366	*Carduelis cannabina*	Pardillo común	Passerell
B	A364	*Carduelis carduelis*	Jilguero europeo	Cadernera

[119] Grup: B=Aus, M=Mamífers, P=Plantes, R=Rèptils.

[120] Mayol, J. (Coord.). Llista de noms recomanats d'aucells en l'àmbit balear. Resultat de la tasca de la comissió de nomenclatura del GOB. Versió inicial. Juny 2006

Grup[119]	Codi UE	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)[120]
B	A363	*Carduelis chloris*	Verderón común	Verderol
B	A365	*Carduelis spinus*	(Jilguero) Lúgano	Lluonet
B	A138	*Charadrius alexandrinus*	Chorlitejo patinegro	Picaplatges camanegre
B	A136	*Charadrius dubius*	Chorlitejo chico	Picaplatges petit
B	A289	*Cisticola juncidis*	Buitrón	Butxaqueta
B	A206	*Columba livia*	Paloma bravía	Colom salvatge
B	A208	*Columba palumbus*	Paloma torcaz	Tudó
B	A350	*Corvus corax*	Cuervo	Corb
B	A113	*Coturnix coturnix*	Codorniz	Guàtlera
B	A212	*Cuculus canorus*	Cuco	Cucui
B	A383	*Emberiza calandra*[121]	Triguero	Sól·lera
B	A381	*Emberiza cirlus*	Escribano soteño	Sól·lera boscana
B	A269	*Erithacus rubecula*	Petirrojo	Rupit
B	A103	*Falco peregrinus*	Halcón peregrino	Falcó
B	A096	*Falco tinnunculus*	Cernícalo vulgar	Xoriguer
B	A322	*Ficedula hypoleuca*	Papamoscas cerrojillo	Papamosques negre
B	A359	*Fringilla coelebs*	Pinzón vulgar	Pinsà
B	A125	*Fulica atra*[122]	Focha común	Fotja
B	A245	*Galerida theklae*	Cogujada montesina	Cucullada
B	A123	*Gallinula chloropus*[123]	Polla de Agua/Gallineta	Polla d'aigua
B	A251	*Hirundo rustica*	Golondrina común	Oronella
B	A233	*Jynx torquilla*	Torcecuello	Formiguer
B	A341	*Lanius senator*	Alcaudón común	Capsigrany
B	A181	*Larus audouinii*	Gaviota de Audouin	Gavina roja
B	A459	*Larus michahellis*[124]	Gaviota patiamarilla	Gavina
B	A179	*Larus ridibundus*	Gaviota reidora	Gavina d'hivern
B	A369	*Loxia curvirostra*	Piquituerto	Trencapinyons
B	A271	*Luscinia megarhynchos*	Ruiseñor común	Rossinyol
B	A230	*Merops apiaster*	Abejaruco	Abellerol

[121] Denominació que substitueix a *Miliaria calandra*

[122] Tot i considerar-se com espècie rellevant, no es troba referida en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE, per la qual cosa no hauria d'estar inclosa en l'apartat 3.2 del FND, si no estar recollida en l'apartat 3.3 "Altres espècies importants de flora i fauna".

[123] Tot i considerar-se com espècie rellevant, no es troba referida en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE, per la qual cosa no hauria d'estar inclosa en l'apartat 3.2 del FND, si no està recollida en l'apartat 3.3 "Altres espècies importants de flora i fauna".

[124] Denominació que substitueix a *Larus cachinnans*

Grup[119]	Codi UE	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)[120]
B	A281	*Monticola solitarius*	Roquero solitario	Pàssera
B	A262	*Motacilla alba*	Lavandera blanca	Xàtxero
B	A261	*Motacilla cinerea*	Lavandera cascadeña	Xàtxero cendrós
B	A260	*Motacilla flava*	Lavandera boyera	Xàtxero groc
B	A319	*Muscicapa striata*	Papamoscas gris	Papamosques
B	A278	*Oenanthe hispanica*	Collalba rubia	Coablanca rossa
B	A277	*Oenanthe oenanthe*	Collalba gris	Coablanca
B	A337	*Oriolus oriolus*	Oropéndola	Oriol
B	A214	*Otus scops*	Autillo	Mussol
B	A094	*Pandion haliaetus*	Águila pescadora	Àguila peixatera
B	A330	*Parus major*	Carbonero común	Ferrerico
B	A354	*Passer domesticus*	Gorrión común	Gorrió teulader
B	A356	*Passer montanus*	Gorrión molinero	Gorrió barraquer
B	A392	*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*	Cormorán moñudo	Corb marí
B	A273	*Phoenicurus ochruros*	Colirrojo tizón	Coa-roja de barraca
B	A274	*Phoenicurus phoenicurus*	Colirrojo real	Coa-roja
B	A315	*Phylloscopus collybita*	Mosquitero común	Ull de bou
B	A314	*Phylloscopus sibilatrix*	Mosquitero silbador	Ull de bou siulador
B	A316	*Phylloscopus trochilus*	Mosquitero musical	Ull de bou de passa
B	A266	*Prunella modularis*	Acentor común	Xalambrí
B	A250	*Ptyonoprogne rupestris*	Avión roquero	Cabot de roca
B	A318	*Regulus ignicapillus*	Reyezuelo listado	Reietó cellablanc
B	A275	*Saxicola rubetra*	Tarabilla norteña	Vitrac barba-roig
B	A276	*Saxicola torquata*	Tarabilla común	Vitrac
B	A155	*Scolopax rusticola*	Chocha perdiz	Cega
B	A361	*Serinus serinus*	Verdecillo	Gafarró
B	A209	*Streptopelia decaocto*	Tórtola turca	Tórtora turca
B	A210	*Streptopelia turtur*	Tórtola común	Tórtora
B	A351	*Sturnus vulgaris*	Estornino pinto	Estornell
B	A311	*Sylvia atricapilla*	Curruca capirotada	Busqueret de capell
B	A301	*Sylvia balearica*[125]	Curruca balear	Busqueret sard
B	A310	*Sylvia borin*	Curruca mosquitera	Busqueret gros
B	A304	*Sylvia cantillans*	Curruca carranqueña	Busqueret de garriga
B	A303	*Sylvia conspicillata*	Curruca tomillera	Busqueret trencamates

[125] Denominació que substitueix a *Sylvia sarda*

Grup[119]	Codi UE	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)[120]
B	A305	*Sylvia melanocephala*	Curruca cabecinegra	Busqueret capnegre
B	A302	*Sylvia undata*	Curruca rabilarga	Busqueret roig
B	A004	*Tachybaptus ruficollis*	Zampullín común	Setmesó
B	A165	*Tringa ochropus*	Andarríos grande	Becassineta
B	A162	*Tringa totanus*	Archibebe común	Cama-roja
B	A265	*Troglodytes troglodytes*	Chochín	Passaforadí
B	A283	*Turdus merula*	Mirlo común	Mèrlera
B	A285	*Turdus philomelos*	Zorzal común	Tord
B	A282	*Turdus torquatus*	Mirlo capiblanco	Tord flassader
B	A213	*Tyto alba*	Lechuza común	Òliba
B	A232	*Upupa epops*	Abubilla	Puput
B	A142	*Vanellus vanellus*	Avefría	Juia
I	1088	*Cerambyx cerdo*	Gran capricornio de las encinas	Banyarriquer
R	1217	*Testudo hermanni*	Tortuga mediterránea	Tortuga mediterrània
M	1324	*Myotis myotis*	Murciélago ratonero grande	Ratpenat orellut gran
M	1304	*Rhinolophus ferrumequinum*	Murciélago grande de herradura	Ratpenat gran de ferradura

Altres espècies importants de flora i fauna (apartat 3.3 del FND)

Grup	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)
A	*Bufo balearicus*[126]	Sapo verde	Calàpet
A	*Pelophylax perezi*[127]	Rana común	Granota verda
M	*Apodemos sylvaticus*	Ratón de campo	Ratolí de bosc
M	*Eliomys quercinus*	Lirón careto	Rata cellarda
M	*Genetta genetta*	Gineta	Gat mesquer
M	*Lepus granatensis solisi*[128]	Liebre	Llebre
M	*Mus musculus*	Ratón casero	Ratolí domèstic
M	*Mus spretus*	Ratón moruno	Ratolí mediterrani
M	*Mustela nivalis*	Comadreja	Mustela
M	*Oryctolagus cuniculus*	Conejo	Conill
M	*Rattus rattus*	Rata negra	Rata traginera
M	*Tadarida teniotis*	Murciélago rabudo	Ratpenat cuallarg

[126] Denominació que substitueix a *Bufo viridis balearicus*.

[127] Al FND figura l'espècie *Rana ridibunda perzi*. Aquesta espècie no existeix, sent l'espècie present a Mallorca la *Rana perezi*, que recentment ha patit una revisió taxonòmica passant a anomenar-se *Pelophylax perezi*.

[128] Al FND figura l'espècie *Lepus capensis*. Aquesta espècie no està present a Espanya, sent l'espècie present a Mallorca la *Lepus granatensis solisi*.

Grup	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)
P	*Acaulon triquetrum*	-	-
P	*Aetherorhiza bulbosa willkommii*	-	Calabruix. Lleganyova. Pa de porc
P	*Arum pictum sagittifolium*	Aro	Cugot. Rapa blava. Rape mascle
P	*Centaurium bianoris*	-	-
P	*Genista lucida*	-	Gatosa. Gatova
P	*Launaea cervicornis*	-	Eriçó. Gatell. Gatovell. Socarrell
P	*Limonium minutum*	Limonio. Siempreviva	Coca marina. Ensopegall. Saladina
P	*Micromeria filiformis*	-	Tem bord
P	*Ophrys bertolonii balearica*	-	Borinot
P	*Romulea columnae assumptionis*[129]	-	-
R	*Macropotodon cucullatus*	Culebra de cogulla	Serp de caputxó
R	*Natrix maura*	Culebra viperina	Serp d'aigua
R	*Tarentola mauretanica*	Salamanquesa común	Dragó comú
R	*Testudo hermanni*[130]	Tortuga mediterránea	Tortuga mediterranea

El contrast de la informació recollida al FND i la informació més actualitzada disponible posa de manifest algunes diferències que seran tractades en el present Pla (veure apartats 2.3. i 2.5.). S'aplica el mateix codi de color exposat anteriorment:

Espècies presents a l'espai segons la millor informació disponible però no recollides en l'apartat 3.2 del FND			
Grup	**Nom científic**	**Grup**	**Nom científic**
B	*Anas platyrhynchos*	B	*Egretta alba*
B	*Ardea purpurea*	B	*Egretta garzetta*
B	*Ardeola ralloides*	B	*Hieraaetus pennatus*
B	*Caprimulgus europaeus*	B	*Himantopus himantopus*
B	*Circus aeruginosus*	B	*Pernis apivorus*
B	*Circus pygargus*	B	*Sterna sandvicensis*
B	*Coracias garrulus*	M	*Myotis capaccinni*
Espècies presents a l'espai segons la millor informació disponible però no recollides en l'apartat 3.3 del FND			

[129] Al FND figura l'espècie *Romulea assumptionis*. Aquesta espècie es troba mal escrita i recentment ha patit una revisió taxonòmica passant a anomenar-se *Romulea columnae assumptionis*, no sent ja endèmica de les Illes Balears.

[130] L'espècie *Testudo hermanni* ja es troba inclosa en l'apartat 3.2. del FND pel que no és necessari incloure-la en l'apartat 3.3. del FND.

Grup	Nom científic
P	*Damasonium bourgaei*

Grup	Nom científic
P	*Pancratium maritimum*

2.2. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DELS TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

2.2.1. Introducció

A continuació es presenta el conjunt de fitxes amb la informació relativa als hàbitats del FND. El patró de fitxa presenta la següent estructura i continguts:

Denominació de l'hàbitat	
Dades de localització	**Localització cartogràfica de l'hàbitat a la ZEC**
Superfície total (ha). Suma de la superfície per on s'estén l'hàbitat en la totalitat de l'emplaçament, pot estar present en cobertures inferiors al 100%. % **dins la ZEC**. Superfície relativa que representa el valor anterior respecte a la superfície total del lloc.	Aquesta informació s'inclou amb més detall a la cartografia (annex II). Per conèixer la cobertura que ocupa l'hàbitat en cada tessel·la de la cartografia, s'ha de consultar a la geodatabase que acompanya el Pla.
Descripció	
Prenent com a referència la informació oficial proporcionada pel MAGRAMA[131], aquest apartat inclou una diagnosi sintètica de cada tipus d'hàbitat en relació amb els següents aspectes: Fisonomia / estructura i dinàmica. Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió, obtinguts a partir de la següent informació: - **Factors biòtics i abiòtics** de major significació en la definició de l'estructura, funció i dinàmica de cada tipus d'hàbitat. Si així es recull a la bibliografia consultada, també es fa referència a factors antròpics on la seva incidència o absència pot ser determinant a la conservació de l'hàbitat (ex. pasturatge, manteniment d'activitat salinera, etc.). - **Exigències ecològiques** dels diferents hàbitats, sent un aspecte clau sobre el qual establir les mesures de gestió adequades que garanteixin un grau de conservació favorable de cada tipus d'hàbitat[132]. Els **factors ecològics** recollits per a cada hàbitat s'han tingut en compte en la determinació d'objectius operatius adequats per a assolir el grau de conservació favorable, així com a primera aproximació a la definició dels indicadors de seguiment. Quan així ho requereixi, l'Òrgan Gestor de la ZEC haurà de completar la informació recollida en aquestes fitxes tot consultant la font de referència, per a això es recull la cita bibliogràfica a cada fitxa; en aquesta font podrà aprofundir en la caracterització ecològica de cada hàbitat i també en els paràmetres per avaluar el seu grau de conservació.	
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc	
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND[133]	

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global[134]

[131] VV.AA., 2009. *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitats de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

[132] Comisió Europea, 2000. Gestió dels espais Natura 2000. Disposicions de l'article 6 de la Directiva 92/43/CEE sobre hàbitats.

[133] Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39

[134] Aquest criteri serveix per avaluar el valor global del lloc des del punt de vista de la conservació del tipus d'hàbitat considerat. Constitueix una avaluació integrada de tots els criteris anteriors. Decisió d'execució de la Comissió C(2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p.59

Denominació de l'hàbitat				
XXXX[135]	Quant s'allunya de la definició de l'hàbitat tipus segons el Manual d'Interpretació Europeu. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, significativa; **D**, presència no significativa.	Proporció de superfície de l'hàbitat en relació amb la superfície total que ocupi en el territori nacional de la regió biogeogràfica. Valors: **A**, 100 ≥ p > 15 %; **B**, 15 ≥ p > 2 %; **C**, 2 ≥ p > 0 %	Grau de conservació de l'estructura i de les funcions i possibilitat de restauració. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, mitjana o reduïda	Avaluació global del valor del lloc per a la conservació del tipus d'hàbitat. Valors: **A,** excel·lent; **B**, bo; **C**, significatiu.

2. Grau de conservació global

El grau de conservació global es descriu com l'avaluació del valor del lloc per a la conservació favorable de l'hàbitat, d'acord amb l'avaluació històrica dels FND.

Observació: L'anàlisi dels successius FND d'alguns hàbitats mostra una marcada diferència a la valoració del paràmetre *Superfície relativa* abans i després de 2004, si bé ni els FND ni els informes de l'article 17 recullen el motiu de la variació. Les diferències recollides es podrien deure a un major coneixement dels hàbitats durant el pas del temps.

3. Pressions i amenaces

Les **pressions** són aquells factors que estan actuant actualment sobre l'àrea o que ho han fet durant el període de diagnòstic, mentre que les **amenaces** són factors que s'espera que puguin actuar al futur[136].

Les pressions i amenaces a les que està sotmès cada hàbitat s'han identificat a partir d'informació obtinguda sobre el territori. A cada pressió i/o amenaça se li assigna un codi estàndard definit per la Unió Europea[137]. Així mateix, en funció de la informació disponible, es precisa la seva localització en diferents emplaçaments de l'hàbitat. Les pressions es marquen amb cel·les de color vermell i les amenaces amb cel·les de color beix.

		Localització	
Codi UE	**Descripció**	**Pressió**	**Amenaça**
C01.01	Extracció de sorra i grava		

Les pressions i amenaces i la seva afecció als factors ecològics dels hàbitats serveixen de partida per a l'establiment dels objectius operatius i les mesures de conservació, tal com es detalla En l'apartat 3 del Pla.

4. Evolució i tendència

Aquesta informació procedeix de les dades recollides en l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats, per al període 2007-2012. Les dades de tendència recollides en l'informe fan referència fonamentalment al paràmetre superfície ocupada per l'hàbitat.

2.2.2. Evolució històrica dels FND

Per a realitzar l'evolució històrica de l'avaluació dels diferents hàbitats presents a la ZEC de Mondragó, s'han consultat els formularis normalitzats de dades publicades des de l'any 2001, tot detectant diferències entre ells, així la versió més actualitzada no recull alguns hàbitats inicialment inclosos, segons es descriu a continuació:

[135] FND editats i publicats per MAGRAMA (o antic MIMAM) durant els anys 2011, 2010, 2008, 2005, 2003, 2002 i 2001.

[136] European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA)

[137] *http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal* (19/11/2013)

- Els FND publicats pel MIMAM (actual MAGRAMA) en els anys 2001, 2002 i 2003, recollien l'hàbitat 5320, absent en la resta de FND publicats.
- Els FND publicats pel MIMAM (actual MAGRAMA) en els anys 2001 i 2002, recollien el subtipus d'hàbitat 5212, passant a ser el tipus d'hàbitat principal 5210 a partir del FND de l'any 2003.
- Els FND publicats pel MIMAM (actual MAGRAMA) en els anys 2001 i 2002, recollien els subtipus d'hàbitats 5331 i 5332, passant a ser el tipus d'hàbitat principal 5330 a partir del FND de l'any 2003.
- El FND publicat pel MIMAM (actual MAGRAMA) l'any 2008 va introduir l'hàbitat 5430, mantenint-se els hàbitats presents en aquest formulari a la resta de FND publicats en els anys 2010 i 2011.

2.2.3. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres

Hàbitat 1150* – Llacunes costaneres	
Localització a Mondragó	
Superfície total (ha)	
1,28	
% dins la ZEC	
1,17	

Descripció

Les llacunes costaneres són espais oberts d'aigües costaneres salabroses, de salinitat i aigua variable separades clarament de la mar per una barrera arenosa o similar, que poden estar alimentades per les aportacions d'aigües d'escorrentia superficial o aigües subterrànies i per aportacions d'aigües marines per influència de les onades o una combinació d'aquests sistemes. Les seves aigües són de salinitat variable, generalment, es tracta d'aigües salabroses amb una barreja d'aigües salines i continentals.

Al tram final dels torrents de s'Amarador i ses Coves del Rei es formen dues zones humides salabroses de gran rellevància ambiental ja que són de les poques que es conserven al litoral de llevant de l'illa de Mallorca: l'estany de s'Amarador i l'estany de ses Fonts de n'Alis. Encara que en extensió no siguin molt grans, donen una singularitat molt important a Mondragó.

Fisonomia/estructura: Les comunitats vegetals corresponen a pastures baixes, amb cicles de germinació, floració, fructificació i mort en funció de la climatologia i del nivell d'aigua disponible a les llacunes.

Herbassar submergit monoespecífic de *Ruppia maritima* que pot ser força dens a mitjans de la primavera, a mesura que va entrant l'estiu i les basses i torrents salins de corrent lent en què viu es dessequen, els peus de la planta van quedant descoberts i es van morint. Les llavors perduren a terra fins que la tardor o l'hivern portin noves aportacions d'aigua. Les espècies més freqüents són *Althenia filiformis*, *Ruppia cirrhosa*, *Ruppia marítima* i *Zannichelia pedicellata*.

Dinàmica de la vegetació: El nivell d'aigua i la durada de la immersió de les plantes condicionen la distribució i amplitud de les bandes de vegetació de les diferents comunitats: aquàtiques, amfíbies i terrestres. La persistència de les espècies característiques depèn del manteniment de fases submergides a l'hivern, que selecciona les espècies tolerants a la inundació.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[138]:

- Físic-químics: àrea de l'aiguamoll i connectivitat; fondària mitjana i relativa; extensió i ús del territori a la conca vessant i de les masses d'aigua subterrània relacionades amb la zona humida; aportacions i sortides d'aigua subterrània; aportacions d'aigua marina; concentració de nutrients i matèria orgànica; transparència i terbolesa; acidificació i pH.
- Biològics. Fitoplàncton, micròfits; estructura i composició de la comunitat riberenca.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

[138] Soria, J.M., Sahuquillo, M. 2009. 1150 Lagunas costeras (*). En: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 70 p.

Hàbitat 1150* – Llacunes costaneres				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	C	C	A	A
2010	C	C	A	A
2008	C	C	A	A
2005	C	C	A	A
2003	C	A	A	A
2002	C	A	A	A
2001	A	C	A	A

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **excel·lent**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçada per l'avaluació històrica dels FND.

La representativitat es considera significativa, encara que al formulari de l'any 2001 es va considerar com excel·lent. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra A (entre el 15% i el 100%).

3. Pressions i amenaces

De forma general, les causes d'alteració o degradació són múltiples i s'exerceixen a nivells ecològics variables. Les majors amenaces sobre els hàbitats són:

· L'expansió urbanística amb la seva presència de runa i aigües contaminades.

· L'arribada a les zones humides de productes químics, fertilitzants i pesticides des dels camps de conreu.

· Excessos de freqüentació humana a causa d'activitats relacionades amb el turisme.

· Modificació de la hidrogeomorfologia.

· Introducció d'espècies al·lòctones.

Estanys de s'Amarador i de ses Fonts de n'Alis			
Codi UE	**Descripció**	**Pressió**	**Amenaça**
A07	Ús de biocides, hormones i químics		
A08	Ús de fertilitzants		
D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.		
D02.01	Línies elèctriques i línies telefòniques		
E01	Zones urbanitzades		
E01.01	Urbanització dispersa		
E03	Abocaments		
E03.01	Abocaments de residus domèstics		
E03.02	Abocaments de residus industrials		
E03.03	Abocaments de residus inerts		
F03.01	Caça		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'oci i recreatives		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no-motoritzats		

Hàbitat 1150* – Llacunes costaneres				
	G01.08	Altres esports a l'aire lliure i activitats d'oci i recreatives		
	G05.01	Compactació per trepig		
	G05.04	Vandalisme		
	I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
	J02.05	Modificació del funcionament hidrològic		
	J02.11	Dipòsits de materials d'excavació		
	K01.02	Colmatació		
	K01.03	Dessecació		
	K.02.03	Eutrofització (natural)		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

Des del punt de vista ambiental el paper de la praderia de *Ruppia maritima* com a indicador de qualitat de les aigües salabroses als llocs on la planta pot instal·lar-se és el més destacable. D'altra banda, aquestes llacunes costaneres, com totes les zones humides, tenen una funció molt important per a les aus migratòries. Precisament, en aquesta zona del litoral, els estanys de ses Fonts de n'Alis i de s'Amarador són dels més valuosos en aquest sentit.

2.2.4. Hàbitat 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium spp* endèmics

Hàbitat 1240 - Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp. endèmics	
Localització a Mondragó	
Superfície total (ha)	
2,35	
% dins la ZEC	
0,31	

Descripció

S'inclou en aquest hàbitat la primera franja de vegetació dels penya-segats litorals i costes rocoses mediterrànies, la qual colonitza els sòls esquelètics dels talussos litorals. Zones de topografies abruptes i verticals, influenciades per l'aerosol marí i fortament exposades als elements climatològics.

Es tracta d'espècies rupícoles perennes i algunes anuals, principalment camèfits i, en menor mesura, teròfits. Totes elles halòfiles o halotolerants, acostumades a un substrat essencialment mineral, absència d'aigua dolça i de nutrients.

Són comunitats d'escassa cobertura, desenvolupades en un sol estrat, i dominades per espècies sovint suculentes amb notable capacitat edafogènica, ja que la forma esfèrica que tenen moltes afavoreix l'acumulació de restes orgàniques i minerals. El substrat rocós, així com la salinitat provinent de la pols marina i de les onades quan trenquen amb la roca, són els condicionants que més determinen la presència d'aquest tipus de vegetació.

Aquesta comunitat es troba localitzada a la primera franja de litoral rocós de Mondragó i penetra cap a l'interior pels barrancs afectats pels vents salins.

Fisonomia/estructura: Vegetació de tipus camefític, herbàcia, oberta i dominada per espècies suculentes, desenvolupant-se en un sol estrat. Els percentatges de cobertura rarament són elevats. La composició florística i la fisonomia de l'hàbitat està determinada per fonoll marí (*Crithmum maritimum*), al qual acompanyen diferents espècies de *Limonium*, generalment endemismes de distribució molt restringida que donen variabilitat biogeogràfica a aquestes comunitats. Aquest medi és refugi de molts tàxons de distribució restringida i adaptats a

Hàbitat 1240 - Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp. endèmics

condicions tan particulars com les pastanagues marines (*Daucus carota subsp. commutatus i subsp. majoricus*), *Lotus cytisoides*, *Asteriscus maritimus*, entre d'altres.

Dinàmica de la vegetació: Les fortes exigències ecològiques fan que aquest hàbitat no presenti, una dinàmica peculiar. Només en circumstàncies de poca erosió (poc pendent) pot manifestar el seu caràcter edafogenètic i, conseqüentment, la capacitat per crear condicions adequades per al desenvolupament d'orles herbàcies al voltant de les mates de *Limonium*.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[139]: No existeixen. El desenvolupament de les formacions vegetals, comunitats, associacions i ecosistemes que s'estenen sobre aquests substrats està condicionat pels processos d'erosió i l'efecte de les precipitacions atmosfèriques i règim de temperatures. No obstant això, l'activitat humana no hauria alterar la dinàmica dels processos naturals com passa en altres àrees de la regió mediterrània on es veuen afectades directament per la construcció d'accessos a les platges tot excavant escales a les roques o indirectament per l'augment de la nidificació de gavines atretes per la presència d'abocadors. L'acumulació d'excrements d'aquestes aus impossibilita el desenvolupament d'aquesta fitocenosi.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat a l lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	C	C	A	A
2010	C	C	A	A
2008	C	C	A	A
2005	C	C	A	A
2003	C	A	A	A
2002	C	A	A	A
2001	A	C	A	A

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **excel·lent**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçat per l'avaluació històrica dels FND. La representativitat es considera significativa, encara que al formulari de l'any 2001 es va considerar com excel·lent. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra A (entre el 15% i el 100%).

3. Pressions i amenaces

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.		
E01	Zones urbanitzades		
E01.03	Urbanització dispersa		
E03	Abocaments		
E03.01	Abocaments de residus domèstics		
E03.03	Abocaments de residus inerts		
F04	Recol·lecció de plantes		

[139] Balaguer, P., Gómez-Pujol, L. y Fornós J.J. 2009. 1240 Acantilados con vegetación de las costas mediterráneas con Limonium spp. endémicos. En: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 66 p.66 p.

Hàbitat 1240 - Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp. endèmics				
	G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'oci i recreatives		
	G05.01	Compactació per trepig		
	I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
	J02.11	Dipòsits de materials d'excavació		

4. Evolució i tendència

A l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, es posa de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat. Segons l'informe, l'hàbitat no està amenaçat als penyals verticals o subverticals de difícil accés. Està en regressió en els llocs sotmesos a elevats nivells de freqüentació, amb un efecte de trepig i de creació de senders desfavorable per al seu funcionament, especialment a les zones de platja amb la massiva afluència de persones i vehicles.

La construcció a les rodalies de les zones on es desenvolupa aquest tipus d'hàbitat causa canvis ambientals que poden donar lloc a la retirada d'algunes espècies de fauna (especialment avifauna) que interacciona a les zones en què aquest es distribueix.

Presenta tendència a ser envaït per plantes nitròfiles oportunistes en els llocs de nidificació i repòs d'aus marines, i també per plantes exòtiques utilitzades en jardineria, com ara el *Carpobrotus sp.* (Aizoaceae). Aquestes espècies cespitoses i de gran velocitat d'ocupació i colonització, són capaces de desplaçar espècies natives (mitjançant inhibició en la germinació i/o competència per recursos) i per tant, de disminuir la biodiversitat de les formacions envaïdes.

És vulnerable a la pol·lució de la pols marina, principalment als llocs en procés de fragmentació i també a l'artificialització del litoral per construccions sobre costes rocoses. Sent per tant, molt sensible a la destrucció de l'entorn en el marc de la planificació turística, portuària o d'urbanització del litoral.

2.2.5. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)	
Localització en Mondragó	
Superfície total (ha)	
2,30	
% dins la ZEC	
0,31	

Descripció

Hàbitat genèric que agrupa diferents tipus de vegetació perenne amb *Limonium* sp. sobre substrats temporalment saturats de sals, encara que no inundats, que generalment durant la sequera estival formen una crosta salina. Es desenvolupa en les àrees del límit d'influència de les inundacions salines dels saladars, sobre substrats sorrencareno-argilosos o gravosos més o menys compactats i secs.

És un tipus d'hàbitat representatiu de la regió mediterrània, amb una distribució molt limitada. A la ZEC es pot trobar als voltants dels estanys de s'Amarador i de ses Fonts de n'Alis, i també en les àrees salines properes a la costa.

Fisonomia/estructura: Són formacions riques en plantes perennes que solen presentar-se sobre sòls temporalment humits (no inundats) per aigua salina (procedent de l'arrossegament superficial de sals en dissolució: clorurs, sulfats o, de vegades, carbonats), exposats a una dessecació estival extrema, que arriba a provocar la formació de crosta salina. Apareixen sovint associades a complexos salins de conques endorreiques, on ocupen les parts més seques del gradient d'humitat edàfica. Aquestes comunitats també poden aparèixer en els llocs més secs de llacunes i estanys costaners. Presenten una fisonomia arbustiva baixa oberta, amb una alçada que no supera els 50 cm.

Dinàmica de la vegetació: Es tracta de comunitats que s'estableixen sobre sòls ben drenats, generalment de textura sorrenca. Tolera bé processos alternatius d'humectació-dessecació que es produeixen en els saladars. El seu caràcter xèric es manifesta pels baixos índexs de cobertura que representa (30-50%) i per l'abundància de *Limonium virgatum*, espècie de fulles estretes, que sovint s'assequen durant l'estiu.

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[140]: Període d'inundació, humitat edàfica i salinitat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	B	C	A	A
2010	B	C	A	A
2008	B	C	A	A
2005	B	C	A	A
2003	B	A	A	A
2002	B	A	A	A
2001	A	C	A	A

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **excel·lent**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçat per l'avaluació històrica dels FND.

La representativitat es considera bona, encara que en el formulari de l'any 2001 es va considerar com excel·lent. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra A (entre el 15% i el 100%).

3. Pressions i amenaces

Extret de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per als hàbitats de l'Annex I de la Directiva Hàbitats, per a l'Hàbitat 1510*, i de la informació disponible sobre l'hàbitat a l'àmbit de la ZEC.

Les estepes salines amb *Limonium* estan sotmeses a nombroses pressions per l'afluència de visitants que provoquen el trepig de la zona. L'expansió turística i els dipòsits de deixalles són responsables dels principals riscos per a les zones on es troba aquest hàbitat. Igualment, modificacions de les condicions hídriques relacionades amb tasques de condicionament o amb operacions de gestió hidràulica (drenatges, dessecacions) poden suposar també una amenaça per a aquestes formacions.

Estanys de s'Amarador i de ses Fonts de n'Alis, àrees salines pròximes a la costa

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D02.01	Línies elèctriques i línies telefòniques		
E01.03	Urbanització dispersa		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no-motoritzats		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística		
G05.01	Compactació per trepig		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J02.04	Inundacions		

[140] De la Cruz, M. 2009. 1510 Estepas salinas mediterráneas (*Limonietalia*) (*). En: Bases *ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 78 p.

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)				
	J02.05	Modificació del funcionament hidrològic		
	J02.05.02	Estructures que modifiquen els cursos d'aigües continentals		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.6. Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries
Localització en Mondragó
Superfície total (ha)
0,45
% dins la ZEC
0,06

Descripció

Aquest hàbitat està constituït per acumulacions arenoses incipients d'escassa alçadatura amb vegetació pionera (geòfits i hemicriptòfits) que representen els primers estadis de construcció dels sistemes dunars. Es localitza en estacions situades immediatament en contacte superior amb la vegetació anual que colonitza les acumulacions costaneres de matèria orgànica o amb la platja sense vegetació. Els substrats són sorrencs, de granulometria variada i molt carregats de sals.

Aquest tipus de comunitats vegetals s'instal·la a la primera franja de dunes a la platja de s'Amarador, on apareix una major extensió de sorra. Ocupa la zona on el substrat és més mòbil, està més carregat de sals i on l'spray salí actua amb més força. La instal·lació d'aquest tipus de comunitat ha estat possible gràcies a un projecte de recuperació realitzat a la platja de s'Amarador.

S'han detectat exemplars d'espècies típiques d'aquesta comunitat vegetal a la zona de ses Fonts de n'Alis, en una àrea molt malmesa a causa de les instal·lacions turístiques, la qual cosa posa de manifest la capacitat de colonització d'aquestes espècies i les possibilitats de restauració. Hi ha indicis històrics de la presència d'aquest hàbitat a la platja de ses Fonts de n'Alis.

Fisionomia/estructura: L'assentament d'aquest tipus de vegetació inicia el procés pel qual la sorra acaba sent retinguda terra endins, formant dunes fixes. És per això que aquesta banda litoral es diu de dunes embrionàries o de dunes primàries, tot i tenir aspecte de sorrals topogràficament plans o poc ondulats.

La vegetació és herbàcia i està dominada per gramínies de mida mitjana. La variabilitat de la vegetació està lligada a la salinitat del sòl: quan és elevada, domina la comunitat *Cypero mucronati - Agropyretum juncei*, mentre que quan és menor, la del jull de platja (*Elymus farctus*).

Presenta un únic estrat i un recobriment no molt elevat. Inicialment es desenvolupa linealment o en una franja més o menys continua. No obstant això, l'alteració antròpica de les dunes determina la seva fragmentació i el seu desenvolupament en forma de masses aïllades, en àrees més allunyades al mar. Les espècies representatives són *Cyperus mucronatus*, *Elymus farctus*, *Euphorbia peplis*, *Medicago marina*, *Pancratium maritimum i Sporobolus pungens*. La densitat i vitalitat de *Elymus farctus* són els millors indicadors de l'estat de conservació; quan el medi s'altera per trepig s'afavoreix l'entrada d'espècies pioneres, com *Cakile maritima*, *Eryngium maritimum* o *Salsola kali*, que poden ser utilitzades també com a indicadors de l'estat de la comunitat

Dinàmica de la vegetació: vegetació herbàcia perenne, dominada per gramínies vivaces de mida mitjana, oberta, que presenta un sol estrat amb un baix recobriment. Són espècies amb adaptacions que permeten un creixement vegetatiu permanent capaç de suportar l'enterrament regular lligat a les aportacions eòliques de sorra. La inestabilitat del substrat sorrenc fa que l'‘hàbitat es remodeli durant i després de les tempestes hivernals i que pugui rebre noves aportacions de sorra i restes orgàniques. Als llocs amb aportacions eòliques regulars la comunitat

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries

de grama de dunes pot evolucionar cap a comunitats de borró (Comunitat d'*Ammophila arenaria*).

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[141]:

Existència de material sedimentari excedentari.

Juntament amb l'acció del vent, la vegetació exerceix una tasca de gran importància a la gènesi, creixement i estabilització de les dunes (actuant com a obstacle), principalment en el desenvolupament de la duna secundària, frontal o davantera.

Els animals també tenen importància en el desenvolupament o desaparició dels embrions, ja que poden destruir la vegetació que els sustenta (herbívors, bestiar caprí) o pot excavar-les directament (rosegadors, conills).

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	C	C	A	A
2010	C	C	A	A
2008	C	C	A	A
2005	C	C	A	A
2003	C	A	A	A
2002	C	A	A	A
2001	A	C	A	A

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **excel·lent**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçat per l'avaluació històrica dels FND. La representativitat es considera significativa, encara que al formulari de l'any 2001 es va considerar com excel·lent. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra A (entre el 15% i el 100%).

3. Pressions i amenaces

A les dunes en recuperació de s'Amarador, la mobilització de la sorra prèviament fixada per un ús recreatiu indiscriminat, sobretot durant els mesos d'estiu, comporta una degradació del sistema. Un dels impactes més notables és la destrucció d'aquest hàbitat a la platja de ses Fonts de n'Alis degut a la construcció d'instal·lacions turístiques fixes sobre la platja i l'estacionament de vehicles. Aquests impactes i amenaces impossibiliten qualsevol tipus de regeneració natural d'aquesta zona. Una problemàtica recurrent pels hàbitats dunars és el de la neteja. Mentre que, en ocasions, una acumulació excessiva d'escombraries pot suposar un impacte sobre el sistema, la retirada d'aquestes pot produir també impacte. La neteja mecanitzada de les platges impedeix el desenvolupament de les dunes.

Platja de s'Amarador i de ses Fonts de n'Alis			
Codi UE	**Descripció**	**Pressió**	**Amenaça**
D01.03	Àrees d'estacionament de vehicles		
E01	Zones urbanitzades		
E06	Altres tipus d'actuacions urbanes		

[141] Gracia, F., Hernández L., Hernández, A. I., Sanjaume, E. & Flor, G. 2009. 2110 Dunas móviles embrionarias. En: Bases *ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 54 p.

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries				
	F04	Recol·lecció de plantes		
	G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'oci i recreatives		
	G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no-motoritzats		
	G01.03	Vehicles motoritzats		
	G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística		
	G05.01	Compactació per trepig		
	G05.05	Manteniment intensiu de parcs públics/neteja de platges		
	K03.05	Antagonisme que sorgeix per la introducció d'espècies		
	K05	Disminució de la fecunditat/depressió genètica		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat. Segons l'informe, l'hàbitat és molt vulnerable a l'artificialització i modificació de la dinàmica sedimentària, presentant tendència a una regressió intensa als llocs més freqüentats, sotmesos a trepig i excés de mobilitat de la sorra i risc de destrucció en el context de la planificació turística, portuària o urbanística.

2.2.7. Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)

Hàbitat 2120 – Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)	
Localització a Mondragó	
Superfície total (ha)	
0,09	
% dins la ZEC	
0,01	

Descripció

Les dunes que constitueixen aquest hàbitat són el primer relleu de sorra continu d'importància en els litorals, format per grans monticles mòbils de sorra que poden arribar a gran alçada i en què el substrat segueix sent inestable per la influència del vent. A certa distància de la costa, el balanç entre la velocitat del vent i la força de la gravetat o el fregament dels grans de sorra entre si, és l'adequat perquè es produeixin aquestes acumulacions, impossibles a la banda de dunes embrionàries, on l'energia del vent i la influència marina són més grans.

Fisonomia/estructura: L'espècie dominant és la *Ammophila arenaria*, gramínia estolonífera de port mitjà que manté els seus sistemes subterranis sempre a la mateixa profunditat, tot i la contínua variació del nivell topogràfic, gràcies a un creixement vegetatiu vigorós. Proporciona a la comunitat una estructura moderadament oberta, però amb major cobertura que l'existent a les dunes primàries.

El paper de fixador de dunes de la comunitat és molt important en el conjunt dels sistemes d'hàbitats de dunes litorals, a més de les possibles utilitats didàctiques de la mateixa en activitats d'educació ambiental, ja que és una mostra viva de tot un seguit de adaptacions a les dures condicions dels hàbitats naturals.

Dinàmica de la vegetació: A causa del caràcter mòbil del substrat, especialment per les tempestes hivernals, aquest hàbitat no sol presentar una dinàmica particular. Només en alguns

Hàbitat 2120 – Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)

llocs es pot observar una evolució degradativa que afavoreix les pastures anuals de caràcter psamòfil *Malcomietalia-Cutandietalia maritimae* (Hàbitat 2230).

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[142]: Juntament amb l'acció del vent, la vegetació exerceix una tasca de gran importància en la gènesi, creixement i estabilització de les dunes, principalment en el desenvolupament de la duna secundària, frontal o davantera.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	C	C	B	B
2010	C	C	B	B
2008	C	C	B	B
2005	C	C	B	B
2003	C	B	B	B
2002	C	B	B	B
2001	B	C	B	B

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **bona**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçat per l'avaluació històrica dels FND.

La representativitat es considera significativa, encara que al formulari de l'any 2001 es va considerar com a bona. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada ésmenor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra B (entre el 2% i el 15%).

3. Pressions i amenaces

L'alteració a causa de la pressió antròpica a les dunes determina la seva fragmentació i el seu desenvolupament, sovint en forma de masses aïllades, en àrees més allunyades al mar. Actualment l'ús recreatiu massiu s'està produint un conjunt d'afeccions negatives sobre el patrimoni natural d'aquesta zona, afeccions motivades principalment per un ús excessiu que han originat una contínua recessió del patrimoni natural.

Una de les causes més importants de la degradació i desaparició de la coberta vegetal en dunes amb *Ammophila* és el trepig dels usuaris de la platja sobre la vegetació. L'afluència massiva, especialment durant els mesos d'estiu, a les costes origina la pèrdua de vegetació, sobretot a les zones pròximes a les instal·lacions de temporada.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D01.03	Àrees d'estacionament de vehicles		
E01	Zones urbanitzades		
E06	Altres tipus d'actuacions urbanes		
F04	Recol·lecció de plantes		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'oci i recreatives		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no-motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		

[142] Gracia, F. J., 2009. 2120 Dunas móviles de litoral con *Ammophila arenaria* (dunas blancas). En: Bases *ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 48 p.

Hàbitat 2120 – Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)				
	G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística		
	G05.01	Compactació per trepig		
	G05.05	Manteniment intensiu de parcs públics/neteja de platges		
	K03.05	Antagonisme que sorgeix per la introducció d'espècies		
	K05	Disminució de la fecunditat/depressió genètica		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides en l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat. No obstant, segons s'afirma en l'informe, la superfície d'hàbitat sembla estable.

La tendència negativa de l'hàbitat té origen en la freqüentació de les dunes, que genera un trepig i moviment de la sorra molt desfavorable. Presenta una elevada vulnerabilitat a l'artificialització i modificacions de la dinàmica litoral (urbanització, ports esportius, regeneració de platges amb abocaments de sorra, etc.) i a la contaminació de les aigües i dels sòls. També poden ser negatives les tasques de neteja mecànica de platges.[143]

2.2.8. Hàbitat 3140 aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.

Hàbitat 3140 – Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.	
Localització a Mondragó	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC**

Descripció

Aquest hàbitat es troba a qualsevol nivell altitudinal, i és molt dependent de factors físics i químics com: la profunditat, la lluminositat, fenòmens de pol·lució, transparència, etc. L'existència d'aigües dolces, més o menys estancades i riques en bases (pH> 6) són els factors abiòtics que determinen aquest tipus d'hàbitat. A la ZEC es troba en taques molt aïllades les unes de les altres, atesa la discontinuïtat del medi en què es desenvolupa.

Fisonomia/estructura: Vegetació pionera heliòfila, present a les vores de llacunes, o a l'interior de basses i estanys generalment poc profunds. Les seves poblacions poden ser monoespecífiques o compostes per espècies que pertanyen a un o diversos gèneres: *Chara, Nitella, Tolypella, Nitellopsis, Lamprothamnion*. Els caròfits poden constituir els estrats més profunds formant tapissos o plaques submergides.

Dinàmica de la vegetació: Pel seu caràcter pioner, els caròfits colonitzen els medis aquàtics nous. Les poblacions pioneres poden aparèixer en les aigües mesotròfiques poc profundes i mantenir-se durant alguns anys. Més rarament persisteixen com a companyes dins d'associacions més diverses de les vores de llacunes on generalment constitueixen formes relictes d'una vegetació inicial exclusiva. La colonització integral del sòl submergit per caròfits ha de disposar d'aigües tranquil·les amb un nivell estable, superfície reduïda i amb abric.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[144]:

· Presència abundant de bicarbonats a les aigües (zona de litologia calcària, especialment amb fenòmens de carstificació molt actius).

· Necessitat de manteniment de vessament superficial per alimentar les basses.

· Qualitat de les aigües.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global

[143] Manual dels hàbitats naturals d'interès comunitari a Catalunya. Generalitat de Catalunya.

[144] Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. M., Rico, E., De La Hera, A., Santamans, A. C., García De Domingo, A., Chicote, A. & Gosálvez, R. 2009. 3140 Aguas oligo-mesotróficas calcáreas con vegetación de *Chara* spp. En: Bases *ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 47 p.

Hàbitat 3140 – Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.				
2011	A	C	A	A
2010	A	C	A	A
2008	A	C	A	A
2005	A	C	A	A
2003	A	A	A	A
2002	A	A	A	A
2001	A	C	A	A

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **excel·lent**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçada per l'avaluació històrica dels FND.

La representativitat també es considera excel·lent. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra A (entre el 15% i el 100%).

3. Pressions i amenaces

No es disposa d'informació detallada sobre Pressions i amenaces, de fet en la cartografia elaborada per la Universitat de les Illes Balears el 2007 (UIB, 1:15.000) no es recull cap comunitat vegetal dins la ZEC que es correspongui amb aquest hàbitat.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència negativa o dubtosa** de l'hàbitat, segons judici expert, per la seva pèrdua de qualitat. Les nombroses caròfites que componen aquest hàbitat estan sovint en situació de raresa i de vulnerabilitat, quan no han desaparegut.

Aquesta tendència es deu al fet que l'hàbitat és molt dependent de les propietats químiques i físiques de l'aigua: transparència, composició química, grau d'eutròfia, etc., i així mateix, molt sensible a les actuacions antròpiques sobre l'hàbitat o zones adjacents (per exemple canvis en la regulació dels nivells d'aigua, drenatge, dessecació, o bé, l'acció de determinats agents de pol·lució d'aigua com adobs i herbicides que augmenten la concentració de nutrients i disminueixen la transparència de l'aigua).

2.2.9. Hàbitat 5210 Brolles arborescents de *Juniperus* spp.

Hàbitat 5210 – Brolles arborescents de *Juniperus* spp.	
Localització a Mondragó	
Superfície total (ha)	
48,53	
% dins la ZEC	
6,48	

Descripció

Aquest hàbitat es caracteritza per la presència de matolls perennes escleròfils mediterranis i submediterranis organitzats al voltant de ginebres i/o savines arborescents (*Juniperus* spp.) Inclou diversos subtipus, dominat per *Juniperus phoenicea*. Posseeix un alt valor estètic, paisatgístic i ecològic.

Hàbitat 5210 – Brolles arborescents de *Juniperus* spp.

Es localitza principalment prop de la costa i es va fent més rar cap a l'interior, on és reemplaçat per l'ullastrar. El savinar comença a aparèixer on troba una mica de sòl per créixer, formant densos i atapeïts boscos. L'exemple més típic és al Caló des Savinar.

Es pot trobar seguint la costa de la ZEC, especialment cap al sud de s'Amarador. Aquesta ubicació no és molt freqüent, la situació més típica és darrere de les dunes. És freqüent trobar una primera línia, davant, al mar, aplanada com a conseqüència de l'acció mecànica dels vents marins. Malgrat tot, la savina no es troba només en aquesta primera línia, sinó que s'endinsa bastant a l'interior. Arriba, en general fins a les primeres cases a banda i banda de la cala de Mondragó i sobretot en el barranc de s'Amarador.

Fisonomia/estructura: Matolls desenvolupats sota clima mediterrani en substrats poc favorables (rocosos, sorres, etc.). La comunitat de savinar litoral és molt important, tant per la seva extensió com per trobar-se en penya-segats i no en dunes. L'escassetat de la comunitat de savinar a Mallorca augmenta la seva importància. Té una estructura arbustiva ben conformada, conserven importants singularitats biòtiques, com són un elevat grau de microrrització i una peculiar, gairebé exclusiva, comunitat liquènica.

Dinàmica de la vegetació: Es tracta de formacions obertes on predominen exemplars de savina (*Juniperus phoenicea*), sovint amb pi blanc (*Pinus halepensis)*, dins de la qual hi sol haver espècies de *Oleo - Ceratonion* i plantes heliòfiles.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[145]: Regeneració de l'hàbitat i Estructura i funció.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	B	C	A	A
2010	B	C	A	A
2008	B	C	A	A
2005	B	C	A	A
2003	B	A	A	A
2002 (5212)	B	A	A	A
2001 (5212)	A	C	A	A

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **excel·lent**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçada per l'avaluació històrica dels FND.

La representativitat es considera bona, encara que en el formulari de l'any 2001 es va considerar com excel·lent. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra A (entre el 15% i el 100%).

Als informes elaborats pel MIMAM en els anys 2001 i 2002, s'identificava el subtipus d'hàbitat 5212, passant a partir de l'any 2003 al tipus d'hàbitat 5210.

3. Pressions i amenaces

La urbanització del litoral constitueix la principal amenaça per a la conservació dels savinars costaners ja que no només destrueix les seves poblacions, tot reduint-les i aïllant, sinó el que és més important, destrueix el seu tipus d'hàbitat. Com a conseqüència de les activitats humanes (turisme, estacionament de vehicles, etc.) Les comunitats s'han fragmentat i afeblit. Els incendis repetitius i la conseqüent erosió del sòl, dificulten la germinació de les llavors. La reducció de les precipitacions i l'augment de les temperatures podrien reduir el seu reclutament i fertilitat, incrementar la seva vulnerabilitat enfront de paràsits i plagues forestals, i incrementar les relacions de competència interespecífica reduint la seva àrea de distribució.

La caça i les activitats recreatives sorolloses poden també afectar la presència d'aus dispersores de llavors.

Localitzacions: Caló des Savinar, Cala de Mondragó, barranc de s'Amarador			
Codi UE	**Descripció**	**Pressió**	**Amenaça**

[145] Montesinos, D. & García, D., 2009. 5210 Matorrales arborescentes de *Juniperus* spp. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 52 p

Hàbitat 5210 – Brolles arborescents de *Juniperus* spp.				
	D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.		
	E01	Zones urbanitzades		
	F03.01	Caça		
	G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'oci i recreatives		
	G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no-motoritzats		
	G05.01	Compactació per trepig		
	K01.01	Erosió		
	K05	Disminució de la fecunditat/depressió genètica		
	J01	Incendis		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.10. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques

Hàbitat 5330 – Brolles termomediterrànies i preestèpiques	
Localització a Mondragó	
Superfície total (ha)	
413,89	
% dins la ZEC	
55,25	

Descripció

És un tipus d'hàbitat divers florísticament i estructural que abasta matolls escleròfils (*Pistacio lentisci - Rhamnetalia alaterni*) i malacòfils (*Rosmarinetalia officinalis*). Actuen com a etapes de substitució de formacions de major port, o com a vegetació potencial o permanent en climes semiàrids o en substrats desfavorables.

Bona part dels matolls d'ullastre s'han desenvolupat ocupant cultius abandonats o parcialment utilitzats, de manera que els matolls més típics es troben més desenvolupats a les zones de pendents més desenvolupades. Depenent de l'ús anterior del terreny, l'estrat arbustiu estarà més o menys aclarit, tot estant els trams més densos en els vessants més pronunciats i poc freqüentats. Un arbust molt típic de l'associació *Oleo - Ceratonion*, és la "lletrera" arbustiva (*Euphorbia dendroides*), típica d'aquesta zona de costa, especialment abundant als barrancs que porten a s'Amarador. El "gatovar" (associació *Anthyllido cytisoides - Teucrietum Majorica sub. Genistetosum lucidae*) està localitzat a s'Amarador, ses Doblegades, punta des Caló d'en Perdiu, sa Font Rodona i la punta de ses Gatoves.

Fisonomia/estructura: Els matolls de llentiscle (*Pistacia lentiscus*) es presenten en comunitats abundants formant aliances sobretot amb matolls de *Cistus monspeliensis*, i més rarament amb *Phillyrea angustifolia*. El romaní (*Rosmarinus officinalis*) es troba de forma abundant encara que no és típic d'aquesta aliança vegetal. Altres espècies vegetals que poden trobar associades a aquesta comunitat són, per exemple, la *Clematis cirrhosa*, diverses espècies d'*Asparagus*. Aquestes espècies configuren una garriga o màquia litoral típica de les costes més baixes de la zona est de Mallorca, dominada per l'ullastre i el llentiscle, amb un estrat arbori de pins. Els matolls de romaní (*Rosmarinus officinalis*) creixen sobre qualsevol tipus de substrat, amb predomini d'espècies humbròfiles o edàfiques en funció de la zona. Estan coberts per un estrat arbori de pins no molt dens.

Dinàmica de la vegetació: Depenent del tipus de matoll, poden ocupar des de sòls relativament profunds a sòls molt poc desenvolupats, fins i tot una mica rocosos. Alguns tenen clara

Hàbitat 5330 – Brolles termomediterrànies i preestèpiques

influència antròpica, que solen estendre's a sòls alterats, moltes vegades cultivats antigament i després abandonats.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[146]: Els factors biofísics susceptibles de ser gestionats són generals i estan relacionats amb el manteniment dels processos naturals de pol·linització i dispersió de propàguls.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	C	C	B	B
2010	C	C	B	B
2008	C	C	B	B
2005	C	C	B	B
2003	C	C	B	B
2002 (5332[147])	C	B	B	B
2001 (5331 y 5332)	B	C	B	B

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació, d'aquest tipus d'hàbitat, és **bo**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçat per l'avaluació històrica dels FND. La representativitat es considera significativa, encara que en el formulari de l'any 2001 es va considerar com a bona. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció del formulari de l'any 2002 que es va avaluar amb la lletra B (entre el 2% i el 15%).

3. Pressions i amenaces

Encara que hi ha nombrosos espais naturals que recullen la presència d'aquest tipus d'hàbitat, els desenvolupaments turístics encara constitueixen una amenaça per a la conservació d'aquesta comunitat. Una altra de les amenaces a què està sotmès és la seva pèrdua i transformació a favor de zones d'agricultura intensiva i urbanitzada i l'obertura de camins. Però d'altra banda, en els camps de cultiu de secà abandonats pot començar a instal·lar als pocs anys de finalitzar les activitats agrícoles. Els incendis, i l'erosió suposen un risc important per a l'ullastre, alhora que proporcionen condicions favorables per a l'expansió de les plantes espinoses de la comunitat de l'aliança *Rosmarino - Ericion.*

Localitzacions: Barranc de s'Amarador, ses Doblegades, Caló d'en Perdiu, sa Font Rodonda, ses Gatoves

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
B02.03	Neteja de matoll, eliminació de sotabosc		
B	Silvicultura, aprofitaments forestals		
E01	Zones urbanitzades		
E03	Abocaments		
E03.03	Abocaments de residus inerts		
G02.04	Circuits i pistes		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: Pressió turística		

[146] Cabello, J., Morata D., Otto, R., Fernández Palacios, J.M., 2009. 5330 Matorrales termomediterráneos, matorrales suculentos canarios (macaronésicos) dominados por Euphorbias endémicas y nativas y tomillares semiáridos dominados por plumbagináceas y quenopodiáceas endémicas y nativas. En: Bases *ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 170 p.

[147] A l'informe elaborat pel MIMAM l'any 2001, s'identificaven els subtipus d'hàbitat 5331 i 5332. A l'informe elaborat l'any 2002, s'elimina el subtipus 5331. I finalment, a l'informe de l'any 2003, el subtipus 5332 passa a avaluar com el tipus d'hàbitat 5330.

Hàbitat 5330 – Brolles termomediterrànies i preestèpiques				
	I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
	J01	Incendis		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter estable a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

Aquestes formacions destaquen per ser especialment riques en endemismes i espècies amenaçades, d'aquí la seva importància per a la conservació. Cal destacar la freqüència de diverses orquídies, especialment la *Anacamptis piramidale* i diverses espècies del gènere *Ophrys*. Alguns subtipus, a més, són rics en espècies d'interès medicinal. La vegetació d'aquest tipus d'hàbitat juga un paper important en la fixació del sòl i en la minimització dels efectes de l'erosió. Vist que constitueix una gran proporció de la superfície vegetal, el seu paper en la fixació de carboni hauria de ser considerat i valorat.

2.2.11. Hàbitat 5430 Matollars espinosos de tipus frigànic endèmic d'*Euphorbio-Verbascion*

Hàbitat 5430 – Matollars espinosos de tipus frigànic endèmic d'*Euphorbio-Verbascion*	
Localització a Mondragó	
Superfície total (ha)	
4,44	
% dins la ZEC	
0,59	

Descripció

Aquest hàbitat es pot trobar a les parts altes dels penya-segats, representat per una comunitat costanera dominada per petits arbustos espinosos i en forma de coixinet sotmesa de manera permanent als vents marins carregats de sal. Defineixen un espai que se situa entre la vegetació de saladines (*Crithmo - Limonion*) a la vora del mar però lluny de les esquitxades de les onades i dels matolls forestals situats més a l'interior (màquies d'*Oleo - Ceratonion*).

Aquest hàbitat està representat per una comunitat costanera dominada per petits arbustos espinosos i en forma de coixinet.

Aquesta comunitat s'estén al llarg de tota la costa rocosa, des des Cap des Moro fins l'Estret des Temps, passant per Solimina.

Es tracta d'una comunitat dominada per camèfits pulviniformes i espinescents, en general separats entre ells per espais buits. L'espècie característica és el socarrell (*Launaea cervicornis*), un coixinet espinós i endèmic de no més de 30 cm d'alçada. Apareix acompanyat per altres espècies com la pastanaga marina (*Daucus gingidium*) , la sempreviva (*Helichrysum stoechas*), el jonc (Schoenus nigricans), *Plantago Coronopus*, *Euphorbia pithyusa*, *Inula crithmoides*, sempre creixent entre les esquerdes de les roques sobre els penya-segats marins.

Dinàmica de la vegetació: Aquesta formació està especialment influenciada per les condicions ambientals, afectant al seu desenvolupament en alçada, com són el tipus de substrat, dur i rocós que limita el sòl i els nutrients disponibles, i la proximitat al mar, a causa de la sal i l'acció directa del vent.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[148]: Aquesta formació està especialment influenciada per condicions abiòtiques, sent la proximitat al mar (sal i acció directa del vent) el factor que té més influència en el desenvolupament de la comunitat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global

[148] Rodríguez Pérez, J. & Traveset, A., 2009. 5430 Matorrales de tipo frigánico endémicos de Euphorbio-Verbascion. En: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Ruraly Marino. 53 p.

Hàbitat 5430 – Matollars espinosos de tipus frigànic endèmic d'*Euphorbio-Verbascion*				
2011	C	C	B	B
2010	C	C	B	B
2008	C	C	B	B
2005	-	-	-	-
2003	-	-	-	-
2002	-	-	-	-
2001	-	-	-	-

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació, d'aquest tipus d'hàbitat, és **bo**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçada per l'avaluació històrica dels FND.

La representativitat es considera significativa, igual que la superfície relativa on la superfície ocupada és menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol.

Aquest hàbitat es va incorporar als informes sobre el LIC i ZEPA de Mondragó l'any 2008.

3. Pressions i amenaces

Les principals amenaces són el foc, l'alteració del tipus d'hàbitat i les invasions biològiques. Es requereix especial atenció a l'alteració del tipus d'hàbitat (urbanització, construcció d'infraestructures, etc.), per la qual cosa caldria establir mesures adequades per a la protecció.

Les invasions biològiques són una amenaça comuna a la major part dels ecosistemes i especialment en els insulars. En el cas dels ecosistemes costaners, és especialment comú la invasió realitzada per espècies del gènere *Carpobrotus* spp. (*Aizoaceae*). Aquestes espècies, cespitoses i de gran velocitat d'ocupació de l'àrea que colonitzen, són capaces de desplaçar espècies natives (mitjançant inhibició en la germinació i/o competència per recursos) i per tant, de disminuir la biodiversitat de les formacions envaïdes.

Localitzacions: Cap des Moro fins Estret des Temps, passant per Solimina			
Codi UE	**Descripció**	**Pressió**	**Amenaça**
E01.03	Urbanització dispersa		
E03	Abocaments		
G05.01	Compactació per trepig		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J01.01	Incendis		
K06	Altres formes de competència florística		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest una **situació de decreixement** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.12. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*	
Localització a Mondragó	
Superfície total (ha)	
338,84	

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*	
% dins la ZEC	
45,23	

Descripció

Es tracta de pastures xerofítiques mediterrànies, generalment obertes, dominades per gramínies vivaces i petites plantes anuals, entre les quals es desenvolupen altres teròfits, hemicriptòfits i especialment geòfits, que contenen una elevada diversitat. Es desenvolupen sobre substrats secs generalment en sòls poc desenvolupats ocupant llocs ben il·luminats.

Fisonomia/estructura: El tipus de substrat, així com la profunditat del mateix, juntament amb les condicions xèriques de les zones on es presenten, són els principals factors abiòtics que determinen l'existència d'aquest tipus d'hàbitat. A més del seu paper protector del sòl en les zones clares que tant abunden als boscos oberts on solen presentar-se, aquestes pastures bulboses constitueixen una interessant font d'aliment per al manteniment de la fauna de mamífers i aus.

Dinàmica de la vegetació: Es tracta de pastures amb una gran diversitat específica. Aquests pastures cobreixen les clarianes de les brolles; freqüentment estan en contacte amb comunitats ruderals. A més, constitueixen una interessant font d'aliment per al manteniment de la fauna de mamífers i aus. Si sobre d'ells es disminueix la pressió del pasturatge, en àrees amb sòls no esquelètics, ràpidament són substituïts per bruguerars, brolles, timonedes i matollars.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[149]: Comprèn pastures molt sensibles al cessament del seu aprofitament (sega, pastura). Amb la disminució de la pressions del pasturatge, són envaïts ràpidament per formacions llenyoses aromàtiques de romaní, timonedes i sàlvia.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	C	C	A	A
2010	C	C	A	A
2008	C	C	A	A
2005	C	C	A	A
2003	C	A	A	A
2002	C	A	A	A
2001	A	C	A	A

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **excel·lent**, així com la seva conservació, la qual cosa ve reforçada per l'avaluació històrica dels FND.

La representativitat es considera significativa, encara que en el formulari de l'any 2001 es va considerar com excel·lent. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada és menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra A (entre el 15% i el 100%).

3. Pressions i amenaces

Aquests pastures cobreixen les clarianes dels matollars mediterranis. Són zones que estan en contacte amb comunitats rurals per la qual cosa si sobre ells disminueix la pressió del pasturatge, ràpidament són envaïdes per formacions llenyoses.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça

[149] Ríos, S. & Salvador, F. 2009. 6220 Pastizales xerofíticos mediterráneos de vivaces y anuales (*). En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España.* Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. 88 p

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*				
	A08	Ús de fertilitzants		
	E01.03	Urbanització dispersa		
	E03	Abocaments		
	G02	Estructures esportives i d'oci		
	G05.01	Compactació per trepig		
	K05	Disminució de la fecunditat / depressió genètica		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el **desconeixement** de la situació de la tendència a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.13. Hàbitat 7220* Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*)

Hàbitat 7220* – Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*)	
Localització a Mondragó	
Superfície total (ha)	
0,15	
% dins la ZEC	
0,02	

Descripció

Aquest hàbitat es desenvolupa sobre roques calcàries que traspuen en les que precipita el carbonat càlcic tot formant travertins. Les roques que es formen per la precipitació de carbonats en aquests ambients guarden empremtes de fulles i tiges de manera que es tracta de mitjans apropiats per a la recerca de fòssils vegetals.

Té una distribució molt puntual a causa de la reduïda extensió a Mondragó de l'hàbitat apropiat per la seva existència. Només es troba localitzat en un punt del torrent de s'Amarador.

Fisonomia/estructura: Vegetació formada per molses i falgueres (brio-pteridofítica), a la qual poden participar ocasionalment algunes plantes vasculars.

L'associació es desenvolupa sobre parets, murs, torrenteres i altres mitjans per on traspuen permanentment o durant la major part de l'any aigües carregades de carbonats, els quals precipiten lentament formant tosca calcària. La comunitat sol ocupar zones ombrívoles, encara que si la humitat és suficient també pot aparèixer en zones assolellades.

Dinàmica de la vegetació: Es relaciona amb altres associacions hidròfiles com *inula-Schoenetum nigricantis*, pròpies de sòls una mica més profunds i amb més aportacions d'aigua que els ocupats per aquesta associació. Amb el temps, el seu propi desenvolupament pot fer-la evolucionar cap a aquestes altres comunitats vegetals o, per contra, si l'aportació d'aigua s'interromp o s'atura, llavors es pot veure substituïda.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[150]: Aquest hàbitat requereix aigües netes que afavoreixin la insolació i sense detritus en suspensió que puguin degradar o eliminar els biofilms i les superfícies biològiques de les formacions higròfiles incrustants. El manteniment de la qualitat i del cabal natural és essencial per al manteniment de les taxes de precipitació.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

[150] Carcavilla, L., de la Hera, A., Fidalgo, C. & González, J. A., 2009. 7220 Formaciones tobáceas generadas por comunidades briofíticas en aguas carbonatadas (*). En: Bases *ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 62 p.

Hàbitat 7220* – Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*)				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	C	C	A	A
2010	C	C	A	A
2008	C	C	A	A
2005	C	C	A	A
2003	C	A	A	A
2002	C	A	A	A
2001	A	C	A	A

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **excel·lent**, així com la seva conservació. L'anterior ve reforçat per l'avaluació històrica dels FND.

La representativitat es considera significativa, encara que en el formulari de l'any 2001 es va considerar com excel·lent. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada és menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra A (entre el 15% i el 100%).

3. Pressions i amenaces

Quan les fonts s'esgoten, la dessecació avança en els llocs amb forts pendents tot determinant una progressió cap al desenvolupament de comunitats herbàcies calcícoles. La durada d'aquestes comunitats està molt condicionada pel cabal i per les característiques fisicoquímiques de les aigües que els alimenten. Si l'aportació d'aigua s'interromp o s'atura, les comunitats vegetals es poden veure substituïdes.

Localització: Torrent de s'Amarador			
Codi UE	**Descripció**	**Pressió**	**Amenaça**
J02.05	Modificació del funcionament hidrològic		
K01.03	Dessecació		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

La raresa juntament amb la poca extensió d'aquests hàbitat (de l'ordre d'unes poques hectàrees a les Illes Balears) i la variabilitat fa que tots els seus estats s'hagin de conservar. La reducció artificial, la canalització, el desviament de cursos d'aigua, el cobriment de les fonts i una freqüentació humana excessiva amb activitats com el trepig o l'escalada provoquen la desaparició d'aquest hàbitat.

2.2.14. Hàbitat 9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

Hàbitat 9320 – Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*	
Localització a Mondragó	
Superfície total (ha)	
125,53	
% dins la ZEC	
16,76	

Hàbitat 9320 – Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

Descripció

Són formacions arbustives altes termòfiles, pràcticament a nivell del mar, que pateixen un clima àrid o semi-àrid i està assentat sobre substrats hídricament desfavorables formats per sorres i sòl magre, i base rocosa de pedra arenosa (gres), amb influència marina. Aquestes formacions estan dominades per l'ullastre (*Olea europaea var. Sylvestris*).

Aquest tipus de muntanya amb pins és la comunitat natural més estesa. Es troba per gran part de la costa, darrere de la vegetació de litoral rocós i s'endinsa cap a l'interior pels barrancs que configuren els torrents. També apareix en petits tancats envoltats per conreus.

Fisonomia/estructura: Aquest tipus d'hàbitat es mostra fragmentat, immers en matrius d'hàbitat antropogènic, en contacte amb formacions de major port (alzinars, pinedes). Els elements termòfils acompanyants habituals són *Myrtus communis, Pistacia lentiscus*, *Rhamnus oleoides*, *Asparagus albus, Whitania frutescens*, etc.

Dinàmica de la vegetació: Els processos successionals d'aquestes formacions estan dominats per les condicions pluviomètriques i règim de pertorbacions: presenta gran capacitat de recuperació enfront de les d'alta intensitat (incendis, tales); però són molt més nocives les pressions recurrents, tot i que siguin d'una intensitat moderada, com pot ser el esporgada i trepig continu. La principal circumstància de la dinàmica de regeneració local d'aquestes formacions (particularment del ullastre) és l'establiment de les plàntules: només el 5-10% de les llavors plàntules emergides superen el primer estiu; un cop superat i adquirit la síndrome de esclerofil·lia, els juvenils d'ullastre tenen probabilitats d'establiment al voltant d'un 70%.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[151]: L'activitat ramadera determina l'estructura i, probablement molts aspectes de la funció i dinàmica de la formació. Són clau les interaccions amb animals (arbres i arbustos de dispersió zoòcora-principalment per aus però també per ungulats i mamífers carnívors-) i les interaccions de facilitació-inhibició entre espècies vegetals llenyoses per a l'establiment dels elements arboris, en particular, l'ullastre i el llentiscle.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	B	C	B	B
2010	B	C	B	B
2008	B	C	B	B
2005	B	C	B	B
2003	C	B	B	B
2002	C	B	B	B
2001	B	C	B	B

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del valor de conservació d'aquest tipus d'hàbitat és **bona**, així com la seva conservació. L'anterior ve reforçat per l'avaluació històrica dels FND.

La representativitat s'ha avaluat sempre com a bona a excepció dels anys 2002 i 2003 on es va considerar significativa. Pel que fa a la superfície relativa, s'ha avaluat sempre amb la lletra C, on la superfície ocupada és menor del 2% en relació amb la superfície d'aquest tipus d'Hàbitat a tot el territori espanyol, a excepció dels formularis dels anys 2002 i 2003 que es va avaluar amb la lletra B (entre el 2% i el 15%).

3. Pressions i amenaces

Aquest hàbitat es troba fragmentat en matrius d'hàbitat antropogènics, principalment terrenys agrícoles i ramaders. Aquestes dues activitats, a més de la pressió urbanística representen els principals problemes per a la seva conservació. La conservació d'aquests hauria de passar per estricta protecció i per a la implementació d'activitats de restauració ecològica.

Cal el reconeixement del paper fonamental que aquestes aus juguen al manteniment de l'estructura i funció de tipus d'hàbitat, que com els ullastrars, estan dominats per plantes productores de fruits silvestres. Un futur amb menor abundància d'aquestes aus estarà invariablement lligat a una menor expectativa de manteniment d'aquests tipus d'hàbitat, especialment a nivell del paisatge.

[151] Rey, P.J., Alcántara, J.M. & Fernández, J.M., 2009. 9320 Bosques de *Olea* y *Ceratonia*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 66 p.

Hàbitat 9320 – Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*				
	Codi UE	**Descripció**	**Pressió**	**Amenaça**
	A05	Cria d'animals		
	D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.		
	E01	Zones urbanitzades		
	E03.03	Abocament de residus inerts		
	F03.01	Caça		
	I03.02	Contaminació genètica (plantes)		
	J01.01	Incendis		
	K05	Disminució de la fecunditat/depressió genètica		
4. Evolució i tendència				
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la **tendència de creixement de l'hàbitat a curt termini** i el caràcter **estable a llarg termini** d'aquest tipus d'hàbitat.				

2.3. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

2.3.1. Introducció

Encara que segons l'article 6.1 de la Directiva 92/43 s'hauran d'establir mesures "*que respondan a las exigencias ecológicas de los tipos de hàbitats naturales del Anexo I y de las Espècies del Anexo II presentes en los lugares*", la Comissió Europea ha assenyalat com excepció a aquest criteri aquells hàbitats o espècies indicats com **No significatius** (d) en els corresponents FND de Natura 2000[152]. No obstant això, al present Pla s'establiran mesures de conservació per a totes les espècies **destacables** presents a la ZEC.-La selecció s'ha realitzat atenent als criteris esmentats a continuació:

Espècies de l'Annex II de la Directiva 92/43 i aus a les que aplica l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE. Els efectes d'aquest apartat es consideren només quan la seva població, segons es recull al FND, sigui diferent de D (Població no significativa).

Espècies la població de les quals segons es recull al FND, sigui D (Població no significativa) i a més compleixin algun dels següents requisits:

- Estiguin recollides en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005, de 8 de juliol) i les seves modificacions[153].
- Estiguin contingudes en el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades (Reial Decret 139/2011), creat per la Llei 42/2007 del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, en les categories de *En perill d'extinció o Vulnerable*.
- Disposin de Pla de conservació o recuperació vigent a les Illes Balears.

Les espècies d'aus seleccionades d'acord amb els criteris anteriors seran agrupades, en funció dels seus requeriments ecològics, en 8 ambients principals (aquàtiques, alpines i de medis supraforestals, arbustives, estepàries, forestals, marines, rupícoles, i rurals i urbanes)[154]. Les mesures que el Pla estableixi per als hàbitats inclosos en aquests ambients repercutiran favorablement a les espècies considerades.
Els subapartats següents contenen les fitxes amb la descripció i valoració del grau de conservació de les espècies seleccionades. El patró de fitxa utilitzat, pel que fa a estructura i continguts, és el següent:

[152] DG ENV B3/SL, April 2013. Note to the habitats committee. Establishing conservation measures for Natura 2000 Sites.

[153] Actualització Catàleg (Web CAIB; fecha consulta 13/11/13)

[154] Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA*. SEO/BirdLife, Madrid

Informació de la/les espècie/s a/als l'espai/espais	
Quadrícules de localitzacions de l'espècie segons el Bioatles de les Illes Balears[155]	**Característiques de l'espècie**, segons la informació continguda en els FND de 2011: **Tipus:** Es registren les categories permanent, reproductora, concentració i/o hivernant. **Mida:** Nombre o interval d'individus o parelles de l'espècie al lloc. **Categoria:** Abundància de l'espècie al lloc, diferenciada segons comú, escassa, molt escassa o present.
Observacions: Conté informació d'altres fonts que actualitza la continguda en els FND, principalment l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears[156]. S'inclouen les categories de classificació de les espècies que es recullen en aquesta font: - Estatus: **S**-Sedentària, present tot l'any; **E**-Estival, present només en època de reproducció; **M**-migradora, present només en migració prenupcial i/o postnupcial; **H**-Hivernant, present només a l'hivern; **A**-Accidental, espècie molt rara, allunyada de la seva àrea normal de distribució, migració o hivernada; **D**-divagant, espècie que apareix extralimitant en el seu àmbit geogràfic de presència habitual; **?**-Estatus dubtós; **F**-Falta informació. - Abundància: **r**-Rara, 1-10; **e**-Escassa, 11-100; **m**-Moderada, 101-1.000; **a**- Abundant, >1.000; les xifres fan referència al nombre de parelles en el cas de nidificants, i a individus en la resta de casos.	
Protecció: Segons la informació del FND de l'any 2011 i altres fonts oficials consultades.	
Hàbitat i distribució	
Assignació dels hàbitats del FND de la ZEC en què les espècies desenvolupen els seus processos vitals.	
Anàlisi del grau de conservació de la/es espècie/s al lloc	
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011[157]	

Espècie/s	Població	Conservació	Aïllament	Global[158]
	Grandària i densitat en relació amb les poblacions presents al territori nacional. Valors: **A**, 100% ≥ p> 15%; **B**, 15% ≥ p> 2%; **C,** 2% ≥ p> 0%; **D**, Població no significativa.	Grau de conservació dels elements de l'hàbitat rellevants per a l'espècie, i possibilitat de restauració. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, mitjana o reduïda.	Grau d'aïllament de la població en relació amb l'àrea de distribució natural de l'espècie. Valors: **A**, població (gairebé) aïllada; **B**, població no aïllada però al marge de la seva àrea de distribució; **C**, Població no aïllada integrada en la seva àrea de distribució.	Avaluació global del valor del lloc per a la conservació de l'espècie. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bo; **C**, significatiu.

2. Pressions i amenaces
Les **pressions** són aquells factors que estan actuant en l'actualitat sobre les espècies o que ho han fet durant el període de diagnòstic, mentre que les **amenaces** són factors que s'espera que puguin actuar en el futur[159].

[155] http://bioatles.caib.es (Novembre de 2013)

[156] González, J. M., Rebassa, M., Ventoso, L., López-Jurado, C., Méndez, X., Garriga, E., De Pablo, F., García, O. & Martínez, O. 2011. *Registres Ornitològics*. *Anuari Ornitològic de Les Balears*, vol. 26. 2011:111-254. Grup Balear d'ornitologia i defensa de la naturalesa (Gob).

Annex II: Estatus de l'avifauna balear. Anuari Ornitològic de Les Balears, volum 26. 2011: 269-280. Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).

[157] Decisió d'execució de la Comisión C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39.

[158] Aquest criteri serveix per avaluar el valor global del lloc des del punt de vista de la conservació de l'espècie. Constitueix el resultat de totes les característiques anteriors. Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 63

[159] European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA)

Informació de la/les espècie/s a/als l'espai/espais
En la mesura que les espècies estan lligades a determinats hàbitats per a realitzar els seus processos vitals, les pressions i amenaces definides per a aquests hàbitats afectaran, en major o menor grau, a les espècies que els habiten. D'aquesta manera, en el present Pla de Gestió s'al·ludirà a les pressions i amenaces descrites pels hàbitats que les espècies utilitzen de forma preferent. En cas que hi hagi pressions i/o amenaces directes sobre les espècies en qüestió, se'ls assignarà un codi estàndard definit per la Unió Europea[160]. Les pressions es marquen amb cel·les de color vermell i les amenaces amb cel·les de color beix.

		Espècie/s	
Codi UE	**Descripció**	**Pressió**	**Amenaça**
C01.01	Extracció de sorra i grava		

3. Evolució i tendència
Aquesta informació procedeix de les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitat.

2.3.2. Flora

En l'apartat 3.2 del FND no es recullen espècies de flora.

2.3.3. Fauna

A continuació es detallen les característiques de la fauna inclosa al Formulari Normalitzat de Dades de la ZEC ES0000145 de Mondragó.

2.3.3.1. Invertebrats

2.3.3.1.1. Banyarriquer (*Cerambyx cerdo*)

***Cerambyx cerdo*, Gran capricornio de las encinas, Banyarriquer**	
	Característiques de l'espècie **Tipus:** permanent **Mida:** - **Categoria:** present **Protecció:** De protecció especial en el Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats 92/43.
Hàbitat i distribució	
Sol colonitzar peus decrèpits o decadents accelerant la seva descomposició. La realització de poda abusiva i/o mal executada afavoreix l'atac d'arbres sans: les seccions de poda sense cicatritzar són el lloc idoni per a la posta de la femella. A mitjà o llarg termini, l'arbrat mostra els efectes de les perforacions mitjançant el trencament de branques i fins i tot la fracció del tronc. La seva distribució a nivell europeu és molt reduïda, tot i que l'abandonament de les pràctiques silvícoles i de l'aprofitament tradicional dels alzinars de Mallorca ha ocasionat que l'insecte trobi un nínxol ecològic adequat per a reproduir-se exponencialment, generant danys sobre l'arbrat. Segons dades obtingudes pel Servei de Sanitat Forestal al 2009, els Nivells d'infestació per *Cerambyx cerdo* en alguns llocs de Mallorca es presenten en graus 3 (Abundant. Danys quantiosos) i 2 (Freqüent. Danys no excessius). Aquestes dades manifesten l'existència d'una població elevada de l'insecte i demostren els danys que originen sobre l'hàbitat 9340. El deteriorament a llarg termini d'aquest hàbitat, agreujat per la dificultat de	

[160] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)

***Cerambyx cerdo*, Gran capricornio de las encinas, Banyarriquer**				
regeneració a causa de la sobrepoblació de la cabra assilvestrada, redunda negativament en el grau de conservació del propi insecte. Encara que es tracta d'una espècie estrictament protegida per l'article 14 de la Directiva 92/43, l'article 16 permet establir excepcions a fi de conservar hàbitats naturals, sempre que no hi hagi cap altra solució satisfactòria i que no perjudiqui el manteniment en un estat de conservació favorable, de les poblacions de l'espècie en la seva àrea de distribució natural. Emparat en aquests articles, així com en l'article 58 de la Llei 42/2007, es plantejaran mesures encaminades al seguiment de densitats de *Cerambyx cerdo* i en cas necessari la realització de captures controlades fins a nivells poblacionals que no perjudiquin la conservació dels hàbitats que ocupen. **Hàbitats del FND: 9320**.				
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Cerambyx cerdo	C	B	C	B
L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació de l'espècie és **bona**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada en la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, sent l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) igual a la del 2011.				
2. Pressions i amenaces				
Donada l'estreta relació que manté aquesta espècie amb els hàbitats forestals, les pressions i amenaces que afecten aquests hàbitats influiran en perjudici d'aquesta espècie.				
3. Evolució i tendència				
La situació crítica en què es troben els alzinars de les Illes Balears va propiciar que la Conselleria de Medi Ambient sol·licités que la protecció s'eliminés de manera temporal en aquestes Illes. Mentre s'espera la seva aprovació, la Conselleria està dissenyant un pla de control de l'insecte a les finques públiques, que s'hauria de recolzar amb una línia de subvencions a particulars per a realitzar tractaments silvícoles. El control d'aquesta plaga depèn de tots els actors socials, especialment dels propietaris forestals: prop del 98% de la superfície forestal de la Comunitat Autònoma és privada.				

2.3.3.2. Peixos

En l'apartat 3.2 del FND no es recullen espècies de peixos.

2.3.3.3. Amfibis

En l'apartat 3.2 del FND no es recullen espècies d'amfibis.

2.3.3.4. Rèptils

2.3.3.4.1. Tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*)

***Testudo hermanni*, Tortuga mediterránea, Tortuga mediterrània**	
	Característiques de l'espècie, segons la informació que apareix a(ls) FND. Les dades exposades són: **Tipus:** permanent **Mida:** - **Categoria:** present **Protecció:** De protecció especial en el Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Gairebé amenaçada segons el Llibre

Testudo hermanni, Tortuga mediterránea, Tortuga mediterrània	
	Vermell dels Vertebrats de les Illes Balears. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43.

Hàbitat i distribució

Espècie introduïda a Mallorca.

Ocupa una gran diversitat d'hàbitats dins la regió de clima mediterrani i submediterrani, generalment en formacions boscoses obertes, màquies i garrigues obertes, conreus abandonats i dunes amb vegetació. La major part de les seves poblacions es troben per sota dels 500 m.

Bàsicament herbívora, però també consumeix aliments d'origen animal de manera ocasional (invertebrats, carronya, excrements). En general, prefereixen les plantes anuals o vivaces de l'estrat herbaci, amb predomini de les espècies de les famílies *Asteraceae* (compostes) i *Fabaceae* (lleguminoses).

Hàbitats del FND: 5330, 9320.

Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Testudo hermanni	C	B	B	B

L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació de l'espècie és **bona**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), no es troba aïllada encara que està al marge de la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, essent l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) igual a la del 2011.

2. Pressions i amenaces

La fragmentació de l'hàbitat deguda a l'ocupació de gran part del territori per petites parcel·les agrícoles delimitades per paret seca, constitueix la principal problemàtica de l'espècie a la ZEC. Les parets seques suposen un obstacle difícil de superar, tot afectant la dispersió dels exemplars pel territori i, per tant, la connectivitat entre les diferents poblacions.

Codi UE	Descripció	Pressions i amenaces	
A04.03	Abandonament de sistemes pastorals		
F03.02	Recollida d'animals (terrestres)		
G05	Altres intrusions i molèsties humanes (atropellaments)		
K03.06	Antagonisme amb animals domèstics		

3. Evolució i tendència

La tendència de la població a les illes és estable amb perspectives futures bones, si bé l'hàbitat que ocupa està en declivi, per influència humana directa.

Cal assegurar que l'hàbitat no continua degradant-se per ocupació d'àrees urbanitzades i vies de comunicació que també fraccionen els nuclis de l'espècie.

2.3.3.5. Mamífers

2.3.3.5.1. Ratpenat orellut gran (*Myotis myotis*)

Myotis myotis, Murciélago ratonero grande, Ratpenat orellut gran	
Sense dades cartogràfiques a la ZEC	**Característiques de l'espècie**, segons la informació que apareix en el(s) FND. Les dades exposades són: **Tipus:** permanent

Myotis myotis, Murciélago ratonero grande¸ Ratpenat orellut gran	
	Mida: - **Categoria:** present
Protecció: Vulnerable al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43.	
Hàbitat i distribució	
Boscos madurs oberts i pastures arbrades. Al sud-est ibèric evita medis semiàrids. Refugis en cavitats subterrànies, golfes càlides i soterranis. A la regió Mediterrània sol criar en cavitats. A Mallorca habiten al voltant de 500 individus. Les seves poblacions tendeixen a reduir-se sobretot on els seus hàbitats d'alimentació pateixen deterioraments més intensos. Encara falten dades concretes, aquests es centrarien en les costes mediterrànies (urbanització, intensificació agrícola, incendis). **Hàbitats del FND:** 5210, 5330, 5430, 6220*, 9320.	
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc	
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011	

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Myotis myotis	C	B	C	B

L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació de l'espècie és **bona**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada en la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, essent l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) igual a la del 2011.
2. Pressions i amenaces
Encara que no es disposa d'informació sobre l'espècie a la ZEC, les pressions i amenaces que afectin els seus hàbitats d'ús preferent, influiran en perjudici d'aquesta espècie.
3. Evolució i tendència
No es coneix la tendència de la població però les perspectives de futur són pobres. L'hàbitat que ocupa està en declivi.

2.3.3.5.2. Ratpenat gran de ferradura (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Rhinolophus ferrumequinum, Murciélago grande de herradura¸ Ratpenat gran de ferradura	
Sense dades cartogràfiques a la ZEC	**Característiques de l'espècie**, segons la informació que apareix en el (s) FND. Les dades exposades són: **Tipus:** permanent **Mida:** - **Categoria:** present
Protecció: Vulnerable al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43.	
Hàbitat i distribució	
Espècie ubiqüista que es localitza en qualsevol medi, amb preferència per zones arbrades amb espais oberts. Utilitza refugis de diversa naturalesa, comunment subterranis durant l'hivern, tot localitzant-se preferentment en cavitats, mines o túnels, mentre que durant l'època d'activitat es localitza en cavitats, golfes i cellers. Les àrees de caça es troben entre 200 i 1.000 m de distància dels seus refugis, a les quals arriben volant molt propers a terra. En aquestes zones utilitzen "perxes" o dormiders on romanen penjats fins que localitzen una presa sobre la qual s'abalancen. Depredació ocasional per l'òliba (*Tyto alba*). A Mallorca està en alarmant declivi.	

Rhinolophus ferrumequinum, Murciélago grande de herradura¸ Ratpenat gran de ferradura				
Hàbitats del FND: 5210, 5330, 5430, 6220*, 9320.				
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc				
1. Grau de conservació global segons el FND				
Any	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
2011	C	B	C	B
2010	C	B	B	B
2008	C	B	B	B
2005	C	B	B	B
2003	C	B	B	B
2002	C	B	B	B
2001	C	B	B	B
L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació de l'espècie és **bona**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada a la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, sent l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) igual a la del 2011, a excepció del grau d'aïllament que en anys anteriors s'avaluava la població com a no aïllada però al marge de la seva àrea de distribució.				
2. Pressions i amenaces				
Encara que no es disposa d'informació sobre l'espècie a la ZEC, les pressions i amenaces que afectin els seus hàbitats d'ús preferent, influiran en perjudici d'aquesta espècie.				
3. Evolució i tendència				
La tendència de la població és d'augment per una millora del coneixement de l'espècie, i les perspectives de futur són bones.				

2.3.3.6. Aus

S'han classificat les aus presents al FND en funció dels hàbitats en els quals es troben. S'han obtingut les següents classes:

- Aus associades a hàbitats aquàtics.
- Aus associades a hàbitats alpins i medis supraforestals.
- Aus associades a hàbitats arbustius.
- Aus associades a hàbitats esteparis.
- Aus associades a hàbitats forestals.
- Aus associades a hàbitats marins.
- Aus associades a hàbitats rupícoles.
- Aus associades a hàbitats rurals i urbans.

2.3.3.6.1. Aus associades a hàbitats aquàtics

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben presents en hàbitats aquàtics existents a Mondragó, i que s'han inclòs en el formulari.

Nom científic	Nom científic
Actitis hypoleucos	*Motacilla alba*
Alcedo atthis	*Motacilla cinerea*
Calidris alpina	*Oriolus oriolus*
Calidris minuta	*Pandion haliaetus*
Charadrius alexandrinus	*Tachybaptus ruficollis*
Charadrius dubius	*Tringa ochropus*
Cisticola juncidis	*Tringa totanus*
Fulica atra	*Vanellus vanellus*
Gallinula chloropus	

Com s'ha comentat anteriorment, En l'apartat 2.3. del present document, únicament es descriuran i proposaran mesures sobre aquelles aus que compleixin els criteris establerts, que en aquest cas són les següents:

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS AQUÀTICS A MONDRAGÓ	
PANDION HALIAETUS ÁGUILA PESCADORA, ÀGUILA PEIXATERA	***TRINGA TOTANUS*** ARCHIBEBE COMÚN, CAMA-ROJA
SENSE DADES CARTOGRÀFIQUES A LA ZEC	SENSE DADES CARTOGRÀFIQUES A LA ZEC
CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL(S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: CONCENTRACIÓ / HIVERNANT. MIDA: - CATEGORIA: MOLT ESCASSA / MOLT ESCASSA.	CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL (S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: CONCENTRACIÓ / HIVERNANT. MIDA: - CATEGORIA: ESCASSA / ESCASSA.
OBSERVACIONS: SEGONS LA INFORMACIÓ MANEJADA PEL SERVEI D'ESPÈCIES DE L'ANY 2013, A MALLORCA ES VAN COMPTABILITZAR UN TOTAL DE 13 NIUS OCUPATS I 20 POLLASTRES VOLANDERS.	OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS ESTIVAL ESCASSA (11-100 INDIVIDUS) I HIVERNANT MODERADA (101-1000 INDIVIDUS) A MALLORCA.
PROTECCIÓ: VULNERABLE EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011. EN PERILL CRÍTIC EN EL LLIBRE VERMELL DE LES AUS D'ESPANYA DE 2004. INCLÒS EN L'ANNEX I DE LA DIRECTIVA AUS 2009/147. COMPTA AMB UN PLA DE CONSERVACIÓ ESPECÍFIC PER A LES ILLES BALEARS.	PROTECCIÓ: DE PROTECCIÓ ESPECIAL EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011. D'ESPECIAL PROTECCIÓ EN EL CATÀLEG REGIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2005. VULNERABLE EN EL LLIBRE VERMELL DE LES AUS D'ESPANYA DE 2004.
GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): POBLACIÓ NO SIGNIFICATIVA.	GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): POBLACIÓ NO SIGNIFICATIVA.
VANELLUS VANELLUS AVEFRÍA, JUIA	
SENSE DADES CARTOGRÀFIQUES A LA ZEC	
CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL(S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: CONCENTRACIÓ / HIVERNANT. MIDA: - CATEGORIA: COMÚ / COMÚ.	
OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS HIVERNANT ABUNDANT (> 1.000 INDIVIDUS) I MIGRADORA MODERADA (101-1000 INDIVIDUS) A MALLORCA.	

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS AQUÀTICS A MONDRAGÓ				
PROTECCIÓ: D'ESPECIAL PROTECCIÓ EN EL CATÀLEG REGIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2005. PREOCUPACIÓ MENOR EN EL LLIBRE VERMELL DE LES AUS D'ESPANYA DE 2004.				
GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): POBLACIÓ NO SIGNIFICATIVA.				
HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ				
AQUESTES ESPÈCIES TENEN PREFERÈNCIA PELS HÀBITATS EMINENTMENT AQUÀTICS PER DESENVOLUPAR LES SEVES FUNCIONS VITALS: **REPRODUCCIÓ: LA MAJORIA DE LES AUS CONSIDERADES ES REPRODUEIXEN EN ZONES AMB MASSES D'AIGUA DE SISTEMES LÉNTICS AMB VEGETACIÓ HELOFÍTICA, D'AIGUA SALINA, SALOBRE O DOLÇA. *TRINGA TOTANUS* TAMBÉ PODEN UTILITZAR COM A HÀBITAT PER A LA REPRODUCCIÓ LES ZONES DE DUNES. *PANDION HALIAETUS* UTILITZA LES ZONES DE PENYA-SEGATS I ROQUISSARS PER A LA REPRODUCCIÓ.** **ALIMENTACIÓ: GRAN PART DE LES ESPÈCIES INCLOSES EN AQUEST GRUP, S'ALIMENTEN EN ELS MATEIXOS HÀBITATS EN ELS QUALS ES REPRODUEIXEN.** **HÀBITATS DEL FND: 1150*, 1240, 1510*, 2110, 2120, 3140, 6220*.**				
ANÀLISI DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES AL LLOC				
1. GRAU DE CONSERVACIÓ GLOBAL SEGONS EL FND DE 2011				
ESPÈCIES	**POBLACIÓ**	**CONSERVACIÓ**	**AÏLLAMENT**	**GLOBAL**
PANDION HALIAETUS ***TRINGA TOTANUS*** ***VANELLUS VANELLUS***	**D**	**-**	**-**	**-**
LA POBLACIÓ D'AQUESTES ESPÈCIES A LA ZEC NO ÉS SIGNIFICATIVA, PEL QUE NO S'HAN VALORAT LA RESTA DE PARÀMETRES.				
2. PRESSIONS I AMENACES				
DONADA L'ESTRETA RELACIÓ QUE MANTENEN AQUESTES ESPÈCIES AMB ELS HÀBITATS AQUÀTICS, LES PRESSIONS I AMENACES QUE AFECTEN AQUESTS HÀBITATS INFLUIRAN PERJUDICIALMENT EN AQUESTES ESPÈCIES. **D'AQUESTA MANERA, L'ENTRADA DE PESTICIDES I COMPOSTOS QUÍMICS DE SÍNTESI, AIXÍ COM FOSFATS I NUTRIENTS TIPUS URBÀ O LA MODIFICACIÓ DEL FUNCIONAMENT HIDROLÒGIC SÓN ALGUNS DELS PROBLEMES QUE ALTEREN EL CORRECTE FUNCIONAMENT DELS HÀBITATS, VEIENT-SE AFECTADES, PER TANT, LES SEVES ESPÈCIES ASSOCIADES.**				
3. EVOLUCIÓ I TENDÈNCIA				
NO ES DISPOSA DE DADES SOBRE LES ESPÈCIES EN QÜESTIÓ DINS DE L'ESPAI NATURA 2000				

2.3.3.6.2. Aus associades a hàbitats alpins i medis supraforestals

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben presents en hàbitats alpins i medis supraforestals existents a Mondragó, i que s'han inclòs en el formulari. En aquest cas únicament una espècie, la *Oenanthe hispanica*.
No es descriurà aquesta espècie ja que no compleix els criteris establerts, comentats anteriorment en l'apartat 2.3.

2.3.3.6.3. Aus associades a hàbitats arbustius

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben presents en hàbitats arbustius existents a Mondragó, i que s'han inclòs al formulari.

Nom científic
Emberiza cirlus
Passer domesticus
Passer montanus
Prunella modularis
Saxicola rubetra

Nom científic
Sylvia conspicillata
Sylvia melanocephala
Sylvia balearica
Sylvia undata
Turdus merula

Nom científic
Saxicola torquata
Sylvia cantillans

Nom científic
Turdus torquatus

Com s'ha comentat anteriorment, en l'apartat 2.3. del present document, únicament es descriuran i proposaran mesures sobre aquelles aus que compleixin els criteris establerts, que en aquest cas són les següents:

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS ARBUSTIUS A MONDRAGÓ	
SYLVIA CANTILLANS **CURRUCA CARRASQUEÑA, BUSQUERET DE GARRIGA**	***SYLVIA BALEARICA*** **CURRUCA BALEAR, BUSQUERET SARD**
SENSE DADES CARTOGRÀFIQUES A LA ZEC	
CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL(S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: **TIPUS: PERMANENT / REPRODUCTORA / CONCENTRACIÓ.** **MIDA: 11 – 50 PARELLES.** **CATEGORIA: COMÚ / COMÚ / COMÚ.**	**CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL(S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN:** **TIPUS: PERMANENT.** **MIDA: -51 – 100 PARELLES.** **CATEGORIA: -.**
OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS ESTIVAL I MIGRADORA MODERADA (101-1000 INDIVIDUS) A MALLORCA.	**OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS SEDENTÀRIA ABUNDANT (> 1.000 INDIVIDUS) A MALLORCA.**
PROTECCIÓ: DE PROTECCIÓ ESPECIAL AL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011.	**PROTECCIÓ: DE PROTECCIÓ ESPECIAL EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011. INCLÒS EN L'ANNEX I DE LA DIRECTIVA AUS 2009/147.**
GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): **B (BO).**	**GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011):** **B (BO).**
HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ	
REPRODUCCIÓ I ALIMENTACIÓ: AQUESTA ESPÈCIE DESENVOLUPA LES SEVES FUNCIONS VITALS DE REPRODUCCIÓ I ALIMENTACIÓ EN ZONES DE MATOLLS I BOSCOS, INCLOENT LÍMITS. DE VEGADES ES POT TROBAR A LES DUNES AMB PRESÈNCIA DE *JUNIPERUS*. **HÀBITATS DEL FND: 5330, 9320.**	
ANÀLISI DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES AL LLOC	
1. GRAU DE CONSERVACIÓ GLOBAL SEGONS EL FND DE 2011	

ESPÈCIES	POBLACIÓ	CONSERVACIÓ	AÏLLAMENT	GLOBAL
SYLVIA CANTILLANS	C	B	C	B

L'AVALUACIÓ GLOBAL DEL VALOR PER A LA CONSERVACIÓ DE L'ESPÈCIE *SYLVIA CANTILLANS* ÉS BONA. LA POBLACIÓ ÉS PETITA (MENOR DEL 2% A NIVELL NACIONAL), ENCARA QUE NO ES TROBA AÏLLADA I ESTÀ INTEGRADA EN LA SEVA ÀREA DE DISTRIBUCIÓ. EL SEU GRAU DE CONSERVACIÓ ÉS BO. L'AVALUACIÓ D'AQUESTA ESPÈCIE S'HA MANTINGUT ESTABLE AL LLARG DELS ANYS, TAL COM MOSTRA L'EVOLUCIÓ HISTÒRICA DELS FND.
1. GRAU DE CONSERVACIÓ GLOBAL SEGONS EL FND DE 2011

ESPÈCIES	POBLACIÓ	CONSERVACIÓ	AÏLLAMENT	GLOBAL
SYLVIA BALEARICA	C	B	A	B

L'AVALUACIÓ GLOBAL DEL VALOR PER A LA CONSERVACIÓ DE L'ESPÈCIE *SYLVIA BALEARICA* ÉS BONA. LA POBLACIÓ ÉS PETITA (MENOR DEL 2% A NIVELL NACIONAL), I ES TROBA GAIREBÉ AÏLLADA. EL SEU GRAU DE CONSERVACIÓ ÉS BO. L'AVALUACIÓ D'AQUESTA ESPÈCIE S'HA MANTINGUT ESTABLE AL LLARG DELS ANYS, TAL COM MOSTRA L'EVOLUCIÓ HISTÒRICA DELS FND.
2. PRESSIONS I AMENACES

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS ARBUSTIUS A MONDRAGÓ
ENCARA QUE NO ES DISPOSA DE DADES PER A LES ESPÈCIES EN L'ÀMBIT DE LA ZEC, DONADA L'ESTRETA RELACIÓ QUE MANTENEN AQUESTES ESPÈCIES AMB ELS HÀBITATS ARBUSTIUS, LES PRESSIONS I AMENACES QUE AFECTEN AQUESTS HÀBITATS INFLUIRAN PERJUDICIALMENT EN ELLES.
3. EVOLUCIÓ I TENDÈNCIA
NO ES DISPOSA DE DADES SOBRE LES ESPÈCIES EN QÜESTIÓ DINS L'ESPAI NATURA 2000

Aus associades a hàbitats esteparis i/o medi agrari

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben presents hàbitats esteparis existents a Mondragó, i que s'han inclòs en el formulari.

Nom científic
Alauda arvensis
Alectoris rufa
Anthus campestris
Anthus pratensis
Burhinus oedicnemus
Calandrella brachydactyla
Corvus corax

Nom científic
Coturnix coturnix
Galerida theklae
Merops apiaster
Miliaria calandra
Motacilla flava
Oenanthe oenanthe

Com s'ha comentat anteriorment, en l'apartat 2.3. del present document, únicament es descriuran i proposaran mesures sobre aquelles aus que compleixin els criteris establerts, que en aquest cas són les següents:

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS ESTEPARIS A MONDRAGÓ	
BURHINUS OEDICNEMUS ALCARAVÁN COMÚN, SEBEL•LÍ	***GALERIDA THEKLAE*** COGUJADA MONTESINA, CUCULLADA
SENSE DADES CARTOGRÀFIQUES A LA ZEC	SENSE DADES CARTOGRÀFIQUES A LA ZEC
CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL(S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: PERMANENT / HIVERNANT / CONCENTRACIÓ. MIDA: 51 – 100 PARELLES. CATEGORIA: - / COMÚ / COMÚ.	CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL(S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: PERMANENT. MIDA: 51 – 100 PARELLES. CATEGORIA: -.
OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS SEDENTÀRIA ABUNDANT (> 1.000 INDIVIDUS) I MIGRADORA I HIVERNANT ESCASSA (11-100 INDIVIDUS) A MALLORCA.	OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS SEDENTÀRIA MODERADA (101-1000 INDIVIDUS) A MALLORCA.
PROTECCIÓ: DE PROTECCIÓ ESPECIAL EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011. GAIREBÉ AMENAÇAT AL LLIBRE VERMELL DE LES AUS D'ESPANYA DE 2004. INCLÒS EN L'ANNEX I DE LA DIRECTIVA AUS 2009/147.	PROTECCIÓ: DE PROTECCIÓ ESPECIAL EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011. INCLÒS EN L'ANNEX I DE LA DIRECTIVA AUS 2009/147.
GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): B (BO).	GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): C (SIGNIFICATIU).
HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ	
AQUESTES ESPÈCIES TENEN PREFERÈNCIA PELS HÀBITATS EMINENTMENT ESTÈPICS PER DESENVOLUPAR LES SEVES FUNCIONS VITALS: REPRODUCCIÓ: LA MAJORIA DE LES AUS CONSIDERADES ES REPRODUEIXEN EN ZONES DE PASTURES, MATOLLS, ERMS, CONREUS, ETC. ALIMENTACIÓ: GRAN PART DE LES ESPÈCIES INCLOSES EN AQUEST GRUP, S'ALIMENTEN EN ELS MATEIXOS HÀBITATS EN ELS QUALS ES REPRODUEIXEN.	

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS ESTEPARIS A MONDRAGÓ				
BURHINUS OEDICNEMUS **TAMBÉ UTILITZEN LES ZONES D'ESTANYS I LLACUNES PER ALIMENTAR-SE.** **SÓN PARTICULARMENT IMPORTANTS PER A LA CONSERVACIÓ D'AQUESTES ESPÈCIES LES ZONES DE MATOLL BAIX COM A LLOC DE NIDIFICACIÓ, I LES PASTURES I PRADES AMB VEGETACIÓ BEN DESENVOLUPADA COM A ÀREES D'ALIMENTACIÓ.** **HÀBITATS DEL FND: 5330, 5430, 6220* I 9320; I CULTIUS I TERRES AGRÀRIES.**				
ANÀLISI DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES AL LLOC				
1. GRAU DE CONSERVACIÓ GLOBAL SEGONS EL FND DE 2011				
ESPÈCIES	**POBLACIÓ**	**CONSERVACIÓ**	**AÏLLAMENT**	**GLOBAL**
BURHINUS OEDICNEMUS	**C**	**B**	**C**	**B**
L'AVALUACIÓ GLOBAL DEL VALOR DE CONSERVACIÓ, D'AQUESTA ESPÈCIE, ÉS BO. LA POBLACIÓ ÉS PETITA (MENOR DEL 2% A NIVELL NACIONAL), ENCARA QUE NO ES TROBA AÏLLADA I ESTÀ INTEGRADA EN LA SEVA ÀREA DE DISTRIBUCIÓ. EL SEU GRAU DE CONSERVACIÓ ÉS BO. L'AVALUACIÓ D'AQUESTA ESPÈCIE S'HA MANTINGUT ESTABLE AL LLARG DELS ANYS, SENT L'AVALUACIÓ EN ELS ANYS PRECEDENTS (2001-2010) IGUAL A LA DEL 2011.				
1. GRAU DE CONSERVACIÓ GLOBAL SEGONS EL FND DE 2011				
ESPÈCIE	**POBLACIÓ**	**CONSERVACIÓ**	**AÏLLAMENT**	**GLOBAL**
GALERIDA THEKLAE	**C**	**B**	**C**	**C**
L'AVALUACIÓ GLOBAL DEL VALOR, DE LA ZEC PER A LA CONSERVACIÓ DE L'ESPÈCIE, ÉS SIGNIFICATIU. LA POBLACIÓ ÉS PETITA (MENOR DEL 2% A NIVELL NACIONAL), ENCARA QUE NO ES TROBA AÏLLADA I ESTÀ INTEGRADA EN LA SEVA ÀREA DE DISTRIBUCIÓ. EL SEU GRAU DE CONSERVACIÓ ÉS BO. L'AVALUACIÓ D'AQUESTA ESPÈCIE S'HA MANTINGUT ESTABLE AL LLARG DELS ANYS, SENT L'AVALUACIÓ EN ELS ANYS PRECEDENTS (2001-2010) IGUAL A LA DEL 2011.				
2. PRESSIONS I AMENACES				
ENCARA QUE NO ES DISPOSA DE DADES PER A LES ESPÈCIES EN L'ÀMBIT DE LA ZEC, DONADA L'ESTRETA RELACIÓ QUE MANTENEN AQUESTES ESPÈCIES AMB ELS HÀBITATS ESTEPARIS, LES PRESSIONS I AMENACES QUE AFECTEN AQUESTS HÀBITATS INFLUIRAN PERJUDICIALMENT EN AQUESTES ESPÈCIES. D'AQUESTA MANERA, LA INTENSIFICACIÓ DE L'AGRICULTURA, L'INCREMENT DELS REGADIUS I CULTIUS SOTA PLÀSTIC, SUBSTITUCIÓ D'ERMS I CULTIUS DE CEREAL EN SECÀ PER CULTIUS ARBORIS, COM OLIVERA O AMETLLER, I REFORESTACIÓ D'ERMS I PASTURES O LA SEVA POSADA EN CULTIU SÓN ALGUNS DELS PROBLEMES QUE ALTEREN EL CORRECTE FUNCIONAMENT DELS HÀBITATS, VEIENT-SE AFECTADES, PER TANT, LES SEVES ESPÈCIES ASSOCIADES.				
3. EVOLUCIÓ I TENDÈNCIA				
NO ES DISPOSA DE DADES SOBRE LES ESPÈCIES EN QÜESTIÓ DINS DE L'ESPAI NATURA 2000				

2.3.3.6.4. Aus associades a hàbitats forestals

Sota aquesta Categoria s'inclouen les aus que es troben presents hàbitats forestals existents a Mondragó, i que s'han inclòs al formulari.

Nom científic	Nom científic	Nom científic
Accipiter nisus	*Lanius senator*	*Scolopax rusticola*
Asio otus	*Loxia curvirostra*	*Serinus serinus*
Carduelis cannabina	*Luscinia megarhynchos*	*Streptopelia decaocto*
Carduelis carduelis	*Muscicapa striata*	*Streptopelia turtur*
Carduelis chloris	*Otus scops*	*Sylvia atricapilla*
Carduelis spinus	*Parus major*	*Sylvia borin*
Columba palumbus	*Phoenicurus ochruros*	*Troglodytes troglodytes*

Nom científic
Cuculus canorus
Erithacus rubecula
Ficedula hypoleuca
Fringilla coelebs
Jynx torquilla

Nom científic
Phoenicurus phoenicurus
Phylloscopus collybita
Phylloscopus sibilatrix
Phylloscopus trochilus
Regulus ignicapillus

Nom científic
Turdus philomelos
Turdus pilaris
Tyto alba
Upupa epops

Com s'ha comentat anteriorment, en l'apartat 2.3. del present document, únicament es van a descriuran i proposaran mesures sobre aquelles aus que compleixin els criteris establerts, que en aquest cas són les següents:

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS FORESTALS A MONDRAGÓ	
SYLVIA ATRICAPILLA CURRUCA CAPIROTADA, BUSQUERET DE CAPELL	***PHOENICURUS PHOENICURUS*** COLIRROJO REAL, COA-ROJA
	SENSE DADES CARTOGRÀFIQUES A LA ZEC
CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL (S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: CONCENTRACIÓ / REPRODUCTORA / HIVERNANT / PERMANENT. MIDA: 11 – 50 PARELLES. CATEGORIA: COMÚ / COMÚ / COMÚ / COMÚ.	CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL (S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: CONCENTRACIÓ. MIDA: - CATEGORIA: COMÚ.
OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS SEDENTÀRIA I HIVERNANT ABUNDANT (>1.000 INDIVIDUS) A MALLORCA.	OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS MIGRADORA ABUNDANT (>1.000 INDIVIDUS) A MALLORCA.
PROTECCIÓ: DE PROTECCIÓ ESPECIAL EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011.	PROTECCIÓ: VULNERABLE EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011.
GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): B (BO).	GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): POBLACIÓ NO SIGNIFICATIVA.
HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ	
ALIMENTACIÓ: AQUESTES ESPÈCIES DESENVOLUPEN LES SEVES FUNCIONS VITALS D'ALIMENTACIÓ EN ZONES DE CULTIUS I A LES ZONES URBANES AMB CONSTRUCCIONS AÏLLADES, A MÉS DE LES ZONES DE REPRODUCCIÓ. REPRODUCCIÓ: AQUESTES ESPÈCIES REALITZEN LA REPRODUCCIÓ EN LES ZONES DE CURSOS D'AIGUA, MATOLLS, BOSCOS, ETC. HÀBITATS DEL FND: 5330, 9320.	
ANÀLISI DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES AL LLOC	
1. GRAU DE CONSERVACIÓ GLOBAL SEGONS EL FND DE 2011	

ESPÈCIE	POBLACIÓ	CONSERVACIÓ	AÏLLAMENT	GLOBAL
SYLVIA ATRICAPILLA	C	B	C	B
PHOENICURUS PHOENICURUS	D	-	-	-

L'AVALUACIÓ GLOBAL DEL VALOR DE CONSERVACIÓ, DE L'ESPÈCIE *SYLVIA ATRICAPILLA*, ÉS BO. LA POBLACIÓ ÉS PETITA (MENOR DEL 2% A NIVELL NACIONAL), ENCARA QUE NO ES TROBA AÏLLADA I ESTÀ INTEGRADA EN LA SEVA ÀREA DE DISTRIBUCIÓ. EL SEU GRAU DE CONSERVACIÓ ÉS BO. L'AVALUACIÓ D'AQUESTA ESPÈCIE S'HA MANTINGUT ESTABLE AL LLARG DELS ANYS, SENT L'AVALUACIÓ EN ELS ANYS PRECEDENTS (2001-2010) IGUAL A LA DEL 2011.

LA POBLACIÓ DE L'ESPÈCIE *PHOENICURUS PHOENICURUS* A LA ZEC NO ÉS SIGNIFICATIVA, PEL QUE NO S'HAN VALORAT LA RESTA DE PARÀMETRES.

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS FORESTALS A MONDRAGÓ
2. PRESSIONS I AMENACES
DONADA L'ESTRETA RELACIÓ QUE MANTENEN AQUESTES ESPÈCIES AMB ELS HÀBITATS FORESTALS, LES PRESSIONS I AMENACES QUE AFECTEN AQUESTS HÀBITATS INFLUIRAN PERJUDICIALMENT EN AQUESTES ESPÈCIES.
3. EVOLUCIÓ I TENDÈNCIA
NO ES DISPOSA DE DADES SOBRE LES ESPÈCIES EN QÜESTIÓ DINS DE L'ESPAI NATURA 2000

2.3.3.6.5. Aus associades a hàbitats marins

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben presents en hàbitats marins existents a Mondragó, i que s'han inclòs en el formulari.

Nom científic
Larus audouinii
Larus cachinnans
Phalacrocorax aristotelis desmarestii
Larus ridibundus

Com s'ha comentat anteriorment, en l'apartat 2.3. del present document, únicament es descriuran i proposaran mesures sobre aquelles aus que compleixin els criteris establerts, que en aquest cas són les següents:

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS MARINS A MONDRAGÓ	
LARUS AUDOUINII GAVIOTA DE AUDOUIN, GAVINA ROJA	***PHALACROCORAX ARISTOTELIS DESMARESTII*** CORMORÁN MOÑUDO, CORB MARÍ
CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL (S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: PERMANENT / HIVERNANT / CONCENTRACIÓ. MIDA: - CATEGORIA: COMÚ / ESCASSA / COMÚ.	CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL (S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: PERMANENT. MIDA: 6 – 10 PARELLES CATEGORIA: -.
OBSERVACIONS: SEGONS LA INFORMACIÓ MANEJADA PEL SERVEI D'ESPÈCIES DE L'ANY 2012, A CALA FIGUERA (PROXIMITATS DE LA ZEC) ES COMPTABILITZEN 12 PARELLES. EN TOTA LA REGIÓ BALEAR ES VAN COMPTABILITZAR UN TOTAL DE 641 PARELLES.	OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS SEDENTÀRIA MODERADA (101-1000 INDIVIDUS) A MALLORCA.
PROTECCIÓ: VULNERABLE EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011. VULNERABLE AL LLIBRE VERMELL DE LES AUS D'ESPANYA DE 2004. INCLÒS EN L'ANNEX I DE LA DIRECTIVA AUS 2009/147. GAIREBÉ AMENAÇADA A LA RED LIST DE LA UICN. COMPTA AMB UN PLA DE MANEIG JUNTAMENT AMB EL *PHALACROCORAX ARISTOTELIS DESMARESTII* ESPECÍFIC PER A LES ILLES BALEARS.	PROTECCIÓ: VULNERABLE EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011. VULNERABLE EN EL LLIBRE VERMELL DE LES AUS D'ESPANYA DE 2004. INCLÒS EN L'ANNEX I DE LA DIRECTIVA AUS 2009/147. COMPTA AMB UN PLA DE MANEIG JUNTAMENT AMB EL *LARUS AUDOUINII* ESPECÍFIC PER A LES ILLES BALEARS.
GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): POBLACIÓ NO SIGNIFICATIVA.	GRAU DE CONSERVACIÓ SEGONS L'ÚLTIM FND (2011): B (BO).
HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ	
AQUESTES ESPÈCIES TENEN PREFERÈNCIA PELS HÀBITATS EMINENTMENT MARINS PER A DESENVOLUPAR LES SEVES FUNCIONS VITALS:	

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS MARINS A MONDRAGÓ				
REPRODUCCIÓ: AQUESTES AUS UTILITZEN ELS PENYA-SEGATS, PENYALS, ILLOTS, ETC., PER A REPRODUIR. ALIMENTACIÓ: AQUESTES ESPÈCIES S'ALIMENTEN A LES PLATGES I EL MAR. HÀBITATS DEL FND: 1150*, 1240, 1510*.				
ANÀLISI DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES AL LLOC				
1. GRAU DE CONSERVACIÓ GLOBAL SEGONS EL FND DE 2011				
ESPÈCIES	POBLACIÓ	CONSERVACIÓ	AÏLLAMENT	GLOBAL
PHALACROCORAX ARISTOTELIS DESMARESTII	C	B	C	B
L'AVALUACIÓ GLOBAL DEL VALOR DE LA ZEC, PER A LA CONSERVACIÓ D'AQUESTA ESPÈCIE, ÉS BO. LA POBLACIÓ ÉS PETITA (MENOR DEL 2% A NIVELL NACIONAL), ENCARA QUE NO ES TROBA AÏLLADA I ESTÀ INTEGRADA EN LA SEVA ÀREA DE DISTRIBUCIÓ. EL SEU GRAU DE CONSERVACIÓ ÉS BO. L'AVALUACIÓ D'AQUESTA ESPÈCIE S'HA MANTINGUT ESTABLE AL LLARG DELS ANYS, SENT L'AVALUACIÓ EN ELS ANYS PRECEDENTS (2001-2010) IGUAL A LA DEL 2011. RESPECTE A L'ESPÈCIE *LARUS AUDOUINII*, LA SEVA POBLACIÓ A LA ZEC DE MONDRAGÓ ÉS NO SIGNIFICATIVA, DE MANERA QUE NO S'HAN VALORAT LA RESTA DE PARÀMETRES.				
2. PRESSIONS I AMENACES				
A CAUSA DE L'ESTRETA RELACIÓ QUE MANTENEN AQUESTES ESPÈCIES AMB ELS HÀBITATS MARINS, LES PRESSIONS I AMENACES QUE AFECTEN AQUESTS HÀBITATS INFLUIRAN PERJUDICIALMENT EN AQUESTES ESPÈCIES.				
3. EVOLUCIÓ I TENDÈNCIA				
NO ES DISPOSA DE DADES SOBRE L'ESPÈCIE EN QÜESTIÓ DINS DE L'ESPAI NATURA 2000				

2.3.3.6.6. Aus associades a hàbitats rupícoles

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben presents Hàbitats rupícoles existents a Mondragó, i que s'han inclòs en el formulari.

Nom científic
Falco peregrinus
Falco tinnunculus
Monticola solitarius
Ptyonoprogne rupestris

Com s'ha comentat anteriorment, en l'apartat 2.3. del present document, únicament es van a descriure i proposar mesures sobre aquelles aus que compleixin els criteris establerts, que en aquest cas únicament és l'espècie *Falco peregrinus*.

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS RUPÍCOLES A MONDRAGÓ	
FALCO PEREGRINUS, HALCÓN PEREGRINO, FALCÓ	
ESPÈCIE SENSIBLE	CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE, SEGONS LA INFORMACIÓ QUE APAREIX EN EL (S) FND. LES DADES EXPOSADES SÓN: TIPUS: PERMANENT. MIDA: 1 – 5 PARELLES. CATEGORIA: -.
OBSERVACIONS: SEGONS L'ANUARI ORNITOLÒGIC DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2011, L'ESPÈCIE ÉS SEDENTÀRIA MODERADA 101-1000 INDIVIDUS) I HIVERNANT RAR (1-10 INDIVIDUS) A MALLORCA.	
PROTECCIÓ: DE PROTECCIÓ ESPECIAL EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE 2011. INCLÒS EN L'ANNEX I DE LA DIRECTIVA AUS 2009/147.	
HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ	

LOCALITZACIÓ D'AUS ASSOCIADES A HÀBITATS RUPÍCOLES A MONDRAGÓ				
AQUESTA ESPÈCIE TÉ PREFERÈNCIA PELS HÀBITATS EMINENTMENT RUPÍCOLES PER A DESENVOLUPAR LES SEVES FUNCIONS VITALS: REPRODUCCIÓ: AQUESTA ESPÈCIE UTILITZA ELS PENYA-SEGATS, PENYALS, ILLOTS, O ZONES URBANES PER A REPRODUIR. ALIMENTACIÓN: AQUESTA ESPÈCIE S'ALIMENTA EN ZONES DE PASTURES, ERMS I CULTIUS. HÀBITATS DEL FND: 1150*, 1240, 1510*, 3140.				
ANÀLISI DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE L'ESPÈCIE AL LLOC				
1. GRAU DE CONSERVACIÓ GLOBAL SEGONS EL FND DE 2011				
ESPÈCIE	POBLACIÓ	CONSERVACIÓ	AÏLLAMENT	GLOBAL
FALCO PEREGRINUS	C	B	C	B
L'AVALUACIÓ GLOBAL DEL VALOR, DE LA ZEC PER A LA CONSERVACIÓ D'AQUESTA ESPÈCIE, ÉS BO. LA POBLACIÓ ÉS PETITA (MENOR DEL 2% A NIVELL NACIONAL), ENCARA QUE NO ES TROBA AÏLLADA I ESTÀ INTEGRADA EN LA SEVA ÀREA DE DISTRIBUCIÓ. EL SEU GRAU DE CONSERVACIÓ ÉS BO. L'AVALUACIÓ D'AQUESTA ESPÈCIE S'HA MANTINGUT ESTABLE AL LLARG DELS ANYS, SENT L'AVALUACIÓ EN ELS ANYS PRECEDENTS (2001-2010) IGUAL A LA DEL 2011.				
2. PRESSIONS I AMENACES				
DONADA L'ESTRETA RELACIÓ QUE MANTENEN AQUESTA ESPÈCIE AMB ELS HÀBITATS RUPÍCOLES, LES PRESSIONS I AMENACES QUE AFECTEN AQUESTS HÀBITATS INFLUIRAN PERJUDICIALMENT EN AQUESTA ESPÈCIE.				
3. EVOLUCIÓ I TENDÈNCIA				
NO ES DISPOSA DE DADES SOBRE L'ESPÈCIE EN QÜESTIÓ DINS DE L'ESPAI NATURA 2000				

2.3.3.6.7. Aus associades a hàbitats rurals i urbans

Sota aquesta categoria s'inclouen les aus que es troben presents hàbitats rurals i urbans existents a Mondragó, i que s'han inclòs en el formulari.

Nom científic
Apus apus
Apus pallidus
Hirundo rustica
Sturnus vulgaris

No es va a descriure cap d'aquestes espècies ja que no compleixen els criteris establerts, comentats anteriorment.

2.4. ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS FLORA I FAUNA

2.4.1. Introducció

Encara que segons l'article 6.1 de la Directiva 92/43 s'hauran d'establir mesures "*que respondan a las exigencias ecológicas de los tipos de hábitats naturales del Anexo I y de las especies del Anexo II presentes en los lugares* ", en el present Pla també es establir mesures de conservació per **Altres Espècies importants de flora i fauna** (apartat 3.3 del FND) que compleixin el criteri:

Espècies de les Categories A (incloses en Llista Vermella) o B (endèmiques) que compleixin a més alguna de les condicions següents:

- Estiguin incloses en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.
- Estiguin incloses en els Llibres o Llistes Vermelles de les Illes Balears, excepte en les categories de Preocupació menor (LC), Dades insuficients (DD) i No avaluat (NE).

- Estiguin recollides al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005, de 8 de juliol) i les seves modificacions.
- Disposin de Pla de Conservació o recuperació vigent a les Illes Balears .

Espècies incloses en les categories C o D no aniran acompanyades de mesures en aquest Pla.

A continuació es detallen les característiques de la flora i fauna incloses en l'apartat 3.3. del Formulari Normalitzat de Dades de la ZEC ES0000145 de Mondragó.

2.4.2. Flora

Les espècies de flora incloses al FND En l'apartat 3.3. són les següents:

Nom científic
Acaulon triquetrum
Aetherorhiza bulbosa willkommii
Arum pictum subsp. sagittifolium
Centaurium bianoris
Genista lucida

Nom científic
Launaea cervicornis
Limonium minutum
Micromeria filiformis
Ophrys bertolonii subsp. balearica
Romulea columnae assumptionis[161]

No es descriurà cap d'aquestes espècies ja que no compleixen els criteris establerts, comentats en l'apartat anterior.

2.4.3. Fauna

Les espècies de fauna incloses al FND En l'apartat 3.3. són les següents:

Grup[162]	Nom científic
A	*Bufo viridis balearica*
A	*Pelophylax perezi*[163]
M	*Apodemos sylvaticus*
M	*Eliomys quercinus*
M	*Genetta genetta*
M	*Lepus granatensis solisi*[164]
M	*Mus musculus*
M	*Mus spretus*

Grup	Nom científic
M	*Mustela nivalis*
M	*Oryctolagus cuniculus*
M	*Rattus rattus*
M	*Tadarida teniotis*
R	*Macropotodon cucullatus*
R	*Natrix maura*
R	*Tarentola mauretanica*
R	*Testudo hermanni*[165]

Com s'ha comentat anteriorment, en l'apartat 2.4.1. del present document, únicament es descriuran i proposaran mesures sobre aquelles espècies que compleixin els criteris establerts, que en aquest cas únicament és l'espècie *Bufo viridis balearica*.

---

[161] Al FND figura l'espècie *Romulea assumtionis*. Aquesta espècie es troba escrita malament i recentment ha patit una revisió taxonòmica passant-se a denominar *Romulea columnae assumptionis*, no sent ja endèmica de les Illes Balears.

[162] Grup: A=Amfibis, F=Peixos, I=Invertebrats, M=Mamífers, P=Plantes, R=Rèptils.

[163] Al FND figura l'espècie *Rana ridibunda perzi*. Aquesta espècie no existeix, és l'espècie present a Mallorca la *Rana perezi*, que recentment ha patit una revisió taxonòmica passant-se a denominar *Pelophylax perezi*.

[164] Al FND figura l'espècie *Lepus capensis*. Aquesta espècie no és present a Espanya, és l'espècie present a Mallorca la *Lepus granatensis solisi*.

[165] L'espècie *Testudo hermanni* ja es troba inclosa en l'apartat 3.2. del FND pel que no cal incloure-la en l'apartat 3.3. l'FND.

En aquest cas també compliria els criteris establerts l'espècie *Testudo hermanni*, però aquesta ja ha estat descrita en l'apartat 2.3.3.4.1. del present document.

Bufo viridis balearica **Sapo verde, Calàpet verd**
Grup: Amfibis
Protecció
Espècie endèmica de les Illes Balears. Inclosa en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43. Inclosa en el Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears de 2006 com a Vulnerable.
Hàbitat i distribució
Proximitat a masses d'aigua dolça, rierols, torrents, etc. Les poblacions més importants semblen donar-se en zones calcàries i d'argiles al sud de Mallorca, on la fenologia permet la creació de basses temporals a la primavera. **Hàbitats del FND:** 1150*, 1240, 1510*.

2.5. TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS

2.5.1. Hàbitats addicionals

Com ha quedat reflectit en l'apartat 2.1.1, la cartografia utilitzada en la redacció del present Pla distingeix alguns hàbitats que no obstant això no estan recollits al FND. Són els hàbitats que es relacionen a continuació, per als quals s'establiran mesures destinades a comprovar i precisar la seva presència o absència en l'interior de la ZEC:

- Hàbitat 1310 - Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses
- Hàbitat 1410 - Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimi*)

Hàbitat 1420 - Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sacocornetea fruticosae*)

Hàbitat 2250* - Dunes litorals amb *Juniperus* spp.

Hàbitat 3170* - Basses i Estanys temporals mediterranis

Hàbitat 6420 - Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*

Hàbitat 6430 - Megafòrbics eutròfics higròfils de les orles de plana i dels estatges montans a alpins

Hàbitat 7210* - Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*

Hàbitat 8210 - Pendents rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica

Hàbitat 92D0 - Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea i Securinegion Tinctoriae*)

Hàbitat 9340 – Boscos de *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*

2.5.2. Espècies addicionals

Així mateix el FND no recull algunes espècies la presència de les quals s'ha constatat recentment a partir d'altres fonts documentals. El Pla establirà mesures destinades a comprovar i precisar la seva presència o absència en l'interior de la ZEC. Les espècies d'aus incloses en l'article 4 de la Directiva Aus 2009/147, que han estat detectades en la ZEC i no estan incloses al FND són les següents:

Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)
Anas platyrhynchos	Ánade azulón	Collverd
Ardea purpurea	Garza imperial	Agró roig
Ardeola ralloides	Garcilla cangrejera	Toret
Caprimulgus europaeus	Chotacabras gris	Enganyapastors
Circus aeruginosus	Aguilucho lagunero	Arpella
Circus pygargus	Aguilucho cenizo	Arpella cendrosa
Coracias garrulus	Carraca	Gaig blau
Egretta alba	Garceta grande	Agró blanc ros
Egretta garzetta	Garceta común	Agró blanc
Hieraaetus pennatus	Águila calzada	Àguila calçada
Himantopus himantopus	Cigüeñuela	Avisador
Pernis apivorus	Halcón abejero	Aligot vesper
Thalasseus sandvicensis	Charrán patinegro	Llambritja de bec llarg

Mamífers no inclosos al FND, però recollits en l'Annex 4 de la Directiva Hàbitats
Nom científic
Pipistrellus pipistrellus
Pipistrellus kuhlii
Pipistrellus pigmaeus
Nyctalus leisteri
Hypsugo savii
Ateleryx algirus

Així mateix també s'inclouen espècies d'aus que no figuren en l'Annex 1 de la Directiva Aus, i que per tant s'haurien d'incorporar En l'apartat d'Altres Espècies importants de flora i fauna (3.3 del FND):

Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Català)
Coccotraustes coccotrauttes	Picogordo	Durbec
Turdus viscivorus	Zorzal charlo	Grívia

Una altre espècie que pugui ser susceptible d'introduir-se al FND per estar inclosa en l'Annex I de la Directiva Hàbitats 92/43 és el *Myotis capaccinni* (Murciélago ratonero patudo, Ratpenat de peus Grans)

Nom científic
Invertebrats
Timarcha balearica
Pimelia criba
Triops cancriformis
Brachypus spp.
Trochoidea spp.

Flora
Damasonium alisma subsp. bourgaei
Elatine macropoda
Pancratium maritimum

2.6. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI

2.6.1. Sector primari

Agricultura i ramaderia

L'ús agrícola i ramader ha originat i definit les formes de vida i paisatge de Mondragó. La distribució parcel·lària és pròpia de les terres pobres de marina: discontínua i separada per zones de muntanya baixa i pineda. Al marge d'algunes parcel·les al llit dels torrents on hi va haver cultius de regadiu (es troben restes de sínies i pous), la resta són terres de secà on generalment es conreen ametllers i cereals. Les parcel·les es tanquen i limiten amb l'aixecament de parets seques.

Fins a principis del segle XX l'agricultura era l'activitat principal econòmica del municipi de Santanyí. A continuació s'ha produït un canvi en l'estructura econòmica del municipi, en què la població més jove ha abandonat les estructures agràries per a buscar feina en el sector secundari (especialment en el sector de la construcció) i el terciari (restauració i serveis).

La següent taula ens indica la classificació de les parcel·les i les hectàrees que ocupen:

Ús	Àrea (m^2)	Àrea (Ha)
Cultiu de cítrics	9.109,85	0,91
Corrents i superfícies d'aigua	29.696,52	2,97
Edificis	440,66	0,04
Boscos	1.558.157,18	155,82
Conreu de fruiters (excepte oliveres, cítrics, fruits de closca)	584.832,66	58,48
Conreu de fruits secs (ametllers i garrovers)	611.702,58	61,17
Improductius	98.379,01	9,84
Pastura (pasturatge)	27.480,34	2,75
Pastura amb arbrat	957.302,31	95,73
Pastura arbustiva	1.150.396,92	115,04
Terres de cultiu	2.229.813,15	222,98
Vials	136.954,92	13,70
Zona urbana	30.068,82	3,01
Total general	**7.424.334,93**	**742,43**

Font: SIGPAC.

Gran part de la ZEC (al voltant del 50-60% de la superfície) són terres de conreu, bàsicament de secà. Existeixen també alguns petits horts de caràcter familiar. La propietat agrícola és pràcticament minifundista (la parcel·la mitjana és de 1,1 ha). Actualment aquest aprofitament és marginal i gairebé no queden pagesos que visquin a títol principal de les terres del Parc, amb el consegüent perill de desaparició d'un paisatge i de les seves riqueses etnològiques.

Els conreus de secà tenen una producció tradicional de cereals, lleguminoses, ametlla i garrofa. Mentre que els cultius de regadiu estaven situats als torrents del Parc, per tenir el nivell freàtic molt a prop de la superfície. Actualment aquest tipus de cultiu es manté al torrent de ses Coves des Rei, amb alguns horts de tarongers, i el torrent de s'Amarador amb cultius més ben conservats.

El PORN de Mondragó aprovat per Acord del Consell de Govern de 1992.10.09 a la Directriu 3.3 per a l'Ordenació de l'ús agrícola i ramader s'especifica en el punt 10, que no són compatibles amb la conservació del patrimoni natural la transformació de conreus de secà en conreus de regadiu, per la gran explotació a què estan sotmesos els aqüífers.

Quant a la ramaderia, no es coneix cap explotació important, tot existint ramats poc significatius de diferents espècies (ovelles, porcs, cabres).

L'agricultura i la ramaderia han estat gradualment abandonades, igual que en altres zones de Mallorca i en general a tota la Mediterrània davant l'avanç del turisme i la reconversió de la mà d'obra cap al sector dels serveis.

Caça

Mondragó es troba inclosa dins d'una zona acotada per a la caça que rep el nom de Santanyí. Aquesta zona acotada té una superfície estimada de 7.643 Ha (60,43% de la superfície municipal), per a caça menor, amb espècies com perdiu, conill, colom, la tórtora i tord.

L'activitat de la caça esportiva en l'àmbit de Mondragó es realitza exclusivament de forma legal, mitjançant la Societat de Caçadors de Santanyí.

L'espècie cinegètica amb més interès és el conill, encara que també es poden capturar perdius (soltes), tords, becades, estornells i a la costa coloms salvatges.

Les zones de caça estan constituïdes per les zones de muntanya situades a les fondalades dels torrents.

Reserva de caça

L'Associació de Caçadors de Santanyí, la Conselleria de Medi Ambient, amb el vistiplau de l'Ajuntament, va delimitar dins el ZEC una reserva de caça.

Els objectius a aconseguir amb aquesta reserva són:

- Protegir dels efectes de les activitats cinegètiques les zones humides del Parc (ses Fonts de n'Alis i s'Amarador) i també els itineraris per als visitants que discorren per la propietat pública d'aquest espai natural protegit.
- Evitar les activitats de caça a les zones urbanes i costaneres que hi ha dins del parc natural.
- Crear zones protegides, on no es pugui caçar, que a la llarga ajudaran a repoblar d'espècies cinegètiques altres àrees de dins del Parc que no s'han inclòs a la reserva de caça

Pesca

La ZEC de Mondragó només té àmbit terrestre.

Hi ha quelcom de pesca recreativa en un dels escars de s'Amarador. Respecte a la pesca professional, dins del terme municipal de Santanyí, la confraria de pescadors té algunes barques a Cala Figuera per a la pesca d'arrossegament, i altres a Portopetro, Cala d'Or i Cala Figuera on es duen a terme pesca d'arts menors com ara la "llampuga".

Altres activitats tradicionals

Hi ha restes de dues pedreres de marès al Cap des Moro i en S'Estret des Temps. Aquesta va ser explotada fins fa poc i hi ha indicis del seu funcionament des de l'any 1600.

El carbó obtingut de llenya va ser durant molts anys la principal font energètica. La llenya més utilitzada era la d'alzina, encara que també s'emprava la d'ullastre, llentiscle, aladern, etc.

El procés d'elaboració de la calç mitjançant la cocció de la pedra calcària va ser una de les activitats més peculiars d'aquests boscos i matolls. La utilització posterior va ser molt diversa: s'emprava en la construcció, en medicina, per a adobar pells, tapar juntes d'embarcacions, etc.

2.6.2. Sector secundari

Tradicionalment, el sector industrial ha presentat una alta implantació a Santanyí. Així durant la primera meitat del segle XX es tractava d'una activitat artesanal i familiar, on predominaven els petits tallers o fàbriques de calçat, ferreries, fusteries, teixits, embotits, productes agroalimentaris. Actualment l'activitat del sector secundari es concentra en el sector de la construcció i el gremi de picapedrers i branques auxiliars (tallers de treball amb fusta, ferro). També destaquen les activitats relacionades amb la promoció immobiliària. Altres activitats presents són electricistes, lampistes i fusters.

Molt a prop del parc natural de Mondragó, al camí de Son Marimón podem trobar un comerç d'instal·lacions elèctriques, encara que sense influència al Parc.

2.6.3. Sector terciari

L'ús que actualment es fa del parc és turístic i residencial, amb sòl urbà a la zona del Cap des Moro, hotels a ses Fonts de n'Alis, apartaments i diverses segones residències unifamiliars.

Aquesta oferta d'allotjament ve acompanyada de tot un seguit de serveis complementaris que ofereixen usos recreatius molt diferents (platges amb ombrel·les i hamaques, natació, pesca esportiva litoral i submarina, navegació amb pedals i patins, windsurf, pícnic, etc.).

El comerç es concentra al costat de les platges, on es poden trobar els següents establiments:

- Petit supermercat / basar a la terrassa de l'hotel Cala Mondragó.
- Xiringuito fix a la platja de ses Fonts de n'Alis.
- Xiringuito mòbil a la platja de s'Amarador.
- Comerç menor de màquines automàtiques als hotels.
- Botiga del Parc al centre d'informació de ses Fonts de n'Alis.
- Lloguer d'hamaques i para-sols, patins amb pedals, etc.

- Restauració.
- Bars-cafeteries a Cala Mondragó i a ses Fonts de n'Alis

S'han comptabilitzat 2 hotels i 1 edifici d'apartaments a la zona de ses Fonts de n'Alis i un complex hoteler al nucli urbà de la cala de Sa Barca Trencada pertanyent a un nucli urbà fora dels límits del ZEC però envoltat per ell.
El turisme té una influència directa al Parc i en les mesures de gestió del Parc. Aquest sector econòmic mou molts diners i dona feina a molt treballadors. Des dels hotels s'ofereixen un servei de taxi, lloguer de cotxes, motos, ciclomotors i bicicletes, vaixells. A més de classes de busseig i d'equitació.
A les platges es fa una ocupació temporal del domini públic marítim-terrestre per a l'explotació dels serveis de temporada. Es lloga l'ús de para-sol i hamaca, velomars o patins amb pedals a més d'altres infraestructures d'interès com són torre de vigilància, banys públics, passarel·la per a discapacitats, etc.

2.6.4. Infraestructures

Xarxa de carreteres i camins
Les principals infraestructures viàries que permeten l'accés dels usuaris a Mondragó es troben asfaltades i són de titularitat municipal. La xarxa viària té tres principals vies d'accés que ofereixen un accés directe.
Formen una xarxa radial, provinents des de Santanyí o S'Alqueria Blanca. Aquest sistema no es troba ben intercomunicat: hi ha alguns accessos transversals en males condicions i de gran longitud i això fa molt difícil els desplaçaments d'un accés radial a l'altre. No enllacen entre elles a causa dels torrents, la qual cosa suposa no poder accedir ràpidament d'un punt a un altre encara que es tracti d'una distància relativament curta; pràcticament s'ha de donar tota la volta a l'àrea protegida.
Les vies d'accés a Mondragó definides són les següents:

· Santanyí a Cala Figuera (MA-6102) i continuar pel camí del Cap de sa Paret fins l'aparcament de sa Muda.

· S'Alqueria Blanca a Porto Petro (MA-19) fins a l'aparcament de ses Fonts de n'Alis.

Els camins asfaltats són molts i s'empren principalment per a arribar a les platges i zones urbanitzades. Això suposa una dificultat de control a les possibles concentracions de vehicles fins a les voreres de les platges i de la costa.
Per accedir a les parcel·les de cultiu o a les voreres dels torrents hi ha una sèrie de camins, mitjanament transitables amb vehicle, encara que molts d'ells estan actualment abandonats i envaïts per muntanya. Podria ser interessant recuperar aquests camins, algunes de les seves zones de roca tallada i encaixonada, per a conservar aquest testimoni en les mateixes condicions que quan es feia ús o per a futurs itineraris de caràcter cultural.
Aparcaments
Actualment, a l'àmbit de la ZEC de Mondragó hi ha diverses zones d'aparcament al servei dels usuaris i visitants de l'espai que complementen la infraestructura i equipaments viaris d'aquest pel que fa a mobilitat i ús públic. Les àrees destinades als aparcaments es localitzen properes a la costa i a les vies que donen accés a la mateixa.
Els aparcaments públics són dos:

· Aparcament de ses Fonts de n'Alis on hi ha el centre d'informació i interpretació del Parc. Amb una cabuda de 190 cotxes. La mitjana de cotxes que aparquen durant el mes d'agost (època de major afluència a la platja) és de 126 (150 en caps de setmana). No supera la cabuda màxima però no es respecta la senyalització i la gent aparca en el camí que arriba a la platja i darrere del bar de la platja.

· Aparcament de sa Muda, proper a la platja de s'Amarador amb una cabuda per a 210 cotxes. La mitjana de cotxes que van aparcar el 2010 durant el mes d'agost és d'uns 175 cotxes (223 els caps de setmana i festius).

Transport públic
Els desplaçaments a la zona d'estudi es realitzen en vehicles privats. El transport públic que arriba fins al Parc Natural de Mondragó és el d'autobús, i existeix una línia que recorre la costa fent parades a totes les cales. La darrera parada és la del Parc. Aquesta última línia funciona de dilluns a dissabte. Els diumenges i festius no ofereix servei.
Ports esportius
Els ports esportius propers faciliten l'arribada de visitants a la zona ZEC per via marítima ja que es pot fondejar en tota la zona costanera confrontant al ZEC. La mitjana d'embarcacions que van ancorar durant l'any 2010 van ser 20.
Hi ha quatre ports que tenen influència sobre el ZEC:

· Port de Cala Figuera de Santanyí, port petit i integrat a l'entorn, principalment de pescadors.

· Port de Portopetro i Reial Club Nàutic de Portopetro de Santanyí, port natural molt tranquil, es realitzen activitats de vela i piragua.

· Marina de cala d'Or de Santanyí, port esportiu situat a la urbanització costanera de Cala d'Or, freqüentat per a vaixells de gran eslora, construït a Cala Llonga.

· Portocolom i Club nàutic Portocolom de Felanitx, port natural dels majors de Mallorca, caracteritzat per la multitud de varadors. El port ha crescut amb la construcció del Club nàutic.

3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PROPOSADES

3.1. DEFINICIONS I JUSTIFICACIÓ

La metodologia emprada per a l'organització d'aquesta part del Pla ha estat l'enfocament de Marc Lògic. Aquest mètode considera que l'execució del Pla s'ha d'abordar com una sèrie d'esdeveniments amb una relació causal entre ells. D'aquesta manera s'estructura com un conjunt de taules que recullen, de manera lògica i sistemàtica, les mesures de conservació necessàries per a assolir determinats objectius operatius, que en conjunt contribuiran a assolir l'objectiu general de conservació de cada hàbitat. La consecució d'aquests objectius és essencial per a assolir l'objectiu de conservació a nivell de lloc, que en la seva accepció més general consisteix en l'especificació de la fita global per a les espècies o tipus d'hàbitat pels quals un lloc és designat, per a què el lloc contribueixi a mantenir o assolir l'Estat de Conservació Favorable dels mateixos a escala nacional, de regió biogeogràfica o europea[166].

En essència, els elements que conformen cada taula seran, **mesures de conservació, objectius operatius** i **l'objectiu global**, elaborant una taula per a cada hàbitat dels existents a la ZEC. S'aporta també un conjunt **d'indicadors** per a avaluar el grau d'execució del Pla i d'assoliment dels objectius.
Aquests elements de la planificació es defineixen de la següent manera:

Objectius de conservació. Es defineixen com l'estat global de l'hàbitat i/o espècie que es pretén assolir com a conseqüència de l'aplicació del Pla. S'han establert atenent al seu *Valor Global del grau de conservació* al lloc, segons s'ha recollit a les fitxes dels apartats 2.2 i 2.3. Seran establerts de la següent manera:

Quan el valor global sigui A (excel·lent), l'objectiu de conservació serà mantenir aquest valor.

Quan el valor global sigui B (bo) o C (significatiu), l'objectiu de conservació serà incrementar al valor immediatament superior (C o B, respectivament).

Objectius operatius. Es defineixen com l'estat parcial de l'hàbitat i/o espècie que es pretén assolir com a conseqüència de l'aplicació del Pla. La seva definició s'ha realitzat atenent a les següents consideracions:

Preservació del funcionament d'aquells factors ecològics propis de la dinàmica natural de l'hàbitat, susceptibles de ser modificats amb la gestió.

Actuació directa sobre les pressions o amenaces d'origen antròpic que experimenta l'hàbitat o espècie.

Mesures per a assolir els objectius operatius, classificades segons les següents categories:

Mesures estratègiques (MS): directrius d'àmbit general propostades a fi de facilitar l'execució de les mesures incloses en les següents categories; al·ludeixen a la coordinació d'agents, l'establiment d'acords o l'aprofundiment del coneixement d'hàbitats o espècies.

Normes reguladores (NR): preceptes o regles l'aplicació a l'espai permetria la restricció i/o eliminació indirecta de les pressions o amenaces detectades. Amb caràcter general no s'inclouran indicadors de seguiment sobre aquestes mesures.

Mesures executives (ME): accions operatives d'aplicació directa a la ZEC pel control de les pressions o amenaces detectades.

La prescripció de totes aquestes mesures s'ha recolzat en les següents fonts de referència:

Marco de Acción Prioritaria para la financiación de la Red Natura 2000 en España para el periodo de financiación 2014-2020, realitzat en el marc del programa LIFE (LIFE11NAT/S/700).

VV.AA., 2009. Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

Plans de conservació i recuperació específics d'espècies de les Illes Balears.

Altres documents de referència, entre els quals destaquen:

Llorens, L., Gil Vives, L., i Tébar, F.J. 2007 *La vegetació de l'illa de Mallorca. Bases per a la interpretació i gestió d'hàbitats*. Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.

Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. y Atienza, J.C. 2010. Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA. SEO/BirdLife, Madrid.

[166] *Commission notes. Setting conservation objectives for Natura 2000 sites*. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm (Noviembre 2013)

La selecció dels elements del Pla esmentats anteriorment s'ha basat en el diagnòstic d'hàbitats i espècies dels apartats 2.2 i 2.3. Partint d'aquesta informació s'ha establert una relació causa-efecte dels problemes detectats i la seva influència sobre els factors ecològics que s'han de mantenir inalterats per a garantir un grau de conservació favorable de cada hàbitat; aquesta anàlisi s'ha sintetitzat en un arbre de problemes (Annex IV). Transformant l'arbre de problemes en un arbre d'objectius, s'han identificat els **objectius operatius** i les **mesures** necessàries per a assolir-los.
En relació amb les espècies, s'ha determinat que el seu grau de conservació depèn primerament de la conservació favorable dels hàbitats que ocupen en algun moment del seu cicle vital (migració, reproducció, etc). Per aquest motiu, la conservació del Pla es centrarà en aquelles mesures que contribueixin a la millora del grau de conservació favorable d'aquests hàbitats, assignats a les fitxes de les espècies de l'apartat 2.3.
Determinades pressions i/o amenaces que afecten a l'àmbit de la ZEC es podrien produir fora dels límits d'aquesta. En aquestes situacions es prescriuen les mesures més apropiades per a garantir el grau de conservació favorable dels hàbitats i/o espècies a l'àmbit de la ZEC. L'exempció de l'àmbit del Pla fora dels límits de la ZEC queda justificada en atenció a l'article 45.3 de la Llei 42/2007 del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, sobre l'obligació de mantenir els hàbitats en bon estat fora de XN2000 i la Circular del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 7 desembre 2011[167].

3.2. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ GENERALS I PRIORITATS D'INTERVENCIÓ

El Pla de Gestió estableix tres ordres de **prioritat d'intervenció** de les mesures proposades sobre els hàbitats presents a la ZEC, en base als següents criteris:

1. **PRIORITAT ALTA:** Hàbitats prioritaris segons l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE. Així mateix també s'inclouen en aquest ordre els hàbitats amb valor global *Desconegut*, estiguin o no inclosos al FND.
2. **2. PRIORITAT MITJANA:** Hàbitats no prioritaris segons l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE, sempre que presentin *Valor Global del grau de conservació* en una categoria inferior a A (excel·lent) i/o la seva Tendència sigui de grau inferior a Estable**.**
3. **3. PRIORITAT BAIXA:** Resta d'hàbitats.

Dins de cada categoria, la prioritat d'intervenció s'hauria d'establir en atenció a l'ordre de prelació:

1. L'hàbitat que presenti *Valor Global* del grau de conservació en una categoria inferior:
    a. C (significatiu) té prioritat sobre B (bo).
    b. B (bo) té prioritat sobre A (excel·lent).
2. A igualtat de *Valor Global del grau de conservació*, el que presenti major superfície a l'àmbit del Pla, en relació a la superfície total que ocupa aquest hàbitat en la Xarxa Natura 2000 de les Balears.
3. A igualtat dels criteris anteriors, l'hàbitat que sustenta un major nombre d'espècies de l'Annex II i IV de la Directiva Hàbitats, de l'Annex IV de la Llei 42/2007 o Protegides pel Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades.

Hàbitat[168]	Sup. hàbitat al ZEC (ha)	Sup. hàbitat a les IB (ha)	Valor global ZEC	Tendència	Objectiu de conservació	Prioritat
TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI						
1150*	1,28	1.392,12	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Alta

[167] Cinquè. Informes o autoritzacions relatius a projectes, obres o activitats inclosos en les árees de prevenció de riscs i àrees de protección territorial, fora de l'ambit PORN i de la Xarsa Natura 2000. *Circular del conceller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori sobre la unificació de criteris d'interpretació de la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears; de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de relevancia ambiental de les Illes Balears (LECO) i dels instruments d'ordenació dels espais naturals protegits a l'empara de la legislació ambiental*

[168] Les dades de la taula relatives a la superfície d'hàbitat Illes Balears i Valor Global de l'ZEC s'han obtingut de la base de dades CNTRYES. La dada de superfície d'hàbitat a l'ZEC, s'ha obtingut a partir de la millor cartografia disponible i la informació de Tendència, procedeix de l'Informe de Illes Balears sobre l'aplicació del Article 17 de la Directiva Hàbitat per al període 2007-2012.

Hàbitat[168]	Sup. hàbitat al ZEC (ha)	Sup. hàbitat a les IB (ha)	Valor global ZEC	Tendència	Objectiu de conservació	Prioritat
1240	2,35	2.027,88	A, excel·lent	Decreixent	Mantenir A	Mitjana
1510*	2,35	1.362,87	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Alta
2110	0,45	1.203,22	A, excel·lent	Decreixent	Mantenir A	Mitjana
2120	0,09	1.265,80	B, bo	Estable	Millorar B a A	Mitjana
3140	Sense dades	849,04	Desconegut	Decreixent	Determinar	Alta
5210	48,53	905,23	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Baixa
5330	413,89	29.057,73	B, bo	Estable	Millorar B a A	Mitjana
5430	4,44	374,49	B, bo	Decreixent	Millorar B a A	Mitjana
6220*	338,84	4.411,65	A, excel·lent	Desconegut	Mantenir A	Alta
7220*	0,15	904,05	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Alta
9320	125,53	20.018,01	B, bo	Creixent -Estable	Millorar B a A	Mitjana
HÀBITATS ADDICIONALS						
1310	Sense dades	1.030,39	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
1410	Sense dades	1.339,11	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
1420	Sense dades	1.512,97	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
2250*	Sense dades	1.007,02	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
3170*	Sense dades	831,56	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
6420	Sense dades	439,56	Desconegut	Decreixent	Determinar	Alta
6430	Sense dades	680,63	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
7210*	Sense dades	159,97	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
8210	Sense dades	1.571,98	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
92D0	Sense dades	1.122,51	Desconegut	Estable	Determinar	Alta

3.3. SÍNTESI DE MESURES PER HÀBITATS I ESPÈCIES

A continuació es presenten dues taules, cadascuna de les quals recull el catàleg de mesures proposades per a **hàbitats** i **espècies** respectivament. L'estructura de les taules respon a les següents indicacions:

La primera taula agrupa el conjunt de mesures proposades pels hàbitats i incloses als apartats 3.4 i 3.7. La informació recollida en aquesta taula respon als següents criteris:

S'han ombrejat en color beix els hàbitats addicionals.

Les mesures que apareixen numerades, situades a la part superior de la primera columna, són aquelles que s'apliquen de manera horitzontal a tots els hàbitats, emprant la mateixa numeració que es recull a la primera taula de l'apartat 3.4.

Les mesures que només s'apliquen sobre determinats hàbitats apareixen numerades a les cel·les corresponents, aquesta numeració és la mateixa que es recull a les taules elaborades per cada hàbitat i incloses als apartats 3.4 i 3.7.

La segona taula agrupa el conjunt de mesures proposades per a les espècies i incloses als apartats 3.5, 3.6 i 3.7. La informació recollida a aquesta taula respon als següents criteris:

En color blau s'han ombrejat les espècies d'interès comunitari

En color marró s'han ombrejat les espècies recollides a l'apartat 3.3 del FND, és a dir "Altres espècies importants de flora i fauna".

En color beix s'han ombrejat les espècies addicionals

Cada mesura apareix numerada a les cel·les corresponents a les espècies sobre les que aplica, aquesta numeració és la mateixa que es recull a les taules incloses a els apartats 3.5, 3.6 i 3.7.

	1150*	1240	1510*	2110	2120	3140	5210	5330	5430	6220*	7220*	9320	1310	1410	1420	2250*	3170*	6420	6430	7210*	8210	92D0	9340
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS)																							
1.1. Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla, amb altres òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència al territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.																							
2.1. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla (ex. Custòdia del territori).																							
2.2. Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials																							
4.1. Iniciar mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i/o espècies presents a la ZEC.																							
4.2 Establir acords amb el viver forestal de Menut per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar la en les reforestacions que es programin.																							
4.3. Actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència per a la gestió de la ZEC.																							
4.4. Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents a la ZEC, especialment pel que fa al seu grau de conservació i a la definició d'indicadors apropiats per al seu seguiment i avaluació. Per a les espècies de flora, promoure la realització d'estudis de l'evolució de les poblacions.																							
Promoure estudis per a la identificació i disminució de possibles fonts de contaminació difusa que afecti les conques hidrològiques dels dos espais.			**1.1**																				
Analitzar la capacitat d'acollida recreativa a l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	**3.1**	**1.1**		**2.1**	**2.1**																		
Dur a terme els estudis necessaris per a conèixer la composició de la biocenosi actual de les zones humides, comparant-la amb les dades bibliogràfiques existents.			**3.1**																				
Estudiar la connectivitat entre les zones humides i els hàbitats circumdants, valorar el grau de conservació dels elements connectors i proposar actuacions de millora, si escau.			**3.2**																				
Determinar l'eliminació d'infraestructures prescindibles (marines o terrestres) d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen a l'hàbitat.				**1.1**	**1.1**																		
Garantir, entre els organismes competents en matèria de neteja de platges l'aplicació del "*Protocol de bones pràctiques sobre els paràmetres tècnics que convé seguir per minimitzar els impactes ambientals sobre les platges arenoses a l'hora de realitzar la neteja mecànica i retirada de posidònia oceànica*" .				**1.2**	**1.2**																		
Realitzar perfils topogràfics (amb pantòmetre) associades amb perfils de vegetació i un inventari florístic anual del sistema dunar de s'Amarador.				**3.1**	**3.1**																		
Dur a terme els treballs necessaris per a crear una cartografia evolutiva del sistema platja-duna i la seva relació amb el canvi de línia de costa.				**3.2**	**3.2**																		
Actualitzar la cartografia per a verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de la ZEC i, si escau, precisar la seva localització.						**1.1**							**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**
Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per localitzacions, per a determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.							**1.1**	**1.1**		**1.1**		**1.1**											
Establir convenis de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on es localitzen aquests hàbitats, per a garantir càrregues de pasturatge adequades, promoure la protecció dels peus aïllats i rodals de *Juniperus* sp. i ordenar l'activitat agrícola, amb la finalitat d'afavorir i potenciar la regeneració natural de la massa arbrada.							**1.2**	**1.2**		**1.2**		**1.2**											
Estudiar les zones degradades per a determinar els llocs on potencialment podrien establir comunitats de boscos, matolls o pastures.							**3.1**	**2.1**		**2.1**		**3.1**											
Estudiar els efectes de l'abandonament de cultius agrícoles a la dispersió de l'hàbitat.							**3.2**	**2.2**		**2.2**		**3.2**											
Fer seguiment espai-temporal periòdic sobre els treballs forestals realitzats a la ZEC.							**3.3**	**2.3**		**2.3**		**3.3**											
Realitzar mostrejos periòdics per a la valoració de danys en alzines per presència de *Cerambyx cerdo*, determinant els nivells d'infestació d'acord amb el protocol definit pel Servei de Sanitat Forestal (Nivell 0: Sense danys; Nivell 1: Present; Nivell 2: Freqüent; nivell 3: Abundant, nivell 4: Greu; nivell 5: Molt greu)								**2.4**															
D'acord amb el resultat dels mostrejos prèviament executats, realitzar captures controlades de *Cerambyx cerdo* a les localitzacions on la infestació es trobi en Nivells 3, 4 o 5, fins a aconseguir un nivell d'infestació de valor 2. Aquestes captures hauran de ser autoritzades i supervisades pels Serveis de Sanitat Forestal i d'Espècies.								**2.5**															
Promoure la realització de campanyes divulgatives per a donar a conèixer els efectes del trepig sobre la flora en general, i del litoral rocós en particular.									**2.1**														
Establir acords amb els propietaris i/o titulars de drets per a evitar l'alteració de les aportacions d'aigua a l'hàbitat. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.											**2.1**												
Realitzar una cartografia detallada de l'hàbitat a l'àmbit de la ZEC, establint el grau de conservació.											**3.1**												
NORMES REGULADORES (NR)																							
1.2. En atenció a l'article segon de la Llei 11/2012, de 19 de desembre, de mesures urgents en matèria de medi ambient que modifica l'article 28 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural de la Biodiversitat, a l'àmbit territorial d'aquest PG coincident amb l'àmbit del PORN de Mondragó (Acord de consell de govern, de 10 de setembre de 1992), li és d'aplicació el contingut de la normativa formant dels dos textos un únic document unificat.																							

	1150*	1240	1510*	2110	2120	3140	5210	5330	5430	6220*	7220*	9320	1310	1410	1420	2250*	3170*	6420	6430	7210*	8210	92D0	9340
1.3. D'acord amb l'article 30 de la llei 6/2009, relatiu a la modificació de l'article 39 de la llei 5/2005, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, la conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'informar preceptivament, abans de la seva execució, sobre qualsevol pla o projecte que, sense tenir una relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000 o sense ser necessari per a aquesta gestió, pugui afectar-lo de forma apreciable, individualment o en combinació amb altres plans o projectes. Es considera que no tenen afecció significativa per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, els plans, programes, projectes i activitats que es relacionen en la mesura. No obstant això, l'òrgan competent per aprovar o autoritzar ha de sol·licitar a la Conselleria competent en matèria d'espais protegits Xarxa Natura 2000 un informe ambiental sobre l'apreciació de no afecció significativa.																						
2.3. En relació amb les pràctiques agrícoles, complir amb la normativa en matèria de concentració de nitrats continguda en la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 5 de novembre de 2013, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats d'origen agrari de les Illes Balears (BOIB núm. 159 de 2013.11.19)..																							
Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	**3.2**	**1.2**	**2.1**				**1.4**		**2.2**	**1.3**													
Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris i estacionaments prèviament autoritzats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris i/o titulars de drets dels terrenys.	**3.3**		**2.2**	**2.4**	**2.4**																		
Sotmetre a informe ambiental per part de l'òrgan gestor qualsevol proposta de competició esportiva o activitat d'ús públic multitudinari que impliqui l'accés a l'hàbitat, especialment a zones de nidificació de les aus marines recollides en el Pla.		**1.3**																					
Regular l'accés a les platges i als sistemes dunars, restringint als itineraris habilitats i autoritzats (senderisme, equitació, vehicles no motoritzats).	**3.4**			**2.2**	**2.2**																		
Limitar l'accés amb vehicles a les platges de s'Amarador, ses Fonts de n'Alis i Caló des Burget, excepte per a les persones amb mobilitat reduïda, els usuaris dels habitatges i d'establiments hotelers que disposin de pàrquing propi, així com de els proveïdors. Es regularà l'accés en funció de la temporada.				**2.3**	**2.3**																		
Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.							**1.3**	**1.3**		**1.4**		**1.3**											
Les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.							**1.5**	**1.4**	**2.3**	**1.5**	**2.2**	**1.4**											
MESURES EXECUTIVES (ME)																							
3.1. Realitzar accions de comunicació per al conjunt de la ZEC dirigides als principals sectors d'interès.																							
3.2. Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria, etc)																							
3.3. Realitzar campanyes de sensibilització dirigides a la població en general, especialment als municipis propers, així com als potencials usuaris.																							
3.4. Instal·lar o mantenir elements de senyalització, informació i interpretació dels valors naturals de la ZEC.																							
4.5. Recollir llavors per a bancs de germoplasma o per a futures actuacions de revegetació en cas de necessitat.																							
Reforçar la vigilància per evitar l'abocament de residus. Recollir i transportar a l'abocador autoritzat.	**1.1**		**1.2**						**2.5**														
Realitzar batimetries a l'estany de s'Amarador i en el de ses Fonts de n'Alis, per a determinar l'existència de fondalades que puguin actuar de punts d'anòxia, així com per a localitzar alteracions per descàrrega de runes o moviments geomorfològics.	**1.2**		**1.3**																				
Dissenyar una xarxa de punts per al control periòdic de la qualitat de l'aigua i dels sediments als torrents que aboquen a les ZEC en coordinació amb les autoritats competents. Realitzar analítiques periòdiques.	**1.3**		**1.4**																				
Reforçar la vigilància per a evitar entrades d'aigües residuals d'habitatges i/o establiments propers a les llacunes	**1.4**		**1.5**																				
Realitzar el seguiment periòdic dels nivells i fluxos d'aigua per a portar un control de la hidrologia de les llacunes.	**2.1**		**1.6**																				
Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents a l'hàbitat (pe *Agave americana, Carpobrotus, Cortaderia, Ipomea indica, Opuntia*)	**3.5**	**1.5**	**2.3**	**2.6**	**2.6**		**2.2**	**1.7**	**1.1**	**1.8**		**2.1**											
Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	**3.6**		**2.4**																				
Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions, identificació dels itineraris de vianants autoritzats) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	**3.7**	**1.4**	**2.5**	**2.8**	**2.9**				**2.4**														
Realitzar intervencions de revegetació en zones degradades del perímetre de les llacunes costaneres, amb espècies característiques de l'hàbitat. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals.	**3.8**		**2.6**	**2.7**	**2.7**																		
Dur a terme els estudis necessaris per a conèixer la composició de la biocenosi actual de les zones humides, comparant-la amb les dades bibliogràfiques existents.	**4.1**																						
Vetllar pel compliment de la legislació sectorial en matèria d'abocaments.		**1.6**																					
Dissenyar i executar una xarxa de senders per a l'accés a les platges (ex. Cordons i tancats amb palplanxes, tarimes, passarel·les elevades, etc).				**2.5**	**2.5**																		
Rehabilitar la caseta de s'Escoxador perquè sigui utilitzada com a punt de difusió dels valors naturals del sistema platja-duna				**2.9**	**2.10**																		

	1150*	1240	1510*	2110	2120	3140	5210	5330	5430	6220*	7220*	9320	1310	1410	1420	2250*	3170*	6420	6430	7210*	8210	92D0	9340
Executar actuacions de restauració de l'hàbitat, mitjançant la repoblació amb material autòcton.							**1.6**	**1.5**		**1.6**		**2.3**											
Posar elements dissuasoris (tanques perimetrals, senyalització) als llocs on es produeixen abocaments freqüents.							**2.1**	**1.6**		**1.7**		**2.2**											
Reforçar la vigilància per a evitar l'ocurrència d'incendis en els períodes més desfavorables Instal·lar o promoure la instal·lació de captadors de sorra.				**2.10**								**1.5**											
Catalogar els itineraris actualment utilitzats per a la pràctica de senderisme, l'equitació i els vehicles no motoritzats, valorar les amenaces sobre espècies i hàbitats i definir la regulació del seu ús.							**1.7**	**1.8**	**2.6**	**1.9**		**1.6**											

	Cerambyx cerdo	*Testudo hermanni*	*Myotis myotis*	*Rhinolophus ferrumequinum*	*Pandion haliaetus*	*Tringa totanus*	*Vanellus vanellus*	*Sylvia cantillans*	*Sylvia balearica*	*Burhinus oedicnemus*	*Galerida theklae*	*Sylvia atricapilla*	*Phoenicurus phoenicurus*	*Larus audouinii*	*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*	*Falco peregrinus*	*Bufo balearicus*	*espècies addicionals*
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS), NORMES REGULADORES I MESURES EXECUTIVES D'APLICACIÓ ALS HÀBITATS UTILITZATS PER LES ESPÈCIES	**5330**	**5330, 9320**	**5210, 5330, 5430, 6220*, 9320, 1410, 3150, 3280**		**1150*, 1240, 1510*, 2110, 2120, 3140 i 6220***			**5330 i 9320**		**5330, 5430, 6220* i 9320**		**5330 i 9320**		**1150*, 1240 i 1510***		**1150*, 1240, 1510*, 3140**	**1150*, 1240, 1510***	
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES																		
Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució.		**3.1**	**3.1**	**3.1**				**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**					
Realitzar estudis per a localitzar els llocs de cria, hivernada i descans de les espècies dins de la ZEC, així com possibles llocs per a la col·locació de refugis artificials, posant especial atenció a les edificacions en reforma o rehabilitació			**2.1**	**2.1**														
Elaborar un estudi de la viabilitat de realitzar el dragatge de la llacuna de ses Fonts de n'Alis, per a augmentar la capacitat d'acollida de les aus.					**2.1**	**2.1**	**2.1**											
Realitzar estudis poblacionals de les espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució. Si és el cas, determinar la necessitat de realitzar reforços poblacionals per a la seva conservació favorable.					**3.1**	**3.1**	**3.1**											
Fomentar l'establiment d'acords per a la revisió i modificació de les línies elèctriques perilloses, en atenció al que indica el RD 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió.					**3.2**	**3.2**	**3.2**											
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, per ser important per a la vivència d'aquestes espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.								**2.1**	**2.1**	**2.1**	**2.1**							
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per a mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia tradicional. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions								**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**	**2.2**					
Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre les espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.								**3.2**	**3.2**	**3.2**	**3.2**							
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats, així com la vegetació ripària prop dels cursos d'aigua. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.												**2.1**	**2.1**					
Realitzar l'actualització anual dels nius d'aus sensibles a l'activitat forestal.												**2.3**	**2.3**					
Realitzar un inventari i cartografia dels hàbitats de reproducció existents i els potencials.														**2.1**	**2.1**	**2.1**		
Realitzar estudis poblacionals de les espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució. Avaluació de l'èxit reproductor mitjançant el recompte de pollastres/parella.														**3.1**	**3.1**	**3.1**		
Realitzar un inventari i cartografia dels hàbitats de reproducció existents i els potencials, així com dels punts artificials de cria (basses, estanys)																	**2.1**	
Dur a terme els estudis necessaris per a determinar la viabilitat de restaurar construccions hídriques antròpiques com safareigs o basses cinegètiques per a afavorir la reproducció de l'espècie																	**2.2**	
Realitzar estudis poblacionals de les espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució. Avaluació de l'èxit reproductor mitjançant el seguiment de postes, així com del desenvolupament quinzenal del larvari.																	**3.1**	
Estudis per a verificar la població a l'interior de la ZEC i precisar el seu grau de conservació global.																		**1.1**
NORMES REGULADORES (NR) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES																		
Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles hauran de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola.		**3.2**	**3.3**	**3.3**				**3.3**	**3.3**	**3.3**	**3.3**	**3.2**	**3.2**					
Restringir la tala dels arbres de major diàmetre que poden tenir fissures o cavitats susceptibles de ser utilitzades com a refugi per a aus o ratpenats forestals.			**2.2**	**2.2**								**2.4**	**2.4**					
Restringir temporalment els treballs forestals i de reparació/remodelació de construccions, durant el període de cria de les espècies a les zones més sensibles			**3.2**	**3.2**														
Durant l'època de nidificació, prohibir l'accés als llocs en els quals s'assenten les colònies, autoritzant únicament a les actuacions de conservació o investigació.														**3.2**	**3.2**	**3.2**		
Regular el pas d'embarcacions a les zones de nidificació durant l'època reproductora														**3.3**	**3.3**	**3.3**		
MESURES EXECUTIVES (ME) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES																		
En els casos que sigui possible, dins l'àmbit de la ZEC instal·lar passos de fauna a les parets seques que en permetin la permeabilització		**2.2**																

MESURES ESTRATÈGIQUES (MS), NORMES REGULADORES I MESURES EXECUTIVES D'APLICACIÓ ALS HÀBITATS UTILITZATS PER LES ESPÈCIES	*Cerambyx cerdo*	*Testudo hermanni*	*Myotis myotis*	*Rhinolophus ferrumequinum*	*Pandion haliaetus*	*Tringa totanus*	*Vanellus vanellus*	*Sylvia cantillans*	*Sylvia balearica*	*Burhinus oedicnemus*	*Galerida theklae*	*Sylvia atricapilla*	*Phoenicurus phoenicurus*	*Larus audouinii*	*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*	*Falco peregrinus*	*Bufo balearicus*	*espècies addicionals*
	5330	**5330, 9320**	**5210, 5330, 5430, 6220*, 9320, 1410, 3150, 3280**		**1150*, 1240, 1510*, 2110, 2120, 3140 i 6220***			**5330 i 9320**		**5330, 5430, 6220* i 9320**		**5330 i 9320**		**1150*, 1240 i 1510***		**1150*, 1240, 1510*, 3140**	**1150*, 1240, 1510***	
2.3. Realitzar accions de manteniment de vegetació arbustiva amb una cobertura adequada, o si escau, dur a terme repoblacions d'enriquiment, afavorint la presència d'alzina, ullastre, garrofer, aladern, llentiscle, etc. Realitzar accions de permeabilització de murs en sec, a fi de permetre el trànsit de l'espècie.		**2.3**																
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de l'espècie		**3.3**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.4**	**3.5**	**3.5**	**3.6**	**3.6**	**3.4**	**3.4**					
Realitzar accions de control i, si escau, eradicació de les poblacions de gossos i gats assilvestrats presents a la ZEC		**3.4**			**3.5**	**3.5**	**3.5**										**3.2**	
Dur a terme l'adequació o millora dels refugis localitzats.			**2.3**	**2.3**														
Instal·lar caixes niu per a ratpenats dins de les masses forestals, com a mesura de millora o en compensació de la pèrdua d'arbres amb cavitats.			**2.4**	**2.4**														
Retirar pedres i tubs del fons del llac de ses Fonts de n'Alis					**2.2**	**2.2**	**2.2**											
Sempre que sigui possible, dur a terme el soterrament o desviament de les línies elèctriques aèries, fent especial èmfasi a les existents a la zona de ses Fonts de n'Alis, a la resta dels casos, instal·lar dispositius anticol·lisió salvaocells a les línies elèctriques de mitjana i alta tensió					**3.3**	**3.3**	**3.3**											
Realitzar accions de manteniment de la garriga i vegetació associada amb una cobertura adequada. Si és el cas, dur a terme repoblacions d'enriquiment, afavorint la presència d'alzina, ullastre, garrofer, aladern, llentiscle, murta, etc.								**2.3**	**2.3**									
Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria de caça								**3.6**	**3.6**	**3.5**	**3.5**	**3.5**	**3.5**					
Fer repoblacions d'enriquiment a límits, afavorint la presència de llentiscle, ullastre, aladern, aladern, murta, arç blanc, etc										**2.3**	**2.3**	**2.5**	**2.5**					
Instal·lar caixes niu per a aus troglodites dins de les masses forestals, com a mesura de millora o en compensació de la pèrdua d'arbres amb cavitats.												**2.6**	**2.6**					
Augmentar les accions de vigilància a les proximitats dels nius durant l'època de reproducció.																**3.4**		
Instal·lar o mantenir elements de senyalització temporal (normes i regulacions, identificació dels itineraris de vianants autoritzats) per a restringir determinades pràctiques durant la reproducció del falcó.																**3.5**		

3.4. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PELS HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

Amb caràcter horitzontal i en relació amb tots els hàbitats, es recullen els següents objectius operatius i mesures:

Tots els tipus d'hàbitat si espècies presents a la ZEC			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	Manteniment o millora del grau de conservació		Indicadors de l'Informe de l'Art. 17 de la Directiva, en particular: - Superfície ocupada per l'hàbitat (ha) - Nombre d'espècies característiques presents	Art. 17 Habitat & Species Reporting format [169]
OBJ. OPERAT.	Promoció de la coordinació a nivell interadministratiu i intersectorial		Grau d'interacció entre organismes i/o administracions	Informe de seguiment
MESURES	MS	Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla amb òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència al territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.	Iniciatives funcionals iniciades (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	En atenció a l'article segon de la Llei 11/2012, de 19 de desembre, de mesures urgents en matèria de medi ambient que modifica l'article 28 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural de la Biodiversitat, a l'àmbit territorial d'aquest PG coincident amb l'àmbit del PORN de Mondragó (Acord de consell de govern, de 10 de setembre de 1992), li és d'aplicació el contingut de la normativa formant dels dos textos un únic document unificat.		
		D'acord amb l'article 30 de la Llei 6/2009, de 17 de novembre, de mesures ambientals per a impulsar les inversions i l'activitat econòmica de les Illes Balears, relatiu a la modificació de l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, la conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'informar preceptivament, abans de la seva execució, sobre qualsevol pla o projecte que, sense tenir una relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000 o sense ser necessari per a aquesta gestió, pugui afectar-lo de forma apreciable, individualment o en combinació amb altres plans o projectes. Aquest informe té per objecte l'avaluació de les repercussions ambientals concretes i específiques del pla o projecte en relació amb els objectius de conservació del lloc assenyalat. No obstant això, d'acord amb les anàlisis d'avaluacions sobre les repercussions ambientals que es porten realitzant per l'òrgan ambiental del Govern de les Illes Balears des de l'any 2009 i de la darrera evidència científica disponible fins a 2013, es considera que no tenen afecció apreciable o significativa en relació a l'anterior, els plans, programes, projectes i activitats que es relacionen a continuació. No obstant això, l'òrgan competent per aprovar o autoritzar ha de sol·licitar a la Conselleria competent en matèria d'espais protegits Xarxa Natura 2000 un informe ambiental sobre l'apreciació de no afecció significativa. Plans, programes, projectes i activitats que es consideren que no afecten de forma apreciable	-	

[169] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal

Tots els tipus d'hàbitat si espècies presents a la ZEC			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		als espais protegits xarxa Natura 2000: · Les meres activitats no incloses en el concepte de projecte a que es refereix l'article 5.3.b de la Llei 21/2013 consistents en voltes ciclistes, proves d'atletisme, , romeries, festes populars, filmacions cinematogràfiques i altres anàlogues que es duguin a terme per camins existents i/o no tinguin afeccions apreciables sobre el lloc; incloses les investigacions científiques. · Les reformes, rehabilitacions, canvi d'ús o modificacions de construccions i edificacions existents que no suposin un augment de volum o de superfície, inclòs el canvi de coberta, la reparació o la rehabilitació de cobertes i façanes, el reforjat, el canvi d'ubicació de comptadors d'aigua, la consolidació d'estructura, pèrgoles, etc., i també les demolicions. · La construcció, reparació o rehabilitació de safarejos, piscines, aljubs i altres sistemes de captació i emmagatzematge d'aigua per ús domèstic i agrícola ramader. · Les instal·lacions de serveis de temporada al domini públic maritimoterrestre i a les zones de trànsit i de protecció de la Llei de costes, per a les quals s'hagi emès un informe d'exclusió d'afectació o un informe favorable d'avaluació de repercussions ambientals d'anys anteriors, excepte pel que fa a les modificacions substancials, sense que es pugui entendre com a modificació substancial l'ampliació del termini de l'autorització. · Els plans tècnics de caça no intensius, per als quals s'hagi emès un informe d'exclusió d'afectació o un informe favorable d'avaluació de repercussions ambientals d'anys anteriors, excepte pel que fa a les modificacions substancials, sense que es pugui entendre com a modificació substancial la renovació del període de vigència. · La rehabilitació, reparació o reconstrucció de marges, parets seques, esbaldrecs i contraforts a murs de contenció. · Les actuacions a sòl urbà. · La conservació i manteniment de camins existents · La creació i manteniment dels itineraris d'ús públic per a vianants, inclosa la senyalització, que transcorrin per camins existents. · Els enjardinaments amb vegetació no invasora, ubicats a l'entorn immediat de les edificacions, camins i entrades de les finques. · Les línies elèctriques soterrades per camins existents i les instal·lacions auxiliars necessàries. · Els aprofitaments forestals tradicionals i la recuperació de cultius. · La rehabilitació d'elements etnològics.		

Tots els tipus d'hàbitat si espècies presents a la ZEC			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		· Els sondejos per a l'extracció d'aigua subterrània. · La instal·lació d'antenes de telecomunicacions que no suposin l'obertura de nous camins. · La construcció o reparació, per camins, pistes o senders, de canonades no inclosos a la Llei 21/2013 o a la Llei 11/2006. · La instal·lació de plaques solars fotovoltaiques o tèrmiques per a l'ús d'habitatges, agroturismes, hotels rurals, hotels d'interior i allotjaments turístics, i altres activitats autoritzades de caràcter agrícola, ramader o industrial (en aquest darrer cas sempre sobre teulada). · Els tancaments, inclosos els portells i les barreres d'entrada, i les reparacions de tancaments de finques rústiques, sempre que permetin el pas de la fauna.		
OBJ. OPERAT.	Implicació dels propietaris i/o titulars de drets de terrenys a la gestió i conservació de la ZEC		Grau de participació dels propietaris i/o titulars de drets a la gestió de la ZEC	Informe de seguiment
MESURES	MS	Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys a la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla (ex. Custòdia del territori).	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
		Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.	Accions realitzades (nombre i tipus)	
	NR	En relació amb les pràctiques agrícoles, complir amb la normativa en matèria de concentració de nitrats continguda en la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 5 de novembre de 2013, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats d'origen agrari de les Illes Balears (BOIB núm. 159 de 2013.11.19)	-	
OBJ. OPERAT.	Difusió dels valors naturals dels hàbitats i espècies presents a la ZEC		Grau de coneixement de la ZEC per la població i usuaris	Informe de seguiment
MESURES	ME	Realitzar accions de comunicació pel conjunt de la ZEC dirigides als principals sectors d'interès.	Nombre d'accions realitzades. Abast	Memòria anual
		Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria , etc.)	Accions realitzades (nombre i tipus)	

Tots els tipus d'hàbitat si espècies presents a la ZEC			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		Realitzar campanyes de sensibilització dirigides a la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.	Nombre de campanyes realitzades. abast	
		Instal·lar o mantenir elements de senyalització, informació i interpretació dels valors naturals de la ZEC.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	Augment del coneixement científic i ecològic de la ZEC		Volum de dades científiques, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Iniciar mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i/o espècies presents a la ZEC	Iniciatives funcionals posades en marxa (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir acords amb el viver forestal de Menut per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la a les reforestacions que es programin.	Acords assolits (nombre i tipus)	
		Actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència per a la gestió de la ZEC.	Cartografia i data d'actualització	
		Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents a la ZEC, especialment pel que fa al seu grau de conservació i a la definició d'indicadors apropiats pel seu seguiment i avaluació. Per a les espècies de flora, promoure la realització d'estudis de l'evolució de les poblacions.	Projectes de recerca (nombre i àmbit)	
	ME	Recollir llavors per bancs de germoplasma o per a futures actuacions de revegetació en cas de necessitat.	Nombre de tàxons, tipus, volum recollit i localització.	

3.4.1. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la qualitat de les aigües**		**1.a. Factors químics i fisicoquímics**	Informe de seguiment
MESURES	ME	Reforçar la vigilància per evitar l'abocament de residus. Recollir i transportar a l'abocador autoritzat.	Nombre accions de vigilància/freqüentació; Nombre de punts, localització, superfície recollida i volum transportat	
		Realitzar batimetries a l'estany de s'Amarador i al de ses Fonts de n'Alis, per a determinar	Nombre i localització.	

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		l'existència de fondalades que puguin actuar de punts d'anòxia, així com per a localitzar alteracions per descàrrega de runes o moviments geomorfològics.		
		Dissenyar una xarxa de punts per al control periòdic de la qualitat de l'aigua i dels sediments als torrents que aboquen a les ZEC en coordinació amb les autoritats competents. Realitzar analítiques periòdiques.	Nombre de punts i localització; Nombre controls/any	
		Reforçar la vigilància per a evitar entrades d'aigües residuals d'habitatges i/o establiments propers a les llacunes	Nombre d'accions de vigilància/freqüentació	
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment del règim hídric que permet la conservació favorable de l'hàbitat**		2.a. Alçada (m) i extensió (m^2) de la làmina d'aigua 2.b. Hidroperíode	Informe de seguiment
MESURES PROPOSADES	ME	Realitzar el seguiment periòdic dels nivells i fluxos d'aigua per a portar un control de la hidrologia de les llacunes	Nombre de punts i localització; Nombre controls/any	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment de l'estructura i composició de les comunitats biològiques**		3. Nombre i diversitat de comunidades	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa a l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament	Estudis realitzatzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris i estacionaments prèviament autoritzats, excepte els necessaris pel desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris i/o titulars de drets dels terrenys.	-	
		Sotmetre a informe ambiental per part de l'Òrgan Gestor qualsevol proposta de competició esportiva o activitat d'ús públic multitudinari que impliqui l'accés a l'hàbitat, especialment a zones de nidificació de les aus marines recollides al Pla.	-	
	ME	Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents en l'hàbitat (pe *Agave americana, Carpobrotus, Cortaderia, Ipomea indica, Opuntia*)	Actuacions (nombre, localització i superfície)	
		Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (ie cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	
		Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions, identificació dels itineraris de vianants autoritzats) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		Realitzar intervencions de revegetació en zones degradades del perímetre de les llacunes costaneres, amb espècies característiques de l'hàbitat. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals.	Actuacions (nombre, espècie, localització, superfície i densitat de plantació)	
OBJ. OPERAT.	**3. Augment del coneixement ecològic de l'hàbitat**		**4. Volum de dades, tipologia i data d'actualització**	Informe de seguiment
MESURES	MS	**4.1.** Dur a terme els estudis necessaris per a conèixer la composició de la biocenosi actual de les zones humides, comparant-la amb les dades bibliogràfiques existents.	**4.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.4.2. Hàbitat 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium spp* endèmics

Hàbitat 1240 - Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb Limonium spp endèmics			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de l'estructura i funcions de l'hàbitat**		**1. Superfície afectada per degradació**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa a l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Sotmetre a informe ambiental per part de l'Òrgan Gestor qualsevol proposta de competició esportiva o activitat d'ús públic multitudinari que impliqui accés a l'hàbitat, especialment a zones de nidificació de les aus marines recollides al Pla.	-	
	ME	Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions, identificació dels itineraris de vianants autoritzats) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat	Elements instal·lats (nombre i tipus)	
		Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents en l'hàbitat (pe *Carpobrotus*).	Actuacions (nombre i espècie, localització i superfície)	
		Vetllar pel compliment de la legislació sectorial en matèria d'abocaments.	Nombre d'accions de vigilància; freqüentació	

3.4.3. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies *(Limonietalia)*

Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies *(Limonietalia)*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de les condicions edafohigròfiles (qualitat de l'aigua i nivells freàtics) inalterades**		**1.a. Grau de salinitat del sòl** **1.b. pH** **1.c. Humitat (%)**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Promoure estudis per a la identificació i disminució de possibles fonts de contaminació difusa que afecti les conques hidrològiques dels dos espais.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	ME	Reforçar la vigilància per a evitar l'abocament de residus. Recollir i transportar a abocador autoritzat.	Nombre d'accions de vigilància/freqüentació; Nombre de punts, localització, superfície recollida i volum transportat	
		Realitzar batimetries a l'estany de s'Amarador i al de ses Fonts de n'Alis, per a determinar l'existència de fondalades que puguin actuar de punts d'anòxia, així com per a localitzar alteracions per descàrrega de runes o moviments geomorfològics.	Nombre, localització	
		Dissenyar una xarxa de punts per al control periòdic de la qualitat de l'aigua i dels sediments als torrents que aboquen a les ZEC en coordinació amb les autoritats competents. Realitzar analítiques periòdiques.	Nombre de punts i localització; Nombre controls/any	
		Reforçar la vigilància per a evitar entrades d'aigües residuals d'habitatges i/o establiments propers a les llacunes	Nombre accions de vigilància/freqüentació	
		Realitzar el seguiment periòdic dels nivells i fluxos d'aigua per a portar un control de la hidrologia de les llacunes.	Nombre de punts i localització; Nombre controls/any	
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment de la superfície ocupada per l'hàbitat i evitar la fragmentació de poblacions**		**2. Nombre de spp típiques i ocupació superficial (%)**	Informe de seguiment
MESURES	NR	Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris i estacionaments prèviament autoritzats, excepte els necessaris pel desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris i/o titulars de drets dels terrenys.	-	
	ME	Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents a l'hàbitat (pe *Agave americana, Carpobrotus, Ipomea indica, Nicotiana glauca, Opuntia*).	Actuacions (nombre, localització i superfície)	
		Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	

Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies *(Limonietalia)*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions, identificació dels itineraris de vianants autoritzats) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	
		Realitzar intervencions de revegetació en zones degradades del perímetre de les llacunes costaneres, amb espècies característiques de l'hàbitat. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals	Actuacions (nombre, espècie, localització, superfície i densitat de plantació)	
OBJ. OPERAT.	**3. Augment del coneixement ecològic de l'hàbitat**		**3. Volum de dades, tipologia i data d'actualització**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Dur a terme els estudis necessaris per a conèixer la composició de la biocenosi actual de les zones humides, comparant-la amb les dades bibliogràfiques existents.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Estudiar la connectivitat entre les zones humides i els hàbitats circumdants, valorar el grau de conservació dels elements connectors i proposar actuacions de millora, si escau.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	

3.4.4. Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries i Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)

Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries **Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent) per l'hàbitat 2110** **Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent) per l'hàbitat 2120**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o augment de l'excedent de material sedimentari, la dinàmica natural i la mobilitat del material sedimentari**		**1.a. Grau de creixement o decreixement interanual del sistema dunar** **1.b. Evolució interanual de la fragmentació del sistema dunar**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Determinar l'eliminació d'infraestructures prescindibles (marines o terrestres) d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen a l'hàbitat.	Estudi realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Garantir, entre els organismes competents en matèria de neteja de platges [article 115 d) de Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes], l'aplicació del "*Protocol de bones pràctiques sobre els paràmetres tècnics que convé seguir per minimitzar els impactes ambientals sobre les platges arenoses a l'hora de realitzar la neteja mecànica i retirada de posidònia oceànica*", i en especial les següents directrius: **A. Neteja en general de platges amb mitjans mecànics** 1. Les neteges mecàniques s'haurien de realitzar tan sols a les zones de màxim ús antròpic, evitant les zones humides i les zones amb presència de vegetació natural. Així mateix, no es realitzaran neteges a les zones de talussos de dunes en formació (foredunes), ni usant el talús de les dunes com a "límit" quan la neteja es realitzi amb mitjans mecànics. En aquest sentit	Iniciatives realitzades	

Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries **Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		s'hauria de deixar un resguard mínim de 3 m des de les dunes en formació sense tocar 2. Queda totalment prohibida l'extracció de sorra de les platges o dunes i la circulació dels mitjans de càrrega i transport per sobre de les dunes ni a la proximitat dels seus talussos 3. Mai s'ha d'alterar el perfil natural (tant transversal com longitudinal) de la platja, ja que una disminució d'aquesta pendent afavoreix l'entrada de l'onatge i el poder erosiu d'aquest. 4. Les neteges no s'aplicaran sobre la base de calendaris fixos preestablerts, sinó amb base a les necessitats de la platja objecte d'actuació. En tot cas, només es podran realitzar tasques de neteja entre els mesos de maig i octubre, ambdós inclosos, llevat d'excepcions. 5. No es realitzaran neteges si les condicions d'humitat de la platja són elevades B. **Retirada de restes acumulades de *Posidonia oceanica*.** A més de l'anterior, s'aconsella seguir les següents pautes: 1. Època: No es podran retirar acumulacions en períodes hivernals, i com a molt, només es realitzaran tasques de retirada entre els mesos de maig i octubre, ambdós inclosos. 2. Previsió meteorològica: No es realitzaran tasques de retirada si les previsions de mala mar o vent pels pròxims dies són positives, ja que la desprotecció de la platja per retirada de les acumulacions pot augmentar el risc d'erosió i la pèrdua de sorra. 3. Maquinària: La maquinària utilitzada haurà de ser tal que suposi una afecció mínima al substrat físic, quedant prohibit l'ús de màquines de cadenes. La maquinària treballarà sobre la platja i accedirà sobre vials existents, evitant afectar el perfil de la sorra. 4. Forma de retirada: - En les tasques d'acumulació i càrrega s'extremaran les mesures per a impedir l'extracció de sorra de les platges i dunes juntament amb la posidònia, havent d'utilitzar, amb aquesta finalitat, forca o instruments anàlegs si es realitza a mà. Si és amb pala mecànica, el cassó de la mateixa estarà constituït per dents primes i allargades amb una separació mínima entre ells de 10 cm o s'utilitzaran pinces amb porositat superior al 50%, per a facilitar l'escorriment de sediment incorporat a la posidònia i de l'aigua. - Mai s'ha d'esgotar la passada de la pala, s'ha de deixar sempre un resguard d'uns 10 cm, com a mínim, sobre el nivell de sorra perquè les palades només transportin posidònia i no erosionin la platja. - En cas que en l'última palada s'hagi apurat massa, i s'hagi comportat una quantitat considerable de sorra, aquesta palada s'ha de retornar íntegrament al mar. - Les operacions de retirada no afectaran la vegetació natural ni els sistemes dunars. Es mantindrà al respecte una distància mínima de seguretat de 3 m. - L'extracció de posidònia s'efectuarà només a la platja emergida, llevat de casos especialment justificats i expressament autoritzats. 5. Zones d'apilament: La posidònia que s'extregui s'haurà d'apilar a llocs indicats per l'Òrgan Gestor. 6. Personal: El personal que intervingui a les actuacions de retirada haurà de conèixer aquestes directrius. El responsable de les tasques de retirada podrà sol·licitar la col·laboració de la Conselleria d'Agricultura Medi Ambient i Territori amb aquesta finalitat. 7. Informació i sensibilització ambiental: els concessionaris i/o responsables de la retirada promouran actuacions de sensibilització sobre els valors ambientals de la posidònia i les seves restes en la dinàmica de les platges.		

Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries **Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		8. Aquesta retirada ha de ser compatible amb els serveis de temporada a les mateixes platges, havent per això de realitzar les tasques d'extracció de posidònia a primeres i últimes hores durant els dies que coincideixin ambdues activitats i s'haurà de col·laborar entre les persones autoritzades per a extreure posidònia i les de l'explotació dels serveis de temporada. **C. Retirada de restes acumulades d'algues** En aquests casos seran d'aplicació totes les recomanacions anteriors, si bé, i exclusivament per raons de salubritat es podran retirar les algues durant tot l'any.		
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de la cobertura vegetal sobre el material estabilitzat**		2.a. superfície i densitat de vegetació	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Regular l'accés a les platges i als sistemes dunars, restringint als itineraris habilitats i autoritzats (senderisme, equitació, vehicles no motoritzats).	-	
		Limitar l'accés amb vehicles a les platges de s'Amarador, ses Fonts de n'Alis i Caló des Burget, excepte per a les persones amb mobilitat reduïda, els usuaris dels habitatges i d'establiments hotelers que disposin de pàrquing propi, així com dels proveïdors. Es regularà l'accés en funció de la temporada.	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris i estacionaments prèviament autoritzats, excepte els necessaris pel desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris i/o titulars de drets dels terrenys.	-	
	ME	Dissenyar i executar una xarxa de senders per a l'accés a les platges (ex. Cordons i tancats amb palplanxes, tarimes, passarel·les elevades, etc)	Xarxa de senders (nombre, longitud i ubicació)	
		Realitzar intervencions per a la retirada d'espècies al·lòctones presents a l'hàbitat *(pe Carpobrotus*).	Actuacions (nombre, localització i superfície)	
		Realitzar intervencions de revegetació, amb espècies característiques dels hàbitats, per a establir un gradient natural de comunitats vegetals des de les dunes de platja fins al savinar. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals	Actuacions (nombre, localització, superfície i densitat de plantació)	
		Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions, identificació dels itineraris de vianants autoritzats) i interpretació dels valors naturals dels hàbitats	Nombre i tipus d'elements instal·lats	
		Rehabilitar la caseta de s'Escoxador perquè sigui utilitzat com a punt de difusió dels valors naturals del sistema platja-duna	Accions realitzades (nombre i tipus)	
		Instal·lar o promoure la instal·lació de captadors de sorra.	Accions realitzades (nombre i tipus)	
OBJ.	**3. Augment del coneixement ecològic i cartogràfic dels hàbitats**		Volum de dades, tipologia i data	Informe de

Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries **Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OPERAT.			d'actualització	seguiment
MESURES	MS	Realitzar perfils topogràfics (amb pantòmetre) associades amb perfils de vegetació i un inventari florístic anual del sistema dunar de s'Amarador.	Perfils realitzats (nombre i característiques)	Memòria anual
		Dur a terme els treballs necessaris per a crear una cartografia evolutiva del sistema platja-duna i la seva relació amb el canvi de línia de costa.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	

3.4.5. Hàbitat 3140 Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.

Hàbitat 3140 Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Actualitzar la cartografia per a verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de la ZEC i, si escau, precisar la seva localització.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.6. Hàbitat 5210 Brolles arborescents de *Juniperus* spp

Hàbitat 5210 Brolles arborescents de *Juniperus* sp.			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la capacitat de regeneració de l'hàbitat**		**1. Índex de regeneració**	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per localitzacions, per a determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir convenis de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on es localitzen aquests hàbitats, per a garantir càrregues de pasturatge adequades, promoure la	Acords assolits (nombre i tipus)	

Hàbitat 5210 Brolles arborescents de *Juniperus* sp.			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		protecció dels peus aïllats i rodals de *Juniperus* sp. i ordenar l'activitat agrícola, amb la finalitat d'afavorir i potenciar la regeneració natural de la massa arbrada.		
	NR	Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució	-	
		Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	Executar actuacions de restauració de l'hàbitat, mitjançant repoblació amb material autòcton.	Actuacions (nombre, espècies plantades, localització i superfície)	
		Catalogar els itineraris actualment utilitzats per a la pràctica de senderisme, l'equitació i els vehicles no motoritzats, valorar les amenaces sobre espècies i hàbitats i definir la regulació del seu ús.	Senderisme identificats (nombre, característiques, localització i longitud)	
OBJ.OPERAT.	**2. Manteniment de l'estructura i funció de l'hàbitat**		**2. Superfície afectada per degradació (%)**	Informe de seguiment
MESURES	**ME**	**2.1.** Posar elements dissuasoris (tanques perimetrals, senyalització) als llocs on es produeixen abocaments freqüents.	**2.1.** Elements instal·lats (nombre i tipus)	Memòria anual
		2.2. Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents a l'hàbitat (pe *Agave americana, Cortaderia, Ipomea indica, Nicotiana glauca, Opuntia)*.	**2.2.** Actuacions (nombre, localització i superfície)	
OBJ. OPERAT.	**3. Augment del coneixement ecològic de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Estudiar les zones degradades per a determinar els llocs on potencialment podrien establir comunitats de boscos, matolls o pastures.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Estudiar els efectes de l'abandonament de cultius agrícoles en la dispersió de l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	
		Fer seguiment espai-temporal periòdic sobre els treballs forestals realitzats a la ZEC.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	

3.4.7. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques

Hàbitat 5330 - Brolles termomediterrànies i preestèpiques	INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ

Hàbitat 5330 - Brolles termomediterrànies i preestèpiques			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	Manteniment de la coberta vegetal. Factors de pol·linització i dispersió estables.		1. superfície y densidad de vegetación	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per localitzacions, per a determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir convenis de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on es localitzen aquests hàbitats, per a garantir càrregues de pasturatge adequades, promoure la protecció dels peus aïllats i rodals d'alzina i ordenar l'activitat agrícola, amb la finalitat d'afavorir i potenciar la regeneració natural de la massa arbrada.	Acords assolits (nombre i tipus)	
	NR	Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	
		Les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	Executar actuacions de restauració de l'hàbitat, mitjançant repoblació amb material autòcton.	Actuacions (nombre, espècies plantades, localització i superfície)	
		Posar elements dissuasoris (tanques perimetrals, senyalització) en els llocs on es produeixen abocaments freqüents.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	
		Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents a l'hàbitat (pe *Agave americana, Cortaderia, Ipomea indica, Nicotiana glauca, Opuntia).*	Actuacions (nombre, localització i superfície)	
		Catalogar els itineraris actualment utilitzats per a la pràctica de senderisme, l'equitació i els vehicles no motoritzats, valorar les amenaces sobre espècies i hàbitats i definir la regulació del seu ús.	Senderisme identificats (nombre, característiques, localització i longitud)	
OBJ. OPERAT.	**2. Augment del coneixement ecològic de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	**2.1.** Estudiar les zones degradades per a determinar els llocs on potencialment podrien establir comunitats de boscos, matolls o pastures.	**2.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		2.2. Estudiar els efectes de l'abandonament de cultius agrícoles en la dispersió de l'hàbitat.	**2.2.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	
		2.3. Fer seguiment espai-temporal periòdic sobre els treballs forestals realitzats a la ZEC.	**2.3.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	
		2.4. Realitzar mostrejos periòdics per a la valoració de danys en alzines per presència de *Cerambyx cerdo*, determinant els nivells d'infestació d'acord amb el protocol definit pel	**2.4.** Mostrejos realitzades (nombre, localització i	

Hàbitat 5330 - Brolles termomediterrànies i preestèpiques			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		Servei de Sanitat Forestal (Nivell 0: Sense danys; Nivell 1: Present; Nivell 2: Freqüent; nivell 3: Abundant, nivell 4: Greu; nivell 5: Molt greu)	freqüència).	
		2.5. D'acord amb el resultat dels mostrejos prèviament executats, realitzar captures controlades de *Cerambyx cerdo* a les localitzacions on la infestació es trobi en Nivells 3, 4 o 5, fins a aconseguir un nivell d'infestació de valor 2. Aquestes captures hauran de ser autoritzades i supervisades pels Serveis de Sanitat Forestal i d'Espècies	**2.5.** Captures realitzades (nombre i localització)	

3.4.8. Hàbitat 5430 Matollars espinosos de tipus frigànic endèmic d'*Euphorbio-Verbascion*

Hàbitat 5430 Matollars espinosos de tipus frigànic endèmic d'*Euphorbio-Verbascion*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la diversitat d'espècies natives de l'hàbitat. Limitació de presència d'espècies al·lòctones**		Presència i abundància d'espècies natives i al·lòctones	Informe de seguiment
MESURES	ME	Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents a l'hàbitat (pe *Agave americana, Cortaderia, Ipomea indica, Nicotiana glauca, Opuntia).*	Actuacions (nombre i espècie, localització i superfície)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Reducció o limitació de processos erosius o de compactació del sòl**		2. Erosió (tipus i severitat)	Informe de seguiment
MESURES	MS	Promoure la realització de campanyes divulgatives per a donar a conèixer els efectes del trepig sobre la flora en general, i del litoral rocós en particular.	Nombre de campanyes realitzades. Abast	Memòria anual
	NR	Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions, identificació dels itineraris de vianants autoritzats) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus).	
		Reforçar la vigilància per a evitar l'abocament de residus. Netejar i transportar a abocador autoritzat.	Nombre de punts, localització, superfície (m^2) netejada i volum (m^3) transportat.	
		Catalogar els itineraris actualment utilitzats per a la pràctica de senderisme, l'equitació i els vehicles no motoritzats, valorar les amenaces sobre espècies i hàbitats i definir la regulació	Senderisme identificats (nombre, característiques, localització i longitud)	

Hàbitat 5430 Matollars espinosos de tipus frigànic endèmic d'*Euphorbio-Verbascion*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		del seu ús.		

3.4.9. Hàbitat 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*

Hàbitat 6220* – Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de l'estructura i composició florística**		**1.a. Presència i abundància d'espècies característiques** **1.b. diversitat específica** **1.c. Presència i abundància d'espècies nitròfiles**	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	**1.1.** Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per localitzacions, per a determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	**1.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		1.2. Establir convenis de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on es localitzen aquests hàbitats, per a garantir càrregues de pasturatge adequades.	**1.2.** Acords assolits (nombre i tipus)	
	NR	**1.3.** Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		1.4. Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	
		1.5. Les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	**1.6.** Executar actuacions de restauració de l'hàbitat, mitjançant repoblació amb material autòcton.	**1.4.** Actuacions (nombre, espècies plantades, localització i superfície)	
		1.7. Posar elements dissuasoris (tanques perimetrals, senyalització) als llocs on es produeixen abocaments freqüents.	**1.5.** Elements instal·lats (nombre i tipus)	
		1.8. Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents a l'hàbitat (*pe Cortadeira*).	**1.6.** Actuacions (nombre, localització i superfície)	
		1.9. Catalogar els itineraris actualment utilitzats per a la pràctica de senderisme, l'equitació i els vehicles no motoritzats, valorar les amenaces sobre espècies i hàbitats i definir la regulació del seu ús.	**1.7.** Senderisme identificats (nombre, característiques, localització i longitud)	
OBJ. OPERAT.	**2. Augment del coneixement ecològic de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	**2.1.** Estudiar les zones degradades per a determinar els llocs on potencialment podrien establir comunitats de boscos, matolls o pastures.	**2.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		2.2. Estudiar els efectes de l'abandonament de cultius agrícoles en la dispersió de l'hàbitat.	**2.2.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	
		2.3. Fer seguiment espai-temporal periòdic sobre els treballs forestals realitzats a la ZEC.	**2.3.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	

3.4.10. Hàbitat 7220* Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion)*

Hàbitat 7220* - Deus petrificants amb formació de tuf *(Cratoneurion)*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la qualitat de les aigües**		**1.a. Terbolesa; concentració sòlids en suspensió** **1.b. Eutrofització**	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures.		-	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment del règim de cabals inalterat**		**2. Cabal (volum i variació interanual)**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Establir acords amb els propietaris i/o titulars de drets per a evitar l'alteració de les aportacions d'aigua a l'hàbitat. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
OBJ. OPERAT.	**3. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Realitzar una cartografia detallada de l'hàbitat a l'àmbit de la ZEC, establint el grau de conservació.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.11. Hàbitat 9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

Hàbitat 9320 - Boscos d'*Olea i Ceratonia*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Recuperació de la capacitat de regeneració de l'hàbitat i de la dispersió zoócora**		**1.a. Grau de fragmentació de l'hàbitat** **1.b. Cobertura arbòria i arbustiva** **1.c. Afecció per esporgada (%)**	Informe de seguiment
MESURES	MS	. Analitzar la capacitat de càrrega ramadera, per localitzacions, per a determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir convenis de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on es localitzen aquests hàbitats, per a garantir càrregues de pasturatge adequades, promoure la	Acords assolits (nombre i tipus)	

Hàbitat 9320 - Boscos d'*Olea i Ceratonia*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		protecció dels peus aïllats i rodals d'ullastre i ordenar l'activitat agrícola, amb la finalitat d'afavorir i potenciar la regeneració natural de la massa arbrada.		
	NR	Regular les càrregues ramaderes i/o els períodes de pasturatge, d'acord amb les anàlisis prèviament realitzades. En absència d'anàlisis prèvies, aplicar el principi de precaució.	-	
		Les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	Reforçar la vigilància per a evitar l'ocurrència d'incendis a els períodes més desfavorables	Nombre accions de vigilància/freqüentació	
		Catalogar els itineraris actualment utilitzats per a la pràctica de senderisme, l'equitació i els vehicles no motoritzats, valorar les amenaces sobre espècies i hàbitats i definir la regulació del seu ús.	Senderisme identificats (nombre, característiques, localització i longitud)	
OBJ. OPERAT.	Millorar i recuperar la composició florística		2. Diversitat d'espècies típiques	Informe de seguiment
MESURES	ME	**2.1.** Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents a l'hàbitat *(pe Cortadeira*).	**2.1.** Actuacions (nombre, localització i superfície)	Memòria anual
		2.2. Posar elements dissuasoris (tanques perimetrals, senyalització) als llocs on es produeixen abocaments freqüents.	**2.2.** Elements instal·lats (nombre i tipus)	
		2.3. Executar actuacions de restauració de l'hàbitat, mitjançant repoblació amb material autòcton.	**2.3.** Actuacions (nombre, espècies plantades, localització i superfície)	
OBJ. OPERAT.	**3. Augment del coneixement ecològic de l'hàbitat**		Volum de dade, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Estudiar les zones degradades per a determinar els llocs on potencialment podrien establir comunitats de boscos, matolls o pastures.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Estudiar els efectes de l'abandonament de cultius agrícoles a la dispersió de l'hàbitat.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	
		Fer seguiment espai-temporal periòdic sobre els treballs forestals realitzats a la ZEC.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	

3.5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

3.5.1. Flora

No descriuen objectius i mesures específiques per a les espècies de flora presents a la ZEC, aplicant el que estableix cada hàbitat.

3.5.2. Fauna

3.5.2.1. Invertebrats

3.5.2.1.1. Banyarriquer de les alzines (*Cerambyx cerdo*)

I-1088-*Cerambyx cerdo*, Banyarriquer de les alzines		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**	Superfície (m^2)	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits per l'hàbitat 5330		Memòria anual

3.5.2.2. Rèptils

3.5.2.2.1. Tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*)

R-1217-*Testudo hermannii*, tortuga mediterránea, tortuga mediterrània			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millorar el seu grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 5330 i 9320.			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES	**ME**	En els casos que sigui possible, dins l'àmbit de la ZEC instal·lar passos de fauna a les parets seques que en permetin la permeabilització	Actuacions (nombre, localització i tipus)	
		Realitzar accions de manteniment de vegetació arbustiva amb una cobertura adequada, o si escau, dur a terme repoblacions d'enriquiment, afavorint la presència d'alzina, ullastre, garrofer, aladern, llentiscle, etc Realitzar accions de permeabilització de murs en sec, a fi de permetre el trànsit de l'espècie.	Actuacions (nombre, localització, superfície i densitat, espècies)	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permet l'existència de l'espècie a llarg termini.**		Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

R-1217-*Testudo hermannii*, tortuga mediterránea, tortuga mediterrània			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
	NR	Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles hauran de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola.	-	
	ME	Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de l'espècie	Nombre de campanyes realitzades. Abast	
		Realitzar accions de control i, si escau, eradicació de les poblacions de gossos i gats assilvestrats presents a la ZEC	Accions de control (nombre i tipus)	

3.5.2.3. Mamífers

3.5.2.3.1. Ratpenat gran (*Myotis myotis*) i Ratpenat gran de ferradura (*Rhinolophus ferrumequinum*)

M-1324 *Myotis myotis*, Murciélago ratonero grande¸ Ratpenat orellut gran **M-1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, Murciélago grande de herradura¸ Ratpenat gran de ferradura**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de C (significatiu) a B (bo)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		Superficie (m^2)	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 5210, 5330, 5430, 6220* i 9320, 1410, 3150 i 3280.			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		Superficie (m^2)	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar estudis per a localitzar els llocs de cria, hivernada i descans de les espècies dins de la ZEC, així com possibles llocs per a la col·locació de refugis artificials, posant especial atenció en les edificacions en reforma o rehabilitació.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Restringir la tala dels arbres de major diàmetre que poden tenir fissures o cavitats susceptibles de ser utilitzades com a refugi per a aus o ratpenats forestals.		
	ME	Dur a terme l'adequació o millora dels refugis localitzats.	Nombre i localització	
		Instal·lar caixes niu per a ratpenats dins de les masses forestals, com a mesura de millora o en compensació de la pèrdua d'arbres amb cavitats.	Núm, tipus i localització	

M-1324 *Myotis myotis*, Murciélago ratonero grande¸ Ratpenat orellut gran **M-1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, Murciélago grande de herradura¸ Ratpenat gran de ferradura**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. OPERAT.	**3.**	**Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**	Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Restringir temporalment els treballs forestals i de reparació/remodelació de construccions, durant el període de cria de les espècies a les zones més sensibles.	-	
		Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles hauran de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola.	-	
	ME	Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies.	Nombre de campanyes realitzades. Abast	

3.5.2.4. Aus

3.5.2.4.1. Aus associades a hàbitats aquàtics

B-A094 *Pandion haliaetus*, Águila pescadora, Àguila peixatera **B-A162 *Tringa totanus*, Archibebe común, Cama-roja** **B-A142 *Vanellus vanellus*, Avefría, Juia**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GRAL.	**Determinació del grau de conservació global actual**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT	**1.**	**Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i les terres agrícoles**	**1. Superficie**	Informe de seguiment
MESURES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** pels hàbitats **1150*, 1240, 1510*, 2110, 2120, 3140 i 6220*.**			Memòria anual
OBJ. OPERAT	**2.**	**Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**	**2. Superficie**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Elaborar un estudi de la viabilitat de realitzar el dragatge de la llacuna de ses Fonts de n'Alis, per a augmentar la capacitat d'acollida de les aus.	Un estudi realitzat	Memòria anual
	ME	Retirar pedres i tubs del fons del llac de ses Fonts de n'Alis	Actuacions (volum retirat i localització)	
OBJ. OPERAT	**3.**	**Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**	**3. Dades poblacionals**	Anuaris ornitològics

B-A094 *Pandion haliaetus*, Águila pescadora, Àguila peixatera **B-A162 *Tringa totanus*, Archibebe común, Cama-roja** **B-A142 *Vanellus vanellus*, Avefría, Juia**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució. Si és el cas, determinar la necessitat de realitzar reforços poblacionals per a la seva conservació favorable.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Fomentar l'establiment d'acords per a la revisió i modificació de les línies elèctriques perilloses, en atenció al que indica el RD 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió.	Acords assolits (nombre i tipus)	
	ME	Sempre que sigui possible, dur a terme el soterrament o desviament de les línies elèctriques aèries, fent especial èmfasi en els existents a la zona de ses Fonts de n'Alis. En la resta dels casos, instal·lar dispositius anticol·lisió salvaocells en les línies elèctriques de mitjana i alta tensió.	Actuacions (nombre i tipus)	
		Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies.	Nombre campanyes realitzades. Abast	
		Realitzar accions de control i, si escau, eradicació de les poblacions de gossos i gats assilvestrats presents a la ZEC	Accions de control (nombre i tipus)	

3.5.2.4.2. Aus associades a hàbitats arbustius

B-A304 *Sylvia cantillans*, Curruca carrasqueña, Busqueret de garriga **B-A301 *Sylvia balearica*, Curruca balear, Busqueret sard**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GRAL.	**Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT	**1. Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i les terres agrícoles**		**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** pels hàbitats **5330 i 9320.**		-	Memòria anual
OBJ. OPERAT	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, en ser important per a la vivència d'aquestes espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per a mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia tradicional. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Acords assolits (nombre i tipus)	
	ME	Realitzar accions de manteniment de la garriga i vegetació associada amb una cobertura adequada. Si és el cas, dur a terme repoblacions d'enriquiment, afavorint la presència d'alzina, ullastre,	Actuacions (nombre, localització,	

B-A304 *Sylvia cantillans*, Curruca carrasqueña, Busqueret de garriga **B-A301 *Sylvia balearica,* Curruca balear, Busqueret sard**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		garrofer, aladern, llentiscle, murta, etc	superfície i densitat, espècies)	
OBJ. OPERAT	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	Anuaris ornitològics
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució.	Estudios realizados (nº y tipo)	Memòria anual
		Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre les espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Accions realitzades (nombre i tipus)	
	NR	Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles hauran de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola.	-	
	ME	Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies.	Nombre de campanyes realitzades. Abast	
		Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria de caça.	Nombre accions de vigilància; freqüentació	

3.5.2.4.3. Aus associades a hàbitats esteparis i/o medi agrari

B-A133 *Burhinus oedicnemus*, Alcaraván común, Sebel·lí **B-245 *Galerida theklae*, Cogujada montesina, Cucullada**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GRAL.	**Millora del grau de conservació global de B a A per *Burhinus oedicnemus*** **Millora del grau de conservació global de C a B per *Galerida theklae***		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i terres agrícoles**		**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS pels hàbitats 5330, 5430, 6220* i 9320.			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, en ser clau per a la vivència de les espècies estepàries. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual

B-A133 *Burhinus oedicnemus*, Alcaraván común, Sebel·lí B-245 *Galerida theklae*, Cogujada montesina, Cucullada			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per a mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia tradicional. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Acords assolits (nombre i tipus)	
	ME	Fer repoblacions d'enriquiment als límits, afavorint la presència de llentiscle, ullastre, aladern, aladern, murta, arç blanc, etc	Actuacions (nombre, localització, superfície i densitat, espècies)	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	**Anuarios Ornitológicos**
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució.	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
		Potenciar entre les associacions de caçadors l'aplicació de bones pràctiques cinegètiques que minimitzin potencials afeccions sobre les espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Actuacions (nombre i tipus)	
	NR	Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles hauran de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola.	-	
	ME	Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria de caça.	Nombre accions de vigilància; freqüentació	
		Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies	Nombre de campanyes realitzades. Abast	

3.5.2.4.4. Aus associades a hàbitats forestals

B-A311 *Sylvia atricapilla*, Curruca capirotada, Busqueret de capell B-A274 *Phoenicurus phoenicurus*, Colirrojo real, Coa-roja		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent) de l'espècie *Sylvia atricapilla.* Aprofundir en el coneixement de l'espècie *Phoenicurus phoenicurus* i determinar el seu grau de conservació**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i terres agrícoles**	**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS pels hàbitats 5330 i 9320.		
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de les espècies**	**2. Superfície**	Informe de

B-A311 *Sylvia atricapilla*, Curruca capirotada, Busqueret de capell **B-A274 *Phoenicurus phoenicurus*, Colirrojo real, Coa-roja**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
				seguiment
MESURES	**MS**	Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats, així com la vegetació ripària prop dels cursos d'aigua. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per a mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia tradicional. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Acords assolits (nombre i tipus)	
		Realitzar l'actualització anual dels nius d'aus sensibles a l'activitat forestal.	Un estudi realitzat	
	NR	Restringir la tala dels arbres de major diàmetre que poden tenir fissures o cavitats susceptibles de ser utilitzades com a refugi per ratpenats o ocells forestals.	-	
	ME	Fer repoblacions d'enriquiment als límits, afavorint la presència de llentiscle, ullastre, aladern, aladern, murta, arç blanc, etc	Actuacions (nombre, localització, superfície i densitat, espècies)	
		Instal·lar caixes niu per a aus troglodites dins de les masses forestals, com a mesura de millora o en compensació de la pèrdua d'arbres amb cavitats.	Nombre, tipus i localització	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de les espècies a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	**Anuaris ornitològics**
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles hauran de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola.	-	
	ME	Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies.	Nombre de campanyes realitzades. Abast	
		Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria de caça.	Nombre accions de vigilància; freqüentació	

3.5.2.4.5. Aus associades a hàbitats marins

B-A181 *Larus audouinii*, Gaviota de Audouin, Gavina roja **B-A392 *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*, Cormorán moñudo, Corb marí**		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millorar el grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent), per *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*** **Determinació del grau de conservació global actual per a *Larus audouinii***	**Veure taula general**	**Taula gral.**

B-A181 *Larus audouinii,* Gaviota de Audouin, Gavina roja **B-A392 *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*, Cormorán moñudo, Corb marí**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. OPERAT.	Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini		**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** pels hàbitats **1150*, 1240 i 1510*.**			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Realitzar un inventari i cartografia dels hàbitats de reproducció existents i els potencials.	Un estudi realitzat	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		**3. Dades poblacionals**	Anuaris ornitològics
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució. Avaluació de l'èxit reproductor mitjançant el recompte de polls/parella.	-	Memòria anual
	NR	Durant l'època de nidificació, prohibir l'accés als llocs en els quals s'assenten les colònies, autoritzant únicament les actuacions de conservació o investigació.	-	
		Regular el pas d'embarcacions a les zones de nidificació durant l'època reproductora	-	

3.5.2.4.6. Aus associades a hàbitats rupícoles

B-A103-Falco peregrinus, Halcón peregrino, Falcó			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millorar el grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini		**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** pels hàbitats **1150*, 1240, 1510*, 3140**			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Realitzar un inventari i cartografia dels hàbitats de reproducció existents i els potencials.	Un estudi realitzat	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini		**3. Dades poblacionals**	Anuaris ornitològics
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució. Avaluació de l'èxit reproductor mitjançant el recompte de polls/parella.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

B-A103-Falco peregrinus, Halcón peregrino, Falcó			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
	NR	Durant l'època de nidificació, prohibir l'accés als llocs a els quals s'assenten les colònies, autoritzant únicament les actuacions de conservació o investigació.	-	
		Regular el pas d'embarcacions a les zones de nidificació durant l'època reproductora	-	
	ME	Augmentar les accions de vigilància a les proximitats dels nius durant l'època de reproducció.	Nombre accions de vigilància/freqüentació	
		Instal·lar o mantenir elements de senyalització temporal (normes i regulacions, identificació dels itineraris de vianants autoritzats) per a restringir determinades pràctiques durant la reproducció del falcó.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	

3.6. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA

3.6.1.1. Amfibis

3.6.1.1.1. Gripau verd (*Bufo balearicus*)

***Bufo balearicus*, Sapo verde, Calàpet verd**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		Superficie	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 1150*, 1240, 1510*.			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		Superficie	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar un inventari i cartografia dels hàbitats de reproducció existents i els potencials, així com dels punts artificials de cria (basses, estanys)	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Dur a terme els estudis necessaris per a determinar la viabilitat de restaurar construccions hídriques antròpiques com safareigs o basses cinegètiques per a afavorir la reproducció de l'espècie	Estudis realitzats (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		Datos poblacionales	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar estudis poblacionals de les espècie per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució. Avaluació de l'èxit reproductor mitjançant el seguiment de postes,	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

		així com del desenvolupament quinzenal del larvari.		
	ME	Realitzar accions de control i, si escau, eradicació de les poblacions de gossos i gats assilvestrats presents a la ZEC	Accions de control (nombre i tipus)	

3.7. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS

3.7.1. Hàbitats

Hàbitat 1310 Vegetació anual pionera amb Salicornia i altres espècies de zones fangoses o arenoses **Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimi*)** **Hàbitat 1420 Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sacocornetea fruticosae*)** **Hàbitat 2250* Dunes litorals amb *Juniperus* spp.** **Hàbitat 3170* Basses i Estanys temporals mediterranis** **Hàbitat 6420 Prats humits mediterranis d'herbes altes de *Molinion-Holoschoenion*** **Hàbitat 7210* Molleres calcàries de Cladium mariscus i amb espècies de *Caricion davallianae*** **Hàbitat 8210 Pendents rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica** **Hàbitat 92D0 Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea i Securinegion Tinctoriae*)** **Hàbitat 9340 – Boscos de *Quercus ilex***			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment o augment del grau de conservació actual.**		**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT. 1	Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat.		Volum de dades, tipologia i data d'actualització.	Informe de seguiment
MESURES	ME	Actualitzar la cartografia per a verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de la ZEC i, si escau, precisar la seva localització.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.7.2. Espècies

Espècies incloses en l'apartat 2.5.2		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**	**Veure taula general**	**Taula gral.**
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement poblacional de l'espècie**	Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment

MESURES	MS	Estudis per a verificar la població a l'interior de la ZEC i precisar el seu grau de conservació global.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

4.1. INTRODUCCIÓ

Cal diferenciar entre **seguiment**, que és el procés continu de recopilació d'informació sobre els aspectes més rellevants de la gestió, mitjançant indicadors verificables objectivament, i **avaluació**, mitjançant la qual utilitzant la informació obtinguda amb el seguiment, es valora el grau d'execució de les mesures, els seus efectes sobre els objectius operatius i les possibles variacions al grau de conservació dels hàbitats i espècies de la ZEC[170].
El seguiment i avaluació es dividirà en les següents fases:

1. **Definició i disseny:** identificació de necessitats, establiment d'objectius, definició d'indicadors i periodicitat de mesura. Aquesta fase queda definida al present Pla**.**
2. **Posada en funcionament:** recollida de dades**.**
3. **Anàlisi de les dades i desenvolupament de resultats:** interpretació de les dades per a la presa de decisions.
4. **Procés continu d'adaptació del Pla.**

4.2. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Determinar el grau de compliment de les mesures proposades al Pla.

Avaluar els efectes generats com a conseqüència de les mesures proposades amb el Pla, en relació amb el grau de conservació dels hàbitats i espècies.

Proposar canvis continus per a la millora del Pla.

4.3. INDICADORS

L'apartat 3.4. del Pla inclou *indicadors objectivament verificables així com fonts de verificació* per a cada objectiu operatiu i cada mesura proposada. El mesurament d'aquests indicadors permetrà quantificar el grau d'execució de les mesures i el grau d'evolució dels factors ecològics associats a cada hàbitat o espècie.
Els indicadors seleccionats per a verificar el compliment dels objectius operatius s'han seleccionat a partir de la millor informació ecològica disponible sobre els hàbitats[171], segons s'ha indicat en l'apartat 2.2. Dels indicadors proposats a la bibliografia s'han seleccionat els de més fàcil mesurament, és recomanable recórrer a aquesta font per a conèixer altres indicadors recomanats.

4.4. METODOLOGIA DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment del Pla s'abordarà per tècnics especialitzats ia instàncies de l'òrgan gestor de la ZEC. Es realitzarà un seguiment Intermedi i un altre final en concloure el seu període de vigència.
Un cop es disposi de les mesures derivades de l'aplicació del seguiment, es realitzarà una valoració interpretativa de les mateixes en què s'estableixin, com a mínim, les següents consideracions:

Anàlisi de l'evolució del Pla.

Anàlisi de la incidència de la gestió en els objectius operatius plantejats.

Grau de compliment dels objectius.

---

[170] Atauri, J.A., Múgica, M., de Lucio, J.V: i Castell, C.. 2005. *Diseño de planes de seguimiento en espacios naturales protegidos. Manual para gestores y técnicos*. EUROPARC-España. Fundación Fernando González Bernáldez.176 pàgines

[171] VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

Anàlisi d'eficàcia i eficiència de les mesures i actuacions proposades per a la consecució dels objectius generals per a cada hàbitat i/o espècie.

Factors no previstos que puguin haver influït en els resultats.

En funció dels resultats es podran proposar canvis en la gestió amb la finalitat d'assolir de manera més eficaç i eficient els objectius proposats, o reformular, suprimir i incorporar nous objectius, si fos necessari.

4.5. MEMÒRIA DELS RESULTATS

Els resultats del seguiment i avaluació aniran recollits en un informe de seguiment que contindrà, com a mínim, la següent informació:

Descripció general de la marxa del Pla en el seu conjunt; resultats i mesures.

Descripció de l'evolució dels hàbitats i espècies de la ZEC.

Valoració de l'impacte i efecte de les actuacions realitzades.

Anàlisi de bones pràctiques sobre les actuacions desenvolupades.

Recomanacions.

Modificacions sobre les propostes i actuacions plantejades inicialment.

Propostes de modificació del Pla.

5. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS

5.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ

A continuació s'exposa la valoració econòmica orientativa necessària per a executar les mesures proposades dins del Pla de Gestió Mondragó.
El valor global estimat ascendeix a la quantitat total de **198.000 €**. Es realitza una proposta de repartiment anual al llarg dels 6 anys de vigència del Pla i una priorització de les mesures.
Les actuacions dels dos primers anys són gairebé totes prioritàries i tenen per objectiu assolir un coneixement profund de la situació de partida d'hàbitats i espècies, amb l'elaboració d'una cartografia actualitzada, la realització d'estudis per a la determinació del seu grau de conservació i d'altres estudis específics.
La programació i quantificació de la resta de mesures dependrà en gran mesura dels resultats obtinguts en aquests estudis a realitzar en els primers anys. No obstant això, algunes mesures de caràcter preventiu (ex. Obertura o manteniment de feixes contra incendis) o periòdic es realitzaran anualment o en diversos anys.

5.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT

La valoració econòmica de les mesures és merament orientativa i no comporta un compromís financer en el marc temporal proposat per a la seva realització. L'aplicació i desenvolupament de les mateixes, dependrà de la disponibilitat pressupostària de l'Administració i de la concessió de les ajudes o fons sol·licitats.
La identificació de possibles línies de finançament per a cadascuna de les mesures proposades s'ha realitzat sobre la base del Marc d'Acció Prioritària pel finançament de la Xarxa Natura 2000 a Espanya (MAP), que ja realitza l'assignació de fons específics a l'aplicació de mesures segons la seva tipologia. Així, s'identifiquen com a possibles instruments financers els següents:

- Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER). Reglament UE Núm 1305/2013
- Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). Reglament UE Núm 1301/2013
- Fons Europeu Marítim i de la Pesca (FEMP). Proposta modificada de Reglament relatiu al FEMP (15458/1/12 REV 1, 22 juliol 2013).
- Fons Social Europeu (FSE). Reglament UE Núm 1304/2013
- Programa Marc de Recerca (H2020). Reglament UE Núm 1291/2013
- Programa de Medi Ambient i Acció pel Clima (LIFE). Reglament UE Núm 1293/2013

El MAP estableix un conjunt de prioritats de conservació estratègiques per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya per al període 2014-2020, que es poden agrupar dins les següents categories:

1. Millora del coneixement necessari per a la gestió
2. Assegurar la gestió eficaç dels espais Natura 2000 (planificació, foment d'usos compatibles, etc)
3. Manteniment o restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000
4. Vigilància i seguiment
5. Informació, formació i sensibilització

Les mesures proposades en el present Pla de Gestió s'han agrupat en aquestes 5 categories per assolir les prioritats definides al MAP.

5.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA

La següent taula resum orientativa recull la valoració econòmica de les mesures i actuacions de conservació proposades per al període de vigència del Pla, a excepció de les Normes Reguladores, en ser la seva redacció i aprovació competència exclusiva del personal de l'Administració. Donat el caràcter sintètic de la taula, les mesures s'agrupen per tipus. Per a conèixer amb exactitud les mesures assignades als hàbitats i espècies s'ha de consultar l'epígraf 3.
A la taula es recull el valor estimat de l'import anual, així com la relació dels possibles fons de finançament i una proposta de la seva prioritat d'execució.
La naturalesa d'algunes mesures requereix que siguin dutes a terme amb mitjans personals de l'Administració. D'altra banda, també hi ha mesures que no compten amb una dotació pressupostària específica però que tenen gran rellevància en l'adequada gestió dels espais de Xarxa Natura 2000 (ex. Establiment de convenis amb propietaris i fórmules per a la incentivació de l'adopció de bones pràctiques).

1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Elaborar i actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència per a la gestió del territori contingut en l'àmbit del Pla (incl. Elaborar cartografia més detallada de certs hàbitats)	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**12.000**	4.000			4.000		4.000
Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de gestió, especialment pel que fa al seu grau de conservació	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**12.000**	4.000			4.000		4.000
Analitzar la capacitat d'acollida recreativa d'hàbitats i les necessitats d'accés i estacionament	FEADER. Art. 20, Art. 35; FEMP Art.35 i Art. 79; LIFE, H2020.	Alta	**5.000**	5.000					
Catalogar els itineraris actualment utilitzats per a la pràctica de senderisme, l'equitació i els vehicles no motoritzats, valorar les amenaces sobre espècies i hàbitats i definir la regulació del seu ús.	FEDER: Art. 3c Art. 5 Prioritat 6d; Art. 3e, Art. 5 Prioritat 6c. LIFE	Molt Alta	**5.000**	5.000					
Analitzar la capacitat de càrrega ramadera per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	FEADER Art 20, LIFE, H2020	Alta	**4.000**	4.000					
Estudiar la connectivitat entre les zones humides i els hàbitats circumdants, valorar el grau de conservació dels elements connectors i proposar actuacions de millora, si escau.	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE;H2020	Molt Alta	**4.000**	4.000					

Estudiar les zones degradades per determinar els llocs on potencialment podrien establir comunitats de boscos, matolls o pastures.	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**3.000**	3.000					
Estudiar els efectes de l'abandonament de cultius agrícoles a la dispersió de l'hàbitat.	FEADER Art 20, LIFE, H2020	Alta	**3.000**		3.000				
Dur a terme els estudis necessaris per conèixer la composició de la biocenosi actual de les zones humides, comparant-la amb les dades bibliogràfiques existents.	H2020, LIFE	Molt Alta	**6.000**		6.000				
Dur a terme els treballs necessaris per crear una cartografia evolutiva del sistema platja-duna i la seva relació amb el canvi de línia de costa.	FEMP Art. 35 i Art.79 LIFE	Molt Alta	**4.000**		4.000				
Promoure estudis per a la identificació i disminució de possibles fonts de contaminació difusa que afecti les conques hidrològiques.	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Molt Alta	**6.000**		6.000				
Promoure l'elaboració d'estudis per a determinar l'eliminació d'infraestructures prescindibles d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen a l'hàbitat.	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Alta	**6.000**		6.000				
Realitzar perfils topogràfics (amb pantòmetre) associades amb perfils de vegetació i un inventari florístic anual del sistema dunar de s'Amarador.	FEMP Art. 35 i Art.79 LIFE	Molt Alta	**4.500**		4.500				
Dissenyar una xarxa de punts per al control periòdic de la qualitat de l'aigua a l'àmbit del PG. Realitzar analítiques periòdiques de seguiment.	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Molt Alta	**3.200**	2.200	200	200	200	200	200
Realitzar batimetries a l'estany de s'Amarador i al de ses Fonts de n'Alis, per determinar l'existència de fondalades que puguin actuar de punts d'anòxia, així com per localitzar alteracions per descàrrega de runes o moviments geomorfològics.	H2020 LIFE	Molt Alta	**500**	500					
Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució a l'àmbit del PG	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**18.000**	4.500	4.500	4.500	3.000	1.500	
Realitzar estudis per localitzar els llocs de cria, hivernada i descans de les espècies dins de la ZEC, així com possibles llocs per a la col·locació de refugis artificials, posant especial atenció a les edificacions en reforma o rehabilitació	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d; LIFE; H2020	Molt Alta	**2.000**	1.000			1.000		
Realitzar un inventari i cartografia dels hàbitats de reproducció existents i els potencials.	FEADER. Art. 20, Art. 35; LIFE	Mitjana	**1.000**	1.000					
Dur a terme els estudis necessaris per determinar la viabilitat de restaurar construccions hídriques antròpiques com safareigs o basses cinegètiques per afavorir la reproducció de l'espècie	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Alta	**1.000**		1.000				
Estudis per verificar la població a l'interior de la ZEC i precisar el seu grau de conservació global (espècies addicionals).	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d; LIFE; H2020	Molt Alta	**Sense dotació pressupostària específica**						

2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6

Establir acords amb el viver forestal de Menut o amb vivers locals per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la en les reforestacions que es programin.	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Establir acords amb els propietaris i/o titulars de drets per evitar l'alteració de les aportacions d'aigua a l'hàbitat. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art. 28, Art. 20	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla (ex. Custòdia del territori).	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Establir convenis de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on es localitzen aquests hàbitats, per garantir càrregues de pasturatge adequades, promoure la protecció dels peus aïllats i rodals de *Juniperus* sp. i ordenar l'activitat agrícola, amb la finalitat d'afavorir i potenciar la regeneració natural de la massa arbrada	FEADER Art. 20, Art. 28 y 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.	FEADER Art. 17, Art. 20, Art 26 , Art. 34, Art. 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Garantir, entre els organismes competents en matèria de neteja de platges l'aplicació del "*Protocol de bones pràctiques sobre els paràmetres tècnics que convé seguir per minimitzar els impactes ambientals sobre les platges arenoses a l'hora de realitzar la neteja mecànica i retirada de posidònia oceànica*"	FEMP Art. 20, 28, 29, 30, 35, 37, 38, 81,FEDER: Art.3f , Art. 5.6d	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Posar en marxa mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i/o espècies presents	FEDER Art. 5.11; FEADER Art 35; FSE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla, amb altres òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència al territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.	FEDER Art. 5.11; FEADER Art 35; FSE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, per ser important per a la vivència d'aquesta espècie. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art.17, Art. 20, Art. 28	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per a mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia tradicionals. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art. 17, Art. 20, Art 26 , Art. 34, Art. 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Fomentar l'establiment d'acords per a la revisió i modificació de les línies elèctriques perilloses, en atenció al que indica el RD 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures	FEDER Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**Sense dotació pressupostària específica**						

per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió.									

3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS I LES ESPÈCIES NATURA 2000

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
D'acord amb el resultat dels mostrejos prèviament executats, realitzar captures controlades de *Cerambyx cerdo* a les localitzacions on la infestació es trobi en Nivells 3, 4 o 5, fins a aconseguir un nivell d'infestació de valor 2. Aquestes captures hauran de ser autoritzades i supervisades pels Serveis de Sanitat Forestal i d'Espècies.	FEADER Art. 24	Alta	**6.000**		2.000		2.000		2.000
Recollir llavors per bancs de germoplasma o per a futures actuacions de revegetació en cas de necessitat	LIFE	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Posar elements dissuasoris (tanques perimetrals, senyalització) als llocs on es produeixen abocaments freqüents	FEDER Art. 5.6b	Molt Alta	**200**		200				
Dissenyar i executar una xarxa de senders per a l'accés a les platges (ex. Cordons i tancats amb palplanxes, tarimes, passarel·les elevades, etc).	FEDER: Art. 3c Art. 5 Prioritat 6d; Art. 3e, Art. 5 Prioritat 6c.LIFE	Molt Alta	**46.000**			22.000	12.000	12.000	
Executar actuacions de restauració de l'hàbitat, mitjançant repoblació amb material autòcton.	FEADER Art. 17, Art. 28 FEADER Art 22, 24 y 25	Molt Alta	**Sense dotació pressupostària específica**						
Realitzar intervencions de revegetació en zones degradades del perímetre de les llacunes costaneres, amb espècies característiques de l'hàbitat. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals.	FEMP: Art.38, Art. 79. FEDER Art. 5a i 5b. H2020 LIFE	Alta	**2.000**						2.000
Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	FEDER Art. 5.6d, FEADER	Mitjana	**2.000**			2.000			
Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE, H2020	Molt Alta	**10.000**		2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
En els casos que sigui possible, dins l'àmbit del PG instal·lar passos de fauna a les parets seques que en permetin la permeabilització.	FEADER Art. 17, 20, 28	Alta	**200**			200			
Instal·lar caixes niu per a aus troglodites/ratpenats dins de les masses forestals, com a mesura de millora o en compensació de la pèrdua d'arbres amb cavitats.	FEADER Art. 17 i 20	Alta	**600**				600		
Dur a terme l'adequació o millora dels refugis localitzats.	FEADER Art.17, Art. 20, Art. 28	Alta	**3.000**				1.000	1.000	1.000
Instal·lar elements de senyalització temporal (normes i regulacions) per a restringir determinades pràctiques durant la reproducció del falcó	FEDER Art. 5.6d, FEADER	Mitjana	**300**		300				

Realitzar accions de manteniment de la garriga i vegetació associada amb una cobertura adequada. Si és el cas, dur a terme repoblacions d'enriquiment, afavorint la presència d'alzina, ullastre, garrofer, aladern, llentiscle, murta, etc.	FEADER Art. 25, 30, 34. LIFE	Molt Alta	**Sense dotació pressupostària específica**						
Realitzar intervencions per a la retirada (i/o control) de possibles predadors exòtics i/o invasors presents a l'hàbitat.	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE, H2020	Molt Alta	**4.000**		1.000	1.000		1.000	1.000
Retirar pedres i tubs del fons del llac de ses Fonts de n'Alis	FEDER Art. 5.6.b	Molt Alta	**500**					500	
Sempre que sigui possible, dur a terme el soterrament o desviament de les línies elèctriques aèries, fent especial èmfasi en les existents a la zona de ses Fonts de n'Alis. En la resta dels casos, instal·lar dispositius anticol·lisió salvaocells en les línies elèctriques de mitjana i alta tensió	FEDER Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**Sense dotació pressupostària específica**						

4. VIGILÀNCIA I SEGUIMENT

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Realitzar mostrejos periòdics per a la valoració de danys en alzines per presència de *Cerambyx cerdo*, determinant els nivells d'infestació d'acord amb el protocol definit pel Servei de Sanitat Forestal (Nivell 0: Sense danys; Nivell 1: Present; Nivell 2: Freqüent; nivell 3: Abundant, nivell 4: Greu; nivell 5: Molt greu)	FEADER Art. 25	Alta	**3.000**	1.000		1.000		1.000	
Fer seguiment espai-temporal periòdic sobre els treballs forestals realitzats a la ZEC.	FEADER Art. 25	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Reforçar la vigilància (realitzar accions de vigilància periòdica) per evitar entrades d'aigües residuals d'habitatges i/o establiments propers a les llacunes/evitar l'abocament i rebliment amb enderrocs/evitar l'abocament de residus/l'ocurrència d'incendis en els períodes més desfavorables.	FEDER Art. 5,6,d; FSE	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Realitzar el seguiment periòdic dels nivells i fluxos d'aigua per portar un control de la hidrologia de les llacunes.	FEDER Art. 5.6b	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria d'abocaments.	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Realitzar l'actualització anual dels nius d'aus sensibles a l'activitat forestal.	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d; LIFE; H2021	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Augmentar les accions de vigilància en les proximitats dels nius durant l'època de reproducció	FEDER Art. 5.6d; FSE Art. 3.1d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria de caça.	FEDER Art. 5.6d; FSE	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						

5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	Fons	Prioritat	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
Promoure la realització de campanyes divulgatives per donar a conèixer els efectes del trepig sobre la flora en general, i del litoral rocós en particular.	FEMP Art. 38 i 78, FEDER, LIFE	Alta	**6.000**						6.000
Realitzar accions de comunicació al territori contingut a l'àmbit del Pla adreçades als principals sectors d'interès.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**2.000**						2.000
Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria, etc)	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**6.000**					3.000	3.000
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població en general, especialment a els municipis propers, així com als potencials usuaris.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**6.000**	3.000		3.000			
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de l'espècie.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						

	€ TOTAL	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 6
1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ	**100.200**	38.200	35.200	4.700	12.200	1.700	8.200
2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)	**Sense dotació pressupostària específica**	-	-	-	-	-	-
3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS I LES ESPÈCIES NATURA 2000	**74.800**	-	5.500	27.200	17.600	16.500	8.000
4. VIGILÀNCIA I SEGUIMENT	**3.000**	1.000	-	1.000	-	1.000	-
5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ	**20.000**	3.000	-	3.000	-	3.000	11.000
	198.000	**42.200**	**40.700**	**35.900**	**29.800**	**22.200**	**27.200**

6. BIBLIOGRAFIA

Annex II: Estatus de l'avifauna balear. *Anuari Ornitològic de Les Balears*, volum 26. 2011: 269-280. Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).

Atauri, J.A., Múgica, M., de Lucio, J.V: i Castell, C.. 2005. *Diseño de planes de seguimiento en espacios naturales protegidos. Manual para gestores y técnicos*. EUROPARC-España. Fundació Fernando González Bernáldez.176 pàgines

Balaguer, P., Gómez-Pujol, L. i Fornós J.J. 2009. 1240 Acantilados con vegetación de las costas mediterráneas con Limonium spp. endémicos. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 66 p.

Cabello, J., Morata D., Otto, R. & Fernández, J.M. 2009. 5330 Matorrales termomediterráneos, matorrales suculentos canarios (macaronésicos) dominados por Euphorbias endémicas y nativas y tomillares semiáridos dominados por plumbagináceas y quenopodiáceas endémicas y nativas. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 170 p.

Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. Rico, E., De La Hera, Santamans, A. C., García De Domingo, Chicote, & Gosálvez, R. 2009. 3150 Lagos y lagunas eutróficos naturales, con vegetación Magnopotamion o Hydrocharition. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 70 p.

Carcavilla, L., de la Hera, A., Fidalgo, C. & González, J. A. 2009. 7220 Formaciones tobáceas generadas por comunidades briofíticas en aguas carbonatadas (*). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 62 p.

De la Cruz, M. 2009. 1510 Estepas salinas mediterráneas (Limonietalia) (*). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 78 p.

DG ENV B3/SL, April 2013. Note to the habitats committee. *Establishing conservation measures for Natura 2000 Sites.*
European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft.* DG Environment, European Environment Agency (EEA)
Gracia, F., Hernández L., Hernández, A. I., Sanjaume, E. & Flor, G. 2009. 2110 Dunas móviles embrionarias. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 54 p.
Gracia, F. J. 2009. 2120 Dunas móviles de litoral con Ammophila arenaria (dunas blancas). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 48 p.
Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEP*A. SEO/BirdLife, Madrid
Martínez, O. 2011. Registres Ornitològics. *Anuari Ornitològic de Les Balears*, vol. 26. 2011:111-254. Grup Balear d'ornitologia i defensa de la naturalesa (Gob).
Rey, P.J., Alcántara, J.M. & Fernández, J.M. 2009. 9320 Bosques de Olea y Ceratonia. A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 66 p.
Ríos, S. & Salvador, F. 2009. 6220 Pastizales xerofíticos mediterráneos de vivaces y anuales (*). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. Madrid. 88 p
Soria, J.M. & Sahuquillo, M. 2009. 1150 Lagunas costeras (*). A: *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 303 p.

Pàgines web consultades: *http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm* (Novembre 2013)

http://bioatles.caib.es (Novembre 2013)
http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)
http://www.xarxanatura.es/ (Novembre 2013)

7. GLOSSARI D'ACRÒNIMS

Acrònim	Definició
AANP	Àrees naturals d'especial interès d'Alt Nivell de Protecció
ABAQUA	Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental
AIA	Àrea d'Interès Agrari
ANEI	Àrea Natural d'Especial Interès
ARIP	Àrea Rural d'Interès Paisatgístic
BOE	Butlletí Oficial de l'Estat d'Espanya
BOIB	Butlletí Oficial de les Illes Balears
CAIB	Comunitat Autònoma Illes Balears
CNTRYES	Base de dades normalitzada en format Access amb la informació dels FND
Codi UE	Codis de pressions i amenaces oficials establertes en: *Reference list Threats, Pressures and Activities (final version) 18.11.2009 (reporting group), adapted WP1 09.02.2010*
DG	Direcció General
DO	Diari Oficial de la Unió Europea
DOT	Directrius d'Ordenació Territorial
DPH	Domini Públic Hidràulic
DPMT	Domini Públic Marítim-Terrestre

Acrònim	Definició
FND	Formulari Normalitzat de Dades
GOB	Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa
HIC	Hàbitat d'Interès Comunitari
IBANAT	Institut Balear de la Natura
IHF	Índex d'heterogeneïtat de l'Hàbitat Fluvial
LECO	Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental
LIC	Lloc d'Importància Comunitària
MAGRAMA	Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient; antic MIMAM, MARM
OMG	Organismes modificats genèticament
PDS	Plans Directors Sectorials
PG	Pla de Gestió
PGOU	Pla General d'Ordenació Urbana
PH	Pla Hidrològic
PN	Parc Natural o Nacional
PORN	Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals
PRUG	Pla Rector d'Ús i Gestió
PTI	Pla territorial insular
QBR	Índex de Qualitat del Bosc de Ribera
RFV	Índex per a la valoració de l'estat del bosc de ribera (per les seves sigles en anglès *Riparian Forest evaluation*)
RN	Reserva Natural
XN2000	Xarxa Natura 2000
RQI	Índex per valorar l'estructura i dinàmica de les riberes fluvials (per les seves sigles en anglès *Riparian Quality Index*)
SEO / Birdlife	Societat Espanyola d'Ornitologia
SRG-F	Sòl rústic de Règim General Forestal
SRP	Sòl rústic protegit
UIB	Universitat Illes Balears
UICN	Unió Internacional per a la Conservació de la Natura
UNESCO	Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura
VV.AA.	Diversos autors
ZEC	Zona d'Especial Conservació
ZEPA	Zona d'Especial Protecció per a les Aus

ANNEXOS

ANNEX I. CARTOGRAFIA

ANNEX II MATRIU DE PROBLEMES I AMENACES PER HÀBITAT

Pla de gestió Natura 2000
ES TRENC – SALOBRAR DE CAMPOS

ÍNDEX

1. ÀMBIT DE GESTIÓ
1.1. LÍMITS CARTOGRÀFICS
1.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT
1.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ
1.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ
1.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN LA GESTIÓ
1.5.1. Normativa europea
1.5.2. Normativa estatal
1.5.3. Normativa autonòmica
1.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten a la gestió
1.5.4.1. Pla Territorial de Mallorca
1.5.4.2. Plans sectorials que afecten a la ZEC
1.6. PRINCIPALS INTERESSATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI
2. INVENTARI I GRAU DE CONSERVACIÓ
2.1. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI
2.1.1. Hàbitats naturals i seminaturals
2.1.2. Espècies
2.2. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DELS TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
2.2.1. Introducció
2.2.2. Evolució de les dades històriques dels FND
2.2.3. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres
2.2.4. Hàbitat 1310 Vegetació anual pionera amb Salicornia i altres espècies de zones fangoses o arenoses
2.2.5. Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (Juncetalia maritimae)
2.2.6. Hàbitat 1420 Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (Sarcocornetea fruticosi)
2.2.7. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (Limonietalia)
2.2.8. Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries
2.2.9. Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb Ammophila arenaria (dunes blanques)
2.2.10. Hàbitat 2190 Depressions intradunals humides
2.2.11. Hàbitat 2210 Dunes fixes de litoral de Crucianellion maritimae
2.2.12. Hàbitat 2230 Dunes amb gespes de Malcomietalia
2.2.13. Hàbitat 2240 Dunes amb gespes de Brachypodietalia i de plantes anuals
2.2.14. Hàbitat 2250* Dunes litorals amb Juniperus spp
2.2.15. Hàbitat 2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la de Cisto-Lavanduletalia
2.2.16. Hàbitat 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació Magnopotamion o Hydrocharition

2.2.17. Hàbitat 3170* Basses i Estanys temporals mediterranis
2.2.18. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques
2.2.19. Hàbitat 92D0 Galeries i matollars de ribera termomediterranis (Nerio-Tamaricetea i Securinegion Tinctoriae)
2.3. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI
2.3.1. Introducció
2.3.2. Flora
2.3.2.1. Diplotaxis ibicensis
2.3.2.2. Helianthemum caput-felis
2.3.3. Fauna
2.3.3.1. Invertebrats
2.3.3.2. Peixos
2.3.3.3. Amfibis
2.3.3.4. Rèptils
2.3.3.5. Mamífers
2.3.3.6. Aus
2.4. ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA
2.4.1. Introducció
2.4.2. Flora
2.4.3. Fauna
2.5. TIPUS D'HÀBITAT I ESPÈCIES ADDICIONALS
2.5.1. Hàbitat
2.5.2. Espècies
2.6. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI
2.6.1. Usos del sòl
2.6.2. Agricultura i ramaderia
2.6.3. Infraestructures viàries
2.6.3.1. Xarxa supramunicipal
2.6.3.2. Xarxa local
2.6.3.3. Camins privats
2.6.3.4. Altres senders i camins
2.6.3.5. Aparcaments
2.6.4. Infraestructures turístiques
2.6.4.1. Quioscos, bars i restaurants
2.6.4.2. Instal·lacions i serveis de temporada
2.6.5. Frecuentació turística
2.6.6. Caça
2.6.7. Activitats tradicionals
2.6.7.1. Activitat salinera
2.6.8. Activitats extractives
2.6.9. Activitats d'educació ambiental
3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PROPOSADES
3.1. DEFINICIONS I JUSTIFICACIÓ
3.2. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ GENERALS I PRIORITATS D'INTERVENCIÓ
3.3. SÍNTESI DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES
3.4. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PELS HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

3.4.1. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres
3.4.2. Hàbitat 1310 Vegetació anual pionera amb Salicornia i altres espècies de zones fangoses o arenoses
3.4.3. Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (Juncetalia maritimae)
3.4.4. Hàbitat 1420 Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (Sarcocornetea fruticosi)
3.4.5. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (Limonietalia)
3.4.6. Hàbitats: 2110 Dunes mòbils embrionàries, 2120 Dunes mòbils de litoral amb Ammophila arenaria (dunes blanques), 2190 Depressions intradunals humides, 2210 Dunes fixes de litoral de Crucianellion maritimae, 2230 Dunes amb gespes de Malcomietalia, 2240 Dunes amb gespes de Brachypodietalia i de plantes anuals, 2250* Dunes litorals amb Juniperus sp., 2260 Dunes amb vegetació esclerofil•la de Cisto-Lavanduletalia
3.4.7. Hàbitat 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació Magnopotamion o Hydrocharition
3.4.8. Hàbitat 3170* Basses i Estanys temporals mediterranis
3.4.9. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques
3.4.10. Hàbitat 92D0 Galeries i matollars de ribera termomediterranis (Nerio-Tamaricetea i Securinegion Tinctoriae)
3.5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI
3.5.1. Flora
3.5.1.1. Diplotaxis ibicensis; Helianthemum caput-felis
3.5.2. Fauna
3.5.2.1. Mamífers
3.5.2.2. Aus
3.6. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA
3.6.1. Fauna
3.6.1.1. Rèptils
3.6.1.2. Mamífers
3.7. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS
3.7.1. Hàbitats addicionals
3.7.2. Espècies addicionals
4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.1. INTRODUCCIÓ
4.2. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.3. INDICADORS
4.4. METODOLOGIA DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ
4.5. MEMÒRIA DELS RESULTATS
5. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS.
5.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ
5.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT
5.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA
6. BIBLIOGRAFIA
7. GLOSSARI D'ACRÒNIMS

ANNEXOS
ANNEX I. CARTOGRAFIA
ANNEX II. MATRIU DE PRESSIONS I AMENACES

PLA DE GESTIÓ ES TRENC-SALOBRAR DE CAMPOS

1. ÀMBIT DE GESTIÓ

1.1. LÍMITS CARTOGRÀFICS

Fitxa:

- Categoria: LIC i ZEPA[172]
- Codi: ES0000037
- Nom: Es Trenc-Salobrar de Campos
- Superfície: 1.451,90 ha (segons límits oficials de la XN 2000), el formulari però, recull una superfície de 1.442,39 ha.
- Termes municipals: Campos (97,7%) i Ses Salines(2,3%)
- Regió biogeogràfica: Mediterrània

Les coordenades de l'àmbit territorial de la ZEC i ZEPA són les següents:

ES0000227	
Coordenades del centre	2° 59'54''/ 39° 21' 19"
Superfície	1.451,90 ha
Altitud mínima	0,00 m
Altitud màxima	28,00 m

L'àrea objecte de planificació està situada entre les següents coordenades UTM:

ORIENTACIÓ	X	Y
NORD	**500.776**	**4.358.835**
SUD	**499.465**	**4.352.400**
EST	**501.815**	**4.357.416**
OEST	**496.100**	**4.357.184**

1.2. RÈGIM DE LA PROPIETAT

La totalitat de la ZEC i ZEPA és de propietat privada, excepte la superfície del Domini Públic Marítimo-terrestre.

1.3. FIGURES DE PROTECCIÓ I INSTRUMENTS DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ DE LA CONSERVACIÓ

[172]Les Zones d'Especial Conservació (ZEC) són els LIC inclosos a la llista aprovada per la Comissió Europea i en les quals s'apliquen les mesures de conservació necessàries per al manteniment o restabliment, en un estat de conservació favorable, dels hàbitats naturals i/o de les poblacions de les espècies per a les quals s'hagi designat el lloc. Encara que les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) no s'inclouen dins d'aquesta categoria, per claredat del text, d'ara endavant el Pla al·ludirà a l'espai objecte de gestió mitjançant la denominació ZEC..

En l'àmbit territorial d'Es Trenc-Salobrar de Campos està protegida per la figura d'ANEI (Àrea Natural d'Especial Interès en atenció a la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. D'altra banda no hi ha altres figures declarades segons la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO) o altres normatives d'àmbit local o estatal.
Atenent a les espècies de fauna i flora amenaçades amb plans de gestió vigents i que tenen presència en l'àmbit territorial de la ZEC, el Pla de Gestió de l'espai assumirà les directrius i mesures de protecció dels plans i si cal regular aquells usos i activitats que poden afectar de forma negativa a la seva conservació. Les espècies amb plans de conservació presents a la ZEC d'Es Trenc-Salobrar de Campos són les següents:

- Pla balear de maneig de la gavina roja (*Larus audouinii*) i del corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*)
- Pla de conservació de l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*)

També serà convenient coordinar els objectius de gestió d'aquesta ZEC i ZEPA amb les ZEC i/o ZEPA més properes a l'espai, especialment amb la ZEC de l'Arxipèlag de Cabrera- secció Àrea Costanera del Migjorn de Mallorca (ES0000083) de la qual el Pla de Gestió va ser aprovat per Decret 27/2007, de 30 de març.
De forma complementària s'ha de coordinar amb els objectius de gestió del LIC Cap Enderrocat i cap Blanc (codis ES 5.310.128 i ES0000081) i Cap ses Salines (codi ES 0000228) que es troba molt a prop de Es Trenc-Salobrar de Campos.

1.4. ESTRUCTURES DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ

A continuació es relacionen les diferents estructures de gestió i administració presents a la ZEC.

- Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient:
  - Demarcació de Costes de les Illes Balears.
- Ministeri de Foment:
  - Autoritat Portuària de Balears
- Govern de les Illes Balears:
  - Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori:
    - Secretaria General: Cos de vigilància Agents de Medi Ambient.
    - Direcció General de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic: Biodiversitat i ordenació dels recursos naturals; Planificació de la conservació i de la gestió dels espais naturals protegits; Aprovació dels programes anuals d'execució i els projectes d'obres i activitats dels espais naturals protegits; Ecosistemes terrestres i marins; paisatge; Espècies protegides; Recursos forestals; Planificació i gestió forestal i de muntanyes; Prevenció i extinció d'incendis forestals; sanitat forestal; caça.
    - Direcció General de Medi Rural i Marí: Vigilància, gestió i ordenació dels recursos marins.
    - Direcció General de Recursos Hídrics: Planificació hídrica, tarifes i plans d'estalvi, Domini Públic Hidràulic i règim jurídic de l'aigua.
    - Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA): Gestió de la depuradora de Campos.
    - Institut Balear de la Natura (IBANAT): prevenció i extinció d'incendis forestals, gestió forestal i conservació dels espais naturals protegits.
- Organismes autònoms del govern autonòmic:
  - Ports de les Illes Balears
- Consell Insular de Mallorca
- Entitats Locals de les illes (ajuntaments, mancomunitats, consorcis i altres organismes relacionats), i especialment les següents:
  - Fed. d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)
  - Mancomunitat des Migjorn

- Ajuntament de Campos
- Ajuntament de Ses Salines

· Altres entitats:

- Salinas de Levante S.A., propietària del Salobrar de Campos.

1.5. MARC LEGAL I PLANS SECTORIALS QUE AFECTEN LA GESTIÓ

1.5.1. Normativa europea

Directiva 92/43/CE, de 21 de maig, relativa a la Conservació dels Hàbitats Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres (Directiva Hàbitats). DO L 206 de 22.7.92.

Decisió 97/266/CE de la Comissió de 18 de desembre de 1996 relativa a un formulari d'informació sobre un espai proposat per a la seva inclusió a la xarxa Natura 2000. DO L 107 de 24.4.97.

Decisió 2006/613/CE de la Comissió, de 19 de juliol de 2006, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CEE del Consell, la llista de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 259 de 21.9.2006.

Decisió 2008/335/CE de la Comissió, de 28 de març de 2008, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la primera llista actualitzada de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 123 de 8.5.2008.

Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell de 30 de novembre 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres. DO L 20 de 26.1.2010.

Decisió d'execució 2011/484/UE de la Comissió, d'11 de juliol de 2011, relativa a un formulari d'informació sobre un espai Natura 2000. DO L 198 de 30.7.2011.

Decisió 2012/9/UE de la Comissió, de 18 de novembre de 2011, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CE del Consell, la cinquena llista actualitzada de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 10 de 13.1.2012.

Decisió d'execució 2013/29/UE de la Comissió, de 16 de novembre de 2012, per la qual s'adopta la sisena llista actualitzada de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DO L 24 de 26.1.2013.

1.5.2. Normativa estatal

Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests, BOE núm. 280, 22/11/2003; i Llei 10/2006, de 28 d'abril, per la qual es modifica la Llei 43/2003, BOE núm. 102, 29/04/2006.

Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. BOE núm. 299 de 14.12.2007.

Pla Estratègic del Patrimoni Natural i la Biodiversitat 2011-2017, en aplicació de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. Aprovat pel Reial decret 1274/2011, de 16 de setembre. BOE núm. 236, de 30.9.2011.

Directrius de conservació de la Xarxa Natura 2000, aprovades per Acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient en matèria de Patrimoni Natural i Biodiversitat i recollides en la Resolució de 21 de setembre de 2011, de la Secretaria d'Estat de Canvi Climàtic. BOE núm. 244 de 10.10.2011.

Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, aprovat pel Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer. BOE núm. 46 de 23.2.2011.

Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, regulat pel Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost. BOE núm. 185 de 3.8.2013.

Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes. BOE núm. 129 de 30.5.2013.

Llei 27/2006, de 18 de juliol, que regula els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'acccés a la justícia en matèria de medi ambient.

1.5.3. Normativa autonòmica

Llei 3/1984, de 31 de maig, de declaració de "Es Trenc-Salobrar de Campos" com a Àrea Natural d'Especial Interès. BOIB núm. 9, de 22.6.1984.

Acord del Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de dia 30 d'abril de 1987, d'aprovació de la nova documentació del Pla Especial de Protecció de Es Trenc-es Salobrar del terme municipal de Campos.

Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i de Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears. BOE núm. 92 de 17.4.1991.

Decret 32/1992, de 21 de maig, pel qual es declara «zona sensible», des del punt de vista de la protecció del medi ambient i dels recursos naturals i de la conservació de l'espai natural i del paisatge, a tot el territori de les Illes Balears. BOIB núm. 85 de 16.7.1992.

Llei 7/1992, de 23 de desembre, per la qual es modifica la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i de Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears. BOIB núm. 8 de 19.1.1993.

Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'Ordenació territorial de les Illes Balears i de Mesures Tributàries. BOIB núm. 48 de 17.4.1999.

Acord de Consell de Govern, de 28 de juliol de 2000, pel qual es dóna conformitat a la llista de Llocs d'Interès Comunitari (LIC) i a l'inici dels tràmits per a la declaració de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

Acord del Consell de Govern de 23 d'abril de 2004, d'inici de l'elaboració d'una disposició de caràcter general tot ampliant el llistat de LIC i ZEPA en l'àmbit de les Illes Balears, en el compliment de les directives comunitàries 79/409 / CE i 92/43/CEE. BOIB núm. 65 de 8.5.2004.

Decret 71 /2004, de 9 de juliol, pel qual es declaren les espècies objecte de caça i pesca fluvial a les Illes Balears i s'estableixen normes per a la seva protecció. BOIB núm. 99 de 17.07.2004.

Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO). BOE núm. 155 de 30.6.2005.

Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears. BOIB núm. 106 de 16.7.2005.

Decret 92/2005, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos marins de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. BOIB núm. 133 de 8.9.2005.

Acord del Consell de Govern, de 3 de març de 2006, pel qual s'aprova definitivament la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) aprovada per l'Acord del Consell de Govern de 28 de juliol de 2000 a l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 38 de 16.3.2006.

Decret 28/2006, de 24 de març, pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 47 EXT. de 1.4.2006.

Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i es declaren més Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears. BOIB núm. 51 EXT. de 6.4.2006.

Acord del Consell de Govern de 30 de maig de 2008, pel qual es creen noves zones d'especial protecció per a les Aus (ZEPA) i s'amplia la superfície d'algunes de les existents en l'àmbit de l'illa de Mallorca i de l'illa de Menorca. BOIB núm. 78 EXT de 4.6..2008.

Resolució del Conseller de Medi Ambient d'inclusió de diverses espècies al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció. BOIB núm. 66 de 15.5.2008.

Decret Llei 3/2009 de 29 de maig de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica a les Illes Balears. BOIB núm. 78 de 30.5.2009.

Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, BOE núm. 290 de 4.12.2013.

1.5.4. Altres normes i plans sectorials que afecten a la gestió

Pel que fa a l'ordenació territorial de competència autonòmica la CAIB té 3 instruments d'ordenació: les **Directrius d'Ordenació Territorial (DOT**), els **Plans Territorials Insulars (PTI**) i els **Plans Directors Sectorials (PDS)**.
Les DOT són l'instrument superior i bàsic de l'ordenació territorial de les Illes Balears, no depenen de cap altre instrument i són el fonament de la resta. Els altres instruments d'ordenació territorial (PTI i PDS) són plans de desenvolupament de les DOT, excepte alguns PDS.

1.5.4.1. Pla Territorial de Mallorca

Segons la classificació dels tipus de sòl que s'estableix a les DOT i per tant el PTI, la pràctica totalitat de la superfície de la ZEC té la categoria d'àrea sostreta del desenvolupament urbà (sòl rústic). Només el 0,03% de la superfície s'engloba dins de les categories "Àrea de Desenvolupament Urbà" i "Àrea de Transició d'Harmonització", en les línies confrontants amb el port de Sa Ràpita i Ses Covetes.
Les àrees sostretes al desenvolupament urbà, tenen com a finalitat la protecció dels elements que caracteritzen la seva identitat, i per tant es preserven els processos de desenvolupament urbanístic. Atenent a la seva naturalesa i valors, es creen diferents categories d'ordenació dels sòls. En el cas de la ZEC Es Trenc-Salobrar de Campos, es poden trobar les següents categories:

- Àrees Naturals d'especial interès d'Alt Nivell de Protecció (AANP). Pràcticament la meitat de l'espai (48,70%) està protegit per aquesta categoria, coincident amb la Llacuna del Salobrar i els hàbitats que la caracteritzen.

- Àrees Naturals d'Especial Interès (ANEI). Són les definides i delimitades per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, no incloses en la categoria anterior. En el cas de la ZEC, la meitat de la superfície (50,53%) es troba protegida sota aquesta figura.
- La resta de la superfície de la ZEC té la categoria de "Sòl rústic comú" i "Àrea d'Interès Agrari".

D'altra banda, el PTI recull la necessitat d'establir normes d'integració paisatgística i ambiental creant unes unitats de paisatge integrades per unitats de territoris supramunicipals amb característiques homogènies. La ZEC estaria inclosa en la unitat paisatgística núm. 7 anomenada Migjorn.

1.5.4.2. Plans sectorials que afecten a la ZEC

Plans sectorials competència del Govern de les Illes Balears:

(Revisió del) Pla director sectorial energètic de les Illes Balears, aprovat per Decret 96/2005 de 23 de setembre. BOIB núm. 147 de 27.9.2005.

Pla Director Sectorial del Transport de les Illes Balears, aprovat per Decret 41/2006 de 28 d'abril. BOIB núm. 66 de 6.5.2006.

Pla Director Sectorial de Telecomunicacions de les Illes Balears, aprovat per Decret 22/2006, de 10 de març. BOIB núm. 39 de 18.3.2006.

Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, aprovat pel Reial decret 684/2013, de 6 de setembre. BOE núm. 215 de 7.9.2013.

Pla Especial d'Emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL), aprovat per Decret 41/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 128 EXT de 31.8.2005

Pla Especial de risc d'inundacions (INUNBAL), aprovat per Decret 40/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 141 EXT de 23.9.2005

Pla especial d'emergències sísmiques a les Illes Balears (GEOBAL), aprovat per Decret 39/2005, de 22 d'abril. BOIB núm. 149 EXT de 7.10.2005

Pla Especial de risc d'accidents de transport de mercaderies perilloses (MERPEBAL), aprovat per Decret 82/2005, de 22 de juliol. BOIB núm. 153 EXT de 14.10.2005

Pla Especial per fer front al risc de fenòmens meteorològics adversos (METEOBAL), aprovat per Decret 106 /2006, de 15 de desembre. BOIB núm. 9 EXT de 17.1.2007

Pla Especial de contingència per contaminació accidental d'aigües marines de les Illes Balears (CAMBAL), aprovat per Decret 126 /2008, de 21 de novembre. BOIB núm. 168 de 2.12.2008

Pla Territorial de les Illes Balears en matèria de protecció civil (PLATERBAL), aprovat per Decret 50/1998, de 8 de maig. BOIB núm. 68 de 23.05.1998.

Pla Forestal de les Illes Balears (en tramitació)

Llei 8/2012, de 19 de juliol, del Turisme de les Illes Balears. BOE núm. 189 de 2012.08.08, p. 56617

(Revisió del) Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears, aprovat per Decret 61/1999, de 28 de maig. BOCAIB núm. 73 EXT. de 5.6.1999

Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 19 juny 2013 per la qual s'aproven els criteris generals de distribució d'instal·lacions de servei de temporada en el Domini Públic Marítim Terrestre. BOIB núm. 90 de 27.6.2013

Llei 8/2009, de 16 de desembre, de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis al mercat interior. BOIB núm. 186 de 22.12.2009.

Plans sectorials competència del Consell Insular de Mallorca:

(Revisió del) Pla Director Sectorial de Carreteres, aprovat per Acord núm. 27133 del Ple del Consell Insular de Mallorca. BOIB núm. 183 del 17.12.2009

(Text refós) Pla Director Sectorial per a la gestió de Residus de Construcció i Demolició, voluminosos i pneumàtics fora d'ús, aprovat per Acord núm. 22864 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 141 del 23.11.2002

(Revisió del) Pla Director Sectorial per a la gestió de Residus Urbans de l'illa de Mallorca, aprovat per Acord núm. 3649 del Ple del Consell de Mallorca. BOIB núm. 35 del 9.3.2006

Pla Director Sectorial de Camps de Golf.

Altres plans o normes d'aplicació:

Agendes locals 21. Els dos municipis on s'ubica el ZEC disposen d'agenda local 21.

Normes subsidiàries i ordenances dels municipis de Campos i Ses Salines.

1.6. PRINCIPALS INTERESSATS O ACTORS PRESENTS AL TERRITORI

- Associacions d'empreses i de treballadors, i en especial les següents:
  - Cambra de Comerç de Mallorca
  - CCOO Illes Balears
  - Confederació d'Associacions empresarials de Balears (CAEB)
  - Fed. de la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEM)
- Associacions i comunitats de veïns i propietaris, i en especial les següents:
  - Associació de Propietaris de Finques Rústiques de Balears
  - Associació de Propietaris del Medi Rural de les Illes Balears
  - Associació de veïns Es trenc-Salobrar
- Comunitat educativa i centres d'estudis i investigació, i en especial les següents:
  - Associació de Biòlegs per l'Estudi del Medi Ambient (ABEMA)
  - Associació Espanyola per la Conservació i l'Estudi dels Ratpenats (SECEMU)
  - Associació Estudi de la Natura (AEN)
  - Centre de Recerca Econòmica (CRE: UIB - Sa Nostra)
  - Coastal Ocean Observing and Forecasting System (ICTS-OceanBit)
  - Impulsors de la Custòdia del Territori a les Illes Balears (ICTIB)
  - Institut d'Estudis Ecològics (INESE)
  - Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA)
  - Institut Oceanogràfic Espanyol - Centre Oceanogràfic de les Balears
  - Societat Balear d'Educació Ambiental (SBEA)
  - Societat d'Història Natural de les Balears
  - Universitat de les Illes Balears (UIB)
- Entitats del sector de cinegètic, de la pesca, l'agricultura i la ramaderia, i en especial les següents:
  - ASAJA Balears
  - Associació de Pesca Recreativa i/o Activitats Sub.
  - Associació Mallorquina de Pesca Recreativa Responsable
  - Federació Balear de Pesca i Casting
  - Federació Provincial de Confraries de Pescadores de Baleares (FBCP)

- Unió de Cooperatives Agro-alimentàries de Balears (UCABAL)
- Unió de Pagesos

· Entitats del sector d'oci esportiu (ciclisme, bicicleta de muntanya, senderisme, muntanyisme, escalada, submarinisme, etc.), i en especial les següents:
  - Associació d'activitats subaquàtiques de caràcter esportiu
  - Federació Balear d'Activitats Subaquàtiques (FBDAS)
  - Federació Balear de Muntanyisme i Escalada
  - Federació Balear d'Espeleologia
  - Federació Balear d'Orientació
  - Federació de ciclisme de les Illes Balears
  - Grup Excursionista de Mallorca (GEM)

· Entitats del sector del turisme, el comerç, l'hostaleria i la restauració, i en especial les següents:
  - Associació hotelera de la Colònia de Sant Jordi
  - Federació empresarial hotelera de Mallorca
  - Flor de Sal - Salinas de Levante
  - Lasal Associació natural
  - Xarxa d'Hotels Sostenibles de les Illes Balears

· Entitats ecologistes, conservacionistes o de defensa animal o vegetal, i en especial les següents:
  - Agrupació d'ecologistes Els Verds Independents de les Illes Balears
  - Amics de la Terra Mallorca
  - Associació Balear d'Amics dels Parcs (ABAP)
  - Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB Mallorca)
  - Oceana

2. INVENTARI I GRAU DE CONSERVACIÓ

2.1. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

2.1.1. Hàbitats naturals i seminaturals

Hi ha diferents fonts que identifiquen els tipus d'hàbitat presents en l'espai, les principals són:

El Formulari Normalitzat de Dades (FND) pel LIC-ZEPA, l'últim d'ells amb data d'actualització de setembre de 2011.

La cartografia d'hàbitat de l'Atles de 2005 (MAGRAMA, 1:50.000)

La cartografia de comunitats vegetals del LIC i ZEPA ES0000037 Trenc-Salobrar de Campos, elaborada per la Universitat de les Illes Balears (UIB) l'any 2007 (UIB, 1:15.000)

La cartografia d'hàbitat amb codi UE: interpretació basada en la cartografia de comunitats vegetals de UIB (Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, 1:15.000). Veure Annex II.

Cartografia de comunitats marines elaborada en el marc del Projecte LIFE Posidònia (00/NAT/E/7303).

En l'elaboració d'aquest Pla es prendrà com a referència el llistat d'hàbitat recollit al FND, que es presenta a continuació, i la millor cartografia disponible, que és la cartografia d'hàbitats obtinguda a partir de la cartografia de comunitats vegetals de la UIB (Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, 1:15.000) i elaborada en el marc del Projecte LIFE Posidònia (00/NAT/E/7303).

La següent taula inclou el llistat d'Hàbitats d'Interès Comunitari recollits al Formulari Normalitzat de Dades per al LIC-ZEPA Es Trenc-Salobrar de Campos. La numeració dels hàbitats correspon als codis de l'Annex I de la Directiva d'Hàbitats. Els hàbitats assenyalats amb asterisc són prioritaris.

Codi UE	Denominació
1150*	Llacunes costaneres
1310	Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses
1410	Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)
1420	Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosi*)
1510*	Depressions intradunals humides
2110	Dunes mòbils embrionàries
2120	Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)
2190	Depressions humides interdunars
2210	Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*
2230	Dunes amb gespes de *Malcomietalia*
2240	Dunes amb gespes de *Brachypodietalia* i de plantes anuals
2250*	Dunes litorals amb *Juniperus spp*
2260	Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*
3150	Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*
3170*	Basses i Estanys temporals mediterranis
5330	Brolles termomediterrànies i preestèpiques
92D0	Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)

El contrast de la informació recollida al FND i la millor cartografia disponible posa de manifest algunes diferències que seran tractades en el present Pla (veure apartats 2.2. i 2.5.):

Hàbitats recollits al FND però no recollits a la millor cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
2190	Depressions intradunals humides
2240	Dunes amb gespes de *Brachypodietalia* i de plantes anuals
3150	Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion o Hydrocharition*
3170*	Basses i Estanys temporals mediterranis

Hàbitats no recollits al FND però recollits a la millor cartografia disponible	
Codi UE	**Denominació**
1210	Vegetació anual sobre acumulació de restes marines
1430	Brolles halonitròfiles (*Pegano-Salsoletea*)
3290	Rius mediterranis intermitents, amb gespes nitròfiles del *Paspalo-Agrostidion*
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*
7210*	Molleres calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies de *Caricion davallianae*
9320	Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*
9540	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics

2.1.2. Espècies

A continuació, segons la informació més actualitzada disponible, es recullen totes les espècies presents en l'àmbit de gestió del present Pla, diferenciant aquelles que apareixen als apartats 3.2 i 3.3. del FND de l'espai.
Aquestes espècies es distingeixen per les següents categories d'acord amb el Servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori:

- Espècies **essencials**: Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears depèn de la gestió de l'espai (en taronja).
- Espècies **rellevants**: Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears pot estar influït per la gestió de l'espai, o l'estat de conservació en l'espai depèn de la gestió (en verd).
- Espècies **no destacables:** Aquelles que l'estat de conservació a nivell de les Illes Balears no variarà en cap cas amb la gestió de l'espai, estant a més garantit per la protecció genèrica del mateix, o la presència en l'espai és excepcional, divagant o dubtosa (sense color).

De forma addicional s'indica el següent:

- L'espècie *Rhinolophus mehelyi*, actualment extinta a les Illes Balears (en vermell), segons el BIOATLES de les Illes Balears del 2011 i la informació més actualitzada disponible.
- Les espècies contingudes al FND de la ZEC, però que no estan referides en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE173 o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE no haurien d'estar incloses al FND. És per això, que aquestes espècies no seran considerades a l'efecte del present Pla (en blau).

Espècies referides en l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE o en l'Annex II de la Directiva 92/43/CEE (apartat 3.2 del FND).

Grup[174]	Codi UE	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)[175]
B	A298	*Acrocephalus arundinaceus*	Carricero tordal	Buscarla grossa
B	A296	*Acrocephalus palustris*	Carricero políglota	Boscala menjamoscards
B	A297	*Acrocephalus scirpaceus*	Carricero común	Boscarla de canyar
B	A168	*Actitis hypoleucos*	Andarríos chico	Xivitona
B	A247	*Alauda arvensis*	Alondra común	Alosa
B	A054	*Anas acuta*	Ánade rabudo	Coer
B	A056	*Anas clypeata*	Cuchara común	Cullerot

[173] Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA*. SEO/BirdLife, Madrid

[174]Grup: B = Aus, m = Mamífers, P = Plantes, R = Rèptils.

[175]Per a les aus la font de referència és: Mayol, J. (Coord.). Llista de noms recomanats d'Aucells a l'Àmbit balear. Resultat de la tasca de la Comissió de nomenclatura del GOB. Versió inicial. juny 2006

Grup[174]	Codi UE	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)[175]
B	A052	*Anas crecca*	Cerceta común	Cetla rossa
B	A050	*Anas penelope*	Silbón europeo	Siulador
B	A053	*Anas platyrhynchos*	Ánade azulón	Collverd
B	A055	*Anas querquedula*	Cerceta carretona	Cetla blanca
B	A051	*Anas strepera*	Ánade friso	Griseta
B	A043	*Anser anser*	Ánsar común	Oca salvatge
B	A255	*Anthus campestris*	Bisbita campestre	Titina d'estiu
B	A257	*Anthus pratensis*	Bisbita pratense	Titina sorda
B	A259	*Anthus spinoletta*	Bisbita alpino	Titina de muntanya
B	A256	*Anthus trivialis*	Bisbita arbóreo	Titina d'arbre
B	A226	*Apus apus*	Vencejo común	Falzia
B	A028	*Ardea cinerea*	Garza real	Agró blau
B	A169	*Arenaria interpres*	Vuelvepiedras común	Girapedres
B	A221	*Asio otus*	Búho chico	Mussol banyut
B	A059	*Aythya ferina*	Porrón europeo	Moretó capvermell
B	A025	*Bubulcus ibis*	Garcilla Bueyera	Esplugabous
B	A133	*Burhinus oedicnemus*	Alcaraván común	Sebel·lí
B	A243	*Calandrella brachydactyla*	Terrera común	Terrola
B	A144	*Calidris alba*	Correlimos tridáctilo	Corriol tres-dits
B	A149	*Calidris alpina*	Correlimos común	Corriol variant
B	A147	*Calidris ferruginea*	Correlimos zarapitín	Corriol becllarg
B	A145	*Calidris minuta*	Correlimos menudo	Corriol menut
B	A146	*Calidris temminckii*	Correlimos de Temminck	Corriol de Temminck
B	A366	*Carduelis cannabina*	Pardillo común	Passerell
B	A365	*Carduelis spinus*	(Jilguero) Lúgano	Lluonet
B	A288	*Cettia cetti*	Ruiseñor bastardo	Rossinyol bord
B	A138	*Charadrius alexandrinus*	Chorlitejo patinegro	Picaplatges camanegre
B	A136	*Charadrius dubius*	Chorlitejo chico	Picaplatges petit
B	A137	*Charadrius hiaticula*	Chorlitejo grande	Picaplatges gros
B	A197	*Chlidonias niger*	Fumarel común	Fumarell
B	A081	*Circus aeruginosus*	Aguilucho lagunero	Arpella
B	A208	*Columba palumbus*	Paloma torcaz	Tudó
B	A113	*Coturnix coturnix*	Codorniz	Guàtlera
B	A212	*Cuculus canorus*	Cuco común	Cucui
B	A253	*Delichon urbica*	Avión común	Cabot

Grup[174]	Codi UE	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)[175]
B	A383	*Emberiza calandra*[176]	Triguero	Sól·lera
B	A381	*Emberiza schoeniclus*	Escribano palustre	Hortolà de canyet
B	A269	*Erithacus rubecula*	Petirrojo	Rupit
B	A096	*Falco tinnunculus*	Cernícalo vulgar	Xoriguer
B	A322	*Ficedula hypoleuca*	Papamoscas cerrojillo	Papamosques negre
B	A359	*Fringilla coelebs*	Pinzón vulgar	Pinsà
B	A125	*Fulica atra*	Focha común	Fotja
B	A245	*Galerida theklae*	Cogujada montesina	Cucullada
B	A153	*Gallinago gallinago*	Agachadiza	Cegall
B	A123	*Gallinula chloropus*	Polla de Agua/Gallineta	Polla d'aigua
B	A130	*Haematopus ostralegus*	Ostrero euroasiático	Garsa de mar
B	A131	*Himantopus himantopus*	Cigüeñuela	Avisador
B	A299	*Hippolais icterina*	Zarcero icterino	Busqueta icterina
B	A438	*Hippolais pallida*	Zarcero pálido	Busqueta pàl·lida
B	A300	*Hippolais polyglotta*	Zarcero común	Busqueta
B	A252	*Hirundo daurica*	Golondrina daúrica	Oronella coa-rogenca
B	A251	*Hirundo rustica*	Golondrina común	Oronella
B	A233	*Jynx torquilla*	Torcecuello	Formiguer
B	A341	*Lanius senator*	Alcaudón común	Capsigrany
B	A181	*Larus audouinii*	Gaviota de Audouin	Gavina roja
B	A459	*Larus michahellis*[177]	Gaviota patiamarilla	Gavina
B	A156	*Limosa limosa*	Aguja colinegra	Cegall de mosson
B	A369	*Loxia curvirostra*	Piquituerto	Trencapinyons
B	A271	*Luscinia megarhynchos*	Ruiseñor común	Rossinyol
B	A230	*Merops apiaster*	Abejaruco	Abellerol
B	A262	*Motacilla alba*	Lavandera blanca	Xàtxero
B	A260	*Motacilla flava*	Lavandera boyera	Xàtxero groc
B	A319	*Muscicapa striata*	Papamoscas gris	Papamosques
B	A160	*Numenius arquata*	Zarapito real	Curlera reial
B	A158	*Numenius phaeopus*	Zarapito trinador	Curlera cantaire
B	A278	*Oenanthe hispanica*	Collalba rubia	Coablanca rossa
B	A277	*Oenanthe oenanthe*	Collalba gris	Coablanca
B	A214	*Otus scops*	Autillo	Mussol
B	A094	*Pandion haliaetus*	Águila pescadora	Àguila peixatera

[176] Denominació que substitueix a *Miliaria calandra*

[177] Denominació que substitueix *Larus cachinnans*

Grup[174]	Codi UE	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)[175]
B	A330	*Parus major*	Carbonero común	Ferrerico
B	A356	*Passer montanus*	Gorrión molinero	Gorrió barraquer
B	A017	*Phalacrocorax carbo*	Cormorán grande	Corb marí gros
B	A273	*Phoenicurus ochruros*	Colirrojo tizón	Coa-roja de barraca
B	A274	*Phoenicurus phoenicurus*	Colirrojo real	Coa-roja
B	A313	*Phylloscopus bonelli*	Mosquitero papialbo	Ull de bou pàl·lid
B	A315	*Phylloscopus collybita*	Mosquitero común	Ull de bou
B	A314	*Phylloscopus sibilatrix*	Mosquitero silbador	Ull de bou siulador
B	A316	*Phylloscopus trochilus*	Mosquitero musical	Ull de bou de passa
B	A141	*Pluvialis squatarola*	Chorlito gris	Fuell gris
B	A008	*Podiceps nigricollis*	Zampullín cuellinegro	Cabussonera
B	A250	*Ptyonoprogne rupestris*	Avión roquero	Cabot de roca
B	A118	*Rallus aquaticus*	Rascón	Rascló
B	A132	*Recurvirostra avosetta*	Avoceta	Bec d'alena
B	A318	*Regulus ignicapillus*	Reyezuelo listado	Reietó cellablanc
B	A317	*Regulus regulus*	Reyezuelo sencillo	Reietó d'hivern
B	A249	*Riparia riparia*	Avión zapador	Cabot de vorera
B	A275	*Saxicola rubetra*	Tarabilla norteña	Vitrac barba-roig
B	A276	*Saxicola torquata*	Tarabilla común	Vitrac
B	A361	*Serinus serinus*	Verdecillo	Gafarró
B	A210	*Streptopelia turtur*	Tórtola común	Tórtora
B	A351	*Sturnus vulgaris*	Estornino pinto	Estornell
B	A311	*Sylvia atricapilla*	Curruca capirotada	Busqueret de capell
B	A310	*Sylvia borin*	Curruca mosquitera	Busqueret gros
B	A304	*Sylvia cantillans*	Curruca carranqueña	Busqueret de garriga
B	A305	*Sylvia melanocephala*	Curruca cabecinegra	Busqueret capnegre
B	A301	*Sylvia balearica*[178]	Curruca balear	Busqueret sard
B	A004	*Tachybaptus ruficollis*	Zampullín común	Setmesó
B	A048	*Tadorna tadorna*	Tarro blanco	Ànnera blanca
B	A161	*Tringa erythropus*	Archibebe oscuro	Cama-roja pintada
B	A164	*Tringa nebularia*	Archibebe claro	Camaverda
B	A165	*Tringa ochropus*	Andarríos grande	Becassineta
B	A163	*Tringa stagnatilis*	Archibebe fino	Camaverda menuda
B	A162	*Tringa totanus*	Archibebe común	Cama-roja
B	A283	*Turdus merula*	Mirlo común	Mèrlera

[178] Denominació que substitueix a *Sylvia balearica*

Grup[174]	Codi UE	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)[175]
B	A285	*Turdus philomelos*	Zorzal común	Tord
B	A284	*Turdus pilaris*	Zorzal real	Tord burell
B	A213	*Tyto alba*	Lechuza común	Òliba
B	A232	*Upupa epops*	Abubilla	Puput
B	A142	*Vanellus vanellus*	Avefría	Juia
M	1308	*Barbastella barbastellus*	Barbastela	Rat penat de bosc
M	1310	*Miniopterus schreibersii*	Murciélago de cueva	Rat penat de cova
M	1316	*Myotis capaccinii*	Murciélago ratonero patudo	Rat penat de peus grans
M	1321	*Myotis emarginatus*	Murciélago ratonero pardo	Rat penat d'orelles dentades
M	1324	*Myotis myotis*	Murciélago ratonero grande	Rat penat orellut gran
M	1304	*Rhinolophus ferrumequinum*	Murciélago grande de herradura	Rat penat gran de ferradura
M	1303	*Rhinolophus hipposideros*	Murciélago pequeño de herradura	Rat penat petit de ferradura
M	1302	*Rhinolophus mehelyi*	Murciélago mediano de herradura	Rat penat mitjà de ferradura
P	1486	*Diplotaxis ibicensis*	-	-
P	1591	*Helianthemum caput-felis*	-	-

Altres espècies importants de flora i fauna (apartat 3.3 del FND).

Grup	Nom científic	Nom comú (Castellà)	Nom comú (Balear)
M	*Atelerix algirus*[179]	Erizo moruno	-
A	*Bufo balearicus*[180]	Sapo verde	-
M	*Eliomys quercinus*	Lirón careto	-
M	*Genetta genetta*	Gineta	-
R	*Hemydactilus turcicus*	Salamanquesa rosada	-
M	*Lepus capensis*	Liebre ibérica	-
P	*Micromeria microphylla*	-	Tem bord
M	*Mustela nivalis*	Comadreja común	-
P	*Ophrys balearica*	-	Borinot
R	*Tarentola mauritanica*	Salamanquesa común	-

El contrast de la informació recollida al FND i la informació més actualitzada disponible posa de manifest algunes diferències que seran tractades en el present Pla (veure apartats 2.3. i 2.5.). S'aplica el mateix codi de color exposat anteriorment:

[179] Denominació sinònim de *Aethechinus algirus*

[180] Denominació que substitueix a *Bufo viridis balearica*

Espècies presents a l'espai segons la millor informació disponible però no recollides en l'apartat 3.2 del FND					
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Grup**	**Codi UE**	**Nom científic**
R	1217	*Testudo hermanni*	B	A364	*Carduelis carduelis*
B	A293	*Acrocephalus melanopogon*	B	A363	*Carduelis chloris*
B	A224	*Caprimulgus europaeus*	B	A179	*Larus ridibundus*

Espècies presents a l'espai segons la millor informació disponible però no recollides en l'apartat 3.3 del FND					
Grup	**Codi UE**	**Nom científic**	**Grup**	**Codi UE**	**Nom científic**
B	-	*Alectoris rufa*	M	-	*Tadarida teniotis*
B	-	*Cisticola juncidis*	P	-	*Limonium antonii-*
B	-	*Phoenicopterus roseus*	P	-	*Limonium camposanum*
M	-	*Hypsugo savii*	P	-	*Limonium migjornense*
M	-	*Nyctalus lesleri*	P	-	*Otanthus maritimus*
M		*Pipistrellus kuhlii*	P	-	*Pancriatum maritimum*
M	-	*Pipistrellus nathusii*	P	-	*Seirophora villosa*
M	-	*Pipistrellus pipistrellus*	P	-	*Silene sericea-balearica*
M	-	*Pipistrellus pygmaeus*	P	-	*Tamarix canariensis*
M	-	*Plecotus austriacus*	P	-	*Tamarix gallica*

2.2. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DELS TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

2.2.1. Introducció

A continuació es presenta el conjunt de fitxes amb la informació relativa als hàbitats del FND. El patró de fitxa utilitzat presenta l'estructura i continguts:

Denominació de l'hàbitat	
Dades de localització	**Localització cartogràfica de l'hàbitat a la ZEC** Aquesta informació s'inclou amb més detall a la cartografia (Annex II). Per conèixer la cobertura que ocupa l'hàbitat en cada tessel·la de la cartografia, s'ha de consultar en la *geodatabase* que acompanya el Pla**.**
Superfície total (ha). Suma de la superfície per la qual s'estén l'hàbitat en la totalitat del lloc, encara que pugui estar present en cobertures inferiors al 100%. **% Dins la ZEC.** Superfície relativa que representa el valor anterior pel que fa a la superfície total del lloc.	
Descripció	
Prenent com a referència la informació oficial proporcionada pel MAGRAMA[181], aquest apartat inclou una diagnosi sintètica de cada tipus d'hàbitat en relació amb els següents aspectes: Fisonomia / estructura i dinàmica. Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió, obtinguts a partir de la següent informació:	

[181] VV.AA., 2009. Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

Denominació de l'hàbitat
- **Factors biòtics i abiòtics** de major significació a la definició de l'estructura, funció i dinàmica de cada tipus d'hàbitat. Si així es recull a la bibliografia consultada, també es fa referència a factors antròpics on la seva incidència o absència pot ser determinant a la conservació de l'hàbitat (ex. pasturatge, manteniment d'activitat salinera, etc.). - **Exigències ecològiques** dels diferents hàbitats, és un aspecte clau sobre el qual establir les mesures adequades de gestió que garanteixin un grau de conservació favorable de cada tipus d'hàbitat.[182]. Els **factors ecològics** recollits per a cada hàbitat s'han tingut en compte en la determinació d'objectius operatius adequats per aconseguir el grau de conservació favorable, així com a primera aproximació a la definició dels indicadors de seguiment (apartat 3.3 del Pla). Quan així ho requereixi, l'Òrgan Gestor de la ZEC haurà de completar la informació recollida en aquestes fitxes consultant la font de referència, per a això es recull la cita bibliogràfica a cada fitxa; en aquesta font es podrà aprofundir en la caracterització ecològica de cada hàbitat i també en els paràmetres per avaluar el seu grau de conservació.
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc.
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND [183]

[182]Comissió Europea, 2000. Gestió dels espais Natura 2000. Disposicions de l'article 6 de la Directiva 92/43/CEE sobre hàbitat.

[183]Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39

<table>
<tr><th colspan="5">Denominació de l'hàbitat</th></tr>
<tr><th>Any</th><th>Representativitat</th><th>Superfície relativa</th><th>Conservació</th><th>Global[184]</th></tr>
<tr><td>XXXX[185]</td><td>Quant s'allunya de la definició de l'hàbitat tipus segons el Manual d'Interpretació Europeu. Valors: A, excel·lent; B, bona; C, significativa; D, presència no significativa.</td><td>Proporció de superfície de l'hàbitat en relació amb la superfície total que ocupi en el territori nacional de la regió biogeogràfica. Valors: A, 100 ≥ p> 15%; B, 15 ≥ p> 2%; C, 2 ≥ p> 0%</td><td>Grau de conservació de l'estructura i de les funcions i possibilitat de restauració. Valors: A, excel·lent; B, bona; C, mitjana o reduïda</td><td>Avaluació global del valor del lloc per a la conservació del tipus d'hàbitat. Valors: A, excel·lent; B, bo; C, significatiu.</td></tr>
<tr><td colspan="5">2. Grau de conservació global</td></tr>
<tr><td colspan="5">El grau de conservació es descriu com l'evolució del valor global del valor lloc per a la conservació de l'hàbitat, d'acord amb l'avaluació històrica dels FND.
Observació: L'anàlisi dels successius FND d'alguns hàbitats mostra una marcada diferència en la valoració del paràmetre Superfície relativa abans i després de 2004, si bé ni els FND ni els informes de l'article 17 recullen el motiu de tal variació. Les diferències recollides es podrien deure a un major coneixement dels hàbitats durant el pas del temps.</td></tr>
<tr><td colspan="5">3. Pressions i amenaces</td></tr>
<tr><td colspan="5">Les pressions són aquells factors que estan actuant actualment sobre l'àrea o que ho han fet durant el període de diagnòstic, mentre que les amenaces són factors que s'espera que puguin actuar al futur[186].
Les pressions i amenaces a què està sotmès cada hàbitat s'han identificat a partir d'informació obtinguda sobre el territori. A cada pressió i/o amenaça se li assigna un codi estàndard definit per la Unió Europea[187]. Així mateix, en funció de la informació disponible, es precisa la seva localització en diferents emplaçaments de l'hàbitat. Les pressions es marquen amb cel·les de color vermell i les amenaces amb cel·les de color beix.
<table>
<tr><th>Codi UE</th><th>Descripció</th><th>Pressió</th><th>Amenaça</th></tr>
<tr><td>C01.01</td><td>Extracció de sorra i grava</td><td></td><td></td></tr>
</table>
Les pressions i amenaces i la seva afecció als factors ecològics dels hàbitats serveixen de partida per a l'establiment dels objectius operatius i les mesures de conservació, com així es detalla en l'apartat 3 del Pla.</td></tr>
<tr><td colspan="5">4. Evolució i tendència</td></tr>
<tr><td colspan="5">Aquesta informació procedeix de les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats, per al període 2007-2012. Les dades de tendència recollides a l'Informe fan referència fonamentalment al paràmetre superfície ocupada per l'hàbitat, en el conjunt de les Illes Balears.
Aquesta informació és important per poder considerar la rellevància de l'hàbitat a la coherència de la Xarxa Natura, segons estableix l'article 3 de la Directiva 92/43.</td></tr>
</table>

2.2.2. Evolució de les dades històriques dels FND

[184] Aquest criteri serveix per avaluar el valor global del lloc des del punt de vista de la conservació del tipus d'hàbitat considerat. Constitueix una avaluació integrada de tots els criteris anteriors. Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p.59

[185] FND editats i publicats per MAGRAMA (o antic MIMAM) el 2011, 2008, 2004, 2003 i 2001

[186] European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA)

[187] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)

Els diferents FND consultats per a l'elaboració d'aquest apartat reflecteixen una evolució en la informació continguda en relació als hàbitats presents a la ZEC i ZEPA. Així la versió més actualitzada no recull alguns hàbitats inicialment inclosos, segons es descriu a continuació:

- El FND que va fer públic el Ministeri el 2003 (actualitzat el 1999) i els anteriors, recollien els hàbitats 6220 i 9320. Després de 2003 aquests hàbitats van ser eliminats als successius FND.
- El FND que va fer públic el Ministeri el 12/11/2001 (actualitzat el 1999), recollia l'hàbitat 5334, posteriorment eliminat als successius FND.

2.2.3. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres

Hàbitat 1150* – Llacunes costaneres	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Superfície total (ha)	
1,51	
% Dins la ZEC	
0,10	

Descripció

Existeixen tres tipologies de llacuna costanera:

- **Llacunes costaneres i albuferes** (Cossos d'aigua propers al mar, separats aparentment del mar per una barra arenosa o de canto on la seva la formació (caràcter genètic) està unida, o relacionada, amb processos de dinàmica litoral, actuals o subactuals.
- **Deltes i planes d'inundació**. Es caracteritza per presentar un predomini de la dinàmica fluvial sobre l'acció litoral.
- **Salines**. Masses d'aigua costanera modificades per l'acció antròpica per a l'extracció de la sal. Originàriament com a cos únic, estan dividides en molts cossos d'aigua lleugers, alimentats d'aigua marina o salmorra, formant estuaris que es denominen evaporadors, concentradors i cristal·litzadors depenent de la salinitat de la salmorra.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió 188:

- **Físic-químics**: àrea de l'aiguamoll i connectivitat; profunditat mitjana i relativa; extensió i ús del territori a la conca vessant i de les masses d'aigua subterrània relacionades amb la zona humida; aportacions i sortides d'aigua subterrània; aportacions d'aigua marina; concentració de nutrients i matèria orgànica; transparència i terbolesa; acidificació i pH.
- **Biològics**. Fitoplàncton, micròfits; estructura i composició de la comunitat riberenca.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2008	**B**	**C**	**A**	**A**
2004	**B**	**C**	**A**	**A**

[188]Soria, J.M., Sahuquillo, M., 2009. 1150 Llacunes costaneres (*). EN: VV.AAAA., Bases ecològiques preliminars per a la conservació dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari a Espanya. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 70 p.

Hàbitat 1150* – Llacunes costaneres				
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**B**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**B**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una forta disminució de la Superfície Relativa ocupada pel mateix, des de llavors inferior al 2%.

3. Pressions i amenaces

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A01	Cultiu		
A05	Ramaderia i cria d'animals (sense pasturatge)		
C01.05	Explotació salinera (abandonament de l'activitat)		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.08	Sobrevol aeronaus (fins recreatius)		
G05.01	Compactació per trepig		
H01	Contaminació d'aigües superficials		
H02	Contaminació d'aigües subterrànies		
K01.01	Erosió		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter estable a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.4. Hàbitat 1310 Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses

Hàbitat 1310 – Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Superfície total (ha)	
0,07	
% Dins la ZEC	
0,005	

Descripció

Aquest hàbitat agrupa el conjunt de tipus de vegetació anual amb *Salicornia* de les basses salines, present als saladars costaners. Colonitza sòls salins, llim-argilosos o sorrencs, que temporalment poden estar inundats. Presenta dos aspectes molt diferents segons si dominen espècies carnoses o herbàcies.

Les formacions de quenopodiàcies anuals són de petita talla i d'aspecte carnós, colonitzant sòls llimosos que queden en primera línia després de la retirada temporal de l'aigua de les basses. Per contra, les formacions herbàcies dominades per espècies no carnoses, generalment gramínies, creixen en tot tipus de sòls salins no evolucionats.

Fisonomia / estructura: Hàbitat dominat florísticament i fisonòmicament per carnoses del gènere *Salicornia* o herbàcies anuals.

Dinàmica de la vegetació: A causa dels estrictes requeriments ecològics, aquest hàbitat agrupa associacions vegetals que corresponen a vegetació de tipus permanent, i no presenta cap dinàmica particular.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió [189]:

- **Salinitat-dinàmica d'inundació-humitat edàfica.**

Les alteracions hidrològiques i les pertorbacions del substrat (drenatges, dragatges, compactació, deposició d'àrids, etc.), dificulten enormement la restauració. L'herbivoria d'ungulats pot afectar a les espècies i al sòl (especialment durant les èpoques d'entollament), encara que ben manejada pot contribuir a la dispersió de propàguls a zones degradades.

Les variacions de topografia (compactació, trànsit) perjudiquen els règims naturals d'inundació, alterant l'hàbitat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2004	**C**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**C**	**A**	**A**	**A**

[189] Espinar, J. L., 2009. 1310 Vegetació halonitrófila anual sobre sòls salins poc evolucionats. EN: VV.AAAA., Bases ecològiques preliminars per a la conservació dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari a Espanya. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 70 p.

Hàbitat 1310 – Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses				
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**C**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una forta disminució de la Superfície relativa ocupada pel mateix, des de llavors inferior al 2%.

3. Pressions i amenaces

Codi UE	Descripció	Extensió ocupada per l'hàbitat	
A04	Pasturatge		
C01.05	Explotació salinera		
E01	Zones urbanitzades		
G05.01	Compactació per trepig		
J02.11	Dipòsit de materials d'excavació.		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

Segons la informació obtinguda per la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, es tracta d'un hàbitat en regressió Dins la ZEC principalment a causa de la mala gestió de les actuacions costaneres.

2.2.5. Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)

Hàbitat 1410 - Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos
Superfície total (ha)
22,24
% Dins la ZEC
1,54

Descripció

L'hàbitat prospera des de les zones baixes inundades fins a zones més elevades sota condicions halòfiles i entollament irregular. Normalment es troba a les vores dels llacs i aiguamolls costaners, sobre substrat sorrenc-llimós. El nivell d'inundació i la salinitat poden variar molt segons la posició topogràfica, els afloraments freàtics i la sequera estival.

L'hàbitat agrupa el conjunt de pastures salines mediterrànies. A les Illes Balears, està present als marjals, saladars litorals, platges i zones rocoses costaneres.

Fisonomia / estructura: Hàbitat dominat florísticament i fisonòmicament per joncs o per la família de les plantaginàcies.

Hàbitat 1410 - Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)

Dinàmica de la vegetació: A causa dels estrictes requeriments ecològics, aquest hàbitat agrupa associacions vegetals que corresponen a vegetació de tipus permanent, i no presenta cap dinàmica particular**.**

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[190]:

- **Període d'inundació, humitat edàfica i salinitat:** És important mantenir la dinàmica natural de drenat per al manteniment de la zonació i els patrons de successió. Pressions a evitar: alteració de règim hídric i de drenatge (dics associats a rius i estuaris, embassaments, sobreexplotació d'aqüífers) i la introducció de gran quantitat d'herbívors, que poden alterar la productivitat, diversitat i patrons de successió en comunitats vegetals salines costaneres.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2004	**C**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**C**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**C**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una forta disminució de la Superfície relativa ocupada pel mateix, des de llavors inferior al 2%.

3. Pressions i amenaces

Codi UE	Descripció	Extensió ocupada per l'hàbitat	
A04	Pasturatge		
D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.		
E03.03	Abocament de residus inerts (per a l'estabilització de camins)		
F03.01	Caça		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G05.01	Compactació per trepig		
J02.05	Modificació del funcionament hidrològic		
J02.11	Dipòsit de materials d'excavació		

[190]Espinar, J. L., 2009. 1410 Pastizales salinos mediterráneos (*Juncetalia maritimi*). EN: VV.AAAA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 77p.

Hàbitat 1410 - Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)
4. Evolució i tendència
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.6. Hàbitat 1420 Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosi*)

Hàbitat 1420 – Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosi*)	
Localitzacions a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Superfície total (a)	
61,94	
% Dins la ZEC	
4,29	

Descripció

Formacions d'arbustos i plantes perennes crasses pròpies de sòls humits salins. L'hàbitat agrupa el conjunt de tipus de vegetació perenne llenyosa arbustiva dels saladars, distribuït per tots els salobrars de les illes. Es tracta d'hàbitats halòfils (o limitadament halonitròfils) dels marjals salins, generalment fangosos o inundats, durant gran part de l'any (fins a nivells que determinen les tempestes de tardor i hivern).

El substrat és generalment bastant compacte, llimós, sovint grisenc, amb horitzó negre de reducció a la superfície, que pot assecar-se i esquerdar a l'estiu i presentar eflorescències salines.

Fisonomia / estructura: Es tracta d'un matoll tancat o sub-obert, dominat florísticament i fisonòmica per espècies fruticoses i suculentes dels saladars (entre altres dels gèneres *Arthrocnemum, Sarcocornia, Suaeda, Juncus*). La cobertura sol ser bastant important, especialment si els sòls són molt salins, i de vegades pot cobrir extensions de terreny grans, en forma lineal o massiva**.**

Dinàmica de la vegetació: A causa dels forts condicionaments ecològics d'aquest hàbitat, no presenta cap dinàmica particular. No obstant això, alteracions en les condicions de salinitat o en els nivells freàtics poden originar mortalitat de les espècies principals (*Sarcocornia*) o la seva expansió (*Sarcocornia fruticosa i / o Juncus maritumus*).

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió [191]:

- **Salinitat i elevació del nivell freàtic.**
- **Pasturatge.** El pasturatge per part d'ungulats silvestres exerceix una gran influència sobre aquestes formacions vegetals, perquè pot afectar la regeneració de zones alterades i restaurades**.**
- **Alteracions hidrològiques i del substrat.** Modificacions en la dinàmica d'inundació i d'humitat edàfica poden ocasionar canvis importants en la composició d'aquestes comunitats.

[191] Espinar, J. L., 2009. 1420 Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (*Sarcocornetea fruticosi*). EN: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 96 p.

Hàbitat 1420 – Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosi*)				
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc				
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**A**	**C**	**A**	**A**
2008	**A**	**C**	**A**	**A**
2004	**A**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**A**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una forta disminució de la Superfície relativa ocupada pel mateix, des de llavors inferior al 2%.

3. Pressions i amenaces

Codi UE	Descripció	Extensió ocupada per l'hàbitat	
A04	Pasturatge		
D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.		
E01	Zones urbanització		
F03.01	Caça		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G05.01	Compactació per trepig		
J02.05	Modificació del funcionament hidrològic (gral.)		
J02.11	Dipòsit de materials d'excavació.		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.7. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)	
Superfície total (ha)	
16,10	
% Dins la ZEC	
1,22	

Descripció

Hàbitat genèric que agrupa diferents tipus de vegetació perenne amb *Limonium* sp. sobre substrats temporalment saturats de sals, encara que no inundats, que generalment durant la sequera estival formen una crosta salina. Es desenvolupa a les àrees del límit d'influència de les inundacions salines dels saladars, sobre substrats areno-argilosos o gravosos, més o menys compactats i secs. Hàbitat representatiu de la regió mediterrània, amb una distribució molt limitada.

Fisonomia / estructura: Es presenta com a matoll baix i obert, amb una alçada que no supera els 50 cm. Fisonòmicament està dominat per la floració, sovint massiva dels *Limonium*.

Dinàmica de la vegetació: A causa dels forts condicionaments ecològics d'aquest hàbitat amb vegetació permanent, no presenta cap dinàmica particular.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[192]:

- **Període d'inundació, humitat edàfica i salinitat.**

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2008	**B**	**B**	**A**	**A**
2004	**B**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**B**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**B**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una disminució gradual de la Superfície relativa ocupada pel mateix, fins a un valor inferior al 2% d'acord amb l'últim FND.

3. Pressions i amenaces

	Codi UE	Descripció	Extensió ocupada per l'hàbitat	

[192] De la Cruz, M., 2009. 1510 Estepas salinas mediterráneas (*Limonietalia*) (*). EN: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 78 p.

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)				
	C01.05.01	Abandonament de l'activitat salinera		
	E01	Zones urbanitzades		
	E03	Abocaments		
	F03.01	Caça		
	G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
	G01.03	Vehicles motoritzats		
	G05.01	Compactació per trepig		
	J02.05	Modificació del funcionament hidrològic		
	J02.11	Dipòsit de materials d'excavació		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.8. Hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos
Superfície total (ha)
0,59
% Dins la ZEC
0,04

Descripció

L'hàbitat està constituït per acumulacions arenoses incipients de poca alçada amb vegetació pionera (geòfits i hemicriptòfits) que representen els primers estadis de construcció dels sistemes dunars. Es localitza entre la platja alta i el cordó dunar, en estacions situades immediatament en contacte superior amb la vegetació anual primera colonitzadora de les acumulacions costaneres de matèria orgànica (Hàbitat 1210) o amb platja sense vegetació. Els substrats són sorrencs de granulometria variada i molt carregats de sals. Ocasionalment, durant les tempestes poden ser banyats per les onanes.

Les condicions ecològiques de l'hàbitat redueixen dràsticament el nombre d'espècies amb capacitat de prosperar i colonitzar. Malgrat tot, representa una fase determinant del desenvolupament de tota la seqüència del sistema dunar.

Fisonomia / estructura La vegetació és herbàcia i està dominada per gramínies de mida mitjana. La variabilitat de la vegetació està lligada a la salinitat del sòl: quan és elevada, domina la comunitat *Cypero mucronati - Agropyretum juncei*, mentre que si és menor, ho fa la del jull de platja (*Elymus farctus*). Presenta un únic estrat i un recobriment no molt elevat. Inicialment es desenvolupa linealment o en una franja més o menys contínua. No obstant això, l'alteració antròpica de les dunes determina la seva fragmentació i el seu desenvolupament en forma de masses aïllades, en àrees més allunyades al mar. Les espècies representatives són *Cyperus mucronatus, Elymus farctus, Euphorbia peplis, Medicago marina, Pancratium maritimum i Sporobolus pungens*. La densitat i vitalitat d'*Elymus farctus* són els millors indicadors del grau de conservació; quan el medi s'altera per trepig s'afavoreix l'entrada d'espècies pioneres, com *Cakile marítima, Eryngium maritimum o Salsola kali*, que poden ser utilitzades també com a indicadors de l'estat de la comunitat.

Dinàmica de la vegetació: La inestabilitat del substrat sorrenc fa que l'hàbitat es remodeli durant i després de les tempestes hivernals i que pugui rebre noves aportacions de sorra i restes orgàniques. En els llocs amb aportacions eòliques regulars la comunitat de grama de dunes pot evolucionar cap al barronar (*Comunitat de Ammophila arenaria*).

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[193]:

- Existència de material sedimentari excedentari.
- Juntament amb l'acció del vent, la vegetació exerceix una tasca de gran importància en la gènesi, creixement i estabilització de les dunes (actuant com a obstacle), principalment en el desenvolupament de la duna secundària, frontal o davantera.
- Els animals també tenen importància en el desenvolupament o desaparició dels embrions, ja que poden destruir la vegetació que els sustenta (herbívors, bestiar caprí) o poden excavar-les directament (rosegadors, conills)

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**B**	**B**
2008	**C**	**C**	**B**	**B**
2004	**C**	**C**	**B**	**B**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**C**	**B**	**B**	**B**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**C**	**B**	**B**	**B**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

D'acord amb els FND, l'avaluació global del lloc apunta que és **bo** per a la conservació favorable de l'hàbitat. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una forta disminució de la Superfície relativa ocupada pel mateix, des de llavors inferior al 2%. Les pressions i amenaces detectades podrien ser causa del seu deteriorament, per la qual cosa es considera necessari aprofundir en el coneixement del seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces que afecten aquest hàbitat es donen de forma generalitzada en tots els hàbitats que conformen el sistema dunar de Es Trenc (2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250 i 2260). Destaquen: **l'elevada freqüentació**, responsable d'un excés de mobilitat de la sorra i eutrofització; les **instal·lacions fixes** (quioscs i restaurants), per la seva destrucció directa de l'hàbitat i l'augment de la presència de visitants; el trànsit de **vehicles a motor** en els accessos o pel propi sistema dunar (quads); **l'aparcament dispers** de vehicles als accessos a les platges; **el trànsit de vianants, a cavall o en bicicleta** no regulat, que augmenta la mobilitat de la sorra i l'eutrofització; la disposició **d'elements temporals** (gandules i para-sols i elements nàutics); el **trànsit de maquinària** per a la neteja de la platja i el buidatge de papereres; **l'aplanament** de les platges; la **retirada de posidònia** acumulada, comunament realitzada de forma mecànica, per la seva repercussió sobre el sediment sorrenc i la matèria orgànica que sustenta la cadena tròfica intermareal (a l'hàbitat 2110 d'impedeix, a més, el desenvolupament de les dunes embrionàries en retirar els nous plançons); la presència de **plantes exòtiques** (*Carpobrotus edulis*), que competeixen amb la vegetació natural. Són amenaces importants l'extracció d'àrids, la modificació de la dinàmica sedimentària litoral per la construcció d'espigons, així com els condicionaments turístics i portuaris o la

[193] Gracia, F., Hernández L., Hernández, A. I., Sanjaume, E. & Flor, G., 2009. 2110 Dunas móviles embrionarias. EN: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 54 p.

Hàbitat 2110 – Dunes mòbils embrionàries

urbanització del litoral.

De les pressions apuntades la **retirada de posidònia** amb l'ús de maquinària pesada, s'apunta com la causa principal de la pèrdua de sediments de la platja i el retrocés de la línia de costa, originant així mateix l'aparició de morfologies erosives tipus blowout al cordó de *foredunes*[194]

Codi UE	Descripció	Extensió ocupada per l'hàbitat	
C01.01.02	Eliminació de materials de platja		
D03.03	Construccions marines		
E03	Abocaments		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G02.10	Altres instal·lacions per a l'oci / esport		
G05.01	Compactació per trepig		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes: retirada de restes amb maquinària		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J02.12	Dics, murs de contenció, platges artificials, etc.		
K02.02	Acumulació de matèria orgànica		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la tendència **decreixent** de l'hàbitat. Segons l'informe, l'hàbitat es veu afectat desfavorablement per la freqüentació, que genera un trepig o un excés de mobilitat de la sorra. Així mateix es produeix una gran vulnerabilitat en raó de l'artificialització i la modificació de la dinàmica sedimentària litoral, així com la destrucció directa per condicionaments turístics, portuaris o urbanístics.

D'acord amb la informació obtinguda per la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori als hàbitats de la ZEC, es produeix una regressió intensa d'aquest hàbitat en els llocs més freqüentats per la seva fragmentació.

2.2.9. Hàbitat 2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)

Hàbitat 2120 – Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)

Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos
Superfície total (ha)
4,96
% Dins la ZEC
0,34

[194] Martín-Prieto, J.A., Roig-Munar, F.X., Rodriguez-Perea, A. i Pons, G.X. Evolució de la línea de costa de la platja d'es Trenc. Inédito

Servera, J., Rodríguez-Perea, A., Martín-Prieto, J.A. (2007). El sistema playa-duna de Es Trenc (Bahía de Campos), dins Fornós, J.J i Gómez-Puyol, L. (edits.) Geomorfología litoral: Migjorn i Llevant de Mallorca. *Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 15: 105-125*.

Hàbitat 2120 – Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)

Descripció

Hàbitat molt representatiu dels sistemes dunars que s'agrupa dins del tipus de vegetació perenne del revers marítim i zona culminal de les dunes costaneres. El substrat que ocupa és sorrenc fi - gruixut, essencialment mineral de vegades barrejat amb restes orgàniques seques (*Posidonia*) o de petxines i sotmès a l'acció directa del vent, boires i esprais marítims. Per al seu desenvolupament necessita d'aportacions i moviments abundants de sorra. Es forma en contacte amb els hàbitats 2110, 1210, o amb la platja nua.

Fisonomia / estructura: La vegetació està molt adaptada i es veu afavorida per l'ensorrament regular lligat a l'acció eòlica. Presenta un desenvolupament en forma de franja més o menys contínua o segmentada. La vegetació és herbàcia, oberta i està dominada per espècies vivaces, formant un sol estrat, amb recobriments variables normalment poc elevats. Les dunes més altes estan dominades per borró (*Ammophila arenaria subsp . Australis*) i les més baixes pel gram de platja (*Sporobolus pungens*), altres bulboses com el lliri de mar (*Pancratium maritimum*) i vivaces com el card de platja (*Eryngium maritimum*). També poden aparèixer *Calystegia soldanella* i *Euphorbia paralias* .

Dinàmica de la vegetació: A causa del caràcter mòbil del substrat, especialment per les tempestes hivernals, aquest hàbitat no sol presentar una dinàmica particular. Només en alguns llocs es pot observar una evolució degradativa que afavoreix les pastures anuals de caràcter psamòfil *Malcomietalia - Cutandietalia maritimae* (Hàbitat 2230) .

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[195]::

Juntament amb l'acció del vent, la vegetació exerceix una tasca de gran importància en la gènesi, creixement i estabilització de les dunes principalment en el desenvolupament de la duna secundària, frontal o davantera.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**B**	**B**
2008	**B**	**B**	**B**	**B**
2004	**B**	**C**	**B**	**B**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**B**	**B**	**B**	**B**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**B**	**B**	**B**	**B**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**B**	**C**	**B**	**B**

2. Grau de conservació global

D'acord amb els FND, l'avaluació global del lloc és **bo** per a la conservació favorable de l'hàbitat. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una evolució fins a assolir una Superfície relativa inferior al 2%, segons el FND més actualitzat. Les pressions i amenaces detectades podrien ser causa del seu deteriorament, per la qual cosa es considera necessari aprofundir en el coneixement del seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces d'aquest hàbitat són, de forma generalitzada, les mateixes que tenen lloc a tots els hàbitats que conformen el sistema dunar de Es Trenc, que inclou els hàbitats 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250 i 2260.

[195] Gracia, F. J., 2009. 2120 Dunas móviles de litoral con *Ammophila arenaria* (dunas blancas). EN: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 48 p.

Hàbitat 2120 – Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)			
Les agressions mecàniques provocades al front dunar i l'eliminació de la vegetació que li és pròpia són la causa més directe de la seva degradació. A això contribueix notablement l'elevada freqüentació i la retirada mecànica de les acumulacions de restes de posidònia acumulades sobre la platja.			
Codi UE	**Descripció**	**Extensió ocupada per l'hàbitat**	
C01.01.02	Eliminació de materials de platja		
D03.03	Construccions marines		
E01.03	Urbanització dispersa		
E03	Abocaments		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G02.10	Altres instal·lacions per a l'oci / esport		
G05.01	Compactació per trepig		
G05	Altres pertorbacions humanes: retirada restes maquinària		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J02.12	Dics, murs de contenció, platges artificials, etc.		
K02.02	Acumulació de matèria orgànica		
4. Evolució i tendència			
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest la tendència **estable** de l'hàbitat. Segons l'informe, l'hàbitat ha entrat en forta regressió a causa de la freqüentació, que genera trepig i un excés de mobilitat de la sorra. Així mateix es produeix una molt elevada vulnerabilitat a raó de l'artificialització i la modificació de la dinàmica sedimentària litoral, així com la destrucció directa dels hàbitats dunars amb finalitat turística o per contaminació de sòls i aigua. Es perd qualitat, si bé la superfície d'aquest hàbitat sembla estable.			

2.2.10. Hàbitat 2190 Depressions intradunals humides

Hàbitat 2190 – Depressions intradunals humides	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC**
Descripció	
Zones deprimides a l'interior dels cordons dunars litorals, amb influència constant de l'aigua edàfica o fins i tot l'embassament temporal o permanent. Correspon a una vegetació que es desenvolupa a les depressions intradunals, sobre substrat sorrenc o areno - llimós molt permeable, però que es pot embassar durant períodes variables de temps, amb aigües dolces o una mica salobres. Als llocs més secs no és estrany que a la superfície dels sòls apareguin concrecions carbonatades i fins i tot eflorescències salines. **Fisonomia i estructura** : Es presenten formacions herbàcies de 0,3 a 1 m d'alçada, generalment en un sol estrat, que formen pastures o jonqueres a les parts més baixes de les depressions intradunals. Un nombre important de les espècies més vistoses floreixen des de la segona meitat de la primavera (*Ophrys, Orchis*) fins ben entrat l'estiu (*Blackstonia perfoliat, Centaurium, Linum maritimum*) **Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[196]:** · Moviment natural dels complexos de cordons dunars, donant lloc a la formació de depressions. La presència de vegetació a les dunes és necessària perquè el vent no excavi més fàcilment i deteriori	

[196] Gracia Prieto, F. J., 2009. 2190 Depresiones intradunares húmedas. EN: VV.AAAA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 50 p.

Hàbitat 2190 – Depressions intradunals humides				
l'hàbitat; això mateix passa si les dunes apareixen fragmentades. · La formació de les depressions interdunars i el seu manteniment depenen de l'alimentació hídrica subterrània i de la seva qualitat.				
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc				
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**D**	**-**	**-**	**-**
2008	**D**	**-**	**-**	**-**
2004	No inclòs			
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	No inclòs			
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	No inclòs			
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	No inclòs			
2. Grau de conservació global				
El grau de conservació de l'hàbitat no s'indica als FND, atès que la representativitat està avaluada com a presència no significativa, el que ve reforçat pel fet de no disposar de cartografia a escala d'aquest treball.				
3. Pressions i amenaces				
No es disposa d'informació detallada sobre pressions i amenaces per a aquest hàbitat. De fet, en la cartografia elaborada per la Universitat de les Illes Balears el 2007 (UIB, 1:15.000), no es recull cap comunitat vegetal Dins la ZEC que es correspongui amb aquest hàbitat.				
4. Evolució i tendència				
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat. L'informe precisa aquesta informació al·ludint a la reduïda superfície que ocupa aquest hàbitat i a una tendència regressiva del mateix degut principalment a: intensos usos turístics (ciclisme, senderisme, hípica), abocaments de materials inerts, contaminació del sòl i molt especialment urbanització. D'altra banda l'excessiva mobilització de la sorra dels primers fronts dunars i la destrucció dels savinars pot provocar l'enfonsament de l'hàbitat i la seva conseqüent destrucció. L'informe conclou que es perd qualitat, però la superfície de l'hàbitat sembla estable.				

2.2.11. Hàbitat 2210 Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*

Hàbitat 2210 – Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Superfície total (ha)	
2,18	
% Dins la ZEC	

Hàbitat 2210 – Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*	
0,15	

Descripció

Dunes fixes, terciàries o grises de costes mediterrànies, amb substrats fixos o semifixos, colonitzades per vegetació de port baix que no evoluciona cap a una altra de major port i maduresa per la influència persistent del vent marí. Aquest hàbitat prospera en situacions de reraduna i sol formar la tercera part dunar, entre la vegetació de la duna mòbil (de borró - *Ammophila arenaria - o de Elymus farctus*) i els matolls o altres tipus de vegetació arbustiva del litoral sorrenc. Es desenvolupa sobre substrats sorrencs mòbils semi - estabilitzats de granulometria variable (des de sorra fina fins a petites graves), més o menys enriquits amb matèria orgànica i restes de petxines.

Fisonomia i estructura: Aquest hàbitat s'agrupa dins d'un tipus de vegetació especialitzada que troba les condicions adequades als arenals poc mòbils situats darrere de la primera línia de dunes. Format per matolls de poca alçada, semioberts, monoestratificats, dominats per camèfits sovint associats a diverses espècies herbàcies vivaces o anuals. El tapís vegetal no presenta mai un recobriment total. Al seu òptim la comunitat es mostra com un matoll de *Crucianella maritima* , per alteració pot augmentar la cobertura de *Helichrysum stoechas*.

Dinàmica de la vegetació: En situació d'antropització, l'hàbitat es degrada o destrueix per eliminació de la vegetació que li és pròpia, i per la seva substitució per pastures nitròfiles o per colonització d'espècies alienes.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[197]:

- La presència de vegetació és un factor clau per a l'estabilització d'aquestes dunes semifixes.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**B**	**A**	**A**
2004	**C**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**C**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**C**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

D'acord amb els FND, l'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una disminució gradual de la Superfície relativa ocupada pel mateix, actualment és inferior al 2% segons es recull al FND més actual. Es considera necessari aprofundir en el coneixement del seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces d'aquest hàbitat són, de forma generalitzada, les mateixes que tenen lloc en tots els hàbitats que conformen el sistema dunar de Es Trenc, que inclou els hàbitats

[197] Gómez-Serrano, M. Á. & Sanjaume, E., 2009. Dunas fijas del litoral del *Crucianellion maritimae*. EN: VV.AAAA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 67 p.

Hàbitat 2210 – Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*

2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250 i 2260.

Codi UE	Descripció	Extensió ocupada per l'hàbitat	
C01.01	Extracció de sorra i grava		
C01.01.02	Eliminació de materials de platja		
D03.03	Construccions marines		
E03	Abocaments		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G05.01	Compactació per trepig		
G02.10	Altres instal·lacions per a l'oci / esport		
G05	Altres pertorbacions humanes: retirada de restes amb maquinària		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
J02.12	Dics, murs de contenció, platges artificials, etc.		
K01.01	Erosió		
K02	Extracció de sorra i grava		
K02.02	Eliminació de materials de platja		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.12. Hàbitat 2230 Dunes amb gespes de *Malcomietalia*

Hàbitat 2230 – Dunes amb gespes de *Malcomietalia*
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos
Superfície total (ha)
0,45
% Dins la ZEC
0,03

Descripció

Hàbitat format per comunitats vegetals anuals de desenvolupament primaveral de talla petita que ocupen les clarianes i depressions existents entre el conjunt de dunes mòbils (Hàbitat 2120) i semifixes (Hàbitat 2210) amb *Malcolmia lacera, M. ramosissima, Evax astericiflora, E. lusitanica , Anthyllis hamosa o Linaria pedunculata*.

Es desenvolupa sobre substrats sorrencs, essencialment minerals, de granulometria variada i poca mobilitat. S'estén per la majoria de costes sedimentàries sorrenques del litoral mediterrani. A més requereix una molt escassa o nul·la influència de la marea, fins al punt que moltes vegades l'associació només s'instal·la per la banda a sotavent dels monticles sorrencs amb matolls i timonedes assentats en aquesta part del sistema dunar. A les zones amb gran acumulació de matèria orgànica en la superfície (sota pins o savines) l'associació no es presenta, possiblement per la dificultat de les llavors per arribar al sòl i iniciar el seu desenvolupament.

Triplachne nitens pot usar-se com a indicador d'alteració, encara que quan aquesta és més intensa *Cakile maritima* pot instal·lar-se i ser de gran utilitat per caracteritzar els aspectes més degradats de la comunitat.

Hàbitat 2230 – Dunes amb gespes de *Malcomietalia*

Destacar la presència de l'espècie *Silene sericea var baleàrica* per la seva gran singularitat.

Fisonomia / estructura: Vegetació herbàcia baixa, oberta, d'un sol estrat i dominada per espècies anuals amb un recobriment baix.

Dinàmica de la vegetació: Substrat més estable que el de les dunes mòbils. Comunitats efímeres que evolucionen cap a variants més estables colonitzades per camèfits o nanofaneròfits de major port, i donen pas a dunes semifixes (2120), fixes amb vegetació esclerofil·la (2260), amb *Juniperus* (2250 *) o amb boscos de diferents espècies de pins (2270 *) .

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[198]:

L'extensió d'aquest hàbitat depèn de la superfície dels clars presents (modulats per la força del vent) i la presència de matèria orgànica al substrat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**A**	**C**	**A**	**A**
2008	**A**	**C**	**A**	**A**
2004	**A**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**A**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

D'acord amb els FND l'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una forta disminució de la Superfície relativa ocupada pel mateix, des de llavors inferior al 2%. Es considera necessari aprofundir en el coneixement del seu grau de conservació.

3. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces d'aquest hàbitat són, de forma generalitzada, les mateixes que tenen lloc en tots els hàbitats que conformen el sistema dunar de Es Trenc, que inclou els hàbitats 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250 i 2260.

Codi UE	Descripció	Extensió ocupada per l'hàbitat	
C01.01.02	Eliminació de materials de platja		
D03.03	Construccions marines		
E01.03	Urbanització dispersa		
E03	Abocaments		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G02.10	Altres instal·lacions per a l'oci / esport		

[198] Gómez-Serrano, M. Á., & Sanjaume, E., 2009. 2230 Dunas con céspedes de *Malcolmietalia*. EN: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 63 p.

Hàbitat 2230 – Dunes amb gespes de *Malcomietalia*				
	G05.01	Compactació per trepig		
	G05	Altres pertorbacions humanes: retirada de restes amb maquinària		
	I01	Eliminació de materials de platja		
	J02.12	Construccions marines		
	K02.02	Urbanització dispersa		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

Aquest hàbitat es troba en clara regressió en els llocs freqüentats, especialment les zones més properes a les platges per efecte del trepig. Així mateix es produeix destrucció per reblerts, acumulació de deixalles, urbanització litoral o condicionaments turístics.

Tot i mantenir actualment la superfície estable, l'hàbitat es fragmenta i es eutrofització.

2.2.13. Hàbitat 2240 Dunes amb gespes de *Brachypodietalia* i de plantes anuals

Hàbitat 2240 – Dunes amb gespes de *Brachypodietalia* i de plantes anuals	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC**

Descripció

Comunitats vegetals anuals de desenvolupament primaveral efímer, que colonitzen les clarianes i depressions existents entre altres conjunts de dunes fixes o semifixes , desenvolupades sobre sorres que provenen de l'erosió de materials bàsics, sovint calcaris, amb espècies que pertanyen al gènere *Brachypodium*. Aquest hàbitat només es troba en determinades zones, sovint no allunyades del salobrar o sobre sòls desenvolupats sobre dunes fòssils.

Fisonomia / estructura: Aquestes comunitats dunars constitueixen formes empobrides de les típiques. Es presenten sota dos aspectes: prats de llistó (*Brachypodium ramosum*) i pastures de pa eixut (*Plantago albicans*). El primer forma prats, d'aspecte graminoide, de 10-30 cm d'alçada, en el qual s'integren alguns teròfits i camèfits. Sovint creixen a les clarianes de les formacions arbustives o boscoses amb les que solen formar mosaic. Les segones solen formar rodals amb predominança de les taques baixes i blanques de pa eixut, espècie fortament lelopàtica que dificulta molt el desenvolupament d'altres espècies. Generalment predomina a les vores de camins, llocs transitats i pasturats.

Encara que presenta poca diversitat destaca una notable riquesa en orquídies, especialment en els llocs més humits, sovint en contacte o a prop de les depressions dunars.

Dinàmica de la vegetació: La comunitat de gespes del *Brachypodietalia* evoluciona progressivament cap a formes més estables a mesura que la mobilitat del substrat s'atenua i augmenta l'estructuració del sòl. Van apareixent camèfits més propis del *Crucianellion* (hàbitat 2210) i posteriorment arbusts de port més elevat com *Halimium halimifolium*, espècie característica de l'hàbitat 2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto - Lavanduletalia*. Les zones més aclarides són colonitzades per gespes del *Malcomiletalia* (hàbitat 2230).

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[199]:

- El substrat és considerablement més estable que el de les formacions de dunes mòbils. L'extensió d'aquests ambients depèn, per tant, de la superfície dels clars presents que es veuen modulats per la força del vent.
- Es tracta de comunitats efímeres que evolucionen cap a variants més estables, condicionades per l'acció del vent de les platges on s'assenta, que determinen la progressiva disminució de la mobilitat del substrat i el grau d'enriquiment del sòl amb matèria orgànica.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global

[199] Gómez-Serrano, M.Á. & Sanjaume, E., 2009. 2240 Dunas con céspedes del *Brachypodietalia* y de plantas anuales. EN: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 59 p

Hàbitat 2240 – Dunes amb gespes de *Brachypodietalia* i de plantes anuals				
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2004	No inclòs			
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	No inclòs			
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	No inclòs			
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	No inclòs			

2. Grau de conservació global

Segons el FND del 2011 el grau de conservació de l'hàbitat és **excel·lent**.

No obstant això existeixen discrepàncies entre l'exposat al FND i la cartografia més actualitzada disponible per a aquest hàbitat a l'espai (UIB, 1:15.000), ja que no recull cap comunitat vegetal en l'àmbit de la ZEC. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta.

3. Pressions i amenaces

No es disposa d'informació detallada sobre pressions i amenaces per a aquest hàbitat. De fet, en la cartografia elaborada per la Universitat de les Illes Balears el 2007 (UIB, 1:15.000), no es recull cap comunitat vegetal Dins la ZEC que es correspongui amb aquest hàbitat.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.14. Hàbitat 2250* Dunes litorals amb *Juniperus spp.*

Hàbitat 2250* – Dunes litorals amb *Juniperus spp.*	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Superfície total (ha)	
383,87	
% Dins la ZEC	
26,61	

Descripció

Matolls escleròfils o laurifolis dels cordons dunars més estabilitzats de la part interna de les dunes grises o dels clars de savinars i pinedes.

Aquest hàbitat es desenvolupa a les dunes fòssils, sobre sòls sorrencs, sovint de color ocre. La insolació, la sequera estival i la oligotròfia als sòls afavoreix que no siguin desplaçats per altres tipus de vegetació.

Fisonomia / estructura: La vegetació correspon a matolls d'alçada i densitat diverses, d'estepars o matolls relativament alts (1,50 m), suboberts, fins timonedes baixes (0,3 m). Quan les màquies o pinedes predominen a les dunes, aquest hàbitat es desenvolupa als clars i a les vores dels arbustos.

Hàbitat 2250* – Dunes litorals amb *Juniperus spp.*

La comunitat de plantes característica conté *Juniperus phoenicea ssp .turbinata, J. macrocarpa, J. navicularis, J. communis i J. oxycedrus*.

Dinàmica de la vegetació: Aquest hàbitat està subjecte a fortes càrregues d'esprai salí i a un substrat sorrenc mòbil amb poca capacitat de retenció d'aigua i nutrients aspectes que dificulten l'evolució cap a un altre tipus d'hàbitat.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[200]:

El tret més distintiu de les dunes costaneres és la seva connexió amb el mar i l'impacte del sistema marítim sobre el clima dunar. La vegetació costanera presenta en un microcosmos els efectes del vent, la sequera, la sal, l'erosió, l'enterrament i canvis de pH, interactuant sobre comunitats vegetals molt pròximes. Entre les variables ambientals, poden considerar-se el dipòsit d'esprai salí, la mobilitat del substrat i la insolació com a característics de l'ecosistema dunar sobre el qual s'assenta aquest tipus d'hàbitat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**A**	**B**	**A**	**A**
2008	**A**	**B**	**A**	**A**
2004	**A**	**B**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**A**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**B**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una disminució de la superfície relativa ocupada pel mateix a valors compresos en el rang 2% -15%.

3. Pressions i amenaces

La tala de savines i l'afavoriment dels boscos de pi ha estat una causa històrica de la desaparició d'aquest tipus d'hàbitat en diversos llocs, com les dunes de Sa Ràpita.

Les pressions i amenaces d'aquest hàbitat són, de forma generalitzada, les mateixes que tenen lloc en tots els hàbitats que conformen el sistema dunar de Es Trenc, que inclou els hàbitats 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250 i 2260.

Les extraccions de sorra poden posar al descobert el sistema radicular de les savines o provocar un ensorrament massa important de la màquia dunar de *Juniperus*. D'altra banda l'elevada freqüentació elimina individus de classes d'edat inferior i incrementa el risc d'incendi i eutrofització, el que determina la seva desestabilització, desestructuració i destrucció. Per la seva banda els incendis originen la substitució per formes pioneres de matoll (*Rosmarinion officinalis*) o per vegetació de dunes mòbils (*Ammophiletea*), sovint acompanyades d'espècies de caràcter nitròfil.

Codi UE	Descripció	Extensió ocupada per l'hàbitat	
C01.01	Extracció de sorra i grava		
C01.01.02	Eliminació de materials de platja		

[200] Muñoz, J.C. & Gràcia, F.J., 2009. 2250 Dunas litorales con *Juniperus* spp. (*). EN: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.61p

Hàbitat 2250* – Dunes litorals amb *Juniperus spp.*				
	D03.03	Construccions marines		
	E01.03	Urbanització dispersa		
	E03	Abocaments		
	G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
	G01.03	Vehicles motoritzats		
	G02.10	Altres instal·lacions per a l'oci / esport		
	G05.01	Compactació per trepig		
	G05	Altres pertorbacions humanes: retirada de restes amb maquinària		
	I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
	J01	Incendis		
	J02.12	Dics, murs de contenció, platges artificials, etc.		
	K02.02	Acumulació de matèria orgànica		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.15. Hàbitat 2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*

Hàbitat 2260 – Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Superfície total (ha)	
104,89	
% Dins la ZEC	
7,27	

Descripció

Aquest hàbitat es desenvolupa en dunes actuals o fòssils, sobre sòls sorrencs, sovint de color una mica ocre, a les clarianes dels savinars i pinedes. La insolació, la sequera estival i els sòls oligotròfics afavoreixen que no siguin desplaçats per altres tipus de vegetació. L'aparició d'aquest hàbitat pot ser deguda o bé a la degradació dels savinars o pinedes d'ambients dunars o bé per l'evolució dels hàbitats 2130 i 2210 cap a formes més estables de matolls escleròfils.

Destaquen per la seva singularitat les espècies com *Teucrium dunense* (*patroendemisme*) o *Helianthemum caput - felis*.

Fisonomia / estructura : Matolls d'alçada i densitat diverses, des d'estepars relativament alts (1,50 m) i densos, fins a timonedes baixes (0,3 m) subobertes . Quan les màquies o les pinedes predominen en les dunes, aquest hàbitat es desenvolupa en els clars i en les vores dels arbusts.

Dinàmica de la vegetació : L'hàbitat és de caràcter pioner i colonitza zones obertes de les dunes estabilitzades. A raó dels forts condicionants ecològics a què està sotmès (sòls sorrencs, sequera), aquest hàbitat només mostra una dinàmica que deriva cap a un estadi forestal més desenvolupat (savinars, cadequers o pinedes). Encara que és un fet ocasional, la dinàmica dels incendis té una influència molt important en el seu desenvolupament.

La degradació dels cadequers, savinars i pinedes d'ambients dunars també produeix la seva substitució pel tipus d'hàbitat 2260. Igualment, l'evolució dels tipus d'hàbitat 2130 * Dunes costaneres fixes amb vegetació herbàcia (dunes grises) i 2210 Dunes fixes del litoral del *Crucianellion maritimae* cap a formes més estables desencadena el pas als matolls escleròfils del tipus d'hàbitat 2260.

Hàbitat 2260 – Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[201]:

- Aportació sedimentari costaner.
- Dinàmica natural d'aportació de material sorrenc a les dunes.
- Cobertura vegetal natural i dinàmica de successions vegetals no alterades.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**A**	**A**	**A**
2008	**B**	**A**	**A**	**A**
2004	**B**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**B**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**B**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND.

3. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces d'aquest hàbitat són, de forma generalitzada, les mateixes que tenen lloc a tots els hàbitats que conformen el sistema dunar de Es Trenc, que inclou els hàbitats 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250 i 2260.

Codi UE	Descripció	Extensió ocupada per l'hàbitat	
C01.01	Extracció de sorra i grava		
C01.01.02	Eliminació de materials de platja		
D03.03	Construccions marines		
E01.03	Urbanització dispersa		
E03	Abocaments		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats		
G02.10	Altres instal·lacions per a l'oci / esport		
G05.01	Compactació per trepig		
G05	Altres pertorbacions humanes: retirada de restes amb maquinària		

[201] Gómez-Serrano, M. Á., Sanjaume, E. & Gràcia Prieto, FJ, 2009. 2260 Dunas con vegetación esclerófila de *Cisto-Lavanduletalia*. EN: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 79 p

Hàbitat 2260 – Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*				
	I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		
	J02.12	Dics, murs de contenció, platges artificials, etc.		
	K02.02	Acumulació de matèria orgànica		

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.16. Hàbitat 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion o Hydrocharition*

Hàbitat 3150 – Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion o Hydrocharition*	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC**

Descripció

Hàbitat d'aigües retingudes caracteritzat per tenir un contingut en nutrients relativament alt, que permet el desenvolupament d'una vegetació característica corresponent a diferents biotips (plantes flotants, plantes arrelades amb fulles flotants, plantes arrelades no flotants, etc.).

Fisonomia / estructura: La majoria de les espècies de vegetació típiques d'aquesta fitocenosi es caracteritzen per tenir òrgans flotants, la qual cosa les fa fàcilment visibles a la superfície de les masses d'aigua en què es desenvolupen. Aspectes com ara el grau tròfic , la morfometria i les característiques del llit, o la mineralització de l'aigua, entre d'altres, influeixen sobre el tipus de comunitat vegetal que, d'entre les típiques d'aquest hàbitat, podem trobar a cada massa d'aigua. Com fitocenosi típica de l'hàbitat es troben les següents: Comunitats flotants no arrelades de lemnàcies; Comunitats flotants no arrelades de pteridòfits aquàtics; Comunitats flotants no arrelades de briòfits; Comunitats arrelades amb fulles flotants de nenúfars; Comunitats arrelades de potamogetonàcies; Comunitats arrelades de fons; Comunitats aquàtiques no arrelades i semisubmergides.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[202]: aquest tipus d'hàbitat està restringit a aquells en què les concentracions de nutrients poden arribar a ser relativament altes per aportacions naturals, presentant aigües riques en bases, i en els quals la resta de característiques de la massa d'aigua permeten el desenvolupament de les comunitats vegetals. Els processos d'enriquiment en nutrients es poden deure tant a la lixiviació natural de nutrients, com l'envelliment natural del llac, però no a processos antròpics. Això el diferencia dels llacs naturals eutrofitzats, ja que aquest procés constitueix una alteració de les condicions naturals del sistema i, per tant, es tractaria d'un ecosistema alterat.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2004	**C**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**C**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**C**	**A**	**A**	**A**

[202] Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirurgià, S., Sòria, J. Rico, E., De la Hera, Santamans, AC, García De Diumenge, Chicote, & Gosálvez, R., 2009. 3150 Lagos y lagunas eutróficos naturales, con vegetación *Magnopotamion* o *Hydrocharition*. EN: VV.AAAA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 70 p.

Hàbitat 3150 – Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion o Hydrocharition*				
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una forta disminució de la superfície relativa ocupada pel mateix, des de llavors inferior al 2%.

No obstant això existeixen discrepàncies entre l'exposat al FND de la ZEC i la cartografia més actualitzada disponible per a aquest hàbitat a l'espai (UIB, 1:15.000), ja que no recull cap comunitat vegetal en l'àmbit de la ZEC. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta.

3. Pressions i amenaces

No es disposa d'informació detallada sobre pressions i amenaces, de fet a la cartografia elaborada per la Universitat de les Illes Balears el 2007 (UIB, 1:15.000) no es recull cap comunitat vegetal dins la ZEC que es correspongui amb aquest hàbitat.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

Nota: La millor cartografia disponible no recull l'hàbitat 3150 en l'àmbit d'aquest espai. El seu esment al FND pot ser degut a una confusió en la transcripció de les comunitats vegetals originalment inventariades (en efecte, els herbassars submergits de R*uppi*a es poden classificar com a comunitat de *Potamogeton pectinatus*). Aquest aspecte haurà de ser comprovat en el marc del present Pla.

2.2.17. Hàbitat 3170* Basses i Estanys temporals mediterranis

Hàbitat 3170* – Basses i Estanys temporals mediterranis	
Localització en Es Trenc – Salobrar de Campos	**No compta amb cartografia recent. Es proposa verificar la seva presència a la ZEC**

Descripció

Les basses o estanys temporals són cavitats de dimensions reduïdes i poc profundes (de pocs dm^2 a $100m^2$, prof < 0.5m), que es disposen sobre terreny pla i impermeable. Es formen com a conseqüència dels processos de dissolució de roques calcàries. Presenten un notable caràcter heliòfil i es troben en zones no allunyades de la costa, encara que a Mallorca hi ha localitzacions fins a altituds properes als 900 m.

L'aigua de les basses té el seu origen en les pluges i el vessament. Els nivells d'inundació són variables i depenen de la topografia, pluviometria, porositat del sòl, tipus de roca i la seva impermeabilitat. La durada i període d'inundació varia molt interanualment. Normalment es troben inundades durant l'hivern i a la primavera i s'assequen per complet a l'estiu.

Fisonomia i estructura: Les comunitats vegetals corresponen a pastures baixes, denses (només a nivell de plantes nanes), amb plantes suculentes, estacionalment submergides i dominades per teròfits. La riquesa específica de les comunitats segueix un gradient espacial que es relaciona amb la profunditat i amb la durada del període d'inundació.

Dinàmica de la vegetació: El nivell d'aigua i la durada de la immersió condicionen la distribució i amplitud de les bandes de vegetació de les diferents comunitats: aquàtiques, amfíbies i terrestres. La persistència de les espècies característiques depèn del manteniment de fases submergides a l'hivern, que selecciona les espècies tolerants a la inundació. La vegetació segueix un cicle anual, amb variacions interanuals importants en la composició específica i l'extensió espacial en funció de la intensitat i de la distribució temporal de les precipitacions.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats per l'acció humana[203]: La modificació de les característiques fisiogràfiques del sistema, amb excavacions, variacions del pendent o ocupació del litoral, suposa una alteració substancial de les característiques naturals d'aquestes llacunes que modifica en gran mesura l'estructura de l'hàbitat.

[203] Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirurgià, S., Sòria, JM, Rico, E., de l'Hera, A., Santamans, AC, García de Domingo, A., Chicote, A. & Gosálvez, RU, 2009. 3170 * Lagunas y charcas temporales mediterráneas (*). EN: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 87p

Hàbitat 3170* – Basses i Estanys temporals mediterranis				
Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc				
1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND				
Any	**Representativitat**	**Superfície relativa**	**Conservació**	**Global**
2011	**A**	**C**	**A**	**A**
2008	**A**	**C**	**A**	**A**
2004	**A**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**A**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**
2. Grau de conservació global				
L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. Tot i així, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una forta disminució de la superfície relativa ocupada pel mateix, sent des de llavors inferior al 2%. Tot i així existeixen discrepàncies entre l'exposat als FND de la ZEC i la cartografia més actualitzada disponible per a aquest hàbitat a l'espai (UIB, 1:15.000), ja que no recull cap comunitat vegetal en l'àmbit de la ZEC. Per això es considera prioritari abordar la realització d'estudis que permetin conèixer amb exactitud el seu grau de presència i la seva localització exacta.				
3. Pressions i amenaces				
No es disposa d'informació detallada sobre pressions i amenaces, de fet a la cartografia elaborada per la Universitat de les Illes Balears el 2007 (UIB, 1:15.000) no es recull cap comunitat vegetal dins la ZEC que es correspongui amb aquest hàbitat.				
4. Evolució i tendència				
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat. L'informe al·ludeix també a la tendència regressiva d'aquest tipus d'hàbitats, amenaçat per activitats humanes que alteren el funcionament hidrològic i la dinàmica de la vegetació. Nota: La millor cartografia disponible no recull l'hàbitat 3170 * en l'àmbit d'aquest espai. El seu esment al FND pot ser degut a una confusió en la transcripció de les comunitats vegetals originalment inventariades. Aquest aspecte haurà de ser comprovat en el marc del present Pla.				

2.2.18. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques

Hàbitat 5330 - Brolles termomediterrànies i preestèpiques	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Superfície total (ha)	
60,66	
% Dins la ZEC	

Hàbitat 5330 - Brolles termomediterrànies i preestèpiques	
4,21	

Descripció

Hàbitat adaptat a l'estrés hídric intens i a l'efecte dels incendis. Apareix a les etapes de substitució d'altres formacions, tot i que també funciona com a vegetació potencial o permanent en zones amb substrats desfavorables. És l'hàbitat que presenta major varietat de comunitats vegetals, concretament 18. Dins d'un tipus d'hàbitat tan gran es poden diferenciar subtipus, que van des de comunitats arbustives generalment denses i d'altura mitjana-alta, sovint impenetrables i de vegades espinoses fins comunitats herbàcies dominades per càrritx. No obstant això, les últimes indicacions de la Comissió Europea desaconsellen la utilització de subtipus per caracteritzar els HIC.

Fisonomia i estructura: En general es tracta d'hàbitats molt rics en espècies, dominats per la presència de camèfits i nanofaneròfits encara que també són freqüents els hemicriptòfits i geòfits.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[204]:

Els factors biofísics susceptibles de ser gestionats són generals i estan relacionats fonamentalment amb el manteniment dels processos naturals de pol·linització i dispersió de propàguls.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**C**	**C**	**A**	**A**
2008	**C**	**C**	**A**	**A**
2004	**C**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**C**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	No inclòs			
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	No inclòs			

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una forta disminució de la superfície relativa ocupada pel mateix, sent des de llavors inferior al 2%.

3. Pressions i amenaces

No s'ha identificat pressions i amenaces sobre aquest hàbitat.

4. Evolució i tendència

Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.2.19. Hàbitat 92D0 Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea i Securinegion Tinctoriae)*

[204]Cabello, J., Morata D., Otto, R., Fernández Palacios, JM, 2009. 5330 Matorrales termomediterráneos, matorrales suculentos canarios (macaronésicos) dominados por Euphorbias endémicas y nativas y tomillares semiáridos dominados por plumbagináceas y quenopodiáceas endémicas y nativas. En: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 170 p.

Hàbitat 92D0 – Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea i Securinegion Tinctoriae*)	
Localització a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Superfície total (ha)	
29,80	
% Dins la ZEC	
2,06	

Descripció

Bosquets en galeria que es troben normalment als trams finals d'algunes torrenteres, pel que estan sotmesos a un règim hidrològic molt irregular. Les espècies característiques d'aquest tipus d'hàbitat són *Vitex agnus-castus i Nerium oleander*.

Fisonomia, estructura i dinàmica de la vegetació: Arriben a formar boscos densos i lineals d'entre 2 i 3 m d'alçada. Se situen a les vores i l'interior de les lleres dels torrents. Els alocars s'adapten a un règim hídric molt irregular, desenvolupen sistemes radicals molt potents que permeten arribar al nivell freàtic necessari i eviten que la planta sigui arrossegada en situacions torrencials. A més tenen capacitat de regeneració vegetativa per fer front a aquestes pertorbacions. Els baladrars amb aloc semblen representar l'etapa clímax de vegetació en els cursos en què es desenvolupen.

Factors ecològics susceptibles de ser modificats amb la gestió[205]:

Cursos d'aigua de cabal intermitent i irregular, de vegades nul o escàs en superfície, sotmesos a un període d'estiatge llarg, sota climes amb una elevada termicitat (estreta amplitud anual i diària de les temperatures, en general, altes o mitjanes), amb mínimes hivernals per sobre de 0 º C, el que suposa una absència total de freds intensos i un període estival amb elevades temperatures mitjanes i màximes, al costat d'una forta evaporació. Salinitat reduïda.

Anàlisi del grau de conservació de l'hàbitat al lloc

1. Evolució de l'avaluació del lloc segons els FND

Any	Representativitat	Superfície relativa	Conservació	Global
2011	**B**	**C**	**A**	**A**
2008	**B**	**B**	**A**	**A**
2004	**B**	**C**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 2003. actualitzat 1999	**B**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 12/11/2001. actualitzat 1999	**B**	**A**	**A**	**A**
Fitxes MIMAM 13/11/2001. actualitzat 1999	**A**	**C**	**A**	**A**

2. Grau de conservació global

L'avaluació global del lloc és **excel·lent** per a la conservació favorable de l'hàbitat, com així ho reforça l'avaluació històrica dels FND. No obstant això, les dades obtingudes a partir del 2004 mostren una disminució gradual de la superfície relativa ocupada pel mateix, sent actualment inferior al 2% segons es recull al FND més actual.

3. Pressions i amenaces

[205] Salinas, M. J. & Cueto, M., 2009. 92D0 Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (*Nerio-Tamaricetea* y *Fluegeion tintorisae*). EN: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 86 p.

Hàbitat 92D0 – Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea i Securinegion Tinctoriae*)
No s'ha identificat pressions i amenaces sobre aquest hàbitat.
4. Evolució i tendència
Les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'Art 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2007-2012, posen de manifest el caràcter **estable** a curt i llarg termini d'aquest tipus d'hàbitat.

2.3. DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DEL GRAU DE CONSERVACIÓ DE LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

2.3.1. Introducció

Encara que segons l'article 6.1 de la Directiva 92/43 s'hauran d'establir mesures " *que respondan a las exigencias ecológicas de los tipos de hábitats naturales del Anexo I y de las especies del Anexo II presentes en los lugares* ", la Comissió Europea ha assenyalat com a excepció a aquest criteri aquells hàbitats o espècies indicats com **no significatius** (D) en els corresponents FND de Natura 2000[206]. Tot i així, en el present Pla s'estabiran mesures de conservació per a totes les espècies **destacables** presents a la ZEC, la selecció s'ha realitzat atenent als criteris esmentats a continuació:

Espècies de l'Annex II de la Directiva 92/43 i aus a les que aplicen l'article 4 de la Directiva 2009/147/CE. Els efectes d'aquest apartat es consideren només quan la seva població, segons es recull al FND, sigui diferent de D (Població no significativa).

Espècies la població, segons es recull al FND, sigui D (Població no significativa) i a més compleixin algun dels següents requisits:

- Estiguin recollides al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005, de 8 de juliol) i les seves modificacions[207].
- Estiguin contingudes al Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades (Reial Decret 139/2011) creat per la Llei 42/2007 del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, en les categories de *En perill d'extinció o Vulnerable.*
- Disposin de Pla de conservació o recuperació vigent a les Illes Balears

Les espècies d'aus seleccionades d'acord amb els criteris anteriors seran agrupades, en funció dels seus requeriments ecològics, en 8 ambients principals (aquàtics, alpins i de medis supraforestals, arbustius, estepàris, forestals, marins, rupícoles, i rurals i urbans)[208]. Les mesures que el Pla estableixi per als hàbitats inclosos en aquests ambients repercutiran favorablement en les espècies considerades.
Els subapartats següents contenen les fitxes amb la descripció i valoració del grau de conservació de les espècies seleccionades. El patró de fitxa utilitzat, pel que fa a l'estructura i continguts, és el següent:

Informació de la/les espècie/s a/als l'espai/espais
Quadrícules de localització de l'espècie segons el BIOATLES de les Illes Balears[209]
Característiques de l'espècie, segons la informació continguda als FND de 2011**:** **Tipus:** Es registren les categories permanent, reproductora, concentració i / o hivernant**.** **Mida:** Nombre o interval d'individus o Parelles de l'espècie al lloc. **Categoria:** Abundància de l'espècie al lloc diferenciada entre escassa, molt escassa o present.

[206] DG ENV B3/SL, April 2013. Note to the habitats committee. Establishing conservation measures for Natura 2000 Sites.

[207] Actualització Catàleg (Web CAIB; data consulta 13/11/13)

[208] Íñigo, A., Infant, O., López, V., Valls, J. i Atienza, JC 2010. *Directrius per a la redacció de Plans de Gestió de la Xarxa Natura 2000 i mesures especials per dur a terme a les* ZEPA. SEO / BirdLife, Madrid

[209] *http://bioatles.caib.es* (Novembre de 2013)

Informació de la/les espècie/s a/als l'espai/espais

Observacions: Conté informació d'altres fonts que actualitza la continguda als FND, principalment a l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears[210]. S'inclouen les categories de classificació de les espècies que es recullen en aquesta font:

- Estatus: **S**-Sedentària, present tot l'any; **E**-Estival, present només en època de reproducció; **M**-Migradora, present només en migració prenupcial i / o postnupcial; **H**-Hivernant, present només a l'hivern; **A**-Accidental, espècie molt rara, allunyada de la seva àrea normal de distribució, migració o hivernada; **D**-Divagant, espècie que apareix extralimitante en el seu àmbit geogràfic de presència habitual; **?**-Estatus dubtós; F-Falta informació.
- Abundància:**r**-Rara, 1-10; **e**-Escassa, 11-100; **m**-moderada, 101-1000; **a**-Abundant,> 1.000; les xifres fan referència al nombre de parelles en el cas de nidificants, ja individus en la resta de casos.

Protecció: Segons la informació del FND 2011 i altres fonts oficials consultades.

Hàbitat i distribució

Assignació dels hàbitats del FND de la ZEC en què les espècies desenvolupen els seus processos vitals.

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011[211]

Població	Conservació	Aïllament	Global[212]
Grandària i densitat en relació amb les poblacions presents en el territori nacional. Valors: **A**, 100% ≥ p> 15%; **B**, 15% ≥ p> 2%; **C**, 2% ≥ p> 0%; **D**, Població no significativa.	Grau de conservació dels elements de l'hàbitat rellevants per a l'espècie, i possibilitat de restauració. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bona; **C**, mitjana o reduïda.	Grau d'aïllament de la població en relació amb l'àrea de distribució natural de l'espècie. Valors: **A**, població (gairebé) aïllada; **B**, població no aïllada però al marge de la seva àrea de distribució; **C**, Població no aïllada integrada a la seva àrea de distribució.	Avaluació global del valor del lloc per a la conservació de l'espècie. Valors: **A**, excel·lent; **B**, bo; **C**, significatiu.

2. Pressions i amenaces

Les pressions són aquells factors que estan actuant actualment sobre les espècies o que ho han fet durant el període de diagnòstic, mentre que les **amenaces** són factors que s'espera que puguin actuar al futur[213].

Les pressions i amenaces a què està sotmesa cada espècie s'han identificat a partir d'informació obtinguda sobre el terreny. A cada pressió i / o amenaça se li assigna un codi estàndard definit per la Unió Europea[214]. Les pressions es marquen amb cel·les de color vermell i les amenaces amb cel·les de color beix.

ESPÈCIE

[210] González, JM, Rebassa, M., Ventoso, L., López-Jurado, C., Méndez, X., Garriga, E., De Pablo, F., García, O. & Martínez, O. 2011. Registres Ornitològics . Anuari Ornitològic de les Balears, vol. 26. 2011:111-254. Grup Balear d'ornitologia i defensa de la natura (Gob)

Annex II: Estatus de l'avifauna balear. Anuari Ornitològic de les Balears, volum 26. 2011: 269-280. Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).

[211] Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39.

[212] Aquest criteri serveix per avaluar el valor global del lloc des del punt de vista de la conservació de l'espècie. Constitueix el resultat de totes les característiques anteriors. Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 63

[213] European Topic Centre on Biological Diversity, 2011.*Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive.Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012.Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA)

[214] *http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal* (19/11/2013)

Informació de la/les espècie/s a/als l'espai/espais				
	CODI U E	DESCRIPCIÓ	CODI I NOM DE L'ESPAI	
	A04	PASTURATGE	PRESSIÓ	AMENAÇA

3. Evolució i tendència

Aquesta informació procedeix de les dades recollides a l'Informe de les Illes Balears sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels Annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats, en el conjunt de les Illes Balears.

Aquesta informació és important per poder considerar la rellevància de les espècies a la coherència de la Xarxa Natura, segons estableix l'article 3 de la Directiva 92/43.

2.3.2. Flora

2.3.2.1. Diplotaxis ibicensis

Diplotaxis ibicensis	
	Característiques de l'espècie.Es tracta d'una herba erecta que pot arribar al mig metre d'alçada. Les fulles estan molt dividides en lòbuls estrets, i les flors són grogues i bastant grans. Floreix durant l'hivern i gairebé tota la primavera. Segons la informació que apareix al (als) FND. Les dades exposades són: **Tipus:** permanent **Mida:** - **Categoria:** escassa **Protecció**: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43. D'especial interès al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció de 2005.

Hàbitat i distribució

Aquesta espècie endèmica de les Illes Balears, viu preferentment a les zones litorals de les illes Pitiüses (Eivissa i Formentera) generalment en zones una mica alterades.

Hàbitats del FND: 1240, 2240, 2250*

Anàlisi del grau de conservació de la espècie al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Diplotaxis ibicensis	C	B	B	B

L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació de l'espècie és **bo**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), no es troba aïllada però si al marge de la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, i l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) és igual a la del 2011.

2. Pressions i amenaces

Les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie són les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en què es troba. L'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels Annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats no recull informació sobre pressions sobre l'espècie.

3. Evolució i tendència

Tendència estable i perspectives de futur bones, segons l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels Annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats.

2.3.2.2. Helianthemum caput-felis

Helianthemum caput-felis	
	Característiques de l'espècie. Petita mata que rep el seu nom per la forma dels capolls florals. Segons la informació que apareix al (als) FND. Les dades exposades són: **Tipus**: permanent **Mida**: - **Categoria**: escassa **Protecció**: Vulnerable al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43.

Hàbitat i distribució

Viu a poques zones de Mallorca i Eivissa, sobre sòls sorrencs, però també a les roques litorals.
Hàbitats del FND: 1240, 2240, 2250*.

Anàlisi del grau de conservació de la espècie al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Helianthemum caput-felis	C	B	C	B

L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació de l'espècie és **bo**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada en la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) és igual a la del 2011.

2. Pressions i amenaces

Extret de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels Annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats, per a l'espècie *Helianthemum caput-felis*, i de la informació disponible sobre l'espècie a l'àmbit de la ZEC.
Les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie són les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en què es troba.

		Helianthemum caput-felis	
Codi UE	**Descripció**	**Pressió**	**Amenaça**
G01.03	Vehicles motoritzats		
G05	Altres intrusions i pertorbacions humanes		
I01	Invasió del medi per espècies al·lòctones		

3. Evolució i tendència

Tendència estable i perspectives de futur pobres, segons l'Informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 per a les espècies dels Annexos II, IV i V de la Directiva Hàbitats.

2.3.3. Fauna

2.3.3.1. Invertebrats

En l'apartat 3.2 del FND no es recullen espècies d'invertebrats.

2.3.3.2. Peixos

En l'apartat 3.2 del FND no es recullen espècies de peixos.

2.3.3.3. Amfibis

En l'apartat 3.2 del FND no es recullen espècies d'amfibis.

2.3.3.4. Rèptils

En l'apartat 3.2 del FND no es recullen espècies de rèptils.

2.3.3.5. Mamífers

En l'apartat 3.2. l'FND es recullen les següents espècies de mamífers:

Nom científic
Barbastella barbastellus
Miniopterus schreibersii
Myotis capaccinii
Myotis emarginatus
Myotis myotis
Rhinolophus ferrumequinum
Rhinolophus hipposideros
Rhinolophus mehelyi

Segons els criteris que s'exposen en l'apartat 2.3.1, només compleix amb ells *Miniopterus schreibersii, Myotis capaccinii, Myotis emarginatus, Myotis myotis i Rhinolophus ferrumequinum*, ja que l'espècie *Rhinolophus mehelyi*, es troba extinta a les Illes Balears. Segons Areambiental (2011)[215], totes aquestes espècies, tot i que es refugien fora de la ZEC, podrien utilitzar el lloc per caçar en alguna ocasió. Seran aquestes espècies les que es descriguin i sobre les que es proposin mesures de conservació, llevat de *Myotis emarginatus* que sembla que ja no està present a Mallorca. Aquestes mesures beneficiaran a la resta d'espècies de ratpenats presents en l'àmbit de gestió del Pla.

2.3.3.5.1. *Miniopterus schreibersii,* Murciélago de cueva, Ratpenat de cova

M-1310-*Miniopterus schreibersii*, Murciélago de cueva, Ratpenat de cova
Sense cartografia a l'àmbit de la ZEC
Característicasde la especie segons la informació que apareix al FND: **Tipus:** permanent **Mida: -** **Categoria:** present (veure observacions)
Observacions: Segons la informació més actualitzada disponible (Areambiental, 2011) la categoria d'abundància a la qual pertanyeria l'espècie seria **Escassa**

[215] Areambiental. 2011. *La Xarxa Natura 2000 a les Illes Balears, Mesures de gestió i estat de conservació dels quiròpters als esplais: Es Trenc-Salobrar de Campos (ES0000227).* Informe inèdit per la Conselleria de Medi ambient. 18 pàgs.

M-1310-*Miniopterus schreibersii*, Murciélago de cueva, Ratpenat de cova

Protecció: Vulnerable segons el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43. Compta amb un pla de conservació balear.

Hàbitat i distribució

Habita en coves i altres tipus de cavitats subterrànies. Caça en espais oberts o per sobre de la vegetació, podent estar les àrees de caça a diverses desenes de quilòmetres dels seus refugis.
Hàbitats del FND: 1310, 1420, 1510*, 5330, 92D0

Anàlisi del grau de conservació de la espècie al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Miniopterus schreibersii	**D**	**-**	**-**	**-**

Atès que la població de l'espècie no és significativa en l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global del mateix.

2. Pressions i amenaces

Es considera que les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie seran les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en què es troba. La pèrdua de refugis i les molèsties humanes durant els períodes crítics de reproducció o hibernació són les principals causes de desaparició de colònies. L'espècie és extremadament sensible als tancaments dels refugis mitjançant reixes.

3. Evolució i tendència

Segons dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva, la tendència de la població a les illes està en declivi.

2.3.3.5.2. *Myotis capaccinii*, Murciélago ratonero patudo, Ratpenat de peus grans

M-1316-Myotis capaccinii, Murciélago patudo, Ratpenat de peus grans

Sense cartografia a l'àmbit de la ZEC

Característicasde la especie segons la informació que apareix al FND:
Tipus: permanent
Grandària poblacional: -
Categoria: present (veure observacions)

Observacions: Segons la informació més actualitzada disponible (Areambiental, 2011) la categoria d'abundància a la qual pertanyeria l'espècie seria **Escassa**

Protecció: Inclosa als Annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'Annex II, espècies de fauna estrictament protegides, del Conveni de Berna, de 19 de setembre de 1979, que Espanya va ratificar el 13 de maig de 1986 (BOE de 1 d'octubre de 1986).
En perill d'extinció, segons el Decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i a Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

Hàbitat i distribució

És una espècie típicament cavernícola, que es refugia gairebé exclusivament en cavitats naturals, mines i túnels, que poden estar a gran distància dels ecosistemes aquàtics, on van a caçar.
La ZEC no reuneix les millors condicions perquè els ratpenats trobin refugis, en canvi sí que és un enclavament idoni com a zona d'alimentació.
D'aquesta manera, els principals hàbitats que l'espècie utilitza per alimentar-se són el**1150***, **1310**, **1410**, **3150** i **3170*.**

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

M-1316-Myotis capaccinii, Murciélago patudo, Ratpenat de peus grans				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Myotis capaccinii	**D**	**-**	**-**	**-**
Atès que la població de l'espècie no és **significativa** en l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global del mateix.				
2. Pressions i amenaces				
És una espècie molt sensible a les transformacions produïdes a les aigües on cacen i que comportin la disminució d'insectes aquàtics. D'aquesta manera, aquesta es veu afectada per totes les pressions i amenaces que influeixin en variables com ara canvis en la salinitat de l'aigua, contaminació o modificació del funcionament hidrològic, dels seus hàbitats preferents.				
3. Evolució i tendència				
Les **perspectives de futur** per a l'espècie són bones, i existeix una tendència d'augment de la població del 15%				

2.3.3.5.3. *Myotis emarginatus,* murciélago de Geoffroy o de oreja partida, ratpenat d'orelles dentades

M-1321-*Myotis emarginatus,* **murciélago de Geoffroy o de oreja partida, ratpenat d'orelles dentades**				
Sense cartografia a l'àmbit del Pla de gestió				
Características de la especie segons la informació que apareix al FND: **Tipus:** permanent **Tamaño:** - **Categoria:** present (veure observacions)				
Observacions: Segons la informació més actualitzada disponible (Areambiental, 2011) la categoria d'abundància a la qual pertanyeria l'espècie seria **Escassa**				
Protecció: Vulnerable segons el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43.				
Hàbitat i distribució				
Encara que és de costums cavernícoles, utilitza molts tipus hàbitats per al desenvolupament de les seves funcions vitals, evitant els boscos molt tancats. **Hàbitats FND:1150*, 1410, 1420, 1510*, 3150, 3170, 5330 i hàbitats de dunes**				
Anàlisi del grau de conservació de la espècie al lloc				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Myotis emarginatus	**D**	**-**	**-**	**-**
Atès que la població de l'espècie no és **significativa** en l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global. **Segons la informació més actualitzada disponible, sembla que l'espècie no és present a Mallorca**				
2. Pressions i amenaces				
Es considera que les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie seran les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en els quals desenvolupa les seves funcions vitals.				
3. Evolució i tendència				
Segons dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva, les perspectives de futur per a l'espècie són **pobres**				

2.3.3.5.4. *Myotis myotis,* murciélago ratonero grande, ratpenat orellut gran

M-1324-*Myotis myotis,* murciélago ratonero grande, ratpenat orellut gran

Sense cartografia a l'àmbit de la ZEC

Característicasde la especie segons la informació que apareix al FND:
Tipus: permanent
Tamaño: -
Categoria: present (veure observacions)

Observacions: Segons la informació més actualitzada disponible (Areambiental, 2011) la categoria d'abundància a la qual pertanyeria l'espècie seria **Escassa**

Protecció: Vulnerable segons el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43.

Hàbitat i distribució

És una espècie típica de boscos madurs oberts i pastures arbrats. Es refugia en cavitats subterrànies, golfes càlides i soterranis. A la regió Mediterrània sol criar en cavitats, al centre escull sobretot golfes.
La seva distribució a Espanya és freqüent a la regió Mediterrània i Mallorca, tot i que amb una distribució irregular marcada per la disponibilitat de refugis i la qualitat dels hàbitats de caça.
Hàbitats FND:1410, 1420, 5330 i 92D0

Anàlisi del grau de conservació de la espècie al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Myotis myotis	**D**	**-**	**-**	**-**

Atès que la població de l'espècie no és significativa en l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global del mateix.

2. Pressions i amenaces

Es considera que les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie seran les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en els quals desenvolupa les seves funcions vitals. Es destaquen les molèsties causades als refugis per l'espeleoturisme i l'adequació de cavitats per al turisme massiu. En edificis, les remodelacions o tancaments d'accessos no tenen en compte la seva presència. La pèrdua d'hàbitats d'alimentació deguda als incendis o l'expansió de l'agricultura intensiva i les urbanitzacions són problemes importants.

3. Evolució i tendència

Segons dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva, les perspectives de futur per a l'espècie són **pobres.**

2.3.3.5.5. *Rhinolophus ferrumequinum,* murciélago grande de herradura, ratpenat gran de ferradura

M-1304-*Rhinolophus ferrumequinum,* murciélago grande de herradura, ratpenat gran de ferradura

Sense cartografia a l'àmbit de la ZEC

Característicasde la especie segons la informació que apareix al FND:
Tipus: permanent
Mida: -
Categoria: present (veure observacions)

M-1304-*Rhinolophus ferrumequinum,* murciélago grande de herradura, ratpenat gran de ferradura				
Observacions: Segons la informació més actualitzada disponible (Areambiental, 2011) la categoria d'abundància a la qual pertany l'espècie és **Escassa**				
Protecció: Vulnerable segons el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclosa en l'Annex II de la Directiva Hàbitats 92/43. Compta amb un pla de conservació balear				
Hàbitat i distribució				
Espècie ubiquista que es localitza en qualsevol medi, amb preferència per zones arbrades amb espais oberts. Utilitza refugis de diversa naturalesa, comunament subterranis durant l'hivern, localitzant preferentment en cavitats, mines o túnels, mentre que durant l'època d'activitat es localitza en cavitats, golfes i cellers. Les àrees de caça es troben entre 200 i 1.000m de distància dels seus refugis, a les quals arriben volant molt propers a terra. En aquestes zones utilitzen "perxes" o dormiders on romanen penjats fins que localitzen una presa sobre la qual s'abalancen. **Hàbitats FND:1410, 1420, 5330 i 92D0.**				
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie a l'àmbit del Pla de gestió				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**
Rhinolophus ferrumequinum	**D**	**-**	**-**	**-**
Atès que la població de l'espècie **no és significativa** en l'espai, no es tenen dades de l'avaluació global.				
2. Pressions i amenaces				
Es considera que les pressions i amenaces que afecten aquesta espècie seran les mateixes que influeixen sobre els hàbitats en els quals desenvolupa les seves funcions vitals. Les amenaces més importants són la desaparició dels refugis i les molèsties a les colònies, especialment durant els períodes d'hibernació i cria. També la degradació i pèrdua de l'hàbitat de caça per transformació del paisatge (desforestació, canvis de cultiu, etc.) I l'ús indiscriminat de pesticides inespecífics.				
3. Evolució i tendència				
Segons dades de l'informe sobre els principals resultats del sistema de vigilància que estableix l'article 11 de la Directiva, les perspectives de futur per a l'espècie són **bones**.				

2.3.3.6. Aus

S'han classificat les aus presents al FND en funció dels hàbitats en els quals es troben, obtenint les següents classes.

2.3.3.6.1. Aus associades a hàbitats alpins i de medis supraforestals

Sota aquesta categoria el FND recull les següents espècies:

Nom científic	Nom científic	Nom científic
Actitis hypoleucos	*Calidris ferruginea*	*Pandion haliaetus*
Acrocephalus arundinaceus	*Calidris minuta*	*Phalacrocorax carbo*
Acrocephalusscirpaceus	*Circus aeruginosus*	*Pluvialis squatarola*
Anasacuta	*Charadrius alexandrinus*	*Podiceps nigricollis*
Anasclypeata	*Charadrius dubius*	*Rallus aquaticus*
Anascrecca	*Charadrius hiaticula*	*Recurvirostra avosetta*
Anaspenelope	*Emberizaschoeniclus*	*Riparia riparia*

Nom científic	Nom científic	Nom científic
Anasplatyrhynchos	*Gallinago gallinago*	*Tachybaptus ruficollis*
Anasquerquedula	*Haematopus ostralegus*	*Tadorna tadorna*
Anasstrepera	*Himantopus himantopus*	*Tringa erythropus*
Anasanser	*Larus ridibundus*	*Tringa nebularia*
Ardeacinerea	*Limosa limosa*	*Tringa ochropus*
Arenaria interpres	*Motacillaalba*	*Tringa stagnatilis*
Aythyaferina	*Motacillaflava*	*Vanellus vanellus*
Calidris alba	*Numenius arquata*	
Calidris alpina	*Numenius phaeopus*	

Només es descriuran aquelles espècies que compleixen els criteris establerts en l'apartat 2.3.1. Les úniques sobre les quals es prescriuran mesures específiques són les següents:

Aus associades a hàbitats aquàtics a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Circus aeruginosus **Aguilucho lagunero, Arpella vulgar**	***Pandion haliaetus*** **Águila pescadora, Àguila peixatera**
	Espècie sensible.
Característiques de l'espècie, segons la informació més actualitzada disponible. Les dades exposades són: **Tipus**: Hivernant (SEO/Birdlife, 2012)[216] **Mida:** 1 - 12 individus (SEO / Birdlife, 2012) **Categoria:** Escassa	**Característiques de l'espècie,** segons la informació més actualitzada disponible. Les dades exposades són: **Tipus:** permanent **Mida:** 1 – 5 individus (FND, 2011; SEO/Birdlife, 2012) **Categoria:** -.
Observacions: Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és **Se, He** i **Mm** a Mallorca. La informació més actualitzada de la qual es disposa apunta que el 2012 hi va haver 17 parelles reproductores i 96 exemplars hivernants a Mallorca.	**Observacions:** Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és **Se, Hr i Me** a Mallorca. La informació més actualitzada disponible indica que l'any 2013 a Mallorca es van observar 13 nius ocupats i un total de 20 polls.
Protecció: De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147.	**Protecció:** Vulnerable al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. En perill crític al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Compta amb un Pla de Conservació específic per a les Illes Balears.
Rallus aquaticus **Rascón, Rascló**	***Tringa totanus*** **Archibebe común, Gamba roja vulgar**
Sense dades cartogràfiques a la ZEC.	
Característiques de l'espècie, segons la informació més actualitzada disponible. Les dades exposades són: **Tipus**: permanent (SEO / Birdlife, 2012) **Mida:** 25-35 parelles (SEO / Birdlife, 2012)	**Característiques de l'espècie,** segons la informació més actualitzada disponible. Les dades exposades són: **Tipus**: permanent (SEO / Birdlife, 2012) **Mida**: 12-16 parelles (SEO / Birdlife, 2012)

[216] SEO/BirdLife. 2012. Programa de Áreas Importantes para la Conservación de las Aves

Aus associades a hàbitats aquàtics a Es Trenc – Salobrar de Campos	
Categoria: comú (SEO / Birdlife, 2012)	**Categoria**: comú (SEO / Birdlife, 2012)
Observacions: Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és **Sm** a Mallorca.	**Observacions:** Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és **Ee i Hm** Mallorca.
Protecció: D'especial protecció al Catàleg Regional d'Espècies Amenaçades de 2005.	**Protecció:** De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. D'especial protecció al Catàleg Regional d'Espècies Amenaçades de 2005. Vulnerable al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004.

Vanellus vanellus

Avefría, Fredeluga

Sense dades cartogràfiques a la ZEC.

Característiques de l'espècie, segons la informació més actualitzada disponible. Les dades exposades són:

Tipus: hivernant (FND, 2011; SEO / Birdlife, 2012)

Mida: 251-500 individus (FND, 2011; SEO / Birdlife, 2012)

Categoria: comú (FND, 2011; SEO / Birdlife, 2012)

Observacions: Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és Ha i mm a Mallorca**.**

Protecció: D'especial protecció al Catàleg Regional d'Espècies Amenaçades de 2005.

Hàbitat i distribució

Aquestes espècies tenen preferència pels hàbitats eminentment aquàtics per desenvolupar les seves funcions vitals:

Reproducció: La majoria de les aus considerades es reprodueixen en zones amb masses d'aigua de sistemes lèntics amb vegetació helofítica, d'aigua salina, salobre o dolça. *Pandion haliaetus* utilitza les zones de penya-segats i penyals per a la reproducció.

Alimentació: Gran part de les espècies incloses en aquest grup, s'alimenten en els mateixos hàbitats en els quals es reprodueixen, encara que algunes també utilitzen erms, conreus, pastures, etc.

Hàbitats del FND: 1150*, 1310, 1410, 1420, 1510*, 3150, 3170*.

Anàlisi del grau de conservació de la espècie al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Circus aeruginosus	C	C	C	C

L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació d'aquesta espècie és **significatiu**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada en la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és mitjà o reduït. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, on l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) és igual a la del 2011.

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Pandion haliaetus	C	B	C	B

L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació d'aquesta espècie és **bo**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada a la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, on l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) és igual a la del 2011.

Pel que fa a les espècies ***Rallus aquaticus, Tringa totanus i Vanellus vanellus***, la seva població a la ZEC és **D no significativa**, de manera que no s'han valorat la resta de paràmetres.

2. Pressions i amenaces

Donada l'estreta relació que manté aquest grup d'aus amb els hàbitats d'aigua dolça i els costaners i de vegetació halòfila, totes les pressions i amenaces que afecten aquests hàbitats

Aus associades a hàbitats aquàtics a Es Trenc – Salobrar de Campos
influiran perjudicialment en les espècies considerades.
3. Evolució i tendència
Sense informació.

2.3.3.6.2. Aus associades a hàbitats alpins i de medis supraforestals

Sota aquesta categoria s'inclouen les següents espècies recollides al FND, si bé cap d'elles respon als criteris establerts en l'apartat 2.3.1.

Nom científic	Nom científic
Anthusspinoletta	*Oenanthehispanica*

2.3.3.6.3. Aus associades a hàbitats arbustius

Sota aquesta categoria s'inclouen les següents espècies recollides al FND:

Nom científic	Nom científic	Nom científic
Hippolais polyglotta	*Saxicola torquata*	*Sylvia balearica*
Saxicola rubetra	*Sylvia cantillans*	

Només es descriuran aquelles espècies que compleixen els criteris establerts en l'apartat 2.3.1. Les úniques sobre les quals es prescriuran mesures específiques són les següents:

Aus associades a hàbitats arbustius a Es Trenc – Salobrar de Campos	
***Sylvia balearica*, Curruca balear, Tallareta sarda**	
	Característiques de l'espècie, segons la informació més actualitzada disponible. Les dades exposades són: **Tipus:** permanent (FND, 2011; SEO / Birdlife, 2012) **Mida:** 1.500 parelles (SEO / Birdlife, 2012) **Categoria: -** **Observacions:** Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és **Sa** a Mallorca. **Protecció:** De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147.
Hàbitat i distribució	
Reproducció i alimentació: aquesta espècie desenvolupa les seves funcions vitals de reproducció i alimentació en zones de matolls i boscos, incloent límits. De vegades es pot trobar en dunes amb presència de *Juniperus*. **Hàbitats del FND:** 2250*, 5330.	
Anàlisi del grau de conservació de la espècie al lloc	
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011	

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Sylvia balearica	C	B	C	B

L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació d'aquesta espècie és **bo**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada en la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, onl'avaluació en els anys precedents (2001-2010)

Aus associades a hàbitats arbustius a Es Trenc – Salobrar de Campos
és igual a la del 2011.
2. Pressions i amenaces
Donada l'estreta relació que manté aquest grup d'aus amb els hàbitats arbustius, totes les pressions i amenaces que afecten aquests hàbitats influiran perjudicialment en l'espècie considerada.
3. Evolució i tendència
Sense informació.

2.3.3.6.4. Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris

Sota aquesta categoria s'hi inclouen les següents espècies recollides al FND:

Nom científic	Nom científic	Nom científic
Alauda arvensis	*Calandrellabrachydactyla*	*Miliariacalandra*
Anthuscampestris	*Coturnixcoturnix*	*Oenantheoenanthe*
Anthuspratensis	*Galerida theklae*	
Burhinusoedicnemus	*Meropsapiaster*	

Només es descriuran aquelles espècies que compleixin els criteris establerts en l'apartat 2.3.1, on les úniques sobre les que es prescriuran mesures específiques són les següents:

Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris a Es Trenc – Salobrar de Campos	
***Galerida theklae,* Cogujada montesina, Cogullada fosca**	
Sense dades cartogràfiques en la ZEC.	**Característiques de la espècie,** segons la informació més actualizada disponible. Les dades exposades són: **Tipus:** permanent (FND, 2011; SEO/Birdlife, 2012) **Mida:** 20-30 parelles (SEO/Birdlife, 2012) **Categoria:** - **Observacions:** Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és **Sm** a Mallorca. **Protecció:** De protecció especial al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Inclòsa en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147.
Hàbitat i distribució	
Reproducció i alimentació: Aquesta espècie desenvolupa les seves funcions vitals de reproducció i alimentació en zones de matolls, erials, cultius, etc. **Hàbitats del FND:** 5330.	
Anàlisi del grau de conservació de la espècie al lloc	
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011	

Espècie	Població	Conservació	Aïllament	Global
Galerida theklae	C	B	C	B

L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació d'aquesta espècie és **bo**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada en la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, on l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) és igual a la del 2011.
2. Presions i amenacess
Donada l'estreta relació que manté aquest grup d'aus amb els hàbitats esteparis, totes les pressions i amenaces que afecten aquests hàbitats influiran perjudicialment en l'espècie

Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris a Es Trenc – Salobrar de Campos
considerada.
3. Evolució i tendència
Sense informació.

2.3.3.6.5. Aus associades a hàbitats forestals

Sota aquesta categoria s'inclouen les següents espècies recollides al FND.

Nom científic	Nom científic	Nom científic
Erithacus rubecula	*Carduelis spinus*	*Regulus ignicapillus*
Fidecula hypoleuca	*Cuculus canorus*	*Regulus regulus*
Anthus trivialis	*Jynx torquilla*	*Serinus serinus*
Carduelis cannabina	*Lanius senator*	*Streptopellia turtur*
Fringilla coelebs	*Otus scops*	*Sylvia atricapilla*
Luscina megarhynchos	*Phoenicurus phoenicurus*	*Turdus philomelos*
Muscicapa striata	*Phylloscopus bonelli*	*Turdus pilaris*
Phoenicurus ochruros	*Phylloscopus collybita*	*Upupa epops*
Sylvia atricapilla	*Phylloscopus sibilatrix*	
Sylvia borin	*Phylloscopus trochilus*	

Només es descriuran aquelles espècies que compleixen els criteris establerts en l'apartat 2.3.1, on les úniques sobre les quals es prescriuran mesures específiques són les següents:

Aus associades a hàbitats forestals a Es Trenc – Salobrar de Campos				
***Phoenicurus phoenicurus* Colirrojo real, Coa-roja**				
Sense dades cartogràfiques a la ZEC.	**Característiques de l'espècie,** segons la informació més actualitzada disponible. Les dades exposades són: **Tipus:** concentració. **Mida: -** **Categoria:** comú. **Observacions:** Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és migradora abundant (> 1.000 individus) a Mallorca**.** **Protecció:** Vulnerable al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011.			
Hàbitat i distribució				
Alimentació: aquesta espècie desenvolupa les seves funcions vitals d'alimentació en zones de cultius i a les zones urbanes amb construccions aïllades, a més de les zones de reproducció**.** **Reproducció:** aquesta espècie realitza la reproducció a zones de cursos d'aigua, matolls, boscos, etc. **Hàbitats del FND**: 5330, 9320.				
Anàlisi del grau de conservació de l'espècie al lloc				
1. Grau de conservació global segons el FND de 2011				
Espècie	**Població**	**Conservació**	**Aïllament**	**Global**

Aus associades a hàbitats forestals a Es Trenc – Salobrar de Campos				
Phoenicurus phoenicurus	D	-	-	-
La població de l'espècie ***Phoenicurus phoenicurus*** a la ZEC no és significativa, pel que no s'han valorat la resta de paràmetres.				
2. Pressions i amenaces				
Donada l'estreta relació que manté aquest grup d'aus amb els hàbitats forestals, totes les pressions i amenaces que afecten aquests hàbitats influiran perjudicialment en l'espècie considerada.				
3. Evolució i tendència				
Sense informació.				

2.3.3.6.6. Aus associades a hàbitats marins.

Sota aquesta categoria s'inclouen les següents espècies recollides al FND:

Nom científic
Chlidonias niger
Larus audouinii
Larus ridibundus

Només es descriuran aquelles espècies que compleixen els criteris establerts en l'apartat 2.3.1, on les úniques sobre les quals es prescriuran mesures específiques són les següents:

Aus associades a hàbitats marins a Es Trenc - Salobrar de Campos	
Chlidonias niger **Fumarel común, Fumarell negre**	***Larus audouinii*** **Gaviota de Audouin, Gavina corsa**
Sense dades cartogràfiques a la ZEC.	Sense dades cartogràfiques a la ZEC.
Característiques de la espècie, segons la informació més actualizada disponible. Les dades són: **Tipus:** concentració (FND, 2011) **Mida:** - **Categoria:** comú (FND, 2011)	**Característiques de la espècie,**segons la información més actualizada disponible. Les dadesexposades són: **Tipus:** permanent (FND, 2011) **Mida:** -. **Categoiía:** comú (FND, 2011)
Observacions: Segons l'anuari Ornitològic de les Illes Baleares de l'any 2011, l'espècie és **Se**, **He** i **Mm** a Mallorca.	**Observacions:** Segons l'Anuari Ornitològic de les Illes Balears de l'any 2011, l'espècie és **Em** i **He** a Mallorca. La informació més actualitzada de la qual es disposa[217] indica que entre el 2001 i el 2010 havia niat de manera gairebé ininterrompuda una colònia d'aquesta espècie a l'illa de Na Moltona (Colònia de Sant Jordi, Ses Salines), localització propera a l'àmbit del present Pla de Gestió, arribant a comptabilitzar fins a 325 parelles reproductores a 2003. En els últims anys s'ha instal·lat una colònia de gavina (*Larus michahellis*) i el 2011 s'estima que van niar amb èxit unes 30 parelles. Això ha coincidit amb la no ocupació per part de la gavina corsa, el que sembla indicar que aquesta espècie ha estat desplaçada per l'anterior.
Protecció: Vulnerable d'extinció al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. En perill al Llibre	**Protecció:** Vulnerable al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades de 2011. Vulnerable al Llibre Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147. Gairebé amenaçada a la Red List de la UICN. Compta

[217] Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori. 2012. *Cens de la población reproductora de gavina de bec vermell, any 2012*.

Aus associades a hàbitats marins a Es Trenc - Salobrar de Campos	
Vermell de les Aus d'Espanya de 2004. Inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus 2009/147.	amb un Pla de Maneig juntament amb el *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* específic per a les Illes Balears.

Hàbitat i distribució

Aquestes espècies tenen preferència pels hàbitats eminentment marins per desenvolupar les seves funcions vitals:

Reproducció: Aquestes aus utilitzen els penya-segats, penyals, illots, etc., per reproduir-se.

Alimentació: Aquestes espècies s'alimenten a les platges i el mar.

Hàbitats del FND: 1150*, 1310, 1410, 1420, 1510*.

Anàlisi del grau de conservació de les espècies al lloc

1. Grau de conservació global segons el FND de 2011

Espècies	Població	Conservació	Aïllament	Global
Larus audouinii	C	B	C	B

L'avaluació global del valor de la ZEC per a la conservació d'aquesta espècie és **bo**. La població és petita (menor del 2% a nivell nacional), encara que no es troba aïllada i està integrada en la seva àrea de distribució. El seu grau de conservació és bo. L'avaluació d'aquesta espècie s'ha mantingut estable al llarg dels anys, on l'avaluació en els anys precedents (2001-2010) és igual a la del 2011.

Respecte a l'espècie ***Chlidonias niger***, la seva població a la ZEC és no significativa, de manera que no s'ha valorat la resta de paràmetres.

2. Pressions i amenaces

Donada l'estreta relació que manté aquest grup d'aus amb els hàbitats marins, les pressions i amenaces que afecten aquests hàbitats influiran perjudicialment en les espècies considerades.

Com a principal pressió i amenaça de *Larus audouinii* hi ha la competència amb la gavina (*Larus michahellis*), les quals, tal com s'ha comentat anteriorment, poden desplaçar les seves poblacions i, a més, ocasionar mortaldat de polls per manca de refugi.

3. Evolució i tendència

Sense informació.

2.3.3.6.7. Aus associades a hàbitats rupícoles.

Sota aquesta categoria s'inclouen les següents espècies recollides al FND, si bé cap d'elles respon als criteris establerts en l'apartat 2.3.1.

Nom científic	Nom científic	Nom científic
Falco tinnunculus	*Hirundo daurica*	*Ptyonoprogne rupestris*

2.3.3.6.8. Aus associades a zones rurals i urbanes.

Sota aquesta categoria s'inclouen les següents espècies recollides al FND, si bé cap d'elles respon als criteris establerts en l'apartat 2.3.1.

Nom científic	Nom científic	Nom científic
Apus apus	*Hirundo rustica*	*Sturnus vulgaris*
Delichon urbica		

2.4. ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA

2.4.1. Introducció

Encara que segons l'article 6.1 de la Directiva 92/43 s'hauran d'establir mesures " *que respondan a las exigencias ecológicas de los tipos de hábitats naturales del Anexo I y de las especies del Anexo II presentes en los lugares*", en el present Pla també es establirà mesures de conservació per **Altres espècies importants de flora i fauna** (apartat 3.3 del FND) que compleixin el criteri:

Espècies de les categories A (incloses a la Llista Vermella) o B (endèmiques) que compleixin a més alguna de les condicions:

- Estiguin incloses en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.
- Estiguin incloses als Llibres o Llistes Vermelles de les Illes Balears, excepte en les categories de Preocupació menor (LC), Dades insuficients (DD) i No avaluat (NE).
- Estiguin recollides al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005, de 8 de juliol) i les seves modificacions.
- Disposin de Pla de conservació o recuperació vigent a les Illes Balears.

Les espècies incloses en les categories C o D no aniran acompanyades de mesures en aquest Pla.

2.4.2. Flora

Les espècies de flora incloses al FND en l'apartat 3.3 són les següents:

Nom científic
Diplotaxis ibicensis[218]
Micromeria microphylla
Ophrys baleárica

Tret de la *Diplotaxis ibicensis*, ja descrita en l'apartat 2.3.2.1, les altres no compleixen amb els criteris establerts en aquest apartat.

2.4.3. Fauna

Les espècies de fauna incloses al FND en l'apartat 3.3. són les següents:

Grup[219]	Nom científic
A	*Bufo balearicus*
M	*Atelerix algirus*
M	*Eliomys quercinus*
M	*Genetta genetta*

Grup	Nom científic
M	*Lepus capensis*
M	*Mustela nivalis*
R	*Hemydactilus turcicus*
R	*Tarentola mauretanica*

Com s'ha comentat en l'apartat anterior, únicament es descriuran i proposaran sobre aquelles espècies que compleixin els criteris establerts, que en aquest cas únicament és la següent espècie:

Bufo balearicus **Sapo verde, Calàpet verd**	***Atelerix algirus*** **Erizo moruno, L'eriço clar**
Grup: Anfibis	**Grup:** Mamífers
Protecció	**Protecció**
Espècie endèmica de les Illes Balears. Inclosa en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43. Inclosa al Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears de 2006 com a Vulnerable a Balears.	Inclosa en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats 92/43.

[218] Inclosa en l'apartat 3.2. l'FND.

[219] Grup: A = Amfibis, F = Peixos, I = Invertebrats, M = Mamífers, P = Plantes, R = Rèptils.

Hàbitat i distribució	Hàbitat i distribució
Proximitat a masses d'aigua dolça, rierols, torrents, etc. **Hàbitats del FND: 1150*1310, 2190, 3150, 3170*, 92D0**	A les Illes Balears ocupa especialment les garrigues properes al mar, incloses en l'associació *Oleo-Ceratonion i Rosmarino-Ericion*. Es troba també en cultius. **Hàbitats del FND:5330 i 92D0**

2.5. TIPUS D'HÀBITAT I ESPÈCIES ADDICIONALS

2.5.1. Hàbitat

Com ha quedat reflectit en l'apartat 2.1.1, la cartografia utilitzada en la redacció del present Pla distingeix alguns hàbitats que, però, no estan recollits al FND. Són els hàbitats que es relacionen a continuació, per als quals s'estabiliran mesures destinades a comprovar i precisar la seva presència o absència a l'interior de la ZEC:

1210 Vegetació anual sobre acumulació de restes marines

1430 Matollars halonitròfils (*Pegano-Salsoletea*)

3290 Rius mediterranis de cabal intermitent del *Paspalo-Agrostidion*

6220 * Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*

7210 * Torberes calcàries de Cladium mariscus i amb espècies del *Caricion davallianae*

9320 Boscos d'Olea i Ceratonia

9540 Pinedes mediterrànies de pins mesogeanos endèmics.

D'altra banda en el marc del Projecte LIFE Posidònia (00/NAT/E/7303) es van realitzar estudis cartogràfics de les praderies de *Posidonia oceanica* dels LIC de les Illes Balears així com del NE i SW de l'illa de Mallorca per a la creació de tres noves reserves marines. Els resultats d'aquest projecte confirmen la presència de l'hàbitat 1120 * *Posidonion oceanicae* . Praderies de Posidònia oceànica, enfront de les costes de la ZEC ZEPA Es Trenc - Salobrar de Campos. La posidònia constitueix un element clau en la dinàmica sedimentària de les dunes pel seu important paper com a hàbitat productor de sediment carbonatat del sistema, estabilitzador de la platja submergida i dissipador de l'energia de l'onatge[220], motiu pel qual s'hauria d'incloure dins de l'àmbit d'aplicació del present Pla. Per aquest motiu les mesures incloses dins del Pla de Gestió del LIC de l'Arxipèlag de Cabrera - secció Àrea Costanera del Migjorn de Mallorca (ES0000083) , aprovat per Decret 27/2007, de 30 de març, seran complementàries amb les del present Pla.

2.5.2. Espècies

Així mateix, els FND no recullen algunes espècies amb presència constatada a partir d'altres fonts documentals.
Són espècies que haurien d'estar recollides en l'apartat **3.2** del FND per estar **referides en l'article 4 de la Directiva Aus o llistades en l'Annex II de la Directiva Hàbitats**. El Pla establirà mesures destinades a comprovar i precisar la seva presència o absència a l'interior de la ZEC. Les espècies més destacades són:

Grup	Codi UE	Nom científic
R	1217	*Testudo hermanni*
B	A293	*Acrocephalus melanopogon*
B	A224	*Caprimulgus europaeus*
B	A364	*Carduelis carduelis*
B	A363	*Carduelis chloris*
B	A179	*Larus ridibundus*

[220] Roig-Munar, F.X., Mir-Gual, M., Pons, G.X., Martín-Prieto, J.A. i Rodriguez-Perea, A. 2012. Consecuencias de la falta de criterios geomorfológicos en la gestión del litoral de las playas del Mediterráneo y el Caribe. *I Congreso Iberoamericano de Gestión Integrada de Áreas Litorales*

D'altra banda, hi ha espècies que haurien d'estar llistades en l'apartat 3.3 del FND "**Altres espècies importants de flora i fauna**" per estar incloses en l'Annex IV o V de la Directiva Hàbitats, a les llistes o llibres vermells nacionals i/o autonòmics, endemismes i convenis internacionals, entre altres raons. Algunes de les espècies més destacades són:

Grup	Codi UE	Nom científic
B	-	*Alectoris rufa*
B	-	*Cisticola juncidis*
B	-	*Phoenicopterus roseus*
M	-	*Hypsugo savii*
M	-	*Nyctalus lesleri*
M		*Pipistrellus kuhlii*
M	-	*Pipistrellus nathusii*
M	-	*Pipistrellus pipistrellus*
M	-	*Pipistrellus pygmaeus*
M	-	*Plecotus austriacus*

Grup	Codi UE	Nom científic
M	-	*Tadarida teniotis*
P	-	*Limonium antonii-*
P	-	*Limonium camposanum*
P	-	*Limonium migjornense*
P	-	*Otanthus maritimus*
P	-	*Pancriatum maritimum*
P	-	*Seirophora villosa*
P	-	*Silene sericea-balearica*
P	-	*Tamarix canariensis*
P	-	*Tamarix gallica*

2.6. PRINCIPALS USOS PRESENTS AL TERRITORI

2.6.1. Usos del sòl

Usos del sòl	Superfície (ha)	%
Aigues continentals	12,93	0,88
Cultius	618,12	43,76
Improductiu artificial	187,41	12,79
Improductiu natural	10,29	0,70
Terrenys forestals.	613,33	41,86
TOTAL	**1.442,09**	**100,00**

Taula. Distribució d'usos del sòl dins l'àmbit de la ZEC.

2.6.2. Agricultura i ramaderia

L'activitat agrícola i ramadera ocupa una superfície important Dins la ZEC, superior al 43 %.
Predominen els cultius de secà sobre els de regadiu, tot i que el desenvolupament de l'agricultura al municipi de Campos ha estat dominat bàsicament per la presència d'aquest últim. A l'àmbit de la ZEC els cultius de regadiu, principalment d'espècies farratgeres com l'alfals, es localitzen a la zona compresa entre el límit nord-est, marcat per la carretera Ma 601-4, i el Salobrar, encara que, com ja s'ha dit anteriorment, predominen els de secà, essencialment cereals, i els mixtos de secà amb plantacions d'arbres fruiters.
L'explotació agrària més característica és de grandària familiar. Si bé aquest tipus d'activitat gaudia d'un important pes econòmic, els canvis socials, les polítiques europees i la salinització dels pous per intrusió marina, han disminuït la importància del sector. Això ha conduït a la creació de cooperatives i a una reducció de la producció.
L'explotació ramadera és fonamentalment de tipus boví. De fet Camps és la zona de producció de llet per excel·lència de Mallorca. A l'àrea d'estudi es troben diverses finques que combinen l'explotació agrària amb la ramaderia de boví, que és alimentat pel mateix ferratge produït.

2.6.3. Infraestructures viàries

Dins l'àmbit de la ZEC conflueixen diverses infraestructures viàries pertanyents tant a la xarxa supramunicipal com la municipal, a més de nombrosos camins, públics i privats, que donen accés a sectors i zones d'ús públic i habitatges particulars. Existeixen diferents tipologies de vies, tant per les seves característiques (pavimentació, amplada, senyalització, existència o no de voral, etc.), Com per la seva titularitat. En conseqüència, i per tal de descriure de manera més precisa les infraestructures viàries de la zona, s'ha classificat les mateixes en les tipologies que s'analitzen a continuació.
Així mateix són destacables les àrees d'aparcament existents per facilitar l'accés a les platges.

2.6.3.1. Xarxa supramunicipal

La xarxa viària que comunica amb els municipis veïns o amb l'extraradi municipal comprèn les següents infraestructures:

Carretera PM-603, que uneix Campos amb Sa Ràpita, i constitueix el límit nord-oest de l'àmbit de la ZEC. A partir d'aquest es pot accedir al sorral de sa Ràpita pel Recó de son Dur.

Carretera PM-604, que uneix el nucli de Campos amb la Colònia Sant Jordi, definint gran part del límit oriental de la ZEC. Des de la Colònia Sant Jordi s'accedeix a la platja des Marquès.

Carretera PMV-601-4, que uneix els nuclis de Santanyí i l'Arenal. Aquesta via transcorre paral·lela a la costa i representa el límit nord-oriental de la ZEC, i és el nexe d'unió de les dues carreteres supramunicipals anteriors que donen accés directe a les platges.

Tots aquests vials presenten problemes de col·lapse en les èpoques estivals o de màxima afluència de visitants. En el cas de les carreteres PM-603 i PM-604, la intensitat de trànsit és superior, ja que aquests vials donen accés directe a les platges.

2.6.3.2. Xarxa local

Les vies pavimentades i de lliure accés que no formen part de la xarxa supramunicipal, conformen la xarxa local. Dins l'àmbit de la ZEC hi ha diverses vies d'aquesta tipologia.

Carretera de conexió entre la PM-603 i la PMV-601-4, que transcorre per l'interior de la ZEC. D'aquest vial es deriven un gran nombre de camins que donen accés a habitatges particulars i explotacions ramaderes o agrícoles.

Carretera local que derivada de l'anterior, a partir d'un desviament situat a la zona de Can Cante, el recorregut finalitza al nucli urbanitzat de Ses Covetes, i és un dels quatre accessos a les platges. Les dimensions d'aquest accés, que es configura com una via única d'entrada i sortida a les platges, unit a l'elevada intensitat de trànsit que suporta (juliol i agost) i la invasió dels vorals per a l'estacionament de vehicles durant l'estiu, provoca importants col·lapses i caos circulatori.

Carretera de conexió entre la PM-604 i la platja de Es Trenc. Creua la ZEC en sentit NE-SW pel marge meridional de les Salines dels Estanys i es correspon amb l'antiga pista d'accés a la bomba de Ses Salines. Actualment està asfaltada. Igual que l'anterior, aquesta via suporta una elevada intensitat de vehicles durant les èpoques de màxima afluència de visitants que, unit a la limitada amplada de la via i el trànsit de vehicles pesants procedents de les salines, provoca greus problemes circulatoris.

Al seu torn el terme municipal de Campos està solcat per un important nombre de camins rurals, pistes forestals i camins forestals, molts d'ells situats a l'interior de la ZEC. En termes generals aquests vials són de lliure accés, no estan pavimentats i presenten bon estat de conservació, al no donar accés a zones de bany.

2.6.3.3. Camins privats

Són aquells vials pels quals no està permès l'accés públic. A l'àmbit de la ZEC hi ha un elevat nombre de camins privats als quals només poden accedir els propietaris de les finques o aquelles persones que disposen de drets de pas. No obstant això no tots els vials de titularitat privada estan senyalitzats com a tals, o disposen de sistemes físics de tancament.
Així mateix hi ha nombrosos vials d'accés a les platges destinades al trànsit dels vehicles de servei, proveïment i manteniment, tant de les instal·lacions permanents o de temporada (restaurant i quioscos), com per a la neteja de les platges. El trànsit pels mateixos està restringit exclusivament als treballadors d'aquestes instal·lacions i el personal encarregat del manteniment de les platges. Tots aquests vials transcorren al llarg del front dunar.
Finalment, hi ha camins d'accés restringit dins de les Salines dels Estanys, destinats exclusivament a les tasques relacionades amb aquesta activitat.

2.6.3.4. Altres senders

Encara que no existeixen més rutes descrites i/o senyalitzades Dins la ZEC, són nombrosos els senders que discorren pel seu interior. Aquests són utilitzats pels usuaris de les platges per arribar fins a punts més allunyats dels principals accessos i, per tant, es localitzen majoritàriament a la zona del primer front dunar. La intensitat d'ús d'aquests senders és molt elevada, especialment al llarg dels mesos estivals, el que facilita la pressió per trepig estesa per tota aquesta zona. En no trobar-se senyalitzats, els itineraris varien al llarg del temps, hi ha àrees on es poden trobar més d'un recorregut paral·lel a la línia de costa.

2.6.3.5. Aparcaments

A l'interior de la ZEC i en les seves proximitats hi ha les zones utilitzades per a l'aparcament.

Sa Ràpita:

Als carrers de la zona urbanitzada limítrof amb la ZEC existeixen aproximadament 500 places públiques d'aparcament, la meitat de les quals (les més properes a l'accés a la platja) són d'estacionament regulat.

El Club Nàutic de Sa Ràpita disposa d'un aparcament privat per als seus clients, amb una capacitat aproximada de 80 places.

Ses Covetes:

Zona d'aparcament, a la qual s'accedeix des de la carretera local que dóna accés al nucli; utilitzat també per autobusos.

Zona d'aparcament, a la qual també s'accedeix des de la carretera local que dóna accés al nucli. Capacitat per a 80 vehicles. Està situada fora de la ZEC.

Al nucli de Ses Covetes hi ha llocs on és possible l'estacionament.

En les èpoques de màxima afluència de visitants la via d'accés a Ses Covetes presenta un elevat nombre de vehicles estacionats irregularment al voral al llarg de més d'un quilòmetre.

Hi ha una esplanada annexa a la carretera d'accés a Ses Covetes, utilitzada durant anys com a aparcament privat (100 places), tot i que des de 2010 clausurada per l'Ajuntament de Campos.

Es Cremat o Na Tirapel:

Aparcament (aprox. 70 places), dins de la propietat de la finca Es Trech, d'ús exclusiu per als clients del restaurant Es Trenc.

Aparcament de Es Cremat o Na Tirapel (> 700 places), que dóna accés directe a la platja a partir d'un camí que comunica amb l'estany d'en Canteras.

Colonia Sant Jordi:

Encara que es troba fora de la ZEC, molts visitants aprofiten les places d'aparcament distribuïdes al llarg dels carrers de la urbanització per estacionar els seus vehicles.

D'altra banda en l'any 2012 el Servei de Planificació de la Direcció General de Medi Natural, Canvi Climàtic i Educació Ambiental ha informat favorablement d'una proposta d'aparcament de 71 places a Ses Covetes, fora de l'àmbit de la ZEC, (exp. XN 136 / 12).

2.6.4. Infraestructures turístiques

2.6.4.1. Quioscos, bars i restaurants

La línia de costa de la ZEC, amb una extensió que supera els 5 km, dóna cabuda a un total de sis quioscs-bar, tots ells de característiques similars. Aquestes instal·lacions estan situades en primera línia de platja (en zona de Domini Públic Marítim Terrestre), ocupant el sistema dunar i contribuint a la concentració d'usuaris en els seus voltants. Aquestes instal·lacions comporten també l'existència d'accessos a través de les dunes per als serveis de subministrament i manteniment, l'evacuació d'aigües residuals, etc.
Existeix així mateix un establiment de majors dimensions i existent des de fa 20 anys, habilitat per oferir el servei tant en un menjador cobert i també a l'exterior, en una àmplia terrassa. A més d'altre establiment de més de 40 anys a la platja Ets Estanys.

2.6.4.2. Instal·lacions i serveis de temporada

L'oferta d'equipaments per als visitants es veu ampliada per l'existència d'un conjunt d'hamaques i para-sols repartides al llarg de tota la platja. Solen situar-se en les proximitats dels quioscos-bar. El nombre d'emplaçaments i la seva ubicació és regulat anualment per la Demarcació de Costes. D'acord amb els expedients de 2012 referents a aquestes instal·lacions de temporada, es van autoritzar més de 15.000 hamaques i 750 para-sols dins dels límits de la ZEC, distribuïts al llarg de 10 emplaçaments.

2.6.5. Frecuentació turística

L'estudi Detecció i Anàlisis de les pressions i impactes derivats de l'ús públic a l'àmbit del PORN de Es Trenc - *Salobrar de Campos*[221] recull informació sobre la distribució habitual d'usuaris al llarg del front litoral de Es Trenc. Aquest treball es va recolzar en el recompte, per transectes, realitzat al llarg de la platja.

[221] MARE NOSTRUM. 2005. Detecció i anàlisi de les presions i impactes derivats de l'ús públic en l'àmbit PORN. (Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals) de Es Trenc-Salobrar de Campos (Mallorca, Illes Balears) (Inèdit). Conselleria d´Agricultura, Medi Ambient i Territori de Medi Ambient. Direcció General de Biodiversitat. Tarragona. 55 pp.

Les dades obtingudes reflecteixen una important ocupació de la primera línia dunar, existint una relació positiva entre les zones amb major abast d'ocupació i les més degradades, així com una relació directa entre els grans blowouts i els llocs amb majors índexs de freqüentació.
L'estudi mostra com la distribució d'usuaris a la platja respon a la localització de les instal·lacions d'oci i restauració (quioscs, hamaques i para-sols, activitats nàutiques), així com dels principals accessos a la platja. Aquests emplaçaments són els que més pressió reben sobre el cordó de foredunes. Entre ells destaca la platja Ets Estanys, pròxima a la Colònia de Sant Jordi, on es concentra l'única oferta d'equipaments per a la pràctica d'activitats nàutiques així com sengles emplaçaments d'hamaques i para-sols i un punt de restauració.
L'estudi reflectia també que, de manera general, del total de visitants més del 85% es concentra a la zona de la platja mentre que prop del 14% es distribueix sobre el primer front dunar.

2.6.6. Caça

L'activitat cinegètica es practica a l'àmbit del pla de gestió en sis vedats, tots de titularitat privada. En tots ells es practica la caça menor i les espècies objecte d'aprofitament són principalment el conill (*Oryctolagus cuniculus*) i el tord (*Turdus spp*).

Matrícula dels Vedats de Caça	hectàrees
PM-10.823	17,42
PM-10.442	247,05
PM-10.502	42,24
PM-10.164	197,03
PM-10.089	179,01
PM-10-882	256,86
PM-10.446	

Taula. Identificació dels vedats de caça autoritzats dins l'àmbit del pla de gestió.

Els vedats PM-10164, PM-10502, PM-10823 i PM-10442 limiten en algun dels seus sectors amb la zona humida de Es Salobrar.

2.6.7. Activitats tradicionals

2.6.7.1. Activitat salinera

L'activitat salinera també es present al Salobrar de d'antic, però aquesta havia anat abandonant-se progressivament fins a desaparèixer durant el segle XIX. Segons l'Arxiduc va se deixada a causa de la seva escassa rendibilitat, però segons Rosselló Veger s'abandonà per impediments legals, tal vegada perquè les salines de la Colònia de Sant Jordi, que no han interromput mai la seva producción, eren explotades des de 1776 per l'Estat. L'extracció de sal es reprengué el 1951 al Salobrar quan s'hi instal·là l'empresa *Salinas de Levante Sociedad Anónima*. Des de llavors utilitza una tercera part de la zona humida per a la seva activitat (unes 132 ha).
Aquesta explotació es realitza sobre una superfície de 130 hectàrees de zona humida, de les més de 300 hectàrees totals de la zona humida. L'aigua és bombada des de la platja (al mes de juny), a través d'un canal de marès de 900 metres de longitud. Després és distribuïda als diferents estanys a través d'un entramat de canals. Al llarg dels mesos estivals té lloc el procés d'evaporació, iniciant-se la recollida de la sal durant el mes d'agost.
L'activitat salinera es realitza també a les salines situades a la Colònia de Sant Jordi.

2.6.8. Activitats extractives

Les activitats extractives a l'entorn de Es Trenc estan relacionades, principalment, amb l'extracció de marès. Les característiques geogràfiques de l'entorn, constituït per un camp dunar de més de 4,5 km^2, van fer d'aquest emplaçament un lloc important per a l'extracció de marès. Aquest fet ha quedat reflectit en les 17 pedreres convencionals identificades, una de les quals ha estat catalogada pel seu Interès Etnològic. Tot i que aquestes explotacions van ser importants en el passat, van ser abandonades progressivament al llarg del segle XX, fins a finalitzar completament aquesta activitat el 1974.

Nom de la pedrera	Any de cessament	Paratge
Ana	1959	
Barrala Nueva	1966	Sa Barrala Nova

Nom de la pedrera	Any de cessament	Paratge
Can Buscaneta	1962	Can Buscaneta
Es Molí	1966	
Las Arenas	1963	
Martín	1963	
Recó (Racó)	1956	
San Salvador	1964	
Ses Covetas (Covetes)	1963	
Ses Covetas	1963	
Ses Covetas IV	1964	
Ses Covetas III	1964	
Urrea	1963	
Can Buscaneta	1987	
Can Estela	1981	
Fontanet	1978	
Galmés	1974	
*C. de Marina		

Taula. Pedreres localitzades a l'àmbit d'estudi. Font: RPDSPIB Decret 61/1999. *: Catalogada d'interès Etnològic.

D'acord amb l'article 22.2 de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, les pedreres obertes a les Àrees d'especial protecció han de tenir plans de restauració, precepte que també recull l'article 11 del Pla director sectorial de pedreres.

2.6.9. Activitats d'educació ambiental

El Centre d'Aprenentatge de Palmer realitza actualment activitats d'educació ambiental periòdiques, reglades i organitzades a l'interior de la ZEC. Aquestes activitats es realitzen al llarg de diversos itineraris, amb la finalitat de mostrar els valors naturals de flora i fauna, el funcionament dels ecosistemes litorals, dunes i platges, els impactes de les activitats humanes i l'explotació salinera.

3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PROPOSADES

3.1. DEFINICIONS I JUSTIFICACIÓ

La metodologia emprada per a l'organització d'aquesta part del Pla ha estat l'enfocament de Marc Lògic. Aquest mètode considera que l'execució del Pla s'ha d'abordar com una sèrie d'esdeveniments amb una relació causal entre ells. D'aquesta manera s'estructura com un conjunt de taules que recullen, de manera lògica i sistemàtica, les mesures de conservació necessàries per a assolir determinats objectius operatius, que en conjunt contribuiran a assolir l'objectiu general de conservació de cada hàbitat. La consecució d'aquests objectius és essencial per a assolir l'objectiu de conservació a nivell de lloc, que en la seva accepció més general consisteix en l'especificació de la fita global per a les espècies o tipus d'hàbitat pels quals un lloc és designat, per a què el lloc contribueixi a mantenir o assolir l'Estat de Conservació Favorable dels mateixos a escala nacional, de regió biogeogràfica o europea[222].

[222] Commission notes. Setting conservation objectives for Natura 2000 sites. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm (Noviembre 2013)

En essència, els elements que conformen cada taula seran, **mesures de conservació, objectius operatius i l'objectiu globa**l, elaborant una taula per a cada hàbitat dels existents a la ZEC. S'aporta també un conjunt d'**indicadors** per a avaluar el grau d'execució del Pla i d'assoliment dels objectius.
Aquests elements de la planificació es defineixen de la següent manera:

Objectius de conservació. Es defineixen com l'estat global de l'hàbitat i/o espècie que es pretén assolir com a conseqüència de l'aplicació del Pla. S'han establert atenent al seu *Valor Global del grau de conservació en el lloc*, segons s'ha recollit en les fitxes dels apartats 2.2 i 2.3. Seran establerts de la següent manera:

Quan el valor global sigui A (excel·lent), l'objectiu de conservació serà mantenir aquest valor.

Quan el valor global sigui B (bo) o C (significatiu), l'objectiu de conservació serà incrementar al valor immediatament superior (C o B, respectivament).

Objectius operatius. Es defineixen com l'estat parcial de l'hàbitat i/o espècie que es pretén assolir com a conseqüència de l'aplicació del Pla. La seva definició s'ha realitzat atenent a les següents consideracions:

Preservació del funcionament d'aquells factors ecològics propis de la dinàmica natural de l'hàbitat, susceptibles de ser modificats amb la gestió.

Actuació directa sobre les pressions o amenaces d'origen antròpic que experimenta l'hàbitat o espècie.

Mesures per assolir els objectius operatius, classificades segons les següents categories:

Mesures estratègiques (MS): directrius d'àmbit general proposades a fi de facilitar l'execució de les mesures incloses en les següents categories; al·ludeixen a la coordinació d'agents, l'establiment d'acords o l'aprofundiment del coneixement d'hàbitats o espècies.

Normes reguladores (NR): preceptes o regles l'aplicació en l'espai permetria la restricció i/o eliminació indirecta de les pressions o amenaces detectades. Amb caràcter general no s'inclouran indicadors de seguiment sobre aquestes mesures.

Mesures executives (ME): accions operatives d'aplicació directa en la ZEC pel control de les pressions o amenaces detectades.

La prescripció de totes aquestes mesures s'ha recolzat en les següents fonts de referència:

Marco de Acción Prioritaria para la financiación de la Red Natura 2000 a Espanya para el periodo de financiación 2014-2020, realitzat en el marc del programa LIFE (LIFE11NAT/ES/700)

VV.AA., 2009. Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí.

Plans de conservació i recuperació específics d'espècies de les Illes Balears

Altres documents de referència, entre els quals destaquen:

Llorens, L., Gil Vives, L., i Tébar, F.J. 2007 *La vegetació de l'Illa de Mallorca. Bases per a la interpretació i gestió d'hàbitats*. Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears

Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. i Atienza, J.C. 2010. Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA. SEO/BirdLife, Madrid

La selecció dels elements del Pla esmentats anteriorment s'ha basat en el diagnòstic d'hàbitats i espècies dels aparados 2.2 i 2.3. Partint d'aquesta informació s'ha establert una relació causa-efecte dels problemes detectats i la seva influència sobre els factors ecològics que s'han de mantenir inalterats per garantir un grau de conservació favorable de cada hàbitat; aquesta anàlisi s'ha sintetitzat en un arbre de problemes (Annex V). Transformant l'arbre de problemes en un arbre d'objectius, s'han identificat els **objectius operatius** i **les mesures** necessàries per assolir-.
En relació amb les espècies, s'ha determinat que el seu grau de conservació depèn primerament de la conservació favorable dels hàbitats que ocupen en algun moment del seu cicle vital (migració, reproducció, etc). Per aquest motiu, la conservació del Pla es centrarà en aquelles mesures que contribueixin a la millora del grau de conservació favorable d'aquests hàbitats, assignats en les fitxes de les espècies de l'apartat 2.3.
Determinades pressions i/o amenaces que afecten a l'àmbit de la ZEC es podrien produir fora dels límits d'aquesta. En aquestes situacions es prescriuen les mesures més apropiades per a garantir el grau de conservació favorable dels hàbitats i/o espècies en l'àmbit de la ZEC. L'extensió de l'àmbit del Pla fora dels límits de la ZEC queda justificada en atenció a l'article 45.3 de la Llei 42/2007 del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, sobre l'obligació de mantenir els hàbitats en bon estat fora de XN2000 i la Circular del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 7 desembre 2011[223].

[223] Cinquè. Informes o autoritzacions relatius a projectes, obres o activitats inclosos en les árees de prevenció de riscs i àrees de protección territorial, fora de l'ambit PORN i de la Xarxa Natura 2000. *Circular del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori sobre la unificació de criteris d'interpretació de la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears; de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de relevancia ambiental de les Illes Balears (LECO) i dels instruments d'ordenació dels espais naturals protegits a l'empara de la legislació ambiental*

3.2. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ GENERALS I PRIORITATS D'INTERVENCIÓ

El Pla de Gestió estableix tres ordres de **prioritat d'intervenció** de les mesures proposades sobre els hàbitats presents a cada ZEC, en base als següents criteris:

1. **1. PRIORITAT ALTA:** Hàbitats prioritaris segons l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE. Així mateix també s'inclouen en aquest ordre els hàbitats amb valor global Desconegut, estiguin o no inclosos al FND**.**
2. **2. PRIORITAT MITJANA:** Hàbitats no prioritaris segons l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE, sempre que presentin *Valor Global del grau de conservació* en una categoria inferior a A (excel·lent) i/o la seva Tendència sigui de grau inferior a Estable**.**
3. **3. PRIORITAT BAIXA:** Resta d'hàbitats.

Dins de cada categoria, la prioritat d'intervenció s'hauria d'establir en atenció a l'ordre de prelació:

1. L'hàbitat que presenti *Valor Global del grau de conservació* en una categoria inferior:
    a. C (significatiu) té prioritat sobre B (bo).
    b. B (bo) té prioritat sobre A (excel·lent).
2. A igualtat de *Valor Global del grau de conservació*, el que presenti major superfície en l'àmbit del Pla, en relació a la superfície total que ocupa aquest hàbitat en la Xarxa Natura 2000 de les Balears.
3. A igualtat dels criteris anteriors, l'hàbitat que sustenta un major nombre d'espècies de l'Annex II i IV de la Directiva Hàbitats, de l'Annex IV de la Llei 42/2007 o Protegides pel Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades.

Hàbitat[224]	Sup. hàbitat en ZEC (ha)	Sup. hàbitat a les IB (ha)	Valor global ZEC	Tendència	Objectiu de conservació	Prioritat
HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI						
1150*	1,51	1.392,11	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Alta
1310	0,07	1.030,40	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Baixa
1410	25,46	1.339,11	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Baixa
1420	61,94	1.512,97	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Baixa
1510*	19,31	1.362,87	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Alta
2110	0,59	1.203,22	Desconegut	Decreixent	Determinar	Alta
2120	7,69	1.265,80	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
2190	Sense dades	89,03	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
2210	2,18	704,66	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
2230	0,45	676,59	Desconegut	Estable	Mantenir A	Alta
2240	Sense dades	2.008,29	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
2250*	383,87	1.007,02	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Alta

[224] Les dades de la taula relatives a la superfície d'hàbitat Illes Balears i Valor Global de l'ZEC s'han obtingut de la base de dades CNTRYES. La dada de superfície d'hàbitat a l'ZEC, s'ha obtingut a partir de la millor cartografia disponible i la informació de Tendència, procedeix de l'Informe de Illes Balears sobre l'aplicació del Article 17 de la Directiva Hàbitat per al període 2007-2012.

Hàbitat[224]	Sup. hàbitat en ZEC (ha)	Sup. hàbitat a les IB (ha)	Valor global ZEC	Tendència	Objectiu de conservació	Prioritat
2260	105,37	682,67	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Baixa
3150	Sense dades	492,77	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
3170*	Sense dades	831,55	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
5330	80,13	29.057,73	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Baixa
92D0	29,80	20.018,01	A, excel·lent	Estable	Mantenir A	Baixa
HÀBITATS ADDICIONALS						
1210	Sense dades	1.000,86	Desconegut	Decreixent	Determinar	Alta
1430	Sense dades	393,49	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
3290	Sense dades	Sin datos	Desconegut	Sense dades	Determinar	Alta
6220*	Sense dades	4.411,65	Desconegut	Desconegut	Determinar	Alta
7210*	Sense dades	159,97	Desconegut	Estable	Determinar	Alta
9320	Sense dades	20.018,01	Desconegut	Incrementant - Estable	Determinar	Alta
9540	Sense dades	1.678,38	Desconegut	Incrementant	Determinar	Alta

3.3. SÍNTESI DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES

A continuació es presenten dues taules, cadascuna de les quals recull el catàleg de mesures proposades per a **hàbitats** i **espècies** respectivament. L'estructura de les taules respon a les següents indicacions:

- La primera taula agrupa el conjunt de mesures proposades pels **hàbitats** i incloses en els apartats 3.4 i 3.7. La informació recollida en aquesta taula respon als següents criteris:
  - S'han ombrejat en color beix els hàbitats addicionals.
  - Les mesures que apareixen numerades, situades a la part superior de la primera columna, són aquelles que s'apliquen de manera horitzontal a tots els hàbitats, emprant la mateixa numeració que es recull en la primera taula de l'apartat 3.4.
  - Les mesures que només s'apliquen sobre determinats hàbitats apareixen numerades a les cel·les corresponents, aquesta numeració és la mateixa que es recull en les taules elaborades per cada hàbitat i incloses en els apartats 3.4 i 3.7.
- La segona taula agrupa el conjunt de mesures proposades per a les **espècies** i incloses en els apartats 3.5, 3.6 i 3.7. La informació recollida en aquesta taula respon als següents criteris:
  - En color blau s'han ombrejat les espècies d'interès comunitari
  - En color marró s'han ombrejat les espècies recollides a l'apartat 3.3 del FND, és a dir "Altres espècies importants de flora i fauna".
  - En color beix s'han ombrejat les espècies addicionals

  Cada mesura apareix numerada a les cel·les corresponents a les espècies sobre les que aplica, aquesta numeració és la mateixa que es recull en les taules incloses als apartats 3.5, 3.6 i 3.7.

	1150*	1310	1410	1420	1510*	2110	2120	2190	2210	2230	2240	2250*	2260	3150	3170*	5330	92D0	1210	1430	3290	6220*	7210*	9320	9540
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS)																								
1.1. Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla amb òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència en el territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.																								
2.1. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla (ex. Custòdia del territori).																								
2.2. Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.																								
2.3. Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria, etc)																								
3.1. Promoure entre els propietaris o titulars de drets la realització d'activitats que tinguin com objectiu principal el foment i coneixement dels valors naturals pels quals es va protegir aquest espai																								
4.1. Iniciar mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i/o espècies presents a la ZEC.																								
4.2. Establir acords amb el viver forestal de Menut per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la en les reforestacions que es programin.																								
4.3. Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents a la ZEC, especialment pel que fa al seu grau de conservació. Per espècies de flora, promoure la realització d'estudis de l'evolució de les poblacions.																								
4.4. Actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència per a la gestió de la ZEC.																								
Establir acords amb la propietat pel manteniment de l'activitat salinera de manera compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies. Promoure acords amb altres propietaris i/o titulars de drets per compatibilitzar les seves actuacions amb la conservació de l'hàbitat i espècies.	**2.1**				**1.1**																			
Promoure l'elaboració d'estudis per a l'eliminació d'infraestructures prescindibles d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen a l'hàbitat.			**1.1**			**1.1**	**1.1**		**1.1**	**1.1**		**1.1**	**1.1**											
Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	**3.1**				**2.1**	**2.1**	**2.1**		**2.1**	**2.1**		**2.1**	**2.1**			**1.1**								
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys agrícoles o ramaders on la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre el règim freàtic de l'hàbitat. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.				**1.1**																				
Garantir, entre els organismes competents en matèria de neteja de platges, l'aplicació d'un "Protocol de bones pràctiques sobre els paràmetres tècnics que convé seguir per minimitzar els impactes ambientals sobre les platges arenoses a l'hora de realitzar la neteja mecànica i retirada de posidònia oceànica " basat en l'elaborat per la Demarcació de Costes de les Illes Balears.						**1.2**	**1.2**		**1.2**	**1.2**		**1.2**	**1.2**											
Determinar el grau de conservació de tots els hàbitats. Determinar amb precisió la superfície ocupada per l'hàbitat 2190 Depressions intradunals humides, i l'hàbitat 2240 Dunes amb gespes de *Brachypodietalia* i de plantes anuals.						**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**											
Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'habitat a l'interior de la ZEC i, si escau, precisar la seva localització.														**1.1**	**1.1**			**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**	**1.1**
NORMES REGULADORES (NR)																								
1.2. D'acord amb l'article 30 de la Llei 6/2009, de 17 de novembre, de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica de les Illes Balears, relatiu a la modificació de l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, la conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'informar preceptivament, abans de la seva execució, sobre qualsevol pla o projecte que, sense tenir una relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000 o sense ser necessari per a aquesta gestió, pugui afectar-lo de forma apreciable, individualment o en combinació amb altres plans o projectes. Es considera que no tenen afecció apreciable o significativa per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, els plans, programes, projectes i activitats que es relacionen en la mesura. No obstant això, l'òrgan competent per aprovar o autoritzar ha de sol·licitar a la Conselleria competent en matèria d'espais protegits																								

	1150*	1310	1410	1420	1510*	2110	2120	2190	2210	2230	2240	2250*	2260	3150	3170*	5330	92D0	1210	1430	3290	6220*	7210*	9320	9540
Xarxa Natura 2000 un informe ambiental sobre l'apreciació de no afecció significativa.																								
1.3. Es prohibeix el sobrevol d'aeronaus sobre l'àmbit de la zona del salobrar de Campos a una altura inferior als 200 metres, excepte per activitats de gestió, científiques i d'extinció d'incendis																								
2.4. En relació amb les pràctiques agrícoles, complir amb la normativa en matèria de concentració de nitrats continguda en la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 5 de novembre de 2013, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats d'origen agrari de les Illes Balears (BOIB núm. 159 de 2013.11.19).																								
2.5. Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles hauran de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola.																								
Prohibir la tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu en aquest hàbitat, segons l'epígraf j) de l'apartat 3 de l'article 62 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.			**2.1**	**2.1**	**2.3**												**3.1**							
Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats	**3.2**		**2.2**	**2.2**	**2.2**																			
Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris o aparcaments prèviament autorizats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys			**2.3**	**2.3**	**2.4**											**1.2**								
Fer complir un conjunt de directrius generals en les activitats lligades als serveis de temporada a les platges						**1.3**	**1.3**		**1.3**	**1.3**		**1.3**	**1.3**											
Regular l'accés a les platges restringint als itineraris habilitats i autoritzats (senderisme, equitació, vehicles no motoritzats).						**2.2**	**2.2**		**2.2**	**2.2**		**2.2**	**2.2**											
Restringir el trànsit i estacionament de vehicles a motor als espais autoritzats, excepte per necessitats manteniment o per al proveïment dels serveis permanents de platges.						**2.3**	**2.3**		**2.3**	**2.3**		**2.3**	**2.3**											
En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.																**1.3**	**3.2**							
MESURES EXECUTIVES (ME)																								
3.2. Realitzar accions de comunicació per al conjunt de la ZEC dirigides als principals sectors d'interès.																								
3.3. Realitzar campanyes de sensibilització dirigides a la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.																								
3.4.. Instal·lar elements de senyalització, informació i interpretació dels valors naturals de la ZEC.																								
4.5. Recollir llavors per bancs de germoplasma o per a futures actuacions de revegetació en cas de necessitat.																								
Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	**3.4**	**2.1**	**2.5**	**2.6**	**2.7**	**2.10**	**2.10**		**2.10**	**2.10**		**2.10**	**2.10**			**1.3**	**2.2**							
Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'habitat (ie cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	**3.3**		**2.4**		**2.5**																			
Realitzar reunions, coordinades per l'Òrgan de Gestió, d'informació i transmissió de bones pràctiques de caça en l'àmbit de la ZEC, juntament amb les societats de caçadors, propietaris i/o titulars de drets de vedats, etc.			**2.6**	**2.5**	**2.6**												**3.3**							
Realitzar accions de vigilància periòdica per garantir el compliment de la normativa vigent.				**2.4**		**2.11**	**2.11**		**2.11**	**2.11**		**2.11**	**2.11**											
Instal·lar captadors de sorra a les zones fragmentades o erosionades. Acompanyar l'actuació de delimitacions perimetrals per protegir el seu emplaçament.						**1.5**	**1.5**		**1.5**	**1.5**		**1.5**	**1.5**											
Dissenyar i executar una xarxa de senders per a l'accés a les platges (ex. Cordons i tancats amb palplanxes, tarimes, passarel·les elevades, etc).						**2.4**	**2.4**		**2.4**	**2.4**		**2.4**	**2.4**											
Definir i habilitar una xarxa de camins alternatius per a l'accés als serveis permanents de platja (quioscs), a fi de substituir els camins actualment utilitzats que discorren per la zona de dunes.						**2.5**	**2.5**		**2.5**	**2.5**		**2.5**	**2.5**											
Establir franges de protecció al peu del talús de la primera duna (hàbitat 2110) en zones fragmentades o erosionades, mitjançant tanques perimetrals.						**2.6**	**2.6**		**2.6**	**2.6**		**2.6**	**2.6**											
Realitzar intervencions per a la retirada d'espècies al·lòctones presents en els sistemes dunars.						**2.7**	**2.7**		**2.7**	**2.7**		**2.7**	**2.7**											
Realitzar intervencions de revegetació en dunes erosionades, amb espècies característiques dels hàbitats. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals						**2.8**	**2.8**		**2.8**	**2.8**		**2.8**	**2.8**											

	1150*	1310	1410	1420	1510*	2110	2120	2190	2210	2230	2240	2250*	2260	3150	3170*	5330	92D0	1210	1430	3290	6220*	7210*	9320	9540
Recollir i transportar a l'abocador autoritzat els residus presents en l'hàbitat.					**2.8**	**2.9**	**2.9**		**2.9**	**2.9**		**2.9**	**2.9**											
Dissenyar i adequar una xarxa de senders a peu/bicicleta per reduir el nombre de sengles no regulades sobre el hàbitat, reconduint als usuaris per sengles menys impactants i ben senyalitzades.																**1.4**	**2.1**							

	Diplotaxis ibicensis Helianthemum caput-felis	Ratpenats	Aus d'hàbitats aquàtics	Aus d'hàbitats arbustius	Aus d'hàbitats esteparis i/o medis agraris	Aus d'hàbitats forestals	Aus d'hàbitats marins	*Bufo balearicus*	*A. algirus*	Espècies de l'apartat 2.5.2
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS), NORMES REGULADORES (NR) I MESURES EXECUTIVES (ME) D'APLICACIÓ EN ELS HÀBITATS UTILITZATS PER LES ESPÈCIES	1240, 2240 i 2250*	Veure apartat 3.5.2.1. Obj. operatiu 1	1150*, 1310, 1410, 1420, 1510*, 3150 i 3170*	2250* i 5330	5330	5330	1150*, 1310, 1410, 1420 i 1510*	1150*, 1310, 2190, 3150, 3170* i 92D0	5330 i 92D0	-
MESURES ESTRATÈGIQUES (MS) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE L'ESPÈCIE										
Realitzar estudis poblacionals de les espècies per conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**	**3.1**			
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles, per ser clau per a la vivència de les espècies d'hàbitats arbustius. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.		**2.2**		**2.1**	**1.1**	**2.1**				
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia tradicional. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.				**2.2**	**1.2**	**2.2**				
Estudis per verificar la població a l'interior de la ZEC i precisar el seu grau de conservació.								**3.1**	**3.1**	**1.1**
NORMES REGULADORES (NR) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE L'ESPÈCIE										
Restringir la tala dels arbres de major diàmetre que tinguin fissures o cavitats susceptibles de ser utilitzades com a refugi per murciélagosbles alternatives per desplaçar les poblacions de gavina.		**2.3**								
MESURES EXECUTIVES (ME) PARTICULARS PER A LA CONSERVACIÓ DE L'ESPÈCIE										
Recollir llavors per bancs de germoplasma o per a futures actuacions de revegetació en cas de necessitat.	**3.2**									
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de les espècies.		**3.2**								
Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria de caça.						**3.2**				
Dur a terme l'adequació o millora dels refugis localitzats.		**2.4**								
Col·locar caixes niu per a quiròpters		**2.5**								

3.4. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PELS HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

Amb caràcter horitzontal i en relació amb **tots els hàbitats**, es recullen els següents objectius operatius i mesures:

Tots els tipus d'hàbitats i espècies presents a la ZEC			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	Manteniment o millora del grau de conservació		Indicadors de l'Informe de l'Art. 17 de la Directiva, en particular: Superfície ocupada pel hàbitat (ha) Nombre d'espècies característiques presents	Art. 17 Habitat & Species Reporting format [225]
OBJ. OPERAT.	Promoció de la coordinació a nivell interadministratiu i intersectorial		Grau d'interacció entre organismes i/o administracions	Informe de seguiment
MESURES	MS	Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla amb òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència al territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.	Iniciatives funcionals posades en marxa (nombre i tipus)	Memoria anual
	NR	D'acord amb l'article 30 de la Llei 6/2009, de 17 de novembre, de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica de les Illes Balears, relatiu a la modificació de l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, la conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'informar preceptivament, abans de la seva execució, sobre qualsevol pla o projecte que, sense tenir una relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000 o sense ser necessari per a aquesta gestió, pugui afectar-lo de forma apreciable, individualment o en combinació amb altres plans o projectes. Aquest informe té per objecte l'avaluació de les repercussions ambientals concretes i específiques del pla o projecte en relació amb els objectius de conservació del lloc assenyalat. No obstant això, d'acord amb les anàlisis d'avaluacions sobre les repercussions ambientals que es porten realitzant per l'òrgan ambiental del Govern de les Illes Balears des de l'any 2009 i de la darrera evidència científica disponible fins a 2013, es considera que no tenen afecció apreciable o significativa en relació a l'anterior, els plans, programes, projectes i activitats que es relacionen a continuació. No obstant això, l'òrgan competent per aprovar o autoritzar ha de sol·licitar a la Conselleria competent en matèria d'espais protegits Xarxa Natura 2000 un informe ambiental sobre l'apreciació de no afecció significativa. Plans, programes, projectes i activitats que es consideren que no afecten de forma apreciable als espais protegits xarxa Natura 2000: · Les meres activitats no incloses en el concepte de projecte a que es refereix l'article 5.3.b de la Llei 21/2013 consistents en voltes ciclistes, proves d'atletisme, , romeries, festes populars, filmacions cinematogràfiques i altres anàlogues que es duguin a terme per camins existents i/o no tinguin afeccions apreciables sobre el lloc; incloses les investigacions científiques. · Les reformes, rehabilitacions, canvi d'ús o modificacions de construccions i edificacions existents que no suposin un augment de volum o de superfície, inclòs el canvi de coberta, la	-	

[225] http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal

Tots els tipus d'hàbitats i espècies presents a la ZEC			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		reparació o la rehabilitació de cobertes i façanes, el reforjat, el canvi d'ubicació de comptadors d'aigua, la consolidació d'estructura, pèrgoles, etc., i també les demolicions. · La construcció, reparació o rehabilitació de safarejos, piscines, aljubs i altres sistemes de captació i emmagatzematge d'aigua per ús domèstic i agrícola ramader. · Les instal·lacions de serveis de temporada al domini públic maritimoterrestre i a les zones de trànsit i de protecció de la Llei de costes, per a les quals s'hagi emès un informe d'exclusió d'afectació o un informe favorable d'avaluació de repercussions ambientals d'anys anteriors, excepte pel que fa a les modificacions substancials, sense que es pugui entendre com a modificació substancial l'ampliació del termini de l'autorització. · Els plans tècnics de caça no intensius, per als quals s'hagi emès un informe d'exclusió d'afectació o un informe favorable d'avaluació de repercussions ambientals d'anys anteriors, excepte pel que fa a les modificacions substancials, sense que es pugui entendre com a modificació substancial la renovació del període de vigència. · La rehabilitació, reparació o reconstrucció de marges, parets seques, esbaldrecs i contraforts a murs de contenció. · Les actuacions a sòl urbà. · La conservació i manteniment de camins existents · La creació i manteniment dels itineraris d'ús públic per a vianants, inclosa la senyalització, que transcorrin per camins existents. · Els enjardinaments amb vegetació no invasora, ubicats a l'entorn immediat de les edificacions, camins i entrades de les finques. · Les línies elèctriques soterrades per camins existents i les instal·lacions auxiliars necessàries. · Els aprofitaments forestals tradicionals i la recuperació de cultius. · La rehabilitació d'elements etnològics. · Els sondejos per a l'extracció d'aigua subterrània. · La instal·lació d'antenes de telecomunicacions que no suposin l'obertura de nous camins. · La construcció o reparació, per camins, pistes o senders, de canonades no inclosos a la Llei 21/2013 o a la Llei 11/2006. · La instal·lació de plaques solars fotovoltaiques o tèrmiques per a l'ús d'habitatges, agroturismes, hotels rurals, hotels d'interior i allotjaments turístics, i altres activitats autoritzades de caràcter agrícola, ramader o industrial (en aquest darrer cas sempre sobre teulada). · Els tancaments, inclosos els portells i les barreres d'entrada, i les reparacions de tancaments de finques rústiques, sempre que permetin el pas de la fauna.		

Tots els tipus d'hàbitats i espècies presents a la ZEC			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		Es prohibeix el sobrevol d'aeronaus sobre l'àmbit de la zona del salobrar de Campos a una altura inferior als 200 metres, excepte per activitats de gestió, científiques i d'extinció d'incendis	-	
OBJ. OPERAT.	Implicació dels propietaris i/o titulars de drets de terrenys en la gestió i conservació de la ZEC		Grau de participació dels propietaris i/o titulars de drets en la gestió de la ZEC	Informe de seguiment
MESURES	MS	Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla (ex. Custòdia del territori).	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
		Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.	Accions realitzades (nombre i tipus)	
		Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria, etc)	Accions realitzades (nombre i tipus)	
	NR	En relació amb les pràctiques agrícoles, complir amb la normativa en matèria de concentració de nitrats continguda en la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 5 de novembre de 2013, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats d'origen agrari de les Illes Balears (BOIB núm. 159 de 2013.11.19).	-	
		Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals i agrícoles hauran de ser de caràcter integrat, evitant la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola.	-	
OBJ. OPERAT.	Difusió dels valors naturals dels hàbitats i espècies presents a la ZEC		Grau de coneixement de la ZEC per a la població i usuaris	Informe de seguiment
MESURES	MS	Promoure entre els propietaris o titulars de drets la realització d'activitats que tinguin com objectiu principal el foment i coneixement dels valors naturals pels quals es va protegir aquest espai	Iniciatives funcionals posades en marxa (nombre i tipus)	
	ME	Realitzar accions de comunicació per al conjunt de la ZEC dirigides als principals sectors d'interès.	Nombre d'accions realitzades. Abast	Memòria anual
		Realitzar campanyes de sensibilització dirigides ai la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.	Nombre de campanyes realitzades. Abast	
		Instal·lar elements de senyalització, informació i interpretació dels valors naturals de la ZEC.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	Augment del coneixement científic i ecològic de la ZEC		Volum de dades científiques, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment

Tots els tipus d'hàbitats i espècies presents a la ZEC			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
MESURES	MS	Iniciar mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i/o espècies presents a la ZEC.	Iniciatives funcionals posades en marxa (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir acords amb el viver forestal de Menut per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la en les reforestacions que es programin.	Acords assolits (nombre i tipus)	
		Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents a la ZEC, especialment pel que fa al seu grau de conservació. Per espècies de flora, promoure la realització d'estudis de l'evolució de les poblacions.	Projectes de recerca (nombre i àmbit)	
		Actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència per a la gestió de la ZEC.	Cartografia i data d'actualització	
	ME	Recollir llavors per bancs de germoplasma o per a futures actuacions de revegetació en cas de necessitat.	Nombre de tàxons, tipus, volum recollit i localització	

3.4.1. Hàbitat 1150* Llacunes costaneres

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació global A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la qualitat de les aigües**		**1. Factors químics i fisicoquímics**	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures			Memòria anual
OBJ. OPERAT. 2	**2. Manteniment del règim hídric inalterat**		2.a. Alçada i extensió de la làmina d'aigua 2.b. Hidroperíode	Informe de seguiment
MESURES	MS	Establir acords amb la propietat per al manteniment de l'activitat salinera de manera compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies. Promoure acords amb altres propietaris i/o titulars de drets per compatibilitzar les seves actuacions amb la conservació d'hàbitats i/o espècies.	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment de l'estructura i composició de les comunitats biològiques**		3. Nombre i diversitat de comunitats	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa a l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	

Hàbitat 1150* - Llacunes costaneres			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
	ME	Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	
		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	

3.4.2. Hàbitat 1310 Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses

Hàbitat 1310 – Vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la dinàmica d'inundació i humitat edàfica**		**1. Grau d'humitat edàfica, extensió i període**	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures.			
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment de les característiques del substrat i la topografia inalterades. Manteniment de la coberta vegetal**		**2. Cobertura vegetal (%) i tipus biològics**	Informe de seguiment
MESURES	ME	Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'habitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.4.3. Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)

Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la dinàmica natural d'inundació**		**1. Durada i estacionalitat de la inundació, humitat en el sòl (%) i concentració salina.**	Informe de seguiment
MESURES	MS	1.1. Promoure l'elaboració d'estudis per a l'eliminació d'infraestructures prescindibles d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen en l'hàbitat.	1.1. Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Minimització d'alteracions en el substrat. Manteniment d'espècies típiques**		2.a. Percentatge de sòl alterat (ex. Pastura, trepig, etc) 2.b. Cobertura (%) i densitat de l'hàbitat;	Informe de seguiment

Hàbitat 1410 Prats salins mediterranis (*Juncetalia maritimae*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
			obertura (%) i densitat d'espècies típiques	
MESURES	NR	Prohibir la tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu en aquest hàbitat, segons l'epígraf j) de l'apartat 3 de l'article 62 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni natural i de la Biodiversitat.	-	Memòria anual
		Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris o aparcaments prèviament autorizats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys	-	
	ME	Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'habitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	
		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'habitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	
		Realitzar reunions, coordinades per l'Òrgan de Gestió, d'informació i transmissió de bones pràctiques de caça en l'àmbit de la ZEC, juntament amb les societats de caçadors, propietaris i/o titulars de drets de vedats, etc	Nombre de reunions realitzades, assistències	

3.4.4. Hàbitat 1420 Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosi*)

Hàbitat 1420 – Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosi*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la humitat edàfica i el grau de salinitat natural**		**1.a. humitat edàfica** **1.b. salinitat**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys agrícoles o ramaders on la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre el règim freàtic de l'habitat. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment de les característiques del substrat i de la cobertura vegetal inalterades**		2.a. Percentatge de sòl alterat (ex. Pastura, trepig, etc)	Informe de seguiment

Hàbitat 1420 – Brolles halòfiles mediterrànies i termoatlàntiques (*Sarcocornetea fruticosi*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
			2.b. Cobertura (%) i densitat de l'hàbitat; cobertura (%) i densitat d'espècies típiques	
MESURES	NR	Prohibir la tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu en aquest hàbitat, segons l'epígraf j) de l'apartat 3 de l'article 62 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni natural i de la Biodiversitat.	-	Memòria anual
		Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris o aparcaments prèviament autorizats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys.	-	
	ME	Realitzar accions de vigilància periòdica per a garantir el compliment de la normativa vigent.	Nombre accions de vigilància; freqüentació	
		Realitzar reunions, coordinades per l'Òrgan de Gestió, d'informació i transmissió de bones pràctiques de caça en l'àmbit de la ZEC, juntament amb les societats de caçadors, propietaris i/o titulars de drets de vedats, etc	Nombre de reunions realitzades, assistències	
		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	

3.4.5. Hàbitat 1510* Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de les condicions edafohigròfiles (qualitat de l'aigua i nivells freàtics) inalterades**		**1.a. Grau de salinitat del sòl1.b. pH 1.c. Humitat (%)**	Informe de seguiment
MESURES	MS	Establir acords amb la propietat per al manteniment de l'activitat salinera de manera compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies. Promoure acords amb altres propietaris i/o titulars de drets per compatibilitzar les seves actuacions amb la conservació d'hàbitats i/o espècies.	Acords assolits (nombre i tipus)	Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment de la superfície ocupada per l'hàbitat i evitar la fragmentació de poblacions**		Nombre de sspp típiques i ocupació superficial (%)	Informe de seguiment

Hàbitat 1510* - Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa a l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Restringir el trànsit no motoritzat (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats) fora dels senders existents i itineraris prèviament autoritzats.	-	
		Prohibir la tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu en aquest hàbitat, segons l'epígraf j) de l'apartat 3 de l'article 62 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni natural i de la Biodiversitat.	-	
		Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris o aparcaments prèviament autorizats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys.	-	
	ME	Instal·lar elements per a la delimitació d'accessos i/o de zones de trànsit per l'interior de l'hàbitat (cordons, tancaments, tarimes, passarel·les, etc).	Elements instal·lats (nombre, tipus i longitud)	
		Realitzar reunions, coordinades per l'Òrgan de Gestió, d'informació i transmissió de bones pràctiques de caça en l'àmbit de la ZEC, juntament amb les societats de caçadors, propietaris i/o titulars de drets de vedats, etc	Nombre de reunions realitzades, assistències	
		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Elements instal·lats (nombre i tipus)	
		Retirar els materials d'excavació o residus presents a l'hàbitat.	Punts de recollida i volum transportat	

3.4.6. Hàbitats: 2110 Dunes mòbils embrionàries, 2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques), 2190 Depressions intradunals humides, 2210 Dunes fixes de litoral de *Crucianellion maritimae*, 2230 Dunes amb gespes de Malcomietalia, 2240 Dunes amb gespes de *Brachypodietalia* i de plantes anuals, 2250* Dunes litorals amb *Juniperus sp*., 2260 Dunes amb vegetació esclerofil•la de *Cisto-Lavanduletalia*

Hàbitats: 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250*, 2260		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**	**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o augment de l'excedent de material sedimentari, la dinàmica natural i mobilitat del material sedimentari**	**1.a. Grau de creixement o decreixement interanual del sistema dunar** **1.b. Evolució interanual de la fragmentació del sistema dunar**	Informe de seguiment

Hàbitats: 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250*, 2260			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
MESURES	MS	Promoure l'elaboració d'estudis per a l'eliminació d'infraestructures prescindibles (marines o terrestres) d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen en els hàbitats dunars.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Garantir, entre els organismes competents en matèria de neteja de platges [article 115 d) de Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol , de Costes], l'aplicació del "*Protocol de bones pràctiques sobre els paràmetres tècnics que convé seguir per minimitzar els impactes ambientals sobre les platges arenoses a l'hora de realitzar la neteja mecànica i retirada de posidònia oceànica*", i en especial les següents directrius: · **Neteja en general de platges amb mitjans mecànics** · Les neteges mecàniques s'haurien de realitzar tan sols a les zones de màxim ús antròpic, evitant les zones humides i les zones amb presència de vegetació natural. Així mateix, no es realitzaran neteges a les zones de talussos de dunes en formació (foredunes), ni usant el talús de les dunes com a "límit" quan la neteja es realitzi amb mitjans mecànics. En aquest sentit s'hauria de deixar un resguard mínim de 3 m des de les dunes en formació sense tocar · Queda ttotalment prohibida l'extracció de sorra de les platges o dunes i la circulació dels mitjans de càrrega i transport per sobre de les dunes ni en la proximitat dels seus talussos · Mai s'ha d'alterar el perfil natural (tant transversal com longitudinal) de la platja, ja que una disminució d'aquesta pendent afavoreix l'entrada de l'onatge i el poder erosiu d'aquest. · Les neteges no s'aplicaran sobre la base de calendaris fixos preestablerts, sinó amb base a les necessitats de la platja objecte d'actuació. En tot cas, només es podran realitzar tasques de neteja entre els mesos de maig i octubre, ambdós inclosos, llevat d'excepcions. · No es realitzaran neteges si les condicions d'humitat de la platja són elevades · **Retirada de restes acumulades de *Posidonia oceanica*.** A més de l'anterior, s'aconsella seguir les següents pautes: · Època: No es podran retirar acumulacions en períodes hivernals, i com a molt, només es realitzaran tasques de retirada entre els mesos de maig i octubre, ambdós inclosos. · Previsió meteorològica: No es realitzaran tasques de retirada si les previsions de mala mar o vent per als pròxims dies són positives, ja que la desprotecció de la platja per a la retirada de les acumulacions pot augmentar el risc d'erosió i la pèrdua de sorra. · Maquinària: · La maquinària utilitzada haurà de ser tal que suposi una afecció mínima al substrat físic, quedant prohibit l'ús de màquines de cadenes. · La maquinària treballarà sobre la platja i accedirà sobre vials existents, evitant afectar el perfil de la sorra. · Forma de retirada: · En les tasques d'acumulació i càrrega s'extremaran les mesures per impedir l'extracció de sorra de les platges i dunes juntament amb la posidònia, havent d'utilitzar, amb aquesta finalitat, forca o instruments anàlegs si es realitza a mà. Si és amb pala mecànica, el cassó de la mateixa estarà constituït per dents primes i allargades amb una separació mínima entre ells de 10 cm o s'utilitzaran pinces amb porositat superior al 50%, per facilitar l'escorriment de sediment incorporat a la posidònia i de aigua. · Mai s'ha esgotar a la passada de la pala, s'ha de deixar sempre un resguard d'uns 10 cm, com a mínim, sobre el nivell de sorra perquè les palades només transportin posidònia i no	Iniciatives realitzades	

Hàbitats: 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250*, 2260			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		erosionin la platja. · En cas que en l'última palada s'hagi apurat massa, i s'hagi comportat una quantitat considerable de sorra, aquesta palada s'ha de retornar íntegrament al mar. · Les operacions de retirada no afectaran la vegetació natural ni els sistemes dunars. Es mantindrà al respecte una distància mínima de seguretat de 3 m. · L'extracció de posidònia s'efectuarà només a la platja emergida, llevat de casos especialment justificats i expressament autoritzats. · Zones d'apilament: La posidònia que s'extregui s'haurà apilar a llocs indicats per l'Òrgan Gestor. · Personal: El personal que intervingui en les actuacions de retirada haurà de conèixer aquestes directrius. El responsable de les tasques de retirada podrà sol·licitar la col·laboració de la Conselleria d'Agricultura Medi Ambient i Territori amb aquesta finalitat. · Informació i sensibilització ambiental: els concessionaris i/o responsables de la retirada promouran actuacions de sensibilització sobre els valors ambientals de la posidònia i les seves restes en la dinàmica de les platges. · Aquesta retirada ha de ser compatible amb els serveis de temporada a les mateixes platges, havent per això realitzat les tasques d'extracció de posidònia a primeres i últimes hores durant els dies que coincideixin ambdues activitats i s'haurà de col·laborar entre les persones autoritzades per extreure posidònia i les de l'explotació dels serveis de temporada. · **Retirada de restes acumulades d'algues** · En aquests casos seran d'aplicació totes les recomanacions anteriors, si bé, i exclusivament per raons de salubritat es podran retirar les algues durant tot l'any. En l'Annex III d'aquest document s'adjunta un plànol amb la regulació de la retirada de berma a la línia de costa d'Es Trenc, amb indicació de les franges en què està prohibida.		
	NR	Directrius generals que han de complir les instal·lacions de servei de temporada de platges: No es podran instal·lar cap tipus d'estructura sobre les dunes ni sobre la vegetació, incloent papereres. S'exceptuen les passarel·les de vianants, que es podran instal·lar de manera que no afectin a les dunes i permetin el normal desenvolupament de la vegetació dunar, així com estructures que permetin la protecció i regeneració del sistema dunar. Amb la finalitat de preservar el sistema dunar, les àrees delimitades per a la col·locació d'hamaques i para-sols i resta d'instal·lacions de temporada, se situaran a una distància mínima de 6 m, en direcció al mar, del primer front de duna embrionària. No es podran instal·lar fonamentacions fixes per cap element. La retirada de deixalles a les dunes s'ha de realitzar de forma manual, no permetent el pas de vehicles sobre el sistema dunar. No es podran instal·lar jardineres ni crear zones ajardinades. No es podrà instal·lar cap font sonora que emeti renous que puguin afectar les espècies objecte de conservació del Pla.	-	
	ME	Instal·lar captadors de sorra a les zones fragmentades o erosionades. Acompanyar l'actuació de	Captadors (nombre, longitud i quantitat de	

Hàbitats: 2110, 2120, 2190, 2210, 2230, 2240, 2250*, 2260			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		delimitacions perimetrals per protegir el seu emplaçament.	sediment que retenen)	
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o augment de la cobertura vegetal sobre el material estabilitzat**		2. Superfície i densitat de vegetació	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	NR	Regular l'accés a les platges restringint als itineraris habilitats i autoritzats (senderisme, equitació i vehicles no motoritzats).	-	
		Restringir el trànsit i estacionament de vehicles a motor als espais autoritzats, excepte per a necessitats de manteniment o per al proveïment dels serveis permanents de platges.	-	
	ME	Dissenyar i executar una xarxa de senders per a l'accés a les platges (ex. Cordons i tancats amb palplanxes, tarimes, passarel·les elevades, etc).	Xarxa de senders (nombre, longitud i ubicació)	
		Definir i habilitar una xarxa de camins alternatius per a l'accés als serveis permanents de platja (quioscs), a fi de substituir els camins actualment utilitzats que discorren per la zona de dunes.	Xarxa de senders (nombre, longitud i ubicació)	
		Establir franges de protecció al peu del talús de la primera duna (hàbitat 2110) en zones fragmentades o erosionades, mitjançant tanques perimetrals.	Superfície i longitud de tancats	
		Realitzar intervencions per a la retirada d'espècies al·lòctones presents en els sistemes dunars (*ex. Carpobrotus).*	Actuacions (nombre, localització i superfície)	
		Realitzar intervencions de revegetació en dunes erosionades, amb espècies característiques dels hàbitats. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals.	Actuacions (nombre, localització, superfície i densitat de plantació)	
		Recollir i transportar a abocador autoritzat els residus presents en l'hàbitat.	Punts de recollida i volum transportat	
		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals dels hàbitats.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	
		Realitzar accions de vigilància periòdica per garantir el compliment de la normativa vigent.	Nº accions de vigilància; freqüentació	
OBJ. OPERAT.	**2. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		3. Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Determinar el grau de conservació de tots els hàbitats. Determinar amb precisió la superfície ocupada per l'hàbitat 2190 Depressions intradunals humides, i l'hàbitat 2240 Dunes amb gespes de *Brachypodietalia* i de plantes anuals.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.7. Hàbitat 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*

Hàbitat 3150 – Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	1.1. Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de la ZEC i, si escau, precisar la seva localització.	1.1. Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.8. Hàbitat 3170* Basses i Estanys temporals mediterranis

Hàbitat 3170* - Basses i Estanys temporals mediterranis			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**2. Augment del coneixement de distribució de l'habitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	1.1. Actualitzar la cartografia per verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de la ZEC i, si escau, precisar la seva localització.	1.1. Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.4.9. Hàbitat 5330 Brolles termomediterrànies i preestèpiques

Hàbitat 5330- Brolles termomediterrànies i preestèpiques			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment de la superfície ocupada per l'hàbitat i evitar la fragmentació de poblacions**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria

	NR	Prohibir el trànsit o estacionament de vehicles de motor fora dels itineraris o aparcaments prèviament autoritzats, excepte els necessaris per al desenvolupament dels serveis públics relacionats amb el manteniment de l'ordre, l'extinció d'incendis, rescat i similars, els propis de vigilància i gestió de la ZEC i de l'ús i gestió dels propietaris dels terrenys	-	anual
		En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	Dissenyar i executar una xarxa de senders a peu/bicicleta per reduir el nombre de sengles no regulades sobre l'hàbitat (ex. Cordons i tancats amb palplanxes, tarimes, passarel·les elevades, etc).	Xarxa de senders (nombre, longitud i ubicació)	
		Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	

3.4.10. Hàbitat 92D0 Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)

Hàbitat 92D0 - Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Manteniment del grau de conservació A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	Manteniment del règim hidrològic natural (discontinu i irregular). Condicions de salinitat estables		1.a. Règim de cabals 1.b. Salinitat	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures		-	Memòria anual
OBJ.OPERAT.	Manteniment de la coberta vegetal (superfície i amplada estable)		Índex QBR	Informe de seguiment
MESURES	ME	Dissenyar i adequar una xarxa de senders a peu/bicicleta per reduir el nombre de sengles no regulades sobre l'hàbitat, reconduint als usuaris per sengles menys impactants i ben senyalitzades).	Una xarxa de senders dissenyada i adequada	Memòria anual
		Instal·lar elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals.	Nombre i tipus d'elements instal·lats	
OBJ.OPERAT.	Disminució de pressions d'origen antròpic		Tipus, superfície afectada	Informe de seguiment
MESURES	NR	Prohibir la tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el	-	Memòria

Hàbitat 92D0 - Galeries i matollars de ribera termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion Tinctoriae*)			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
		tir esportiu en aquest hàbitat, segons l'epígraf j) de l'apartat 3 de l'article 62 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni natural i de la Biodiversitat.		anual
		En les explotacions ramaderes, en relació als subproductes animals i als productes derivats no destinats a consum humà, s'aplicarà la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014, per a la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.	-	
	ME	Realitzar reunions, coordinades per l'Òrgan de Gestió, d'informació i transmissió de bones pràctiques de caça en l'àmbit de la ZEC, juntament amb les societats de caçadors, propietaris i/o titulars de drets de vedats, etc	Nombre de reunions realitzades, assistències	

3.5. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A LES ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

3.5.1. Flora

3.5.1.1. *Diplotaxis ibicensis; Helianthemum caput-felis*

P-1486-*Diplotaxis ibicensis*; P-1591-*Helianthemum caput-felis*			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Mantenir el grau de conservació A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 1240, 2240 i 2250 *			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per a conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	Estudis poblacionals (nombre i tipus)	

	ME	Recollir llavors per bancs de germoplasma o per a futures actuacions de revegetació en cas de necessitat.	Espècie, volum recollit i localització	

3.5.2. Fauna

3.5.2.1. Mamífers

M-1310-*Miniopterus schreibersii*, Murciélago de cueva, Rapenat de cova **M-1316-*Myotis capaccinii*, Murciélago patudo, Rapenat de peus grans** **M-1324-*Myotis myotis*, murciélago ratonero grande, Rapenat orellut gran** **M-1304-*Rhinolophus ferrumequinum*, murciélago grande de herradura, Rapenat gran de ferradura**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millora del grau de conservació global de C (significatiu) a B (bo)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment o millora de l'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		Superfície (m^2)	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 1310, 1420, 1510 *, 5330, 92D0 *per Miniopterus schreibersii*, 1150 *, 1310, 1410, 3150 i 3170 * *per Myotis capaccinii* i 1410, 1420, 5330 i 92D0 *per Myotis myotis, Rhinolophus ferrumequinum i Rhinolophus hipposideros.*			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		Superfície (m^2)	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar estudis per localitzar refugis de les espècies dins l'àmbit del Pla de Gestió o possibles llocs per a la col·locació de refugis artificials, posant especial atenció en les edificacions en reforma o rehabilitació, així com els bunkers presents a la ZEC.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
		Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, per potenciar la biodiversitat i amb això l'augment de la producció d'insectes aprofitables per l'espècie. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Accions realitzades (nombre i tipus)	
	NR	Restringir la tala dels arbres de major diàmetre que tinguin fissures o cavitats susceptibles de ser utilitzades com a refugi per aus o ratpenats forestals.	-	
	ME	Dur a terme l'adequació o millora dels refugis localitzats.	Nombre i localització	
		Col·locar caixes niu per a quiròpters.	Núm, tipus i localització	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per a conèixer la seva evolució i distribució a l'Àmbit del PG.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

	ME	Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de l'espècie.	Nombre de campanyes realitzades. Abast	

3.5.2.2. Aus

3.5.2.2.1. Aus associades a hàbitats aquàtics

B-A081-*Circus aeruginosus*, Aguilucho lagunero, Arpella vulgar **B-A094-*Pandion haliaetus*, Águila pescadora, Àguila peixatera** **B-A118-*Rallus aquaticus*, Rascón, Rascló** **B-A162-*Tringa totanus*, Archibebe común, Gamba roja vulgar** **B-A142-*Vanellus vanellus, Avefría, Fredeluga***			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Mantenir el grau de conservació A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 1150 *, 1310, 1410, 1420, 1510 *, 3150 i 3170 *			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	**Anuaris ornitològics**
MESURES	**MS**	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.5.2.2.2. Aus associades a hàbitats arbustius

B-A301-*Sylvia balearica*, Curruca balear, Tallareta sarda		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millorar el grau de conservació de global de B (bo) a A (excel·lent)**	**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**	**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** pels hàbitats **2250 * i 5330**		Memòria anual
OBJ.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie: cultius i les**	**2. Superfície**	Informe de

B-A301-*Sylvia balearica*, Curruca balear, Tallareta sarda			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OPERAT.	**terres agràries**			seguiment
MESURES	**MS**	Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles, per ser clau per a la vivència de les espècies d'hàbitats arbustius. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per a mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia tradicional. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Acords assolits (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	**Anuaris ornitològics**
MESURES	**MS**	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per a conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.5.2.2.3. Aus associades a hàbitats esteparis i/o medis agraris

B-A245-*Galerida theklae*, Cogujada montesina, Cogullada fosca			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Mantenir el grau de conservació A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i terres agrícoles**		**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS per a l'hàbitat 5330 Addicionalment, es proposen les esmentades a continuació:			
	MS	Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles, per ser clau per a la vivència de les espècies estepàries i/o de mitjans agraris. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per a mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia tradicional. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Acords assolits (nombre i tipus)	

OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	**Anuaris ornitològics**
MESURES	**MS**	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per a conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.5.2.2.4. Aus associades a hàbitats forestals

B-A274 *Phoenicurus phoenicurus*, Colirrojo real, Coa-roja			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundir en el coneixement de l'espècie *Phoenicurus phoenicurus* i determinar el seu grau de conservació.**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini: cultius i terres agrícoles**		**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS per a l'hàbitat 5330.			
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	**MS**	Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats, així com la vegetació ripària prop dels cursos d'aigua. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Accions realitzades (nombre i tipus)	Memòria anual
		Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets, per a mantenir pràctiques d'agricultura i/o ramaderia tradicional. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	Acords assolits (nombre i tipus)	
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de les espècies a llarg termini.**		**3. Dades poblacionals**	**Anuaris ornitològics**
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per a conèixer el nombre d'individus i la seva distribució.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual
	ME	Vetllar pel compliment de la legislació sectorial vigent en matèria de caça.	Nombre d'accions de vigilància; freqüentació	

3.5.2.2.5. Aus associades a hàbitats marins

B-A197-*Chilidonias niger*, Fumarel común, Fumarel negre **B-A181-*Larus audouinii*, Gaviota de Audouin, Gavina corsa**			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Millorar el grau de conservació global de B (bo) a A (excel·lent)**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini		**1. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	**MESURES PROPOSADES i INDICADORS** pels hàbitats **1150 *, 1310, 1410, 1420 i 1510 ***			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie: protecció dels hàbitats de reproducció i alimentació		**2. Superfície**	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures			
OBJ. OPERAT.	Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini: difusió dels valors de les espècies		**3. Dades poblacionals**	Anuaris ornitològics
MESURES	MS	Realitzar estudis poblacionals de les espècies per conèixer la seva evolució i distribució en l'àmbit del PG.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.6. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER A ALTRES ESPÈCIES IMPORTANTS DE FLORA I FAUNA

3.6.1. Fauna

3.6.1.1. Rèptils

***Bufo balearicus*, Gripau verd**		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Determinar el seu grau de conservació global**	**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**	Superfície	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 1150 *, 1310, 2190, 3150, 3170 * i 92D0		Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**	Superfície	Informe de seguiment

Bufo balearicus, Gripau verd		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
MESURES	No s'han considerat mesures		
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**	Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	**3.1.** Estudis per verificar la població a l'interior de la ZEC i precisar el seu grau de conservació.	**3.1.** Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.6.1.2. Mamífers

Atelerix algirus, Erizo moruno, L'eriço clar			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Determinació del grau de conservació global actual**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Manteniment d'extensió suficient dels hàbitats necessaris per a mantenir les seves poblacions a llarg termini**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES	MESURES PROPOSADES i INDICADORS recollits pels hàbitats 5330 i 92D0			Memòria anual
OBJ. OPERAT.	**2. Manteniment o augment de l'àrea de distribució natural de l'espècie**		Superfície	Informe de seguiment
MESURES	No s'han considerat mesures			Memoria anual
OBJ. OPERAT.	**3. Manteniment o millora de la dinàmica poblacional que permeti l'existència de l'espècie a llarg termini**		Dades poblacionals	Informe de seguiment
MESURES	MS	Estudis per a verificar la població a l'interior de l'àmbit de la ZEC i precisar el seu grau de conservació global.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

3.7. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I MESURES PER TIPUS D'HÀBITATS I ESPÈCIES ADDICIONALS

3.7.1. Hàbitats addicionals

Hàbitats 1210, 1430, 3290, 6220*, 7210*, 9320 i 9540		INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Aprofundiment en el coneixement de l'hàbitat i determinació del seu grau de conservació**	**Veure taula general**	Taula gral.

OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement de distribució de l'hàbitat**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Actualitzar la cartografia per a verificar la presència de l'hàbitat a l'interior de la ZEC i, si escau, precisar la seva localització.	Superfície cartografiada; nombre de localitzacions identificades	Memòria anual

3.7.2. Espècies addicionals

Espècies de l'apartat 2.5.2			INDICADORS DE GESTIÓ (objectius) I D'EXECUCIÓ (mesures)	FONTS DE VERIFICACIÓ
OBJ. GENERAL	**Determinar el seu grau de conservació global**		**Veure taula general**	Taula gral.
OBJ. OPERAT.	**1. Augment del coneixement poblacional de l'espècie**		Volum de dades, tipologia i data d'actualització	Informe de seguiment
MESURES	MS	Estudis per quantificar la població a l'interior de la ZEC i precisar el seu grau de conservació.	Estudis realitzats (nombre i tipus)	Memòria anual

4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

4.1. INTRODUCCIÓ

Cal diferenciar entre **seguiment**, que és el procés continu de recopilació d'informació sobre els aspectes més rellevants de la gestió, mitjançant indicadors verificables objectivament, i **avaluació**, mitjançant la qual utilitzant la informació obtinguda amb el seguiment, es valora el grau d'execució de les mesures, els seus efectes sobre els objectius operatius i les possibles variacions en el grau de conservació dels hàbitats i espècies de la ZEC[226].
El seguiment i avaluació es divideixe en les següents fases:

1. **Definició i disseny:** identificació de necessitats, establiment d'objectius, definició d'indicadors i periodicitat de mesura. Aquesta fase queda definida en el present Pla**.**
2. **Posada en funcionament:** recollida de dades**.**
3. **Anàlisi de les dades i desenvolupament de resultats:** interpretació de les dades per a la presa de decisions**.**
4. **Procés continu d'adaptació del Pla.**

4.2. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Determinar el grau de compliment de les mesures proposades en el Pla.

Avaluar els efectes generats com a conseqüència de les mesures proposades amb el Pla, en relació amb el grau de conservació dels hàbitats i espècies.

Proposar canvis continus per a la millora del Pla.

[226] Atauri, J.A., Múgica, M., de Lucio, J.V: i Castell, C.. 2005. *Diseño de planes de seguimiento en espacios naturales protegidos. Manual para gestores y técnicos*. EUROPARC-España. Fundación Fernando González Bernáldez.176 pàgines

4.3. INDICADORS

L'apartat 3.4. del Pla inclou indicadors objectivament verificables així com fonts de verificació per a cada objectiu operatiu i cada mesura proposada. El mesurament d'aquests indicadors permetrà quantificar el grau d'execució de les mesures i el grau d'evolució dels factors ecològics associats a cada hàbitat o espècie.
Els indicadors seleccionats per verificar el compliment dels objectius operatius s'han seleccionat a partir de la millor informació ecològica disponible sobre els hàbitats [227], segons s'ha indicat en l'apartat 2.2. Dels indicadors proposats en la bibliografia s'han seleccionat els de més fàcil mesurament, és recomanable recórrer a aquesta font per conèixer altres indicadors recomanats.

4.4. METODOLOGIA DEL SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment del Pla s'abordarà per tècnics especialitzats ia instàncies de l'Òrgan Gestor de la ZEC. Es realitzarà un seguiment Intermedi i un altre final en concloure el seu període de vigència.
Un cop es disposi de les mesures derivades de l'aplicació del seguiment, es realitzarà una valoració interpretativa de les mateixes en què s'estableixin, com a mínim, les següents consideracions:

- Anàlisi de l'evolució del Pla.
- Anàlisi de la incidència de la gestió en els objectius operatius plantejats.
- Grau de compliment dels objectius.
- Anàlisi d'eficàcia i eficiència de les mesures i actuacions proposades per a la consecució dels objectius generals per a cada hàbitat i/o espècie.
- Factors no previstos que puguin haver influït en els resultats.

En funció dels resultats es podran proposar canvis en la gestió amb la finalitat d'assolir de manera més eficaç i eficient els objectius proposats, o reformular, suprimir i incorporar nous objectius, si fos necessari.

4.5. MEMÒRIA DELS RESULTATS

Els resultats del seguiment i avaluació aniran recollits en un informe de seguiment que contindrà, com a mínim, la següent informació:

- Descripció general de la marxa del Pla en el seu conjunt; resultats i mesures.
- Descripció de l'evolució dels hàbitats i espècies de la ZEC.
- Valoració de l'impacte i efecte de les actuacions realitzades.
- Anàlisi de bones pràctiques sobre les actuacions desenvolupades.
- Recomanacions.
- Modificacions sobre les propostes i actuacions plantejades inicialment.
- Propostes de modificació del Pla.

5. AVALUACIÓ ECONÒMICA I PRIORITATS

5.1. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LES MESURES I PROGRAMACIÓ

A continuació s'exposa la valoració econòmica orientativa necessària per a executar les mesures proposades dins del Pla de Gestió Es Trenc Salobrar de Campos.
El valor global estimat ascendeix a la quantitat total de **150.000 €.** Es realitza una proposta de repartiment anual al llarg dels 6 anys de vigència del Pla i una priorització de les mesures.

[227] VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

Les actuacions dels dos primers anys són gairebé totes prioritàries i tenen per objectiu assolir un coneixement profund de la situació de partida d'hàbitats i espècies, amb l'elaboració d'una cartografia actualitzada, la realització d'estudis per a la determinació del seu grau de conservació i d'altres estudis específics.
La programació i quantificació de la resta de mesures dependrà en gran mesura dels resultats obtinguts en aquests estudis a realitzar en els primers anys. No obstant això, algunes mesures de caràcter preventiu (ex. Obertura o manteniment de feixes contra incendis) o periòdic es realitzaran anualment o en diversos anys.

5.2. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT

La valoració econòmica de les mesures és merament orientativa i no comporta un compromís financer en el marc temporal proposat per a la seva realització. L'aplicació i desenvolupament de les mateixes, dependrà de la disponibilitat pressupostària de l'Administració i de la concessió de les ajudes o fons sol·licitats.
La identificació de possibles línies de finançament per a cadascuna de les mesures proposades s'ha realitzat sobre la base del Marc d'Acció Prioritària pel finançament de la Xarxa Natura 2000 a Espanya (MAP), que ja realitza l'assignació de fons específics a l'aplicació de mesures segons la seva tipologia. Així, s'identifiquen com a possibles instruments financers els següents:

- Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER). Reglament UE Núm 1305/2013
- Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). Reglament UE Núm 1301/2013
- Fons Europeu Marítim i de la Pesca (FEMP). Proposta modificada de Reglament relatiu al FEMP (15458/1/12 REV 1, 22 juliol 2013).
- Fons Social Europeu (FSE). Reglament UE Núm 1304/2013
- Programa Marc de Recerca (H2020). Reglament UE Núm 1291/2013
- Programa de Medi Ambient i Acció pel Clima (LIFE). Reglament UE Núm 1293/2013

El MAP estableix un conjunt de prioritats de conservació estratègiques per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya per al període 2014-2020, que es poden agrupar dins les següents categories:

1. Millora del coneixement necessari per a la gestió
2. Assegurar la gestió eficaç dels espais Natura 2000 (planificació, foment d'usos compatibles, etc)
3. Manteniment o restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000
4. Vigilància i seguiment
5. Informació, formació i sensibilització

Les mesures proposades en el present Pla de Gestió s'han agrupat en aquestes 5 categories per assolir les prioritats definides en el MAP.

5.3. TAULA RESUM ORIENTATIVA

La següent taula resum orientativa recull la valoració econòmica de les mesures i actuacions de conservació proposades per al període de vigència del Pla, a excepció de les Normes Reguladores, en ser la seva redacció i aprovació competència exclusiva del personal de l'Administració. Donat el caràcter sintètic de la taula, les mesures s'agrupen per tipus. Per a conèixer amb exactitud les mesures assignades als hàbitats i espècies s'ha de consultar l'epígraf 3.
A la taula es recull el valor estimat de l'import anual, així com la relació dels possibles fons de finançament i una proposta de la seva prioritat d'execució.
La naturalesa d'algunes mesures requereix que siguin dutes a terme amb mitjans personals de l'Administració. D'altra banda, també hi ha mesures que no compten amb una dotació pressupostària específica però que tenen gran rellevància en l'adequada gestió dels espais de Xarxa Natura 2000 (ex. Establiment de convenis amb propietaris i fórmules per a la incentivació de l'adopció de bones pràctiques).

1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ									
TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	**Fons**	**Prioritat**	**€ TOTAL**	**Any 1**	**Any 2**	**Any 3**	**Any 4**	**Any 5**	**Any 6**
Elaborar i actualitzar periòdicament la cartografia d'hàbitats i espècies de referència per a la gestió del territori contingut en l'àmbit del Pla (incl. Elaborar cartografia més detallada d'hàbitats)	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**21.000**	7.000			7.000		7.000

Analitzar la capacitat d'acollida recreativa de l'hàbitat i les necessitats d'accés i estacionament	FEADER. Art. 20, Art. 35; FEMP Art.35 i Art. 79; LIFE, H2020.	Alta	**2.000**	2.000					
Analitzar la capacitat de càrrega ramadera per determinar les càrregues òptimes compatibles amb la conservació i regeneració de l'hàbitat.	FEADER Art 20, LIFE, H2020	Alta	**3.500**		3.500				
Determinar el grau de conservació de tots els hàbitats.	FEADER Art. 20 i 25; FEDER Art. 5.6d; LIFE; H2020	Molt Alta	**30.000**	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Promoure l'elaboració d'estudis per a determinar l'eliminació d'infraestructures prescindibles d'acord amb aspectes morfosedimentaris i hidrodinàmics que incideixen a l'hàbitat.	FEDER Art. 5.6b i 5.6f	Alta	**1.500**			1.500			
Realitzar, donar suport i/o promoure iniciatives específiques d'investigació sobre els hàbitats i espècies presents en l'àmbit del Pla de gestió, especialment pel que fa al seu grau de conservació	FEADER Art. 20; FEDER. Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**12.000**	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Realitzar estudis poblacionals de l'espècie per conèixer el nombre d'individus i la seva distribució en l'àmbit del PG	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**3.000**	3.000					
Estudis per verificar la població a l'interior de la ZEC i precisar el seu grau de conservació.	FEADER Art.20 i 25; FEDER Art. 5.6d; LIFE; H2020	Molt Alta	**4.000**	4.000					
2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)									
TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	**Fons**	**Prioritat**	**€ TOTAL**	**Any 1**	**Any 2**	**Any 3**	**Any 4**	**Any 5**	**Any 6**
Establir acords amb el viver forestal de Menut per a la producció de planta autòctona per tal d'utilitzar-la en les reforestacions que es programin.	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Establir acords amb la propietat per al manteniment de l'activitat salinera de manera compatible amb la conservació dels hàbitats i espècies. Promoure acords amb altres propietaris i/o titulars de drets per compatibilitzar les seves actuacions amb la conservació de l'hàbitat i espècies.	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d; FEMP	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys agrícoles o ramaders la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre el règim freàtic de l'hàbitat. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys on la gestió pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte del Pla (ex. Custòdia del territori).	FEADER Art. 35; FEDER Art. 5.6d	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de bones pràctiques agrícoles, ramaderes o forestals, que minimitzin l'impacte sobre hàbitats i espècies. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions en el marc d'altres plans sectorials.	FEADER Art. 17, Art. 20, Art 26 , Art. 34, Art. 30	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Garantir, entre els organismes competents en matèria de neteja de platges l'aplicació del "*Protocol de bones pràctiques sobre els paràmetres tècnics que convé seguir per minimitzar els impactes ambientals sobre les platges arenoses a l'hora de realitzar la neteja mecànica i retirada de posidònia oceànica*"	FEMP Art. 20, 28, 29, 30, 35, 37, 38, 81,FEDER: Art.3f , Art. 5.6d	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						

Iniciar mecanismes de col·laboració amb entitats i institucions públiques i privades per a l'increment, millora i intercanvi del coneixement científic sobre els principals hàbitats i/o espècies presents	FEDER Art. 5.11; FEADER Art 35; FSE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Iniciar mecanismes de coordinació per a l'aplicació del Pla, amb altres òrgans de l'administració nacional, autonòmica i local amb competència en el territori, així com amb entitats i organitzacions socials o professionals.	FEDER Art. 5.11; FEADER Art 35; FSE; H2020	Molt Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
Realitzar reunions, coordinades per l'Òrgan de Gestió, d'informació i transmissió de bones pràctiques de caça en l'àmbit de la ZEC, juntament amb les societats de caçadors, propietaris i/o titulars de drets de vedats, etc	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						
Fomentar entre els propietaris i/o titulars de drets l'aplicació de pràctiques que conservin els mosaics agrícoles i les discontinuïtats o afavoreixin la seva creació, per ser important per a la vivència d'aquesta espècie. Identificar i aplicar fórmules que incentivin aquestes actuacions.	FEADER Art.17, Art. 20, Art. 28	Alta	**Mitjans personals de l'Administració. Fórmules incentiu sense dotació pressupostària específica**						

3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS I LES ESPÈCIES NATURA 2000									
TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	**Fons**	**Prioritat**	**€ TOTAL**	**Any 1**	**Any 2**	**Any 3**	**Any 4**	**Any 5**	**Any 6**
Recollir llavors per bancs de germoplasma o per a futures actuacions de revegetació en cas de necessitat	LIFE	Alta	**6.000**	1000	1000	1000	1000	1000	1.000
Dissenyar i adequar una xarxa de senders a peu/bicicleta per reduir el nombre de sengles no regulades sobre l'hàbitat, reconduint als usuaris per sengles menys impactants i ben senyalitzades.	FEDER: Art. 3c Art. 5 Prioritat 6d; Art. 3e, Art. 5 Prioritat 6c. LIFE	Molt Alta	**8.500**	3500	2500	2500			
Realitzar intervencions de revegetació en dunes erosionades, amb espècies característiques dels hàbitats. Acompanyar l'actuació de tancaments o delimitacions perimetrals.	FEMP: Art.38, Art. 79. FEDER Art. 5a i 5b. H2020 LIFE	Alta	**5.000**				2500	2500	
Establir franges de protecció al peu del talús de la primera duna (hàbitat 2110) en zones fragmentades o erosionades, mitjançant tanques perimetrals.	FEDER: Art. 3c Art. 5 Prioritat 6d; Art. 3e, Art. 5 Prioritat 6c. LIFE	Molt Alta	**1.500**	1500					
Instal·lar captadors de sorra a les zones fragmentades o erosionades. Acompanyar l'actuació de delimitacions perimetrals per protegir el seu emplaçament.	FEDER: Art. 3c Art. 5 Prioritat 6d; Art. 3e, Art. 5 Prioritat 6c. LIFE	Molt Alta	**6.000**		3000		3000		
Instal·lar o mantenir elements de senyalització (normes i regulacions) i interpretació dels valors naturals de l'hàbitat.	FEDER Art. 5.6d, FEADER	Mitjana	**1.000**		500			500	
Realitzar intervencions per a la retirada de les espècies al·lòctones presents	FEDER Art. 5.6d; FEADER Art. 20; LIFE, H2020	Molt Alta	**15.000**	2500	2500	2500	2500	2500	2.500
Recollir i transportar a l'abocador autoritzat els residus presents en l'hàbitat.	FEADER Art. 20; FEDER. Art. 5.6d; LIFE	Molt Alta	**3.000**		1000		1000		1.000
Col·locar caixes niu per a quiròpters	FEADER Art. 17 i 20	Alta	**4.000**		2000	2000			
Dur a terme l'adequació o millora dels refugis localitzats.	FEADER Art.17, Art. 20, Art. 28	Alta	**2.000**				1000	1000	

4. VIGILÀNCIA I SEGUIMENT									
TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	**Fons**	**Prioritat**	**€ TOTAL**	**Any 1**	**Any 2**	**Any 3**	**Any 4**	**Any 5**	**Any 6**
Reforçar la vigilància (realitzar accions de vigilància periòdica) per garantir el compliment de la normativa vigent.	FEDER Art. 5,6,d; FSE	Alta	**Mitjans personals de l'Administració**						
5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ									
TIPUS DE MESURES PER A HÀBITATS I ESPÈCIES	**Fons**	**Prioritat**	**€ TOTAL**	**Any 1**	**Any 2**	**Any 3**	**Any 4**	**Any 5**	**Any 6**
Realitzar accions de difusió i divulgació, entre els propietaris i/o titulars de drets i agricultors, sobre activitats de conservació activa d'espècies (instal·lació de nius, menjadores, abeuradors, recuperació de basses temporals, control d'espècies exòtiques, bones pràctiques de jardineria, etc)	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**4.000**			4.000			
Realitzar accions de comunicació en el territori contingut en l'àmbit del Pla adreçades als principals sectors d'interès	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**7.000**		3.500				3.500
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població en general, especialment en els municipis propers, així com als potencials usuaris.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**7.000**		3.500				3.500
Realitzar campanyes de sensibilització adreçades a la població per a la conservació de certes espècies.	FEADER Art. 14 i 15	Alta	**3.000**			1.500			1.500

	€ TOTAL	**Any 1**	**Any 2**	**Any 3**	**Any 4**	**Any 5**	**Any 6**
1. MILLORA DEL CONEIXEMENT NECESSARI PER A LA GESTIÓ	**77.000**	**23.000**	**10.500**	**8.500**	**14.000**	**7.000**	**14.000**
2. ASSEGURAR LA GESTIÓ EFICAÇ DELS ESPAIS NATURA 2000 (PLANIFICACIÓ, FOMENT D'USOS COMPATIBLES, ETC.)	**Sense dotació pressupostària específica**	-	-	-	-	-	-
3. MANTENIMENT O RESTABLIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ FAVORABLE DELS TIPUS D'HÀBITATS I LES ESPÈCIES NATURA 2000	**52.000**	**8.500**	**12.500**	**8.000**	**11.000**	**7.500**	**4.500**
4. VIGILÀNCIA I SEGUIMENT	**Sense dotació pressupostària específica**	-	-	-	-	-	-
5. INFORMACIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ	**21.000**	-	**7.000**	**5.500**	-	-	**8.500**
	150.000	**31.500**	**30.000**	**22.000**	**25.000**	**14.500**	**27.000**

6. BIBLIOGRAFIA

Areambiental. 2011. *La Xarxa Natura 2000 a les Illes Balears, Mesures de gestió i estat de conservació dels quiròpters als esplais: Es Trenc-Salobrar de Campos (ES0000227).* Informe inèdit per la Conselleria de Medi ambient. 18 pàgs

Cabello, J., Morata D., Otto, R., Fernández Palacios, J.M., 2009. 5330 Matorrales termomediterráneos, matorrales suculentos canarios (macaronésicos) dominados por Euphorbias endémicas y nativas y tomillares semiáridos dominados por plumbagináceas y quenopodiáceas endémicas y nativas. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 170 p.

Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. Rico, E., De La Hera, Santamans, A. C., García De Domingo, Chicote, & Gosálvez, R., 2009. 3150 Lagos y lagunas eutróficos naturales, con vegetación *Magnopotamion* o *Hydrocharition*. A: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 70 p.

Camacho, A., Borja, C., Valero-Garcés, B., Sahuquillo, M., Cirujano, S., Soria, J. M, Rico, E., de la Hera, A., Santamans, A. C., García de Domingo, A., Chicote, A. & Gosálvez, R.U., 2009. 3170* Lagunas y charcas temporales mediterráneas (*). A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 87 p

Comissió Europea, 2000. Gestió dels espais Natura 2000. Disposicions de l'artículo 6 de la Directiva 92/43/CEE sobre l'hàbitat.

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori. 2012. *Cens de la població reproductora de gavina de bec vermell, any 2012*.

Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011, p. 39

De la Cruz, M., 2009. 1510 Estepas salinas mediterráneas (*Limonietalia*) (*). A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 78

Decisió d'execució de la Comissió C (2011) 4892. DO L 198 de 30.07.2011

DG ENV B3/SL, April 2013. Note to the habitats committee. Establishing conservation measures for Natura 2000 Sites.

Espinar, J. L., 2009. 1310 Vegetación halonitrófila anual sobre suelos salinos poco evolucionados. A: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 70 p.

Espinar, J. L., 2009. 1410 Pastizales salinos mediterráneos (*Juncetalia maritimi*). A: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 77p.

Espinar, J. L., 2009. 1420 Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (*Sarcocornetea fruticosi*). A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 96 p.

European Topic Centre on Biological Diversity, 2011. *Assesment and reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Explanatory Notes & Guidelines for the period 2007-2012. Final Draft*. DG Environment, European Environment Agency (EEA)

Gómez-Serrano, M. Á. & Sanjaume, E., 2009. 2210 Dunas fijas del litoral del *Crucianellion maritimae*. A: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 67 p.

Gómez-Serrano, M. Á., & Sanjaume, E., 2009. 2230 Dunas con céspedes de *Malcolmietalia*. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 63 p.

Gómez-Serrano, M.Á. & Sanjaume, E., 2009. 2240 Dunas con céspedes del *Brachypodietalia* y de plantas anuales. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 59 p

Gómez-Serrano, M. Á., Sanjaume, E. & Gracia Prieto, F.J., 2009. 2260 Dunas con vegetación esclerófila de *Cisto-Lavanduletalia*. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 79 p

González, J. M., Rebassa, M., Ventoso, L., López-Jurado, C., Méndez, X., Garriga, E., De Pablo, F., García, O. & Martínez, O. 2011. *Registres Ornitològics*. *Anuari Ornitològic de Les Balears*, vol. 26. 2011:111-254. Grup Balear d'ornitologia i defensa de la naturalesa (Gob).

Gracia, F. J., 2009. 2120 Dunas móviles de litoral con *Ammophila arenaria* (dunas blancas). A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 48 p.

Gracia, F., Hernández L., Hernández, A. I., Sanjaume, E. & Flor, G., 2009. 2110 Dunas móviles embrionarias. A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 54 p.

Gracia Prieto, F. J., 2009. 2190 Depresiones intradunares húmedas. A: VV.AAAA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 50 p.

Íñigo, A., Infante, O., López, V., Valls, J. y Atienza, J.C. 2010. *Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red natura 2000 y medidas especiales para llevar a cabo en las ZEPA*. SEO/BirdLife, Madrid

Llorens, L., Gil Vives, L., i Tébar, F.J. 2007 *La vegetació de l'Illa de Mallorca. Bases per a la interpretació i gestió d'hàbitats*. Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears

MARE NOSTRUM. 2005. *Detecció i anàlisi de les pressions i impactes derivats de l'ús públic en l'àmbit PORN. (Pla d'ordenació dels recursos naturals) de Es Trenc-Salobrar de Campos (Mallorca, Illes Balears)* (Inèdit). Conselleria d´Agricultura, Medi Ambient i Territori de Medi Ambient. Direcció General de Biodiversitat. Tarragona. 55 pp.

Martín-Prieto, J.A., Roig-Munar, F.X., Rodriguez-Perea, A. i Pons, G.X. *Evolució de la línea de costa de la platja d'es Trenc*. Inèdit

Muñoz, J.C. & Gracia, F.J., 2009. 2250 Dunas litorales con *Juniperus* spp. (*). A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí.61 p

Roig-Munar, F.X., Mir-Gual, M., Pons, G.X., Martín-Prieto, J.A. i Rodríguez-Perea, A. 2012. Consecuencias de la falta de criterios geomorfológicos en la gestión del litoral de las playas del Mediterráneo y el Caribe. *I Congreso Iberoamericano de Gestión Integrada de Áreas Litorales*

Salinas, M. J. & Cueto, M., 2009. 92D0 Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (*Nerio-Tamaricetea* y *Fluegeion tintorisae*). A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España.* Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 86 p.

SEO/BirdLife. 2012. Programa de Áreas Importantes para la Conservación de las Aves

Servera, J., Rodríguez-Perea, A., Martín-Prieto, J.A. (2007). El sistema playa-duna de Es Trenc (Bahía de Campos), dins Fornós, J.J i Gómez-Puyol, L. (edits.) Geomorfología litoral: Migjorn i Llevant de Mallorca. *Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 15: 105-125*.

Soria, J.M., Sahuquillo, M., 2009. 1150 Lagunas costeras (*). A: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí. 70 p.

VV.AA., 2009. *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Madrid: Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí.

Pàgines web consultades:

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm (Novembre 2013)

http://bioatles.caib.es (Novembre 2013)
http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal (19/11/2013)

http://www.xarxanatura.es/ (Novembre 2013)

7. GLOSSARI D'ACRÒNIMS

Acrònim	Definició
AANP	Àrees naturals d'especial interès d'Alt Nivell de Protecció
ABAQUA	Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental
AIA	Àrea d'Interès Agrari
ANEI	Àrea Natural d'Especial Interès
ARIP	Àrea Rural d'Interès Paisatgístic
BOE	Butlletí Oficial de l'Estat d'Espanya
BOIB	Butlletí Oficial de les Illes Balears
CAIB	Comunitat Autònoma Illes Balears
CNTRYES	Base de dades normalitzada en format Access amb la informació dels FND
Cod. UE	Codis de pressions i amenaces oficials establertes en: *Reference list Threats, Pressures and Activities (final version) 18.11.2009 (reporting group), adapted WP1 09.02.2010*
DG	Direcció General
DO	Diari Oficial de la Unió Europea

Acrònim	Definició
DOT	Directrius d'Ordenació Territorial
DPH	Domini Públic Hidràulic
DPMT	Domini Públic Marítim-Terrestre
FND	Formulari Normalitzat de Dades
GOB	Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa
HIC	Hàbitat d'Interès Comunitari
IBANAT	Institut Balear de la Natura
IHF	Índex d'heterogeneïtat de l'Hàbitat Fluvial
LECO	Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental
LIC	Lloc d'Importància Comunitària
MAGRAMA	Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient; antic MIMAM, MARM
OMG	Organismes modificats genèticament
PDS	Plans Directors Sectorials
PG	Pla de Gestió
PGOU	Pla General d'Ordenació Urbana
PH	Pla Hidrològic
PN	Parc Natural o Nacional
PORN	Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals
PRUG	Pla Rector d'Ús i Gestió
PTI	Pla territorial insular
QBR	Índex de Qualitat del Bosc de Ribera
RFV	Índex per a la valoració de l'estat del bosc de ribera (per les seves sigles en anglès *Riparian Forest evaluation*)
RN	Reserva Natural
XN2000	Xarxa Natura 2000
RQI	Índex per valorar l'estructura i dinàmica de les riberes fluvials (per les seves sigles en anglès *Riparian Quality Index*)
SEO / Birdlife	Societat Espanyola d'Ornitologia
SRG-F	Sòl rústic de Règim General Forestal
SRP	Sòl rústic protegit
UIB	Universitat Illes Balears
UICN	Unió Internacional per a la Conservació de la Natura
UNESCO	Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura

Acrònim	Definició
VV.AA.	Diversos autors
ZEC	Zona d'Especial Conservació
ZEPA	Zona d'Especial Protecció per a les Aus